Revision of the Language Policy (2016)

Public participation response report on first draft of the revised policy

Hersiening van die Taalbeleid (2016)

Verslag oor die openbaredeelnamereaksie op die eerste konsep van die hersiene beleid

25 May/Mei 2021

The *Language Policy* revision task team expresses appreciation for every respondent's submission and the time and effort that went into the responses. The task team gave due consideration to all input received, as this response report demonstrates.

Die beleidshersieningstaakgroep spreek graag sy waardering uit vir elke bydrae, en vir respondente se tyd en moeite om terugvoer te bied. Die taakgroep het alle bydraes behoorlik oorweeg, soos hierdie reaksieverslag toon.

Die inligting in hierdie dokument word deur die Universiteit Stellenbosch (US) beskikbaar gestel aan die leser slegs vir inligtingsdoeleindes.

Die inhoud van hierdie dokument mag nie gewysig word of gekopieër word sonder die skriftelike toestemming van die US nie.

Hoewel die US alle redelike pogings aangewend het om die akkuraatheid en volledigheid van die inligting in hierdie dokument te verseker, is die US nie aanspreeklik of verantwoordelik teenoor enige persoon of entiteit vir enige foute, weglatings, verlies of skade wat uit die gebruik van die inligting mag voortspruit nie.

The information in this document is made available by Stellenbosch University (SU) and is intended only for informational purposes to the reader thereof.

The content of this document must not be altered or reproduced without the written permission of Stellenbosch University.

Whilst SU has made every reasonable effort to ensure the accuracy and completeness of the information in this document, SU shall neither be liable nor responsible to any person or entity for any errors, omissions, loss or damage arising from its use.

Executive summary *(Bestuursopsomming in Afrikaans volg hierna)*

The *Language Policy* (2016) of Stellenbosch University (SU) as implemented in 2017, is being revised during 2021 as part of the five-year revision cycle prescribed in the *Policy* itself. It is standard practice at SU that all policies should be revised according to policy-specific cycles. As such, section 10 of the *Language Policy* (2016) stipulates that the *Policy* "lapses five years after the date of its implementation" and that it "must be reviewed during its fifth year of operation".

In October 2020 a task team was constituted for the revision of the *Language Policy* (2016). Since the Constitutional Court in 2019 found the *Language Policy* (2016) to be constitutionally justified, and the University's process in adopting the *Policy* "thorough, exhaustive, inclusive and properly deliberative", the task team used the current *Language Policy* (2016) as the point of departure for the first draft of the revised policy for the public participation process.

The first draft of the revised policy was released for public comment on 20 March 2021. This response report includes all the comments submitted via the online submission platforms, as well as an analysis of the input and a discussion of some of the themes that emerged from the feedback received up to the closing date of the first public participation period on 12 April 2021. Media reports, letters or petitions which were not uploaded to the submission platform via www.sun.ac.za/taal or www.sun.ac.za/language by the closing date have not been considered for this report. Where the task team became aware of such reports, the groups were encouraged to submit contributions via the official platform. As all the stages of the internal consultation with faculties, institutional committees, professional administrative support services (PASS) environments and student bodies have not been completed yet, their input has not been considered for this report, but will be taken into consideration for the second draft of the policy.

A. Responses to the first draft

The online submission platform was designed in such a way that respondents could provide comments specific to the individual sections of the revised language policy, as well as submit general comments.

A total number of 330 submissions were received: 116 via www.sun.ac.za/language and 214 via www.sun.ac.za/taal. The distribution of submissions per self-identification category is indicated in **Figure A** below.

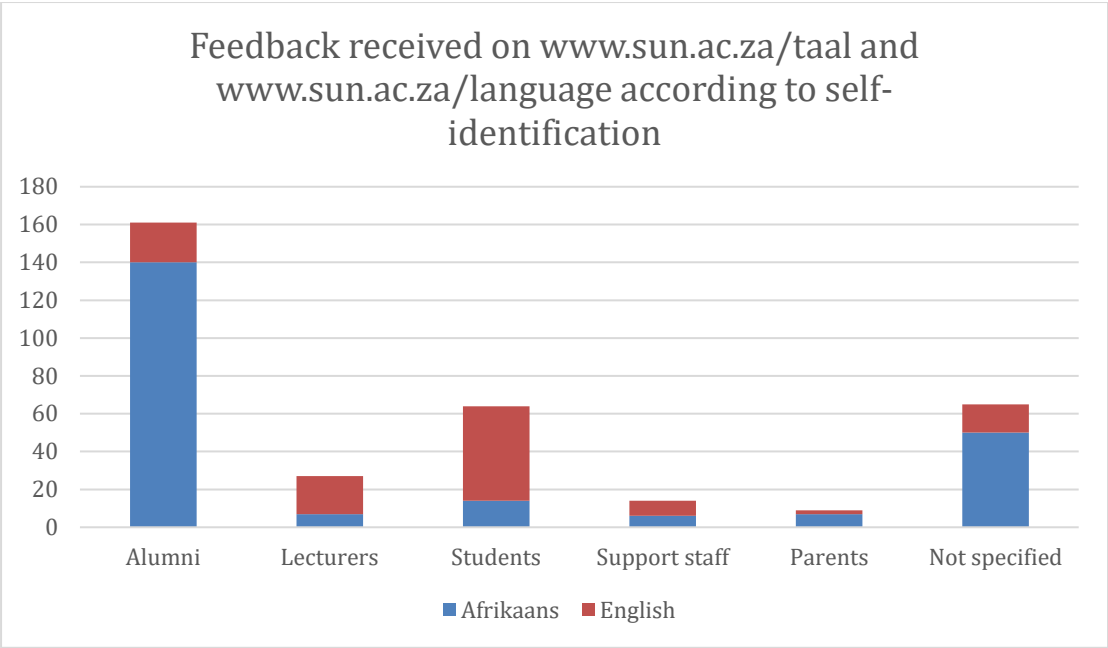

FIGURE A: Distribution of submissions per self-identification category

In terms of the submissions to www.sun.ac.za/taal, 140 respondents self-identified as *alumni*, 7 as *lecturers*, 6 as *postgraduate students*, 7 as *parents of alumni*, 6 as *support staff*, 3 as *students* at the University, 5 as *undergraduate students* and 40 respondents did not specify. In terms of the submissions to www.sun.ac.za/language, 21 respondents self-identified as *alumni*, 20 *lecturers*, 2 *parents*, 9 *postgraduate students*, 8 *support staff members*, 41 *undergraduate students* and 15 respondents did not specify. In addition to the self-identification categories listed in **Figure A** above, submissions were made on behalf of interest groups or in terms of other loose affiliations with the University. In total, 73 submissions specified representation or affiliation as additional information. These include submissions from the *Departement Afrikaans en Nederlands, AfriForum, AfriForum Jeug, Afrikanerbond, Afrikaanse Taalraad, DAK Netwerk, a petition by the Democratic Alliance signed by approximately 6 000 supporters, Khoisan Stamraad-"! Al-Om Aboriginal Customary Council, Nehawu Trade Union, SA Akademie vir Wetenskap en Kuns,* and *StudentePlein*. Personal identifiers (whether for individuals or groups) were redacted for the purposes of this report.

B. Responses to be considered for the second draft

It is important to note that the task team considered all the submissions for possible inclusion in the second draft based on the classification outlined below. All comments whether by individuals or interest groups were given equal consideration. As such, the task team worked through all the comments and considered each contribution and classified it as follows:

- **Comments or suggestions for further consideration** by the task team for possible inclusion in the second draft were identified as (1).
- **Comments or suggestions not suitable for further consideration** were numbered according to the following reasons: General comment or

personal observation that does not provide a specific input or direction for the policy (2); too much operational detail for a policy document which should focus on principles and provisions (3); comments that are not aligned with the core principles of the draft revised policy or any of the guiding documents (4); input or comment already included in the draft revised policy (5); and comment that is more applicable to a different section of the draft revised policy (6). Then, some comments could only be noted with thanks as these did not include specific suggestions or changes (7).

All the comments and the related analysis make up the comprehensive response report (300-odd pages) which follows this executive summary.

C. Themes to be considered for the second draft

From the submissions received the task team identified the following themes which are discussed below.

1. **Policy revision processes at a university**

   From the submissions received, it is evident that not all respondents are familiar with the nature of, or the processes for the revision of policy and related management documents at Stellenbosch University. The process is briefly explained below to facilitate the relevance of future inputs.

   Policy documents are written primarily on the level of principles; are applicable for a medium- or longer-term period, and contain information on the purpose, scope, policy principles, decision-making processes and/or structures, roles, definitions and supporting and related documents regarding a specific matter. Policy documents are generally accessible internally and externally, are communicated widely, and at Stellenbosch University are generally applied to all ten faculties, PASS environments and students. To enable implementation, faculties, PASS environments and student structures are then responsible for articulating the policy principles and provisions within context-specific implementation plans that provide much more detail on how the policy should be implemented.

   When a policy is due for revision, a task team is appointed to review the implementation of the existing policy; consider how this policy relates to the University's mission and vision and contributes to the achievement of the University's objectives. As standard practice, the current version is always taken as the point of departure and tested against changing (institutional, national, regional and international) circumstances to determine whether a substantial revision is needed or whether incremental adaptations will suffice.
   The mandate of such a task team is to consider all relevant information on the implementation of the policy, monitoring and reporting on its implementation when any amendments are proposed, and then to release a draft revised policy for public comment (if applicable) and internal

consultation. Thereafter the task team considers the feedback and finalises a second draft for further consideration and feedback, before it is submitted to Council for approval, after consultation with various prescribed institutional structures, including the Institutional Forum. Language policies in particular, according to the *Higher Education Act,* have to be approved by Council *in concurrence* with Senate.

From the comments received, some respondents had the expectation that the University should release or should have released all the background information, faculty implementation plans and demographic data that the task team had studied, as part of the public consultation process. Although this is not typically the practice, the task team will consider releasing such data during the second round of public consultations.

2. Status of the *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions*

In some of the submissions, respondents queried the legal status of the *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions* (2020). This document was published in the *Government Gazette* No 43860 on 30 October 2020 and will come into effect on 2 January 2022. All public higher education institutions in South Africa are governed by and will have to comply with the *Policy Framework for Public Higher Education Institutions* (2020), except if that would result in inconsistency with section 29(2) or other constitutional provisions relevant to language policy.

3. Broad spectrum of comments

The draft revised language policy elicited a broad spectrum of comments, including concurrence, suggestions for change and praise, with most respondents opting to propose constructive changes to only a few of the sections of the first draft. Some respondents nonetheless responded to every section, while others limited their feedback to the general comments section only.

4. Promoting multilingualism

Despite the challenges posed by multilingualism, Stellenbosch University (in the draft, subject to approval) chooses to reaffirm its commitment to the promotion of multilingualism. As such, this commitment is articulated in the *Essence of the Language Policy*. Although there seems to be all-round concurrence with this approach, there appears to be fundamental differences of opinion on how multilingualism should be implemented. While some respondents favour a single-language institution, i.e., either English only or Afrikaans only, general support seems to be expressed for the promotion of multilingualism in terms of the Western Cape's regional languages: Afrikaans, English and isiXhosa.

5. Equal status/prestige for Afrikaans and English

An issue repeated in various sections, is the perception that the *Language Policy* (2016) and the first draft of the revised policy purposefully attenuate instruction in Afrikaans. Some respondents call for Afrikaans to be awarded "equal status and treatment" to English. In some instances, there is an appeal also for the equal status and treatment of isiXhosa.

In considering the inputs, various members of the task team marked the related comments as 1 (for further consideration by the task team for possible inclusion in the second draft), 4 (comments that are not aligned with the core principles of the draft revised policy or any of the guiding documents) and/or 5 (input or comment already included in the draft revised policy) respectively. On the one hand, Afrikaans as an established academic language, and isiXhosa as a developing academic language (*cf.* Section 6.4 of the draft revised language policy) are recognised as languages of academic merit, as articulated in the draft. On the other hand, where "equal status and treatment" imply for instance fully parallel medium of instruction, it may still not be reasonably practicable, especially in terms of cost and availability of staff. However, this is an aspect that will be considered by the task team in more detail.

6. Implementation of the policy

Several respondents focused on implementation issues and questioned whether the *Language Policy* (2016) is being implemented correctly – and therefore also whether the first draft of the revised policy would be implementable. Various respondents raised concerns about possible discrimination against Afrikaans-speaking students and about deviations from the *Policy* occurring too readily in formal and informal settings, specifically also in university residences.

Although related, it is acknowledged that there is a significant difference between the revision of a policy and the evaluation of its implementation. However, where implementation issues could be improved by the reformulation of certain sections of the draft revised policy, it has been marked for consideration by the task team.

7. Definitions of "reasonably practicable" and "indigenous languages"

The term "reasonably practicable" is used in various sections of the current *Language Policy (2016)* and the draft revised language policy without providing a definition of the term in a glossary. Some respondents raised concerns that this term could be used to deviate from the revised language policy. The task team had already contemplated whether such a definition should be included, and will take up the discussion again, based on the feedback received.

In terms of "indigenous languages", the current glossary of terms, abbreviations and acronyms contains definitions taken directly from the national document, the *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions* (2020). The following definitions are listed in that document:

Indigenous languages	Languages that have their heritage roots in Africa (also referred to as African languages in literature and some policy documents) that belong to the Southern Bantu language family, where 'Bantu' is used purely as a linguistic term. An indigenous language is a language that is native to a region or country and spoken by indigenous people.
Official South African languages	This refers to the eleven official languages of South Africa as specified in the *Constitution of the Republic of South Africa* (i.e., Sepedi, Sesotho, Setswana, siSwati, Tshivenda, Xitsonga, Afrikaans, isiNdebele, isiXhosa, isiZulu, and English).

The definitions above differ from the definitions initially released in the draft revised *Language Policy for Higher Education* (2017):

Indigenous languages	An indigenous language is a language that is native to a region or country and spoken by indigenous people.
Indigenous South African languages	Indigenous official African languages of South Africa as referred to by the *Constitution of the Republic of South Africa* (i.e., Sepedi, Sesotho, Setswana, siSwati, Tshivenda, Xitsonga, Afrikaans, isiNdebele, isiXhosa, and isiZulu)
Official African Languages	The official African languages of South Africa (i.e., Sepedi, Sesotho, Setswana, siSwati, Tshivenda, Xitsonga, Afrikaans, isiNdebele, isiXhosa, and isiZulu)

Stellenbosch University indicated in its response to the draft revised *Language Policy for Higher Education* (2017) that it supported the 2017 definition of Indigenous South African Languages. However, as the 2020 promulgated *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions* (2020) regulates the language use in higher education institutions, all universities are bound to those definitions, except if that would result in inconsistency with section 29(2) or other constitutional provisions relevant to language policy, until such time that the policy framework is amended. (The final version was not released for comment before promulgated in October 2020.)

8. Protection of the heritage and culture linked to Afrikaans

Underlying some of the submitted comments and feedback are concerns that the implementation of the *Language Policy* (2016) is undermining the unique heritage and culture of the University and the town, Stellenbosch. The policy revision task team will consider whether or to what extent the proposed revisions to the *Language Policy* (2016) would have an impact on the institutional culture at Stellenbosch University and if so, revisions will be guided by the institution's *Vision 2040* and the *Strategic Framework 2019–2024*.

Bestuursopsomming

Die *Taalbeleid* (2016) van die Universiteit Stellenbosch (US), wat in 2017 geïmplementeer is, word in 2021 hersien as deel van die hersieningsiklus van vyf jaar wat die *Beleid* self voorskryf. Dit is standaardpraktyk aan die US om alle beleide volgens beleidspesifieke siklusse te hersien. Paragraaf 10 van die *Taalbeleid* (2016) bepaal in dié verband dat die *Beleid* "vyf jaar ná die implementeringsdatum daarvan" verval en "gedurende sy vyfde geldigheidsjaar" hersien moet word.

'n Taakgroep is in Oktober 2020 saamgestel om die *Taalbeleid* (2016) te hersien. Aangesien die Konstitusionele Hof in 2019 bevind het dat die *Taalbeleid* (2016) grondwetlik geregverdig is, en dat die Universiteit se proses om die *Beleid* te aanvaar "deeglik, uitvoerig, inklusief en behoorlik beraadslagend" was, het die taakgroep die huidige *Taalbeleid* (2016) as uitgangspunt gebruik om die eerste konsep van die hersiene beleid met die oog op openbare deelname op te stel.

Die eerste konsep van die hersiene beleid is op 20 Maart 2021 vir openbare kommentaar vrygestel. Hierdie reaksieverslag sluit alle kommentaar in wat op die aanlyn deelnameplatforms ontvang is, sowel as 'n ontleding van die bydraes, en 'n bespreking van sommige van die temas wat na vore gekom het uit die terugvoer wat tot en met die sluitingsdatum van die eerste fase van openbare deelname, 12 April 2021, ontvang is. Mediaberigte, briewe of petisies wat nie teen die sluitingsdatum op die aanlyn deelnameplatform (www.sun.ac.za/taal of www.sun.ac.za/language) ingedien is nie, is nie vir hierdie verslag in aanmerking geneem nie. Waar die taakgroep van sodanige dokumente bewus geword het, is die betrokke groepe aangemoedig om die bydraes op die amptelike platform in te dien. Aangesien alle fases van interne oorlegpleging met fakulteite, institusionele komitees, professionele administratiewe steundienste- (PASD-)omgewings en studenteliggame nog nie voltooi is nie, is hierdie omgewings se bydraes nie by hierdie verslag ingesluit nie, maar sal dit met die oog op die tweede konsep van die beleid in ag geneem word.

A. Reaksies op die eerste konsep

Die aanlyn deelnameplatform het voorsiening gemaak vir kommentaar op spesifieke, individuele gedeeltes van die hersiene taalbeleid, sowel as vir algemene kommentaar.

Altesaam 330 voorleggings is ontvang: 116 op www.sun.ac.za/language en 214 op www.sun.ac.za/taal. Die verdeling van voorleggings volgens self-identifiseringskategorie verskyn in **figuur A** hieronder.

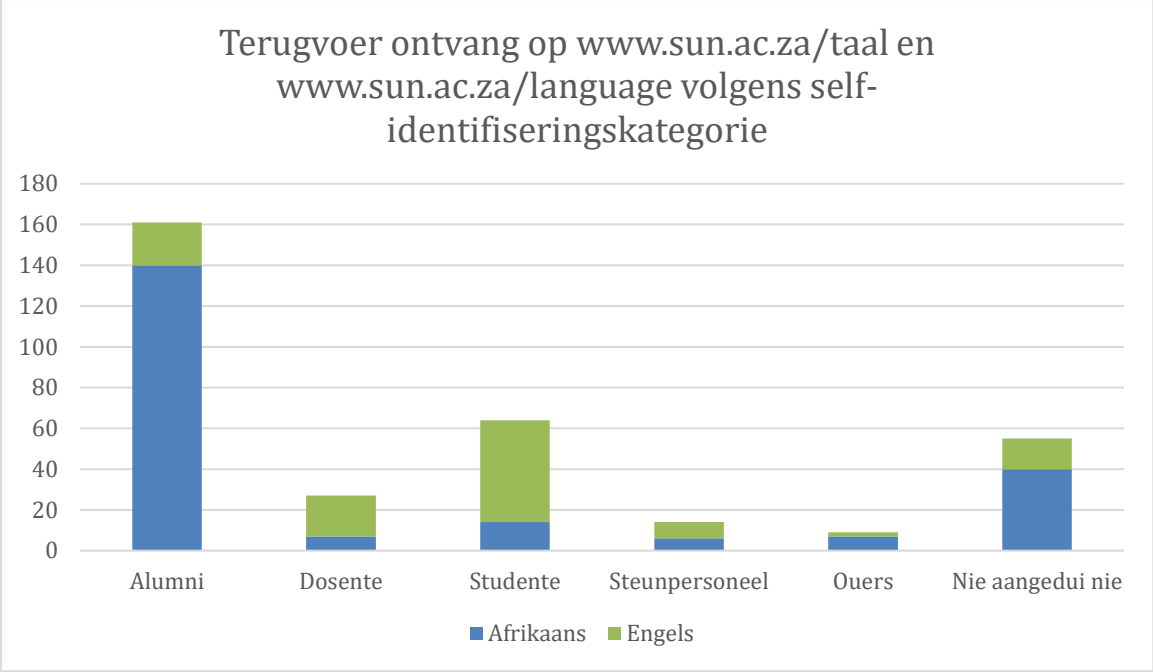

FIGUUR A: Verdeling van voorleggings volgens self-identifiseringskategorie

Wat voorleggings op www.sun.ac.za/taal betref, het 140 respondente hulleself as *alumni* geïdentifiseer, 7 as *dosente*, 6 as *nagraadse studente*, 7 as *ouers van alumni*, 6 as *steunpersoneel*, 3 as *studente* van die Universiteit, 5 as *voorgraadse studente*, terwyl 40 respondente niks aangedui het nie. Met betrekking tot voorleggings op www.sun.ac.za/language het 21 respondente hulleself as *alumni* geïdentifiseer, 20 as *dosente*, 2 as *ouers*, 9 as *nagraadse studente*, 8 as *steunpersoneel*, 41 as *voorgraadse studente*, terwyl 15 respondente niks aangedui het nie. Benewens die self-identifiseringskategorieë in **figuur A** hierbo het voorleggings ook van belangegroepe of persone met 'n ander losse verband met die Universiteit gekom. Altesaam 73 voorleggings het verteenwoordiging of affiliasie as bykomende inligting verstrek. Dít sluit in voorleggings van die *Departement Afrikaans en Nederlands, AfriForum, AfriForum Jeug, die Afrikanerbond, die Afrikaanse Taalraad, die DAK Netwerk, 'n petisie van die Demokratiese Alliansie wat deur ongeveer 6 000 ondersteuners onderteken is, die Khoisan stamraad !AL-OM Aboriginal Customary Council, die vakbond Nehawu, die SA Akademie vir Wetenskap en Kuns,* en *StudentePlein*. Persoonlike identifiseerders (hetsy vir individue of groepe) is vir die doeleindes van hierdie verslag weggelaat.

B. Reaksies vir oorweging met die oog op die tweede konsep

Dit is belangrik om daarop te let dat die taakgroep alle bydraes vir moontlike insluiting by die tweede konsep oorweeg het, op grond van die klassifikasie hieronder. Alle kommentaar, hetsy van individue of belangegroepe, het ewe veel aandag ontvang. Die taakgroep het deur alle kommentaar gewerk, elke bydrae oorweeg en dit soos volg geklassifiseer:

- **Kommentaar of voorstelle vir verdere oorweging** deur die taakgroep vir moontlike insluiting by die tweede konsep is as (1) geklassifiseer.

- **Kommentaar of voorstelle wat nie geskik was vir verdere oorweging nie**, is, na gelang van die rede, in een van die volgende kategorieë ingedeel: algemene kommentaar of persoonlike opmerkings sonder enige spesifieke bydrae of rigtinggewing vir die beleid (2); te veel bedryfsbesonderhede vir 'n beleidsdokument, wat op beginsels en bepalings behoort te konsentreer (3); kommentaar wat nie met die kernbeginsels van die konsep- hersiene beleid of enige van die rigtinggewende dokumente strook nie (4); bydraes of kommentaar wat reeds by die konsep- hersiene beleid ingesluit is (5), en kommentaar wat eerder op 'n ander gedeelte van die konsep- hersiene beleid van toepassing is (6). Van sommige kommentaar kon die taakgroep ook net met dank kennis neem aangesien dit geen spesifieke voorstelle of wysigings ingesluit het nie (7).

Die omvattende reaksieverslag (wat meer as 300 bladsye beslaan) bestaan uit ál die kommentaar sowel as die gepaardgaande ontleding, en volg ná hierdie bestuursopsomming.

C. Temas vir oorweging met die oog op die tweede konsep

Uit die voorleggings wat ontvang is, het die taakgroep 'n aantal temas geïdentifiseer, wat hieronder bespreek word.

1. **Beleidshersieningsprosesse aan 'n universiteit**

   Uit die voorleggings blyk dat nie alle respondente vertroud is met die aard van, of die prosesse vir, die hersiening van beleide en verbandhoudende bestuursdokumente aan die Universiteit Stellenbosch nie. Die proses word kortliks hieronder uiteengesit om die relevansie van toekomstige bydraes te verseker.

   Beleidsdokumente word hoofsaaklik op die vlak van beginsels geskryf; geld vir die medium- of langer termyn, en bevat inligting oor die doel, bestek, beleidsbeginsels, besluitnemingsprosesse en/of -strukture, rolle, woordomskrywings en stawende en verbandhoudende dokumente ten opsigte van 'n bepaalde saak. Beleidsdokumente is gewoonlik sowel intern as ekstern toeganklik, word wyd gekommunikeer, en is by die Universiteit Stellenbosch meestal op ál tien fakulteite, PASD-omgewings en studente van toepassing. Om implementering moontlik te maak, is PASD-omgewings en studentestrukture dan verantwoordelik om die beleidsbeginsels en -bepalings in konteksspesifieke implementeringsplanne weer te gee, wat veel meer besonderhede voorsien oor hoe die beleid geïmplementeer behoort te word.

   Wanneer die hersieningsdatum van 'n beleid naderkom, word 'n taakgroep aangestel om die implementering van die bestaande beleid te beoordeel, en om na te dink oor hoe die beleid by die Universiteit se missie en visie inskakel en tot die verwesenliking van die Universiteit se doelwitte bydra. As standaardpraktyk, word die huidige weergawe altyd as uitgangspunt gebruik en aan die hand van veranderende (institusionele, nasionale,

streeks- en internasionale) omstandighede getoets om te bepaal of ’n omvattende hersiening nodig is en of inkrementele aanpassings voldoende sal wees.

Die opdrag van so ’n taakgroep is om alle tersaaklike inligting oor die implementering van die beleid te oorweeg; implementering te moniteer en daaroor verslag te doen waar enige wysigings voorgestel word, en ’n konsep- hersiene beleid vir openbare kommentaar (waar van toepassing) en interne oorlegpleging uit te reik. Daarna oorweeg die taakgroep die terugvoer en voorsien ’n tweede konsep vir verdere oorweging en terugvoer, voordat dit vir goedkeuring voor die Raad dien, ná oorlegpleging met verskeie voorgeskrewe institusionele strukture, waaronder die Institusionele Forum. Ingevolge die *Wet op Hoër Onderwys* vereis taalbeleide in die besonder die goedkeuring van die Raad, *met die instemming* van die Senaat.

Uit die kommentaar blyk dat sommige respondente verwag dat die Universiteit, as deel van die openbare deelname proses, alle agtergrondinligting, fakulteitsimplementeringsplanne en demografiese data wat die taakgroep bestudeer het, moet (moes) vrystel. Hoewel dit nie gewone praktyk is nie, sal die taakgroep dit oorweeg om sodanige data in die tweede fase van openbare oorlegpleging vry te stel.

2. Status van die *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings*

In van die voorleggings het respondente die regstatus van die nasionale *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* (2020) bevraagteken. Hierdie dokument is op 30 Oktober 2020 in *Staatskoerant* 43860 gepubliseer, en tree op 2 Januarie 2022 in werking. Alle openbare hoëronderwysinstellings in Suid-Afrika val onder dié raamwerk, en sal daaraan moet voldoen behalwe as dit sou lei tot strydigheid met artikel 29 (2) of ander grondwetlike bepalings wat relevant is vir taalbeleid.

3. Wye verskeidenheid kommentaar

Die konsep- hersiene taalbeleid het ’n wye verskeidenheid kommentaar ontlok, waaronder instemming, voorstelle vir verandering, en lof, en die meeste respondente het gekies om konstruktiewe veranderinge aan slegs ’n paar van die bepalings van die eerste konsep voor te stel. Sommige respondente het egter op elke paragraaf kommentaar gelewer, terwyl ander weer hulle terugvoer tot die afdeling vir algemene kommentaar beperk het.

4. Bevordering van meertaligheid

Ondanks die uitdagings verbonde aan meertaligheid, kies die Universiteit Stellenbosch om sy toewyding aan die bevordering van meertaligheid

opnuut te bevestig (in die konsep, onderworpe aan goedkeuring). Hierdie verbintenis word in die *Kern van die Taalbeleid* verwoord. Hoewel respondente klaarblyklik oor die algemeen met hierdie benadering saamstem, blyk daar fundamentele meningsverskille te wees oor hoe meertaligheid geïmplementeer behoort te word. Ofskoon sommige 'n eentalige instelling verkies, d.w.s. slegs Engels of slegs Afrikaans, geniet die bevordering van meertaligheid ten opsigte van die streekstale van die Wes-Kaap – Afrikaans, Engels en Xhosa – die meeste respondente se steun.

5. Gelyke status/aansien vir Afrikaans en Engels

'n Kwessie wat herhaaldelik na vore kom, is die opvatting dat die *Taalbeleid* (2016) en die eerste konsep van die hersiene beleid onderrig in Afrikaans doelbewus verskraal en verswak. Sommige respondente eis dat Afrikaans en Engels "gelyke status en behandeling" ontvang. In sommige gevalle is daar ook versoeke vir gelyke status en behandeling vir Xhosa.

Toe die taakgroep die bydraes oorweeg het, het die onderskeie lede hierdie kommentaar geklassifiseer as 1 (vir verdere oorweging deur die taakgroep vir moontlike insluiting by die tweede konsep), 4 (kommentaar wat nie met die kernbeginsels van die konsep- hersiene beleid of enige van die rigtinggewende dokumente strook nie) en/of 5 (bydraes of kommentaar wat reeds by die konsep- hersiene beleid ingesluit is). Enersyds word Afrikaans, as 'n gevestigde akademiese taal, en Xhosa, as 'n ontwikkelende akademiese taal (sien paragraaf 6.4 van die konsep- hersiene beleid), in die konsep as tale van akademiese meriete erken. Andersyds, indien "gelyke status en behandeling" byvoorbeeld volle parallelmediumonderrig impliseer, kan dit moontlik steeds nie redelikerwys uitvoerbaar wees nie, veral wat koste en personeelbeskikbaarheid betref. Nietemin sal die taakgroep hierdie aspek in meer besonderhede oorweeg.

6. Implementering van die beleid

Verskeie respondente het op implementeringskwessies gekonsentreer en die implementering van die *Taalbeleid* (2016) – en dus ook die implementeerbaarheid van die eerste konsep van die hersiene beleid – in twyfel getrek. Heelwat respondente het kommer uitgespreek oor moontlike diskriminasie teen Afrikaansprekende studente, en oor afwykings van die *Beleid* wat te maklik in formele en informele omgewings, veral ook in Universiteitskoshuise, plaasvind.

Hoewel die twee met mekaar verband hou, is daar steeds 'n aansienlike verskil tussen die hersiening van 'n beleid en die beoordeling van beleidsimplementering. Waar implementeringskwessies egter verbeter kan word deur die bewoording van sekere bepalings van die konsep-hersiene beleid te wysig, is dit vir die taakgroep se oorweging uitgelig.

7. Omskrywing van "redelikerwys uitvoerbaar" en "inheemse tale"

Die begrip "redelikerwys uitvoerbaar" word in verskeie paragrawe van die huidige *Taalbeleid* (2016) en die konsep- hersiene beleid gebruik sonder dat dit in die woordelys omskryf word. Sommige respondente het kommer uitgespreek dat hierdie begrip gebruik kan word om van die hersiene taalbeleid af te wyk. Die taakgroep het reeds besin oor of so 'n omskrywing ingesluit behoort te word, en sal op grond van die terugvoer daardie gesprek hervat.

Wat "inheemse tale" betref, is die omskrywings in die huidige woordelys van terme, afkortings en akronieme direk uit die nasionale *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* (2020) oorgeneem. Daardie dokument bevat die volgende omskrywings:

Inheemse tale	Tale waarvan die erfenis in Afrika gewortel is (word ook in die literatuur en sommige beleidsdokumente Afrikatale genoem) en tot die Suid-Bantoetaalfamilie behoort, waar 'Bantoe' alleenlik as 'n taalkundige term gebruik word. 'n Inheemse taal is 'n taal wat inheems is in 'n streek of land, en deur inheemse mense gepraat word.
Amptelike Suid-Afrikaanse tale	Dit verwys na die elf amptelike tale van Suid-Afrika wat in die *Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika* bepaal word (d.w.s. Pedi, Sotho, Tswana, Swati, Venda, Tsonga, Afrikaans, Ndebele, Xhosa, Zulu en Engels).

Die omskrywings hierbo verskil van die omskrywings wat aanvanklik deel was van die konsep- hersiene *Taalbeleid vir die Hoër Onderwys* (2017):

Inheemse tale	'n Inheemse taal is 'n taal wat inheems is in 'n streek of land, en deur inheemse mense gepraat word.
Inheemse Suid-Afrikaanse tale	Inheemse amptelike Afrikatale van Suid-Afrika waarna die *Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika* verwys (d.w.s. Pedi, Sotho, Tswana, Swati, Venda, Tsonga, Afrikaans, Ndebele, Xhosa en Zulu).
Amptelike Afrikatale	Die amptelike Afrikatale van Suid-Afrika (d.w.s. Pedi, Sotho, Tswana, Swati, Venda, Tsonga, Afrikaans, Ndebele, Xhosa en Zulu).

Die Universiteit Stellenbosch het in sy reaksie op die konsep- hersiene *Taalbeleid vir die Hoër Onderwys* van 2017 sy steun toegesê aan die omskrywing van inheemse Suid-Afrikaanse tale in daardie dokument. Aangesien die uitgevaardigde *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* van 2020 egter taalgebruik by hoëronderwysinstellings reël, is alle universiteite tot daardie omskrywings verbind, behalwe as dit sou lei tot strydigheid met artikel 29 (2) of ander grondwetlike bepalings wat relevant is vir taalbeleid, totdat die beleidsraamwerk gewysig word. (Die finale weergawe is nie vir kommentaar uitgereik voordat dit in Oktober 2020 uitgevaardig is nie.)

8. Beskerming van die erfenis en kultuur verbonde aan Afrikaans

Van die kommentaar en terugvoer wat ontvang is, berus op onderliggende kommer dat die implementering van die *Taalbeleid* (2016) die unieke erfenis en kultuur van die Universiteit en die dorp Stellenbosch ondermyn. Die beleidshersieningstaakgroep sal in ag neem of en in watter mate die

voorgestelde aanpassings aan die *Taalbeleid* (2016) ’n impak op die institusionele kultuur by die Universiteit Stellenbosch sal hê. Indien wel, sal die instelling se *Visie 2040* en *Strategiese Raamwerk 2019–2024* as rigsnoer vir aanpassings dien.

Responses marked in grey are duplicate responses

Afdeling 1 | Section 1

Kern van die Beleid

Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die *Taalbeleid* beoog om uitvoering te gee aan artikel 29(2) van die Suid-Afrikaanse *Grondwet* en die *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die *Beleid* beoog om billike toegang tot die US vir alle studente en personeellede uit te brei, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.

The essence of the Policy

Stellenbosch University (SU) is committed to engagement with knowledge in a diverse society. The Language Policy aims to give effect to section 29(2) of the South African Constitution and the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020) in relation to language usage in the University’s academic, administrative, professional and social contexts. The Policy aims to increase equitable access to SU for all students and staff, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching. Without losing sight of the fact that SU also serves continental and global communities, we commit ourselves to multilingualism by using the three official languages of the Western Cape, namely Afrikaans, English and isiXhosa.

	Kommentaar rakende Afdeling 1: Kern van die Beleid	Analise*
A1		
A2		
A3	Vryheid van spraak is in die grondwet. Ek KAN, MAG en SAL Afrikaans praat waar en wanneer ek wil. Baie, baie beslis ook op US kampus. EN enige ander plek in SA.	**2**
A4	Ek stem saam dat dit so voortgaan	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9	Engels en Xhosa moet geakkomodeer word op alle vlakke, maar die Universiteit moet 'n Afrikaanse Universiteit bly met Afrikaans as die basiese en hooftaal.	**4**
A10	Daar is een aspek wat Stellenbosch moet erken in sy kernbeleidsdokument - dit bly die enigste tersiëre institusie in Suid-Afrika wat afrikaans nog as taal, op wetenskaplike vlak kan voer en uitbou. Alle ander universiteite het reeds weggestap van hierdie kernverantwoordelikheid. Dis 'n aspek waarvoor die US hom moet beywer. Geen ander amptelike taal, behalwe engels, is so goed ontwikkel om hierdie aspek in onderrig te kan uitbou nie.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 5.5, 7.1.8
A11	Akkoord	**7**
A12	Ek is 'n absolute voorstaander vir MEERTALIGHEID by die US - maar spesifiek dat Afrikaans as onderrigtaal behoue sal bly, en met dien verstande dat Engels as die inklusiewe taal wel gebruik	**4**

	word. MAAR - om te poog dat isiXhosa ontwikkel kan/moet word as 'n volwaardige akademiese taal is, na my mening, wensdenkery en sou slegs dien as politieke kudos.	
A13		
A14	Kyk onder 'Algemene Kommentaar' (Besparing van tyd en koste)	**7**
A15		
A16		
A17		
A18	Ek sal wil sien dat Afrikaans uitgebrei word op voorgraadse vlak. As 'n onlangs-gegradueerde student, was die notas dikwels swak voorberei en direk vanaf Engels vertaal. Dit kort dringend aandag en verbetering. Op nagraadse vlak het ek nie' n probleem met Engels nie, veral in die wetenskap.	**2/3/6**
A19	doelwit moet meertaligheid insluit en NIE Engels eentalig nie.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.1, 7
A20		
A21		
A22	Die kern van die beleid is veronderstel om die basiese filosofie van meeertaligheid te ondervang. Huidig word "meertaligheid" egter verwrong met eentalige voorkeur. Lg is nie sinonime met werklike meertaligheid nie. Die beginsel wat aanvaarbaar behoort te wees word nie implimenteer nie. Die aanvanklike drywer van die beleid was nog nooit objektief en feitelik verteenwoordig nie en steun op politieke korrekte herhalings van stellings met die onderliggende jammer konsep dat as 'n leuen genoeg herhaal word, dan word dit later waar. In 'n Universiteitsomgewing is politieke korrektheid ook sinoniem met die einde van denke, iets wat ondenkbaar behoort te wees in 'n omgewing waar kritieke denke klaarblyklik belangrik behoort te wees.	**2**
A23		
A24	Getrou aan ons US Alma Mater se eeu oue tradisie is ek volkome gekant daarteen dat daar weggedoen is met die Afriiaanse taal as die primêre taal van die Universiteit! My taal het niks te make met my politieke sienswyse nie en ons behoort nie daaroor skaam te wees teenoor enige ander taalgroep of kultuurgroep of nasionaliteit nie. As die US wil hé dat die meerderheid van sy alumni lojaal betrokke moet bly by die doen en late van die Universiteit, moet Afrikaans sy hoofstatus teruggegee word!	**4**
A25		
A26	Die voortgesette verbintenis van die Universiteit van Stellenbosch om n haalbare insluitende taalbeleid te handhaaf is baie bemoedigend. Ek sien n organisasie met n ryk Afrikaanse erfenis, maar wat verantwoordelik te werk gaan in vandag se sosio-politieke omgewing. Vandaar die insluit van Engels en IsiXhosa as onderrigtale.	**7**
A27		
A28	Kommentaar: Die Kern van die Beleid 'n Belangrike aspek wat hier gemis word, is 'n verklaring dat Afrikaans en Engels aan die US gelyke status geniet of behoort te geniet. Artikel 6(4) van die Grondwet bepaal immers dat "alle amptelike tale gelykheid van aansien geniet en billik behandel [moet] word." Artikel 6 van die Grondwet bepaal verder: (5) 'n Pan-Suid-Afrikaanse Taalraad deur nasionale wetgewing ingestel moet – (a) die ontwikkeling en gebruik bevorder en omstandighede skep vir die ontwikkeling en gebruik van – (i) alle amptelike tale; (ii) …. Artikel 9(2) van die Grondwet bepaal voorts: "Gelykheid sluit die volle en gelyke genieting van alle regte en vryhede in. Ten einde die bereiking van gelykheid te bevorder, kan wetgewende en ander maatreëls getref word wat ontwerp is vir die beskerming of ontwikkeling van persone, of kategorieë persone, wat deur onbillike diskriminasie benadeel is." Artikel 9(3) van die Grondwet bepaal voorts duidelik dat nie teen enige persoon op grond van sy/haar taal gediskrimineer mag word nie. Dit het ongelukkig baie dikwels op die kampus van die US in die geval van Afrikaanssprekendes gebeur deurdat hulle nie 'n keuse gehad het as om sekere modules in Engels te volg nie. THE UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS bepaal onder andere die volgende: Article 2. Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status. Furthermore, no distinction shall be made on the basis of the political, jurisdictional or international status of the country or territory to which a person belongs, whether it be independent, trust, non-self-governing or under any other limitation of sovereignty.	**1**

Daar moet ook op die volgende gewys word:

PROMOTION OF EQUALITY AND PREVENTION OF UNFAIR DISCRIMINATION ACT NO 4 OF 2000 (AS AMENDED):

1. Definitions
(1) In this Act, unless the context indicates otherwise—
"prohibited grounds" are—
(a) race, gender, sex, pregnancy, marital status, ethnic or social origin, colour, sexual orientation, age, disability, religion, conscience, belief, culture, language, birth and HIV/AIDS status; or
(b) any other ground where discrimination based on that other ground—
(i) causes or perpetuates systemic disadvantage;
(ii) undermines human dignity; or
(iii) adversely affects the equal enjoyment of a person's rights and freedoms in a serious manner that is comparable to discrimination on a ground in paragraph (a);

26. Responsibility of persons operating in public domain to promote equality
It is the responsibility of any person directly or indirectly contracting with the State or exercising public power to promote equality by—
(a) adopting appropriate equality plans, codes, regulatory mechanisms and other appropriate measures for the effective promotion of equality in the spheres of their operation;
(b) enforcing and monitoring the enforcement of the equality plans, codes and regulatory mechanisms developed by them; and
(c) making regular reports to the relevant monitoring authorities or institutions as may be provided in regulations, where appropriate.

Dit het meermale gebeur dat daar teen Afrikaanssprekende studente, veral Kleurlingstudente, gediskrimineer is deurdat hulle gedwing is om sekere modules op voorgraadse vlak in 'n vreemde taal, naamlik, Engels, te volg. Hulle het sekerlik die beskerming en ontwikkeling nodig waarvan die Grondwet en ander wette gewag maak. Die volgehoue bevoorregting van Engels aan die US lei onvermydelik tot "systemic disadvantage" vir (wit en bruin) Afrikaanssprekende studente. Die wet skryf ook voor dat die US "equality plans" moet hê – ook wat sy taalbeleid betref.

Dit is opmerklik dat die US in die geding van Gelyke Kanse voor die Konstitusionele Hof toegegee het dat "numbers of brown students prefer to be taught in Afrikaans (although it seems that most are either comfortable with, or prefer, tuition in English)" (sien paragraaf 29 van die uitspraak).

Die volgende wetlike bepalings is ook op die US as openbare Universiteit van toepassing:

USE OF OFFICIAL LANGUAGES ACT, 2012 (ACT NO. 12 OF 2012)

Die Aanhef vermeld dat " the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, requires all official languages to enjoy parity of esteem and be treated equitably"

2. The objects of this Act are-
(a) ….
(b) to promote parity of esteem and equitable treatment of official languages of the Republic;

Dit dien ook om daarop gewys te word dat die IF in sy rapport aan die Raad op 7 Junie 2016 (in die tyd toe ek onder-voorsitter van die IF was) soos volg aan die Raad van die US oor die voorgenome Taalbeleid van destyds gerapporteer het:

A.1.3 Die IF beklemtoon die feit dat die beginsel van inklusiwiteit daarop neerkom dat niemand van die US op grond van sy/haar moedertaal uitgesluit mag word of diskriminasie mag verduur nie.
A.1.4 ….
A.1.5 Die IF ondersteun die beginsel van gelykberegtiging as uitgangspunt van die Taalbeleid.

Die Raad en die Senaat het eenvoudig sonder enige verduideliking of motivering hierdie aanbevelings van die IF in die wind geslaan.

In sy uitspraak in die geding van Gelyke Kanse teen die US in die Konstitusionele Hof het regter Cameron bevind: "At the outset, it is important to note two salient features of the right to language. One is that respect for language preference, where appropriate and reasonable, entails no special concession or privileged treatment. It flows from fundamental rights and values. It is an embodiment of the right to be treated equally and without discrimination, which inheres in everyone. It requires no special pleading for its recognition." (paragraaf 21)

Met ander woorde: Die gebruik van een taal van onderrig mag nie ten koste van ander tale voorrand geniet nie – daar moet gelyke behandeling wees. Die praktyk het egter aangetoon dat die US baie duidelik die voorkeur aan Engels gee en Afrikaans afskeep – in stryd met die regter

	se bevinding. Daar sal nog hier onder aangetoon word dat die nuwe Taalbeleid ook aan Engels 'n bevoorregte posisie toeken. Dit is daarom nodig dat die nuwe Taalbeleid die gelyke status van Afrikaans en Engels pertinent moet noem. Slotsom: Dit is dus nodig dat die volgende woorde aan die einde van die aanhef bygevoeg word: "… met dien verstande dat Afrikaans en Engels gelyke status en behandeling geniet." Kommentaar op Paragraaf 1: Inleiding Die volgende word in hierdie paragraaf bepaal: "Die Taalbeleid beoog om billike toegang tot die US vir alle studente en personeellede uit te brei en om te verseker dat taalpraktyke pedagogies verantwoordbare leer en onderrig fasiliteer." Die US was nog altyd gesteld op uitstekende slaagsyfers van studente. Omdat dit 'n bewese feit is dat moedertaalonderrig vir beter akademiese prestasies sorg, sal dit slegs sin maak om die aanbod van Afrikaanse modules maksimaal te verhoog ten einde Afrikaanssprekende studente te help om op gelyke voet met Engelssprekendes te kompeteer en daardeur die globale slaagsyfer vir die hele US nog verder te verbeter. Daar behoort dus aan die einde van die paragraaf bygevoeg te word: "… deur die aanbod van ten minste alle voorgraadse modules in Afrikaans en Engels maksimaal te verhoog."	
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Die beleid is belaglik - wat word van moedertaal onderrig?	**2**
A34	Ek is gekant teen enige verdere afskaling van Afrikaans as onderrrig- en leertaal aan die US.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A35		
A36		
A37	Die insluiting van die Wes Kaap se amptelike tale is n baie goeie begin punt. Maar daar moet ten alle koste vermy word om almal gelukkig te stel. Daar word te veel toegewings gemaak in veral die beleid en dit altyd ten koste van n ander. Afrikaans was die kern hiekom die universiteit sy status gekry het en dus moet as sulks een van die amptelike leer tale bly.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A38	Getrou aan ons US Alma Mater se eeu oue tradisie is ek volkome gekant daarteen dat daar weggedoen is met die Afriiaanse taal as die primêre taal van die Universiteit! My taal het niks te make met my politieke sienswyse nie en ons behoort nie daaroor skaam te wees teenoor enige ander taalgroep of kultuurgroep of nasionaliteit nie. As die US wil hé dat die meerderheid van sy alumni lojaal betrokke moet bly by die doen en late van die Universiteit, moet Afrikaans sy hoofstatus teruggegee word!	**4**
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**6**
A42	Ek ondersteun die kern van die beleid en die beginsels waarop dit gebou word.	**7**
A43		
A44	As Wes-Kapenaar is ek dit eens daarmee dat die drie amptelike tale in die praktyk t.o.v. leer en onderrig gebruik word en nie slegs een, nl. Engels, nie.	**7**
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48	Behou Afr as hoofkeuse/taal	**4**
A49		
A50		
A51	Alle verwysing na "redelikerwys uitvoerbaar...." moet geskrap word. Dit laat ruimte vir kwaadwillige interpretering tot nadeel van Afrikaans soos herhaaldelik deur die onbetroubare bestuur getoon is in die verlede.	**2**
A52	Die kern van die beleid klink mooi indien die taalgebruike nie "ten koste van" bestaande tale gaan plaasvind nie.	**7**
A53		
A54	Meertaligheid is aanvaarbaar, solank Afrikaans as opdvoedingstaal gelykstaande aan Engels gehandhaaf word.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3,

		6.4, 7.1, 7.6
A55	Ek ondersteun die kern van die beleid. Daar kan oorweeg word om by te voeg dat graduandi hulle plek as wêreldleiers moet kan inneem en dus, waar relevant vir hulle spesifieke spesialiteitsrigting, bekwaam moet wees in die Engelse vaktaal. Dit is 'n belangrike "Graduate Attirbute"	**1**
A56	Afdeling een verwoord nie voldoende die US se besondere verantwoordelikheid teenoor Afrikaans nie. Hierdeur verloor die US uit die oog dat daar reeds vele Engelstalige universiteite beskikbaar is in Suid-Afrika, maar slegs enkeles waar Afrkaanses hul taalregte kan uitoefen.	**4/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A57	Ek stem saam met die beginsel van meertaligheid veral om die Wes Kaap omgewing te bedien	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A58	Die beleid is kortsigtig wat meertaligheid betref.	**2**
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Geen beswaar.	**7**
A62	Die vorige beleid moet nie as vertekpunt gebruik word nie - gaan terug en begin van vooraf.	**7**
A63		
A64		
A65	ek is geensins opgewonde ooor die diskiminerende wyse waar op transformasie aangepak word nie.	**2**
A66		
A67		
A68		
A69	Ek kan ongelukkig nie sinvol antwoord op u spesifieke afdelings as u nie my bydra eers oorweeg het nie. Dink asb oor die volgende: Vanaf sy stigting in 1679 het Stellenbosch se skoonheid bekoor en was dit 'n besonderse woonplek,sosiaal en lanbougewys. Ook polities was dit nie onaangeraak nie en het Hendrik Bibault homself as Afrikander gesien in 1707 terwyl landdros Starrenberg hom 'n pak gegee het.Dii J Murray en JN Hofmeyr beide later professore die Stellenbosch Gimnasium gestig wat later die Stellenbosch Kollege en nog later die Victoria Kollege geword het In 1918 het Univ Kaapstad saam met Univ Stellenbosch ontstaan.Die owerheid wat slegs 1 universiteit in die Kaap wou stig,het toegegee dat US gestig kon word as 'n eie universitet as 100000 pond gevind kon word.Dit het Jannie Marais geskenk op voorwaarde dat Nederlands en Afrikaans gelyk beregtig moes word en Engels nie nagelaat sou word nie.Die ontstaan van Stellenbosch is agv hierdie bepalings. Punt no 1Hierna was Stellenbosch afrikaans met engelse studente wat verstaan het waar Stellenbosch vandaan kom en het die 2 taalgroepe baie goed bymekaar ingeskakel met hoofsaaklik afrikaans as voertaal en engels verduideliking wat nie lank nodig was nie----toe praat almal afrikaans en wonderlike vriendskappe is gesmee. Afrikaans gesmee deur alle bewoners van die Kaap, is verordineer om die Stellenbosch bakermat van die Afrikaner se moedertaal te word. Bloedweinig in die Afrikanerhuishouding in persoon, korporatief, ekonomies of polities met gevolglike groot en diep kultuurspore, tot voor 1994 het nie 'n konneksie of geboorte op Stellenbosch gehad nie. Enkeles---die meeste eerste ministers is op US getoe .die politiek partye se grondslae is deels daar gevestig,die Eerste Taalbeweging in die Paart begin met vele hulp uit Stellenbosch dieselfde met die Afrikanerbond onder Onse Jan Hofmeyr;, die vestiging van distrikbanke waarvan die Stellenbosse die enigste oorlewende is,die ontstaan van die Burger in Bergh se huis Heemstede. Beplanning vir Santam,Sanlam,die Nasionale Party,die 2de Taalbeweging in 1907,die 1ste en 2de Ekonomiese Volkskongres,'n tak van Helpmekaar,die Boerevereniging in die begin van die 18de eeu.Daar is nog vele maar die bg is genoeg om die belang van Stellenbosch vir die beskawing in SA oor te dra. Die vraag is nie of al hierdie Stellenbosse organisasies nog vandag in die guns is nie----dit is negatiewe politike korrektheid. Dit is die lewensbloed,lewensstroom van die Afrikaner wat in Stellenbosch ontstaan het en waarvan die nadraai vandag nog gevoel word en nog tot ons spreek. Stellenbosch kan beskou word as die wieg van die Afrikaner en natuurlik sy taal.Die vraag is nie of ons hou van die Afrikaner ,sy taal en al sy doen en late nie dit is geskiedenis wat alle beskaafde mense sal respekteer. Netso behoort alle volke se geskiedenis,goed of sleg respekteer te word as jy jouself beskaaf wil noem. Alle universiteite plaaslik en oorsee het 'n kultuur en geskiedenis. Nie altyd die mooiste nie,maar as jy daar wil gaan studeer val jy in by daardie etos en taal en soms skryf jy 'n toelatingeksamen waaronder jy jou houding teenoor daardie etos verklaar. Jy loop as jy nie slaag nie.Niemand kom met fluweel handskoene om jou pad gelyk te maak nie. Jy as inkommer pas aan en die inrigting kan hulp verskaf maar jy sal goed bly verstaan dat jy 'n gas is en jou so gedra. Op Stellenbosch is die hele saak agterstevoor aangepak.Engelssprekendes en ander vreemde kultuurgroepe word oorgretig en hipersensitief ingenooi----bo-oor die geskiedenis en kultuur van die plek Stellenbosch. Watter respek kan sulkes he vir die inrigting as almal voetval om inklusief	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	te wees en meertaligheid te bevorder. taalbevordering en regstel van die verlede se onregte--hoe sleg en treurig ookal,is NIE die universiteit se werk nie. die universiteit sal die akademiese bevorder met respek vir die kultuur en Afrikaans as voertaal. Engels kan natuurlik gebruik word maar by keuses tussen engels en Afrikaans,sal Afrikaans gepraat word. Die geskiedenis het dit so gewil dat Stellenbosch eers Afrikaans is en dan Engels. Daar is 24 Engelse Universiteite en 4 in die Kaap. Die Engelse en vreemde kulture kan daar maklik regkom terwyl die ganse kaapse platteland smag na aanmoediging en plek vir afrikaans agtergeblewenes. US het die Afrikaanses vertrap onder mooi woorde ,nie die Stellenbosse kultuur oordink of eerbiedig nie,dit vertrap en Afrikaans speel 2de viool tot die ewige skande van die US owerhede.	
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A71	Toegang vir studente en personeellede word gelykgestel: inderwaarheid behoort studente se ontwikkeling die hoogste prioriteit te geniet.	**2**
A72		
A73	Die kern van die beleid is diep gewortel in die visie en filosofie van vorige rektore. Prof Wim de Villiers by name het in 2015 in die openbaar sy wens uitgespreek dat alle onderrig aan die US uitsluitlik uiteindelik in Engels moet wees .Daarmee het hy die AFRIKAANSE Universiteit met gepaardegaande taal en kultuur finaal gekelder. Die kernwaardes van die beleid MOET AAN BEPAALDE DOELWITTE gemeet word :- 1. Voldoen hoegenaamd nie aan beginsels van grondwet nie. 2. Menseregte word misken. 3. Die vereiste van gelykheid bestaan nie want die beleid is nie inklussief nie wanneer Afrikaans uitgesluit word op kampus, koshuis, en sosiale samesyn . 4. Die beleid soek polities regverdiging in plaas van maatskaplike en kulturele waardes 5. Beleid is deurspek van vaaghede wat gerieflik gemanupuleer en subjektiewe aksies bevorder word. Woorde soos "waar moontlik" ; nie uitsluitlik nie" ;indien prakties uitvoerbaar" ; "minstens", ens. laat ruimte vir subjektiewe afleidings en bevorder denke NEGATIEF van diegene met geheime agendas en strategiee . 6. Die beleid ignoreer die werklikhede van die Weskaapse belange waarvan daar 40 % plus Afrikaanssprekendes is--verengelsing word nagejaag ten spyte van die werklike feite wat ander uitkomste soek.	**2**
A74		
A75	Uitstekende Beleid wat erkenning gee aan die realiteite van die demografie van SA.	**7**
A76	Sien Algemeen	**6**
A77		
A78		
A79	Geen probleem met die kern van beleid nie.	**7**
A80	US verkoop sy siel van tradisionele institusie vir Afrikaans.Geen verdere kommentaar	**2**
A81	Die 2016 beleid is inklusief en nie nodig om verander te word nie.	**7**
A82	Hier is waar die probleem lê. Afrikaans word afgepers weens 'n politika agenda en word verneder om 'n klein minderheid mense tevrede te stel.	**2**
A83		
A84	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A85		
A86		
A87		
A88	Skuus vir my VL-Afrikaanse kommentaar maar ek wil hierdie beleid in vra stel wat alleen Engels as akademiese taal hanteer an US. My opinie is dat ek nie teen Engels is nie maar ek is voor meertaligheid soos ek voor die gebruik van my moedertaal is. Die rykdom is vanaf die moedertaal ook te leer kommuniseer in andere tale soos ons dit doen in Vlaandere met goeie kennis van Nederlands, Frans en Duits. Natuurlyk is Engels as kommunikasie-taal in die wêreld belangryk maar dit mag nie ten koste wees van annere tale want dit is ‘n ondemokratiese ingesteldheid. Ons Vlaamse studente skakel makkelyk oor na andere tale en uit ervaring weet ek dat hulle as uitruilstudente in korte tyd buite Engels ook Afrikaans praat. So ook moet Afrikaans sprekende studente in hulle moedertaal akademiese moontlykhede kry. As voorbeeld het ek as gasprofessor by Bloemfontein Universiteit ervaar hoe ‘n kleurling meisie sukkel in Engels by die	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6

	verdediging van sy argitektuurprojek en toe ek oorskakel na Afrikaans met glans sy ontwerp het verdedig.	
A89	Die beleid klink op papier aanvaarbaar, maar in die praktyk word Afrikaans uitgestoot. Dis onaanvaarbaar.	**3**
A90	Die kern moet wees die verbintenis tot meertaligheid met Engels as aanvaarde basis ten einde globale mededinging vir universiteit en sy studente te verseker maar ook die verbintenis om een van Suid Afrika se inheemse tale, in hierdie geval Afrikaans, op gelyke basis met Engels tot volledige wasdom as akademiese taal te ontwikkel en selfs ook groter globale blootstelling en mededinging met Duits en Nederlands te verhoog. Die klem is dus op absolute gelyke hantering van Enges en Afrikaans met die moontlikheid om selfs n derde taal IsiXhosa as akademiese taal in die globale terrein te bring	**2**
A91	Die US is bewus van 'n diverse samelewing. Die Universiteit moet dit net erken en Afrikaans as akademiese taal ten volle uitleef. Die Taalbeleid wil uitvoering gee aan die Grondwet. In die konstitusionele hof se uitspreek ten gunste van die US se taalbeleid het regters Mogoeng en Froneman voorbehoude gehad. Bestudeer dit weer. Pedagogies verantwoorbare onderrig erken moedertaalonderrig. Waarom word dit deur akademici van die US ignoreer? Die Wes-Kaap het waarskynlik die grootste konsentrasie Afrikaanse eerste taal sprekers. Respekteer die taal demografie van die Wes-Kaap. Die Inleidingsparagraaf verwys ook na die Grondwet en taalvoorsiening. Die US was oor die dekades apologete vir Afrikaans. Nou maak die einste Universiteit in die gees van Britse imperialiste soos 'n Lord Charles Somerset en Lord Milner Afrikaanssprekendes stil.	**2**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95	Taalbeleid van DHET is as verwysing aangeheg. Wanneer ek dit lees is daar paar probleme daarmee. Dit is in die 1ste plek 'n dokument waarop kommentaar gevra word en dus nie die finale dokument nie. Tweedens word in die dokument aangedui dat die dokument op die web blad, www.dhet.gov.za, gevind kan word, wat ook nie waar is nie. Ek het gesoek na Language Policy, maar kry net fout "Sorry something went wrong". Nou is my vraag hoe kan ons gevra word om kommentaar te lewer op 'n beleid wat beantwoord aan 'n beleid wat nog nie finaal is nie...? Nêrens op hul webblad is daar so 'n dokument nie - ook nie eers die verwysingsdokument nie	**2**
A96	Die kern van die beleid verwys na die US se verbintenis aan die drie amptelike tale van die Wes-Kaap. Dit is bloot 'n infame leuen wat op skrif as 'n susmiddel gebruik word en alreeds in die praktyk nie toegepas word nie, selfs al is dit kastig 'n nuwe beleid wat nog ontwikkel en goedgekeur moet word.	**2**
A97	Ek het geen probleem met die kern van die beleid nie.	**7**
A98	Die Grondwet bepaal dat daar nie onbillik teen iemand op verbode gronde gediskrimineer mag word nie. Terwyl billike toegang uitgebrei word, moet pasop word om nie omgekeerde diskriminasie toe te pas en nou ander studente uit te sluit wat voorheen toegang tot die taal van hulle keuse gehad het nie.	**7**
A99	Die Beleid stel Afrikaans ondergeskik aan Engels.	**2**
A100	My vorige voorlegging vir die behoud van Afrikaans met die 2016-taalbeleid, asook die ander s'n is totaal geïgnoreer weens 'n polities-gemotiveerde heksejag op Afrkaans met die en nou weer verfyn wat die einde van Afrikaans sal beteken.	**2**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Universiteit Stellenbosch – Kommentaar op die Eerste Konsep van Hersiene Taalbeleid Inleidende Nota: Ek beveel aan dat my Algemene Kommentaar (Ble 6-10) eerstens oorweeg word ... die kommentaar in die voorgeskrewe raamwerk kan dan in die konteks daarvan be-oordeel word. 1. Kern van die beleid Ek is van mening dat 'n herformulering van hierdie kern beleid geoorloof is...ek bied die volgende aan vir oorweging: "As vertrekpunt vir die Taalbeleid het die Raad van die Universiteit Stellenbosch (US) besluit om die amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en IsiXhosa, as die amptelike voertale van die US te gebruik. Deur middel van hierdie Taalbeleid onderneem die US om uitvoering te gee aan artikel 29(2) van die Suid Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwys-instellings (2020) soos voorgeskryf deur die Department Hoëronderwys en Opleiding. Die US onderneem om deur middel van hierdie Taalbeleid erkenning te gee aan die verbintenis van die US tot die bevordering van meertaligheid, en om die 'parity of esteem' van al drie amptelike tale gelykmatig te erken, te respekteer en te benut. Hierdie Taalbeleid onderskei tussen die taalgebruike in akademies, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Taalbeleid erken dat taalvaardigheidsontwikkeling by die US deur doeltreffende navorsing ondersteun sal word. Die Taalbeleid onderskei tussen taalgebruik in 'n gesproke en geskrewe verband met bepaalde uitdagings in taalvaardigheidsontwikkeling in die onderskeie verbande. In 'n akademiese verband onderskei die Taalbeleid tussen taalgebruike met die onderrig van Taalvakke en Nie-taalvakke, en onderneem om die uitdagings in taalvaardigheidsontwikkeling in die onderskeie verbande aan te spreek. Die Taalbeleid erken die verantwoordelikheid van die US om aktief betrokke te wees om	**1**

	die behoefte aan taalvaardigheidsontwikkeling in Basiese-Onderwys aan te spreek. Die Taalbeleid erken die invloed van taalvaardigheidsontwikkeling op die gehalte van Onderrig-en-leer en onderneem om hierdie verbande deurlopend te ontwikkel. Die uitvoering van die Taalbeleid word gesien as deurslaggewend om sosiale kohesie in die universiteitsgemeenskap te bevorder, en om uitvoering te gee aan die US se verbintenis tot gehalte in Onderrig-en-leer. [Die rasionaal vir hierdie formulering van die kern beleid word verder omskryf onder Algemene Kommentaar.]	
A106		
A107	Daar is 3 Engelstalige Universiteite in die Wes-Kaap waar studente volkome in Engels kan gaan studeer, te wete KU, UWK en KSUT. Tog gaan die US wat nog die enigste Universiteti is wat kursusse en grade in Afrikaans voorgraads aanbied uit hul pad uit om die die Engelse taalaanbod te vergoot en die Afrikaanse taalaanbod te verklein ten einde dit uiteindelik totaal uit te faseer. Die Wes-Kaap se demografiese samestelling is van so 'n aard dat 49% van sy inwoners Afrikaanssprekend is. Derhalwe maak die verkleinde Afikaanse aanbod by die enigste Universitet wat nog Afrikaans aanbied geen logiese sin nie. Speel die taal demografie enige rol in die oorweging by die bepaling van die taalbeleid? Heel duidelik nie. Die sekondere vertaling van Afrikaanse kursusmateriaal op versoek van studente vanuit Engels, nou die primere taal van onderrig, kommunikasie en administrasie is 'n baie duidelike teken van die US om uitvoering te gee aan die kern van die taalbeleid. Die wegdoening van Afrikaans as onderrigtaal in soverre Afrikaans se gelyke aanbod doelbewusteik geskrap is en vervang is met volgens behoefte is 'n flgrante miskenning van Artikel 29(2) van die grondwet. Dit skreeu ten hemele, gegewe die demografiese samestelling van die taalgemeenskap in die Wes-Kaap. Dit spreek van 'n totale gebrek aan morele en etiese ruggraat om Afrikaans as taal op terisere vlak te bewaar en uit te bou. Ek kan my nie sterker uitdruk sonder om kwetsend te wees nie. Die sogenaamde teansformasiebeleid van die US wat grootliks rasgedrewe is en die persentasie swart studente se rasteikens (kwotas) jaarliks opgeskuif word, is mos niks anders as die flagrante uitfasering van blanke en bruin studente tot 'n mindere mate nie. Daar word boonop verskilende stnadaarde vir verskillende rasgroepe toegepas ten einde swart studente se getalle jaarliks te verhoog. Blanke studente word us direk benadeel deur hulle aanod te verlaag by die US en dikwels ongeag meriete uitgefaseer. Is dit die manier hoe ons met die foute van die verlede omgaan? Deur dieselfde foute te begaan, doelbewustelik om studente suiwer op ras uit te sluit? Duidelik het die US - bestuur nie in gedagte om te leer uit die foute van die verlede nie. Hulle herhaal openlik en skaamteloos dieselfde foute, bloot omdat die meerderheidsbesluite van die ANC klakkeloos deurgevoer word. Getuig dit van 'n gesindheid om te leer uit die foute van die verlede?. Of getuig dit van poltieke korrektheid? Die swart studente se taalaanbod is feitlik sonder uitsondering, Engels van aard. Die Engelse aanbod word dus suiwer op grond ras gemanipuleer om aan die ander kant te beweer dat die taalaanbod natuurlik verander het. Dit is in eenvoudige taal 'n infame leuen. Dit bots ook lynreg met die sogenaamde doelwitte van die US om absoluut nie-rassig te wees. Hoe jaag jy nie-rassigheid na deur die implementering van rasgebaseerde beleid. Dit is dood gewoon 'n absolute leuen wat openlikgeleef word en boonop in hoogs akademiese terme verpak word ten einde dit te vegoeilik. Apartheid was verkeerd. Punt! Omgekeerde rasse-diskriminasie is verkeerd. Punt! Kyk die feite in die oe en deel daarmee!	**2**
A108	Geen	**7**
A109	Ontering en vernietiging van Afrikaans	**2**
A110		
A111	Billike toegang kan nie geweier word op watter gronde ookal nie, MAAR dit geld dan ook tradisionele Afrikaanssprekendes , wat geen ander heenkome tersier aan 'n Universiteit gebied word nie . Engels is 'n oorheersende taal ,alhoewel ook 'n taal wat as brug gebruik kan word, maar daar moet sterk gelet word daarop dat dit nie Afrikaans uitskuif en verdring nie.	**2**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A113		
A114		
A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys	**1**

	in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	
A117	Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A118		
A119	Moederlaalondetrig is die alles beste medium om in te studeer.	**2**
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A121	NVT	**7**
A122	Ek haal aan uit Afdeling 1: "Dit bepaal voorts dat elkeen die reg het om onderwys te ontvang aan openbare onderwysinstellings in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van hulle keuse, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het." Die dokument onder bespreking handel oor taal, en dit moet op 'n kliniese wyse so hanteer word. Dit is reg dat diskriminerende praktyke uit die verlede verwyder moet word. Ongelukkig is die taal Afrikaans en die gebruik daarvan een van die laaste en makliker praktyke uit die verlede waaraan daar 'n behoefte van regstelling aan kleef. Die taal Afikaans is nie die skuldige party uit die verlede nie, maar wel die besluitnemers van destyds. Die deel wat ek hierbo aangehaal het, behoort aangepas te word sodat die strekking daarvan hou by die onderwerp van die Taalbeleid, naamlik taal. Sedert begin Maart vanjaar het ons beleef hoe sommige mense in gesagsposisies in koshuise en op die kampus die begrip "regstelling" interpreteer. Hier heers 'n gevoel van mikro-aggressie teenoor Afrikaanssprekende studente op die kampus, en die rektor, sy bestuurspan en veral die "Eienaar" van die Beleid swyg soos die graf. Dit is swak leierskap.	**2**
A123		
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A125		
A126	Goed gestel.	**7**
A127	Verengelsing van US sal nooit aan "billikke toegang" gekoppel kan word nie	**2**
A128	Met verwysing na pargraaf 0: Kern van die Beleid: Sowel Artikel 29(2) van die Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) is in die eerste plek gerig op die Staat en die openbare Hoëronderwyssektor as geheel. Albei plaas naamlik die verantwoordelikheid op die Staat om toe te sien dat daar geleentheid bestaan vir elke Suid-Afrikaner om binne die openbare Suid-Afrikaanse Hoëronderwyssektor onderrig te ontvang in die amptelike taal van sy keuse sover dit redelikerwyse prakties moontlik is. Om dit te bewerkstellig moet die Staat beleid instel om die ontwikkeling van al die amptelike tale tot akademiese tale te bevorder sonder om die reeds bestaande akademiese tale te benadeel. Dit is duidelik ook die oogmerk van die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) – verwys na die volgende teks in die aanhef van die Taalbeleidsraamwerk asook na paragraaf 30 van die	**2**

	Taalbeleidsraamwerk: “seeks to address the challenge of the underdevelopment and underutilisation of official African languages at higher education institutions whilst simultaneously sustaining the standard and utilisation of languages that are already developed”. Artikel 29(c) van die Grondwet voorsien selfs die moonlikheid van enkel medium onderwysinstellings ten einde die reg van onderrig in eie taal moontlik te maak vir die huistaal sprekers van al elf die amptelike landstale. Dit spreek vanself dat studiegeleentheid in al elf tale aan elkeen van die Suid-Afrikaanse Hoëronderwysinstellings nie prakties haalbaar of bekostigbaar is nie en dat, ten tye van die aanvaarding van die Grondwet, al elf amptelike tale ook nie onmiddelik selfs by een van die bestaande Suid-Afrikaanse Hoëronderwysinstellings as die taal van Leer en Onderig beskikbaar sou wees nie. Die verantwoordelikheid rus op die Staat om aan Artikel 29(2) van die Grondwet gestand te doen deur met die bestaande Hoëronderwysinstellings te onderhandel oor die keuse van die taal(e) van leer en onderig (LOLT) vir elke instelling en ook om fondse te bewillig en selfs nuwe instellings te stig om sodoende onderontwikkelde en onderbenutte Afrika tale as akademiese tale te ontwikkel en te bevorder ten einde te verseker dat kwaliteit hoëronderwys studiegeleentheid in al elf tale, insluitend Afrikaans, beskikbaar sal wees. Dit impliseer dus dat daar ten minste een Suid-Afrikaanse Hoëronderwysinstelling moet wees wat Afrikaans as LOLT bied. Gegee dat die US geleë is in die deel van die land waar daar die hoogste persentasie voorkoms van Afrikaanssprekendes is en waar daar reeds twee Universiteite bestaan met Engels as LOLT, en dat Afrikaans reeds, ten tyde van die aanvaarding van die Grondwet, by die US reeds volledig geimplementeer was as LOLT, dat daar geen probleem behoort te wees om Afrikaans as LOLT – selfs as enigste die LOLT – vir die US te aanvaar en steeds uitvoering te gee aan artikel 29(2) van die Suid-Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Dit is nie die verantwoordelikheid van die US om, soos blyk uit die kern van die beleid, meertaligheid te bevorder of om gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen te bedien deur Engels as LOLT te kies nie. Die keuse van LOLT word self gedoen deur elke Openbare Hoëronderwysinstelling (Artikel 29 van Taalbeleidsraamwerk). Die verwysing na die de facto status van Engels a LOLT by Suid-Afrikaanse Openbare Hoëronderwysinstellings en die “buigbare instelling van Engels as LOLT” in laasgenoemde artikel, is gewoon ongrondwetlik en kan dus nie as verskoning gebruik word om Engels by die US ook as die de facto LOLT te implementeer, met slegs ‘n “simpatieke” benadering ten opsigte van Afrikaans. Toeganklikheid vir alle Suid-Afrikaneers en buitelanders, asook meertaligheid, kan voldoende bevorder word deur die keuse van die tale van kommunikasie (Artikel 32 van Taalbeleidsraamwerk). Met verwysing na paragraaf 1 Inleiding: Ten einde pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer vir Afrikaanssprekendes moet Afrikaans VOLLEDIG as LOLT geimplementeer word by die US. Dit is nie eenduidig verseker deur die huidige Taalbeleid, nie in terme van die inhoud of die praktiese implementering nie, en sal verseker nie die geval wees onder die hersiende konsep Taalbeleid onder bespreking nie.	
A129	Twee inleidende opmerkings: 1. Hoë beginsels kan baie mooi en idealisties wees maar wat belangrik is, is hoe hoe hulle in die werklikeid toegepas word and die gevolge van hul implementering. Byvoorbeeld, as die toepassing van die beleid in die werklikheid tot minder eerder as meer diversiteit lei, en meer ongelykheid tot gevolg het, dan moet die hele saak mos van voor af heroorweg word. Maar tot op hede het die universiteit, sovêr as wat ek bewus is, geen onafhanklike, objektiewe, wetenskaplik gegronde inligting beskikbaar gemaak om die praktiese gevolge van die implementering van die 2016 beleid bekend te maak nie. Daar is dus geen inligting of data om hierdie hersiening te staaf nie. Dit is dus onmoontlik vir enigiemand wat antwoord op hierdie openbare konsultasie om ’n ingeligte opinie, gegrond op werklike, feitelike, deursigtige getuienis, daaroor uit te spreek. Die gevaar is dat in sulke omstandighede die gesprek agteruitgaan en ’n middeleeuse teologiese-filosofiese-politiese debat word. Hierdie situasie ondermyn die legitmiteit en die waarde van die konsultasie in sy geheel. Belanghebbendes sal die uitkoms van die proses met reg kan bevraagteken en selfs moontlik verwerp. 2. In die tweede plek, waarom moet die 2016 beleid geneem word as vertrekpunt? Net omdat dit in die verlede goedgekeur is, is geen rede om op te hou dink oor ander opsies, en hulle uit te sluit nie. Is daar net een moontlike opsie? Sekerlik nie. Indien die feite dit staaf (indien feite oor die gevolge van implementering bestaan, of bekend gemaak word), het diegene wat met die taak gelas is nie die verbeeldingskrag of intellektuele vermoë om ander moontlikhede wat ook konstitusioneel geregverdig is uit te werk nie? Is dit nie selfs moontlik om die gronde waarop die 2016 besluit geneem is te bevraagreken en uit te daag nie? Hersiening moet deeglik, deurtastend en diepgaande wees, en nie net ‘n oppervlakkige regmerkie ritueel nie.	**2**
A130	Ek as passievolle Afrikaner vereenselwig my met die kern van die Beleid.	**7**
A131	Die Kern van die Beleid sê dat hulle Afrikaans gelyk met die ander 2 tale sal stel, maar ek weet al te goed dat dit is net ‘n adminastratiewe mooi manier om dit te onderdruk.	**2**
A132	Dit is pryssenswaardig van Stellenbosch Universiteit om almal te wil akkommodeer.	**7**
A133	Volgens Statistiek SA praat 49.6% van die populasie in die Weskaap Afrikaans en 48.8% is Kleurlinge. Daar is drie universiteite wat die populasie in die Weskaap bedien, waarvan UCT nog altyd SLEGS Engels was, UWC bedien alle taalgroepe (maar is hoofsaaklik Engels), waarom wil SU nou ook hoofsaaklik Engelsprekende studente bedien? Moedertaalonderrig voorgraads moet juis bevorder word, veral gedurende die oorbruggingsperiode (1ste jaar) vanaf	**2**

	skool. Dit sal die kans dat studente B-graade binne 3 jaar voltooi verbeter. Inklusiwiteit word nie bevorder as een taalgroep bevorder word ten koste van 'n ander nie.	
A134	Ek dink die algemene doewitte van die beleid is goed. Ek is minder seker oor die praktiese toepassing daarvan...	**7**
A135		
A136		
A137		
A138	Ek is Afrikaans sprekend en het Afr Ndl Hond in 1980 Cum Laude geslaag. Afrikaans, goeie Afrikaans, lê my na asn die hart. Ons 3 seuns, twee wat aan Hoërskool J v R gematrikuleer het, het almal aan die US studeer. Hulle het verkies om n Engels te studeer. Om alles way op Internet beskikbaar is, asook teksboeke se inhoud te vertaal in goeie Afrikaans, is bykans onmoontlik. Ook Tesisse wat in Afrikaans geskryf word, moet dan vertaal word om breër publiek te bereik. Dit is onprakties, lomp en nie volhoubaar nie. Engels is die taal, nie het in SA nie, maar Internasionaal. Ons middelste seun doen sy Ph D in Goettingen, Duitsland en gee in Engels klas. Waar ek wel n probleem het, is waar Afrikaanse studente to ontmoedig word om Afr in sosiale konteks te praat. Die bagasie van die ou bedeling is swaar, maar dit bly my Moedertaal en as sulks wil ek dit praat. Almal skakel gereeld oor Engels toe as daar iemand in geselskap is wat nie Afr magtig is nie. Verder praat ek liewer Engels i p v swak Afr. En daarby verwys ek na sintaksis wat verwronge raak sowel as meer Engelse woorde per sin as Afrikaanse woorde. Ons eie kinders praat so n Afr.. Hulle sukkel nog meer om goeie Afr te skryf. Ek steun dus die gebruik van Engels as akademiese taal. Die studente wat sukkel met Engels, mort maat harder werk. Hulle sal nie soyt wees nie.	**2**
A139	Ek wil net weet daar is vele Engelse Universiteite waar die studente kan gaan studeer,waarom o waarom moet hulle na n Afrikaanse Universiteit kom? Dit is nie maar om net moeilikheid te kom stook nie in plaas om verder te studeer nie. As die studente regtig ernstig is om te studeer sal na n engelse universiteit gaan , hoeveel is daar wat regtig wil studeer? Hoeveel kosbare tyd is nou reeds vermors deur hulle en die wat wil studeer ly daar onder. Asseblief maak oop julle oë.	**2**
A140	As n reeds gevestigde akademiese taal word Afr. Gruwelik afgeskeep en so word n groot aantal studente uitgesluit en afgeskeep. Dit is skandalig en tragies.	**2**
A141		
A142	"Verantwoordbare leer en onderrig" sou moes beteken dat díé prosesse in die student se moedertaal moet geskied. Sommige studente glo dat hulle ewe goed in hul tweede taal fuknksioneer as in hul huistaal, maar dit beteken nie dat hulle toegerus is vir hoëvlakdenke in die tweede taal nie. Taal en denke is nie te skei nie. Hoëvlakdenke verg hoëvlaktaalbeheer -- van sowel die dosent as die student. Die argument dat studente hulself aanbied vir Engelsmediumonderrig mag nie allesoorheersend wees nie. 'n Verantwoordelike onderriginstansie behoort studente te lei om te kies om in hul moedertaal onderrig te ontvang as dit moontlik is. Stellenbosch kan dié funksie vervul en het dit tradisioneel gedoen.	**5** cf. Kern /Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A143	In orde	**7**
A144	Ek sal nie meer as Matie identifiseer indien Afrikaans nie meer 'n ondersteunde voertaal is nie	**2**
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Die regte van taalgroepe moet asb nie in gedrang kom nie.	**7**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152	Aangesien met die 2016 se taalbeleid nie enige insette van gelyke regte vir Afrikaans op voorgraadse vlak opgeneem is nie, is myne nou in Algemene Kommentaar aangedui.	**7**
A153		
A154	Ten einde die oogmerke van diversiteit en billike toegang te verseker, kan ag geslaan word op Anthony Pym se idees: https://www.litnet.co.za/anthony-pym-se-lesing-the-role-of-translation-in-language-policy/	**7**
A155		
A156	1.Prof Wim de Villiers het reeds in 'n onderhoud op 24 November 2015 "aangedui dat sy wens is dat alle onderrig aan die US eindelik maar eventueel net in Engels moet geskied, aangesien dit die makilkste opsie is". 2. Is "maklikheid" deesdae die norm van akademiese voortreflikheid van die US? En lyk beslis dat die sg Taalbeleid nou die 'maklikste' uitweeg vir die US geword het ----- sonder om die werklikhede in ag te neem. 3. Een werklikheid waarrmee die US nie weg kan en gaan wegkom nie, is die harde feit dat Afrikaans die algemene spreek- en huistaal van die mense van die Wes-, Suid-, en Noord-Kaap is. En dan is Afrikaanssprekendes ook 'n groot deel van die Namibiese bevolking. Indien hierdie mense self besluit om in hul moedertaal [Afrikaans] onderrig op universiteitsvlak te wil ontvang, moet die US bekeie genoeg wees om aan hulle behoefte te voldoen. Dis uiters onsensitief en arrogant van die US om dan daarop aan te dring dat Afirkaanssprekendes nie in hul eie taal deur die US geakkommoder wil of gaan word nie.As ou-Matie en oud-Stellenbosser skaam ek my eintlik hiervoor. 4. Die US poog om met sy sg Taalbeleid om 'almal ter wille te wees'. Dis onhaalbaar en onuitvoerbaar. Die praktyk en besigheidswereld verg keuses, waarvoor die US wegskram deur	**2**

	die beginselbesluit om Afrikaans primer as een van die akademiese tale te behou onder 'n sg Taalbeleid [wat die beginsel ondermyn] weg te steek. 5. Indien studente nie Afrikaans magtig is of dit verstaan nie, is dit nie die US se 'skuld' nie. Die fout kan voor die deur van ons swak onderwysstelsel op laer- en hoerskoolvlakke gele word. 6. Die US beoog nou om eerder die US vir Xhosa-sprekendes toeganklik te maak deur isXhosa te bevoder. Waarm? Hierdie taalgroep se tweede taal is Engeles, en Engels is die voertaal by Fort Hare en die Nelson Mandela Universiteit. En al die universiteite, technikons en kolleges in KwaZulu-Natal [daar is verskeie] se akademiese taal is Enegels.....en KZN is 'n klipgooi van Fort Hare en die Nelson Mandelabaai Universiteit! Stellenbosch is baie verder van die Oos-Kaap. So, die US kan maar hierdie politieke eksperiment eerder los. 7. Nog 'n werklikherid is dat taal ern kulltuur vir Afrikaanse mense 'n sensitiewe saak is, aangesien dit hul unieke identiteit bepaal en inhoud gee. En die Afrikaanse taal is juis een van hierdie boustene van die Afrikaanse mense se kuluur . Deur die Afrikaanse taal te ondermyn en te marganaliseer onder die dekmantel van 'n 'meertalige taalbeleid', is 'n dwarsklap in die gesig van die Afrikaanse mense wie immers gehelp het om die US te stieg en te ontwikkel vir meer as 100 jaat. 8. Laastens verskans die nuwe onderhandelde demokratiese Grondwet van 1996 Afrikaans as een van die land se tale, en is die US ook daaraan gebonde om die taal te respekteer.	
A157	Afrikaans is 'n inheemse taal	**2**
A158	Die US se vernaamste voedingsbron is die Wes- en Noord-Kaap. In beide gebiede, veral in die platteland, is die moedertaal hoofsaaklik Afrikaans. Versekering moet aan veral hierdie groep en aan ander Afrikaanse moedertaalsprekers, gegee word dat hulle hul tersiêre onderrig op Afrikaans sal ontvang. Daar moet nie 'n 'billike kans' daarvoor gegee word nie, maar 'n 100% kans. Die uitvoerbaarheid van 'n US beleid is nie onderhandelbaar nie. Die Universiteit moes VOOR hy homself tot meertaligheid verbind het die koste, mannekrag en uitvoerbaarheid daarvan bereken het. Die US kan nie nou agter die gebrek daarvan skuil om NIE die beleid deur te voer nie. Dit sluit veral in die gebruik van 'billik' wat deurgaans in die dokument gebruik word om na uitsluiting te verwys. Die verbinding van die US tot meertaligheid en die gebruik van drie amptelike tale van die Weskaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik beteken dat hierdie tale gelyke regte moet geniet en dat een taal, nl Engels nie voorkeur moet kry nie.	**3**
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in 'n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A160	In orde.	**7**
A161	Ek stem saam met die verbintenis tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik met billike toegang tot die US vir alle studente en personeellede vir pedagogies verantwoordbare leer en onderrig.	**7**
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in 'n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in 'n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**

A164	Elkeen wat aan die U.S. inskryf, is op onderrig in sy moedertaal geregtig. Dit skyn of dit nie altyd gehandhaaf word nie - veral t.o.v. Afrikaans	**3**
A165	Ten gunste daarvan dat die primere kern omgang van kennis is. Maar voel Universiteit Stellenbosch ignoreer die feit dat dit ook `n kern, historiese instansie van die Afrikaanse kultuur is en daarom `n verantwoordelikheid het om die kultuur te beskerm en te bevorder	**2**
A166	Dit klink nie so nie, veral as 'n mens nie eers jou moedertaal, Afrikaans, met jou vriendin kan praat nie!	**3**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**7**
A168	Die kern van die beleid en inleiding kom billik voor, maar gee geen aandag aan die problematiek van (a) vae terme in die Grondwet, soos wat presies met “billikheid” en “uitvoerbaarheid” bedoel word nie; en (b) aanvegbare definisies in wetgewing, en meer spesifiek die omskrywing van watter tale inheems is, soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) gebruik nie. Indien die US se beleid vaaghede en probleme met definisies wil aanspreek, behoort dit ook in die inleiding uitgestippel te word.	**2**
A169	Die taalbeleid, soos tans toegepas, is in baie gevalle, uitsluitend vir mense wat in hulle moedertaal volledig gediens wil word. Die US het 'n akademiese taal ontwikkel in Afrikaans. Ten einde die taal te ondersteun moet studente in alle gevalle ten volle toegang het tot hulle voorkeur taal en nie hoef Engels onderrig te ontvang nie. Anders gestel, as ek Afrikaans is en nie Engels verstaan nie, is daar nog plek vir my? Ek wil nie, omdat dit vir die US ongemaklik is , nou nie my klasse in Afrkaas kan kry nie. Dan kan die US netsowel as 'n Engelse Universiteit bekend stel en nie mense mislei nie.	**2**
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A172	Geen spesifieke kommentaar nie.	**7**
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**

A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die kern van die Beleid Die Universiteit Stellenbosch (US) is verbind tot die omgang met kennis in ’n diverse samelewing. Die Taalbeleid beoog om uitvoering te gee aan artikels 9 (3), 30, 31 en 29(2) van die Suid- Afrikaanse Grondwet en die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat betref taalgebruik in die Universiteit se akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Die Beleid beoog om toegang tot onderwys in die amptelike taal van eie keuse te bevorder waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is, meertaligheid te bevorder, en pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer. Sonder om uit die oog te verloor dat die US ook gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen bedien, verbind ons onsself tot meertaligheid deur die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, naamlik Afrikaans, Engels en isiXhosa, te gebruik.	**1**
A178	Geen	**7**
A179	Stem saam	**7**
A180	Stem nie saam dat die huidige beleid as vertrekpunt gebruik word nie. Behou Afrikaans op gelyke voet met Engels!	**7**
A181	Die uitgangspunt van die beleid is taaldiversiteit, en sou 'n uitstekende beleid gewees het binne die konteks van die groter Wes-Kaap (buiten dat groter klem op isiXhosa vereis sou word). Die taalbeleid van die Universiteit van Kaapstad lui egter: "English is both the primary medium of teaching and of examination except in language and literature departments where another language is taught and may be used. This applies at all levels, and to dissertations and theses for higher degrees." Om eweredig inklusief te wees, gegee die Universiteit van Kaapstad se beleid, sou mens in ewewig sou verwag dat "Afrikaans is both the primary medium of teaching and examinaton..." die US se beleid is. Só 'n uitgangspunt in ewewig is nie prakties as die universiteit internasionale ambisies het nie, maar die kern lê tans nie op die goue middeweg nie.	**4**
A182		
A183	"Meertaligheid te bevorder" word gereeld gemeld, maar geen melding word gemaak aangaande die manier waarop dit juis bevorder word nie. Dit was ook nie my ervaring as student op kampus vanaf 2014 tot en met 2016 nie. Die Universiteit se Facebook-plasings geskied nie eers meer in Afrikaans langsaan die Engels nie. Ek weet nie hoe meertaligheid bevorder word op die US kampus nie - hoe word dit implementeer? "Meertaligheid" blyk 'n weggooiwoord te geword het. Buiten 'n paar naamborde en geboue waar isiXhosa verskyn, het ek nog nooit enige amptelike kennisgewing of enigiets van dié aard in isiXhosa gesien nie. Daar word ook nooit isiXhosa in amptelike video's gepraat nie. Meestal net Engels met 'n bietjie Afrikaans. En dan is daar ook geen onderskrifte in Afrikaans/isiXhosa wanneer daar in Engels gepraat word en vice versa nie.	**3**
A184	Dit is uiters teleurstellend dat Stellenbosch University van sy wortels vergeet het en nie op sy vaste fondasie van die verlede wil voortbou nie. Voorts dink ek dit is belangrik dat die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika voor oë gehou moet word, veral tov artikel 30 betreffende moedertaalonderrig.	**2**
A185		
A186		

A187	Die organisasie is bekommerd dat die afwyking van die 2016 taalbeleid tot 'n afskaling van Afrikaans as onderrigtaal sal lei. Dit sal Afrikaans wat reeds 'n hoogs ontwikkelde wetenskapstaal is, reduseer tot nul wat geen bydrae sal lewer tot die ontwikkeling van veral Afrikaanse bruin studente wat reeds 'n agterstand beleef weens hul sosio-ekonomiese status en sal die aanbied van Engels hul verder benadeel. Die US moet dit moontlik maak vir hierdie groep studente om hul volle potensiaal te bereik deur die aanbied van Afrikaans as ook 'n medium van onderrig. Dit moet die kern van 'n hersiene taalbeleid wees. Dit moet daarteen waak om nie hierdie studente te benadeel en in die proses uit te skakel nie. Die beleid moet akkomoderend wees in alle opsigte.	**2**
A188	Tydens Konvokasievergaderings is aangedui dat Afrikaans en Engels gelyke status sou geniet.	**2**
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191	Die kern van die taalbeleid verwys na die Universiteit se verbintenis tot die omgang van kennis in 'n diverse samelewing en na die bevordering van meertaligheid, wat alles goed en wel klink, maar tog teenstrydig is met wat in die praktyk gebeur. In sosiale kontekste word hierdie waardes meestal deur studente self bevorder, maar dieselfde kan nie gesê word vir alle akademiese- of Universiteitsverwante kontekste nie. 'n Eenvoudige voorbeeld is die feit dat onlangse plasings op die Universiteit se Facebook-blad oor die drie provinsiale tale skynbaar verwyder is.	**2**
A192	Reg so.	**7**
A193	Ek stem saam dat daar meertalige onderrig kan wees, maar omdat dit veronderstel is om 'n Afrikaanse universiteit te wees, moet Afrikaans voorkeur kry	**2**
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaansprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Die kern van die beleid laat die aard van die meertaligheid wat daarmee nagestreef word en die relatiewe balans tussen die betrokke tale onduidelik of onuitgesproke. Vanuit 'n taalperspektief gesien, word 'n mens uit die kern van die beleid dus nie veel wys nie. 'n Verbintenis tot veeltaligheid en die bevordering van die gebruik van meer as net die moedertaal en Engels in die geval van individuele dosente en studente sou van historiese waarde gewees het.	**2**
A197		
A198	Die verbintenis tot die uitbou van Afrikaans, en veral Xhosa is slegs lippediens. "billike toegang" is word altyd so geimplimenteer dat dit sekere mense uitsluit, of ten minste hul posisie en stand verswak.	**3**
A199	Die US se taalbeleid behoort onbeskaamd Afrikaans-vriendelik te wees. Afrikaans is die taal wat deur 'n baie groot deel van die inwoners van die Wes-Kaap verstaan en gepraat word. Die konsepbeleid voldoen nie aan hierdie vereiste nie. Die ondertoon daarvan is beslis anti-Afrikaans. Daar is 'n groot verskil tussen die Engelse aanbod wat "opwaarts aangepas" moet word en die Afrikaanse aanbod wat so "bestuur" moet word dat "toegang tot die US gehandhaaf word" (wat ook al dit presies mag beteken) vir studente wat (steeds ten spyte daarvan dat dit al hoe moeiliker gemaak word) verkies om in Afrikaans te studeer. Volgens die konsepbeleid het Afrikaans 'n "akademiese repertoire" ontwikkel (wat dit ook al mag beteken). In werklikheid is Afrikaans 'n volledig-ontwikkelde akademiese en wetenskapstaal en 'n bate vir ons land. Voorbeelde van die anti-Afrikaanse trant is die volgende: Volgens die konsepbeleid moet Afrikaans as onderrigtaal verder ontwikkel word "sover dit redelikerwys uitvoerbaar is". Hierdie caveat deurspek die hele dokument. Gedurende voorgraadse lesings waar sowel Afrikaans as Engels gebruik word, word alle inligting in ten minste Engels oorgedra en word slegs opsommings of beklemtoning van inhoud in Afrikaans voorsien (par 7.1.4). Alle verpligte leesstof word in Engels voorsien en, slegs as dit redelikerwys uitvoerbaar is, ook in Afrikaans (par 7.1.7). Vraestelle vir voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 is slegs in Engels beskikbaar (par 7.1.9). Die taalbeleid kan gewysig word wanneer die taaldemografie en -voorkeur van studente en dosente verander (par 6.10). Die taaldemografie en -voorkeur sal beslis ten koste van Afrikaans verander solank as wat Afrikaans en sy sprekers gemarginaliseer word. Die Engelse weergawe van die Taalbeleid is die "geldende (sic) weergawe" en die Afrikaanse weergawe slegs is 'n vertaling daarvan. Die Afrikaanse dokument is alreeds van minderwaardige gehalte. Daar is nie 'n woord soos "bereël" in Afrikaans nie. "Policy documents" word met "politieke dokumente" vertaal en die sinskonstruksie is verkeerd (par 14). Is dit 'n aanduiding van die Afrikaans wat ons in die toekoms te wagte kan wees – en dít van 'n instelling wat nou op die wêreldverhoog wil meeding? Die konsepbeleid wil uitvoering gee aan die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings 2020. Hierdie Taalbeleidsraamwerk is gemik op die bevordering van inheemse tale, gedefinieer in die Taalbeleidsraamwerk. Die US konsepbeleid definieer inheemste tale as tale wat aan die Suid-Bantoe taalfamilie behoort. Hierdie definisie het die absurde resultaat dat die tale van die oorspronklike inwoners van die streek (Khoi, San en Nama) nie inheems nie. Afrikaans is hiervolgens ook nie inheems nie. Die Taalbeleidsraamwerk beskryf egter 'n inheemste taal nie net as 'n taal behorende tot die Suid-Bntoe taalfamilie nie, maar ook as "a language that is native to a region or country and spoken by indigenous people (my beklemtoning)". Afrikaans is so 'n taal wat uit eie bodem ontstaan het en deur inheemse mense gepraat word. Die US konsepbeleid se omskrywing van "inheemse tale" (par 14) laat geriefshalwe die tweede deel van die definisie (in vetdruk) van die Taalbeleidsraamwerk weg. Daar is dele van die Taalbeleidsraamwerk wat die posisie van Afrikaans ondersteun en wat deur	**2**

	die US uitgebou kan word. Die raamwerk bevat ‘n onderneming om taalgelykheid te bevorder en om die standaard en gebruik van tale wat reeds ontwikkel is, te handhaaf (“it seeks to address the challenge of the underdevelopment and underutilisation of official African languages at higher education institutions whilst simultaneously sustaining the standard and utilisation of languages that are already developed” (my beklemtoning). Die Taalbeleidsraamwerk stel verder dat “where demonstrable competencies have been established in ... languages other than English, such competencies and initiatives should not be impeded, but rather, nurtured and encouraged as long as they do not serve as barriers of access to speakers of other languages” (my beklemtoning). Die Taalbeleidsraamwerk verwys ook na die reg van elke persoon om die taal van sy keuse te gebruik binne ‘n opvoedkundige instelling. Die Universiteit van Stellenbosch is geleë in die Wes-Kaap. Veral in dissiplines soos die regte en medisyne is dit belangrik dat professionele mense met hul kliënte in laasgenoemde se moedertaal moet kan kommunikeer. Dit is sekerlik belangriker om plaaslike gemeenskappe eerder as “gemeenskappe oor die vasteland en die wêreld heen” te bedien. Die konsepbeleid stel dat taal nie ‘n hindernis moet wees vir studente of personeellede nie, “veral in die lig van die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente” plaasvind nie. Die wesenlike gevaar bestaan egter dat diegene wat deur die vorige bedeling benadeel is, weer eens benadeel gaan word deur die voorgestelde taalbeleid. Die konsepbeleid behoort in ’n meer verstaanbare taal gestel te word, veral aangesien die Taalbeleid ‘n openbare dokument is. Waarom word “simultane” in plaas van “gelyktydig” gebruik, en wat presies beteken “summatiewe assessering”? Is dit iets anders as beoordeling van ‘n student se kennisverwerwing? Wat beteken “kokurrikulêre aktiwiteite”? Geld paragraaaf 7.3.3. in die algemeen of verwys dit na die taalvoorkeur van belanghebbendes, vennote of korrespondente? Die oorheersende indruk wat die konsepbeleid laat, is dat daar slegs lippediens bewys word aan die behoefte om inheemse tale te ontwikkel, dat Afrikaans se rol afgeskaal word en dat Engels toenemend die botoon sal voer.	
A200		
A201	Die US moet 'n balans skep tussen billikheid, tradisie en omgang met die uitbou van kennis. Hierdie afdeling is uiters vaag en moet direk die kwessie aanspreek wat die US sal doen indien twee of meer van sy voornemens met mekaar bots. As akademici behoort ons te kan herken dat nikssegende frases gebesig word as die eindelike kwessie nie aangespreek word nie. Hierdie vaagheid skep ook ruimte vir willekeurige besluite wat op die nuutste politiese regsinnighede en paaiery neerkom. Dit is ook uiters onrusbarend dat die US nie die rol van klas in die kernbeleid aanspreek nie. Om voor te gee dat taal en taalgebruik niks met klas in Suid-Afrika te doen het nie is onsinnig. Die woordkeuse van die beleid skep boonop die indruk dat die omgang met kennis afhanklik van taal kan plaasvind (hoe?) en impliseer dat inheemse tale as kennisbronne behoort gesien te word eerder as wat hulle werklik is - werktuie wat ewe goed in staat is tot die skepping van nuwe kennis as Engels. Dít geld ewe goed vir sowel die natuurwetenskappe en ingenieurswese as ook die geesteswetenskappe, waar die rol van taal vir die omgang met kennis ten minstens meer aandag geniet.	**2**
A202	Die beleid van 2016 moet verder aangepas word sodat Afrikaans in 'n beter en sterker posisie sal wees in 2021/2022. Afrikaans as wetenskaptaal moet beskerm word - dit is net US, NWU (en Akademia) wat in die posisie is om dit te kan doen. As daar oor 30 jaar teruggekyk word moet daar nie gese word dat die US die geleentheid gehad het om Afrikaans as akademiese/wetenskaps taal te beskerm en uit te bou, maar dit nie gedoen het nie!!	**1**
A203	Leer kan nie pedagogies verantwoordbaar wees as studente nie die geleentheid kry om in hulle huistaal/beste akademiese taal onderrig te word nie.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A204		
A205	Die kern van die beleid en inleiding kom billik voor, maar gee geen aandag aan die problematiek van (a) vae terme in die Grondwet, soos wat presies met “billikheid” en “uitvoerbaarheid” bedoel word nie; en (b) aanvegbare definisies in wetgewing, en meer spesifiek die omskrywing van watter tale inheems is, soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) gebruik nie. Indien die US se beleid vaaghede en probleme met definisies wil aanspreek, behoort dit ook in die inleiding uitgestippel te word.	**1**
A206		
A207	Ek stem saam met die kern van die Beleid of billike toegang en erns te gee aan alle tale, insluitende Afrikaans.	**7**
A208	Reflekteer asb ook op internasionale beste praktyke vir nie-Engelssprekende lande (Frankryk, Duitsland, Holland, Spanje ens) van presterende universiteite wat deurgaans voorgraads in die taal van daardie lande aanbied en na-graads neig na Engels as ondderigmedium. In geen van daardie lande/universiteite is daar 'n kollektiewe proses (verwys kommentaar Afdekling 2) om moedertaalonderrig van 'n taalgroep te verwater nie	**4**
A209	Wat beteken dit, in hierdie geval, om "meertligheid te bevorder"? En hoe pas dit by die internasionale posisie van Engels? Spesifiek, die realiteit dat Engels klein tale benadeel en mettertyd 'verorber'. Hoe beskerm die US die ander tale (Afrikaans en Xhosa) teen oorweldiging Engels?	**7**

A210		
A211		
A212	Die taalbeleid moet almal in staat stel om in hul moedertaal te studeer (Engels, Afrikaans of isiXhosa)	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A213		
A214	Die Eerste Konsep ("Konsep Dokument") van die US Taalbeleid stel dat dit beoog om meertaligheid te bevorder. Dit is moeilik om te verstaan hoe die universiteitsbestuur se strewe na 'n dominante Engelse instelling, soos duidelik blyk uit die Konsep Dokument, enigsins veeltaligheid bevorder. Dit versnel eerder die onaanvaarbare verengelsing van die universiteitwese in die land, en versterk die dominante posisie van die uitheemse Britse taal wat histories en tans juis ander tale verdring en uitsluit. Daar is 26 universiteite in Suid-Afrika, waarvan slegs twee nog 'n wesenlike Afrikaanse aanbod bied. Gesien teen die agtergrond dat Afrikaanssprekendes meer as 10% van die land se bevolking uitmaak en persentasie gewys 'n nog groter bydrae tot die regering se geldkoffers maak, is hierdie duidelik 'n diskriminerende en onaanvaarbare situasie. Dit is moelik om te verstaan hoe, in 'n situasie waar diegene wat kies om in Engels onderrig te word taaltoegang tot bykans elke universiteit in die land het, dit nodig is vir die US om ook diesulkes te akkommodeer. In die lig van bogenoemde is daar is dus geen rede waarom die US enigsins enige onderrig in Engels behoort te bied nie, en behoort die US na my mening sy taalbeleid sodanig aan te pas Die US is 'n belangrike Afrikaner opvoedkundige en kulturele bate wat deur die toewyding en harde werk van ons voorgeslagte tot stand gebring is. Na my mening het die universiteitsbestuur, synde alleen maar rentmeesters te wees, nie die morele reg om die instelling op die huidige pad van vernegelsing te plaas nie . Wat tans gebeur is ongelukkig niks anders as die diefstal van kultuurgoedere nie. Verder, die US is 'n opvoedkundige instelling waar die meerderheid inwoners Afrikaanssprekend is. Die US se verantwoordelikheid en taalfokus behoort daarom primer gerig te wees op die plaaslike waar die oorgrote meerderheid van sy graduandi hul aangeleerde vaardighede sal benut.	**2**

	Comment(s) on Section 1: Essence of the policy	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**2/4**
E5	Good	**7**
E6	It is a very good policy	**7**
E7	This language policy has resulted in a degradation of the quality of education provided at Stellenbosch University. I applied to study at Stellenbosch University with the knowledge that a number of my lectures would be in Afrikaans. Did I protest that they change the university to suit my needs? No. I made sure that I studied hard at school and got good grades for Afrikaans. The same goes for the student culture at Stellenbosch University. I did not go to Stellenbosch University and expect that the culture meets my needs. Having been to the Stellenbosch University museum I can honestly say that the university had a much richer culture 30-40 years ago than it has now. What is the dominate Stellenbosch University culture now? The drinking culture.	**2**
E8		
E9	The fact that SA has 11 official languages is already a problem.	**2**
E10		
E11		
E12	I support the policy	**7**
E13		
E14	The policy is absolutely wrong! I have listened to all the arguments and Stellenbosch should only teach in Afrikaans. With a population of 3 to 6 million Afrikaans speakers in the country, this more than justifies an Afrikaans university. This was even agreed with by the presidential commission on the topic some years ago (12?) that there should be a place for 3 Afrikaans universities in South Africa. There is nothing wrong with the fact that some people (including many of colour) speak Afrikaans and some don't. With every other university in South Africa offering classes in English, surely you cannot say that you are left behind and surely, looking at	**2/4**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	the whole country, you cannot say that you are discriminated against. Furthermore, even the constitution of South Africa specifically makes room for an Afrikaans university. If you choose/did not want to/ didn't grow up in a house where Afrikaans isn't used, that is fine. There are so many places for you to go and study. But what about those who are Afrikaans speaking whose right to mother language teaching you have taken away? I am sorry to say, but I really do not buy your mantra that there is more than enough Afrikaans teaching at the university to not take the rights of Afrikaans speaking away. It is a fact that in many subjects the teaching in Afrikaans doesn't happen or happens once in a while only. The bilingual policy does not work and shouldn't have to work. Lastly, I believe that there the decision makers at the University are making political decisions that is really affecting the university negatively. Your standing in the world rankings have fallen by an average of 150 places! And then you have the nerve to tell the world that the publishing of academic papers in English only will improve the universities international standing. Stop the "waansin" now and change back to Afrikaans only plus take back your rightful place in the world as a world renowned university. You are slipping away into mediocrity and with you ultra leftist policies you are every year giving valuable places at the university (in the name of 'regstelling") to student who are totally unqualified to be there, who cannot keep up (unless you lower your standards) and who fall out very quickly. You should be ashamed of yourselves. This letter serves to pass my opinion on all the questions given in this questionnaire as I really do not wish to enter into all these questions. If you want to simplify my opinion, enter next to "new language policy" - go back to Afrikaans only. It really cannot be said that I am some right wing Afrikaner who are attacking you because I cannot accept people of colour at the university or any other lables that you might want to throw at me. I love the University of Stellenbosch with all my heart. I received an amazing education there and had the best years of my life there as well. It is really hard to see how the university is being run into the ground with your terrible policies.	
E15	(The Policy aims to increase equitable access to SU for all students and staff) you could probably also add transparent and fair communication for all students and staff.	**1**
E16	The aim of increasing equitable access to SU is very good.	**7**
E17		
E18	Agree with essence. I have great doubts about its implementation as the US has struggled with prior polices' implimentation in the past.	**3/2**
E19		
E20	It is in order.	**7**
E21		
E22	Looks good	**7**
E23		
E24	The Policy aims to increase equitable access to SU for all students and staff, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching'. This section can only be confirmed as a true reflection if students and staff were asked if this is the case.	**3**
E25		
E26		
E27	Encouraging as it emphasises the need for access to education and how English, Afrikaans and Xhosa can each be used in different way to accommodate everyone.	**7**
E28	Even the ANC freedom Charter states that the following. "All people shall have equal right to use their own languages and to develop their own folk culture and customs; All national groups shall be protected by law against insults to their race and national pride". Stellenbosch University should still primarily be viewed as an Afrikaans University, with the focus on its culture and customs. More the 90% of Universities has already been primarily reverted to English. Afrikaans should have its rightful place in South Africa.	**2/4**
E29	Good	**7**
E30		
E31	none	**7**
E32	None	**7**
E33	I am in agreement with the emphasis on equitable access. Toegang vir alle Suid-Afrikaners, nie net die wit en bruingemeenskap (ek val in laasgenoemde kategorie) is van belang vir `n publieke universiteit.	**7**
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**7**
E41	i want afrikaans	**2/4**
E42	I have to agree that the language policy at SU is very important but the way people are going about it is completely absurd.	**7**
E43	No comment	**7**
E44		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E45	It should remain like that. The fact that it says one can learn in the language of their choice or their home language does not mean protests should be made in order for that module to exist in that specific language. English has been an official language and should remain like that.	**4**
E46	It makes sense and should not be changed	**7**
E47	Should not be implemented	**7**
E48		
E49	English	**2/4**
E50	English	**2/4**
E51	One needs to know the full scope of the legal framework within which this policy operates. This should include the origin, in terms of the Stellenbosch University Statute, as well as the values and aims that the policy is wanting to address e.g. ensuring equitable, fair access	**1/3**
E52		
E53		
E54		
E55		
E56	Perhaps mention that while everyone does have the right to education in a language of their choice, also highlight that as per s36 - such rights may be limited; so long as a limitation is justifiable.	**1**
E57	The location of the University cannot be used as a determinant of what language to be used in a an institution where thousands of learners are not even from the Western Cape. These three language being the province's official language should not automatically translate to conclusions that these three languages are the most spoken languages in the Western Cape. From experience we know that there is a lot of young people among both Isixhosa and Afrikaans native groups who prefer to use English as a language of instruction even for communication	**7/1**
E58		
E59		
E60	This section should illustrate a fuller picture of the legal framework in which this policy operates, including origin in terms of the Stellenbosch University Statute, together with the values and aims that the policy is trying to address i.e. ensuring equitable access.	**3/5** cf. Kern/ Essense; Afdelings/ Sections 1, 5.2, 5.3, 6.1, 7.2
E61	The statement on paper is just and sound, however the gist of the statement then becomes contradicted by the policy being put under revision every 5 years because it LAPSES. What happens then to this diverse society and goals of a progressive society after these five years?	**3**
E62	No comment	**7**
E63	This section should be rewritten as follows. Stellenbosch University (SU) is committed to engagement with knowledge in a diverse society. The Language Policy aims to give effect to sections 9 (3), 30, 31 and 29(2) of the South African Constitution and the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020) in relation to language usage in the University's academic, administrative, professional and social contexts. The Policy aims to promote access to education in the official language of a person's own choice where reasonably practicable, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching. Without losing sight of the fact that SU also serves continental and global communities, we commit ourselves to multilingualism by using the three official languages of the Western Cape, namely Afrikaans, English and isiXhosa.	**1**
E64	This section should be rewritten as follows. Stellenbosch University (SU) is committed to engagement with knowledge in a diverse society. The Language Policy aims to give effect to sections 9 (3), 30, 31 and 29(2) of the South African Constitution and the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020) in relation to language usage in the University's academic, administrative, professional and social contexts. The Policy aims to promote access to education in the official language of a person's own choice where reasonably practicable, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching. Without losing sight of the fact that SU also serves continental and global communities, we commit ourselves to multilingualism by using the three official languages of the Western Cape, namely Afrikaans, English and isiXhosa.	**1**
E65	This section should be rewritten as follows. Stellenbosch University (SU) is committed to engagement with knowledge in a diverse society. The Language Policy aims to give effect to sections 9 (3), 30, 31 and 29(2) of the South African Constitution and the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020) in relation to language usage in the University's academic, administrative, professional and social contexts. The Policy aims to promote access to education in the official language of a person's own choice where reasonably practicable, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching. Without losing sight of the fact that SU also serves continental and global communities, we commit ourselves to multilingualism by using the three official languages of the Western Cape, namely Afrikaans, English and isiXhosa.	**1**
E66	This section should be rewritten as follows.	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Stellenbosch University (SU) is committed to engagement with knowledge in a diverse society. The Language Policy aims to give effect to sections 9 (3), 30, 31 and 29(2) of the South African Constitution and the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020) in relation to language usage in the University's academic, administrative, professional and social contexts. The Policy aims to promote access to education in the official language of a person's own choice where reasonably practicable, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching. Without losing sight of the fact that SU also serves continental and global communities, we commit ourselves to multilingualism by using the three official languages of the Western Cape, namely Afrikaans, English and isiXhosa.	
E67	This section should be rewritten as follows. Stellenbosch University (SU) is committed to engagement with knowledge in a diverse society. The Language Policy aims to give effect to sections 9 (3), 30, 31 and 29(2) of the South African Constitution and the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020) in relation to language usage in the University's academic, administrative, professional and social contexts. The Policy aims to promote access to education in the official language of a person's own choice where reasonably practicable, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching. Without losing sight of the fact that SU also serves continental and global communities, we commit ourselves to multilingualism by using the three official languages of the Western Cape, namely Afrikaans, English and isiXhosa.	**1**
E68	This section should be rewritten as follows. Stellenbosch University (SU) is committed to engagement with knowledge in a diverse society. The Language Policy aims to give effect to sections 9 (3), 30, 31 and 29(2) of the South African Constitution and the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020) in relation to language usage in the University's academic, administrative, professional and social contexts. The Policy aims to promote access to education in the official language of a person's own choice where reasonably practicable, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching. Without losing sight of the fact that SU also serves continental and global communities, we commit ourselves to multilingualism by using the three official languages of the Western Cape, namely Afrikaans, English and isiXhosa.	**1**
E69	This section should be rewritten as follows. Stellenbosch University (SU) is committed to engagement with knowledge in a diverse society. The Language Policy aims to give effect to sections 9 (3), 30, 31 and 29(2) of the South African Constitution and the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020) in relation to language usage in the University's academic, administrative, professional and social contexts. The Policy aims to promote access to education in the official language of a person's own choice where reasonably practicable, promote multilingualism and facilitate pedagogically sound learning and teaching. Without losing sight of the fact that SU also serves continental and global communities, we commit ourselves to multilingualism by using the three official languages of the Western Cape, namely Afrikaans, English and isiXhosa.	**1**
E70		
E71	Well stated	**7**
E72	This section should illustrate a fuller picture of the legal framework in which this policy operates, including origin in terms of the Stellenbosch University Statute, together with the values and aims that the policy is trying to address i.e. ensuring equitable access,	**3/5** cf. Kern/ Essense; Afdelings/ Sections 1, 5.2, 5.3, 6.1, 7.2
E73	None	**7**
E74	Really sums up what we stand for, only thing I would change is the prefer of languages not that it would make a difference but putting English first.	**1**
E75	I am in agreement with the essence of the policy	**7**
E76	This section should illustrate a broader picture of the legal framework in which this policy operates, including origin in terms of the Stellenbosch University Statute. It should also be clear the values and aims that the policy is trying to achieve. How does the policy enable the university to be "a knowledge partner that advances the teaching and learning culture at Stellenbosch University in a way that promotes a just society in South Africa"? How does the policy enable us to develop staff and students who are thought leaders, innovative, able to respond to the needs of their immediate and broader communities, able to compete at the highest standards of excellence both locally and globally?	**1/3**
E77	This section should illustrate a fuller picture of the legal framework in which this policy operates, including origin in terms of the Stellenbosch University Statute, together with the values and aims that the policy is trying to address i.e. ensuring equitable access.	**1**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E83	I agree, but the emphasis should be on English as the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**2/4**
E84	The second paragraph refers to the Constitution and what it determines. As an African University, can we not further aim (in the final paragraph), on top of redressing the results of past racially discriminatory laws and practices, also aim to shift our view of language status away from a Western-centric perspective.	**1/4**
E85	Die stelling dat die voorgestelde taalbeleid meertaligheid en pedagogies verantwoordbare onderrig en leer bevorder is aanvegbaar. Op voetsoolvlak in klasse waar leer plaasvind is dit nie die realiteit nie. Studente wat nie optimaal in Engels leer nie word in die steek gelaat.	**3**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**7**
E87		
E88	None	**7**
E89		
E90	SU seems to be not sharing the THREE regional languages, and the debate in the media is usually about Afrikaans. In this sense the actual essence is not fairly respected - most of all towards the isiXhosa-speaking colleagues and students.	**2**
E91	The intellectual wealth inherent in linguistic diversity is of paramount significance for engagement with knowledge and thus a positive step to take into account the diversity of our society in engagement with knowledge.	**7**
E92		
E93	No	**7**
E94	N/A	**7**
E95		
E96	Please can the language of teaching be English, we are all making sacrifices	**2/4**
E97		
E98		
E99	I agree with the section 1. It is important to have a policy with is inclusive and promotes learning and potential among staff and learners	**7**
E100	This section should illustrate a fuller picture of the legal framework in which this policy operates, including origin in terms of the Stellenbosch University Statute, together with the values and aims that the policy is trying to address i.e. ensuring equitable access.	**3/5** cf. Kern/ Essense; Afdelings/ Sections 1, 5.2, 5.3, 6.1, 7.2
E101	Does not meet its aims. There are 11 official languages, including isiXhosa to silence the pleas to remove Afrikaans does not change that.	**7**
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	This section should illustrate a fuller picture of the legal framework in which this policy operates, including origin in terms of the Stellenbosch University Statute, together with the values and aims that the policy is trying to address i.e. ensuring equitable access,	**3/5**
E107		
E108	The essence of this policy is valid for its applicability to the institution.	**7**
E109	I think the policy's essence is a step in the right direction. The essence of the policy should include that the policy is against racism and discrimination.	**5** cf. 5, 6.2
E110		
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	The motivation for the revision of the policy is justifiable. The revision of the policy is necessary due to the new Language Policy Framework for Higher Education adopted by government for implementation in 2022	**7**
E116	This section should illustrate a fuller picture of the legal framework in which this policy operates, including origin in terms of the Stellenbosch University Statute, together with the values and aims that the policy is trying to address i.e. ensuring equitable access.	**3/5** cf. Kern/ Essense; Afdelings/ Sections 1, 5.2, 5.3, 6.1, 7.2

Comment A28 specifically proposes a change to the Introduction of the *Policy.*

1. Inleiding

Aan die US is ons fokus op die omgang met kennis. As deel van hierdie omgang hou die US rekening met die diversiteit van ons samelewing, wat ons taaldiversiteit insluit, sowel as die intellektuele rykdom wat in daardie diversiteit opgesluit lê.

Die *Grondwet* verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as ’n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die *Grondwet* bepaal dat daar nie onbillik teen enigiemand op verbode gronde gediskrimineer mag word nie. Dit bepaal voorts dat elkeen die reg het om onderwys te ontvang aan openbare onderwysinstellings in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van hulle keuse, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het.

Die Taalbeleid beoog om billike toegang tot die US vir alle studente en personeellede uit te brei en om te verseker dat taalpraktyke pedagogies verantwoordbare leer en onderrig fasiliteer.

1. Introduction

At SU our focus is on engagement with knowledge. As part of this engagement, SU takes into account the diversity of our society, including its linguistic diversity, and the intellectual wealth inherent in that diversity.

The *Constitution* grants official status to eleven languages and regards all these languages as assets that should be used as a means of developing human potential. The *Constitution* determines that no-one may be discriminated against unfairly on prohibited grounds. It further determines that everyone has the right to receive education at public education facilities in the South African official language or languages of their choice, taking into account equity, practicability and the need to redress the results of past racially discriminatory laws and practices.

The *Language Policy* aims to increase equitable access to SU for all students and staff, and to ensure that language practices facilitate pedagogically sound learning and teaching.

	Kommentaar rakende Afdeling 1: Kern van die Beleid	Analise*
A28	Kommentaar op Paragraaf 1: Inleiding Die volgende word in hierdie paragraaf bepaal: “Die Taalbeleid beoog om billike toegang tot die US vir alle studente en personeellede uit te brei en om te verseker dat taalpraktyke pedagogies verantwoordbare leer en onderrig fasiliteer.” Die US was nog altyd gesteld op uitstekende slaagsyfers van studente. Omdat dit ‘n bewese feit is dat moedertaalonderrig vir beter akademiese prestasies sorg, sal dit slegs sin maak om die aanbod van Afrikaanse modules maksimaal te verhoog ten einde Afrikaansprekende studente te help om op gelyke voet met Engelssprekendes te kompeteer en daardeur die globale slaagsyfer vir die hele US nog verder te verbeter. Daar behoort dus aan die einde van die paragraaf bygevoeg te word: “… deur die aanbod van ten minste alle voorgraadse modules in Afrikaans en Engels maksimaal te verhoog.”	1

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

2. Die meertalige konteks

Die US volg ’n dinamiese proses om uitmuntende studente te werf, talentvolle personeellede aan te stel, en die instelling inklusief en divers te maak, wat insluit die gebruik van meer as een taal. As ’n navorsingsintensiewe universiteit skep die US geleenthede vir die ontwikkeling van akademiese geletterdhede en die bevordering van meertaligheid.

Die US is ’n nasionale bate met ’n internasionale reikwydte, en US-studente en -personeellede verteenwoordig die meeste van die taalgroepe in Suid-Afrika. Hoewel ons erken dat alle Suid-Afrikaanse en internasionale tale as hulpbronne vir kommunikasie dien, kies ons om ons institusioneel te verbind tot die gebruikers van Afrikaans, Engels en isiXhosa, wat die drie amptelike tale van die Wes-Kaapprovinsie is. Dit doen ons in die gees van samewerking, veral in streeksverband binne die Kaapse Hoëronderwyskonsortium (Eng. *CHEC*).

Die kontekstuele oorwegings vir die gebruik van hierdie tale is soos volg:

Afrikaans
Afrikaans het oor dekades heen ’n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die toepassing en verryking van die akademiese potensiaal van Afrikaans is ’n manier om ’n groot en diverse gemeenskap in Suid-Afrika te bemagtig.

Engels
Sprekers van die verskillende Suid-Afrikaanse tale gebruik Engels om met mekaar te kommunikeer, en Engels het beduidende akademiese, professionele en internasionale waarde. Daarom gebruik die US Engels gereeld, maar nie uitsluitlik nie, in akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste.

IsiXhosa
IsiXhosa is ’n inheemse taal wat deur een van die grootste taalgemeenskappe in Suid-Afrika gebruik word. Deur middel van spesifieke inisiatiewe dra die US by tot die bevordering van isiXhosa as ’n ontwikkelende akademiese taal, benewens die gebruik van isiXhosa as ’n taal om alle amptelike interne kommunikasie oor te dra soos deur die *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* (2020) voorgeskryf.

2. The multilingual context

SU follows a dynamic process to attract outstanding students, employ talented staff and make the institution inclusive and diverse, including the use of more than one language. As a research-intensive university, SU creates opportunities for the development of academic literacies and the advancement of multilingualism.

SU is a national asset with global reach, and SU's students and staff represent most of the language groups in South Africa. Although we acknowledge that all South African and international languages function as resources for communication, we choose to focus our institutional commitment on the users of Afrikaans, English and isiXhosa, which are the three official languages of the Western Cape Province. This we do in the spirit of collaboration, especially within the regional Cape Higher Education Consortium (CHEC).

The contextual considerations for using these languages are as follows:

Afrikaans
Afrikaans has developed an academic repertoire over decades, to which SU has contributed significantly. Applying and enhancing the academic potential of Afrikaans is a means of empowering a large and diverse community in South Africa.

English
Speakers of the various South African languages use English to communicate with each other, and English has significant academic, professional and international value. Therefore, SU uses English routinely, but not exclusively, in its academic, administrative, professional and social contexts.

IsiXhosa
IsiXhosa is an indigenous language used by one of the largest language communities in South Africa. By means of specific initiatives, SU is contributing to the advancement of isiXhosa as a developing academic language in addition to using isiXhosa as a language to convey all official internal communication as prescribed by the *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions* (2020).

	Kommentaar rakende Afdeling 2: Die meertalige konteks	Analise*
A1	Hou afrikaans en engels	**4**
A2		
A3	Meertaligheid is 'n voorreg. Afrikaans praat is my reg.	**2**
A4	Gaan so voort	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10	Meertaligheid is nie die kern van die probleem nie - dis die verwagtinge wat in die beleid geskep word dat 'n universiteit, laat my toe om die engelse uitdrukking te gebruik, "can be all things to all people". Geen universiteit kan dit wees nie en daarom moet baie van die beleidspunte van 2016 ook die afsnypunt van hoe ver en wyd die taalbeleid kan strek duideliker gekommunikeer word, anders skep dit verwagtinge waaraan prakties nie voldoen kan word nie en daardeur word onmin gesaai. Van die studente kan lees en skryf en daarom moet mens seker maak dat die beleid nie oop is vir belaglike aansprake nie, soos die onlangse engels in koshuise weereens bewys het.	**3/1**
A11	Akkoord	**7**
A12	Ek stem heelhartig saam - vir Afrikaans en Engels	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18	Ek sal wil sien dat Afrikaans uitgebrei word op voorgraadse vlak. As 'n onlangs-gegradueerde student, was die notas dikwels swak voorberei en direk vanaf Engels vertaal. Dit kort dringend	**2/3/6**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	aandag en verbetering. Op nagraadse vlak het ek nie' n probleem met Engels nie, veral in die wetenskap	
A19	Wes-Kaap demografies meeste bruin en blanke mense - huistaal Afrikaans en nie Engels nie. waarheen moet hierdie groepe later gaan? Oorgenoeg Engelstalige universiteit in res van land. dit is hierdie provinsie se eerste keuse universiteit in hulle taal.	**2**
A20		
A21		
A22	Sien Afdeling 2	**7**
A23	Ek gee hier sommer 'n algemene opinie. Dit is goed dat u dit stel dat u alle tale respekteer maar dat dit gewoon nie moontlik is om gelykmatige reg aan almal te laat geskied in die aanbieding daarvan by die US nie. U gee dan die redes waarom Engels, Afrikaans en isiXhosa as voorkeur akademiese en administratiewe funksies en aanbieding geniet as gevolg van die fisiese ligging van die inrigting asook asook 'n verskeidenheid ander praktiese redes wat u kan noem. Mens moet maar reguit praat hier. As eerste voertaal in alle administratiewe en akademiese formaliteite en funksies sal Engels,wat beskou word as 'n internasionale taal, die aangewese voertaal wees. Ek dink in u dokument behoort meer gemaak te word van Engels as 'n Internasionale taal asook omdat dit dan ander taalgroepee in die land op 'n groter skaal sal bedien. Om dokumente te dupliseer skep groter kostes i.t.v. tyd en materiaal. Alle studente en personeel wat aansoek doen om by US te werk moet Engels vaardig wees al is dit nie noodwendig op die hoogste vlak nie (byv. sekere administratiewe - en diens funksies) . Skep 'n sterk vertalingsdiens /kantoor wat Afrikaans en isiXhosa bekwaam vriendellik en gemoedellik dienswillig sal wees. Ek hou nie van item 7.1.5.3 waar studente moet stem, anoniem nogal, nie. Hoekom moet hulle net tussen Engels en Afrikaans stem en ook nie isiXhosa nie? Laat Afrikaans en isiXhosa 'n eie kultuurruimte/kantoor toe deur middel waarvan hulle hul eie kultuurgroep kan bedien. Studente moet geleer word om standpunt in te neem en nie weg te kruip agter 'n verborge identiteit nie. Die beleid van die Universiteit is ten eerste Engels en daaroor moet nie weer anoniem gestem word nie. Let wel dat my klem hier geplaas word op die funksies onder jurisdiksie van die Universiteit en nie wat studente op die sportveld of onder mekaar in die kafeteria praat nie.Waar daar om welke goeie rede die nodigheid onstaan om af te wyk van die beleid, laat die departementshoof 'n aansoek en motivering na die Senaat bring indien die beampte wat die beleid bestuur dit nie kon oplos nie. Laat die Universiteit 'n oorgangsjaar toe om die nuwe beleid toe te pas sodat aan die einde van daardie jaar besluit kan word hoe om ernstige probleme te oorkom. Laat almal weet dit is 'n oorgangsjaar en dat hulle deurgaans terugvoering kan gee aan die amptenaar wat die beleid bestuur..	**1**
A24	Ek het geen probleem met meertaligheid nie - Engels was nog altyd deel van die akademie op die US - baie handboeke is per slot van rekening in Engels. Ons het almal ten minste tweetalig opleiding van skooljare af ontvang - daarom is enige Engelsmagtige persoon nog altyd welkom gewees - ook het Engels ons US studente goed te pas gekom in die buiteland ens. MAAR nooit ten koste van Afrikaans nie. Daar is oorgenoeg universiteite waarheen studente kan gaan as hulle geensins Afrikaans wil hoor nie - selfs as hulle in hul eie moedertaal onderrig wil word. Dis hoogs haalbaar vir die US om Afrikaans as hooftaal en Engels as addisionele taal te akkomodeer as doseertale. In enige sosiale kring in enige sektor in die samelewing van SA voel ek baie onwelkom indien ek my eie Afrikaanse taal moet onderdruk of wegsteek omdat dit n"ie polities korrek" is nie - dan vermy ek sulke plekke! My kinders is meertalig en dien baie akademiese en werkverpligtinge in Engels, maar kan oral ook Afriiaans met vrymoedigheid gebruik - soos dit nog altyd op skool en universiteit (ook die US) was.	**2**
A25		
A26		
A27		
A28	My verdere kommentaar sal ek op aparte webblaaie aanstuur, aangesien die stelsel nie alles op een slag wil aanvaar nie.	**7**
A29	Kommentaar op Paragraaf 2: Die Meertalige Konteks In hierdie paragraaf word te min oor die funksie van Afrikaans en die plek van Afrikaans aan die US en die gemeenskap van die Wes-Kaap meegedeel. Die US se eie statistieke vir 2020 toon die volgende: Rassesamestelling van studente: Blanke studente: 55.5% Swart studente: 21,8% Kleurlingstudente: 18% Huistale van die studente, 2020: Engels: 48,5% Afrikaans: 35,3% Ander tale: 16,2% Die nasionale sensus van 2011 het die volgende aangetoon: Kleurlingbevolking van die Wes-Kaap: 49%	**1/2**

	Swart Afrikane: 33% Blankes: 17% Afrikaansprekendes: 50% Sprekers van IsiXhosa: 25% Engelssprekendes: 20% Hierdie statistieke maak dit duidelik dat die Kleurlingbevolking van die Wes-Kaap (grotendeels Afrikaansprekend) geweldig onder-verteenwoordig is onder die studente van die US. Die US se syfers vir Afrikaansprekende studente weerspieël ook nie die bevolkingsamestelling in die Wes-Kaap nie. Indien die US werklik begerig is om sy transformasieteikens te haal deur meer swart (Kleurlinge en Swart Afrikane) te lok, is dit noodsaaklik dat die aanbod van Afrikaanse modules maksimaal verhoog moet word. Indien die US se taak om diens aan die gemeenskap te lewer, ernstig opneem, is dit uiters noodsaaklik dat toegang vir voornemende studente uit hierdie bevolkingsgroep so maklik as moontlik gemaak moet word – en die Taalbeleid moet dit pertinent noem. Die US het 'n dure morele plig in hierdie verband. Die konsep-beleid verklaar ook: "Die toepassing en verryking van die akademiese potensiaal van Afrikaans is 'n manier om 'n groot en diverse gemeenskap in Suid-Afrika te bemagtig." Dit klink na 'n geldige doelwit, maar dit is te vaag. Hoe gaan dit in die praktyk ten uitvoer gebring word? Die Taalbeleid swyg daaroor en dit is dus nodig dat bygevoeg word dat die aanbod van Afrikaanse modules op ten minste voorgraadse vlak maksimaal uitgebrei moet word – tesame met Engels. Die konsep-beleid verklaar ook: "Sprekers van die verskillende Suid-Afrikaanse tale gebruik Engels om met mekaar te kommunikeer…" Hierdie stelling is nie in alle opsigte korrek nie. Afrikaans verrig ook in vele gevalle hierdie hierdie funksie.	
A30		
A31		
A32		
A33	Die meertalige konteks is aanvaarbaar, maar elke universiteit moet plek maak vir (sê) 2of 3 van die amptelike tale waarvan een engels kan wees. Indien afrikaans dus een van die tale saam met engels van die US bly kan by voorbeeld zulu 'n amptelike taal saam met engels by 'n ander universiteit (Natal) toegepas word.	**7**
A34		
A35		
A36		
A37	Ek ondersteun dat daar Afrikaans en Engelse klasse van vakke gegee word. Ek was in klasse waar daar slegs in Afrikaans klas gegee was en dan in Engels vra gevra was. 90% van die klas was Afrikaans. Ons kan nie elke keer as die minderheid iets wil hê in die rigting gaan nie. Dit het nie in die verlede gewerk nie.	**3**
A38	Ek het geen probleem met meertaligheid nie - Engels was nog altyd deel van die akademie op die US - baie handboeke is per slot van rekening in Engels. Ons het almal ten minste tweetalig opleiding van skooljare af ontvang - daarom is enige Engelsmagtige persoon nog altyd welkom gewees - ook het Engels ons US studente goed te pas gekom in die buiteland ens. MAAR nooit ten koste van Afrikaans nie. Daar is oorgenoeg universiteite waarheen studente kan gaan as hulle geensins Afrikaans wil hoor nie - selfs as hulle in hul eie moedertaal onderrig wil word. Dis hoogs haalbaar vir die US om Afrikaans as hooftaal en Engels as addisionele taal te akkomodeer as doseertale. In enige sosiale kring in enige sektor in die samelewing van SA voel ek baie onwelkom indien ek my eie Afrikaanse taal moet onderdruk of wegsteek omdat dit n"ie polities korrek" is nie - dan vermy ek sulke plekke! My kinders is meertalig en dien baie akademiese en werkverpligtinge in Engels, maar kan oral ook Afriiaans met vrymoedigheid gebruik - soos dit nog altyd op skool en universiteit (ook die US) was.	**2**
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	Ek ondersteun die beginsel rekende meertaligheid by tersiere opleidings instansies, maar dit moet nie By die US ten koste van Afrikaans as gebruikstaal plaasvind nie. Die feit van die saak is dat ander instansies wat tradisioneel nie Afrikaans gesind was nie geen poging aanwend om Afrikaans as taal in hul organisasie te bevorder nie. Ek steun die uitbou van Xhosa as akkademiese taal, maar is nie oortuig dat die US die plek daarvoor is nie.	**2**
A43	Stel die belangrikheid van afrikaans gelyk aan engels	**1**
A44	Afrikaans moet spesifiek genoem word in die Beleid as ware inheemse taal van die Wes-Kaap en dat Afrikaanssprekende voornemende studente dus met ope arms verwelkom sal word om in hul huistaal geakkommodeer te word.	**1**

A45	"daarom gebruik US Engels gereeld maar nie uitsluitlik nie". Is dit werklik so? Word Engels nie nou al op verskeie terreine uitsluitlik gebruik nie?	**3**
A46		
A47		
A48	Behou Afr as hoofkeuse	**4**
A49		
A50		
A51		
A52	Ek maak beswaar teen die term "akademiese potensiaal" wat toegeken word aan Afrikaans as taal by die universiteit. Julle briefhoof pronk en spog pragtig met meer as 100 jaar as universiteit. Hoeveel daarvan het julle meestal akademiese kwalifikasies in Afrikaans toegestaan, en nou is Afrikaans 'n "Potensiële akademises taal?	**1**
A53		
A54	Engels as onderrigtaal is beskikbaar by baie ander instansies, bewaar afrikaans by die US	**5,** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A55	Ek ondersteun die beginsel van die meertalige konteks waar prakties uitvoerbaar.	**7**
A56	Die US se vermoë om in Engels te kan kommunikeer volg vanselfsprekend, en hoef amper nie eens in die beleid verskans te word nie. Die US behoort hom egter te verbind om, op alle terreine, gelyke erkenning en vermoëns in Afrikaans te bou. Daar waar personneel nie Afrikaans magtig is nie behoort die US hom daartoe te verbind om personneel, binne 'n redelike tyd, te bemagtig maar ook te verplig om voldoende Afrikaans vaardig te word. Sodoende kan enigeen kommunikeer sonder uitsluiting.	**1/2**
A57	Afrikaans is 'n volledige ontwikkelde akademiese taal en moet asulks behou en uitgebrei word in alle fakulteite. IsiXosa is nog nie 'n volledige akademiese ontwikkelde taal nie maar daar moet beslis met die ontwikkeling daarvan bygedra word. Daar kan bv. sekere vakke in IsiXosa aangebied word. Engels is natuurlik ook 'n ontwikkelde akedemiese taal en daar moet ruimte vir Engels wees maar nie ten koste van Afrikaans odf IsiXosa nie. Dit is egter so dat sekere nagraadse dosente slegs Engels kan praat en hulle klasse sal dan slegs in Engels beskikbaar wees.	**2**
A58	Watter meertalige konteks?! Dit dui alles net op 'n eentalige beleid - Engels.	**2**
A59		
A60	Julle preek meertaligheid maar raak ontslae van Afrikaans. Waarom? Waarvoor is julle so bang?	**4**
A61	Geen beswaar	
A62	Afrikaans moet gewaarborg word in alle lesings behalwe waar dosente buitelandse persone is. Afrikane wat nie afrikaans magtig is nie moet die volledige teks van lesing laat vertaal en dit op a skerm vertoon tydens die lesing. Dosente wat nie afrikaans magtig is nie moet beperk word tot 4 per departement. Hou op om teen afrikaans te diskrimineer! Ons land benodig ten minste een afrikaanse universiteit. Die huidige taalbeleid bring mee dat daar diskrimineer word teen afrikaanse studente tydens die aansoekproses.	**3**
A63		
A64		
A65	nie beswaar rakende meeertalige konteks solank daar nie teenoor afrikaans gediskrimineer word nie	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A66		
A67		
A68		
A69	Meerrtaligheid is in alle omstandighede goed en aan te beveel,maar dit is nie die universiteit se taak nie Die nuwe kultuurvreemde is welkom omdat hy/sy Stellenbosch waarde insien,maar hy/sy moet 'n redelike kennis van Afrikaans he of elders na een van die vele Engels Universiteite gaan. Geen diskriminasie nie,US het sy reels,is onbeskaamd Afrikaans	**2**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**2**
A71	Afrikaans is ook 'n inheemse taal in die sin dat dit in Suid-Afrika ontwikkel het. (Ek let op dat hierdie nie stook met die definisie later in die dokument nie; sien asb. kommentaar daaroor onder.)	**6**
A72		
A73	Ja vir meertaligheid MAAR SONDER BEVOORREGTING VAN EEN BO DIE ANDER .Luister asb na ouers van studente, die studente self en alle ander relevante instansies .Moenie die Regeringsbeleid slaafs navolg nie--hulle bring ons nerens nie.	**1**
A74		
A75	Enige ander besluit anders as dit wat voorgestel word sal 'uit stap' wees met wat SA vandag benodig mbt tersiêre opleiding	**7**
A76	Sien Algemeen	**7**
A77		
A78		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A79	Geen probleem met die konteks van meertaligheid nie.	**7**
A80	Ja maar ten koste van Afrikaans nie	**7**
A81	Meertaligheid is kardinaal en die 2016 beleid voldoen aan die vereistes om die konsep te bevoder. Die langtermyn visie is belangrik en ondersteun lewenslange leer en navorsings voorbereiding.	**7**
A82	Afrikaans, en ander Afrika tale behoort beter sorg te kry weens die bedreiging wat sterker tale soos Engels bied.	**1**
A83		
A84	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A85		
A86		
A87	Die probleem met die meertalige konteks le in die praktiese uitvoering daarvan. Op papier is alles pragtig, volledig en regstegnies so goed opgestel dat enige regsbesware daarteen geopper op grond van die inhoud van hierdie beleid baie moeilik sukses sal bereik. Maar wanneer al hierdie mooi en korrek klinkende beleidsaspekte van meertaligheid in die praktyk toegepas moet word, soos wat dinge, ter illustrasie, met die 2021 verwelkoming van eerstejaars gesien is, loop dinge skeef en vergestalt al die papierbedoelings met meertaligheid uiteindelik slegs in 'n Engelssprekende taalhegemonie op kampus	**3**
A88	An die Hoëskool in Vlaandere het ek 'Latyns-Griekse opleiding gekry en dit het my 'n fantastiese basis gegee vir die latere kennis van Frans, Duits, Engels en as kers op die taart Afrikaans. By die Woordfees op Stellenbosch het ek al meermaals lesings oor Architektuur gebring in Afrikaans met goeie belangstelling en resultaat. Ook my vroëre lesings an UBloemfontein, die Mandela Universiteit in PE en annere SA-universiteite het suksesvol geblyk. So my stelling is: 'Hoe meer talen hoe meer mens...'	**2**
A89	In die praktyk sien ons dat US homself geensins verbind tot die uitbou van Afrikaans nie. Afrikaans word in wese doodgemaak, selfs op kampus. Dit is skreiend.	**4**
A90	Dit is nie net 'n geleentheid nie, maar in werklikheid die primerre verantwoordelikheid van die universiteit om meertaligheid te bevorder en as spesiale verpligting ook Afrikaans as inheemse taal op absolute gelyke basis en in samehang met Engels as akademiese taal te bevorder	**1/4**
A91	Ten opsigte van Afrikaans is dit waar dat die US 'n beduidende bydrae gelewer het. Soveel so dat Afrikaans een van slegs vier moderne tale is met akademiese status, maar dit weet die US se beleidmakers. Die toepassing van Engels is 'n gegewe in die internasionale konteks. Die erkenning van isiXhosa is belangrik, maar haar taalgemeenskap moet self die stryd stry.	**1**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95	So jammer dat die woord "simultaan" eerder as gelyktydig gebruik word.	**6**
A96	n Meertalige konteks is nie drie tale nie. Daar is elf amptelike landstale en 'n twaalfde een (gebaretaal) wat hopelik binnekort amptelike status sal kry (skandalig dat dit nog steeds sloer). Meertaligheid is 'n misleidende woord in sy breedste vorm. Die sogenaamde meertaligheid is vis nog vlees, want 'n voorkeurkeuse van drie tale word gemaak en verkoop as meertaligheid. Meertaligheid, as konsep, is 'n edel doelwit, maar dan moet dit in die praktyk uitgerol word met AL Suid-Afrika se inheemse tale!! Nie net drie wat deur die hooggeplaastes op die kampus gekies word.	**2/4/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Dit is suiwer bedrog in die naam van meertaligheid.	
A97	Daar is vir my 'n wesenlike probleem met die besluit om 3 tale te bedien. Dit maak sin om Afrikaans en Engels in te sluit, maar waarom Xhosa? Daar is sover ek bewus is, 4 universiteite in die Oos Kaap wat hierdie taal kan aanspreek. Die Wes Kaap het slegs een universiteit wat Afrikaans toeganklik is.	**4**
A98	Afrikaans het oor dekades SU ontwikkel en bygedra tot die groei daarvan. Dit moet steeds voortgaan. Meeste student aan SU is Afrikaanstalig en behoort toegang te he om in hulle huistaal te studeer.	**2**
A99	Nie 'n regverdige taalbedeling vir Afrikaans.	**2**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Hierdie afdeling kan seersekerlik beter geformuleer word.	**7**
A106		
A107	Meertaligheid kan onmoontlik bevorder word met Engels as primere taal van onderrig, kommunikasie en adminsitrasie. Dokumente en leermateriaal word vertaal op versoek en is boonop van swak gehalte waar direkte vertalings en anglisismes ruimskoots hoogty vier. Om te dink dat die US was eens die die vertoonlokaal van uitnemende onderrig in suiwer Afrikaans en het voorts Afrikaans uitgebou as tersiere taal van onderrig selfs op die wereldtoneel. Vandag is Afrikaans 'n skaduwee van wat dit was, want die poltieke gedienstigheid en die klakkelose nastreef van die ANC se politieke doelwitte. Die geskiedenis het homself nu al male sonder tal, sonder uitsondering bewys dat deur meertaligheid te bevorder, dit uiteindelik aanleiding gegee het tot eentaligheid, naamlik Engels. Die cliche is een van die mees flagrante leuens wat oor en oor vertel word. Meertaligheid lei tot Engelstaligheid. Engels lei nie tot inklusiwiteit nie. Meertaligheid lei to Engelse eksklusiwiteit. Dit hoef nie meer bewys te word nie. Die realiteit spreek vanself. Laastens as Afrikaans op tersiere vlak sou verdwyn, gaan daar geen doel of motivering meer wees vir Afrikaans op primere en sekondere skoolvlak nie. Afrikaanse skole wat boonop ook gewaarborg word in terme van Artikel 29(2) van die grondwet word inderwaarheid as oorbodig beskou. Die groot motivering? Politieke gedienstigheid. Dit is werklik onaanvaarbaar.	**1**
A108	Geen	**7**
A109	Gelykwaardige aanbieding van Afrikaans en Engels vir alle voorgraadse studies	**1**
A110		
A111	Mooi woorde , maar in praktyk word billikheid nie toegepas.	**3**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as ’n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen ’n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond ’n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans ’n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal ’n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van ’n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit ’n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A113		
A114		
A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as ’n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te	**1**

	ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	
A117	Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A118		
A119	Meertaligheid is belangrik, maar moet nie slegs Engels bevoordeel nie. Studente moet kan studeer in die taal waarin hul gemaklik is.	**4**
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot	**1**

	die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van ’n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit ’n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	
A121	NVT	**7**
A122	"Die US volg ’n dinamiese proses om uitmuntende studente te werf, talentvolle personeellede aan te stel, en die instelling inklusief en divers te maak, wat insluit die gebruik van meer as een taal. As ’n navorsingsintensiewe universiteit skep die US geleenthede vir die ontwikkeling van akademiese geletterdhede en die bevordering van meertaligheid." Adeling 2 is baie mooi geformuleer en daar is niks fout daarmee nie. Maar, die enigste meertalige studente aan die US is die Wit studente wat Afrikaanstalig is (want hulle kan hulleself tot 'n groot mate ook in Engels help), en ook die Swart studente (want hulle kan hulleself ook tot 'n groot mate in Engels help). Die Wit Engelssprekende studente is Engelssprekend , en dit is al. Dit is algemeen bekend waarom die Wit Engelssprekende studente sedert die 1980s uit die Oos-Kaap, Natal, Johannesburg, Kaapstad, ..., na Stellenbosch gestroom het, aangehelp deur hulle ouers. Daar was nou vir jou rassisme in die hoogste rat. Hulle het hier aangedring op Engels in die klasse, tutoriale, en so het dit maar gebeur en gegroei. Die Meertalige konteks is 'n lugkasteel, opgerig deur swygende bouers.	**2**
A123	Die US as onderwysinstelling funksioneer binne die kultuurhistories omgewing van die Wes-Kaap. Die US behoort dus (benewens die drie amptelike tale) hom ook 'n verbind tot die handhawing van die kulturele en taal demografie en sy geskiedkundige rol in die bediening van die inwoners van die Wes-Kaap. Afrikaans: Dit is 'n volwaardige inheemse taal wat deur die meerderheid van die Wes-Kaap se gemeenskappe gepraat word en behoort aldus ten volle akademies verder ontwikkel en as kommunikasiemiddel in administratiewe, professionele en sosiale konteks bevorder te word. Sodoende sal dit tot die professionele bemagtiging en verryking van anderstaliges in die diverse SA gemeenskap bydra.	**1**
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as ’n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen ’n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond ’n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans ’n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal ’n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van ’n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit ’n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A125		
A126	In die praktyk is meertaligheid dikwels onprakties. Omdat Afrikaanse studente meestal gewillig is om oor te slaan na Engels, terwyl Engelse studente weier om na Afrikaans oor te slaan, trek eersgenoemde aan die kortste end. Ook wanneer dosente nie Afrikaans magtig is nie word alle anderstalige studente benadeel wanneer dit kom by assessering omdat hulle nie noodwendig oor die vermo"e beskik om vrae behoorlik te verstaan of hulleself behoorlik uit te druk nie. Daar is nie noodwendig Afrikaanse kollegas of vertalers beskikbaar om sodanige studente se werk onpartydig te evalueer nie. Veral die Afrikaanse plattelandse student se reg op onderrig in 'n taal waarin hy/sy tuis voel word hierdeur aangetas. Meertaligheid? Bietjie van 'n pypdroom.	**2**
A127	Meertaligheid is onafwendbaar, solank daar nie teen Afrikaanses gediskrimineer word soos wat dit tans blyk te wees nie	**3**
A128	Die bevordering van meertaligheid, inklusiwiteit en (taal) diversiteit mag nie in konflik kom of afbreek doen aan die VOLLEDIGE implementering van Afrikaans as LOLT by die US nie. Verder is dit duidelik dat die praktiese inhoud van, en die toepassing, van die huidige Taalbeleid, in werklikheid inklusiwiteit vir Afrikaanssprekendes verminder aan die US. Dit blyk	**3**

	duidelik uit die gebeure wat onlangs in die nuusmedia gerapporteer is oor die verbod op die gebruik van Afrikaans in koshuise in selfs privaat gesprekke en musiek	
A129	Soos ons weet is meertaligheid 'n baie komplekse aangeleentheid. Implementasie van beleid het verreikende gevolge. In hierdie respek is die konteks van die Wes-Kaap, waar die meerderheid Afrikaansspekendes is, en die kern werfgebied van Stellenbosch is, die teiken van dekades se diskriminasie was, baie belangrik. Die reeds bestaande aanbod van universiteitsopleidng in Engels of isiXhosa behoort ook in ag geneem te word. Maar Stellenbosch, soos ander universiteite in Suid Afrika, is nie net 'n Wes-Kaapse bate nie, maar 'n nasionale bate. En dus behoort die montlike verskaffing van opvoeding in Suid Afrika se verskillende tale ook in daai konteks gesien te word. Dit sou 'n perwerse resultaat wees as 'n beleid van meertaligheid direk aanleding gee tot dominasie van een taal, veral as dit 'n taal is wat 'n minderheid van die land se bevolking se moedertaal is – en dus word die meerderheid gedwing om nie in hul moedertaal onderrig te ontvang nie,met al die welbekende negatiewe gevolge. In hierdie geval kan Suid Afrika – en Stellenbosch - baie leer deur te kyk na die ondervinding van ander meertalige lande. Die Europese Unie doen baie om meertaligheid en multikulturalisme te bevorder, en baie verslae is al or die aangeleentheid gepubliseer (sien onder, afdeling 13). Een van die belangrike newe-effekte van meertaligheid en multikulturalisme is 'n hoë vlak van kreatiwiteit and vindingrykheid wat baie positiewe gevolge het vir 'n land. Die universiteit behoort hierdie ander benaderings eers goed na te vors om te vind of daar nie dalk daar intressante moontlikhede en opsies is nie. Die ondervinding van lande soos Finland (Sweeds, Fins en Russies), en ander Baltiese state, België, Kanada, Switserland, Spanje, ens. behoort ook oorweeg te word. Mens kan ook vra waarom klein Europee lande soos Denemarke nie maar oorslaan na Duits nie, aangesien hulle baie sal kan spaar as hulle net Duitse teks boeke koop? Wat van Slowenië, Luxembourg, ens.? Ek dink nie enigiemand is oortuig dat 'n deurtastende ondersek na taalbeleid op tersiêre vlak in ander meertalige lande goed ondersoek is om nuwe opsies vir Stellenbosch uit te dink nie.	**2**
A130	Ek is te vrede dat die meertalige konteks van die beleid in die huide landsomstandighede nugter en regverdig is. Die akkomodasie van die Afrikaans, Engels en Xhosa is nugter en regverdig.	**7**
A131	Daar is hier by die verduidelikking van Afrikaans iets baie belangriks uitgelaat. Afrikaans, soos, IsiXhosa is 'n inheemse taal van Suid Afrika. Waar anders in die wêreld word Afrikaans gepraat as Suid Afrika en Namibië. Afrikaans is inheems.	**1**
A132	Soos bogese is dit pryssenswaardig, maar om eerlik te wees, ander tale sal afgeskeep word en Engels sal gepraat word, want soos heeltyd in die dokument genoem word moet niemand uitgelaat word nie en dus sal daar Engels gepraat word en onderrig word.	**3**
A133	Die onlangse gebeure op kampus spreek juis teen inklusiwiteit. Die studente leierskap het ook waarskynlik gereageer op SU kommunikasie/instruksies. Die persoon(e) was hoogs onwaarskynlik opportunisties - al word dit so in die media gekommunikeer.	**3**
A134	Ek sou graag wou byvoeg dat die grootste deel van die Wes-Kaap se bevolking, insluitend voorheen-benadeeldes Afrikaansprekend is.	**1/2**
A135	NVT	**7**
A136	"Die US volg 'n dinamiese proses om uitmuntende studente te werf, talentvolle personeellede aan te stel, en die instelling inklusief en divers te maak, wat insluit die gebruik van meer as een taal. As 'n navorsingsintensiewe universiteit skep die US geleenthede vir die ontwikkeling van akademiese geletterdhede en die bevordering van meertaligheid." Adeling 2 is baie mooi geformuleer en daar is niks fout daarmee nie. Maar, die enigste meertalige studente aan die US is die Wit studente wat Afrikaanstalig is (want hulle kan hulleself tot 'n groot mate ook in Engels help), en ook die Swart studente (want hulle kan hulleself ook tot 'n groot mate in Engels help). Die Wit Engelssprekende studente is Engelssprekend , en dit is al. Dit is algemeen bekend waarom die Wit Engelssprekende studente sedert die 1980s uit die Oos-Kaap, Natal, Johannesburg, Kaapstad, ..., na Stellenbosch gestroom het, aangehelp deur hulle ouers. Daar was nou vir jou rassisme in die hoogste rat. Hulle het hier aangedring op Engels in die klasse, tutoriale, en so het dit maar gebeur en gegroei. Die Meertalige konteks is 'n lugkasteel, opgerig deur swygende bouers.	**7**
A137		
A138	Ek dink nue dit is volhoubaar nie. Voorgraads kan seker van die vertaal opsie gebruik gemaak word en waar genoeg studente in n sekere vak is wat Afr verkies, kan hulle geakkomodeer word. Die verdere komplikasie is dat vele dosente ook nie meer so goed Afrikaans praat nie. En dit gaan al hoe erger raak.	**2**
A139		
A140	Dit is bloot onwaar dat jul voorsiening maak vir Afr. En isiXhosa.	**4**
A141		
A142	Engels het inderdaad internasionale waarde. Dit is belangrik om te besef dat studente wat in Afrikaans opgelei is, nog nooit in die groot akademiese spel agtergelaat is nie. Dit is wel waar dat baie studente geen groot internasionale ambisies het nie en nooit meer as 'n eerste graad verwerf nie -- as hulle in hul moedertaal onderrig was, sou meer studente dié triomf beleef	**2**

	het. Dit is 'n feit dat mense wat vlot en vaardig in hul moedertaal is, makliker 'n tweede taal baasraak as iemand met 'n gebrekkige taalgrondslag.	
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146	Groter diversiteit deur die gebruik van meer as een taal is 'n mooi doelwit maar ironies genoeg veroorsaak die toenemende status van Engels by die US juis die teenoorgestelde: die ander tale verloor net eenvoudig veld teen Engels omdat Engels 'n dominante wêreldtaal is. As ons meertaligheid wil bevorder moet ons die formele gebruik van inheemse tale bevorder. Die US is ideaal geposisioneer om die formele en wetenskaplike gebruik van Afrikaans te handhaaf. Dit sal net moontlik wees as Afrikaans belangriker is as Engels by die US. Ek voorsien dat "Die toepassing en verryking van die akademiese potensiaal van Afrikaans..." gaan verwater met die "opwaartse aanpassing van Engels" in die voorgestelde beleid.	**1**
A147	Die regte van Afrikaans- en isiXhosasprekers moet beskerm word	**7**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153	As inheems 'n noemenswaardige kenmerk is, moet dit by alle inheemse tale genoem word. In die geval, beide Xhosa en Afrikaans. Op die oomblik impliseer dit Afrikaans is 'n buitelandse taal.	**1**
A154	Die US institusioneel te verbind tot die gebruikers van Afrikaans, Engels en isiXhosa. Dit is goed dat die bydrae van Afrikaans tot die ontwikkeling van US erken word.	**7**
A155		
A156	1.US moet volstaan by Afikaans en Engels. Dis vreemd dat die Engelse universiteitee nie so wroeg oor hierdie meertaligheid-obsessie nie. 2. Prof Wim moet sy stelling onomwonde terugtrek en nie verskonings daarvoorsoek nie .	**4**
A157	Die kontekstuele oorwegings is gebrekkig en laat die baie belangrike punt dat die Universiteit met privaatfondse gestig is om Afrikaanse opleiding aan 'n universiteit daar te stel, uit. Andersins sou almal na Rhodes se universiteit moes gaan en in Engels studeer. Geskiedenis is konteks.	**1**
A158	Afrikaans Behalwe vir die foutiewelik gebruik van dekades, eerder as meer as ‘n eeu is hierdie kontekstuele oorweging feitelik korrek en behoort daar deurgaans met die opstel van die beleid daarna verwys word. Engels Aangesien die US ‘n selferkende meertalige beleid volg, kan en mag nie een van die drie tale voorkeur bo die ander geniet nie.. Alle akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kommunikasie, hetsy amptelik of intern moet dus in al drie tale van meet af beskikbaar wees. isiXhosa Enige spesifieke programme en inisiatiewe wat die US het om isiXhosa as ‘n ontwikkelende akademiese taal te ontwikkel,moet nie van bo afgedwing word nie, maar behoort dit vanaf voetsoolvlak van onder te kom.	**1**
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as ’n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen ’n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond ’n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans ’n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal ’n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van ’n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit ’n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**

A160	Verbintenis tot die sprekers van Afrikaans, Engels en Xhosa is in orde, maar die stilswye oor die merkwaardige prestasie van die jong taal Afrikaans om in kort bestek tot volwaardige wetenskapstaal (enigste in Afrika in 19de eeu) te vorder, is opvallend. Afriaans het natuurlik ook beduidende akademiese, professionele en internasionale waarde soos bv. in die Lae Lande, in die besonder onder meer in die juridiese konteks omdat SA se regstelsel gegrond is in die Romeins-Hollandse tradisie. Die onderbeklemtoning van die akademiese en wetenskapswaarde van Afrikaans is eweneens opvallend en behoort reggestel te word. Daarbenewens is die stelling dat "sprekers van die verskillende Suid-Afrikaanse tale gebruik Engels om met mekaar te kommunikeer" nie juis nie en dui op gebrellige taalwetenskaplike kennis. Navorsing wys daarop dat Zulu en Afrikaans albei in 'n beduidende mate as ling, maar nie ua franca benut word in alledaagse kommunikasie. Engels het wel die afgelope twee dekades as akademiese lingua franca begin figureer maar nie sonder ernstige probleme nie (waar onder swak akademiese prestasie beslis genoem moet word).	**1**
A161	Ek stem saam met meertaligheid op die kampus, indien Afrikaans en Engels as gelyk beskou word. Afrikaans moet ook erken word as 'n inheemse taal.	**1**
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**

A164	Meertaligheid in klasonderrig kan mos noodwendig 'n negatiewe invloed op aaneenlopendheid veroorsaak. Hoe kan 'n student behoorlik konsentreer in 'n klas as daar verskillende vertolkings is ?	**3**
A165	Ten gunste van meertaligheid maar nie as daar onder die vaandel van meertaligheid Engels, wat `n volwasse gevestigde internasionale taal is, bevorder ten koste van `n jong kwesbare plaaslike taal nie. Julle noem self "Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het". Is dit nie duidelik vir julle dat julle tans besig is om hierdie erfenis en wat julle geskep het te vernietig nie? Ek stem saam Engels moet daar wees om seker te maak 1) daar is geen uitsluiting op grond van taal of ras nie en 2) omdat dit `n gevestigde akademiese taal is wat leemtes kan invul waar Afrikaans en isiXhosa nie gevorderd genoeg is nie. Dis die enigste redes waarom Engels werklik daar behoort te wees. Ek stem saam ons bes doen om isiXhosa te bevorder aan die Universiteit Stellenbosch maar ook elders. Op die einde van die dag moet ons visies wees om alle plaaslike tale en kulture te bevorder en in harmonie te laat saamleef. Te leer en verryk te word deur mekaar se kulture.	**2**
A166	Ek verstaan nie: in 1977 toe ek univiersiteit toe is, kon ek nie by Rhodes, Ikeys of Wits gaan studeer en aandring op klasse in Afrikaans nie, al wou ek hoe graag my studentelewe daar gaan deurbring. Hoekom moet daar nou eintlik geen opsie vir die Afrikaans moedertaalspreker in die Wes-Kaap wees nie? Sjoe, UWK en Ikeys is suiwer Engels!	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A168	Aanspraak word gemaak daarop dat US "Engels gereeld, maar nie uitsluitlik nie" gebruik. Dosente en studente berig egter die teendeel oor ervarings binne klasverband, vergaderings, kommunikasie oor administratiewe aangeleenthede en selfs in koshuise. Vir die hersiene taalbeleid om as begin van 'n beter bestel gesien te word, moet die huidige uitdagings erken word en kan hierdie stelling nie aanvaar word as 'n getroue weerspieëling van die huidige situasie nie.	**3**
A169	Ek kom uit 'n familie waar twee van my voorsate hulle lewens gegee het by die US om studente in Afrikaans, hulle moedertaal, uit te bou en vaktaal te ontwikkel en so die vakke vir Afrikaanssprekendes oop te sluit. Dis werklik hartseer om by huidige studente te hoor dat Afrikaans nie gebruik word in die fakulteite nie aangesien die dosent nie Afrikaans magtig is nie of dat agv 2 studente in die klas almal nou moet Engels praat. Ek dink die parallele taalbeleid is uiteindelik Afrikaans uitsluitend.	**2**
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys	**1**

	doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	
A172	• Om te stel dat "[alle] internasionale tale as hulpbronne vir kommunikasie dien" is waarskynlik nie feitelik akkuraat in ons institusionele konteks nie. • Die formulering van verbinding tot "die gebruikers van Afrikaans, Engels en isiXhosa" moet waarskynlik eerder "die gebruik van Afrikaans, Engels en isiXhosa" wees. Dit is onduidelik hoe 'n instelling eersgenoemde kan doen en/of waarom dit in 'n taalbeleid staan. • Dit is onduidelik hoe "potensiaal" iets is wat "toegepas" sou kon word. Om potensiaal te "verryk" val ook vreemd op die oor. 'n Duideliker woordkeuse sou "benut" of "verwesenlik" wees. • Die kontekstuele oorwegings boaan bladsy 3 misken of verswyg die beduidende waarde van Afrikaans deur te impliseer dat slegs Engels "akademiese, professionele en internasionale waarde" het. Hierdie selfde beduidende waarde moet by Afrikaans ingeskryf word. • Die bewering dat "sprekers van die verskillende Suid-Afrikaanse tale gebruik Engels om met mekaar te kommunikeer" is ooglopend vanuit 'n wit, Engelse of Engels-georiënteerde sprekersoogpunt gestel. Dit is ook gewoon 'n groot veralgemening. Sprekers van verskillende Suid-Afrikaanse tale gebruik immers ook verskillende variëteite van Afrikaans, isiZulu, isiXhosa en etlike ander tale om met mekaar te kommunikeer. Nie slegs Engels vervul hierdie funksie nie, inteendeel. • Die bewoording oor die grootte van isiXhosa is onnodig wollerig. Dit is die tweede grootste moedertaal in die land en ons provinsie. • Dit sal uit 'n beleidsformuleringsoogpunt noukeuriger wees as die drie paragrawe onder die drie tale ook struktureel meer ooreenstem.	**1**
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet	**1**

	bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot	**1**

	die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Inleiding Die Grondwet verleen amptelike status aan elf tale en ag al hierdie tale as bates wat aangewend behoort te word as 'n manier om mense se potensiaal te ontwikkel. Die Grondwet bepaal origens dat elkeen die reg het om in die openbare onderwysinstellings onderwys te ontvang in die amptelike taal of tale van eie keuse waar daardie onderwys redelikerwys doenlik is. Gevolglik het openbare onderwysinstellings dus die plig om toegang tot onderwys in die Suid-Afrikaanse amptelike taal of tale van mense se eie keuse te verskaf waar dit redelikerwys doenlik is, met inagneming van billikheid, uitvoerbaarheid en die behoefte aan die regstelling van die gevolge van vorige wette en praktyke wat op grond van ras gediskrimineer het. Afrikaans Afrikaans het oor dekades heen 'n akademiese repertoire ontwikkel, waartoe die US beduidend bygedra het. Die aanbod van Afrikaanstalige onderrig aan Suid-Afrikaanse universiteite het egter oor die afgelope dekades dramaties afgeneem. Daadwerklike stappe moet daarom gedoen word om te verhoed dat Afrikaans as akademiese taal uitsterf. Die universiteit lewer teen hierdie agtergrond 'n bydrae tot meertaligheid waar Afrikaans as akademiese taal aangewend, beskerm, en bevorder word. Die Afrikaanse taalgemeenskap is demografies – op grond van sowel die getal gebruikers as op die regionale en nasionale geografiese verspreiding – een van die sterkste taalgemeenskappe in die land. In kulturele opsig is Afrikaans 'n standaardtaal wat dekades lank reeds as akademiese taal funksioneer en wat as volledig ontwikkelde kultuurtaal 'n nasionale bate is. Die Universiteit is verbind tot die ontginning, beskerming en bevordering van die akademiese potensiaal van Afrikaans ter bemagtiging van 'n groot en diverse gemeenskap. Dit sluit 'n beduidende groep uit opvoedkundig agtergestelde gemeenskappe in.	**1**
A178	Geen	**7**
A179	Ek is vanmening dat daar meer klem geplaas moet word op die gebruik van Afrikaans as spreektaal. Daar moet ook gekyk word na die kriterium van aanstelling van talentvolle personeel wat afrikaans magtig is.	**1**
A180	Behou Afrikaans ook as volwaardige taal...dit is tog wat meertalig beteken. Nie net Engels nie!!	**2**
A181	Dit is waar dat Engels beduidende akademiese, professionele en internasionale waarde het. Ek het egter met universiteite in Denemarke en Israel gewerk (wat saam 'n handvol Nobelpryse opgelewer het): al die voorgraadse programme is steeds daar in Deens en Hebreeus. Die stelling in Afdeling 2 lees implisiet dat Stellenbosch Universiteit net beduidende akademiese en professionele waarde aan Engels heg, en nie aan inheemse Suid-Afrikaanse tale soos Afrikaans nie.	**1**
A182		
A183	Onder "isiXhosa" - Ek sal graag meer daadwerklike planne wil sien gebeur aangaande die ontwikkeling van isiXhosa as akademiese taal. Onder "Engels" - daar word MEESTAL uitsluitlik Engels gebruik in facebook-plasings. Dit mag dalk as onbenullig voorkom, maar dit dui net op die uiterse laissez-faire-ingesteldheid aangaande meertaligheid van die US.	**3**
A184	Uiters belangrik dat meertaligheid bevorder word en moeite gedoen word om te sorg dat studente toegerus word om in Afrikaans, Engels en isiXhosa te kommunikeer.	**7**
A185	Om die universiteit meer 'inklusief en divers' te maak - klink goed. Die 'bevordering van meertaligheid' - klink goed. Om in die 'gees van samewerking' te 'verbind tot die gebruikers van Afrikaans, Engels en isiXhosa' - klink goed. Waarom trek al hierdie eienskappe wat so goed klink nie deur tot 'n werklikheid nie? Ek is trots om te erken dat die US wel 'n groot bydra gemaak het tot die akademiese repertoire van Afrikaans. Die US se stelling in hierdie meertalige konteks afdeling oor die 'toepassing en verryking van die akademiese potensiaal van Afrikaans' is iets wat weereens net goed klink maar van geen waarde is in die realiteit van my as student se lewe nie. Engels is wel die taal wat gebruik word om te kommunikeer wanneer iemand nie dieselfde huistaal as jy het nie. Met dit gesê, is die bevordering van ander tale in ons diverse land slegs moontlik as mense blootgestel word aan 'n ander taal. Die enigste manier om 'n nuwe taal te leer, om 'n taal te bevorder en uit te brei, is wanneer daardie taal gebruik word in administratiewe omgewings, in akademiese omgewings en in professionele omgewings. Wanneer dit kom by 'sosiale kontekste' sal ek sê dit is nie die US, enige onderwysinstelling of selfs enige instelling in geheel se plek om voor te skryf watse taal gebruik moet word in sosiale kontekste nie. Wanneer instellings aan mense voorskryf, is daar altyd 'n groep mense	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	wat onderdruk gaan wees. Die enigste manier hoe almal gelyke grond het, is wanneer hulle oorgelaat word om te praat in die taal van hulle keuse. Almal weet dat as iemand jou nie verstaan in jou taal nie, dan slaan jy oor na Engels of 'n ander taal indien jy dit magtig is. Dit is nie die US se plek of voorreg (en ook nie nodig) om voor te skryf watse taal gepraat moet word in sosiale kontekste nie. Dit sal wonderlik wees as die US die bevordering van isiXhosa tot so 'n mate kan regkry dat daar in die toekoms 'n graad tenvolle aangebied kan word in isiXhosa, maar dit sal nooit gebeur vir so lank Engels meer en meer die enigste taal word waarin die US belangstel. Dit is goed en wel om te sê ons wil 'n taal bevorder en dan so hier en daar op kampus 'n paar borde op te sit waarin al drie tale erken word, maar dit is nie genoegsame gedrag indien jy 'n taal regtig wil bemagtig en bevorder nie.	
A186		
A187	[Personal identifier redacted] is 'n voorstander van meertaligheid. Dit is ons voorstel dat die US dit ernstig moet oorweeg om 'n daadwerklike poging aan te wend om 'n bastion van meertaligheid te word, en sodoende die taaldemografie van die Wes-Kaap te weergee. Dit is op die weg van die US gelee om 'n uitnemende voorbeeld te word van 'n instelling wat meertaligheid promiveer, ter harte neem en vestig. Die US kan dit tot praktiese uitvoerbaarheid bring.	**7**
A188	Meertaligheid is positief, mits dit nie 'n taal met baie sprekers, uitsluit ofonderduk nie.	**7**
A189	Die feit dat daar minstens 3 ander universiteite in die provinsies is wat basies slegs in Engels onderrig gee, kan ook genoem word ter wille van konteks.	**1**
A190		
A191	Ek stem volkome saam met die uitbreiding van isiXhosa tot 'n akademiese taal, maar sou graag konkrete bewyse hiervan wou sien. Gedurende my tyd by die US kon ek ook nie juis veel bydra in hierdie verband sien van die Departement Afrikatale nie. Ek glo wel die isiXhosa sinne wat ook onlangs op en rondom kampus verskyn moet erkenning kry, al is dra dit nie noodwendig daadwerklik by tot die skepping van die taal se akademiese status nie.	**3**
A192	Reg so.	**7**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Die woord 'billike', in die sin van "billike toegang", is nie gedefinieer nie. Dit maak dit onduidelik wat die US beoog wanneer dit om die uitbreiding van toegang vir alle studente en personeellede gaan. Die inleiding dui ook nie aan hoe die beleid aansluiting by die universiteit se aanstellingsbeleid of transformasiebeleid vind nie, of hoe die impak hiervan in die handhawing van die sogenaamde meertaligheid verdiskonteer word nie. Die gebruik van meer as een taal is slegs 'n kwessie in die geval van die groeiende aantal Engelse huistaalstudente aan die US. 'n Mens sou egter graag wou sien dat die US die meertalige konteks vier deur studente die geleentheid te gee om benewens hul moedertaal en Engels ook 'n derde taal onder die knie te kry om hulle vir loopbane in 'n meertalige land voor te berei. Indien dít nie gebeur nie, beteken die meertaligheid wat in die konseptaalbeleid beskryf word gewoon dat mense met verskillende moedertale hoofsaaklik in Engels kom studeer en dat Afrikaans toenemend gemarginaliseer word. Dit is voorts moeilik om te sien hoe die US hom as meertalig kan posisioneer sonder om spesifiek erkenning te gee aan die historiese uitsluiting en voortgesette marginalisering van agtergestelde Afrikaanssprekende mense en gemeenskappe deur 'n taalbeleid wat toenemend op Engelsmediumonderrig fokus. Slegs 1% van bruin Afrikaanssprekendes het 'n universiteitsgraad. Hoe wil die US dié ekstreme graad van strukturele diskriminasie sonder 'n nuwe klem op Afrikaans aanspreek? Afrikaans in al sy variëteite? In sy huidige vorm, bedien die US taalbeleid, oud en nuut, hoofsaaklik maar middelklasbelange.	**2**
A197		
A198	Die US is inderdaad 'n nasionale bate, maar dit was in die besonder 'n Afrikaanse bate. Moet dit asseblief nie tot niet maak nie. Stellenbosch is in wese 'n Afrikaanse plek, met 'n Afrikaanse karakter. Dit is wêrelderfenis.	**2**
A199		
A200		
A201	Die spesifieke uitsondering van Engels as 'n taal met "beduidende waarde" verraai die US se posisie teenoor isiXhosa en Afrikaans. Dié tale het waarde vir hulle sprekers en ook vir ander mense. Die taalbeleid se bewering dat die US nie uitsluitlik Engels gebruik nie is in my ervaring as nagraadse student geensins waar nie - die enigste kommunikasie wat ek van die universiteit ontvang wat nie in Engels geskryf is nie (en ek wag nog om 'n epos in isiXhosa te ontvang) is die eposse wat my herinner om my uitstaande gelde aan die universiteit te betaal. Ek is bewus dat die US die riglyne van die Departement van Hoëronderwys volg wanneer dit Afrikaans as 'n nie-inheemse taal etiketteer. Dit is duidelik onwaar vir vroeë, hedendaagse en toekomstige Afrikaans. Boonop (en weereens onrusbarend) herinner die beheptheid met inheemsheid aan ouderwetse idees van suiwerheid, onbesoedeldheid en reinheid.	**2**

	Universiteite mag en het al met die Departement verskil. Indien die US feite ter wille van die Departement wil prysgee kan hy gerus sy taak van omgang met kennis laat vaar (feitelikke stellings soos "Taal x is inheems" word deur die werklikheid en argumente, nie politici in departemente bepaal nie).	
A202		
A203	Dit wil voorkom asof die universiteit doelbewus studente uit die Engelse gemeenschap, overal Kwazulu Natal werf, wat ons weet se skoolstelsel die noodwendig uitnemend is nie en baie van daardie studente stel nie belang om meertalig te wees nie en oop te wees vir 'n ander taal, soos Afrikaans nie. Dosente word ook van die buitenland aangestel en kan nie Afrikaans verstaan of praat niet. Dit maak die hele beginsel van meertaligheid tot niet.	**2**
A204		
A205	Aanspraak word gemaak daarop dat US "Engels gereeld, maar nie uitsluitlik nie" gebruik. Dosente en studente berig egter die teendeel oor ervarings binne klasverband, vergaderings, kommunikasie oor administratiewe aangeleenthede en selfs in koshuise. Vir die hersiene taalbeleid om as begin van 'n beter bestel gesien te word, moet die huidige uitdagings erken word en kan hierdie stelling nie aanvaar word as 'n getroue weerspieëling van die huidige situasie nie.	**3**
A206	Aangesien die Universiteit Stellenbosch bygedra het tot die Afrikaanse taal in akademici is dit dus regverdig om die Afrikaanse taal te verwag vanaf die instituut kommunikasie gewys en in leer-en studieruimtes.	**2**
A207	Ek stem saam met hoe die meertalige konteks gevormuleer is in die 19 Maart gewysigde Taalbeleid 2021.	**7**
A208	Voeg by tot die konteks: Huidige studente het NIKS met 'n vorige regering se beleide te doen nie, dus is die sogenaamde "billike diskriminasie" niks anders as blatante diskriminasie teen 'n huidige geslag nie. U gee konteks aan vorige rassediskriminasie wat beleid noodsaak, so moet ook erkenning gegee word aan huidige diskriminasie in wetgewing en beleide. Hierdie word as ideologie gedryf deur 'n (grootliks mislukte) bestel wat reeds rampspoedige gevolge vir die land veroorsaak en in die toekoms totale finansieele, kulturieele, morele en sosiale bankrotskap tot gevolg sal he. Voeg by tot die konteks: Die deurlopende margenalisering van Afrikaans en Afrikaners deur die huidige regering op verskeie maniere, bv druk op Afrikaanse skole, eentaligheid in die staatsdiens en tot die mate dat Afrikaanse tersiere onderrig beperk is tot twee universiteite in SA. Voeg by dat die huidige regering, via beleid of modus operandi, totale vevreemding van 'n groot deel van die bevolking (van alle rasse en tale) veroorsaak deur institunele mislukking op elke gebied wat dit beinvloed. Voeg by dat die US se Taalbeleid en taalpraktyke reeds emosionele vervreemding van die Afrikaners veroorsaak en dat, by die totstandkomingvan enige alternatief, die US of fisisie en finansieele vervreemding sal ervaar. Voeg by tot die konteks: Die US moet dus strewe daarna om Afrikaans te beskerm en uit te bou in konteks van 'n huidige bestel wat daarop uit is om Afrikaans en Afrikaners op elke moontlike manier te na te kom.	**1/2**
A209	Afrikaans is 'n internasionaal-gerespekteerde akademiese taal, nie net 'n taal met 'n "akademiese repertoire" nie. Sprekers van verskillende Suid-Afrikaanse tale gebruik meer as net Engels om met mekaar te kommunikeer – dit is nie 'n akurate weerspeling nie.By voorlbeeld, in stedelike Gauteng is Zulu (nie Engels) die lingua franca in die 'townships'. DIt word voorgegee dat Engels alleen van "beduidende akademiese, professionele en internasionale waarde" is. Dit is eenvoudig nie waar nie.	**1**
A210	Al drie daardie tale moet bevorder word. Ek glo dat die US in staat is daartoe om ten minste lesse aan te bied in al drie die tale sodat studente iets in hul moedertaal kan hoor.	**4**
A211		
A212	Die universiteit moet meertalig wees. Dit kan nie meertalig wees deur te verengels nie.	**7**
A213	1. We urge the University to review the terminology it uses in its language policy. The use of the term "multilingualism" in the document evokes the thinking of mainly monolingual Anglophone theorists. In the diverse context of South Africa, a far more equitable, forward-thinking and open-minded policy can be crafted by referring to the thoughtscape and policy-building crafted in other non-monolingual contexts such as that of Europe. In the European community, a clear distinction is drawn between multilingualism and plurilingualism. These terms are defined as follows: 1.1 "- 'multilingualism' refers to the presence in a geographical area, large or small, of more than one 'variety of language' i.e. the mode of speaking of a social group whether it is formally recognised as a language or not; in such an area individuals may be monolingual speaking only their own variety. - 'plurilingualism' refers to languages not as objects but from the point of view of those who speak them. It refers to the repertoire of varieties of language which many individuals use, and is therefore the opposite of monolingualism; it includes the language variety referred to as 'mother tongue' or 'first language' and any number of other languages or varieties. Thus, in some multilingual areas, some individuals may be monolingual and some may be plurilingual. Plurilingualism is defined in the Common European Framework of Reference for Languages in the following way: Plurilingualism is the ability to use languages for the purposes of communication and to take part in intercultural interaction, where a person, viewed as a social agent, has proficiency of varying degrees, in several languages, and experience of several cultures. This is not seen as the superposition or juxtaposition of distinct competences, but rather as the existence of a complex or even composite competence on which the user may draw. (Council of Europe, 2001: 168)"	**1**

	1.2 From the above, it is clear that “multilingualism” is not something that can be “promoted” in the context of Stellenbosch. It is a given description of any South African human context and simply reflects the linguistic diversity of the country without, in any way, promoting the use of more than one language by individuals. 1. 3 The active encouragement of individuals to use more than one language, would be the promotion of plurilingualism. This ideal reflects diversity and inclusivity and is not serviced by the current Language Policy and even less so by the revised version. 2. The definition of Afrikaans under point 2, makes no mention of the significant way in which a proficient knowledge of Afrikaans opens doors for learning and research with some of the University’s most solid academic partnerships in the Netherlands and in Belgium where most tuition in undergraduate programmes still takes places in Dutch/Flemish with a renewed recognition of these languages for research purposes. Afrikaans, while being an indigenous South African language, offers prospects for internationalization – and these advantages should be clearly stated in the language policy. In addition to facilitating academic exchanges, the language also contributes to successful professionalization (examples can be provided on request). In addition to the above-mentioned languages, a well-anchored knowledge of Afrikaans also greatly facilitates access to German and Scandinavian languages. Of the three languages mentioned in the policy, Afrikaans in the only language that offers significant potential for the exploration of indigenous knowledge systems (particularly in the rural areas of the Western and Northern Cape where proficient knowledge of Afrikaans is a requirement for substantial research efforts) as well as offering significant international prospects. 2.1. Experts in the field of language policy have already pointed out the explicit and erroneous exclusion of Afrikaans as an indigenous language in this revised policy.	
A214	Die meertalige konteks lei ongelukkig altyd tot die uiteindelike oorheersing van die Britse taal. Dit is daarom dus duidelik dat die universiteitsbestuur hiermee maar net die uiteindelike totale afkaffing van Afrikaans aan die instelling.	**4**

	Comment(s) on Section 2: The multilingual context	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	it is good and acceptable.	**7**
E6	I would rather prefer if the university only used English as its main language as it is a global language where as africaans is only spoken bye a certain minority group in South Africa.	**4**
E7		
E8		
E9	3 official languages of the Western Cape is aligned with SU, at least SU has reduced the complexity to fit with the regional needs.	**7**
E10		
E11	Afrikaans is a vital part of the Western Cape and of South Africa's multilingual landscape, and an unique language in the world. As such should and must be both cherished and developed as such, to carry it beyond the burdens imposed by history and give it space to flourish as the unique expression of human culture that it is. Stellembosch has been a historical caretaker of Afrikaans at an academic level - why would it not continue in that important function as the new generations rise? Keep Afrikaans alive as the unique cross-section of human language that it i$. I speak as an English mother tongue speaker and a qualified linguist. Do not impoverish our linguistic heritage by minimizing the role of Afrikaans.	**2**
E12	I don't think it is necessary that any lectures should be given in Afrikaans	**4**
E13		
E14		
E15	Very Clear and Concise.	**7**
E16	The inclusion of all three languages, for the reasons indicated, are good.	**7**
E17		
E18	Looks good on paper.	**7**
E19		
E20	As much as possible, to continue to use all 3 languages.	**7**
E21		
E22	Looks fine	**7**
E23	How come Afrikaans is not described and affirmed as an indigenous language? How come the actual geographical reach of Afrikaans is ignored? As a Namibian, who obtained their MA in Afrikaans and Dutch, nogal, it is worrisome that my Alma Mater ignores the history and development of one of the youngest languages in the world for the sake of political conformity. Quote is by Prof Hein Willemse from UP: "Afrikaans more black than white Afrikaans is a southern African language. Today six in 10 of the almost seven million Afrikaans speakers in South Africa are estimated to be black. It’s a figure that will by all indications increase significantly in the next decade.	**1/6**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Like several other South African languages, Afrikaans is a cross-border language spanning sizeable communities of speakers in Namibia, Botswana and Zimbabwe. In South Africa and Namibia it's spoken across all social indices, by the poor and the rich, by rural and urban people, by the under-educated and the educated."	
E24	We choose to focus our institutional commitment on the users of Afrikaans, English and isiXhosa.' The focus/application of the latter is not being practiced with the same commitment as that of Afrikaans and English.	**3**
E25		
E26		
E27	Appropriate explanation on multilingualism since South Africa is a diverse country. It also appropriately shows why English if often used in formal or group setting because it is the language of business in South Africa and further the international language so it accommodates everyone. English is also the most common language amongst local and international students that can be understood or spoken.	**7**
E28	English can be used, however Afrikaans should still be seen as the primary form of instruction and administration. Where it makes sense English can be used. There are enough English dominant Universities and Afrikaans deserved it rightful place in South Africa.	**1**
E29	Good	
E30		
E31	It is misleading to state (under the English heading) that speakers of various languages in South Africa communicate in English as this ignores the fact that speakers of various languages in South Africa ALSO communicate in Afrikaans. In fact, more people can communicate in Afrikaans than English, according to the StatsSA CR2016, Afrikaans is the most widely used home language in the Western Cape. This starting statement under the heading English should be revised as it only leaves the University open to criticism. Rather the facts with more relevance are that English is the only official South African language that is spoken at any significant level internationally and that it is the primary academic language of the world. It is a consequence of the first fact, that most Afrikaans speaking South Africans can also understand English. If we are to go on the prevalence of home language in South Africa or in the Western Cape, English has no place in the pecking order at SU (maybe 3rd place in the Western Cape).	**1**
E32	There is really no need to try to accommodate two or three languages. The school should provide lessons in English and all communication be conducted in English. The students who have been taught in Afrikaans throughout their lives struggle a lot when they join the corporate world where everyone speaks English unless they join a company that is welcoming to Afrikaans as an official language. Even in cases where there's a company that is accommodating to Afrikaans, the students who were hardly exposed to english often struggle to integrate in the working environment. There is nothing wrong with having pride about your language and try to push it's expansion and relevance as much as possible. However, even in the global context, many countries that have been pushing absolute employment of their languages across different spheres in their country have noticed that such an act puts their children at a disadvantage by not being exposed to the broader world view.	**4**
E33	A multilingual context is a good aspiration.	**7**
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38	I understand the imaginative discription here, but the current document in no way accounts for the cost. What is proposed is a defacto duplication of all coursework and policies, and a vague promise that in future we will have even more duplication. As it stands every academic has double the workload of any similar academic at any other South African institution, this means that the university as a whole is paying too much for the quality of education we provide, the nature of this work actively pushes young academics of all groups out of the institution and severely reduces the time available for research, our espoused priority.	**3**
E39		
E40	English	**7**
E41	i want afrikaans	**7**
E42	There should be only 1 language that should operate and that is English because its universal.	**4**
E43	No comment	**7**
E44		
E45	Since English is an international language, it should be used exclusively compared to Afrikaans. English should be the dominating language in such a diverse environment, mostly in South Africa since it is a diverse country.	**4**
E46	Must be kept the same	**7**
E47	Don't implement	**7**
E48		
E49	English	**7**
E50	English please	**7**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E56	Under English: it is also part of creating valuable global assets (students who can communicate around the world) that English is used. being an institution seeking international acclaim, it is valuable to promote and advance the use of English.	**1**
E57	The application should indeed apply to all the faculties, support services divisions, management, bodies, staff and students of SU.	**5** cf. Afdelings/ Sections 3, 4, 7
E58		
E59	Gears towards the greater outreach of an internationally acclaimed university with English being the medium of language.The progressive policy put in place for English to be a medium of language enhances inclusivity as we have international students, exchange students,as well as black South African students who's second language is English since we have 12 official languages in South Africa.	**7**
E60	No comment	**7**
E61	English should not be used routinely in the institution because as stipulated in this section, it clearly carries more weight in the global arena then Afrikaans. isiXhosa is already an established academic language however SU should invest more in putting more time, effort and money where their mouth is when in wanting to make isiXhosa more visable in their daily working in the institution.	**4**
E62	This section must be reworked to acknowledge equal academic status to English and Afrikaans as language of instruction at the university, while making a commitment to develop isiXhosa as an academic language within a certain timeframe.	**1**
E63	This section should be rewritten as follows: The Constitution grants official status to eleven languages and regards all these languages as assets that should be used as a means of developing human potential. The Constitution determines that each person has the right to receive education in the official language of their choice at public educational institutions where reasonably practicable. Public educational institutions consequently have the responsibility to promote access to education in the South African official language or languages of a person's own choice wherever it is reasonably practicable, taking into account equity, practicability and the need to redress the results of past racially discriminatory laws and practices. Afrikaans Afrikaans has developed an academic repertoire over decades, to which SU has contributed significantly. However, over the past years, the offer of Afrikaans-language education at South African universities has declined significantly. Concrete steps must thus be taken to prevent the demise of Afrikaans as an academic language. Against this background, the university contributes to multilingualism where Afrikaans is used, protected and promoted as an academic language. Applying and enhancing the academic potential of Afrikaans is a means of empowering a large and diverse community in South Africa. The Afrikaans language community is demographically – in terms of both the number of users of the language as well as in terms of regional and national geographic distribution – one of the strongest language communities in the country. In cultural terms, Afrikaans is a standardised language that has functioned for decades as an academic language, as a cultural language, and as a national asset. The university is committed to enhancing, protecting and promoting the academic potential of Afrikaans in order to empower a large and diverse community. This includes a significant number of people from educationally disadvantaged communities.	**1**
E64	This section should be rewritten as follows: The Constitution grants official status to eleven languages and regards all these languages as assets that should be used as a means of developing human potential. The Constitution determines that each person has the right to receive education in the official language of their choice at public educational institutions where reasonably practicable. Public educational institutions consequently have the responsibility to promote access to education in the South African official language or languages of a person's own choice wherever it is reasonably practicable, taking into account equity, practicability and the need to redress the results of past racially discriminatory laws and practices. Afrikaans Afrikaans has developed an academic repertoire over decades, to which SU has contributed significantly. However, over the past years, the offer of Afrikaans-language education at South African universities has declined significantly. Concrete steps must thus be taken to prevent the demise of Afrikaans as an academic language. Against this background, the university contributes to multilingualism where Afrikaans is used, protected and promoted as an academic language. Applying and enhancing the academic potential of Afrikaans is a means of empowering a large and diverse community in South Africa. The Afrikaans language community is demographically – in terms of both the number of users of the language as well as in terms of regional and national geographic distribution – one of the strongest language communities in the country. In cultural terms, Afrikaans is a standardised language that has functioned for decades as an academic language, as a cultural language, and as a national asset. The university is committed to enhancing, protecting and promoting the academic	**1**

	potential of Afrikaans in order to empower a large and diverse community. This includes a significant number of people from educationally disadvantaged communities.	
E65	This section should be rewritten as follows: The Constitution grants official status to eleven languages and regards all these languages as assets that should be used as a means of developing human potential. The Constitution determines that each person has the right to receive education in the official language of their choice at public educational institutions where reasonably practicable. Public educational institutions consequently have the responsibility to promote access to education in the South African official language or languages of a person's own choice wherever it is reasonably practicable, taking into account equity, practicability and the need to redress the results of past racially discriminatory laws and practices. Afrikaans Afrikaans has developed an academic repertoire over decades, to which SU has contributed significantly. However, over the past years, the offer of Afrikaans-language education at South African universities has declined significantly. Concrete steps must thus be taken to prevent the demise of Afrikaans as an academic language. Against this background, the university contributes to multilingualism where Afrikaans is used, protected and promoted as an academic language. Applying and enhancing the academic potential of Afrikaans is a means of empowering a large and diverse community in South Africa. The Afrikaans language community is demographically – in terms of both the number of users of the language as well as in terms of regional and national geographic distribution – one of the strongest language communities in the country. In cultural terms, Afrikaans is a standardised language that has functioned for decades as an academic language, as a cultural language, and as a national asset. The university is committed to enhancing, protecting and promoting the academic potential of Afrikaans in order to empower a large and diverse community. This includes a significant number of people from educationally disadvantaged communities.	**1**
E66	This section should be rewritten as follows: The Constitution grants official status to eleven languages and regards all these languages as assets that should be used as a means of developing human potential. The Constitution determines that each person has the right to receive education in the official language of their choice at public educational institutions where reasonably practicable. Public educational institutions consequently have the responsibility to promote access to education in the South African official language or languages of a person's own choice wherever it is reasonably practicable, taking into account equity, practicability and the need to redress the results of past racially discriminatory laws and practices. Afrikaans Afrikaans has developed an academic repertoire over decades, to which SU has contributed significantly. However, over the past years, the offer of Afrikaans-language education at South African universities has declined significantly. Concrete steps must thus be taken to prevent the demise of Afrikaans as an academic language. Against this background, the university contributes to multilingualism where Afrikaans is used, protected and promoted as an academic language. Applying and enhancing the academic potential of Afrikaans is a means of empowering a large and diverse community in South Africa. The Afrikaans language community is demographically – in terms of both the number of users of the language as well as in terms of regional and national geographic distribution – one of the strongest language communities in the country. In cultural terms, Afrikaans is a standardised language that has functioned for decades as an academic language, as a cultural language, and as a national asset. The university is committed to enhancing, protecting and promoting the academic potential of Afrikaans in order to empower a large and diverse community. This includes a significant number of people from educationally disadvantaged communities.	**1**
E67	This section should be rewritten as follows: The Constitution grants official status to eleven languages and regards all these languages as assets that should be used as a means of developing human potential. The Constitution determines that each person has the right to receive education in the official language of their choice at public educational institutions where reasonably practicable. Public educational institutions consequently have the responsibility to promote access to education in the South African official language or languages of a person's own choice wherever it is reasonably practicable, taking into account equity, practicability and the need to redress the results of past racially discriminatory laws and practices. Afrikaans Afrikaans has developed an academic repertoire over decades, to which SU has contributed	**1**

	significantly. However, over the past years, the offer of Afrikaans-language education at South African universities has declined significantly. Concrete steps must thus be taken to prevent the demise of Afrikaans as an academic language. Against this background, the university contributes to multilingualism where Afrikaans is used, protected and promoted as an academic language. Applying and enhancing the academic potential of Afrikaans is a means of empowering a large and diverse community in South Africa. The Afrikaans language community is demographically – in terms of both the number of users of the language as well as in terms of regional and national geographic distribution – one of the strongest language communities in the country. In cultural terms, Afrikaans is a standardised language that has functioned for decades as an academic language, as a cultural language, and as a national asset. The university is committed to enhancing, protecting and promoting the academic potential of Afrikaans in order to empower a large and diverse community. This includes a significant number of people from educationally disadvantaged communities.	
E68	This section should be rewritten as follows: The Constitution grants official status to eleven languages and regards all these languages as assets that should be used as a means of developing human potential. The Constitution determines that each person has the right to receive education in the official language of their choice at public educational institutions where reasonably practicable. Public educational institutions consequently have the responsibility to promote access to education in the South African official language or languages of a person's own choice wherever it is reasonably practicable, taking into account equity, practicability and the need to redress the results of past racially discriminatory laws and practices. Afrikaans Afrikaans has developed an academic repertoire over decades, to which SU has contributed significantly. However, over the past years, the offer of Afrikaans-language education at South African universities has declined significantly. Concrete steps must thus be taken to prevent the demise of Afrikaans as an academic language. Against this background, the university contributes to multilingualism where Afrikaans is used, protected and promoted as an academic language. Applying and enhancing the academic potential of Afrikaans is a means of empowering a large and diverse community in South Africa. The Afrikaans language community is demographically – in terms of both the number of users of the language as well as in terms of regional and national geographic distribution – one of the strongest language communities in the country. In cultural terms, Afrikaans is a standardised language that has functioned for decades as an academic language, as a cultural language, and as a national asset. The university is committed to enhancing, protecting and promoting the academic potential of Afrikaans in order to empower a large and diverse community. This includes a significant number of people from educationally disadvantaged communities.	**1**
E69	This section should be rewritten as follows: The Constitution grants official status to eleven languages and regards all these languages as assets that should be used as a means of developing human potential. The Constitution determines that each person has the right to receive education in the official language of their choice at public educational institutions where reasonably practicable. Public educational institutions consequently have the responsibility to promote access to education in the South African official language or languages of a person's own choice wherever it is reasonably practicable, taking into account equity, practicability and the need to redress the results of past racially discriminatory laws and practices. Afrikaans Afrikaans has developed an academic repertoire over decades, to which SU has contributed significantly. However, over the past years, the offer of Afrikaans-language education at South African universities has declined significantly. Concrete steps must thus be taken to prevent the demise of Afrikaans as an academic language. Against this background, the university contributes to multilingualism where Afrikaans is used, protected and promoted as an academic language. Applying and enhancing the academic potential of Afrikaans is a means of empowering a large and diverse community in South Africa. The Afrikaans language community is demographically – in terms of both the number of users of the language as well as in terms of regional and national geographic distribution – one of the strongest language communities in the country. In cultural terms, Afrikaans is a standardised language that has functioned for decades as an academic language, as a cultural language, and as a national asset. The university is committed to enhancing, protecting and promoting the academic potential of Afrikaans in order to empower a large and diverse community. This includes a significant number of people from educationally disadvantaged communities.	**1**
E70	SU providing English, Afrikaans and Isixhosa as a teaching and learning language is convenient and inclusive for students at SU.	**7**
E71	The section is realistic. In deveoping isiXhosa at the institution, the University would be well advised t network with institutions whose student bodies are overwhelmingly of that mother-tongue, e.g. Walter Sisulu and Fort Hare Universities.	**1**

E72		
E73	None	**7**
E74	Every said is true, to add on English is WORLD recognised and therefore should be used more extensively in SU.	**1**
E75	IsiXhosa and afrikaans should enjoy the same recognition in phrasing within the document if the university claims equality in multilingualism.	**1**
E76		
E77	No comment	**7**
E78	It is good that there is collaboration with the other institutions in the Cape Higher Education Consortium. The claim that isiXhosa is one of the languages important to the Stellenbosch University community seemed somewhat superficial, since most official communication was only in English and Afrikaans. Including isiXhosa as one of the languages used for all official internal communication will remedy this.	**7**
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	I agree, but the emphasis should be on English as the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**7**
E84	English is the only language in which the rationale for considering it includes the word "value". If we are truly interested in language advancement, English cannot appropriate all the "value". Afrikaans and isiXhosa also have academic and professional value, and English's international value is limited to it being a lingua franca, not in it holding any special value. It is simply common, but not more valuable than any other language.	**1**
E85	Afrikaans is 'n inheemse taal, by uitstek! Verder kan die universiteit nie daarop aanspraak maak dat hulle die akademiese potensiaal van Afrikaans uitbou nie. Dit word skaars toegepas, met uitsondering van parallelmedium klasse. Dieselfde geld Xhosa. Afrikaanse studente word daagliks in talle lesings juis NIE bemagtig nie. Hulle kry 'n mindere aanbod as Engelse studente en hulle kanse op akademiese sukses is in talle gevalle op risiko as gevolg hiervan. Megansimes soos tolking en vertaling is nie altyd van konsekwente gehalte nie en die universiteit weet nie eers hoe die gehalte hiervan is nie. Daar word nie juis navorsing hieroor gedoen nie. Daar is ook nie sover ek weet navorsing gedoen oor die uitwerking van die huidige taalbeleid nie. Navorsing wat wel oor taaltoepassing aan die US gedoen is word ook nie geraadpleeg of geimplementeer nie.	**1**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**7**
E87		
E88	Yes	**7**
E89		
E90	The multi-lingual context is always a good idea. However it needs to be contrasted with the other academic and societal role the government expects of SU. There are real practical limits posed on how this is placed relative to "leading in science" as, often ignored, multilingualism costs a lot form the institution and the academics themselves (who are not always glibly able to provide material in advance for the Language Centre, et al.). I am suggesting priorities or staffing levels need to be adjusted if one wants both: world-leading academia vs/and also world-leading trilingual undergraduate education.The context is good as an ideal, but in practice leads to extraordinarily skewed workload distribution in the departments doing the work. This is also a context of multilingualism.	**2**
E91	Advancement of isiXhosa as an academic language can benefit a lot from encouraging multilingual glossaries in future publications.	**7**
E92		
E93	Memorandum Date: 2021/04/09 Stellenbosch university branch RE: Paradox in the Luister video in relation to new propose or review language policy Luister video has two group of Stellenbosch university/Agriculture college students known as the casting crew and less visible crew known to the public today as the filming crew. These two groups of Stellenbosch university/Agriculture College students had one vision in the Luister video project coverage done few years ago in relation to Stellenbosch university/Agriculture college language policy. It is to tell us public about their different stories and view about experiences in post-Apartheid Stellenbosch university/Agriculture College use of language as medium of instruction in teaching and learning. Although the two Luister video crew happen to be raised by concerned students coming from different up-bringing backgrounds i.e. (none designated filming crew and designated casting crew) they had one vision and they worked as one unit in filming the video project. In other words they worked as student without any form of barriers among themselves in their interaction and to National Health and Allied workers union (Nehawu) this is a paradox. Secondly they opted not to utilise the Stellenbosch Student Representative Council (SRC)/Agriculture College or any other formal structure within the Stellenbosch university/Agriculture College is also a paradox on its own. It should be noted that these Stellenbosch University/Agriculture College Students are the so called born free student who happen to be born in post-Apartheid error. The big question thou are, does this working together of these student mean that they are all not interested in Afrikaner culture or language? Does none utilisation of SRC also means that this structure is no longer relevant in representing the interest of student? National education health and allied worker union believe that language cannot be separated from cultural	**1/2**

	inheritance. Therefor it must be practice freely without any intimidation, prejudice or fear. If our young students start to question one of our eleven cultural languages inheritance Afrikaans enshrined in our South African constitution. In a manner that is outlined in the Luister video then we have to open our ears and Luister carefully what is this that is communicated to us in the video? Does this mean that we South Africans don't understand our own youth or the constitution? Or we don't acknowledge the fact that we have a problem that require well researched and direct intervention tool than dialogue. In a nutshell an intervention that will involve education, learning and teaching one another about tolerance without prejudice. In so doing we will be able to also bridge the cultural gap between the youth and senior citizen in our country South Africa. This National education health and workers union think will help us understand the meaning of Rhodes must fall and English must rise paradox form of campaigns done and conducted by our youth/ born free in our universities across South Africa. It is organisation view that in South Africa we cannot be all English. Our work place consist of primary workers that belong to the Stellenbosch Nehawu branch, secondary workers belonging to outsourced Nehawu workers branch and private contractors doing business with the Stellenbosch university for the interest of the university and its student community. More than 50% of them speak Afrikaans fluent. They can also read and write it. This composition of workers demographics is due to Stellenbosch University passed job reservation and next of kin policies applied before 1994 in South Africa as the university criteria for employment enshrined in its employment policy whereby Afrikaans Language was misused as a security measure and access control to the Stellenbosch University. Hence today the fallist cannot differentiate art (Statues) and Afrikaans as a language from Apartheid system. Although the composition of workers demographics at lower level has changed, the other 49% per cent is more fluent to isiXhosa while 1% in other indigenous languages. They can also read them and right them fluent. The primary contractor that is Stellenbosch University must make provision to its propose language policy in order to broaden the scope of also servicing these workers in multilingual new propose language policy. This includes giving support of all workers affected by the language through training methods in order to achieve inclusiveness in its diversity through medium of teaching and learning communication systems and programs. This should be done by the department of transformation and social impact. Note that Stellenbosch University has 4000 permanent employees. 80% of these employees are academics and their numeric number is 3200 and 800 is support staff. 500 or more is support admin staff and 300 or less technical support. Most of cleaning, catering, gardening, maintenance and security belong is outsourced group of workers, the majority of them are Nehawu trade union members without health insurance and health benefits. There is a nonverbal communication that is happening currently which mushroomed during the Corona virus pandemic period here in Stellenbosch university. A silent communication that require attention and a need to be addressed through the newly propose multilingual language policy review process. The main reason behind its inclusion in the language policy is to address its effects to our members and minimize severe strain to their performance and expectation done currently by pandemic that require requires from them to put three to seven times effort in their daily responsibility and activity. These extra cautious work activities done in order to minimise levels of infection in their various work places within the Stellenbosch University mostly expected from our Nehawu members is as result of fears created by the new normal done by Corona virus pandemic. This none verbal communication should also include sign language as a medium of communication, teaching and learning in our beloved university of Stellenbosch. Abakhalazayo abazange baphela, basazalwa nanamhla: bathe nqo ngesisu bathe ga ngemisimelelo. Abazenzisi badaliwe kulonto . Uke sanikela kungafa isizwe siphela. NdiTsho lula kuba yaziwa ngabo lonto. Lutsho uhlwathi lwaka Gcaleka.Thina asithengangwa ngazo izibengo (S E K Mqhayi, Ityala lamawele). Die water is onder die berg. Emeritus Archbishop Tutu, closing remarks during Truth and reconciliation in South Africa TRC) Genesis 11:7 Come, let us go down and confuse their language, so they speak different languages. Regards	
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**
E96	Please can the language of teaching be English, we are all making sacrifices	**7**
E97		
E98		
E99	Though the use of Afrikaans has had a big contribution to the development of SU, it draws on its legacy of exclusion among citizens. I think the use of English, Afrikaans and isiXhosa used collectively to promote and strengthen academic literature and social inclusion and development is important.	**7**
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	With regards to the application of the multilingual concept here, we need to be clear that it is only the three institutional committed languages (English, Afrikaans and isiXhosa) or are we open to other South African official languages	**2**

E109	This section can also emphasise why multilingualism is such a key feature in a university like SU and that in its goal to become the leading research-intensive university in Africa, it needs to embrace a variety of languages and learning cultures.	**1**
E110	Well explained but I guess not fully or could arouse debate or disagreement - ["more than "one" language"] because it is complex aspect in a higher education setting and in the general society.	**2**
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	South Africa is a multilingual country with eleven official languages. Stellenbosch university has a high linguistic diversity which must be viewed as a resource rather than a problem.	**1**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 3 | Section 3

3. Toepassing van die Beleid

Die *Taalbeleid* is van toepassing op die hele Universiteit, wat insluit alle fakulteite, professionele akademiese steundiensafdelings, oorsigbestuurs- en bestuursliggame, personeellede en studente van die US in hulle hoedanigheid as persone verbonde aan die US.

3. Application of the Policy

The *Language Policy* applies to the entire University, including all faculties, professional academic support service divisions, governance and management bodies, and staff and students of SU in their capacity as persons connected to SU.

	Kommentaar rakende Afdeling 3: Toepassing van die Beleid	Analise*
A1		
A2		
A3	US is bewys as onbekwaam en nie konsikwent. Hulle mag dis NIE aan beleids-toepassing deelneem nie. Dis inderwaarheid 100% onnodig om sogenaamde beleid toe te pas. Praat wst jy wil en waar en wanneer jy wil. Afrikaans praat is my reg!!	**2**
A4	Bly konsekwent daarby op alle terreine.	**2**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10	Enige beleid moet bekostigbare opvoeding bewerkstellig - die bykans grenslose filosofiese 2016 beleid druis in teen die bestaansrede en primêre doel van enige universiteit.	**2**
A11	Akkoord	**7**
A12	Ek stem saam dat die Taalbeleid van toepassing sal wees op die hele Universiteit	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18	Ek sal wil sien dat Afrikaans uitgebrei word op voorgraadse vlak. As 'n onlangs-gegradueerde student, was die notas dikwels swak voorberei en direk vanaf Engels vertaal. Dit kort dringend aandag en verbetering. Op nagraadse vlak het ek nie' n probleem met Engels nie, veral in die wetenskap	**2/3/6**
A19	practise mag Engesl nie die oorheeersende taal word nie. Afrikaans medium van eksamen en onderrig bly as keuse saam met Engels.	**2/6**
A20		
A21		
A22	Die huidige toepassing is opvallend bevooroordeeld en teen die beginsel van werklike meertaligheid. Dit het vele deurglip gate wat moedswillig deur sekere omgewings misbruik word en die verslae van Dekane aan die Bestuur is opvallend foutief.As Raadslid het ek toegang tot die verslae gehad en het aktiewe kontak met studente in verskillende omgewing. Die verslae het bykans geen verband met realiteit nie. Die intergiteit van die proses was van meet af maar ook nou deurlopend, ernstig onder verdagting. Die proses van klagtes is so geskaal dat die klaer in elke geval hom of haarself blootstel aan viktimisasie soos wat nou realiseer het met die inname van 2021 studente. Die idee dat deur 'n ingewikkelde en verdagte proses van klagtes daar tes tel is net vertoon en waarskynlik so geskaal dat die student nie maklik die klagte pad sal volg nie. Die enigste manier is om onafhanklike buite opname te doen van wat werklik gebeur.	**2**
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A29		
A30		
A31		
A32		
A33		
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	Ek is van mening dat Afrikaans steeds die primere taal aan die US moet bly totdat daar by ander instellings ook die selfde geleenthede vir Afrikaans sprekende studente geskep word.	**2/6**
A43		
A44	Gee asb. die versekering dat Afrikaans dieselfde status as Engels sal behou as taal van akademiese aktiwiteit en dat Xhosa as ontwikkelende wetenskapstaal bevorder sal word.	**2/6**
A45	Weer - teoreties puik. In praktyk? By UP het presies dieselfde beleid platgeval en Engels het oorgeneem.	**2**
A46		
A47		
A48	Behou Afr as hoofkeuse	**6/4**
A49		
A50	Die US kan die beste Taalbeleid formuleer maar dit op so n wyse toepas dat 'n Taal doodbloei. Indien die US nie studente en die gemeenskap die geleentheid gun om vrylik en met vrymoedigheid, in die taal van hul keuse, te mag funksioneer nie, misluk die beleid. Ten minste moet jy op sosiale vlak en binne jou private ruimtes, toegelaat word om vrylik die taal van jou keuse te beoefen, te bevorder en te bemark.Dit is moontlik 'n manier wat ek as Afrikaanssprekende die geleentheid gaan kry om Xhosa te leer. Skynbaar dwing, al is dit nie die doelwit nie maar die realiteit wat plaasvind, US Engels op studente af, nie net as akedemiese taal nie maar op alle vlakke. Bevorder die gebruik van inheemse tale onder studente sodat studente dit enige tyd, enige plek kan gebruik met Engels as ondersteunende taal. Doen moeite om jul Taalbeleid effektief toe te pas.	**2**
A51		
A52		
A53		
A54	Dit is onaanvaarbaar om aan studente voor te skryf watter taal hul mag praat.	**2**
A55	Ek stem saam dat enige beleid op die universiteit as geheel van toepassing moet wees	**7**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Die doelstelling is reg. Die praktiese toepassing is egter nie in lyn met die doelstelling nie. Verskeie voorgraadse klasse is slegs in Engels beskikbaar en dit is nie aanvaarbaar nie.	**2**
A58	Mooi woorde gaan niemand help nie. Die US-bestuur is oneerlik as hulle dink die beleid gaan toegepas kan word om nie Afrikaanssprekende studente EN ander studente wat nie eerste taal Engels is, benadeel nie.	**2**
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Geen beswaar	**7**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Die 2021 beleid toepassing is pro-Engelse en vreemde kultuur. Om US Afrikaans te maak na die verdwaling van 2016 is moontlik met die uiters swak regering wat totaal bankrot is baie lawaai en alles waaraan hulle geraak het opgefoeter het en niks het om te wys nie. Om al 26 universiteite uiteindelik eentalig Engels te maak is onbillik en teen die GrondwetDie hele wereld sal dit verstaan,net nie die ANC om verrotte diefstal politieke redes nie.	**2**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**7**
A71	Koshuise word nie pertinent genoem nie, maar word aanvaar as deel van "die hele Universiteit".	**1**
A72		
A73	1. Beleid op papier MOET prakties uitvoerbaar wees., nie "redelik uitvoerbaar "soos na verwys word nie. 2. Maak beleid werkbaar in praktyk. 3. Alle dosente MOET tweetalig wees.	**1**
A74		
A75	100% in ooreenstemming	**7**
A76	Sien Algemeen	**7**
A77		
A78		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A79	Ek het 'n probleem met die toepassing van die beleid. Hoekom word koshuisstudente verbied om Afrikaans te praat tydens koshuisaktiwiteite en self in openbare plekke van byeenkoms.	**3**
A80	Maak voorsiening vd gebruik v Afr en Eng	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings /Sections 2, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A81	Die beleid maak voldoende voorsiening vir verskeie ondersteunings opsies.	**7**
A82	Dit is 'n skande dat Afrikaans nie eens meer gepraat mag word ingeval iemand anders dit nie verstaan nie.	**2**
A83		
A84		
A85		
A86		
A87		
A88	Laat asseblief studente kies om die akademiese vorming in hulle moedertaal te doen en seker in STB waar so baie kleurlinge so 'n lae drempel kry om te studeer. Dis deel van hulle identiteit en motiveer hulle ook oma annere in- of uitheemse tale te leer...	**2**
A89	Weer klink hierdie afdeling aanvaarbaar. Maar dis NIE wat in die praktyk gebeur nie. In die praktyk speel Afrikaans 'n al kleiner rol , en die skans daarvoor, is dat Engels meer insluitend sou wees. Afrikaanse studente word inderdaad 'n reg ontneem. Dit is 'n bitter pil.	**2**
A90	Tehuise en fasiiteite vir inwonende studente moet spesifiek ook gemeld word.	**1**
A91	Die Taalbeleid is van toepassing op alle fakulteite, steundiensafdelings, bestuursliggame, personeel en studente van die US. Nou ja pas dit net konsekwent toe.	**7**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95	Tolking in Afrikaans maak geen sin nie en het ook nie in die verlede sin gemaak nie. Studente wil nog inpas by hul petuurgroep en sal daarom meer huiwerig wees om spesifiek die sigbare tegnologie in klas situasie gebruik om by Engelse lesing in Afrikaans getolk te kry. Studente verstaan nog nie eers die waarde van onderrig in hulle Moedertaal nie. Ek het 'n vraag oor die toepassing: Indien die dosent nie Afrikaans magtig is nie, hoe kan Afrikaanse ondersteuning of vrae beantwoord word deur die dosent ?	**6/3**
A96	Die toepassing bestaan uit 'n enkele sin: "Die Taalbeleid is van toepassing op alle fakulteite, steundiensafdelings, bestuursliggame, personeellede en studente van die US." Die sin kon netsowel die volgende gewees het: Die Taalbeleid is van toepassing op alles en almal. Dit is een ding om te noem wat van toepassing gaan wees - ja, die Taalbeleid. MAAR, hoe gaan dit toegepas word? Die woord "toepassing" vra nie vir "wie" nie; dit vra vir "hoe".	**1**
A97		
A98	Geen kommentaar.	**7**
A99	Ontneem Afrikaanse studente van hulle regte.	**2**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103	Die toepassing van die beleid is die grootste probleem - en die oneerlikheid van die US-bestuur daaromtrent.	**2**
A104		
A105	'n Herformulering van hierdie gedeelte word voorgestel. Dit is so dat die Taalbeleid onderskei tussen die taalgebruike in akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste. Dit is egter ook so dat die taalgebruik in die onderskeie kontekste heelwat van mekaar sal verskil, veral ten opsigte van Taalvakke en Nie-taalvakke, en ook ten opsigte van gesproke taalgebruik en taalgebruik in gedrukte materiaal. Die verantwoordelikheid vir die uitvoering van die beleid lê hoofsaaklik by universiteitspersoneel. Vir studente gaan dit hoofsaaklik om kennis te neem van die onderneming van die US om 'n taalomgewing te skep wat die redelike taalverwagting van alle studente sal akkommodeer, en om die gebruik van verskillende tale as medium van kommunikasie in die leef- en leer omgewings van die studente te rig. Vir studente behoort dit ook te gaan om respek en verdraagsaamheid te toon (te demonstreer) vir die taalverwagtinge van onderskeie taalgroeperinge in die studentegemeenskap.	**1**
A106		
A107	Die beleid waar daar groot gewag gemaak word van meertaligheid speel alles behalwe uit in die klassituasie. Dubeelmedium klasse is deedae die uitsondering. My seun is nou besig met sy Ph D by die US en sy ervaring was alles behalwe dit wat daar verklaar word. Die aanstelling van dosente wat nie 'n woord Afrikaans kan besig nie ten einde te transformeer vernietig daardie doelstelling. Hulle Engels is dikwels so onduidelik en onhoudbaar dat dit alle studente frustreer, Afrikaans en Engels. Getuig dit van wereldklas teriser onderrig? Ek glo nie. Die teendeel is waar. My seun se punte saam met 80% van 'n klas tydens sy Hons jaar moes opwaarts angepas word anders het het minder as 20% van die studente gedruip.	**2/6**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Die indringende vraag is dus waarom wil die US nie daardie wilsbesluit en morele oorweging gee aan die demografiese realiteit van die Wes-Kaap se taal demografie nie, gegewe dat daar reeds 3 volledige Engesltalige Universiteite in die Wes-Kaap is nie. Die antwoord op daardie vraag word eenvoudig nie beantwoord nie. Oorlede Porf Jakes Gerwel het destyds in sy verslag baie sterk aanbeveel dat daar twee Afrikaanstalige Universiteite behou moet word in die laat negentigs. Een in die suide en een in die noorde. Daarvan het daar dadels gekom en is eenvoudig skaamteloos geignoreer. Hoekom? Ek sou graag die antwoord op daardie vraag wou hoor. Sou dit die geval wees, sou die US nie in die penarie gewees het waarin hy nou verkeer nie. Oorlede Jan S Marais se laaste wens was om 'n Universiteit op te rig waar Afrikaans / Nederlands as taal moet wees. Hoe word die fondse aangewend afkomstig uit sy trust? Word dit suiwer vir Afrikaanse studente aangewend of word dit aangewend om juis Afrikaans uit te rangeer? U sal die antwoord op daardie vraag kan antwoord. Laastens, waarom Afrikaans in terme van Artikel 29(2) nie uitvoering kan geniet by die US nie, gaan my verstand te bowe. Afgewaterde en onbillike uitfasering van Afrikaans by die US was definitief nie die doelstelling van die grondwet in terme van Artikel 29(2) nie. Voer ddie US die grondwetlike bepalings uit of voer hulle poltieke doelstellings van die ANC - regering uit. Besluit maar self.	
A108	Geen	**7**
A109	As in 2 above	**7**
A110		
A111	Na my mening, en spesifiek ook na die voorbeeld van wat pas op die kampus in die koshuise gebeur het, word daar nie genoeg en duidelik riglyne verskaf vir sensitiewe omgang met meertaligheid nie .	**3**
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	Dit mag geensins afgedwing word nie. Eie keuse is die beste opsie.	**2**
A120		
A121	NVT	**7**
A122	Die Beleid word toegepas deur 'n deurlopende afskaling van die taal Afrikaans. Dit gebeur in die lesingsale, dokumente, koshuise, ... Die "Toepassing" bestaan uit voortdurende druk op alles en almal wat Afrikaans en Afrikaansprekend is. Uit die uitstekende "Ope brief aan professor Wim de Villiers" van die Departement Afrikaans en Nederlands aan hom wat die afgelope week die lig gesien het, blyk dit duidelik hoe selfs daardie Departement onder druk verkeer en geplaas word. Wanneer word die huidige Taalbeleid (2016) ge-evalueer om te bepaal wat gewerk het en wat nie gewerk het nie.? Wat moet nou hersien word? Alles dui daarop dat die bestuurspan, sonder dat hulle daarvan bewus is, oor hulle voete val van haastigheid om die volgende stappe tot verengelsing van die Universiteit te neem.	**2**
A123		
A124		
A125		
A126	Daar is nie regtig enige oorsig of dit toegepas word, al dan nie. Ek praat uit ondervinding oor die tyd wat ek aan die US klas gegee het (1999 - 2015). Dit is ook kommerwekkend dat die soort van diskrimasie wat tans deur Afrikaanse studente ondervind word, veral in die koshuise, nie onmiddellik deur US owerhede verwerp word met die minagting wat dit verdien nie. Afrikaanse studente het geen waarborg dat hulle taalregte nie eenvoudig geskend gaan word deur personeel en studente in senior posisies nie. Met alle ander universiteite in die Wes-Kaap eentalig Engels is hulle uitgelewer oor hoe sodanige mense die taalbeleid interpreteer.	**2**
A127	Dis onbillik dat die Beleid afdwingbaar is op personeel en studente "in hul hoedanigheid as persone verbonde aan die US"	**1/4**
A128		
A129	Soos opgemerk in adfeling 1 hierbo, is die toepassing en uitwerking van die beleid eintlik meer belangrik as die doelstellings, want dit is wat in die werklikheid gebeur. Dus is wat nodig is, voordat 'n nuwe beleid oorweeg en aangeneem kan word, 'n deeglike evaluasie van die toepasing en uitwerking van die bestaande beleid deur 'n objektiewe eksterne onafhanklike organisasie, wat ook etlike opsies vir die toekoms daarstel, waarvan die verslag gepubliseer word. Dan kan openbare kommentaar aangevra word. Op hierdie stadium is daar geen data waarop mens so 'n gesprek kan grond beskikbaar nie, behalwe natuurlik ander akedemiese navorsing en regeringsverslae van ander lande. Maar ons weet nie regtig wat by Stellenbosch gebeur nie. So 'n deeglike eksterne objektiewe evaluasie kan utgevoer word volgens wetenskaplike beginsels, en kwantiatiewe data bekom word oor die teoepassing en uitwerking van die beleid se hoë beginsels in terme van byvorbeeld.: - Hoeveel klasse word in Engels aangebied en hoeveel in Afrikaans (in verskillende departement/ vakke/ jare), en hoe het die verhouding verander gedurende die afgelope jare (sedert die 2016 beleid tegepas is)? - Wat is die moedertaal van studente in sulke klasse (persentasies)? - Hoe voel die studente en dosente oor die taalkeuse en gebruik in die praktyk?, ens. Dit is moontlik om 'n hele lang reeks relevante vrae oor die aangeleenthede op te stel waarvoor	**1/2**

	wetenskaplik verteenwordigende antwoorde verkry kan word.Verskeie belanghebbendes kan by die navorsing betrek word: studente, dosente, universiteit administratsie, asook regionale and nasionale regering, ens. Op so 'n manier is dit dan moontlik om vas te stel hoe die praktiese toepassing van die beleid en die gevolge daarvan die doelstellings van die beleid ondersteun of nie. Wanneer sulke inligting beskikbaar en gepubliseer is, is die tyd om 'n openbare konsultasie soos hierdie te onderneem, sodat mense goed ingelig kan optree op die grond van feite. Sulke evalusaies is nogal standaard in die Europese gemeenskap, en daar is gespesialiseerde maatskappye wat sulke evaluasies onderneem. Die beginsels daarvan is goed gestaaf en daar is 'n gemeenskap van evaluasie maatskappye in die RSA wat sulke werk kan onderneem.	
A130	Goed.	**7**
A131	Die bewoording hier laat dit klink asof die US slegs in Engels sal funktioneer, veral na die voorige afdeling se verduideliking by Engels, en selfs al is dit nie die doel nie sal DIE dokument lei tot totale uitwissing van Afrikaans in die US.	**2**
A132	Verder as ons na onderrig kyk sal net die dosente wat Afrikaans is moeite doen om die klas in beide tale te doen, totdat hulle ook moeg raak vir die vertaling wat ek reeds hoor gebeur en daarna sal hulle ook net dit in Engels doen. Dieselfde gebeur in afdelings in Stellenbosch Universiteit. Net een persoon in die afdeling is Engels en almal moet Engels kommunikeer al verstaan die persoon Afrikaans.	**2**
A133		
A134	Geen probleem nie.	**7**
A135	NVT	**7**
A136	Die Beleid word toegepas deur 'n deurlopende afskaling van die taal Afrikaans. Dit gebeur in die lesingsale, dokumente, koshuise, ... Die "Toepassing" bestaan uit voortdurende druk op alles en almal wat Afrikaans en Afrikaansprekend is. Uit die uitstekende "Ope brief aan professor Wim de Villiers" van die Departement Afrikaans en Nederlands aan hom wat die afgelope week die lig gesien het, blyk dit duidelik hoe selfs daardie Departement onder druk verkeer en geplaas word. Wanneer word die huidige Taalbeleid (2016) ge-evalueer om te bepaal wat gewerk het en wat nie gewerk het nie.? Wat moet nou hersien word? Alles dui daarop dat die bestuurspan, sonder dat hulle daarvan bewus is, oor hulle voete val van haastigheid om die volgende stappe tot verengelsing van die Universiteit te neem.	**2**
A137		
A138	Julle het die eysheid van Salomo nodig. Taal word verder vir politieke doelwitte ingespan en ewe skielik is die DA ook n rolspeler.	**2**
A139		
A140	Nog n groot leuen. Ek skaam my namens julle dat julle sulke leuens die wêreld instuur..	**2**
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Personeellede wat aanhou om eentaligheid te propageer moet gepenaliseer word	**1/2**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar.	**7**
A155		
A156	1.Pas die Taalbeleid van Afrikaans en Engles bloot toe. 2. Prof Wim moet in die openbaar sy steun gee vir die Taalbeleid van Tweetaligheid [Afrikaans en Engels]. 3. Die US moet eerder die politiek vir die politici los, en nie daarby betrokke raak nie. Ongelukkig kan taal as sulks maklik in die politieke arena beland, waaruit die US hom nie gaan uitkry nie [Edwin Cameron, my ou klasmaat, sal nie eens die US hier kan uithelp nie]. Taal is 'n emosionele saak vir [vera] die Afrikaanse mense.	**2**
A157	Dis onseker of die US Trust hier betrek word.	**1/2**
A158	Die Taalbeleid moet nie net in teorie van toepassing op alle fasette van die universiteit wees nie, maar enersyds moet, al drie die tale, Afrikaans, Engels, en isiXhosa gelyke behandeling kry en andersyds moet daar toegesien word dat die taalbeleid nagekom word.	**1/4**
A159		
A160	Geen.	**7**
A161	Die Taalbeleid behoort dit duidelik uit te spel dat kommunikasie op die kampus mag plaasvind in die taal waarin almal gemaklik is. Dit moet afgewys word dat studente, akademici en akademiese personeel verplig word om met mekaar Engels te praat indien die groep almal Afrikaans verstaan.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 7.5, 8.5
A162		
A163		
A164	Die beleid moet verseker dat elkeen se taal gelyk behandel word.	**2/6/4**
A165	Geen	**7**

A166	Dit is skokkend dat 'n prim/HK-lid mans kan beveel om NIE in Afrikaans te serenade nie. Sy is ook natuurlik in die media nog naamloos, heerlik!	**2/3**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2/5,** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 1, 2, 5, 6, 7
A168	Die uiteensetting is sinvol.	**7**
A169	Swak toegepas	**2**
A170		
A171		
A172	Geen spesifieke kommentaar nie.	**7**
A173		
A174		
A175		
A176		
A177		
A178	Geen	**7**
A179	Tevrede met die beginsel en nie die toepassing van die Taalbeleid oor die verslillende akademiese rigtings.	**1**
A180	Behou Afrikaans! Ons moes uit Engelse handboeke vertaal wat ekstra werk was maar dit het ons nie gekeer om later in Engels te werk nie.	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 1, 2, 5, 6, 7
A181		
A182		
A183	Die regsfakulteit, waarvan ek 'n student was, kommunikeer slegs in Engels. Omtrent uitsluitlik. Ek kan nie onthou wanneer laas ek 'n kommunikasie van hulle ontvang het waar Engels nie uitsluitlik gebruik is nie.	**3**
A184	Ek stel voor dat Afrikaans as akademiese taal beskerm en uit gebou word en dat isiXhosa as akademiese taal verder ontwikkel word. Die alles Engels benadering is onaanvaarbaar.	**2/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A185		
A186		
A187	Die Universiteit moet 'n beleid implimenteer wat nie tot die benadeling van 'n prominente groep Afrikaanssprekende studente sal lei nie, maar 'n geleentheid beid om in hul moedertaal te funksioneer ten einde te presteer op gelyke voet as Engelstalige studente, wat bevoordeel word deur die beleid. Baie van hierdie studente is 'n eerste geslag universiteitstudente wat vanuit 'n Afrikaanse plattelandse agtergrond kom en wat hulself wil bemagtig. Taal moet 'n bemagtigingsinstrument wees en hulle nie benadeel nie. Die afwyking van die 2016- taalbeleid gaan in werklikheid beteken dat hierdie genoemde studente, erg gekortwiek gaan word.	**2**
A188	Gelyke aanbod van Afrikaans en Engels moet beskikbaar wees.	**2**
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191	Die bewoording lyk weereens goed, maar ek sal graag wil sien of dit werklik van toepassing gaan wees op *al* die betrokke individue/entiteite wat genoem word.	**7**
A192	Reg so.	**7**
A193	Ek het kinders op universiteit en kom agter dat Afrikaans gladnie voorkeur kry. Die gradeplegtigheid was grootliks in Engels. Die omsendbriewe is eers in Engels , dan Afrikaans. Ek voel die Engelssprekende studente word baie meer ge akkomodeer as die Afrikaanssprekendes.	**2**
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197		
A198	Geen kommentaar.	**7**
A199		
A200		
A201		

A202	1. Dit wil voorkom asof daar probleme is met die praktiese toepassing van die beleid. Die verkeerde toepassing deur sekere HK lede in koshuise (dalk doelbewuste verkeerde gebruik?) rakende die alledaagse gebruik van Afrikaans is 'n groot bron van kommer. 2. Afrikaans is oor 'n paar eeue ontwikkel as 'n akademiese/wetenskaps taal. Tans is dit slegs US en NWU(en tot beperkte mate by Akademia)wat probeer om Afrikaans as wetenskaps taal te gebruik en die druk op hierdie instellings om Afrikaans eenkant toe te skuif is onrusbarend. Duisende MSc en Phd studies is in Afrikaans gedoen wat die taal in die onderskeie vakgebiede verryk het. 3. Die Afrikaanse student uit die Wes- en Suidkaap platteland, en veral die bruin Afrikaanse student uit die platteland, met beperkte agtergrond in Engels, gaan 'n baie groot probleem he as Afrikaans as taal by US verder afgeskeep word. Hou in gedagte dat hulle nie alternatiewe het nie. 4. Die Engelse student het egter toegang tot meer as 15 Universiteite/naskoolse instellings wat grade en diplomas in Engels aanbied oor die hele land. 5. Die argument dat studente in Engels moet studeer omdat hulle in die beroepswereld na hul studies beter sal vaar is nie altyd korrek nie. Daar is tans duisende studente wat aanvanklik in Afrikaans gestudeer het en tans baie goed vaar in 'n Engelse beroepswereld (in SA en die buiteland). 6. Landboustudente gaan na universiteit waarskynlik werksaam wees in omgewing waar Afrikaans die dominante taal gaan wees - hopelik gaan hierdie studente nie gedwing word om sekere van vakke in Engels te neem nie! (Dieselfde geld vir toelogie studente). 7. Daar bestaan begrip daarvoor dat die praktiese/logistieke toepassing soms moeilik gaan wees, maar daar is vindingryke mense op universiteit wat oplossings sal kan bied soos bv. effektiewe tolkdienste ens. ens.	**2**
A203		
A204		
A205	Die uiteensetting is sinvol.	**7**
A206	Die Taalbeleid is van toepassing op almal wat aan die Universiteit Stellenbosch behoort. Hoekom is dit dat nie almal dieselfde standaard handhaaf in verband met die toepassing daarvan nie.	**2**
A207	Ek is gelukkig met Afdeling 3.	**7**
A208	geen	**7**
A209	Hoe raak dit die lewens van studente in koshuise en op kampus? Hierdie afdeling is onduidelik.	**1**
A210	In koshuise en studente se bewonings kan studente seker vir hulself besluit watter taal hulle wil praat.	**1**
A211		
A212	Klasse moet in beide Afrikaans en Engels beskikbaar wees en moet ook bou om isiXhosa as akademiese taal te bevorder.	**6**
A213	3. Since the introduction of the previous language policy the use of Afrikaans in administration at the university has seen significant erosion. Meetings and correspondence with central management and administrative divisions are exclusively conducted in English – with little sign of the "respect" mentioned in point 6.4. This has led to systemic monolingualism and a clear regression with regard to plurilingual expression at all levels and even an oppressive feeling of fearfulness to voice opinions favouring the continued use of Afrikaans at an institution that has long been characterized by coercive orthodoxy. 3.1 In the revision of the language policy, some attention should, at least, be given to the reasons for the climate of repression, facile categorization and ostracism that surrounds discussions around language on campus. What aspect of the university's leadership or regulations could have given student leaders in 2021 the impression that they were acting in accordance with university policy by prohibiting other students from speaking Afrikaans – whether in private or in public? Why is so much official communication to first-time students circulated only in English? Does this explain why the majority of Afrikaans-speaking students apologize in advance when they address a lecturer in Afrikaans? Or why they fear that they will be penalized in some form or another when they submit assessments in Afrikaans? What aspect of the current policy precludes an Afrikaans-speaking Human Resources practitioner from providing information in Afrikaans to a staff member suffering from acute and debilitating depression – in spite of repeated requests to this effect?	**3**
A214		

	Comment(s) on Section 3: Application of the Policy	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	good and understandable	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	NA	**7**
E10		
E11		
E12	Lecturers are overworked and underpaid. They dont have time to do everything twice. Students should arrive at university knowing that everything will be in English except where study is conducted of another language of course.	**2/4**
E13		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E14		
E15	Very good formulation.	**7**
E16	None	**7**
E17		
E18	Great doubt from my side. It has been demonstrated time and again that there is no real enforcement of the policy. Faculties are heterogenous in their application of the policy and the default language uses is usually English - limiting indigenous languages use and growth.	**3**
E19		
E20	It is fair.	**7**
E21		
E22	Please make allowance for some deviation here for subjects that simply require another language to be used such as Latin for Law students and International languages for people studying BA languages and have subjects such as German for example.	**1/5** cf. 7.1.5
E23		
E24	in addition to using isiXhosa as a language to convey all official internal communication as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020).' The application of ALL OFFICAL INTERNAL COMMUNICATION is incorrect and want to use workshop agendas as proof of my statement.	**6**
E25		
E26	Maybe a more formal policy of language is needed such as in residences. In this way it would be understood that English should be used in group setting to accommodate everyone but other languages are allowed to be used to accommodate multilingualism. This code switching is already used in the everyday lives of South Africans.	**1**
E27	Afrikaans should remain the primary form of instruction. Use of English where applicable.	**4**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33	Policy should apply to entire institution.	**1/5** cf. 3, 7
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38	The application section seems to have been written without input from any staff who will be implementing it. A multilingual approach is a policy that sounds nice and is politically useful, but is a significant consumer of time. Either the university as a whole will need to shift its focus from research to teaching to give staff the time needed to implement the policy, or we need additional staff to manage the workload.	**2/3**
E39		
E40	English	**2/4**
E41	i wat afrikaans	**2**
E42	The policy should stop being reviewed every 5 years.	**6/4**
E43	No comment	**7**
E44		
E45	No comment	**7**
E46		
E47	Don't apply	**7/4**
E48		
E49	English	**2/4**
E50	English please	**2/4**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	The application should indeed apply to all the faculties, support services divisions, management, bodies, staff and students of SU.	**7**
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61	Bethuna masizeneni lukhulo ekuphuhliseni isisXhosa ngoba lena indawo ayicacise ncam ukuba loluphi ulwimi elizosetyenziswa. Bendicela nicacise.	**1**
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E70	English, Afrikaans, and Isixhosa are catered in online and/or f2f lectures, in module slides, and class notes ensuring that students excel in the language that they're comfortable using.Those who prefer English attend English classes and the same goes for Afrikaans students. In cases where a class uses English as the teaching language, translation and interpretation measures are used to accommodate Afrikaans students.	**6**
E71	Obviously.	**7**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said.	**7**
E75	This may be true, however, with regards to the recent residence debacle the policy is not clear enough with regards to spaces outside of the classroom, so this needs to be considered in other parts of the policy.	**1**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	I agree, but the emphasis should be on English as the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**2**
E87		
E88	None	**7**
E89		
E90	This is fine. Yet, it needs to be acknowledged that different environments carry truly significantly different loads under the application of the policy.	**7**
E91	The application of the policy to the entire university is commendable.	**7**
E92		
E93	No	**7**
E94	Memorandum Date: 2021/04/09 Stellenbosch university branch RE: Paradox in the Luister video in relation to new propose or review language policy Luister video has two group of Stellenbosch university/Agriculture college students known as the casting crew and less visible crew known to the public today as the filming crew. These two groups of Stellenbosch university/Agriculture College students had one vision in the Luister video project coverage done few years ago in relation to Stellenbosch university/Agriculture college language policy. It is to tell us public about their different stories and view about experiences in post-Apartheid Stellenbosch university/Agriculture College use of language as medium of instruction in teaching and learning. Although the two Luister video crew happen to be raised by concerned students coming from different up-bringing backgrounds i.e. (none designated filming crew and designated casting crew) they had one vision and they worked as one unit in filming the video project. In other words they worked as student without any form of barriers among themselves in their interaction and to National Health and Allied workers union (Nehawu) this is a paradox. Secondly they opted not to utilise the Stellenbosch Student Representative Council (SRC)/Agriculture College or any other formal structure within the Stellenbosch university/Agriculture College is also a paradox on its own. It should be noted that these Stellenbosch University/Agriculture College Students are the so called born free student who happen to be born in post-Apartheid error. The big question thou are, does this working together of these student mean that they are all not interested in Afrikaner culture or language? Does none utilisation of SRC also means that this structure is no longer relevant in representing the interest of student? National education health and allied worker union believe that language cannot be separated from cultural inheritance. Therefor it must be practice freely without any intimidation, prejudice or fear. If our young students start to question one of our eleven cultural languages inheritance Afrikaans enshrined in our South African constitution. In a manner that is outlined in the Luister video then we have to open our ears and Luister carefully what is this that is communicated to us in the video? Does this mean that we South Africans don't understand our own youth or the constitution? Or we don't acknowledge the fact that we have a problem that require well researched and direct intervention tool than dialogue. In a nutshell an intervention that will involve education, learning and teaching one another about tolerance without prejudice. In so doing we will be able to also bridge the cultural gap between the youth and senior citizen in our country South Africa. This National education health and workers union think will help us understand the meaning of Rhodes must fall and English must rise paradox form of campaigns done and conducted by our youth/ born free in our universities across South Africa. It is organisation view that in South Africa we cannot be all English. Our work place consist of primary workers that belong to the Stellenbosch Nehawu branch, secondary workers belonging to outsourced Nehawu workers branch and private contractors doing business with the Stellenbosch university for the interest of the university and its student	**1/2**

	community. More than 50% of them speak Afrikaans fluent. They can also read and write it. This composition of workers demographics is due to Stellenbosch University passed job reservation and next of kin policies applied before 1994 in South Africa as the university criteria for employment enshrined in its employment policy whereby Afrikaans Language was misused as a security measure and access control to the Stellenbosch University. Hence today the fallist cannot differentiate art (Statues) and Afrikaans as a language from Apartheid system. Although the composition of workers demographics at lower level has changed, the other 49% per cent is more fluent to isiXhosa while 1% in other indigenous languages. They can also read them and right them fluent. The primary contractor that is Stellenbosch University must make provision to its propose language policy in order to broaden the scope of also servicing these workers in multilingual new propose language policy. This includes giving support of all workers affected by the language through training methods in order to achieve inclusiveness in its diversity through medium of teaching and learning communication systems and programs. This should be done by the department of transformation and social impact. Note that Stellenbosch University has 4000 permanent employees. 80% of these employees are academics and their numeric number is 3200 and 800 is support staff. 500 or more is support admin staff and 300 or less technical support. Most of cleaning, catering, gardening, maintenance and security belong is outsourced group of workers, the majority of them are Nehawu trade union members without health insurance and health benefits. There is a nonverbal communication that is happening currently which mushroomed during the Corona virus pandemic period here in Stellenbosch university. A silent communication that require attention and a need to be addressed through the newly propose multilingual language policy review process. The main reason behind its inclusion in the language policy is to address its effects to our members and minimize severe strain to their performance and expectation done currently by pandemic that require requires from them to put three to seven times effort in their daily responsibility and activity. These extra cautious work activities done in order to minimise levels of infection in their various work places within the Stellenbosch University mostly expected from our Nehawu members is as result of fears created by the new normal done by Corona virus pandemic. This none verbal communication should also include sign language as a medium of communication, teaching and learning in our beloved university of Stellenbosch. Abakhalazayo abazange baphela, basazalwa nanamhla: bathe nqo ngesisu bathe ga ngemisimelelo. Abazenzisi badaliwe kulonto . Uke sanikela kungafa isizwe siphela. NdiTsho lula kuba yaziwa ngabo lonto. Lutsho uhlwathi lwaka Gcaleka.Thina asithengangwa ngazo izibengo (S E K Mqhayi, Ityala lamawele). Die water is onder die berg. Emeritus Archbishop Tutu, closing remarks during Truth and reconciliation in South Africa TRC) Genesis 11:7 Come, let us go down and confuse their language, so they speak different languages. Regards	
E95	N/A	**7**
E96	Please can the language of teaching be English, we are all making sacrifices	**6/4**
E97		
E98		
E99	It is important that all role players are included.	**2**
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	The application of the policy is in accordance to the requirement(s) of the University.	**7**
E109	So as to avoid incidents in residences such as the ones in Minerva and Irene respectively - residence leadership as well as other bodies of SU should be more informed of the language policy and should emphasise strictly that it does not mean that Afrikaans is not allowed at SU, and also that learning material is not available in Afrikaans at SU. There shouldn't be any room for misinterpretation with regards to the policy - its reach must be clear.	**3/1**
E110		
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	For practical purposes each university is required by the revised Language Policy for Higher Education to adopt at least three official languages.	**7**
E116	No comment.	**7**

Afdeling 4 | Section 4

4. Doel van die Beleid

Die doel van die Taalbeleid is om taalgebruik in alle aspekte van die Universiteit te bereël, te bestuur en oorsigbestuur daaroor uit te oefen.

4. Purpose of the Policy

The purpose of the Language Policy is to regulate, manage and govern language use in all aspects of the University.

	Kommentaar rakende Afdeling 4: Doel van die Beleid	Analise*
A1		
A2		
A3	Nuttelose doel. Grondwet vervang daai sogenaamde doel.	**2**
A4	Regverdige inklusiwiteit moet gehandhaaf word.	**2**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Stem saam	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18	Ek sal wil sien dat Afrikaans uitgebrei word op voorgraadse vlak. As 'n onlangs-gegradueerde student, was die notas dikwels swak voorberei en direk vanaf Engels vertaal. Dit kort dringend aandag en verbetering. Op nagraadse vlak het ek nie' n probleem met Engels nie, veral in die wetenskap	**2/3/6**
A19	Doel moet insklusief wees --k die AFrikaanssprekendes laat tuis/gemaklik voel.	**2**
A20		
A21		
A22	Die uitsluitingbeginsel is onvanpas en poog 'n sosiale kultuur vestig. Laasgenoemde poging het tot datum, ook op internasionale vlak, nog altyd gefaal. Meer nog, die uitsluitingbeginsel word ook selektief toegepas.	**2**
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Stem nie met dit saam nie, aangesien dit afrikaans in totaal sal marginaliseer	**2**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	Die doel van die beleid verloor die erfenis van die US geheel en al indien ons poog om Afrikaans as primere taal aan die US te ontwortel.	**1/2**
A43		
A44	Die doel moet spesifiek daarna verwys dat Afrikaans as hooftaal van die Wes-Kaap bevorder moet word en nie op 'n akademiese aborsie afstuur nie.	**1/4/2**
A45	Reg.	**7**
A46		
A47		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A48	Behou Afr as hoofkeuse	**4/2**
A49		
A50		
A51		
A52		
A53		
A54	Die doel van inklusiwiteit gaan lei tot die uitsluiting van afrikaansprekendes	**2**
A55	geen kommentaar	**7**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Geen kommentaat	**7**
A58	Die doel van die beleid is om na die pype van die regering te dans wat self ons gefaal het in terme van meertalige onderrig.	**2**
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Geen beswaar	**7**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Die doel van 2021 beleid is om Engels en sy sprekers saggies te hanteer en te verwag Afrikaanses moet maar WEER toegee want hulle was in die verlede "softies" Ek dink daar is 'n kantelpunt aan die kom vir die toekoms	**2/4**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**2**
A71		
A72		
A73	Verseker US word weer die gerespekteerde ,alombekende, unieke wereldklas universiteit.	**2**
A74		
A75	100% korrek	**7**
A76	Sien Algemeen	**7**
A77		
A78		
A79	Die doel is nie duidelik nie. Dit moet duidelik gestel word dat Afrikaans nie afgeskaal sal word nie en ook nie ondergeskik sal wees teenor die ander twee tale nie.	**1/6**
A80		
A81	Die doel van die beleid om meertaligheid te bevorder is belangrik.	**1**
A82	Die doel behoort Afrikaans, en ander Afrika tale te bevorder, nie te belemmer nie.	**1**
A83		
A84		
A85	Die doel is om tydelik Afrikaans-sprekendes te erken. Maar die groter prentjie is reeds duidelik. Weg met Afrikaans. (Die ANC praat graag van "ons maak die water stadig warm, tot die padda agterkom hy is besig om te sterf, dan is dit te laat)" Dit is reeds te laat.	**2/4**
A86		
A87		
A88	Die doel van die beleid moet wees om die demokratiese spelreëls te respekteer en die lae drempel vir intrede moontlyk te maak om hoë standaarde na te streef in die akademiese vorming. Eentalig onderwys en verengelsing is ‘n verenging van die kultuur en misndie,kans om.die rykdom van annere kulture te leer ken.	**2**
A89		
A90	Waar kom die woord "te bereel" vandaan? Doel moet wees om studente en lektore op universiteit toe te rus om meertaligheid met Afrikaans en Engels op gelyke basis op akademiese vlak te bevorder en te bestuur	**1/2**
A91		
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95	Doel word uitgespel dat dit onderhewig is aan die "Language policy" wat nie 'n finale weergawe is nie...	**6**
A96	Weer eens 'n enkele sin: "Die doel van die Taalbeleid is om taalbeplanning, taalbestuur en taalgebruik aan die US te rig." Liewe hemel, is dit die enigste doel van die Taalbeleid - beplanning, bestuur en gebruik in en om die kampus? Ek het darem werklikwaar nie so 'n amateuragtige doelwit verwag nie! Dit is 'n akademiese instansie (veronderstel om 'n vooraanstaande akademiese instelling te wees). En die doelstelling van die Taalbeleid fokus hoegenaamd nie op die akademiese ontwikkeling van die jeug/studente nie! Die Taalbeleid is 'n selfsugtige en eiesinnige fokus om drie tale te beheer en af te dwing. Waar pas die studente in hierdie prentjie in? Wat kan/gaan/sal die Taalbeleid vir hulle beteken? Wat is	**1/2**

	die doel van die Taalbeleid vir die studente? Ag nee wat, die universiteit is mos nie daar vir die studente en hulle prestasies nie; dit is daar vir kortsigtige politiese spelers met hul eie agendas.	
A97		
A98	Geen kommentaar.	**7**
A99	Om Afrikaans geleidelik uit te rangeer by die US.	**2/4**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	'n Herformulering van hierdie gedeelte word voorgestel. Die doel van die Taalbeleid is sekerlik om uitvoering te gee aan die verbintenis van die SU tot meertaligheid, om taalgebruik in verskillende kontekste te rig en om taalvaardigheidsontwikkeling in verskillende verbande te ondersteun, ondermeer ... • Met 'n onderskeid in taalgebruik by die onderrig van Taalvakke en Nie-taalvakke; • Met 'n onderskeid in taalgebruik in gesproke en geskrewe verband; • Met die betrokkenheid van verskillende akademiese departmente by die ontwikkeling van taalinhoude en taalvaardighede soos van toepassing by Basiese Onderwys; • Om ondersteuning te gee aan die invloed van 'n Taalbeleid op die gehalte van onderrig en leer. [Verwys ook na opmerkings onder Algemene Kommentaar.]	**1/6**
A106		
A107	Dit is waarskynlik 'n baie billike vraag of die taalbeleid wel uitvoering gee aan die taalbeplanning, taalbestuur en taalgebruik aan die US. Engels is tog nou die primere taal van gebruik op alle vlakke. Waar figureer Afrikaans? As in ag geneem word dat die rassamestelling van die taalaanbos kunsmatig gemanipuleer word, is daar nie sprake van die bestuur van die taalbeleid nie, maar veel eerder die manipulasie van die taalaanbod. Dit is diskriminerend en ongrondwetlik van aard. Om dus te beweer dat 'n natuurlike situasie bestuur word is 'n flagrante leuen. Die situasie word openlik gemanipuleer.	**2**
A108	Geen	**7**
A109	Om nie die Afrikaanssprekende voornemende studente van die Wes- , Noord Kaap en andere uit te sluit nie.	**1**
A110		
A111	Geen kommentaar	**7**
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	Elke student moet sy/haar maksimum potential bereik. In die taal van hul keuse. Indien die taal ontwikkel is as 'n akademiese taal.	**2**
A120		
A121	NVT	**7**
A122	Dit is duidelik wat die doel van die Beleid is: predik meertaligheid en hoop op eentaligheid.	**2**
A123		
A124		
A125		
A126		
A127	Dis solank daar algehele deursigtigheied is m.b.t die toepassing daarvan	**7**
A128		
A129		
A130	Goed.	**7**
A131	As die dokument reg geimplimenteer en gerugileer word sal die afdeling nie enige probleme in hou nie.	**7**
A132		
A133		
A134	Geen probleem nie	**7**
A135		
A136		
A137		
A138	Die taaldebat is holtug gery en daar kan meer aandag aan belangriker sake gegee word.	**2**
A139		
A140	As dit die doel van julle beleid is, faal jul liederlik daarin.	**2**
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Inklusiwiteit hoef nie te veroorsaak dat dosente bv wat net Engels magtig is die enigstes is met taalregte nie	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar.	**7**
A155		
A156	Die doel van die Beleid van Tweetaligheid [Afrikaans en Engeles] is om nie valse verwagtinge te skep dat nog derde tale geakkommoder gaan en kan word nie, op grond van finasiele en praktiese redes. Verder om te verseker dat Afrikaans NIE as akademiese taal afgeskaal of afgeskaf sal word NIE.	**1/2**
A157	Die bewoording is in orde. (Die probleme kom by implementering)	**7**
A158	Die woorde ewewigtige en regverdige moet voor taalgebruik ingevoeg word.	**1**
A159		
A160	Geen.	**7**
A161	Die doel van die Beleid moet wees om al drie tale tegemoet te kom en om te waak teen radikale verengelsing.	**1**
A162		
A163		
A164		
A165	Geen	**7**
A166	Nee wat, nie veel van oorsigbestuur deur die universiteit nie.	**6/2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2/6**
A168	Die doel van die beleid moet ook wees om die taalregte van die betrokkenes te beskerm – met ander woorde almal wat in een of ander hoedanigheid deur hierdie beleid geraak word.	**1**
A169	Soos ek dit tans sien is dit Afrikaans uitsluitend.	**2**
A170		
A171		
A172	Geen spesifieke kommentaar nie.	**7**
A173		
A174		
A175		
A176		
A177		
A178	Sluit "alle aspekte van die Universiteit" koshuise ook in, en hoe word die taalbeleid daar geimplementeer?	**2/3**
A179	Geen probleme	**7**
A180	Ondersteun Afrikaans en behou dit as volwaardige taal. Moenie skuil agter ranglyste ens nie. Ons soek opgeleide mense vir Suid Afrika en nie die buiteland nie!	**2**
A181		
A182		
A183	Geen kommentaar.	**7**
A184	Gee asb Afrikaans 'n gelyke kans as onderrig taal aan die US.	**2**
A185		
A186		
A187	Die doel van die beleid moet die wees om insluitend te wees en nie te diskrimineer teen 'n groep studente wat Afrikaansprekend is nie. Moedertaalonderrig kan en mag nie buite rekening gelaat word nie. Die doel van die beleid moet verder wees om akademies te verryk en te bemagtig. Die US moet 'n geleentheid skep wat tot uitnemendheid lei in alle opsigte. .'n Beleid wat daarvan afwyk, moet hersien word, want dit sal lei tot grootskaaalse ontmagtiging.	**1/2**
A188	Die doel van die beleidmoet wees om aan alle studente die opsie te bied om in die taal van hul keuse onderrig te word, tans Afrikaans en Engels.	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191	Hierdie enkele sin kan dalk problematies wees, veral in spesifieke kontekste. Dink maar aan sosiale kontekste, soos waarvan ons nog onlangs in die media gelees het...	**2**
A192	Reg so.	**7**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A196	Die doel van die beleid is hoogs problematies – dalk die kern van die taalprobleem aan die US. Pleks van taal as 'n hulpbron te identifiseer wat pro-aktief gebruik word om toegang uit te brei en waarde te skep, word 'n burokratiese, administratiewe proses as doel gestel. Dit sê eintlik alles. Dié benadering weerspieël 'n eng, positivistiese siening van taal en die waarde daarvan, iets wat besig is om enorme skade aan die sosiale kapitaal van Afrikaans en die US aan te rig. Dit smoor terselfdertyd ook die moontlike bevorderingstrajek van isiXhosa en reflekteer vermoedelik onvoldoende taalkundige en taalsosiologiese insette in die beleid, soos reeds deur ander vermeld. Dié US se burokratiese benadering hou natuurlik verband met 'n volgehoue ongewilligheid om by die "bevordering" van taal (of eerder Afrikaans) betrokke te raak, iets wat nie as 'n universiteit se taak beskou word nie. Dit impliseer dat die universiteit hom distansieer van sy onmiddellike gemeenskap en hulle gediversifiseerde behoeftes. Die vraag is natuurlik ook hoe die US aan die verwagtinge van die nasionale taalraamwerk vir hoëronderwys kan voldoen sonder om taal te "bevorder". Hoe wil dit isiXhosa sonder "taalbevordering" 'n hupstoot gee? Hoe wil dit Afrikaans behou sonder om dit te "bevorder". Dit is 'n onsinnige posisie om te probeer handhaaf.	**2/1**
A197		
A198	Geen kommentaar.	**7**
A199		
A200		
A201	Dit behoort uitdruklik hier herhaal te word dat die beleid meertaaligheid wil bevorder VERAL vir akademiese gebruik en vir isiXhosa en Afrikaans.	**1**
A202		
A203		
A204		
A205	Die doel van die beleid moet ook wees om die taalregte van die betrokkenes te beskerm – met ander woorde almal wat in een of ander hoedanigheid deur hierdie beleid geraak word.	**1**
A206	Individueel kan persone baie besluiteloos wees, maar met die Beleid behoort almal na die doel te streef vir die langtermyn.	**3**
A207	Ek is gelukkig met Afdeling 4.	**7**
A208	geen	**7**
A209	Weereens, beteken dit dat die beleid ALLE aspekte van taalgebruik op die US bepaal?	**2/3**
A210	Daar is genoeg werknemers aan die Universiteit wat die tale verstaan om dit te bereel en bestuur.	**7**
A211		
A212	Die doel moet wees om studente gereed te maak om Suid-Afrika se werksvors binne te tree binne 'n meertalige konteks.	**1/2**
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 4: Purpose of the Policy	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**2/4**
E5	It is good and has meaning.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	NA	**7**
E10		
E11		
E12	The purpose of the policy as I see it is to placate a rowdy minority.	**2**
E13		
E14		
E15	Well done.	**7**
E16	None	**7**
E17		
E18	Agree. Indigenous languages should be supported and expanded upon by the US.	**7**
E19		
E20	It is clear and acceptable.	**7**
E21		
E22	Sounds fine	**7**
E23		
E24	No comment	**7**
E25		
E26		
E27	Encouraging to see a more accommodating language policy to ensure access to higher education for all while embrace many different cultures. A good balancing act.	**7**
E28	Afrikaans should remain the primary form of instruction. Use of English where applicable. There is also a culture associated with Afrikaans, which is important to keep alive in South Africa.	**2/4**
E29		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E30		
E31		
E32		
E33	Fine as is	**7**
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**2/4**
E41	i want afrikaans	**2/4**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45	No comment	**7**
E46		
E47	Undermines non Afrikaans speaking children	**2**
E48		
E49	English	**2/4**
E50	English please	**2/4**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	The purpose is good. It provides a good structure for guarding the language of instruction at SU. So it is excellent.	**7**
E58		
E59	The purpose is to maintain a progressive institution whilst enabling those that wish to have their medium of instruction in their mother language, to still have access to it. Making an exclusive language the main medium of instruction will result in the exclusion of all the parties mentioned in the section 2 comment, which in turn does not align with the values, mission and vision of a progressive SU.	**1** **7**
E60	No comment	**7**
E61	The purpose of the language policy should also include access to higher education.	**1/6/5** cf. Kern/ Essense
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		
E70	SU being a multilingual institution promotes diversity and inclusivity.	**1/5** cf. 5.3
E71	Again obviously.	**7**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	Good.	**7**
E84	The policy can regulate and govern language, but for it to manage language, the policy requires actions outside the document to make the policy practicable. The policy must then mandate workshops, talks, information sessions, and debates about language and the implementation of the language policy (for example, the recent incident at Minerva indicates that people do not know how to interpret and implement the Language Policy in the spirit of the University's intent).	**3**
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**2** **7**
E87		
E88	Yes	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E89		
E90	Fine.	**7**
E91	As in the previous section, it is commendable that regulation, management and governance of language is applied in all aspects of university.	**7**
E92		
E93		
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**
E96	It is meant for the inclusion of the majority of learners, this is why it should remain as English.	**2/4**
E97		
E98		
E99	The policy should be implemented to manage, govern and regulate language but languages should not be be used to bring up historical legacies of oppression and exclusion among citizens and SU staff and students, not now and not in the future.	**1/2/5** cf. 3, 4, 7
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	The purpose of the policy is fine as it is.	**7**
E109	It should also be included that the language policy's purpose is to promote everyone's right to education in their language of choice.	**1/4**
E110		
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	The purpose of the policy is to ensure the promotion of multilingualism in the university.	**1/5** cf**.** Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 1, 2, 6, 7
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 5 | Section 5

5. Mikpunte van die Beleid

5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie) van die *Grondwet*.

5.2 Om uitvoering te gee aan die *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* (2020), wat vasgestel is ingevolge artikel 3 en 27(2) van die *Wet op Hoër Onderwys 101 van 1997*.

5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se *Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024* vervat is, ten einde inklusiwiteit en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.

5.4 Om doeltreffende leer en onderrig, navorsing en dienslewering aan die US te fasiliteer aan die hand van die instelling se kern-strategiese temas: ’n florerende Universiteit Stellenbosch; ’n transformerende studente-ervaring; doelgerigte vennootskappe en inklusiewe netwerke; genetwerkte en samewerkende onderrig en leer, navorsing vir impak; en ’n voorkeurwerkgewer.

5.5 Om meertaligheid as ’n belangrike kenmerk van die US te bevorder met betrekking tot hoe die Universiteit funksioneer, hoe studente leer, en die gedifferensieerde eienskappe van afgestudeerdes wat in akademiese programme en kokurrikulêre aktiwiteite ontwikkel word.

5. Aims of the Policy

5.1 To give effect to section 29(2) (language in education) and 29(1)(b) (access to higher education) read with section 9 (equality and the prohibition against direct and indirect unfair discrimination) of the *Constitution*.

5.2 To give effect to the *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions* (2020), made in terms of sections 3 and 27(2) of the *Higher Education Act 101 of 1997*.

5.3 To contribute to achieving SU’s vision, as contained in the University’s *Vision 2040 and Strategic Framework 2019-2024* so as to enable inclusivity and equitable access to SU for all prospective and current students and staff in pursuit of excellence.

5.4 To facilitate effective learning and teaching, research, and service delivery at SU in terms of the institution’s core strategic themes: a thriving Stellenbosch University; a transformative student experience; purposeful partnerships and inclusive networks; networked and collaborative teaching and learning; research for impact; and employer of choice.

5.5 To promote multilingualism as an important characteristic of SU, as to how the University operates, how students learn, and the differentiated graduate attributes developed in academic programmes and co-

curricular activities.

	Kommentaar rakende Afdeling 5: Mikpunte van die Beleid	Analise*
A1		
A2		
A3	Maak die beleid toe. Dit is n.v.t.	**4**
A4	Regverdigheid en akademiese vordering in ons land	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Dit is wenslik en belangrik om MEERTALIGHEID te bevorder. Dit sou baie onrusbarend wees om EENTALIGHEID te bevorder. Afrikaans is per slot van sake 'n internasionale aanvaarde akademiese taal - en vele Suid-Afrikaners (soos ek en my gade) het by die US in Afrikaans (en selfs ook toe in Engels) suksesvol studeer.	**2**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19		
A20		
A21		
A22	Misleidend. Jy kan nie 'n sosiale kultuur forseer nie. Die studente het oor jare heen die omgewing se tendens slef gevolg sonder die inmenging in hulle lewens en regte. Meertaligheid sal as 'n feit homself vestig en die huidige beleid en plan is nie vir meertaligheid nie, dit is 'n beleid wat voorkeur vestig ten koste van sommige. In die proses word 'n taal aktief vertrap, bykans unieke gedrag.	**2**
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29	Kommentaar op paragraaf 5.1: Mikpunte van die Beleid Hierdie paragraaf bepaal as mikpunt van die beleid: “Om uitvoering te gee aan artikel 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoer onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie) van die Grondwet.” Indien dit werklik die US se erns is om uitvoering aan hierdie wetgewing te gee, mag dit nie weer gebeur dat daar teen Afrikaanssprekende studente op grond van hulle taal gediskrimineer word nie. Vir baie Afrikaanssprekende studente is tegniese Engelse vaktaal ‘n ontoeganklike taal en dit kan eenvoudig nie reg wees om hulle te forseer om sekere modules daarin te volg nie. Talle ondersoeke het al aangetoon dat moedertaalonderrig tot verbeterde akademiese prestasies lei. Indien die US sy trotse rekord van ‘n hoë suksessyfer onder student wil handhaaf en selfs verbeter, moet die aanbod in Afrikaans maksimaal verhoog word – en die Taalbeleid moet dit eksplisiet vermeld. Kommentaar op paragraaf 5.3: Mikpunte van die Beleid Hiedie paragraaf bepaal die volgende: “Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.” Die US se missiestelling lui soos volg: “Die Universiteit Stellenbosch is ’n navorsingsintensiewe universiteit wat uitmuntende studente lok, talentvolle personeel aanstel en ’n wêreldklasomgewing bied; ’n plek wat met die wêreld verbind is en gemeenskappe plaaslik, op die vasteland en in die res van die wêreld verryk en transformeer.” Dit kom daarop neer dat die US ook die plaaslike (wit en bruin Afrikaanssprekende) gemeenskappe moet verryk en transformeer (wat dit ookal beteken). Dit kan net gebeur as die aanbod in Afrikaans, tesame met Engels, maksimaal opgestoot word en dat die Taalbeleid dit pertinent noem. Kommentaar op paragraaf 6.1: Beleidsbeginsels	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Dit is noodsaaklik dat hier bygevoeg word dat dit beleid is dat Afrikaans en Engels, ooreenkomstig die Grondwet en ander wetgewing, gelyke status geniet. In hierdie konsep-dokument word daar nog te veel voorkeur aan Engels gegee. Daar is sekere beroepsrigtings waar afgestudeerde studente van die US in baie gevalle dienste aan spesifiek Afrikaanssprekendes moet voorsien: in skole, geregshowe (veral strafregtelike sake) en kerke. Die Fakulteite Opvoedkunde, Regswetenskappe en Teologie moet dus eenvoudig 'n volhoubare enmaksimale Afrikaanse aanbod verskaf om in hierdie behoefte te voorsien. Die landboubevolking van die Wes-Kaap is hoofsaaklik Afrikaanssprekend en landbouers kan slegs met hulle werknemers sinvol kommunikeer indien dit in Afrikaans gedoen word – en daarvoor sal die Fakulteit Agriwetenskappe voorsiening moet maak. Die meeste pasiënte, veral op die platteland van die Wes-Kaap, van afgestuurdes van die Fakulteit Gesondheidswetenskappe moet in Afrikaans bedien en versorg word en dit kan slegs gebeur indien studente ook in Afrikaans onderrig word.	
A30		
A31		
A32		
A33	Dalk goed in teorie, maar sal nie werk in praktyk nie	**3**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	ek steun die mikpunte solank dit nie ten koste van Afrikaans geskied nie.	**7**
A43		
A44	Menslikheid, sonder die ambisie om te pynig, moet die rigtende krag vir die najaging van die mikpunt wees.	**7**
A45	Goed.	**7**
A46		
A47		
A48	Behou Afr as hoofkeuse	**2**
A49		
A50		
A51		
A52		
A53		
A54	Die doel van inklusiwiteit gaan lei tot die uitsluiting van afrikaansprekendes	**2**
A55	Ondersteun die mikpunte	**7**
A56	5.5 behoort vervang te word deur 'n spesifieke fokus op die uitbou van Afrikaans, binne 'n meertalige konteks.	**4**
A57	Stem saam geen verdere kommentaar	**7**
A58	As die US eerlik is, moet hulle duidelik stel dat verengelsing die enigste mikpunt is.	**4**
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Julle idee van 'meertaligheid' is onvolhoubaar. Geen doeltreffende leer geskied in Afrikaans nie - ek moet al my skyfies self vertaal want my dosente doen dit nie eens nie.	**3**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Mikpunte is om uiteindelik 'n eentalige Engelse universiteit te verkry(die Rektor aan Beukman van Beeld by sy taakaanvaarding." Dit is die maklikste" Ja dis waar,maar ook die ruggraatloosste. Om 'n US van uitnemendheid te bou. Stellenbosch was nog altyd 'n universiteit van uitnemendheid met geleerdes wat in afrikaans moedertaal opgelei is en met daardie taalstruktuur kennis maklik ander tale baasgeraak het	**2**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**7**
A71		
A72		
A73	Die beleid moet ook die wyer implikasies van skole, staatsdiens, gemeenskapsbehoeftes aanspreek	**2**
A74		
A75	Uitstekend	**7**
A76	Sien Algemeen	**7**
A77		
A78	Besonder goed en toepaslik geformuleer	**7**
A79	Die mikpunte word duidelik nie gevolg nie as gevolg van onbillike diskriminasie teen Afrikaans soos genoem in Afdeling 3 hier bo. Wat is die gevolge van onbillike diskriminasie. Daar moet dissiplinere aksie geneem word teen diegene wat diskrimineer teen Afrikaans.	**3**

A80		
A81	Hierdie mikpunte word ondersteun.	**7**
A82	Die Mikpunt behoort te wees om kleiner tale te bevorder.	**7**
A83		
A84	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A85		
A86		
A87		
A88	Die aanbod an US moet ‘n keus wees vir Afrikaans, of Engels en ook annere inheemse tale soos Khosa, Zulu, Venda e.a. moet reg van bestaan kry. In Vlaandere bestaan die spreekwoord: ‘Zeg me hoeveel talen je spreekt, zoveel keer ben je ‘n vrou of ‘n man.	**7**
A89	Meertaligheid aan US is slegs 'n papierriglyn. Dit gebeur nie. En die taal wat veral geteiken word, is Afrikaans.	**3**
A90	Die verbintenis tot meertaligheid en absolute gelyke hantering van Engels en Afrikaans moets pertinent in elkeen van die mikpunte figureer.	**2**
A91	Punte 5.1-5.4 is wonderlik. DIe Jake Gerwell ondersoek het destyds 'n Afrikaanse kampus in die suide van die land voorgestel. Die US is geposisioneer daarvoor. Die verandering aan die University of the Free State (UFS) se taalbeleid ten einde meer inklussief te wees het ironies juis gelei tot 'n drastiese afname in Afrikaanssprekende studente aan die UFS. Moenie die Afrikaanse Taalgemeenskap van die Wes-Kaap die rug keer nie. Gee hulle toegang tot volle akademiese opleiding in Afrikaans.	**2**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95	Dis is duidelik dat Afrikaans nie meer die US belangrik is nie.	**2**
A96	5.1. (... gelykheid en onbillike diskriminasie ...): Die grondwet maak voorsiening daarvoor dat alle inheemse tale (nie net die amptelike landstale nie) dieselfde erkenning en ondersteuning moet kry. Deur drie tale te kies, op die basis van die drie tale wat die Wes-Kaap se amptelike tale is, hou geen water nie. Dit beteken daar word gediskrimineer teen al die ander inheemse tale. As dit dan nou kwansuis oor meertaligheid gaan, waarom dan nie drie ander tale kies nie? 5.2. (... ten einde inklusiwiteit en billike toegang tot die US moontlik ...): Enige billike toegang vir enigiemand wat nie een van die drie tale magtig is nie? Beslis nie. Wat maak van Afrikaans, Engels en isiXhosa inklusiewe tale? Wat maak van die ander tale nie-inklusiewe tale nie? Verduidelik dit 'n bietjie. 5.3. (... doeltreffende leer en onderrig, navorsing, en dienslewering aan die US te fasiliteer ...): Daar bestaan hope navorsing wat bewys dat doeltreffende leer en onderrig maksimaal bereik word in studente se moedertaal. Die verwysing na "doeltreffende leer en onderrig" is nogmaals misleidend. 5.4. (... meertaligheid as ’n belangrike onderskeidende kenmerk van die US te bevorder.): Daar is verskeie globale universiteite wat ook "meertalig" is. Dit is dus onmoontlik om dit as 'n belangrike onderskeidende kenmerk te probeer verkoop of te bemark. Ja, as al die SA-inheemse tale die US onderskei van ander universiteite. Inderdaad 'n unieke onderskeidende kenmerk. Helaas, 'n logistiese nagmerrie en onmoontlik in hierdie stadium. En die vraag bly hang - hoe kan US die woord "meertalig" gebruik as net drie tale uit verskeie amptelike en inheemse tale gekies is? Gebruik dan eerder die woord "drietalig". Daar moet seer sekerlik 'n bykomende mikpunt wees oor hoe die US voorsorg gaan tref dat die drie verkose tale aldrie gelyke beplanning, regte, blootstelliing, bestuur en gebruik daarvan in en om die kampus gaan geniet. En hoe gaan dit beheer word? Dit is duidelik, met verwysing na die onlangse koshuisdebakel waar studente voorgeskryf en gedwing is om net Engels te praat, dat daar nie tans vryheid van spraak is nie. En dit is die werklikheid! Mooi broodjies word met woorde en persvrystellings gebak, maar die werklikheid verskil hemelsbreed van die werklike doen en late.	**2**
A97		
A98	Op 5.3: Inklusiwiteit en billike toegang beteken dat Afrikaans dieselfde belangrikheid en toeganklikheid as Engels en isiXhosa te he. Op 5.4: SU het 'n lang geskiedenis van kultuur en tradisies wat die student-ervaring waardevol maak, dit behoort nie verlore te raak in die strewe na transformasie nie. Elke kultuur is ewe belangrik en daar moenie doelbewus een kultuur uitgestoot word net ter wille van transformasie nie. Ons het niks om voor skaam te wees in die Afrikaanse kultuur nie.	**2**
A99	Sluit Afrikaanse studente verder uit.	**2**

A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Na my mening is die mikpunte van die Taalbeleid redelik duidelik omskryf ... aandag kan moontlik gegee word aan styl.	**7**
A106		
A107	Die vraag is tot watter mate word aar uitvoering gegee aan die toegang tot tersiere onderwys? Dit word in kort verskraal, want dwarsoor Suid-Afrika volg universiteite die beleid van verengelsing - sonder uitsondering. Pukke is reeds onder geweldige druk om ook te verengels. Dit is ook bloot 'n kwessie van tyd voor NWU ook gaan swig onder politieke druk. Net soos die jpng swart seun sy lewe verloor het deur te betoog teen Afrikaans, net so word tienduisende blanke en bruin studente wat in Afrikaans wil studeer se regte verkrag om in Afrikaans te studeer. Al verskil is hier vloei net nie bloed nie. Honderde duisende blanke en bruin studente word gees geamputeer deur die klakkelose navolging van die ANC - regering se politieke wense. Om te dink die akademie was aan die voorpunt van bevryding onder apartheid, is nou bloot 'n hersinskim. Die akademia is nou aan die voorpunt van die bevordering van die ideologiese doelwitte van 'n kommunistiese / sosialistiese ANC - regering. Voorwaar 'n tragiese verskynsel.	**3**
A108	Geen	**7**
A109	Om die doelwit om 'n Universiteit van uitnemende uit te bou te bereik.	**1**
A110		
A111	Vreemd op die oor die woord 'onderskeidende' kenmerk van die US , meertaligheid. Onderskeidend ten opsigte van al die ander universiteite ? Wat presies word hiermee bedoel ?	**1**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A113		
A114		
A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A117	5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A118		
A119	Dit moet redelik en volhoubaar wees.	**1**
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A121	NVT	**7**
A122	Hoe word hierdie mikpunte bereik? Uit 5.1: "(gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie)" Dikwels is kapsie gemaak teen die gebruik van Afrikaans deur Afrikaanssprekende dosente voor 'n oorwegend Afrikaanssprekende groep studente, want dit lei daartoe dat die Afrikaansprekende studente 'n onbillike voordeel het en dit lei tot ongelykheid. Dit is dus onbillike diskriminasie. Oplossing: Om die vrede te bewaar, maak dan maar alles Engels.	**2**

	5.2: Deur uitvoering te gee aan die Taalbeleidsraamwerk van 2020? Staan Afrikaans 'n kans om staande te bly, veral as die bestuur wat die US se Taalbeleid aan swak bestuurstyl lei? 5.3: .... "ten einde inklusiwiteit en billike toegang tot die US moontlike te maak...." Om dit moontlik te maak, sal die US teen Visie 2040 'n Engelstalige universiteit moet wees. 5.4: As die bestuur van die US bereid is om sterk leiding te neem en dan-en-wan iets kwytraak wat daarop dui dat hulle sterk voel oor die toekoms van Afrikaans, dan kan 5.4 werk. 5.5: Hoe bevorder mens meertaligheid deur eentaligheid algaande te laat posvat en wortel te laat skiet? Hierdie is 'n klomp begrippe met 'n verbale sousie daaroor.	
A123		
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A125		
A126		
A127	"onbillik diskriminasie" (5.1) skep die indruk dat diskriminasie toelaatbaar is, solank dit net "billik is.	**7**
A128	5.3 Die strewe na "uitnemendheid" (die najaag van verhoogte posisie op internasionale ranglyste) mag nie afbreuk doen daaraan om in die eerste plek gehalte voorgraadse onderrig te bied in Afrikaans nie. Dit is duidelik dat die bevordering van Engels as LOLT aan die US, ten koste van Afrikaans, gesien word as noodsaaklik vir toenemende "uitnemendheid". Dit is nie grondwetlik aanvaarbaar nie. Die Grondwet vereis nie van die US om 'n top tien universiteit te wees nie, maar om maar wel om aan artikel 29(2) gestand te doen. Indien die US 'n privaat universiteit was, soos byvoorbeeld Harvard of Stanford universiteite, dan kon die prioriteite dalk anders gewees het, maar dit is helaas nie die geval nie. 5.4 Die gebruik van politiek-korrekte terminolgie soos "'n transformerende studente-ervaring" in die formulering van een van die US se se kern-strategiese temas wat, sonder om 'n definisie van "transformerende" te gee, moet uitgeskakel word uit die Taalbeleid. Indien wel gebruik, moet daar aangetoon word hoe "'n transformerende studente-ervaring" doeltreffende leer en onderrig, navorsing en dienslewering kan fasiliteer. 5.5 Die bevordering van meertaligheid as 'n belangrike kenmerk van die US kan nie een van die mikpunte van die Taalbeleid wees nie, indien dit geskied ten koste van doeltreffende leer en onderrig, navorsing en dienslewering in Afrikaans as LOLT. Dit is egter duidelik uit die Beleidsbepalings van die Taalbeleid (deel 7) dat dit wel die geval is.	**2**
A129		
A130	Die mikpunte van die beleid behoort binne die beweegruimte van wetgewing en die visie verantwoordelike koersbepaling te gee.	**7**
A131	Ek persoonlik sou voorstel dat daar genoem word, dat dit swart op wit geskryf staan, om Afrikaans te behou en gelyk te stel, en IsiXhosa te behou en gelyk te stel.	**7**
A132		
A133	"'Om meertaligheid as 'n belangrike onderskeidende kenmerk van die US te bevorder.'" Die huidige tendens op kampus gaan juis die teendeel bereik, aangesien die US verengels. Dit maak glad nie sin nie?	**3**
A134	5.5. Ek is nie seker dat meertaligheid prakties uitvoerbaar is nie. Min dosente (indien enige) en nog minder studente, gaan vlot wees in al drie tale, veral op akademiese vlak. Ek vrees dat die praktiese uitwerking eentalige Engels gaan wees. As nagraadse student was dit my persoonlike ervaring. Ek dink nie dat enige van my (andersins briljante) studieleiers in staat sou wees om my tesis in Afrikaans te kon evalueer nie. Ekself, aan die ander kant, het beslis gesukkel om myself in Engels uit te druk, wat my skryfspoed beslis negatief beïnvloed het teenoor wat ek in Afrikaans sou kon doen. 'n Tesis in Afrikaans, met gepubliseerde artikels in Engels daarop gebasseer, sou beslis beter gewerk het vir my (en ek glo vir vele ander studente wie se Afrikaans baie beter is as hul Engels). Teoreties is dit volgens die taalbeleid moontlik, maar dit het nie in die praktyk gerealiseer nie.	**3**
A135		
A136		
A137		
A138		
A139		
A140	Daar is absoluut geen sprake van meertaligheid aan die US nie.	**2**
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**

A146	Dit is 'n onrealistiese mikpunt om inklusiewe en billike toegang vir alle voornemende studente moontlik te maak. In Suid-Afrika kan slegs 'n volledig Engelse universiteit dit doen, wat die US nie moet word nie.	**2**
A147	IsiXhosa as vaktaal kan meer daadwerklik bevorder word	**1**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Ten einde uitvoering te gee aan die beginsels van inklusiewe netwerke, billike toegang en wedersydse respek vir mekaar se tale, stel ek die volgende voor: 'n Nuwe verpligte gesprekstaal-vak moet vir alle eerstejaars ingestel word. Drie tale word aangebied: Engels, Afrikaans en isiXhosa. Studente skryf net in vir die vak/ke waarin hulle nie 'n siftingstoets slaag nie. Die kursusse moet professioneel opgestel wees om eenvoudige gesprekke op die kampus te voer. Die kursusse word aanlyn aangebied, maar die finale 'eksamen' moet in persoon afgelê word. Hierdie stap sal tot beter wedersydse begrip (vgl. Pym se "intercomprehension") van mekaar op die kampus lei. Die voordele sal ook in die akademiese omgewing geld. Hopelik sal sommige studente gemotiveer word om nog 'n taal aan te leer.	**2**
A155		
A156	Handhaweing en beskerming van Afrikaans as akakdemiese taal en die voorkoming van die viktimisasie van Afrikaanse studente, akademici en administratiewe personeel.	**2**
A157	Onseker wat "genetwerke" is. Hier sou ek graag wou sien dat 'n mikpunt sou wees om Afrikaans as wetenskaptaal te bevorder - weer een as deel van die US se raison d'être.	**2**
A158	5.1 Die Grondwet verbied die direkte en indirekte diskriminasie teen enige van die elf amptelike tale van Suid-Afrika. Dit behels dat daar nie enige afbreuk aan die gebruik van Afrikaans wat reeds as 'n akademiese taal gevestig is, gedoen sal word. Afrikaans moet dus deurgaans op gelyke voet as Engels behandel word. 5.2 Dit is betreurenswaardig dat die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) nie Afrikaans as 'n inheemse taal erken nie veral in die lig gesien dat 'n groot getal huidige Afrikaanssprekende studente as voorheen benadeeldes kwalifiseer. Hierdie beleid maak egter ook voorsiening vir die verdere uitbou van Afrikaans as akademiese taal.	**7**
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A160	Die mikpunte is lofwaardig, maar dis onseker hoe hierdie mikpunte goed genoeg haabaar is met die duidelike klem op Engels en die mindere implementering van maatreëls vir Afrfikaans en Xhosa.	**3**
A161	Uiteraard is dit noodsaaklik dat almal goed onderleg moet wees om Engels te kan verstaan en skryf, aangesien dit die grondslag bied vir internasionalse uitnemendheid. Dit kan egter nie bereik word deur uitsluitlik klas te gee in Engels nie. Dit is my ervaring dat daar baie min studente is wat lees en skryf in Engels bemeester het, en dat studente wat goed kan skryf in Afrikaans ook goed kan skryf in Engels. Eerder moet daar ekstra klem wees op steundiensafdelings se opleiding (tutoriale) om studente wat agterstande het te leer om op universiteitesvlak te lees en skryf. Alumni kan gerus vir hierdie doel ingespan word saam met die steundiensafdelings.	**2**
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike	**1**

	toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	
A164		
A165	Lyk reg. Al wat nie genoem word nie is dat `n gevolg van die beleid ook verdere druk op Afrikaans as taal en kultuur plaas. Hierdie aspek kan nie ignoreer word nie en moet ook aandag geniet in die taaldebat. Afrikaans by SU en die Afrikaanse kultuur het `n diep verweefde verhouding en moet, as daar enige begrip of behoefte is om Afrikaans te beskerm, in ag geneem word.	**2**
A166	As ek die universiteitsbestuur dan reg verstaan, het GEEN Afrikaans-, Duits- of enige ander enkel taal medium skool dus ook bestaansreg nie?	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2**
A168	’n Sinvolle bykomende mikpunt (doelstelling) sou wees om die aanbod van moedertaalonderrig op tersiêre vlak in Suid-Afrika uit te brei. Die mees uitnemende onderrig is onderrig wat in ’n student se moedertaal aan hom of haar oorgedra word, maar hierdie mikpunte gee geen erkenning aan hierdie feit nie. Dit maak ook geen voorsiening vir spesifiek moedertaalonderrig nie, buiten wat die voordeel van Engelssprekende moedertaalsprekers aanbetref – ’n groep wat minder as 10% van die totale bevolking van Suid-Afrika uitmaak.	**2**
A169	Beleid se mikpunte mbt Afrikaans en toepassing van die beleid verskil.	**3**
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A172	• Dit is totaal onverklaarbaar waarom die primêre mikpunt van die beleid nie eksplisiet gestel word as die fasilitering van doeltreffende leer, onderrig en navorsing in soverre dit van taal afhang nie. Hiervoor wag die leser tot by die vierde onderafdeling, wat die indruk skep dat dit nie van primêre belang is nie. • Onder 5.4 word ’n “transformerende studente-ervaring” as ’n spesifieke mikpunt genoem. Hoe word dit verwesenlik vir die groot aantal studente wat uit Engelse skole kom en volledig in Engels deur hulle universiteitsopvoeding gaan? • Mikpunt 5.5 is uiters belangrik, maar gee ook aanleiding tot presies dieselfde vraag oor studente wat uit Engelse skole hier aankom en nooit in ’n ander taal as Engels (hoef te) studeer nie.	**1**
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike	**1**

	toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 5.1 Om uitvoering te gee aan artikel 6 (amptelike tale), 29(2) (taal in onderwys) en 29(1)(b) (toegang tot hoër onderwys) gelees in samehang met artikel 9 (gelykheid en die verbod op direkte en indirekte onbillike diskriminasie op grond van taal) van die Grondwet. 5.3 Om by te dra tot die verwesenliking van die US se visie, soos dit in die Universiteit se Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 vervat is, ten einde inklusiwiteit, gelykheid en billike toegang tot die US moontlik te maak vir alle voornemende en huidige studente sowel as personeellede in die strewe na uitnemendheid.	**1**
A178	5.5 Watter inisiatiewe is in plek om meertaligheid te bevorder? Hoe skakel die eenvormige gebruik van Engels in by hierdie doelwit?	**2**
A179	Stemsaam met die mikpunte soos gestel maar daar sal in die toekoms meer aandag geskenk moet word aan Art.9 (Gelykheid) wat op die stadium nie die geval is nie. Engels is nou die aanvaarbare spreektaal.	**3**
A180	Behou Afrikaans vir ons Afrikaans sprekende kinders. Indien al die universiteite net Engels as hooftaal aanbied, gaan al meer skole ook na Engels oorskakel. Hier in die WesKaap is daar darem nog uitstekende Afrikaanse skole.	**2**
A181	Die mikpunte is edel, maar kan nie konkreet gemeet word nie. Mikpunte is eindbestemmings, en mens moet kan sien hoe dit lyk. As 'n voorbeeld: enige maatskappy wat sy sout werd is, het "key performance indicators" of KPIs. x% meer kliënte, y% meer doelteffend op gebied z, ens. Die mikpunte is abstrak. Wat is 'n "florerende Universiteit Stellenbosch"? Ons het die laaste paar maande gesien hoe studente by verskeie geleenthede verbied word om in Afrikaans te kommunikeer, selfs in private sosiale hoedanighede. Die netto effek van die abstrakte mikpunte en uitvoering daarvan is dat dit die universiteit se beeld nasionaal en internasionaal geweldig skade berokken. Laat ek dit in Engels ook stel. The net effect of the abstract goals of the university's language policy, and the way it is enacted in small ways on the ground, are doing immense damage to the university's reputation abroad. In some communities it is a stark reminder of the persecution of Welsh as a scholarly language, along with many others. I'm sure the langue policy was never intended that way, but the reputational damage is its unintended consequence. The current international perception is surely something the university must be aware of?	**3**
A182		
A183	5.4 - aangaande "transformerende studente-ervaring": ek wil net graag klem daarop lê dat Engels nie die enigste gereedskap is waarmee transformasie kan geskied nie. Afrikaans, byvoorbeeld, moet JUIS gebruik word in omgewings waar transformasie ter sprake is. Ek dink dit is juis die plig van die Universiteit STELLENBOSCH om JUIS Afrikaans in hierdie opsig te gebruik, gegewe die rol wat dit gespeel het in die bevordering van die taal in die vorige eeu. Net iets om oor te dink.	**2**
A184		
A185	Om meertaligheid as 'n belangrike kenmerk van die US te bevorder' is regtig 'n goeie mikpunt om te hê, maar geheel en al strydig met ander gedeeltes van hierdie taalbeleid asook die uitvoering en realiteit van taal by die US. Die US moet ophou voorgee hulle wil meertaligheid bevorder terwyl hulle in werklikheid die twee ander tale waartoe hulle 'verbind' is afskeep, uitsny en verwaarloos. Ek as student kan getuig van menigmale gevalle waar die leermateriaal in Afrikaans verskaf is met spelfoute, vertaalfoute en sinskonstruksie foute. Dit is nie gedrag wat beskryf kan word as inklusief en billike toegang tot die US nie.	**2**
A186		
A187	Die mikpunte moet dit ten doel he om 'n bemagtigingsinstrument te wees. Gegewe die agterstande wat genoemde studente reeds ervaar, moet die kernmikpunt konsiderend en simpatiek teenoor hul behoeftes te staan. Enige afwyking daarvan sal ernstige lang termyn gevolge vir hierdie reeds benadeelde studente inhou.	**2**
A188	Inklusiwiteit, sowel geleenthede om blootgestel te word aan 'n tweede taal.	**1**
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191	Punt 5.5 staan weereens in sterk kontras met die werklikheid (sien hieronder vir verdere voorbeelde).	**7**
A192	Reg so.	**7**
A193		

A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Die mikpunte van die beleid lyk deur die bank goed, hoewel elkeen natuurlik in die praktyk onuitgesproke implikasies het vir die universiteit. Weens die groot gaping tussen beleid en praktyk, is dit wat mens sien nie noodwendig wat mens kry nie. Die mikpunte bevat te veel positief-klinkende woorde soos “billike”, “inklusief”, en “transformerende studente-ervaring”. Woorde soos dié met onklare strekkings kan afhangende van konteks en bykomende frases soos “transformasie deur Engels” tot onderdrukkende voorskriftelikheid voer, soos deur onlangse gebeure bewys. Hierdie woorde behoort kontekssspesifiek gedefinieer te word sodat die volle betekenis daarvan deel word van die beleidsdokument. Wat beteken dit voorts om “meertaligheid as ’n belangrike kenmerk van die US te bevorder met betrekking tot hoe die Universiteit funksioneer,” ens? Alles hang tog af van wat daardie woord “meertaligheid” in die praktyk beteken - iets waaroor die beleid onduidelik bly. Dalk is dit nodig om die Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2029-2024 grondig te hersien op ’n manier wat erkenning gee aan die waarde van taal en die enorme sosiale kapitaal daaraan verbonde. Dit is tyd om goed te herdink.	**2**
A197		
A198	Geen kommentaar.	**7**
A199		
A200		
A201	5.4. Hoe word uitnemendheid bepaal / gemeet? Om 'n doktorsgraad oor Tiyo Soga of S. E. K. Mqayhi te skryf verg uitstekende isiXhosa vaardighede en sal van internasionale belang wees, d.w.s. selfs in die nouste, syfer-deurdrenkte, tegnokratiese sin kan só 'n proefskrif uitnemend wees, maar om tot daai punt te kom as jong navorser moet daar 'n moontlikheid wees om jou vaardighede te slyp. Hoe ontstaan internasionaal uitnemende navorsing met nie-Engelstalige bronne uit 'n diverse Engelstaligheid (sien punt 5.5). 5.5. Hoe word meertaligheid in die praktyk bewerkstellig? Onder "meertaligheid" verstaan die US eerder isiXhosa- en Afrikaanssprekers wat Engels besig as Engelssprekendes wat isiXhosa en / of Afrikaans besig. Eindelik mik die huidige taalbeleid van die US op 'n diverse Engelstaligheid, wat sin maak in die VSA of in Brittanje maar nie 'n houbare mikpunt in 'n uiters meertalige land soos Suid-Afrika is nie.	**2**
A202		
A203		
A204		
A205	’n Sinvolle bykomende mikpunt (doelstelling) sou wees om die aanbod van moedertaalonderrig op tersiêre vlak in Suid-Afrika uit te brei. Die mees uitnemende onderrig is onderrig wat in ’n student se moedertaal aan hom of haar oorgedra word, maar hierdie mikpunte gee geen erkenning aan hierdie feit nie. Dit maak ook geen voorsiening vir spesifiek moedertaalonderrig nie, buiten wat die voordeel van Engelssprekende moedertaalsprekers aanbetref – ’n groep wat minder as 10% van die totale bevolking van Suid-Afrika uitmaak.	**2**
A206		
A207	Die Taal beleid van November2016 is meer konsuis en duidelik, buiten dat die visie se jaar natuurlik net moet aan gepas word.	**7**
A208	para 5.1 Onbillike diskriminasie behoort omskryf of gedefinieer te word - dit kan in taal konteks nie eensydig wees nie, bv 'n Engelse persoon wat nie Engelse onderrig verkry nie ervaar diskriminasie maar 'n Afrikaanse persoon wat nie in Afrikaans onderrig word nie moet aanvaar dit is "billike diskriminasie. Dit is veral van toepassing op die huidige geslag studente wat nie die vorige belied geskep of ervaar het nie.	**1**
A209	5.1 Hoe verander hierdie taalbeleid die vermoë van die US om die Grondwet te bevorder? Verbeel die US dat Engels nie kan diskrimineer nie? Het ons al vergeet dat Engels die taal van kolonialisme in Suid-Afrika was? Wat van die reg tot toegang van Afrikaanssprekendes van alle rasse? 5.2 Op watter manier? Hoe? Dit is glad nie 'n voldoende beskrywing nie. Van wanner af is 'n universiteit die mondstuk van die regeringsdepartemente? Het die US nie sy eie, onafhanklike, wel-ingeligte posisie nie? 5.3 Hoe beplan die US om inklusiwiteit te bevorder wanneer hierdie taalbeleid Afrikaanssprekender afsonder en uitsluit? Is hierdie siening van "inklisiwiteit" een of ander leen-konsep uit die VSA se politiek? Kan Suid-Afrikaners nie vir hulself dink nie? 5.4 Kan die US nie daartoe bydra dat die bevooroordeling van Afrikaans (en Afrikaanssprekendes) deur Engelssprekendes getransformeeer word nie? Hoe bevorder 'n mes transformasie deur om doelgerig die US se taalaanbieding te beperk? Wat is 'n "florerende Universiteit Stellenbosch"? Indien dit bedoel 'n universiteit waar verdraagsaamheid en mededingendheid bevorder word deur die aanmoediging van studente om vele standpunte en kulture te ervaar en te akkomodeer, dan is die insluiting van Afrikaans op alle vlakke 'n belangrike aanknooppunt.	**2**

	5.5 Hierdie punt wederspreek die kern van hierdie beleid. Om slegs meertaligheid te 'bevorder' word klaar gedek dear die Gronwet. Dit het tot nou toe nog nie gebuer nie. Om meertaligheid te ondersteun, te befonds en te bevorder deur praktiese en aktiewe programme en inisiatiewe sou 'n beter plan wees; soos dit staan klink dit maar baie na politieke pratjies en nie na 'n werklike vaste onderneming nie.	
A210	Meertaligheid word bevorder wanneer inligting in meer tale deurgegee word.	**2**
A211		
A212	Die bevordering van meertaligheid waarby beide Engels en Afrikaans gelyk beskou word.	**7**
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 5: Aims of the Policy	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	The aims are good.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	The language of academics is English, plain and simple. This is not an issue of equity, this is an issue of pragmatism and path dependence. Having both Afrikaans and English classes makes sense at the undergraduate level. It does not make sense at the Graduate level. By this stag, these advanced students should be proficient in English. I would go as far to say that in the first year all 3 languages should be accommodated with the student t recognizing that when they get to 2-4 year their choice of language will be in English or Afrikaans, but to be fair, student who want to progress to graduate school need to use their formative years to develop English proficiency.	**2**
E10		
E11		
E12	The aim should be that all students should feel welcome, if students are not fully fluent in English they should be able to do an English language course online or in person in the period after matric and before lectures start, presented by the University for free.	**2**
E13	The so called purpose of distinguishing US as "multilingual" establishment among competitors is only a layered attempt as putting Afrikaans people at ease about the gradual fading out of Afrikaans as a language of learning. It is of no use to tout yourself as a multilingual institution when you also use every opportunity to discourage the use of a language. Proposed amendments to aims of policy SU should honor the history and tradition that gave birth to it. It should promote the speaking and writing of Afrikaans as a language of incredible depth and power. It should facilitate the opportunity for Afrikaans to develop and grow in its influence in our current age.	**2**
E14		
E15	No comment.	**7**
E16	I am not sure what is meant by multilingualism (5.5); promoted amongst whom? I understand, applaud and subscribe to increasing access by people groups from a broader language pool; does this mean that we want people to be able to speak all three languages on graduation or as a artefact of their employment at SU? Or is it rather the characteristic of the institution to embrace more than one language (e.g. 6.6)	**7**
E17		
E18	Mostly agree.	**7**
E19		
E20	Aims are clear. I hope the implementation is also objective.	**7**
E21		
E22	Sounds fine	**7**
E23		
E24	To facilitate effective learning and teaching, research, and service delivery'. We have not implemented an effective tool to assess this, other than asking environments for their guidelines/policy.	**1/3/5** cf. 8
E25		
E26		
E27	The aims are encouraging as it would reflect the diverse nature of South Africa as a country.	**7/5** cf. Kern/ Essence; Afdeling/ Section 2
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33	Fine as is	**7**
E34		
E35		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**4**
E41	i want afrikaans	**4**
E42	If the policy is aimed to Unite every individual, how is the implementation of Afrikaans benefiting from the rest of the people who dont speak it.	**4**
E43	No comment	**7**
E44		
E45	No comment	**7**
E46	Are very clear and valid	**7**
E47	Undermines non Afrikaans	**4**
E48		
E49	English	**4**
E50	English please	**4**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56	to promote multilingualism also includes equitable multilingualism... it needs to be done in a way that makes sense	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 1, 5.3
E57	Multilingualism is not done away with when only and only one language for instruction is used, because for communication individuals still have the chance to use the language of their preference. And this is fair to everyone and promotes equality and inclusivity.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	5.5 must be edited to emphasise the use of Afrikaans, English, and isiXhosa as primary languages of instruction and communication at the university.	**1**
E63	This section should be rewritten as follows: 5.1 To give effect to section 6 (official languages), 29(2) (language in education) and 29(1)(b) (access to higher education) read with section 9 (equality and the prohibition against direct and indirect unfair discrimination) of the Constitution. 5.3 To contribute to achieving SU's vision, as contained in the University's Vision 2040 and Strategic Framework 2019-2024 so as to enable inclusivity, equality and equitable access to SU for all prospective and current students and staff in pursuit of excellence.	**1**
E64	This section should be rewritten as follows: 5.1 To give effect to section 6 (official languages), 29(2) (language in education) and 29(1)(b) (access to higher education) read with section 9 (equality and the prohibition against direct and indirect unfair discrimination) of the Constitution. 5.3 To contribute to achieving SU's vision, as contained in the University's Vision 2040 and Strategic Framework 2019-2024 so as to enable inclusivity, equality and equitable access to SU for all prospective and current students and staff in pursuit of excellence.	**1**
E65	This section should be rewritten as follows: 5.1 To give effect to section 6 (official languages), 29(2) (language in education) and 29(1)(b) (access to higher education) read with section 9 (equality and the prohibition against direct and indirect unfair discrimination) of the Constitution. 5.3 To contribute to achieving SU's vision, as contained in the University's Vision 2040 and Strategic Framework 2019-2024 so as to enable inclusivity, equality and equitable access to SU for all prospective and current students and staff in pursuit of excellence.	**1**
E66	This section should be rewritten as follows: 5.1 To give effect to section 6 (official languages), 29(2) (language in education) and 29(1)(b) (access to higher education) read with section 9 (equality and the prohibition against direct and	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	indirect unfair discrimination) of the Constitution. 5.3 To contribute to achieving SU's vision, as contained in the University's Vision 2040 and Strategic Framework 2019-2024 so as to enable inclusivity, equality and equitable access to SU for all prospective and current students and staff in pursuit of excellence.	
E67	This section should be rewritten as follows: 5.1 To give effect to section 6 (official languages), 29(2) (language in education) and 29(1)(b) (access to higher education) read with section 9 (equality and the prohibition against direct and indirect unfair discrimination) of the Constitution. 5.3 To contribute to achieving SU's vision, as contained in the University's Vision 2040 and Strategic Framework 2019-2024 so as to enable inclusivity, equality and equitable access to SU for all prospective and current students and staff in pursuit of excellence.	**1**
E68	This section should be rewritten as follows: 5.1 To give effect to section 6 (official languages), 29(2) (language in education) and 29(1)(b) (access to higher education) read with section 9 (equality and the prohibition against direct and indirect unfair discrimination) of the Constitution. 5.3 To contribute to achieving SU's vision, as contained in the University's Vision 2040 and Strategic Framework 2019-2024 so as to enable inclusivity, equality and equitable access to SU for all prospective and current students and staff in pursuit of excellence.	**1**
E69	This section should be rewritten as follows: 5.1 To give effect to section 6 (official languages), 29(2) (language in education) and 29(1)(b) (access to higher education) read with section 9 (equality and the prohibition against direct and indirect unfair discrimination) of the Constitution. 5.3 To contribute to achieving SU's vision, as contained in the University's Vision 2040 and Strategic Framework 2019-2024 so as to enable inclusivity, equality and equitable access to SU for all prospective and current students and staff in pursuit of excellence.	**1**
E70		
E71	General, but appropriate.	**7**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	I agree, and the emphasis should be on English as the primary medium of instruction as anything else is impractical, and English as primary medium opens SU up to the most possible South African and global students.	**4**
E84		
E85	Die hantering van taal in klaskamers aan die US fasiliteer juis nie effektiewe onderrig en leer nie - in baie gevalle nie. Dosente gee in Engels klas en praat dikwels 'n swak Engels of druk hulleself swak in hulle tweede taal uit. Vertaalde materiaal is nie altyd van gehalte nie en in baie gevalle nie beskikbaar nie. Die manier hoe die taalbeleid in realiteit uitspeel is in baie gevalle nie pedagogies verantwoordbaar nie en studente word dikwels agv swak taalgebruik in klasse benadeel - allesbehalwe tekenend van 'n wereldklas instansie. Dit is ironies dat die US homself sien as verbind tot "research for impact" maar dat navorsing oor taal en taalimplementering as dit kom by die bestuur van taal bykans afwesig is. Meertaligheid aan die US gebeur ten spyte van die taalbestuur en die beleid en nie as gevolg daarvan nie. Die beleid self lei tot Engels eentaligheid.	**1**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**4**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	The aims are fine. "Effective learning and teaching" both motivates for some multi-lingualism, but efficacy decreases if ever fewer individuals make use of one of the language offerings (produced at great effort and cost for other aspects of an academic's work).	**7**
E91	5,5	**7**
E92		
E93	No	**7**
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E96	It is meant for the inclusion of the majority of learners, this is why it should remain as English.	**4**
E97		
E98		
E99	I agree with the aims	**7**
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	The aim of the policy is fine as it is.	**7**
E109	Noted, thank you!	**7**
E110		
E111	5: Include the development of isiXhosa as a an academic language as an aim.	**2**
E112		
E113		
E114		
E115	Aims of the policy have been clearly stated and they make sense.	**7**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 6 | Section 6

6. Beleidsbeginsels

Die *Taalbeleid* is gebaseer op die volgende normatiewe grondbeginsels, wat alle aspekte van die interpretasie en implementering van hierdie *Beleid* moet rig:

6.1 Ingevolge die *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* (2020) behoort individuele en samelewingsmeertaligheid beskou te word as "'n hulpbron om kognitiewe ontwikkeling, epistemiese toegang, inklusiwiteit, transformasie, maatskaplike samehang en respek vir alle tale te fasiliteer" (eie vertaling).

6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dit is veral belangrik in die lig van die grondwetlike noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie.

6.3 Alle aspekte van die *Taalbeleid* en die implementering daarvan in leer en onderrig behoort pedagogies verantwoordbare leer en onderrig te fasiliteer.

In voortbouing op die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel, moet die volgende beginsels ook in ag geneem word wanneer hierdie *Beleid* vertolk en die implementering daarvan gerig word:

6.4 Die US respekteer die tale en taalvariëteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke.

6.5 Die US erken die komplekse rol van taal oor die algemeen, en van ons afsonderlike tale in die besonder, in ons samelewing. Alle tale word as hulpbronne vir die doeltreffende opbou van kennis beskou.

6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit.

6.7 Die US erken dat akademiese geletterdhede en die gebruik van akademiese tale uit stelle komplekse praktyke bestaan wat verband hou met die wyse waarop kennis in dissiplines geskep word. Hierdie praktyke word die beste ontwikkel binne die kontekste van akademiese dissiplines en hulle vakgebiede.

6.8 Die US vestig gepaste taaldienste en dienste vir die ontwikkeling van akademiese personeellede om die implementering van die *Taalbeleid* te ondersteun.

6.9 Die *Taalbeleid* en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne.

6.10 Die *Taalbeleid* pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede.

6. Policy principles

The *Language Policy* is based on the following foundational normative principles, which must guide all aspects of the interpretation and implementation of this *Policy*:

6.1 In line with the *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020)*, individual and societal multilingualism should be seen as “a resource to facilitate cognitive development, epistemic access, inclusiveness, transformation, social cohesion and respect for all languages”.

6.2 Language at SU should broaden access to and enhance success in academic, administrative, professional and social contexts, and should not constitute a barrier to students or staff. This is particularly important given the constitutional imperatives to redress the results of past racial discrimination and to ensure no direct or indirect unfair discrimination against present or prospective SU staff and students.

6.3 All aspects of the *Language Policy* and the implementation thereof in learning and teaching should facilitate pedagogically sound learning and teaching.

Building on the three foundational normative principles as stated in 6.1 to 6.3, the following principles must also be taken into account in interpreting and guiding the implementation of this *Policy*:

6.4 SU respects the languages and language varieties used by students and staff and acknowledges their language preferences and levels of language proficiency.

6.5 SU acknowledges the complex role of language in general and our separate languages in particular in our society. All languages are regarded as resources for the effective construction of knowledge.

6.6 SU applies the institution’s chosen languages in such a way that it includes all students, staff and other stakeholders.

6.7 SU acknowledges that academic literacies and the use of academic languages comprise sets of complex practices which are linked to how disciplines create knowledge. These practices are best developed within the contexts of academic disciplines and their fields of study.

6.8 SU establishes suitable language services and academic staff development services to support the implementation of the *Language Policy*.

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

6.9 The *Language Policy* and its implementation are informed by what is reasonably practicable in particular contexts. Relevant factors to be considered include, but are not limited to, the three foundational normative principles set out in 6.1 to 6.3 above; the number of students who will benefit from a particular mode of implementation; the academic language proficiency of the students involved; the availability and academic language proficiency of staff members; timetable and venue constraints; and SU's available resources and the competing demands on those resources.

6.10 The *Language Policy* implementation adapts to the changing language demographics and language preferences of students and staff.

	Kommentaar rakende Afdeling 6: Beleidsbeginsels	Analise*
A1		
A2		
A3	N.v.t. Geen beleid nodig nie.	**7**
A4	Gaan so voort	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Stem saam	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19	nie ekslusief Engels nie in die praktyk nie	**2/5** cf 6.4
A20		
A21		
A22	Sien bo	**7**
A23		
A24		
A25		
A26	Die verwysing na rassediskriminasie en die regstel daarvan is ontoepaslik en uitgedien. Dit verdeel eerder as wat dit versoen. Wedersydse respek vir mekaar oorskadu rasgebonde verwysings in reelboeke en in die wet, dit het dieselfde betekenis ongeag n persoon se agtergrond en bied daarom die ware gelyke speelveld wat ons nodig het. Ons aanpassings (transformasie) is waardevol, opbouend en bevrydend as dit ter wille van n medemens gedoen word en het n veel groter kans om spontaan plaas te vind, maar dit is nie die geval as dit op grond van ras gedoen word nie.	**2/1** cf 6.2
A27		
A28		
A29	Die res vanmy kommentaar stuur later omdat die stelsel weier om lang stukke te verwerk	**7**
A30	Kommentaar op paragraaf 6.1: Beleidsbeginsels Dit is noodsaaklik dat hier bygevoeg word dat dit beleid is dat Afrikaans en Engels, ooreenkomstig die Grondwet en ander wetgewing, gelyke status geniet. In hierdie konsep-dokument word daar nog te veel voorkeur aan Engels gegee. Daar is sekere beroepsrigtings waar afgestudeerde studente van die US in baie gevalle dienste aan spesifiek Afrikaanssprekendes moet voorsien: in skole, geregshowe (veral strafregtelike sake) en kerke. Die Fakulteite Opvoedkunde, Regswetenskappe en Teologie moet dus eenvoudig 'n volhoubare enmaksimale Afrikaanse aanbod verskaf om in hierdie behoefte te voorsien. Die landboubevolking van die Wes-Kaap is hoofsaaklik Afrikaanssprekend en landbouers kan slegs met hulle werknemers sinvol kommunikeer indien dit in Afrikaans gedoen word – en daarvoor sal die Fakulteit Agriwetenskappe voorsiening moet maak. Die meeste pasiënte, veral op die platteland van die Wes-Kaap, van afgestuurdes van die Fakulteit Gesondheidswetenskappe moet in Afrikaans bedien en	**1/2/3**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	versorg word en dit kan slegs gebeur indien studente ook in Afrikaans onderrig word. Kommentaar op pargraaf 6.2: Beleidsbeginsels Hierdie paragraaf skryf voor: “Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel.” Dit is geldige en noodsaaklike doelwit. Daar kan wel met reg gevra word: waarom word Engels juis deesdae as ‘n “hindernis” vir talle Afrikaanssprekende student gebruik? Dit is nodig dat Afrikaans en Engels gelyke status geniet. Kommentaar op paragraaf 6.4: Beleidsbeginsels Hierdie paragraaf lui soos volg: “Die US respekteer die tale en taalvarieteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke.” Mens kan hier vra: waarom word Afrikaanssprekende stuente se taalvoorkeure nie in die praktyk gerespekteer nie? Die huidige praktyk by die US voldoen nie aan die inhoud van hierdie paragraaf nie. Die Taalbeleid behoort dit duidelik te maak dat studente voorgraadse kursusse en sekere nagraadse kursusse volledig in Afrikaans en Engels behoort te kan volg. Kommentaar op paragraaf 6.6: Beleidsbeginsels Hierdie paragraaf skryf voor: “Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit.” Die werklikheid kom nie ooreen met die inhoud van hierdie paragaaf nie. Afrikaanssprekendes word inderdaad uitgesluit – in so ‘n mate dat die aantal Afrikaanssprekende studente aan die US jaarliks minder wored? As die US werklik alle belanghebbendes wil insluit, sal Afrikaans en Engels gelyke status moet geniet en dit moet in die aanhef en onder die beleidsbeginsels pertinent vermeld word. Kommentaar op paragraaf 6.8: Beleidsbeginsels In hierdie paragraaf lui: “Die US vestig gepaste taaldienste en dienste vir die ontwikkeling van akademiese personeellede om die implementering van die Taalbeleid te ondersteun.” Hierdie beleid maak egter nêrens voorsiening vir konkrete planne om Engelstalige dosente te help om byvoorbeeld Afrikaans aan te leer nie. Doen tog iets hieraan! Kommentaar op paragraaf 6.10: Beleidsbeginsels Hierdie pragraaf noem die volgende: “Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede.” Daar moet gevra word: in hoeverre neem die US werklik die taalvoorkeure van studente in ag? Studednte word selfs gedwing om tydens private gesprekke slegs Engels te praat. Die toepassing van die huidige Taalbeleid het inderdaad daartoe gelei dat al hoe minder Afrikaanssprekende student hulle tuis voel op die US se kampusse. Die demografie van die studentekorps het dus al hoe meer na die eksklusiewe gebruik van Engels oorgehel. Indien mens die demografiese behoeftes van die Wes-Kaap (die US se belangrikste voedingsbron) in ag neem, dan behoort daar ook ‘n volledige aanbod van Afrikaanse modules te wees. In die Wes-Kaap is daar vier universiteite. Drie van hulle is eksklusief Engels. Volgens die huidige taalbeleid en die praktyk is die US vining op pad daarheen – terwyl die Wes-Kaapse demografie ten minste een Universiteit verg waar student in Afrikaans kan studeer.	
A31		
A32		
A33	Redelik eenogig	**7**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		

A39	6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede. Stellenbosch staan vir 'n Idee - die kompas wat Stellenbosch se bestaansrede ondervang - die koesering van Afrikaans as taal en die breê Afrikaanse gemeenskap. Die taalbeleid moet gestalte en ondersteuning aan die Idee verleen. Kortom, Stellenbosch moet 'n trotse Afrikaanse Universiteit bly wat spesifiek aan Afrkaans taliges geleenthied bied om in hul moedertaal onderrig en ontwikkelling te ontvang. Ook om Afrikaans as taal en kultuur aan ander bekend te stel en hulle te help om vaardig in die taal te word en die kultuur te leer waardeer gedurende hulle studies aan Stellenbosch. Dié kern rol moet enige taalbeleid rig, daarna kan aandag aan redelike akkomodasie gegee word, inbegrip van die wêreld en omgewing waarin Stellenbosch bestaan. Stellenbosch moet Afrikaans en Afrikaans sprekendes bemagtig om trots volwaardig deel te wees van die internationale gemeenskap. Stellenbosch kan nie staan vir 'n Idee (die konteks) en beginsels 6.9 en 6.10 navolg nie. Die Idee moet primer staan en akkommadasie sekonder. Binne die konteks moet Stellenbosch strewe om 'n wêreld klas ingeskakelde universiteit te wees sonder om sy bestaans Idee te verwater. Inteendeel sy bestaans Idee is Stellenbosch se grootste bate.	**1/2/4**
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	geen kommentaar.	**7**
A43		
A44	Ek staan agter punt 6.3 se "Die US respekteer die tale wat studente en personeellede gebruik en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke."	**7**
A45	Verwys na 6.2. Om vorige diskriminasie reg te stel, moet dit nie nou vervang word met 'n nuwe vorm van diskriminasie wat gelei word deur 'n minderheidsgroep van militantes wat geen respek vir ander tale het nie. Verwys na 6.4 - jammer maar ek is nie oortuig dat Afrikaans dieselfde respek kry as Engels nie - die de facto taal wat nou nagestreef word nie.	**7**
A46		
A47		
A48	Behou Afr as hoofkeuse	**1/4**
A49		
A50		
A51	Tale moet opgehef word maar nie ten koste van Afrikaans nie. Afrikaans is 'n bate en landseie akademiese en wetenskapstaal en moet so beskerm word.	**1/2**
A52	Dit is te verstane dat sekere historiese rassediskriminasie reggestel moet word, maar die universiteit is besig om met sy taalbeleid deur Afrikaans stadig te begin verminder (en gaan uitfasseer?) self in dieselfde slaggat te trap. Sekere groepe wie se moedertaal histories Afrikaans is en watter mense in die nabyheid van die universiteit woonagtig is gaan dan toegang tot nabygelëe fasiliteite en onderrig in moedertaal ontsê word.	**2**
A53		
A54		
A55	Ek ondersteun die beginsels. Groter klem kan geplaas word op die ontwikkeling van die akademiese vaktaal binne 'n spesifieke dissipline. Daar kan meer duidelikheid geskep word oor wat bepaal wat prakties haalbaar is. Is dit finansiële oorweging, mannekrag, ens.	**1/2**
A56	6.2 behoort verander te word deur duidelik te stel dat daar reeds by vele universiteite geleenthed in Engels bestaan, wat die rol van die US om meertaligheid in SA te bevorder deur spesifiek geleenthede in Afrikaans te skep soveel nodiger maak. 'n Punt behoort bygevoeg te word waar die US hom spesifiek verbind tot die skep van Afrikaanse vaardighede by studente en personeel wat dit nie het nie. Die huidige beleid praat in terme van meertaligheid, maar in werklikheid kom dit op eentaligheid (Engels) neer.	**1/2**
A57	Na my mening is die beleidsbeginsels 'n poging om alles vir almal te wees. Die oomblik dat 'n taal (enige taal) gebruik word, word sekere persone ingesluit of uitgesluit. As jy 'n Isixhosa sprekende is wat by Tukkies wil gaan leer en jy kan nie Engels praat nie word jy uitgesluit . Afrikaans per se sluit nie mense weens historiese redes uit nie. Afrikaans (of Engels of Isixhosa of enige taal) sluit mense uit wanneer hulle dit nie kan praat nie. Geen student in SA wat Engels magtig is kan beweer dat hy/sy nie toegang to tersiere studie het nie. Baie Afrikaansprekende studente kan dit egter se want daar is seker net twee universiteite wat deels Afrikaans toelaat. As Stellenbosch dan polities ter wille wil wees (moet wees ?) moet daar onbeskaamd	**2**

	verklaar word dat die beleid een is waar Afrikaans en Engels gelyk behandel word en dat IsiXhosa onwikkel word (en dan moet daar spesifieke doelwitte vir hierdie ontwikkeling gestel word).	
A58	Die enigste beginsel wat die US kan lys is om te erken dat hulle beginselloos is	**7**
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Die samestelling van US se studente gaan obviously nie die van sy onmiddellik omgewing reflekteer nie - die Wes-Kaap. Die huidige taalbeleid is 'n hindernis vir my om akademies te presteer - ek kan nie in Afrikaans studeer nie, want daar word net Engels gepraat en daar is slegs Engels op skyfies. Ek is gevorseer, direk en indirek, om alles in Engels te doen.	**7**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Met 'n US wat struktureel Afrikaans is hoef daar nie gedurig om gekyk te word of daar 'n gevolg is nie Afrikaanse mense met respek vir hul Afrikaanse universiteit waartoe vreemdes toegelaat is wat weet van respek vir US	**7**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**7**
A71	Die voorwaarde in 6.9 "akademiese taalvaardigheid van personeellede" moet eerder aangespreek word as aanvaar word as net "hoe dit is". Personeellede wat op voorgraadse vlak klas gee, moet ook, nes voornemende studente, die taaleksamen slaag voordat hulle kan klasgee.	**1**
A72		
A73	Hier moet voorsiening gemaak word vir die meer as 4 miljoen Afrikaanssprekendes wat in die Noord en Weskaap bly en waarvan verreweg die meeste in Afrikaanse skole is of was.	**2**
A74		
A75	Relevant en pertinent	**7**
A76	Sien Algemeen	**7**
A77		
A78		
A79	Die US volg duidelik nie beginsels 6.3 en 6.5 nie en ek wil graag sien dat dit duidelik toegepas word in die genoemde geval van diskriminasie teen Afrikaans. Beginsel 6.9 moet herbewoord word sodanig dat voornemende studente aanpas by US se taalbeleid en taaldemografie en nie andersom soos tans die geval is nie. Die Taalbeleid is nie 'n veranderlike wat polities gemanipuleer word nie.	**1**
A80		
A81	Die beginsels word ondersteun.	**7**
A82		
A83		
A84	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaanssprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaanssprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van	**1**

	studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as ’n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A85		
A86		
A87		
A88	Beleidsbeginsels begin met respek en dit gaan nie alleen nie oor geslag, kleur, afkoms, opvoeding maar seker en vooral oor taal. Respek vir die moedertaal moet ‘n basisgegewe wees ook in die akademiese opleiding.	**1**
A89	Afrikaans word afgeskaal. Dit is duidelik. Dit gebeur onder die vaandel van "billike toegang" en enige ander rookskerm. Afrikaans se doodsvonnis is deur die US geteken en word aktief geïmplementeer	**2**
A90	Die beleidbeginsels moet steeds die verbintenis tot Meertaligheid (met Engels as basis) en verbintenis om ten minste een inheemse taal (Afrikaans) te bevorder, beskerm voorop stel Die universiteit aanvaar die verpligting om die opleiding van studente en lektore so te behartig dat almal meertalig vaardig is en verbind bly om beide tale ten alle opsigte op gelyke basis te hanteer, te bevorder en te beskerm. Geen verwysing na rassisme is nodig by US ten opsigte van die formulering van universele beginsels of by verbintenis to absolute gelykheid in die toekoms nie. Dit geld eweseer waar die universiteit ook verantwoordelikhede ten opsigte van IsiZhosa will aanvaar.	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A91	Die beleidsbeginsels ondersteun in beginsel Afrikaans as akademiese en onderrigtaal.	**7**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95	Beleid verwysgingsdokument is nie finale dokument nie en die dokument het bv inhoudsitem "Funding", wat glad nie in die dokument behandel word nie. Is befondsing van US onderhewig aan verengelsing van die US?	**2**
A96	Ek het nie die krag of lus om die wol wat oor 'n mens se oe getrek word in hierdie Afdeling te ontrafel nie. Daar is net te veel wanopvattings en lee beloftes daarin. Ek gaan tog kommentaar lewer op die lagwekkende stelling in 6.9, nl: 6.9. Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede. Die Taalbeleid pas nie aan by die veranderde taaldemografie en taalvoorkeure van die studente en personeellede nie!! Die universiteit se beleid dwing die taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede in 'n spesifieke rigting. En dit word doelbewus vooruitbeplan en uitgevoer om 'n verskuilde agenda te bedryf.	**2**
A97		
A98	Omgekeerde diskriminasie behoort nie geduld te word nie. Die taalvoorkeure van die uitmuntende student wat deur SU gewerf word moet in ag geneem word om die toekoms van SU as uitmuntende Universiteit te verseker. Indien dit nie prioriteit bly nie, sal SU verval in net 'n gemiddelde instansie wat nie die top presteerders sal trek nie. Dit is duidelik uit die hoeveelheid top matrikulante wat hierdie jaar steeds SU gekies het en waarvan die meerderheid uit Afrikaanse skole in die Wes-Kaap kom. 12 van die top 20 skole in SA wat matriekuitslae aanbetref, is Afrikaanse skole.	**2**
A99	Afrikaans moet dieselfde status as Engels geniet.	**2**
A100	Soos hierbo genoem	**6**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Na my mening is die beleidsbeginsels redelik duidelik omskryf ... styl? ... vir all praktiese doeleindes kan paragraaf 6.6 weggelaat word, as ‘n beleidsbeginsel kan ek nie sien dat dit juis waarde het nie.	**1**
A106		
A107	Engels word deurgaans as die taal van aspirasie ne die taal van inklusiwiteit voorgestel. Meer en meer Afrikaanse studente studeer in Engels vanwee die negatiewe persepsie van Afrikaans as taal vir terisere onderrig. Daardie persepsie word hard en duidelik gedryf deur die US - bestuur. Afrikaans is oppad uit. Engels is in ongeag die doelbewuste uitbestuur van Afrikaans deur die US se voortgesette omgekeerde rasbeleid. Die skrywe van die Afrikaanse Departement aan die Rektor is 'n baie duidelike vingerwysing na hoe Afrikaanses misken word en nerens vir insette gevra word nie. Die Konvokasieraad waarvan ek deel was vir twee jaar is flragrant misken en geignoreer, maar die geld van Afrikaanse Alumni is boonop goed om die dryf na volkome Engelstaligheid met ywer te dryf. Dit is voorwaar 'n absolute skande. Mag daar iewers besinning intree by	**2**

	die US - bestuur. Ons het nou 'n kantelpunt bereik in die geskiedenis van die US en die voortestaan van Afrikaans as onderrigtaal as gelyke taalaanbod by die US in die Wes-Kaap waar 49% van die taalgebruikers Afrikaanssprekend is en daar reeds drie Universiteite volkome Engelstalig is. Wat 'n absolute skande! Voer die US die wense van die bree bevolking uit in terme van die voldoening aan hulle tersiere behoeftes of word die post-modernistiese lewensbeskouing doelbewustelik gedryf deur liberale akademici? U kan self daardie vraag beantwoord.	
A108	Dis hier waar US gefaal het met spesifieke verwysing na die Minerva insidente. Die beleid is deur individue/groepe verkeerd geinterpreteer en toegepas. Onervare HK lede behoort duidelike orientering te kry oor belangrike aspekte van beleide en die toepassing daarvan, voordat dit verkeerdelik afgeforseer word en die goeie naam van US skade ly. Dit was duidelik 'n hindernis vir vele 1ste jaar studente.	**2/3**
A109	Beleidsbeginsels moet voldoen aan 'n werklik meertalige Onderwysinstelling sonder enige politieke inmenging van enige aard.	**2**
A110		
A111	6.5 Ek is van mening dat daar nie alle studente en personeel gelyktydig mbv een taal (klaarblyklik Engels) iongesluit kan word nie. Dit is sosiale manipulasie (social engineering) en baie deursigtig . Die skielike besluit om alle klasse en leermateriaal , na 'n periode van 3 maande oor Des en Jan en Feb , slegs in Engels aan te bied in die eerste semester, is ook 'n baie opvallende proefneming. Dis nie asof die leermateriaal skielik verander het van 2020 nie.. 6.8 Lyk na 'n uitkomkans vir 'n 'een taal' besluit. Getalle kan nooit die oorweging wees nie, want slegs 1 persoon wat nie 'n taal magtig is nie, kan die res dwing om die algemene voertaal te gebruik of te versaak.	**2**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaanssprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaanssprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as 'n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	**1**
A113		
A114		
A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of	**1**

	indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaansprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaansprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as 'n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A117	6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaansprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaansprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as 'n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	**1**
A118		
A119	Meertaligheid moet 'n mikpunt wees	**1**
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word:	**1**

	6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaanssprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaanssprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as 'n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A121	NVT	**7**
A122	Die drie normatiewe grondbeginsels wat in 6.1 tot 6.3 gestel word is goed en regverdig. Nou hang dit van die bestuur van die US af of hulle die implementering daarvan in werking kan stel en daarmee kan volhou. Tot dusver was daar nog nie tekens van nie. Die bestuur swyg oor die kwaadwillige verkleinering van Afrikaansprekendes in koshuise, die disrespek van medestudente se taal, en so aan.	**2**
A123	6.2: Wanneer Engels as die verstektaal gebruik word (verwys b.v. 7.1.4.1) kan dit 'n hindernis wees vir die Afrikaanstalige student - kontra die beleid van inklusiwiteit en afwysing van hindernisse. 6.10: 'n Taalbeleid behoort nie deur taaldemografie of taalvoorkeure wat willekeurig kan verander, gelei te word indien die beginsels van Afdeling 2 gehandhaaf wil word nie. Dit is dus nodig om 'n taal/kulturele demografiese beginsel, doelwit of uitgangspunt te stel - verwys kommentaar op Afdeling 2 hierbo.	**1/2**
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaanssprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaanssprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3	**1**

	gestel; die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as ’n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A125		
A126		
A127	Taalvaardigheidsvlak (die Afrikaanses se Engels vaardigheidsvlak) word heeltemal oor die hoof gesien met die "verengelsing" van die US	**2**
A128	6.9 Die teks in hierdie paragraaf “redelikerwys uitvoerbaar is”…. “die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne”; stel duidelik die grondslag vir die ontsnappingsklousule wat ingesluit word by die meeste beleidsbepalings om die onderig-aanbod in Engels te bevorder ten koste van onderig-aanbod in Afrikaans. 6.10 Om die gevolge van die Taalbeleid – naamlik die veranderende taaldemografie (verengelsing) van studente – aan te bied as motivering van ‘n Taalbeleid wat verengelsing bevorder, is gewoon sinies en onaanvaarbaar. Verskeie sogenaamde kontekstuele beperkings kan deur die US self verander word, soos lokaal- en rooster gleuwe, en finansiering. Verder is die taaldemografie van dosente volledig onder beheer van die US. Bid jou nou aan dat ‘n Franse Universiteit verkwalik sal word indien Frans-taligheid as voorwaarde vir indiensneming gestel word vir dosente. Die US moet gewoon tweetaligheid in Afrikaans en Engels as voorwaarde vir indiensneming stel as die amptelike LOLT’e Afrikaans en Engels is.	**1**
A129		
A130	Persone en instansies wat die Beleidsbeginsels bevraagteken, mag bedekte motiewe he, veral politieke-motiewe. Die beleidsbeginsels is regverdig teenoor die hele studentegemeenskap.	**2**
A131	Punt 4 onder die afdeling is baie belangrik en moet ten alle tye uit gelig wees en herhaal word om weer 'n kwessie soos van die koshuise in O week te voorkom.	**7**
A132		**7**
A133	'"Taal aan die US behoort toegang tot en sukses in akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te bevorder, en behoort nie ’n hindernis vir studente of personeellede te wees nie. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie.'" - met 49.6% persone wat Afrikaans-sprekend is en 48.8% van hulle was in die "minority and disadvantaged grouping"' geklassifiseer kan word (d.i., kleurlinge), is die gebruik van die Afrikaanse taal dan diskrimenerend? ""Alle aspekte van die Taalbeleid en die implementering daarvan in onderrig en leer behoort pedagogies verantwoordbare onderrig en leer te fasiliteer.'" - korrek daarom is moedertaal onderswys beter al maak dit nie altyd ekonomies sin nie.	**2**
A134	Met inagneming van my voorafgenoemde skeptiese siening oor die praktiese uitvoerbaarheid van meertaligheid, stem ek saam met die oorgrote meerderheid van die beginsels. Ek wil egter wel kommentaar lewer op 6.10. Die taalbeleid (veral soos dit in die praktyk funksioneer) het ook 'n invloed op die studente (en personeellede) wat na die universiteit toe kom. Op sigself kan (en sal) dit die uiteindelike taaldemografie van die studente en dosente bepaal. Terwyl daar baie universiteite beskikbaar is wat voorsiening maak vir Engelstalige studente (en ander studente wat bv. Afrikaans praat, maar Engels as onderrigtaal verkies) is daar geen universiteit wat hoofsaaklik vir Afrikaanssprekendes voorsiening maak nie. Ek is bevrees dat die Universiteit van Stellenbosch net nog 'n Engelstalige universiteit gaan word, ten spyte van die goeie bedoelings van meertaligheid. Verpligte eerstejaar-kursusse in Afrikaans (en IsisXhosa?) vir alle studente wat nie vlot geoeg daarin is om akademies te funksioneer nie, is miskien die enigste manier om dit te voorkom.	**1**
A135		
A136		
A137		
A138		

A139		
A140	Julle volg geensins jul sogenaamde beleid nie, maw dit is nie eers die papier werd waarop dit geskryf staan nie.	**2**
A141		
A142	U bou sóveel speling in deur die reeks kwalifiserende stellings t.o.v. beskikbaarheid, toepaslikheid, vermoëns van dosente, assistente, tolke ens. dat u volkome beskut is met u deurdrywing van die verengelsing van die universiteit. Dit skep 'n vals beeld van u dienswilligheid. Dit is 'n versterking van die rookskerm. U beskut uself teen enige eise om Afrikaans as voertaal te gebruik, waar ook al.	**2**
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146	Die regstelling van vorige rassediskriminasie is 'n poilitiese doelwit en hoort nie by enige universiteit se taalbeleid nie. Wat dit verder kompromitteer is dat Afrikaans die taal van die onderdrukker was tydens apartheid en dat dit een van die grootste redes is hoekom Afrikaans nou onder druk is by die US.	**1**
A147		
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153	6.6 is kripties. Stel duidelik hoe die US se gekose tale gebruik kan word ten einde "alle studente, personeellede en ander belanghebbendes" in te sluit	**1**
A154	Die voorstel in Afdeling 6 is in ooreenstemming met die vereiste beginsels:	**7**
A155		
A156	1. Behoud van Afrikaans as een van die twee tale by die US. 2. Studente het die vrye keuse tussen Afrikaans en Engels. 3. Studente sal nie verbied word om in Afrikaans in die klasse, of op die kampus, of in die koshuise te praat nie. 4. Die US sal toesien dat Afrikaanse studente, akademiese personeel, en administratiewe personeel sal nie geviktimiseer word indien hulle Afrikaans praat of toetse/eksamens in Afrikaans afle nie. 5, Die US sal daawerklik optree teen diegene wat hulle skuldig maak aan sodanige viktimisasie.	**2/3**
A157	Die formulerings is veilig (vaag) met woorde soos "behoort" en "erken". Punt 6.8 moet realiseer. Op praktiese vlak sou hibridiese onderrig juis die Afrikaanse aanbod kon verbeter en ondersteun. Die teenoorgestelde het nou gebeur - slegs Engels vir eerste 3 maande. Weer eens, as die wil is om so spoedig te verengels en nie om die geleenthede aan te gryp om die Afrikaanse aanbod sinvol aan te bied nie, dan is dit net leë woorde. Covid het mense meer tyd gegee en orals is elektroniese-gedrewe aanpassings gemaak.	**2**
A158	6.1 Daar word aanvaar dat hierdie bewoording na alle inheemse Afrika tale wat Afrikaans insluit, verwys. Die oorhoofse meerderheid Afrikaanse moedertaalsprekers aan die US het ook onder rassediskriminasie gely. 6.2 Daar moet dus ook gewaak word teen huidige diskriminasie soos deur die onlangse verbied van Afrikaans in koshuise. 6.4 – 6.8 Bring asb in berekening dat Afrikaans reeds ‘n erkende akademiese taal is en dienooreenkomstig gebruik en behou moet word. 6.9 ‘Die aantal studente wat sal baat vind’ het geen konkrete verwysing na ‘n spesifieke getal of persentasie nie. Die aantal studente soos in hierdie sinsnede kan nie lukraak bepaal word nie. Een of twee student het net soveel regte and tien of twintig en kan die hoeveelheid studente wat ‘n spesifieke taal verkies nie as maatstaf gebruik word om ander uit te sluit nie, al is hulle in die minderheid. Soos voorheen aangedui maak hierdie konsepbeleid te veel staat op onbepaalde woorde soos beskikbaarheid van veral hulpbronne en finansies en ander beperkings. Dit beteken dat die totale beleid geïgnoreer kan word as dit deur een van die woorde gedefinieer word. 6.10 Die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van student moet ter tafel gelê word voor enige deel van die taalbeleid aangepas mag word. Hierdie verandering kan ook selfvervullend wees deurdat minder Afrikaanssprekende studente by die US in die toekoms mag inskryf omdat hulle deur die taalbeleid benadeel word, veral tov die beleidsbepalings wat hieronder beskryf word.	**1/2**
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik	**1**

	om agtergeblewe Afrikaanssprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in ‘n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaanssprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as ’n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A160	Die beginsels kom op 'papier' goed voor, maar die institusionele wil om dit ten uitvoer te bring word kennelik belemmer deur die herhaalde kwailifikasie indien "redelikerwys uitvoerbaar". Dit tas die geloofwaardigheid van die beginsels en sodoende die hele beleidsdokument beslis ernstig aan. Die omvang en bestek van die sg. “gepaste taaldienste” by 6.8 is vaag en bevestig die waarneming van diegene wat bekend is met bestaande taalpraktykdienste dat daar in der waarheid probleme bestaan met sekere aspekte van die US se taaldienslewering. Sonder voldoende belegging in onontbeerlike professionele taaldienste is die voornemens wat in hierdie beleidsdokument vervat is, gewoon leeg en 'n klug. Weer eens is die 'n ernstige bron van kommer dat die implementering van die taalbeleid soos kortliks genoem in 6.9 gekwalifiseer word met "redelikerwys uitvoerbaar". 'n Beleidsdokument wat hierdie kwalifikasie gebruik is nie die papier werd waarop dit geskryf word nie (om 'n ou metafoor te gebruik): só 'n instansie maak veeltalige implementering nie haar erns nie. Ons vind die bepaling in 6.10 in die geheel onaanvaarbaar en onverstaanbaar. Dit is sekerlik aangewese dat studente aanpas by die taalbeleid van die universiteit waar hulle graag wil studeer (dit is trouens internasionaal die gebruik). Dis verder vreemd dat personeel se taalvoorkeure kan impakteer op 'n instansie se taalbeleid? Dit is sekerlik aangewese dat die instansie slegs personeel aanstel wie se taalvaardighede ooreenstem met die taalbeleid se bepalings.	**2**
A161	Ek stem saam met die stelling dat Taal aan die US toegang aan almal moet bied om sukses te behaal, MAAR vorige rassediskriminasie kan nie reggestel word deur nuwe rassediskriminasie nie	**1**
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaanssprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in ‘n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaanssprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente,	**1**

	personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as 'n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaansprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaansprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as 'n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	**1**
A164		
A165	Net op 6.10 – soos die huidige taalbeleid meer en meer Engels bevorder gaan dit meer Afrikaans onderdruk en die taaldemografie en taalvoorkeure vir Afrikaans gaan afneem. Ek neem dit aan maar ek is seker julle het statistieke om dit te bewys. Maw julle beleid wat hoër erkenning gee aan Engels gaan net stelselmatig meer ondersteuning kry met hierdie klousule. Dis `n wen-wen situasie vir Engels.	**2**
A166	Hoe is dit dan moontlik dat so baie van die oud-studente aan die US in Arikaans onderrig is en vandag dwarsoor die wêreld hulle brood verdien en uitstyg? Japie van Zyl is 'n klassieke voorbeeld!	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**3/5** cf. Afdeling/ Section 2

A168	Punt 6.6 stel die volgende as feit: “Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit”. Dit is tans nie die geval nie. Vir die nuwe beleid om hoegenaamd suksesvol te wees, moet foute van die hede erken word en moet die vertrekpunt wees om redes daarvoor, asook oplossings te vind om die voortsetting daarvan te voorkom. Punt 6.10 noem dat die universiteit aanpas by die veranderende behoeftes van studente. ’n Student wat enkele maande tevore nog op skool was, beskik beslis nie oor die diepgaande kennis van die voor- of nadele van taalkeuses nie en laat hulle dikwels lei deur wanpersepsies oor die waarde van Engelse onderrig. ’n Taalbeleid behoort ook voorsiening te maak vir ondersteuning aan studente wanneer hulle taalkeuses in klas- en kursusverband uitoefen, net soos wat die geval met ondersteuning oor vakkeuses is. Tans speel dosente dikwels slagoffer en verklaar dat onderrig slegs in Engels aangebied word omdat dit is wat studente verlang. Hulle speel dan geen rol om studente oor die voordele van moedertaalonderrig bewus te maak nie. As dosente nie oor die kundigheid beskik om dit te doen nie, behoort ’n instelling soos die US se Taalsentrum tydens oriëntasie nuwe studente in dié verband in te lig.	**2**
A169	Met die heersende taalbeleid is dit mooi op papier maar ek vra my die vraag af of daar nog enige Afrikaans in 2030 nog oor gaan wees? Die voorkeur van die US beleid is verengelsing.	**2**
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaansprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in ‘n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaansprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as ’n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	**1**
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaansprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in ‘n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaansprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit	**1**

	te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as 'n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A172	• Beginsels 6.1 tot 6.3 word aangebied as "normatiewe grondbeginsels". Dit sal beter wees om hulle as sodanig onder 'n hofie te groepeer en van 6.4 af anders te nommer. • In 6.4 het woorde soos "respekteer" en "erken" weinig werklike inhoud as daar nie eksplisiet gestel word hoe hierdie erkenning en respek in die regte wêreld sal uitspeel nie. • 6.6 is doodgewoon onwaar, tensy daar een of ander drastiese aksie agter die skerms aan die afspeel is wat dit skielik gaan moontlik maak. Hierdie bewering is gegrond op die foutiewe aanname dat die gebruik van slegs Engels 'n aanvaarbare verstek is wat niemand uitsluit nie, en dat enige iets anders met groot dankbaarheid begroet behoort te word as 'n soort bonus. • 6.7 lees soos 'n agterdeur wat oopgehou word vir omgewings om met bedenklike motiverings af te wyk van die gestelde beleidsbeginsels op grond van die een of ander beweerde kontekstuele uitsonderlikheid. Dit is in elk geval ook 'n stuk algemene kennis. • Wat beteken "gepaste" by 6.8? Dit is bykans kanoniek dat daar enorme probleme met bepaalde aspekte van die bestaande taaldienste is. Dit sal ook goed wees as daar uitgebrei kan word op hierdie punt deur in die beleid te noem wat presies hierdie dienste alles behels en waar hulle verkrygbaar is. Informele opnames onder kollegas het al male sonder tal uitgewys dat baie mense gewoon nie weet waar hierdie goed verkrygbaar is nie. Wat van byvoorbeeld 'n verbod op die gebruik van geoutomatiseerde vertaalprogramme, om sodoende gehalte te verseker? Of minstens 'n duidelike proses om te verseker dat hierdie soort metodes nie gebruik word nie? En opvoeding vir personeel oor die belang van gehalteversekering in hierdie verband? • By 6.9 word die hoogs problematiese "redelikerwys uitvoerbaar" die eerste keer aangetref. Dit is 'n onsistematiese stuk vaagheid wat doodgewoon lees soos 'n agterdeur om afwykings van die beleid ex post facto goed te maak. Daar word faktore genoem wat oorweeg "moet" word, maar geen aanduiding word gegee van wat die relatiewe gewig van die betrokke faktore moet wees of wat die uiteinde van sodanige oorweging sou behels nie. Hoeveel is byvoorbeeld genoeg om iets te doen in terme van die "getal studente" waarna verwys word? Na watter "beskikbare hulpbronne" word spesifiek verwys en waar word besluit of hulle aan taalsake toegedeel word in die genoemde konteks van "mededingende aansprake"? Is hier iewers 'n meegaande dokument om hierdie vaagheid in die beleid te sistematiseer in konkrete kanale, prosesse en praktyke? • 6.10 is feitelik onwaar soos dit staan; dit pas wel aan by die taalvoorkeure van sommige studente. Dit is inmiddels te betwyfel of die Taalbeleid behoort aan te pas by die voorkeur van personeellede; personeellede is tog eerder onderhewig aan institusionele beleide.	**1/2**
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om 'n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaanssprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaanssprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap.	**1**

	6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as ’n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaansprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in ‘n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaansprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as ’n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	**1**
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaansprekende gemeenskappe op te hef.	**1**

	6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in ‘n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaansprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as ’n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaansprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in ‘n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaansprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so ’n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as ’n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	**1**
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 6.2 Taal aan die US behoort toegang tot akademiese, administratiewe, professionele en sosiale kontekste te verbreed en sukses in daardie kontekste te ondersteun, eerder as om ’n hindernis vir studente of personeellede daar te stel. Dít is veral belangrik in die lig van die grondwetlike reg op toegang tot moedertaalonderrig, die noodsaaklikheid om die	**1**

	gevolge van vorige rassediskriminasie reg te stel, en te verseker dat geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente van die US plaasvind nie. Die US verbind homself tot regstelling deur Afrikaans te gebruik om agtergeblewe Afrikaanssprekende gemeenskappe op te hef. 6.4 Die US respekteer die tale en taalvariteite wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke. Die US erken dat die universiteit geleë is in 'n streek van Suid-Afrika waar die oorgrote meerderheid van mense Afrikaanssprekend is, en erken die universiteit se verantwoordelikheid om ook toegang uit te bou vir behoeftige studente uit hierdie gemeenskap. 6.6 Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit terwyl dit geen persoon van die grondwetlike reg ontneem om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die getal studente wat by 'n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. Desnieteenstaande onderneem die universiteit om daarin te belê om meertaligheid rederlikerwys uitvoerbaar te maak in al hoe meer kontekste. 6.10 Die Taalbeleid pas aan by die veranderende taaldemografie en taalvoorkeure van studente en personeellede, maar ontneem geen persoon van die grondwetlike reg om te leer en leef in die taal van eie keuse nie. 6.11 Die universiteit erken die besondere status van Afrikaans as 'n akademiese taal en sal bydra tot die beskerming en bevordering daarvan. 6.12 Die universiteit aanvaar die beginsel dat die sukses van die Taalbeleid direk afhanklik sal wees van die daarstelling van gepaste en voldoende taalsteun en taaldienste.	
A178	6.1 Is die boodskap wat tans oorgedra word nie dat juis eentaligheid inklusiwiteit bevorder nie? Engels word tog gebruik om te voorkom dat ander uitgesluit word by amptelike sowel as private sosiale geleenthede.	**2**
A179	Die beleidsbeginsels is inlyn met die Visie van die Universiteit maar daar word nie volgens par. 6.9 korrek opgetree rakende die toepassing van die taalvoorkeure nie. Geen 50/50 toepassing nie.	**7**
A180	Begin by Afrikaans as hooftaal vir die enigste oorblywende 'Afrikaanse' Universiteit in die land. Dis 'n skande dat Stellenbosch Afrikaans so minag.	**7**
A181	Net een kommentaar op 6.2, en dit is 'n hartseer een. Die Afrikaanssprekende Bruin gemeenskap staan maar altyd laaste in die ry. Die baba is weg saam met die badwater. Wat ek die universiteit sal aanmoedig om te doen -- ek is is seker iemand het dit reeds gedoen! -- is om 'n opname te doen oor hoeveel individue uit die Bruin gemeenskap in die Wes-Kaap in tersiëre onderrig is. As dit 50% onder die landwye gemiddeld in ander groepe is, maak dit dan 'n daadwerklike, meetbare, doelwit: verdubbel die getal Afrikaanssprekende Bruin studente. Meet julle sukses na 5 en 10 jaar.	**2**
A182		
A183	6.10 - ek wil net noem dat taalvoorkeure nie noodwendig 'n weerspieëling is van studente se voorkeurtaal is nie. Laat ek verduidelik - ek het begin om in Afrikaans te studeer maar het mettertyd oorgeskakel Engels toe, omdat die studie-omgewing van so 'n aard geword het dat die gebruik van Engels makliker sou wees. Engels was nooit my voorkeurtaal nie. Afrikaans was. Maar vanaf my derdejaar (2016) het ek gekies om in Engels te studeer eerder as in Afrikaans, maar nié omdat ek self Engels as my voorkeurtaal geag het nie. Ek is genoodsaak om dit te doen. Dus, gaan dit oor die omgewing of atmosfeer wat geskep word waarin 'n student hom-, haar-, hulself bevind op 'n gegewe tydstip wanneer hulle 'n voorkeurtaal moet aandui. Miskien as dit vorentoe makliker vir my sou wees om in Afrikaans te kon aanhou studeer, dan sou ek nooit na Engels oorgeskakel het nie.	**2**
A184		
A185	As die US 'geen direkte of indirekte onbillike diskriminasie teen huidige of voornemende personeellede en studente' wil laat plaasvind nie, het die US bitterlik gefaal in die uitvoering van hul taak. Ek kan nie praat vir 'n isiXhosa sprekendes nie maar wel as 'n Afrikaans sprekende persoon. Daar is vele uitroepe en klagtes, al in die afgelope drie jaar wat ek betrokke is by die universiteit, gemaak deur Afrikaans sprekendes omdat ons kan sien hoe ons taal verval en meer en meer uitgeskuif word as 'n taal waardig om te bevorder en te bemagtig. Foute van die verlede waaaraan Afrikaans moontlik gekoppel kan word is nie 'n verskoning om nou te diskrimineer teen Afrikaans sprekendes nie. Demokrasie en inklusiwiteit is veronderstel om almal in te sluit en nie om foute van die verlede te herhaal nie. Wat tans	**7**

	besig is met die uitsluiting van Afrikaans sprekendes (direk of indirek deur die toedoen van die US) op die US perseel, is onbillike diskriminasie.	
A186		
A187	Die beleidsbeginsels van die taalbeleid moet nie basiese menseregte ingedrang bring nie. Dit moet in alle opsigte insluitend en nie uitsluitend wees deur 'n minderheid se geleentheid tot uitnemendheid te kortwiek nie.	**2/1**
A188		
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191	Inderdaad, alle tale is hulpbronne vir die doeltreffende opbou van kennis, maar dit kan byvoorbeeld baie maklik vir 'n dosent of selfs 'n departement wees om eenvoudig terug te val op die verskoning dat daar nie genoegsame rede is om 'n module in beide Afrikaans en Engels aan te bied nie en dan slegs Engels kies - word die belangrikheid van veel-/meertaligheid as 'n hulpbron dan werklik erken?	**2**
A192	Die wil ontbreek skynbaar om Afrikaans te beskerm teen oorheersing. Wat beteken dit dat gese word dat US sy gekose tale so gebruik dat dit (ook in die toekoms?) alle studente insluit? Watter norme geld benewens die spesifiek gelys in item 6.8 om te bepaal of spesifieke kontekse uitvoerbaar is? Sien bv. vir Item 7.3.3. Argumente vir en teen die amptelike en informele gebruik van Afrikaans aan Universiteit Stellenbosch blyk soms in privaat gesprekke, in die pers en op amptelike platforms, in die rondte te bly maal. Ontbreek daar dalk dan aan een of albei kante van argumente 'n essensiële element waarsonder sinergisme nie bereik sal word nie? Is dit dalk klem op gesindheid as norm wat soms kort? Sluit gesindheid altyd ewewig tussen wat kosbaar vir sommige en behoeftes van ander is, asook aanvaarding van alle realiteite in, sonder aangeplakte hoflikheid en verwerping van ander se regte? Soek almal 'n inklusiewe antwoord sodat daardeur volhoubaar individuele heil gevind kan word? My beroep is dat leierskap in die US Taalbeleid-debatte op soek na antwoorde gesindheid voorop as belangrikste norm sal stel. Indien dit ook wyer as vir hierdie debat as navolgenswaardige kultuur vestig, sal die volle potensiaal van die Reënboognasie en van elke kultuurgroep daarin, uiteindelik verwesenlik kan word, met Universiteit Stellenbosch wat deur sy voorbeeld weereens toonaangewend leiding gee.	**2**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195	Die beleidbeginsels stel voor dat een taal bo 'n ander gebruik kan word om professioneel te wees en dan ook, eksklusief, van die professionele waarde van Engels te praat, dit is pure diskriminasie. Dit is neerkykend om voor te stel dat Engels meer professioneel as ander tale in die Wes-Kaap is. Verder kan dit nie as inklusief gesien word om voor te stel dat hulle Engels moet gebruik om professioneel te kan wees nie, terwyl hul moedertaal en die breë woordeskat wat daarmee saamkom hul sal toelaat om hulself meer professioneel uit te druk. Universiteit van Stellenbosch het die personeel, materiaal en dosente (verseker in Afrikaans, maar tot 'n belangrike mate in isiXhosa ook) om studente kans te gee om te leer en hulself uit te druk sonder dat hulle onderpresteer of op neergekyk word ter wille van die Universiteit se verhewe perspektief van Engels.	**2**
A196	Dit help nie die US omarm die taalbeleidsraamwerk vir openbare hoëronderwysinstellings se beklemtoning van "taal as hulpbron" nie, as hierdie beginsel nie terselfdertyd in die doel van die beleid veranker word nie. Taal as hulpbron en die burokratiese hantering daarvan in die konseptaalbeleid kan nie met mekaar versoen word nie. Die terugval op die ou paradigma van "taal as probleem" in die daaropvolgende paragraaf maak die aangeplakte aard van die hulpbronbenadering duidelik. Omvorm die doelwit en die res volg – dalk. Voorts val dit op die konsepbeleid beklemtoon steeds die regstelling van vorige rassediskriminasie. Die subteks agter hierdie posisie is steeds dat Afrikaans as probleem eerder as hulpbron geld en toegang verhinder, eerder as om dit moontlik te maak. Terselfdertyd weier die US steeds volstrek om die bestaan van krasse strukturele diskriminasie teen Afrikaanssprekendes uit agtergestelde gemeenskappe te erken; so ook die werklikheid van uitsluiting deur Engels.	**2**
A197		
A198	Enige universiteit wat staan vir iets, in die geval hopelik dankbaarheid teenoor die Afrikaanse gemeenskap wat die instansie gevestig het, sal sekere groepe outomaties uitsluit. Deur toe te gee aan druk, word 'n sneeubaleffek begin, wat nie gestop sal kan word nie. Kyk maar na ander universiteite, spesifiek die Universiteit van die Vrystaat. Deur toe te gee aan studente se eise vir "inklusiwitieit" en "transformasie" het die UV gegaan van 'n top-universiteit, wat op internasionale prestasie kon aanspraak maak, na 'n agterlike hool. Moenie dat die US die selfde paadjie loop nie. Ek is veral skepties oor die aanpasbaarheid by studente en personeellede. Moet die beleid nie eerder aanstellings bepaal, as wat aangesteldes die beleid bepaal nie? Wat is die punt van 'n beleid dan?	**2**
A199		
A200		

A201	6.4. Wat beteken dit om tale te "respekteer"? Hierdie woord het óf sterk implikasies vir die meerderheidstale van Suid-Afrika aan die US óf dit is nog 'n leë korporatiewe frase. As mens hom by die feite hou dan is die gepaste werkwoord vir wat die US teenoor die Suid-Afrikaanse meerderheidstale doen liewer "tolereer" of "verdra", nie "respekteer" nie. 6.6. Aangesien die US se beleid op 'n diverse Engelstaligheid mik, word daadwerklike meertaligheid as 'n uitsluitingsmeganisme gesien. As die US aanneem dat Engelstaligheid a priori 'n insluitingsmeganisme is dan is die gevolg natuurlik dat 'n werklike meertaligheid 'n uitsluitingsmeganisme is. Daar bestaan geen skikking nie - óf Engelstaligheid is 'n insluitingsmeganisme óf meertaligheid is 'n insluitingsmeganisme. 6.8. "Ondersteun" die US sy taalbeleid of maak hy seker dat dit toegepas word? Toepassing sou beteken om daadwerklike meertaligheid onder studente en veral dosente te vestig. Ondersteuning is aspris vaag. 6.9. & 6.10. maak die hele doel van die taalbeleid tot niet, aangesien die vaagheid van 6.9. en 6.10. feitlik enige besluit van die US aanvaarbaar maak. Dus sal in die praktyk geen keuse na beginsels gemaak word nie, maar liewer afhangende van wie ook al hulle stem dik maak en 'n ongerief vir die bestuur van die US daarstel.	**2**
A202		
A203	Studente en dosente word nie tans aangemoedig om Afrikaans as akademies taal te gebruik nie en is dus nie bevordering van meertaligheid nie.	**7**
A204		
A205	Punt 6.6 stel die volgende as feit: "Die US gebruik die instelling se gekose tale op so 'n wyse dat dit alle studente, personeellede en ander belanghebbendes insluit". Dit is tans nie die geval nie. Vir die nuwe beleid om hoegenaamd suksesvol te wees, moet foute van die hede erken word en moet die vertrekpunt wees om redes daarvoor, asook oplossings te vind om die voortsetting daarvan te voorkom. Punt 6.10 noem dat die universiteit aanpas by die veranderende behoeftes van studente. 'n Student wat enkele maande tevore nog op skool was, beskik beslis nie oor die diepgaande kennis van die voor- of nadele van taalkeuses nie en laat hulle dikwels lei deur wanpersepsies oor die waarde van Engelse onderrig. 'n Taalbeleid behoort ook voorsiening te maak vir ondersteuning aan studente wanneer hulle taalkeuses in klas- en kursusverband uitoefen, net soos wat die geval met ondersteuning oor vakkeuses is. Tans speel dosente dikwels slagoffer en verklaar dat onderrig slegs in Engels aangebied word omdat dit is wat studente verlang. Hulle speel dan geen rol om studente oor die voordele van moedertaalonderrig bewus te maak nie. As dosente nie oor die kundigheid beskik om dit te doen nie, behoort 'n instelling soos die US se Taalsentrum tydens oriëntasie nuwe studente in dié verband in te lig.	**2**
A206		
A207	Ek is gelukkig met Afdeling 6	**7**
A208	6.1 Voeg by: U verwysing na "vorige rassediskriminasie" wat erken moet word (waarvan, soos bo, huidige studente geen deel gehad het nie) maar erkenning moet ook gegee word aan huidige rassediskriminasie in 'n legio van wetgewing wat bepaal of jy bv via 'n "kwota" tot 'n studierigting toegelaat moet word, dat EE wetgewing suiwer rasgebaseerde diskriminasie toepas in die werkplek ens. Die US behoort uitdruklik die beginsel van meriete te beklemtoon en alle vorme van rassisme (vorige en huidige) te verwerp 6.9 Verwys afdeling twee en die aanslag op Afrikaans via die hudige regering se wette en beleide wat op ras gebasser word. Die beklemtoning van "transformasie" as alleenbeginsel deur die regering en die verwerping van meriete (by aanstelling van dosente, toelating van studente ens) sal noodwendig die vernietiging van Afrikaans tot gevolg he. Hoe meer Engelsspekrekende doesente u aanstel, hoe meer engelse studente u toelaat laat u toe om die taaldemografie na Engels te skuif. Weereens in konteks van die groter SA perspektief en die bedienging van die WesKaap se studente het u nodig om 'n sterker posisie vir Afrikaans in te neem, juis omdat daar reeds soveel Engelse alternatiewe in die land asook die Weskaap is	**2**
A209	6.1 – 6.3 Taal is nie net 'n politieke voorwerp of onderwerp nie, dit bepaal en deurdring daagliks elke aspek van elke mens se lewens, veral in die behandeling van onderwys, navorsing en die bou van kennis. Om dit te vereenvoudig na 'n Engels-dominante omgewing verarm die ondervinding en doeltrefendheid van ALLE studente en akademici se ondervinding en bydrae aan die US. Dit is onduidelik hoe die bevordering van Engels (ten koste van Afrikaans) vorige rassediskriminasie reg stel?? Is Engels 'n raslose taal? IS Afrikaans 'n rassige taal? Dit klink nie eerlik of realisties nie. Beide tale word buitendien deur diwerse gemeenskappe gebruik, en Afrikaans deur meer mense in Suid-Afrika as Engels. 6.4 Hoedan die verminderwaardiging van Afrikaans se bydrae aan die US? 6.5 Tale is nie eenvoudig "hulpbronne" nie, maar 'n deel van mense se lewens, hul kutuur en identiteit. "n Mens kan onmoontlik taal in afsondering behandel. Beide kultuur en identiteit word ook deur die Grondwet beskerm. 6.6 Hoe? Op watter manier word dit verseker en beskerm? Wat is "op so 'n wyse"? 6.7 Hierdie is 'n politieke standpunt en behoort nie 'n deel van die taalbeleid te wees nie. 6.8 Bevorder die US die meertaligheid van dosente? Of moet net nie-Engelssprekendes 'n taal aanleer? Wat van die idee dat Engelssprekende akademici Afrikaans of 'n Afrikataal	**1/2**

	(wat hulle nie reeds magtig is nie) aanleeer en dus meertaligheid te bevorder. 6.9 Hierdie punt kom voor as 'n sleutel tot latere redekaweling wanneer Afrikaans uitgestoot word, en die rede dan as die onredelike uitvoerbaarheid van die behouding van Afrikaans as onderwystaal gegee word. Ek staan hierdie punt (6.9) ten sterkste teen. Die US moet óf meertaligheid bevorder en die regte van bestaande tale aan die US beskerm, óf die US moet die entegriteit hê omeenvoudig die afskaffing van Afrikaans aan te kondig. 6.10 Hierdie is nie 'n billike stelling nie. Indien 'n taal minder en minder toegang tot die US se geleenthede bied (deur om stelselmatig minder befondsing en ondersteuning te ontvang) sal studente vanselfsprekend minder en minder voorkeur vir 'n taal as beroepstaal hê. Die stelling van 6.10 beteken boonop dat die belange en regte van minderheidsgroepe (b.v., bruin Afrikaansprekende studente uit die platteland) verontag word. 'n Tiranie van nóg die meerderheid nóg die minderheid kan toegalaat word, en die regte van Suid-Afrikaanse burgers aan die US moet in ag geneem word (bo die van buitelanders).	
A210	Universiteite oral oor Suid-Afrika wil, deur die verlede reg te stel, Afrikaans as taal weggooi. Die verlede is nie rede om 'n taal weg te gooi nie.	**2**
A211		
A212	Die taalbeleid se teorie word nie in die praktyk toegepas nie. Alhoewel dit sê Afrikaans is nog gelyk, is die klasse verengels en die Afrikaans van die kursus van swak gehalte. Die beleid word nie gevolg nie.	**3**
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 6: Policy principles	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**3/4**
E5	They are all good and clear.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**
E10		
E11		
E12	I agree that South Africans should not have to feel excluded in any way	**7**
E13	The policy of addressing past injustice should not be disguised as method of reversing the injustices towards Afrikaans speaking students. With the organized effort of SU to discourage the speaking and teaching in Afrikaans, SU is excluding the Afrikaans speaking students and shaming them for their heritage and culture. The so called changing demographic is due to a concerted effort by SU to discourage the application and facilitation for Afrikaans students	**2**
E14		
E15	No comment.	**7**
E16	6.10 is very vague and worrying. Consistently this policy speaks of increasing access to higher education and to ensuring that the educational process is still sound; yet here it seems that other factors are to be used (changing demographics and preferences) which may not have anything to do with sound education. What is the basis for adjudicating requests based on 6.10?	**2/1**
E17	The emphasis on the inclusion of all students in access to learning in a language understandable to them is well illustrated in the policy. I agree that no one should be left behind in the education sphere and having access to english teaching is important in this	**2**
E18		
E19		
E20	Policy are simply an ideal. Implementation of some items may be problematic.	**3**
E21	I support multilingualism. In Section 6.1 it is correctly stated that language should not be a barrier to students. Section 6.5 says that all students should be included. However, the implementation of the present language policy excludes a large percentage of black (mostly brown) students from tertiary education. Of all race groups, the brown community is the least represented in tertiary education. This is at least partially due to the lack of teaching in Afrikaans. These Afrikaans students should come from the Western Cape and Northern Cape and Stellenbosch University (SU) should cater for them because there is no other university (except NWU and Akademia) for them. English is not readily spoken in these provinces, especially the Northern Cape. So, not being able to study in Afrikaans is a significant barrier to them (brown and white students), which contravenes Section 6.1 and "equitable access". If I had to study in English in my time, I would probably have scraped through or have failed because of the language barrier. Nice words in a policy don't mean anything if SU is not prepared to carry out its policy. Yes, there is some Afrikaans left in the classes (so that it can said that Afrikaans is used, but it such a low percentage that it does not mean anything.) Therefore, in Section 6.8 it should be stated that SU will provide Afrikaans and English classes for all undergraduate courses (up to a B degree; that is, for	**1/3**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	3 or 4 years respectively). This should be guaranteed for a period of 10 years at least. During this time, SU should put in a definite effort to recruit students from at least the Western and Northern Cape (also Gauteng and the rest of the country) to study in Afrikaans at SU. I am convinced that the market for Afrikaans students is there, which should provide the funding.	
E22	I would like to know what you are going to do for 6.8. This is way too vague. 6.9 Sounds fair BUT students should still be allowed to answer tests in the language of their preference even if the lecturer does not speak this language and the Lecturer should not be allowed to force a student to answer in a language that they are not comfortable with.	**3**
E23		
E24	The biggest challenge is the 'perceived disappearance of Afrikaans' and the principles place a huge responsibility on everyone. A recommendation is to assess the impact of the implementation of the principles on staff and student. In some industries, English has been an remain the only language of communication, yet there is a requirement that 3 languages, well 2 only, be applied. As much as there is a need for respect in this regard, the effectiveness of this need to assessed.	**3**
E25		
E26		
E27	Effective in accommodation students but maybe more focus on the actual demand for certain languages can be looked at more in depth.	**7**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33	Fine as is	**7**
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**4**
E41	i want afrikaans	**4**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	N/A	**7**
E48		
E49	English	**4**
E50	English please	**4**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	These principles are good. And I would like to add on "changing language demographics" that student's choice of language should be the determinant factor and not the home language of the student. In South Africa majority of young people are not as proficient in their home language as they are in English and there is no need to reverse this regardless of what caused them to be that way.	**1**
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61	I appreciate the institutions acknowledgment of the complex role language plays in our society in particular. Language is political and therefor should be treated as such. What ever happens, may the institution take that into consideration.	**2**
E62	No Comment	**7**
E63	This section should be rewritten as follows: 6.2 Language at SU should broaden access to and enhance success in academic, administrative, professional and social contexts, and should not constitute a barrier to students or staff. This is particularly important given the constitutional right to mother-tongue education, the imperatives to redress the results of past racial discrimination and to ensure no direct or indirect unfair discrimination against present or prospective SU staff and students. The SU is committed to redress through using Afrikaans to uplift educationally disadvantaged communities. 6.4 SU respects the languages and language varieties used by students and staff and acknowledges their language preferences and levels of language proficiency. SU also	**2/1**

	acknowledges that it is located in a region of South Africa where the vast majority of people are Afrikaans-speaking, and recognises that the university has a responsibility to also expand access to deserving students from this community. 6.6 SU applies the institution's chosen languages in such a way that it includes all students, staff and other stakeholders without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.9 The Language Policy and its implementation are informed by what is reasonably practicable in particular contexts. Relevant factors to be considered include, but are not limited to, the three foundational normative principles set out in 6.1 to 6.3 above; the number of students who will benefit from a particular mode of implementation; the academic language proficiency of the students involved; the availability and academic language proficiency of staff members; timetable and venue constraints; and SU's available resources and the competing demands on those resources. The above notwithstanding, the university undertakes to make the necessary investments to progressively make multilingual teaching reasonably practicable in more contexts. 6.10 The Language Policy implementation adapts to the changing language demographics and language preferences of students and staff without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.11 The university recognises the unique status of Afrikaans as an academic language and will contribute to the protection and promotion thereof. 6.12 The university accepts the principle that the success of the language policy depends directly on the implementation of appropriate and sufficient language support and language services.	
E64	This section should be rewritten as follows: 6.2 Language at SU should broaden access to and enhance success in academic, administrative, professional and social contexts, and should not constitute a barrier to students or staff. This is particularly important given the constitutional right to mother-tongue education, the imperatives to redress the results of past racial discrimination and to ensure no direct or indirect unfair discrimination against present or prospective SU staff and students. The SU is committed to redress through using Afrikaans to uplift educationally disadvantaged communities. 6.4 SU respects the languages and language varieties used by students and staff and acknowledges their language preferences and levels of language proficiency. SU also acknowledges that it is located in a region of South Africa where the vast majority of people are Afrikaans-speaking, and recognises that the university has a responsibility to also expand access to deserving students from this community. 6.6 SU applies the institution's chosen languages in such a way that it includes all students, staff and other stakeholders without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.9 The Language Policy and its implementation are informed by what is reasonably practicable in particular contexts. Relevant factors to be considered include, but are not limited to, the three foundational normative principles set out in 6.1 to 6.3 above; the number of students who will benefit from a particular mode of implementation; the academic language proficiency of the students involved; the availability and academic language proficiency of staff members; timetable and venue constraints; and SU's available resources and the competing demands on those resources. The above notwithstanding, the university undertakes to make the necessary investments to progressively make multilingual teaching reasonably practicable in more contexts. 6.10 The Language Policy implementation adapts to the changing language demographics and language preferences of students and staff without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.11 The university recognises the unique status of Afrikaans as an academic language and will contribute to the protection and promotion thereof. 6.12 The university accepts the principle that the success of the language policy depends directly on the implementation of appropriate and sufficient language support and language services.	**1**
E65	This section should be rewritten as follows: 6.2 Language at SU should broaden access to and enhance success in academic,	**1**

	administrative, professional and social contexts, and should not constitute a barrier to students or staff. This is particularly important given the constitutional right to mother-tongue education, the imperatives to redress the results of past racial discrimination and to ensure no direct or indirect unfair discrimination against present or prospective SU staff and students. The SU is committed to redress through using Afrikaans to uplift educationally disadvantaged communities. 6.4 SU respects the languages and language varieties used by students and staff and acknowledges their language preferences and levels of language proficiency. SU also acknowledges that it is located in a region of South Africa where the vast majority of people are Afrikaans-speaking, and recognises that the university has a responsibility to also expand access to deserving students from this community. 6.6 SU applies the institution's chosen languages in such a way that it includes all students, staff and other stakeholders without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.9 The Language Policy and its implementation are informed by what is reasonably practicable in particular contexts. Relevant factors to be considered include, but are not limited to, the three foundational normative principles set out in 6.1 to 6.3 above; the number of students who will benefit from a particular mode of implementation; the academic language proficiency of the students involved; the availability and academic language proficiency of staff members; timetable and venue constraints; and SU's available resources and the competing demands on those resources. The above notwithstanding, the university undertakes to make the necessary investments to progressively make multilingual teaching reasonably practicable in more contexts. 6.10 The Language Policy implementation adapts to the changing language demographics and language preferences of students and staff without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.11 The university recognises the unique status of Afrikaans as an academic language and will contribute to the protection and promotion thereof. 6.12 The university accepts the principle that the success of the language policy depends directly on the implementation of appropriate and sufficient language support and language services.	
E66	This section should be rewritten as follows: 6.2 Language at SU should broaden access to and enhance success in academic, administrative, professional and social contexts, and should not constitute a barrier to students or staff. This is particularly important given the constitutional right to mother-tongue education, the imperatives to redress the results of past racial discrimination and to ensure no direct or indirect unfair discrimination against present or prospective SU staff and students. The SU is committed to redress through using Afrikaans to uplift educationally disadvantaged communities. 6.4 SU respects the languages and language varieties used by students and staff and acknowledges their language preferences and levels of language proficiency. SU also acknowledges that it is located in a region of South Africa where the vast majority of people are Afrikaans-speaking, and recognises that the university has a responsibility to also expand access to deserving students from this community. 6.6 SU applies the institution's chosen languages in such a way that it includes all students, staff and other stakeholders without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.9 The Language Policy and its implementation are informed by what is reasonably practicable in particular contexts. Relevant factors to be considered include, but are not limited to, the three foundational normative principles set out in 6.1 to 6.3 above; the number of students who will benefit from a particular mode of implementation; the academic language proficiency of the students involved; the availability and academic language proficiency of staff members; timetable and venue constraints; and SU's available resources and the competing demands on those resources. The above notwithstanding, the university undertakes to make the necessary investments to progressively make multilingual teaching reasonably practicable in more contexts. 6.10 The Language Policy implementation adapts to the changing language demographics and language preferences of students and staff without denying any person their	**1**

	constitutional right to use the language of their own choice. 6.11 The university recognises the unique status of Afrikaans as an academic language and will contribute to the protection and promotion thereof. 6.12 The university accepts the principle that the success of the language policy depends directly on the implementation of appropriate and sufficient language support and language services.	
E67	This section should be rewritten as follows: 6.2 Language at SU should broaden access to and enhance success in academic, administrative, professional and social contexts, and should not constitute a barrier to students or staff. This is particularly important given the constitutional right to mother-tongue education, the imperatives to redress the results of past racial discrimination and to ensure no direct or indirect unfair discrimination against present or prospective SU staff and students. The SU is committed to redress through using Afrikaans to uplift educationally disadvantaged communities. 6.4 SU respects the languages and language varieties used by students and staff and acknowledges their language preferences and levels of language proficiency. SU also acknowledges that it is located in a region of South Africa where the vast majority of people are Afrikaans-speaking, and recognises that the university has a responsibility to also expand access to deserving students from this community. 6.6 SU applies the institution's chosen languages in such a way that it includes all students, staff and other stakeholders without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.9 The Language Policy and its implementation are informed by what is reasonably practicable in particular contexts. Relevant factors to be considered include, but are not limited to, the three foundational normative principles set out in 6.1 to 6.3 above; the number of students who will benefit from a particular mode of implementation; the academic language proficiency of the students involved; the availability and academic language proficiency of staff members; timetable and venue constraints; and SU's available resources and the competing demands on those resources. The above notwithstanding, the university undertakes to make the necessary investments to progressively make multilingual teaching reasonably practicable in more contexts. 6.10 The Language Policy implementation adapts to the changing language demographics and language preferences of students and staff without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.11 The university recognises the unique status of Afrikaans as an academic language and will contribute to the protection and promotion thereof. 6.12 The university accepts the principle that the success of the language policy depends directly on the implementation of appropriate and sufficient language support and language services.	**1**
E68	This section should be rewritten as follows: 6.2 Language at SU should broaden access to and enhance success in academic, administrative, professional and social contexts, and should not constitute a barrier to students or staff. This is particularly important given the constitutional right to mother-tongue education, the imperatives to redress the results of past racial discrimination and to ensure no direct or indirect unfair discrimination against present or prospective SU staff and students. The SU is committed to redress through using Afrikaans to uplift educationally disadvantaged communities. 6.4 SU respects the languages and language varieties used by students and staff and acknowledges their language preferences and levels of language proficiency. SU also acknowledges that it is located in a region of South Africa where the vast majority of people are Afrikaans-speaking, and recognises that the university has a responsibility to also expand access to deserving students from this community. 6.6 SU applies the institution's chosen languages in such a way that it includes all students, staff and other stakeholders without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice.	**1**

	6.9 The Language Policy and its implementation are informed by what is reasonably practicable in particular contexts. Relevant factors to be considered include, but are not limited to, the three foundational normative principles set out in 6.1 to 6.3 above; the number of students who will benefit from a particular mode of implementation; the academic language proficiency of the students involved; the availability and academic language proficiency of staff members; timetable and venue constraints; and SU's available resources and the competing demands on those resources. The above notwithstanding, the university undertakes to make the necessary investments to progressively make multilingual teaching reasonably practicable in more contexts. 6.10 The Language Policy implementation adapts to the changing language demographics and language preferences of students and staff without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.11 The university recognises the unique status of Afrikaans as an academic language and will contribute to the protection and promotion thereof. 6.12 The university accepts the principle that the success of the language policy depends directly on the implementation of appropriate and sufficient language support and language services.	
E69	This section should be rewritten as follows: 6.2 Language at SU should broaden access to and enhance success in academic, administrative, professional and social contexts, and should not constitute a barrier to students or staff. This is particularly important given the constitutional right to mother-tongue education, the imperatives to redress the results of past racial discrimination and to ensure no direct or indirect unfair discrimination against present or prospective SU staff and students. The SU is committed to redress through using Afrikaans to uplift educationally disadvantaged communities. 6.4 SU respects the languages and language varieties used by students and staff and acknowledges their language preferences and levels of language proficiency. SU also acknowledges that it is located in a region of South Africa where the vast majority of people are Afrikaans-speaking, and recognises that the university has a responsibility to also expand access to deserving students from this community. 6.6 SU applies the institution's chosen languages in such a way that it includes all students, staff and other stakeholders without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.9 The Language Policy and its implementation are informed by what is reasonably practicable in particular contexts. Relevant factors to be considered include, but are not limited to, the three foundational normative principles set out in 6.1 to 6.3 above; the number of students who will benefit from a particular mode of implementation; the academic language proficiency of the students involved; the availability and academic language proficiency of staff members; timetable and venue constraints; and SU's available resources and the competing demands on those resources. The above notwithstanding, the university undertakes to make the necessary investments to progressively make multilingual teaching reasonably practicable in more contexts. 6.10 The Language Policy implementation adapts to the changing language demographics and language preferences of students and staff without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 6.11 The university recognises the unique status of Afrikaans as an academic language and will contribute to the protection and promotion thereof. 6.12 The university accepts the principle that the success of the language policy depends directly on the implementation of appropriate and sufficient language support and language services.	**1**
E70		
E71	Insightful.	**7**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E78	Inclusion of 6.1 is crucial in actually enabling epistemic access to a wide audience. Many students choosing to undertake their studies in English may have a limited understanding of the English language, and official recognition and allowance for other languages they are more comfortable with, especially during activities requiring input from multiple persons (e.g. tutorials, group work, class discussions) will facilitate effective learning. This will in turn expose other students to the languages represented in the classroom. Furthermore, this clause also serves to acknowledge the diversity represented amongst the staff members, and allows multilingual lecturing staff to take advantage of the languages they may be proficient in to help students.	**2**
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	I agree, but the emphasis should be on English as the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**7**
E84	I like 6.4 and 6.5. Paragraph 6.9 seems vague and also open to exploitation. In what way does the number of students inform the mode of implementation (and what does mode of implementation refer to?)? Does this mean that the minority can be excluded if the majority benefits? What prevents anyone from changing these environmental factors to enforce only on "mode" of implementation?	**1**
E85	Toegang is duidelik die ubernorm. Meertaligheid word hiervoor opgeoffer. Waarom dan nie maar eerlik hieromtrent wees nie?	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**7**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	This seems suitably fuzzy to be open for interpretation.	**7**
E91	It is crucial that language should not be a barrier to students or staff. This ideal is well appreciated.	**1**
E92		
E93	No	**7**
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**
E96	It is meant for the inclusion of the majority of learners, this is why it should remain as English.	**4**
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	Perhaps some clarity as to what extent will you allow the use of other South African official languages.	**1**
E109	Noted, thank you.	**7**
E110		
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	These are sound language policy principles. However, it is not clear why the principle of redress which is very central to the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020), has been omitted. As required by the Constitution, the historically marginalised languages, isiXhosa, in the case of SU, need to be given high priority. The policy needs to clearly show how the the development of isiXhosa will be promoted.	**1/3/2**
E116	No comment.	**6**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 7.1 | Section 7.1

7.1 Leer en onderrig

7.1.1 Afrikaans en Engels is die US se leer- en onderrigtale. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word.

7.1.2 Voorgraadse modules word aangebied deur enige van die maatreëls wat in 7.1.3, 7.1.4 en 7.1.5 hieronder uiteengesit word.

7.1.3 Vir voorgraadse modules waar dit redelikerwys uitvoerbaar en pedagogies verantwoordbaar is om meer as een klasgroep te hê, geld die volgende:

7.1.3.1 Daar is aparte lesings in Afrikaans en Engels.

7.1.3.2 Leergeleenthede soos groepwerk, opdragte, tutoriale en praktika waarby studente van verskillende taalgroepe betrek word, word gebruik om integrasie binne programme te bevorder.

7.1.3.3 Studente word in Afrikaans en Engels ondersteun gedurende ’n kombinasie van toepaslike, gefasiliteerde leergeleenthede (byvoorbeeld konsultasies in kantoortyd of geskeduleerde tutoriale en praktika).

7.1.4 Vir voorgraadse modules waar sowel Afrikaans as Engels in dieselfde klasgroep gebruik word, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg:

7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in ten minste Engels oorgedra, en word opsommings of beklemtoning van inhoud ook in Afrikaans voorsien. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord.

7.1.4.2 Studente word in Afrikaans en Engels ondersteun gedurende ’n kombinasie van toepaslike, gefasiliteerde leergeleenthede (byvoorbeeld konsultasies in kantoortyd of geskeduleerde tutoriale en praktika).

7.1.4.3 Vir eerstejaarmodules stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan (indien die tolking aanlyn gedoen is). Gedurende die tweede en daaropvolgende studiejare stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar op versoek van ’n fakulteit, indien die studente se behoeftes die diens regverdig en die US oor die hulpbronne beskik om dit te voorsien. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en (indien tolking verskaf en dit aanlyn gedoen is) ook die intydse tolking daarvan. Indien twee weke verloop sonder

dat enige studente van die tolkdiens vir ’n module gebruik maak, kan dit gestaak word.

7.1.5 In die volgende gevalle sal lesings in slegs een taal aangebied word:

7.1.5.1 Waar die aard van die leerstof in die module dit regverdig, byvoorbeeld as die module oor die taal self handel.

7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien:

(a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan (indien die tolking aanlyn gedoen is). Indien die lesings in die eerstejaarmodules in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans beskikbaar, en gedurende die tweede en daaropvolgende studiejare stel die US simultane tolking beskikbaar op ’n fakulteit se versoek, indien die behoeftes van die studente die diens regverdig en die US oor die hulpbronne beskik om dit te voorsien. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en, indien tolking verskaf en dit aanlyn gedoen is, ook die intydse tolking daarvan. Indien twee weke verloop sonder dat enige studente van hierdie dienste gebruik maak, kan dit gestaak word.

(b) Benewens lesings, is daar toepaslike, gefasiliteerde leergeleenthede (byvoorbeeld konsultasies in kantoortyd of normale geskeduleerde tutoriale en praktika) in Afrikaans en Engels.

7.1.5.3 Waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word, mits die betrokke dosente en onderrigassistente die nodige akademiese taalvaardigheid het en instem om dit te doen.

7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente sowel as uitvoerbaarheid, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategieë, wat insluit opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening.

7.1.7 Die leermateriaal vir voorgraadse modules word soos volg beskikbaar gestel:

7.1.7.1 Alle verpligte leesstof word in Engels voorsien, behalwe waar die module oor die taal self handel.

7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien, tensy dit nie redelikerwys uitvoerbaar is nie.

7.1.7.3 US-moduleraamwerke en -studiegidse is in Afrikaans en Engels beskikbaar.

7.1.7.4 Waar dit redelikerwys uitvoerbaar is en daar ’n pedagogiese behoefte bestaan, word isiXhosa en ander tale gebruik om konsepte verder vas te lê, byvoorbeeld deur die insluiting van meertalige woordelyste met kernbegrippe en akademiese terme.

7.1.8 In nagraadse leer en onderrig kan enige taal of tale gebruik word, mits die dosent(e) en al die studente akademies vaardig is in daardie taal of tale. Dit sluit voorgraadse modules op Nasionale Kwalifikasieraamwerk-(NKR-)vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in.

7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op Nasionale Kwalifikasieraamwerk- (NKR-)vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 uit. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is slegs in Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels.

7.1.10 Waar studente of personeellede alternatiewe tekste soos Braille- of vergrote tekste nodig het as ’n manier om te kommunikeer en om inligting te verstaan, en sodanige tekste is nie beskikbaar nie, behoort die betrokke personeellid met die Braille-kantoor van die US skakel om die tydige beskikbaarstelling van die alternatiewe tekste te reël.

7.1.11 Aangesien Suid-Afrikaanse Gebaretaal die primêre taal vir sommige Dowe persone is, is ’n Gebaretaaltolk en/of intydse voorsiening van onderskrifte gedurende lesings, tutoriale en die vernaamste openbare US-geleenthede beskikbaar waar dit vereis word en redelikerwys uitvoerbaar is.

7.1.12 Fakulteite kan in spesifieke gevalle van die beleidsbepalings in 7.1 afwyk, maar slegs as die afwyking:

7.1.12.1 Met die beginsels van hierdie *Beleid* strook; en

7.1.12.2 Geregverdig word deur die menslike en fisiese hulpbronne wat die Universiteit beskikbaar stel, deur pedagogiese oorwegings of deur fakulteitspesifieke oorwegings; en

7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat, of, in dringende gevalle, deur die Uitvoerende Komitee van die Senaat goedgekeur word

7.1 Learning and teaching

7.1.1 Afrikaans and English are SU’s languages of learning and teaching. SU supports their academic use through a combination of facilitated learning opportunities for students, including lectures, tutorials and practicals, as well as learning support facilitated by means of information and

communication technology (ICT). In the spirit of translanguaging, space can be provided for the use of other languages in, e.g., tutorials and practicals.

7.1.2 Undergraduate modules are offered by any of the measures set out in paragraphs 7.1.3, 7.1.4 and 7.1.5 below.

7.1.3 For undergraduate modules where it is reasonably practicable and pedagogically sound to have more than one class group:

7.1.3.1 There are separate lectures in Afrikaans and English.

7.1.3.2 Learning opportunities, such as group work, assignments, tutorials and practicals involving students from various language groups, are utilised to promote integration within programmes.

7.1.3.3 Students are supported in Afrikaans and English during a combination of appropriate, facilitated learning opportunities (e.g., consultations during office hours or routinely scheduled tutorials and practicals).

7.1.4 For undergraduate modules where both Afrikaans and English are used in the same class group, the combination of facilitated learning opportunities is as follows:

7.1.4.1 During each lecture, all information is conveyed at least in English and summaries or emphasis on content are also given in Afrikaans. Questions in Afrikaans and English are, at the least, answered in the language of the question.

7.1.4.2 Students are supported in Afrikaans and English during a combination of appropriate, facilitated learning opportunities (e.g., consultations during office hours, or routinely scheduled tutorials and practicals).

7.1.4.3 For first-year modules, SU makes simultaneous interpreting available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation (if the interpreting took place online). During the second and subsequent years of study, SU makes on-site or online simultaneous interpreting available upon request by a faculty, if the needs of the students warrant the service and SU has the resources to provide it. A recorded version of the original unedited lecture and (if interpreting was provided and took place online) the real-time interpretation will also be provided. If two weeks have passed with no students making use of the interpreting service in a module, it may be discontinued.

7.1.5 In the following instances, lectures will be offered in one language only:

7.1.5.1 Where the nature of the subject matter of the module justifies doing so, for example where the module is on the language itself.

7.1.5.2 Where the assigned lecturer is proficient to teach only in Afrikaans or English. For these modules additional support is provided:

(a) If the lectures are in Afrikaans, SU makes simultaneous interpreting in English available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation, (if the interpretation took place online). If the lectures are in English, SU makes simultaneous interpreting of the first-year modules available in Afrikaans on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation (if the interpretation took place online). During the second and subsequent years of study, SU makes simultaneous interpreting available in Afrikaans on-site or online upon request by a faculty, if the needs of the students warrant the service and SU has the resources to provide it. A recorded version of the original unedited lecture and (if interpreting was provided and took place online) the real-time interpretation will also be provided. If two weeks have passed with no students making use of the service in a module, it may be discontinued.

(b) In addition to lectures, there are appropriate, facilitated learning opportunities (e.g., consultations during office hours, or routinely scheduled tutorials and practicals) in Afrikaans and English.

7.1.5.3 Where all the students in the class group have been invited to vote by means of a secret ballot, and those students who have voted, unanimously agree to it, the module will be presented in Afrikaans only or English only, provided that the relevant lecturers and teaching assistants have the necessary academic language proficiency and agree to do so.

7.1.6 In addition to lectures, based on students' needs and practicability, SU provides a variety of ICT-enhanced learning strategies, including educational (audio and/or video) recordings of lecture material, which are made available to students in Afrikaans, English and, in some cases, isiXhosa for self-directed learning, the further reinforcement of concepts and for revision.

7.1.7 The learning materials for undergraduate modules are made available as follows:

7.1.7.1 All compulsory reading material is provided in English except where the module is about the language itself.

7.1.7.2 Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans where reasonably practicable.

7.1.7.3 SU module frameworks and study guides are available in Afrikaans and English.

7.1.7.4 Where reasonably practicable and where there is a pedagogical need, isiXhosa and other languages are used to further reinforce concepts by, e.g., the inclusion of multilingual glossaries of key concepts and academic terms.

7.1.8 In postgraduate learning and teaching, including undergraduate modules at National Qualifications Framework (NQF) level 8 and postgraduate qualifications at NQF level 7, any language(s) may be used provided the lecturer(s) and all the students are academically proficient in the language(s).

7.1.9 Question papers for tests, examinations and other summative assessments in undergraduate modules, excluding undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in Afrikaans and English. Question papers for tests, examinations and other summative assessments in postgraduate modules, including undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in English only. Students may answer all assessments and submit all written work in either Afrikaans or English.

7.1.10 Where students or staff need alternative texts such as Braille or enlarged texts as a means to communicate and understand information and these are not available, the relevant member of staff should liaise with SU's Braille Office to arrange the timeous availability of the alternative texts.

7.1.11 As South African Sign Language is the primary language of some Deaf people, a Sign Language interpreter and/or real-time captioning is available during lectures, tutorials and principal SU public events, where it is required and it is reasonably practicable to do so.

7.1.12 Faculties may deviate from the policy provisions in this paragraph 7.1 in particular instances only if the deviation is:

7.1.12.1 Consistent with the principles of this *Policy*; and

7.1.12.2 Justified by the human and physical resources made available by the University, by pedagogical concerns or by faculty-specific considerations; and

7.1.12.3 Approved by the relevant faculty board, and reported with the justification to Senate and approved by Senate, or, when urgent, by the Executive Committee of Senate.

	Kommentaar rakende Afdeling 7.1: Beleidsbepalings rakende leer en onderrig	Analise*
A1		
A2		
A3	Voorafopgeneemde klasse in Afrikaans (by verre die grootste voertaal in Stellenbosch) met Engela as internasionale verwysing en gebruik.	**3**
A4	Reg so	**7**
A5		
A6	7.1.4.1 Hier moet die keuse aan die studente toegelaat word oor of Engels of Afrikaans gebruik moet word.	**4**
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Die ideaal sou wees om dieselfde klas in Engels EN in Afrikaans aan te bied. DIT IS BESLIS PRAKTIES ONUITVOERBAAR EN SOU KONTRAPRODUKTIEF VIR DIE U.S. WEES . GEVOLGLIK stem ek saam met klasse in Engels en dan met 'n opsomming in Afrikaans. In die algemeen is ek ook akkoord met hierdie afdeling - aangesien dit meertaligheid stipuleer - en nie teen die behoud van Afrikaans diskrimineer nie.	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A16		
A17		
A18		
A19	Dubbelmedium onderrig en keuse van Engesl en AFrikaans vir assesseringsdoeleindes.	**4/5** cf. 7.1.3, 7.1.4, 7.1.5
A20		
A21		
A22	Sien 3	**7**
A23		
A24		
A25	7.1.9: "Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op Nasionale Kwalifikasieraamwerk- (NKR-)vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 uit." Hierdie beleid is nadelig vir 4-jaar honneursgrade, bv. en o.a. ingenieurswese, waar slegs die eerste 3 jaar se studie tot niks lei mits die 4de jaar ook suksesvol voltooi word nie. Volgens hersiende klousule 7.1.9 bo, sal die 4de jaar modules nie in beide Afrikaans en Engels beskikbaar wees nie. Gevolglik, sal studente wat die eerste 3 jaar in hul moedertaal Afrikaans afgelê het (dit is tipies die oorgrote meerderheid) hul finalejaar in Engels moet aflê. Natuurlik is dit nadelig om te presteer, nietemin tipies uitdagende 4-jaar programme deeglik te slaag vir nagraadse keuring nie. My voorstel is om die klousule te verander soos in 2016 se weergawe van die taalbeleid, naamlik: "Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar.". Hier is die implikasies duidelik en eenvoudig: ALLE VOORGRAADSE ONDERRIG VIND PLAAS IN AFRIKAANS ASOOK ENGELS. Gegewe studentegetalle, waar Afrikaans in die meerderheid is, behoort hierdie reëling nie-onderhandelbaar te wees nie.	**1**
A26		
A27		
A28		
A29		
A30	Kommentaar op paragraaf 7.1.3: Leer en Onderrig Hier word bepaal: 7.1.3 Vir voorgraadse modules waar dit redelikerwys uitvoerbaar en pedagogies verantwoordbaar is om meer as een klasgroep te he, geld die volgende: 7.1.3.1 Daar is aparte lesings in Afrikaans en Engels. 7.1.3.2 ….. Hoe gaan hierdie beleid toegepas word indien talle modules tans slegs in Engels aangebied word? Dit kan slegs genbeur indien alle voorgraadse modules ook in Afrikaans beskikbaar is en die Taalbeleid dit in soveel woorde vasstel. Dit blyk uit persberigte dat die Senaat vir die eerste semeester vanjaar slegs Engelse lesings in vooruitsig stel. Hoe rym dit met hierdie beleid? Dit blyk dat talle belanghebbendes daarop wys dat hierdie “tydelike” reëling maklik permanent kan word. Hierdie bepaling kom net so uit die ou Taalbeleid. Dit is egter selde toegepas, want die praktyk het uitgewys dat Afrikaans selde of ooit in lesingsale gebruik is – iets wat regter Cameron van die Konstitusionele Hof uitgewys het (paragraaf 5 en 7 van sy uitspraak). Kommentaar op paragraaf 7.1.4: Leer en Onderrig Hier word bepaal: 7.1.4 Vir voorgraadse modules waar sowel Afrikaans as Engels in dieselfde klasgroep gebruik word, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in ten minste Engels oorgedra, en word opsommings of beklemtoning van inhoud ook in Afrikaans voorsien. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.2 ….. Hierdie bepaling diskrimineer teen Afrikaanssprekende studente wat gedwing word om lesings in Engels aan te hoor. Wat gaan gebeur as die dosent nie vrae in Afrikaans kan beantwoord of opsommings in Afrikaans kan gee nie? Daar is reeds betoog dat Afrikaans en Engels ingevolge die Grondwet gelyke status behort te geniet – en hierdie paragrawe is in stryd daarmee. Hierdie paragraaf kom ook uit die vorige Taalbeleid. In die praktyk het dit in elk geval selde gebeur dat dosente probeer het om Afrikaanse opsommings te gee – die hele lesing was eenvoudig in Engels.	**3**

	Daar moet ook op die volgende gewys word: THE LANGUAGE POLICY FRAMEWORK FOR PUBLIC HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS, DETERMINED IN TERMS OF SECTION 27(2) OF THE HIGHER EDUCATION ACT, 101 OF 1997 (AS AMENDED): 29. Language of Learning and Teaching (LOLT): Recognising the de facto status of English as the language of learning and teaching across South African higher education institutions, this policy calls upon universities to adopt a flexible approach in the implementation of English as the language of learning and teaching. Necessary support must be provided to students for whom English is not their first language or mother tongue, in order to ensure academic success. Met ander woorde: Die minister van Hoër Onderwys verwag dat studente wat nie Engelstalig is nie (onder andere Afrikaanssprekende studente) in staat gestel moet word om suksesvol in hulle moedertaal te kan studeer. Kommentaar op paragraaf 7.1.5: Onderrig en Leer In hierdie paragraaf word bepaal: 7.1.5 In die volgende gevalle sal lesings in slegs een taal aangebied word: 7.1.5.1 …. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Daar word vervolgens voorsiening gemaak vir tolkdienste in hierdie soort gevalle. Die praktyk het uitgewys dat min of meer alle Afrikaanssprekende dosente ook Engels magtig is. Daar is egter talle dosente wat nie ‘n woord Afrikaans kan of wil praat nie. In die praktyk sal dit daarop neerkom dat hierdie lesings steeds slegs in Engels aangebied word. Daardeur word teen Afrikaanssprekende studnete gediskrimineer en hulle word uitgesluit. Die hulp wat in hierdie soort gevalle aangebied word, byvoorbeeld tolkdienste, behoort deeglik geïmplimeneteer te word, nie net op eerstejaarsvlak nie. Daar word ook voorsiening gemaak vir lesings wat slegs in Arikaans aangebied word. Die praktyk het uitgewys dat dit slegs by wyse van uitsondering, indien ooit, gebeur. In paragraaf 40 van sy uitspraak het regter Cameron bevind: “Nevertheless, the University’s evidence indicates that dual medium classes with interpreting from Afrikaans to English peripheralise and stigmatise black students not conversant in Afrikaans. That, together with the non-prohibitive but significant cost of upscaling to full parallelism means that sustaining the 2014 Language Policy was not reasonably practicable for the University.” Die regter het daarna bevind dat die US se argument dat tolkdienste te duur sou wees, geregverdig is (parr 41-45). In die lig van die regter se bevindings is dit raaiselagtig waarom die nuwe Taalbeleid tog voorsiening maak vir tolkdienste uit Afrikaans na Engels. Dit kan slegs daarop dui dat die US nie in alle opsigte eerlik was in sy opponering van Gelyke Kanse se hofaansoek nie. Kommentaar op paragraaf 7.1.7: Leer en Onderrig Hier lees mens: 7.1.7 Die leermateriaal vir voorgraadse modules word soos volg beskikbaar gestel: 7.1.7.1 Alle verpligte leesstof word in Engels voorsien, behalwe waar die module oor die taal self handel. Vraag: Is die gebruik van Afrikaanse handboeke dan verbode? Hierdie onsinnige bepaling moet verdwyn. Kommentaar op paragraaf 7.1.9: Leer en Onderrig Wat gebeur as ‘n Engelssprekende dosent nie in staat is om antwoordstelle of studiestukke in Afrikaans te ontsyfer nie? Die konsep-Taalbeleid swyg hieroor en dit behoort reggestel te word. Kommentaar op paragraaf 7.1.12: Leer en Onderrig Hier word die deur oogemaak dat die Taalbeleid eenvoudig geïgnoreer kan word. Wat is die	

	nut om ‘n beleid met navolgenswaardige beginsels te formuleer as die moontlikheid bestaan dat sekere dosente of departemente alles in die wind kan slaan? Hierdie paragraaf kan nie so bly nie.	
A31		
A32		
A33	Dubbel medium asseblief	**4**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	geen kommentaar.	**7**
A43		
A44	Werf met geesdrif Afrikaanssprekende skoliere om hul studies aan die US voort te sit deur die versekering te gee dat Afrikaans nie afgeskeep en/of gestigmatiseer word nie.	**3**
A45	Verwys na 7.1.3 - "waar dit redelikerwys uitvoerbaar is". Dit is te "wollerig" en systap 'n doelgerigte pertinente poging wat Afrikaans verdien. Onthou, Afrikaans is DIE taal wat die meeste opgang gemaak het in 20ste eeu - ontwikkel van iets tot 'n taal wat akademies ook sterk is. Praktyk by UP het bewys dat minderheidsgroepe Afrikaanse klasse gekaap het deur eenvoudig te se dat hulle nie Afrikaans verstaan nie. Om kontroversie te vermy, het lektore dan die meerderheid se behoefte verontagsaam en oorgeskakel na die moedswillige minderheid wat Engels wou hoor. Dit is wat in die praktyk gebeur. Neem kennnis !!!!!!!!	**1**
A46		
A47		
A48	Behou Afr as hoofkeuse	**4**
A49		
A50		
A51	7.1.4.3 Skrap die paragraaf en verwys slegs na 'tolking sal beskikbaar wees. So ook 7.1.5.2.	**1**
A52		
A53		
A54		
A55	Die praktiese implementering van hierdie bepaling rakende leer en onderrig is twyfelagtig. Die hoeveelheid tyd wat reeds spandeer word om alle kommunikasie en leer materiaal te vertaal is onprakties en ’n ongelooflike mors van hulpbronne. Ondersteuning vir die vertaling is nie die oplossing nie aangesien ’n dosent aanpasbaar moet kan wees binne ’n universiteitsonderrig omgewing, en nie alle materiaal voortydig beskikbaar het nie. Verder moet alle vertaalde materiaal in elke geval nagegaan word om seker te maak dat konteks behoue gebly het. As ons van studente verwag om genoegsaam Engels magtig te wees om die handboek te kan verstaan, dan sekerlik moet hulle notas en tutoriale ook kan verstaan. ’n Ongelooflike hoeveelheid werk word tans ingesit om materiaal te vertaal en dit word meestal deur minder as 20% van die studente gebruik. Dit is eenvoudig nie regverdigbaar nie.	**2**
A56	Die US behoort hom daartoe te verbind om meertaligheid in SA te bevorder deur alle klasse, lesings ens. in Afrikaans aan te bied. Daar is reeds verskeie opsies by verskeie universiteite in Engels. Die US se eerste verantwoordelikheid is duidelik teenoor Afrikaans. As daar genoegsame studente is om 'n Engelse baan ook te handhaaf, kan Engelse lesings in parallel aangebied word. Twee tale in dieselfde leeromgewing is belaglik, en sluit prakties diegene wat nie die tweede taal (in die praktyk gewoonlik Afrikaans) uit. Dit plaas 'n onredelike las op dosente om meertalig klas te gee en te vrae te tolk. Dat 'n dosent nie 'n taal magtig is nie is geen rede vir 'n klas om in Engels aangebied te word nie. Dosente is werknemers, en behoort verplig te word om binne 'n redelik tyd Afrikaans te leer. In die interim kan hulle deur navorsing bydra of in 'n aparte Engelse baan klasgee. Daar is geen rede vir Afrikaans om dosente van enige afkoms permanent uit te sluit nie.	**2/4**
A57	Ek stem glad nie met die beleid saam nie. Vir alle klasse behoort aparte lesings in beide Afrikaans en Engels aangebied word. Dit geld veral vir voorgraadse klasse. In nagraadse klasse kan daar deur middel van tolkdiensre verseker word dat beide Afrikaans en Engels beskikbaar is. Daar is genoeg dosente beskikbaar wat Afrikaans en Engels magtig is dat dit gedoen kan word. Hierdie is die kruks van die beleid. Sien asb my kommentaar oor beleidsbeginsels.	**2**
A58	Verengelsing is duidelik die US se enigste beleidsbepaling	**2**
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Om slegs in opsomming in Afrikaans te bied, is dom. Dit help nie eens nie, want die klas word die hele periode in Engels aangebied. Verder meer, dosente hou nie die tyd dop nie en gee anyway nie eers 'n opsomming in Afrikaans nie. Ook, wat keer dosente om net te sê hulle net Engels of Afrikaans magtig? Ek het klas geneem by dosente voorheen wat Afrikaans kon klas gee, maar wie nou skynbaar net Engels magtig is - definieer asb.	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Dit is onbillik om te verwag dat Afrikaanssprekendes (of Engelsesprekendes) 'n tolkdiens moet gebruik (net soos dit onbillik was destyds met Open Stellenbosch se besware - die situasie is nou net omgeruil). Die interaksie in die klas gaan in elk geval verlore en die vertaler is soms nie goed nie.	
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Onderrig deur engels is geen probleem nie. In 1958 het die Geneeskunde dept 2 Duitse professors gehad vir Patologie en Mikrobiologie. Die 2 het baie vinnig ingeskakel en Afrikaans gepraat. Dieselfde geld vir lektore as vreemdtalige studente----hartlik welkom maar respekteer ons en leer Afrikaans. As jy US bewonder en graag daar wil wees,sal jy afrikaans leerbpraat.	**2**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**7**
A71	7.1.4.1. "...in ten minste Engels oorgedra..." Engels word implisiet bo Afrikaans gestel, eerder as gelyk. 7.11 Die beskikbaarheid van gebaretaaltolke is fantasties, maar moet meer bekendstel word op kampus aangesien min studente weet daarvan.	**2**
A72		
A73		
A74		
A75	100% korrek en die feit dat onderig en opleiding die primere rol bly en taal slegs die medium is vir die bereiking van akademiese doelwitte is, is die korrekte beleid om na te volg	**7**
A76	Vir my is dit logies dat dit tyd geword het om onderrig en leer slegs in Engels te doen. Vat die pyne wat daarmee gepaard sal gaan, nou en kry klaar. Die ouens wat kla sal al hoe minder word. Uiteindelik gaan dit net te duur word om alles, of dan nou die oorgrote meerderheid in albei tale te doen. Baie min Afrikaanse studente sal met Engels as akademiese onderrigtaal sukkel. Gee vir die wat sukkel ondersteuning en hulle sal gou regkom. Selfs die dosente wat sukkel met die Engels sal gou regkom as hulle eers 'n bietjie gedruk word. Hulle moet maar net beter voorberei. Vrae in die klas kan in die taal hanteer word soos wat die situasie dit verlang. Die beroepswereld wat die studente gaan betree na universiteit is Engels. Berei hulle ordentlik voor.	**4**
A77		
A78		
A79	Goed so indien Afrikaans nie afgewater word teenoor die ander tale nie.	**7**
A80		
A81	Die nadruk op die pedagogiese konsep van akademiese geletterdheid word ondersteun.	**7**
A82	Behoort altyd in Afrikaans beskikbaar te wees.	
A83		
A84	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur 'n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse	**1**

	tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings 'n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit "spraak-na-teks" vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik, behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van 'n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A85		
A86		
A87	T.o.v. bepaling 7.1.9., dat vraestelle vir toetse en eksamens vir voorgraadse modules in Afrikaans en Engels aangebied moet word. Goed en wel, maar wat van die nasien/assessering van skrifte van studente in Afrikaans antwoord maar waarvan die dosent 'n eentalige Engelssprekende persoon is? Ek weet van studente, veral in die Opvoedkunde Fakulteit, wat al probleme met die nasiengehalte van sulke skrifte gehad het, wat gevoel het hulle is deur die wyse van nasien (dikwels deur intermediere persone namens die Engelssprekende dosent wat nie oor die intieme kennisbeoordelingsvermoens van die betrokke dosent self beskik nie) te na gekom is. Die antwoorde op hulle besware van hierdie probleem is nog nie bevredigend opgelos nie en dit wil voorkom of die US hierdie probleme maar stilletjies probeer wegwerk of onder die mat invee, want daar is, t.s.v. al die mooi voornemens van die taalplan, om studente in die beantwoording van vraestelle ter wille te wees dat hulle dit in Afrikaans kan doen, geen duidelik uitgespelde maatreels van hoe die probleem oorkom moet word wanneer die dosent slegs Engelssprekend is nie. Indien die US hierdie ongedefinieerde prakryk voortaan maar in die stilte gaan bly gedoog, waar Afrikaanssprekende studente benadeel kan word wanneer die nasienkwaliteit van hulle vraestelle a.g.v. die taalbeperkings van hulle Engelssprekende dosente nie vir die persoonlike nasien van sulke vraestelle voorsiening maak nie, maak die US hom inderwaarheid skuldig aan menseregte-oortredings deur Afrikaanssprekende studente nie op daardie vlak ook gelykwaardig te behandel nie. Tweedens, die aanvaarding (sonder behoorlike bespreking in die Senaat of wyer in die akademiese geledere) van 'n beleid dat nuwe voorgraadse kursusmateriaal vir 2021 "tydelik" slegs in Engels aangebied kan kan word, blyk teen die agtergrond van die US se mooiklinkende verklarings om Afrikaanssprekende studente t.o.v. kursusmateriaal sover moontlik ter wille te wees, op uiters dun ys te rus. Daar is beslis geen grootskaalse verskille van kursusaanbieding tussen ERTLA en die ARTLA onderrigsisteme nie. En buidendien, sou daar in sekere gevalle sulke groot veranderinge wees waarop dosente sou moes voorberei, waarom is hierdie aankondiging eers in Maart gedoen? Die US-bestuur het al 'n hele jaar van ERTLA-onderrigervaring agter die rug en moes dus alreeds in 2020 die oorgang na 'n ARTLA-onderrigsisteem voorsien en daarvoor beplan het sodat dosente tog sekerlik vanaf Januarie 2021 die nodige kursusaanbiedingsaanpassings in hulle leermateriaal kon doen? Dis derhalwe geen wonder dat daar 'n totale wantroue onder die Afrikaanssprekende publiek is oor die US-bestuur se motiewe t.o.v. taalberegtiging nie. Hierdie stap trek dus 'n dik streep deur al die mooiklinkende jargon van meertaligheidsbevordering in die US se taaldokumentasie en is uiters negatief vir die inrigting se openbare beeld onder Afrikaanssprekendes.	**3**
A88	Saamgevat: onderrig in Afrikaans is respek toon vir 'n belangryk deel van die SA-bevolking.	**2**
A89	"Gedurende elke lesing word alle inligting in ten minste Engels oorgedra, en word opsommings of beklemtoning van inhoud ook in Afrikaans voorsien. Vrae in Afrikaans en Engels word	**2**

	ten minste in die taal van die vraag beantwoord." Hierdie is die duidelikste erkenning dat Afrikaans 'n tweederangse rol ingeneem het by US. En dít aan 'n universiteit waar die grootste donateur se voorwaarde was dat Afrikaans nooit 'n mindere plek aan die universiteit mag inneem nie. Dis gewoon 'n skande.	
A90	Die verbintenis tot meertaligheid en absolute gelykheid tussen Afrikaans en Engels moet regdeur hierdie bepalings geskied as volg: 1. Engels en Afrikaans moet alternatiewelik as voorkeurtaal gebruik word met gelyke toeging to die alternatiewe taal soos bespreek. 2, Die Universiteit moet verpligting aanvaar dat sy studente EN dosente meertalig vaardig moet wees in Afrikaans en Engels. 3. Afrikaans op dag een, welke in die vorm van voordrag, voorgeskrewe materiaal, notas en kommentare moet gelykwaardig in die ander taal beskikbaar wees. 4. Netso moet Afrikaans op dag een afgewissel word met Engels op dag twee en dan ondersteunende notas in Afrikaans. 5. Lektore kan 'n vensterperiode van tot 5 jaar toegelaat word om die ander taal ten minste in geskrewe en verstaanbare basis te bemeester, As uitsondering kan lektore van alternatiew aanbiedingsmetodes gebruik maak tot tyd en wyl hulle voldoende taalvaardig is om self die woord te doen. Gelyke gebruik van Afrikaans en Engels is nie onderhandelbaar nie maar kan aanpasbaar met diskresie vir termyn toegepas word. 6. Indien enige oordrag van kennis die toets van volhoubaarheid slaag (Waarskynlik vir te minste 5 jaar geldig gaan wees) behoort dit die uitgangspunt te wees om dit in beide tale (of geen van die twee amptelike tale nie) in geskrewe en mondelinge vorm beskikbaar te stel. 7. Amtelike dokumentasie (soos trouens hierdie beleid ook), moet alternatiewelik in Afrikaans en dan Engels as amptelike weergawes aangeteken te word. Die gebruik van net een amptelike taal moet ten alle kostes verhoed word. Engels en Afrikaans verdien absolute gelyke behandeling. 8. Daar moet in beginsel nie verskil wees op voorgraadse of nagraadse vlak nie. Elke voornemende student of lektor moet bewus wees van die universiteit se ononderhandelbare standpunt wt betref Meertaligheid en die Gelyke gebruik van Afrikaans en Engels. ninne redelike periode. 9. Op Stellenbosch behoort studente en/of dosente nie toegelaat te word om slegs die gebruik van een taal te gebruik nie. Die produk van die universiteit is Meertaligheid as vaardigheid en die gelyke benutting van Enges en Afrikaans as vaardighede en dit moet nie toegelaat word om te verwater nie. Ons is trots op hierdie vaardigheid en wil dit nog verder versterk.	**4**
A91	Afrikaanssprekende studente het nie die getalle of styl om regte op te eis (demand) soos studente vir gratis hoër onderwys nie. Om in 'n klas te vra wie nie Engels verstaan nie, is onbillik. Paragraaf 7.1.5.3 as uitkomkans is verregaande. "...mits die dosent die nodige taalvaardigheid het en instem om dit te doen"!	**2**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95	Die beleid dui aan dat leer en onderrig aan 1ste jaar studente "ten minste in Engels aangebied sal word". Sou baie eerder wou hoor "ten minste in Afrikaans" vir 1ste jaar studente.	**1/5** cf. 7.1.1, 7.1.3.1, 7.1.4.1
A96	Ek het hierdie Afdeling verskeie kere deurgelees op soek na isiXhosa. Dit is net Engels en Afrikaans. Jou onderrok hang uit US! Daar is mos 'n seding: as jy die waarheid praat, dan hoef jy nooit weer en weer te dink of te proeflees om seker te maak dat jy dieselfde kitaar slaan nie. Maar as daar dinge verdoesel en toegesmeer word, dan moet jy mooi dink voor jy praat en verskeie kere proeflees om seker te maak dat jy nie ander tromme slaan nie.	**5** cf. 7.1.6, 7.1.7.4
A97		
A98	Op 7.1.2 Afrikaanse klasse behoort beskikbaar te wees vir voorgraadse student van alle fakulteite. Op 7.1.5.3 Geen intimidasie tydens geheime stemmings mag toegelaat word nie. Op 7.1.12 As 'n fakulteit weens gebrek aan fisiese of menslike hulpbronne 'n verandering moet maak aan die taal waarin die studente onderrig word, behoort dit nie 'n permanente verandering te wees nie. Die volgende semester of jaar behoort weer vir studente die oorspronklike voorregte wat taal van onderrig aanbetref te bied. Op 7.1.12.2 SU moet poog om die menslike en fisiese hulpbronne beskikbaar te stel en dit nie as verskoning te gebruik om af te wyk van 7.1 nie.	**1**
A99	In voorgraadse modules waar Engels en Afrikaans in dieselfde klasgroep gebruik word, moet inligting ten volle in Afrikaans en Engels oorgedra word.	**1** cf. 7.1.4.1
A100	Soos hierbo genoem	**6**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Hierdie gedeelte is die mees omvattende en komplekse omskrywing in die Taalbeleid, en hou potensiaal in vir alternatiewe interpretasies – moontlike verwarring – met die bedoeling of omskrywing van die Taalbeleid. Oorweging kan moontlik geskenk word om hierdie	**1**

	gedeelte te herformuleer onder ‘n struktuur wat ‘n onderskeid tref tussen taalgebruike in die onderrig-en-leer van taalvakke en nie-taalvakke. ‘n Onderskeid kan ook gemaak word tussen die taalgebruike in die voorsiening van geskrewe of gedrukte materiaal en die gesproke omgang met taal, byvoorbeeld: • Beleidsbepalings rakende taalgebruik in Leer-en-onderrig in Taalvakke o Soos van toepassing op geskrewe of gedrukte materiaal o Soos van toepassing op gesproke kommunikasie • Beleidsbepalings rakende taalgebruik in Leer-en-onderrig in Nie-taalvakke o Soos van toepassing op geskrewe of gedrukte materiaal o Soos van toepassing op gesproke kommunikasie Ek is van mening dat die taalgebruik soos van toepassing op geskrewe of gedrukte materiaal in die onderrig van beide Taalvakke en Nie-taalvakke met groter duidelikheid omskryf sou kon word; dit sluit in die voorsiening van materiaal vir gehoorgestremde en blinde persone. Ek is ook van mening dat die taalgebruik soos van toepassing op gesproke kommunikasie in die onderrig van Taalvakke met groter duidelikheid omskryf sou kon word. Die taalgebruik soos van toepassing op gesproke kommunikasie by Nie-taalvakke bied waarskynlik meer uitdagings. Dit sou egter hanteer kon word deur dit te omskryf in die onderskeie kontekste waarin gesproke kommunikasie plaasvind, soos byvoorbeeld tydens lesings, tutorial, praktika en konsultasies. [Verwys ook na opmerkings onder Algemene Kommentaar.]	
A106		
A107	Engels is die hoofsaaklike taal van leer en onderrig vanwee verskeie redes wat ek hierbo by verskeie geleenthede volledig bespreek het. My seun wat tans aan die US studeer en sy vriende het dit al telkens aan my bevestig. Soos die spreekwoord lui, daar le baie myle tussen se en doen. US praat, maar doen bitter min op uitvoering te gee aan die letter en die gees van die beleid. Met Afrikaans nou verdermeer as 'n minder taal van aanbod is daar nie juis enige ander positiewe tekens waar Afrikaans groei nie of verder uitgebou word taal van onderrig en leer nie. Die bewyse is legio van van die teenoorgestelde.	**2**
A108	Geen	**7**
A109	Soos hierbo met leer en onderrig in beide Engels en Afrikaans.	**7**
A110		
A111	Ek verwys graag na die deurwoe" meningstuk in Die Burger , waar die Dep Afrikaans en Nederlands hul opinie gegee het. Kan nie anders as om hulle volmondig te ondersteun nie.	**2**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die	**1**

	perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente sowel as uitvoerbaarheid, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit “spraak-na-teks” vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A113		
A114		
A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die	**1**

	perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente sowel as uitvoerbaarheid, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit “spraak-na-teks” vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A117	7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die	**1**

	ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente sowel as uitvoerbaarheid, voorsien die US benewens lesings 'n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit "spraak-na-teks" vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van 'n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A118		
A119	Taal van keuse!	**2**
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur 'n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking	**1**

	daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente sowel as uitvoerbaarheid, voorsien die US benewens lesings 'n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit "spraak-na-teks" vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van 'n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A121	NVT	**6**
A122	Indien moontlik sal dit ideaal wees as met aparte Afrikaanse en Engelse voorgraadse lesings voortgegaan kan word. Dit behoort ook verder uitgebrei en ingestel te word vir daardie groot voorgraadse groepe waar daar 'n behoefte bestaan of wat intussen verengels het. Ongelukkig is dit bekend dat waar Engels en Afrikaans in dieselfde lesing gebruik word, dit dikwels gebeur dat Afrikaanse vrae deur die Engelse studente onderbreek word, en dat dit tog maar tot 'n eentalige lesing lei. Baie van die apekte genoem in 7.1 is ideale wat in die praktyk onhaalbaar is, dikwels deur die toegeeflikheid van die Afrikaanssprekende studente wat nie daarop ingestel is om aan proteste ter wille van hulle taal deel te neem nie. Na my mening sal die mooi ideale en beloftes en verwagtinge wat in 7.1 geskep word, mettertyd vervaag en verdwyn.	**2**
A123	7.1.4: Die verstek situasie deur slegs ten minste Engels te gebruik is tot nadeel van die Afrikaanssprekende student. Stel voor dat aanlyn lesings in Afrikaans beskikbaar gestel word tydens lesings. Dit behoort te geld vir alle voorgraadse modules soos toepaslik. Verwys 7.1.6 wat dan 'n verpligte metodiek sal wees. 7.1.9 Deur slegs Engelse vraestelle etc in nagraadse modules bekikbaar te stel, hou nie verband met die beleid dat nagraadse leer en onderrig in enige taal (aanname Engels en Afrikaans) gebruik word. Dit behoort ook in Afrikaans beskikbaar gemaak te word om uitvoering van die taalbeleid te gee om Afrikaans akademies te ontwikkel.	**1**
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur 'n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord.	**1**

	7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente sowel as uitvoerbaarheid, voorsien die US benewens lesings 'n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit "spraak-na-teks" vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van 'n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A125		
A126	Ek dink dat baie Afrikaanse dosente moeite doen om alle studente te akkommodeer met beskikbaarstelling van materiaal in beide tale, terwyl dit nie noodwendig gebeur in die geval van nie-Afrikaanse dosente nie. Omdat materiaal ten minste in Engels beskikbaar moet wees en Afrikaans net bykom as dit prakties moontlik is, is daar geen verpligting op laasgenoemde om Afrikaans vaardig te raak of hulp te soek met vertaling of tolking nie.	**2/5** cf. 7.1.4.1
A127	Simultane tolking, (7.1.4.3) is laat nie geregtigheid geskied teenoor Afrikaans sprekende studente nie aangesien konsentrasievlakke en - vermoeë nie dieselfde is wanneer veral nóg die "tolk" nóg die "hoorder" Engels as huis taal het, (die woord "bird" word byv. deur sommige swartaalsprekers as "bed" uit gespreek) Verbeel jou die baie tyd wat verlore gaan tydens die naarstiglike gryp na ñ woordeboek op dáárdie oomblik!)	**2**
A128	7.1.3 Die teks in hierdie paragraaf "Vir voorgraadse modules waar dit redelikerwys uitvoerbaar en pedagogies verantwoordbaar is om meer as een klasgroep te hê." dien as ontsnappingsklousule om so min as moontlik voorgraadse lesings in Afrikaans te bied. Dit is nie aanvaarbaar nie – Afrikaans is 'n verklaarde LOLT van die US. 7.1.4.1 Die teks in hierdie paragraaf "Gedurende elke lesing word alle inligting in ten minste Engels oorgedra, en word opsommings of beklemtoning van inhoud ook in Afrikaans voorsien." bevoordeel Engelssprekendes en benadeel Afrikaanssprekendes. Dit is nie aanvaarbaar – Afrikaans is 'n verklaarde LOLT van die US. 7.1.4.3 Die teks in hierdie paragraaf "op versoek van 'n fakulteit, indien die studente se behoeftes die diens regverdig en die US oor die hulpbronne beskik om dit te voorsien" dien as ontsnappingsklousule om nie in tweede en daaropvolgende studiejare voldoende tolkdienste na Afrikaans beskikbaar te stel nie. Dit benadeel hoofsaaklik Afrikaanssprekendes omdat die de facto LOLT meestal Engels is in die gevalle waar sowel Afrikaans as Engels in dieselfde klasgroep gebruik word. 7.1.5.2 Indien dit die US se keuse is om beide Afrikaans en Engels as LOLT te gebruik, dan moet die US toesien dat voldoende getalle dosente wat albei tale magtig is aangestel word sodat alle "tweetalige" lesings altyd aangebied sal word deur 'n dosent wat albei tale magtig is. 7.1.5.2 (a) Die strekking van hierdie paragraaf is dat indien voorgraadse lesings in slegs Afrikaans aangebied word, die US voldoende tolkdienste vir Englessprekendes sal beskikbaar maak ten alle tye vir all voorgraadse jaargroepe, maar dat indien voorgraadse	**3**

	lesings in slegs Engels aangebied word die US slegs voldoende tolkdienste vir Afrikaanssprekendes sal beskikbaar maak vir eerstejaarmodules, maar vir die ander voorgraadse jaargroepe is die tolkdienste slegs beskikbaar op "'n fakulteit se versoek, indien die behoeftes van die studente die diens regverdig en die US oor die hulpbronne beskik om dit te voorsien." Wat 'n skandalige en blatante benadeling van Afrikaanssprekende studente! Dit is gewoon nie aanvaarbaar nie – Afrikaans is 'n verklaarde LOLT van die US. 7.1.5.3 Indien dit die US se keuse is om beide Afrikaans en Engels as LOLT te gebruik, dan moet die US toesien dat voldoende dosente aangestel word om te verseker dat alle lesings in albei van die die tale van LOLT aangebied kan word en nie slegs "mits die betrokke dosente en onderrigassistente die nodige akademiese taalvaardigheid het en instem om dit te doen" nie. Hierdie artikel is 'n verleentheid. Dit is 'n bedrieglike, siniese parodie op die beginsel van keusevryheid wat aan studente gebied word tov. die taal van onderrig in formele klasse. Eerstens, die klas moet "genooi" word om deel te neem aan 'n geheime stemming oor hierdie keuse. Genooi deur wie? Dit word nie uitgespel nie. Is dit die dosent, die Departementshoof, die Dekaan, die Viserektor Akademies of die Rektor? En as niemand hulle nooi nie, dan kan die stemmming net nie plaasvind nie, of hoe? Maw., geen keuse kan in werking tree nie. Tweedens, die artikel lees dat die uitslag van die stemming "eenparig" moet wees om deur te gaan, onderhewig aan die ontsnappingsklousules soos hierbo genoem. Hierdie vereiste van 'n 100% slaag-koers in 'n keuse tussen twee taal-opsies is banaal, bespotlik en totaliter. 'n Enkele teenstem, of die klas nou bestaan uit 20 studente, of 150, of 450, kelder sodanige uitslag. Hierdie vereiste is 'n helder versinnebeelding van die onverdraagsame en outoritere manier waarop "diversiteit" aan die US bestuur word, en is bloot 'n misleidende tierlantyntjie wat die vals beeld van redelikheid en tegemoetkomendheid skep. 7.1.7.2 Die teks in hierdie paragraaf "Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien, tensy dit nie redelikerwys uitvoerbaar is nie" benadeel Afrikaanssprekendes en is 'n onaanvaarbare ontsnappingsklousule. 7.1.9 Die teks in hierdie paragraaf "Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is slegs in Engels beskikbaar." benadeel Afrikaanssprekendes blatant (dit word nie eens gedoen deur middel van 'n ontsnappingsklousule nie) en is onaanvaarbaar – Afrikaans is 'n verklaarde LOLT van die US.. 7.1.12.2 Hierdie paragraaf stel die bestuur van die US in staat om enige pogings om die benadelende en beperkende aspekte van die voorafgaande Beleidsbepalings te versag, af te wys op grond van beskikbare hulpbronne. Met ander woorde 'n oorkoepelende ontsnappingsklousule. Verwys asseblief na die bespreking onder die hofie "Algemene kommentaar" insake die verpligting wat op die US rus om die hulpbronne en finansiering te voorsien ter ondersteuning van die keuse van beide Afrikaans en Engels a LOLT.	
A129		
A130	Die Bepalings is die vrug van navorsing en beraadslaging en bevredig my as Afrikaans sprekende.	**7**
A131	Ek stem Afrikaans en Engels is albei Akademiese tale, dus moet albei ondersteun word in Akademiese omgewings.	**2**
A132		
A133		
A134	7.1.3. - Ek weet nie of aparte Engelse en Afrikaanse lesings ooit prakties moontlik is in die meeste fakulteite nie? Of geregverdigbaar in terme van dosente se tyd en moeite, tensy die studente-getalle baie na aan 50/50 is nie? 7.1.4.1 - Ek sou verkies dat die kennis ten minste in Afrikaans oorgedra word, met vertaling/opsomming in Engels beskikbaar. Die meeste handboeke is reeds in Engels, so dit is makliker vir die Engelssprekende student om veral nuwe begrippe en definisies in sy/haar moedertaal te vind. Die Afrikaanssprekende student (en die isiXhosa-sprekende nog minder), het nie hierdie voordeel nie. 7.1.4.3. - Het tolking ooit gefunksioneer in die verlede? Weereens, dink ek nie dis prakties uitvoerbaar nie, veral nie as dit oor akademiese of wetenskaplike taal of begrippe gaan nie. Die aanlyn video tolk opsie lyk wel vir my prakties uitvoerbaar en kan baie nuttig wees. In hierdie geval dink ek nie die staking na twee weke sonder dat tolk-dienste gebruik is, is geregverdig nie, omdat ek vermoed baie studente sou dit dalk juis wou gebruik tydens hersiening voor die eksamens.. 7.1.5 - Ek dink dit is noodsaaklik dat waar die klasse slegs in Engels aangebied word (veral as die dosent nie gemaklik voel om dit in Afrikaans te doen nie), dit verpligtend moet wees dat _al_ die toepaslike terminologie en definisies in Afrikaans (of as twee- of drietalige woordelys) beskikbaar moet wees. Dit help nie veel as die student die teoretiese moontlikheid het om in die taal van sy/haar keuse eksamens en toetse af te lê, maar die nodige akademiese woordeskat is nie beskikbaar nie. So 'n drietalige of tweetalige woordelys (en studiegids in beide tale, waar daar 'n studiegids gebruik word) moet verpligtend wees vir alle voorgraadse kursusse, behalwe waar 'n spesifieke taal bestudeer word (7.1.5.1), in my opinie. 7.1.7 - Sien my punt hierbo oor minstens verpligte woordelys/tweetalige woordeboek. Dit is die _minimum_ vereiste as die US ernstig is oor meertaligheid (en nie bloot geleidelik 'n Engelstalige universiteit wil word nie). 7.1.8 - Nagraadse studente sluit baie internasionale studente in. Ek sou weereens (in navolging van baie Europese universiteite) wou hê dat nuwe studente 'n verpligte inleidende	**3**

	kursus in een van die inheemse tale (Afrikaans of IsiXhosa) doen, minstens sodat hulle bv. vorige publikasies en tesisse wat in Afrikaans geskrywe of gepubliseer is, kan lees en verstaan. 7.1.12. - Wat is prakties moontlik (gegewe beperkte tyd en bronne) vir die meeste fakulteite? Is meertaligheid prakties? Gaan dit nie maar eindig met benadeling van veral die plattelandse Afrikaanssprekende student nie? Wat weer tot gevolg gaan hê dat al meer Engelssprekende studente Stellenbosch gaan verkies... en weer die demografie gaan druk in die rigting van Engelstaligheid? Is daar enige rede waarom hierdie punt ingesluit is? Bv. Fakulteite wat reeds gewys het dat meertaligheid nie vir hulle prakties moontlik is nie? Indien nie, dink ek hierdie punt is oorbodig en moet uitgehaal word (of minstens beter geregverdig word).	
A135	Daar is 'n werklike en beduidende gevaar dat dosente wat Afrikaans magtig is toenemend uitgebuit word in die akademiese omgewing soos wat die aantal dosente wat nie Afrikaans magtig is nie toeneem. Ek skets twee senarios wat reeds voorkom. (1) Wat maklik gebeur is dat die Afrikaans-magtige dosente gedwing word om die voorgraadse en eerstejaarmodules te doseer wat tydrowende werk is en nie vir hulle kontak gee met potensiele nagraadse studente nie en dus nadelig is vir hulle navorsingsloopbaan. Die nie-Afrikaanssprekende dosente word beperk tot die aanbied van die nagraadse modules wat baie minder tyd in beslag neem en wat dit vir hulle moontlik maak om die beste nagraadse studente te werf vir hulle navorsingsprojekte. (2) Wat ook gebeur is dat Afrikaanssprekende dosente gedwing word om vertaalwerk uit Engels na Afrikaans te doen namens dosente wat nie Afrikaans magtig is nie. Soms gebeur dit omdat die Taalsentrum glad nie dokumente wat met behulp van Latex geskep is kan vertaal nie (ek beskryf die probleem in meer besonderhede onder afdeling 7.6). Soms gebeur dit omdat die nie-Afrikaanssprekende dosent nalaat om betyds die materiaal by die Taalsentrum te laat vertaal en dan wanneer daar nie meer genoeg tyd is om dit te laat doen nie, dan moet 'n kollega maar inspring en dit oornag sit en doen. Weereens is dit tydrowende werk wat op geen manier erkenning kry nie en wat tot nadeel van die Afrikaans-magtige dosente se loopbane is. Voorstel vir 'n addisionele bepaling: 7.1.14 Akademiese personeellede mag nie op grond van die personeellid se Afrikaanse taalvaardigheid gedwing word om bepaalde voorgraadse of eerstejaar modules aan te bied nie. Regverdige verdeling van onderrig verantwoordelikhede mag nie deur taalvaardigheid gedikteer word nie. Akademiese personeellede wat Afrikaans magtig is mag nie gedwing word om vertaling van materiaal na Afrikaans te doen namens nie-Afrikaans magtige kollegas nie. Indien die dosent van 'n voorgraadse module nie Afrikaans magtig is nie moet daardie dosent verantwoordelik gehou word om effektief en betyds van die professionele tolking en vertaling deur die ondersteuningsdienste gebruik te maak en dit moet duidelik gekommunikeer word watter eenheid (departement of fakulteit) vir die koste van die professionele vertalingsdienste verantwoordelik is. Wanneer 'n dosent aangestel word wat nie Afrikaans magtig is nie moet daar 'n realistiese jaarlikse bedrag vir vertaalwerk begroot word en moet dit finansieel erken word as deel van die koste om die persoon in diens te neem.	**2/1**
A136		
A137		
A138		
A139		
A140	Vrae word beantwoord id taal waarin die vraag gevra word? Hoe is dit enigsins moontlik as die dosent nie eers self n woord Afr. Verstaan nie.	**2**
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144	Afrikaanse notas en leermateriaal moet altyd beskikbaar bly	**5** cf. 7.1.7.2
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146	"Redelikerwys uitvoerbaar" is 'n gaping so groot soos 'n waenhuisdeur en gaan misbruik word ten koste van Afrikaans sou hierdie taalbeleid ingestel word. "Gedurende elke lesing word alle inligting in ten minste Engels oorgedra..." moet wees "...ten minste in Afrikaans..."	**1**
A147	Die geld beskikbaar, kan aangewend word vir 'n multitalige onderrig aanbod ipv die geweldig baie fasiliteitsverbetering wat op die oomblik aangaan.	**2**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153	7.1.4.1 - Daar word nie voorsiening gemaak vir 'n dosent/tutor wat nie in die taal van die vraag kan antwoord nie. 'n Dosent kan dalk Afrikaans verstaan, maar is dalk nie vertroud genoeg met die taal om in Afrikaans te antwoord nie. 7.1.4.3 - Daar word nie voorsiening gemaak indien die lesing tegniese probleme ondergaan en 'n opname is dus nie moontlik nie (hetsy die oorspronklike of getolkte weergawe). Op die stadium gaan dit ook teen enige dosent se wense wat juis nie 'n opname na die tyd beskikbaar wil maak nie, ten einde intydse bywoning te bevorder.	**1**

	7.1.5.2(a) - Die bogenoemde punt geld ook hier. Boonop dring die taalbeleid aan dat tolking ten alle tye beskikbaar moet wees vir klasse wat in Afrikaans geskied, ongeag enige versoek na Engels, of van die fakulteit na tolking. Die Taalbeleid is baie meer vergewensgesind teenoor 'n klas wat net in Engels geskied. 7.1.11 - Voorsiening moet ook gemaak word vir eksamengeleenthede.	
A154	Die volgende voorstel is ooreenstemming met en 'n uitbouing van die bestaande bepalings ten opsigte van Leer- en onderrig: My voorstel is dat video-opnames met onderskrifte van alle voorlesings opgeneem word. Soos Anthony Pym in sy lesing verduidelik, neem hy al sy lesings op met sy skootrekenaar ("laptop") en voeg dan self byskrifte by ná die lesing. Hy het dit gedoen by die lesing wat hy op Stellenbosch gelewer het en die lesing was binne een dag beskikbaar op die internet. Ná covid19 is bogenoemde werkswyse by baie dosente reeds in plek. Onderskrifte kan nou in Afrikaans, Engels of isiXhosa aangebring word. Die vertaaldienste van die Universiteit en van die toepaslike departemente kan vir die aanbring van die onderskrifte aangewend word. PowerPoint-skyfies kan ook aangeheg word. Die voordeel van so 'n stelsel is dat die studente die video's tuis weer kan bestudeer. Op dié wyse kan klasse meer nuttig aangewend vir bespreking (met meertalige assistente). Die dosent bied die lesing aan in die taal waarmee hy/sy gemaklik is. Bostaande is in ooreenstemming die US se oogmerke: "Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur 'n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale enpraktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- enkommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees vantranstaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld,tutoriale en praktika voorsien word." Die gebruik van simultane tolking, wat nie baie gewild by die syudente is nie, kan desnoods gestaak word.	**1**
A155		
A156	Leer en onderrig kan geskied in beide Afrikaans en Engels ----- dit was reeds so in my dae op die kampus, en geen probleme in die klasse veroorsaak nie. Gaan steek gerus kers op by die Noordwes Universiteit in Potchefstroom hieroor. Die US hoef nie die wiel her te ontwerp nie.	**2**
A157	Hier is weer 'n agterdeur oop met die voorwaarde dat US oor die hulpbronne moet beskik en inidien "die behoeftes van die die studente die diens regverdig ...."en "uitvoerbaarheid"(7.1.6) en so gaan dit aan.. Indien die doel die spoedige volledige verengelsing van die US is, dan is hier genoeg skuiwergate.	**5** cf. 7.1.1
A158	Studiemateriaal Die beleidsbepalings verwys slegs na die mondelinge lesings en glad nie na die verskaffing van studiemateriaal nie. Dit is veral noodsaaklik dat alle studiemateriaal in ten minste Afrikaans en Engels verskaf word en ook in isiXhosa mits die taal in die betrokke vak akademies haalbaar is. Studente gebruik veral die notas en studiemateriaal vir hulle hersiening en om detail na te gaan en MOET dit dus in die taal van voorkeur beskikbaar wees. 7.1.3.2 Studente moet tydens hierdie leergeleenthede in al drie die amptelike tale kan kommunikeer. 7.1.4 Die gebruik van Engels en Afrikaans in dieselfde klasgroep Afrikaans en Engels moet op dieselfde grondslag gebruik word en nie net op voorgraadse vlak nie. 7.1.4.1 Dit is blatante diskriminasie teen Afrikaanssprekende studente dat slegs opsommings en beklemtoning in Afrikaans gedoen word. 7.1.4.3 Tolke 'n Intydse tolkstelsel vir lesings wat net in een taal gegee word moet gedurende elke lesing vir alle jaartalle beskikbaar gestel word. Daaruit volg dat die dosent ook in sy taal van voorkeur klas kan gee. Dosente se voorkeure kan nie ten koste van die studente se voorkeure gestel word nie, derhalwe moet lesings in ten minste Afrikaans en Engels deurgaans na die eerste jaar beskikbaar wees. Weens die pandemie is die US sekerlik gerat vir aanlyn klasse en tolke. Dit bly 'n ope vraag of daarmee voortgegaan moet word post-pandemie, aangesien dit 'n verskoning vir studente kan bied om nie lesings by te woon nie. Voordele van fisiese klasbywoning sluit in dat dosente en studente nie vreemdelinge vir mekaar bly nie en studente ook met AL die klasmaats in aanraking kom ipv slegs met die in sy/haar onmiddellike omgewing. Gehalte van vertalings Daar moet streng kontrole wees oor die gehalte van enige vertaling en tolkdiens, hetsy	**1/3/5** cf. 7.1.7

	Engels na Afrikaans of andersom. Hierdie kontrole moet insluit taalgebruik, asook die korrekte gebruik van akademiese/tegniese terme. Onbepaalde woorde en konsepte In die bepaling van sy beleid word woorde en konsepte soos redelikerwys uitvoerbaar is, regverdig, oor hulpbronne beskik, ens., gebruik om 'n agterdeur vir die US oop te laat om nie die beleid na te kom nie. Dit is nie aanvaarbaar nie. Die US het besluit om die meertalige pad te volg en moet dit in elke aspek volhou. Geheime stemming Dit blyk 'n futiele oefening te wees wat slegs in die beleid ingeskryf is om gemoedere te kalmeer weens (i) die eenparigheid van die besluit (ii) dosente en onderrigassistente se veto reg. (iii) wat is die geval as die dosente en onderrigassistente nie 'n eenparige besluit neem om dit in slegs een taal aan te bied, aldan nie. 7.1.7 Verpligte leesstof buiten gepubliseerde material Sulke leesstof MOET in al die tale voorsien word, en redelikerwys kan nie as verskoning gebruik word nie. Wie bepaal die redelikheid aldan nie? 7.1.8 Hierdie paragraaf is nie duidelik nie. Daar word die opsie gegee om meer as een taal te gebruik en hoef dus nie gekwalifiseer word dat al die student in daardie taal of tale vaardig is nie. 7.1.9 Assessering Toetse, eksamens ens moet op beide voor en nagraadse asook NKR vlakke in beide Afrikaans en Engels beskikbaar wees. Voorsorg moet getref word dat die vrae in al die tale duidelik gestel word en dat swak vertalings wat nie sin maak nie, nie gebruik word nie. 7.1.10 en 11 Hierdie afdelings is baie belangrik en kan nie in hierdie twee kort verwysings reg laat geskied aan die omvang van die behoeftes van studente met alternatiewe leervereistes nie. Die Universiteit moet 'n totale beleid in hierdie opsig hê waarna die taalbeleid kan verwys.	
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur 'n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die	**1**

	perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente sowel as uitvoerbaarheid, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit “spraak-na-teks” vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A160	Die intensie van die beleidsdokument om Engels as die voorkeuropsie te aanvaar blyk ook duidelik uit 7.1.4.1 waar "alle inligting in ten minste Engels oorgedra"word , en waar "opsommings of beklemtoning van inhoud ook in Afrikaans voorsien" word. Daar hang ook 'n vraagteken oor "Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord" omdat dit algemene kennis is dat die US personeellede aanstel wat nie aan die taalvaardigheidsvereistes van die US-beleid voldoen nie. Dit is dus 'n 'belofte' waaraan nie voldoen kan word nie en wat dus die integriteit van die beleid aantas.	**2**
A161	Ek stem saam met 7.1.3.1: Daar is aparte lesings in Afrikaans en Engels. Ek stem NIE saam met 7.1.4.1 nie: “Gedurende elke lesing word alle inligting in ten minste Engels oorgedra, en word opsommings of beklemtoning van inhoud ook in Afrikaans voorsien.” Ek stem saam met 7.1.5.3: Waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word My voorstel is: Binne klasverband: wanneer alle studente in die klas Afrikaans verstaan, moet dit toelaatbaar wees vir die dosent om die klas in Afrikaans te gee indien die dosent Afrikaans magtig is. As daar studente teenwoordig is wat nie Afrikaans verstaan nie, of as die dosent nie Afrikaans magtig is nie, is dit vanselfsprekend dat die klas dan in Engels gegee word. Maar selfs as daar in die toekoms meer Engelse studente toegelaat word moet die Taalbeleid uitspel dat Afrikaans erken word as voertaal van die Universiteit, met insluiting van Engels en isiXhosa waar nodig. Op die internet: Beide Afrikaanse en Engelse opnames behoort uiteindelik beskikbaar te wees vir studente. Dit sal die leerervaring verbeter en uiteindelik beter uitkomste verseker. Indien dit mettertyd in isiXhosa ook voorsien kan word, des te beter.	**1**
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12.	**1**

	7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings 'n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit "spraak-na-teks" vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van 'n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur 'n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende:	**1**

	VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings 'n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit "spraak-na-teks" vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van 'n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A164	By 7.1.4.1 se "ten minste Engels" lyk dit of Engels voorkeur kry, asook die verpligte leesstof in Engels by 7.1.7.1	**2**
A165	Ek het geen kommentaar op hoe die beleid implementeer word nie. Ek verstaan dit moet uiters kompleks wees om die uitdagende situasie te probeer bestuur. Dit lyk of die strategie redelik deurdink is en ek neem aan met tyd sal dit net verbeter. `n Ideale waarskynlik prakties onmoontlike visie sal seker wees as alle klasse in beide Engels en Afrikaans en evensieel isiXhosa aangebied word.	**7**
A166	"redelikerwys uitvoerbaar en pedagogies verantwoordbaar" is darem baie wyd!	**1**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2**
A168	Die bepalings kom billik voor, maar by nadere ondersoek blyk dit dat daar onmeetbare ruimte vir die skending van studente se regte in die bewoording voorkom, byvoorbeeld die ruimte vir ander reëlings as die hulpbronne van die universiteit onvoldoende is, of (sien 7.1.7.2) "tensy dit nie redelikerwys uitvoerbaar is nie". Die bepalings is dus in effek redelik niksseggend, soos die huidige senaatsbesluit ten gunste van slegs Engelse onderrig in die eerste semester van 2021 reeds bewys het. Daar is geen waarborg in hierdie bepalings ingebou om te verseker dat hierdie presedent wat in die eerste semester van 2021 geskep is, nie onder die nuwe taalbeleid herhaal sal word nie.	**2**
A169	Ek vra weer, as my voorkeuronderrig slegs Afrikaans is, sal die US my in alle aspekte akkomodeer? Lesings, literatuur ens? Of word ek gedwing om Engels te doen?	**5** cf. 7.1
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US.	**1**

	Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit “spraak-na-teks” vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle.	**1**

	Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings 'n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit "spraak-na-teks" vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van 'n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A172	• 7.1.1 klink goed, maar "ondersteun" val vreemd op. Waarom nie net "Die US gebruik …" nie? • In afdeling 7.1.4 word eksplisiet onbillike praktyke teenoor nie-Engelssprekende studente voorgeskryf. Dit is onduidelik wat beteken om inligting oor te dra in "ten minste Engels" – beteken dit dat die lesing in Engels aangebied word, of tel tolking in Engels in ook as "oorgedra"? Is die aanname dat die tolking altyd in Afrikaans in sal wees? Indien wel, waarom? • Waarom kan die proses in 7.1.4 nie byvoorbeeld afwisselend in Engels en in Afrikaans beoefen word nie? Dit sal die gebruik van die tolkdiens meer eweredig versprei tussen Engelssprekende en nie-Engelssprekende studente, en sal 'n teken van ware veeltaligheid wees. • Die formulering "opsommings of beklemtoning van inhoud" is totaal vaag en bykans niksseggend. Dit moet veel duideliker beskryf word. Hoe lank moet sodanige opsommings of beklemtonings wees, hoe omvattend, wanneer moet dit plaasvind, en dies meer? • Afdeling 7.1.4.3 maak dit implisiet duidelik dat daar van studente verwag word om teen hulle tweede studiejaar te aanvaar dat hulle lesings slegs in Engels sal plaasvind.	**1**

	• Die bepaling dat tolking na twee weke gestaak kan word as niemand dit gebruik nie, is uiters problematies. Daar is tipies tot in die derde en selfs vierde week van 'n semester nog nuwe studente wat vir modules registreer. Hierdie tydperk behoort verleng te word na minstens een kwartaal. • Beginsel 7.1.5.1 stel dat eentalige aanbieding kan geld "byvoorbeeld" in taalvakke. Waar anders sou dit kon geld? Hierdie opvallende skuiwergat, wat ewe problematies is as die een oor goed wat redelikerwys uitvoerbaar is, behoort toegedruk te word. • Die formulering "en daardie studente wat stem" by 7.1.5.3 is onwenslik. Dit laat totaal buite rekening dat hierdie situasies deur vele buitetalige faktore geaffekteer word en dat studente aan die ontvangkant van 'n ongelyke magsverhouding is. Wat gebeur met studente wat kies om nie te stem nie omdat hulle bang is vir viktimisering? Die beskrywing dat dit 'n "geheime stemming" is, is in elk geval bedenklik solank studente aantekenbesonderhede moet gebruik om te stem, wat gewoonlik die proses is wat gevolg word om te verseker dat net ingeskrewe persone in 'n bepaalde module 'n mening gee. Hierdie soort handeling skep potensieel 'n vyandige omgewing waarin studente kan voel dat hulle onder druk verkeer om saam met die meerderheid te stem al het hulle eintlik iets anders nodig as die meerderheid se voorkeuropsie. • 7.1.7.2 se "nie redelikerwys uitvoerbaar [nie]" ondermyn die hele gees en beginsel wat gestel word. As hierdie instelling hoegenaamd ernstig is oor veeltaligheid, sal sulke ontsnapklousules doodgewoon verwyder word. Dis in elk geval nie heel duidelik waarom ongepubliseerde materiaal voorgeskryf sou word nie, maar indien wel is daar sekerlik geen rede waarom dit nie ook gewoon vertaal kan word nie. • By 7.1.8 word die begrip "akademies vaardig" die eerste keer aangetref. Dit is 'n kernbelangrike begrip wat in die woordverklarings hoort en veel meer regdeur die beleid benut behoort te word. Waarom is dit byvoorbeeld nie ook 'n oorweging op voorgraadse vlak, waar studente tipies minder vaardig is, nie? • By 7.1.9 word Afrikaans op vraestelle en ander assesserings vir nagraadse modules in effek verbied. Dit is teen die gees van alles waarvoor die beleid na bewering staan. Die "slegs in Engels" behoort minstens versag te word na "minstens in Engels", maar eintlik is selfs dit onbillik. As studente in Afrikaans mag antwoord, behoort hulle 'n Afrikaanse vraag te kry – dit is die kousatiewe teenhanger van die strategie waar vrae in die klas beantwoord word in die taal waarin hulle gevra word. • Afdeling 7.1.12 hoort glad nie in 'n beleid nie. Dit negeer in die praktyk alles wat dit voorafgaan. Hoe kan 'n afwyking van 'n beleid steeds strook met die beginsels van die betrokke beleid? Dan is een van die twee tog foutief. Dis 'n ontsnapklousule wat die hele beleid ondermyn. As daar hierdie soort ooglopende gebrek aan erns is om by die beleidsbeginsels te hou, kan die beleid net sowel geskrap word.	
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur 'n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse	**1**

	tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit “spraak-na-teks” vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit “spraak-na-teks” vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening.	**1**

	7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit “spraak-na-teks” vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander	**1**

	summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur 'n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. 'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook 'n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.'n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings 'n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit "spraak-na-teks" vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van 'n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	**1**
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.1.1 Afrikaans en Engels is, in alle opsigte, gelyke tale van leer- en onderrig aan die US.	**1**

	Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente, wat insluit lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die US is verbind daartoe om die akademiese aanwending van beide tale doelgerig uit te brei. 7.1.2 Voorgraadse modules word by verstek aangebied deur die maatreëls soos uiteengesit in 7.1.3, en die maatreëls in 7.1.4 en 7.1.5 word slegs aangewend in uitsonderlike gevalle. Afwykings van die metodiek soos uiteengesit in 7.1.3 moet deur die Senaat goedgekeur word volgens die prosedure in 7.1.12. 7.1.3 Parallelmediumonderrig met afsonderlike klasse in Afrikaans en Engels is die voorkeuropsie in alle voorgraadse modules. In parallelmediummodules geld die volgende: VERWYDER 7.1.3.2 7.1.4. Vir voorgraadse modules waar dubbelmediumonderrig in Afrikaans as en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word soos goedgekeur deur die Senaat volgens die prosedure in 7.1.12, is die kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede soos volg: 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in beide Engels en Afrikaans oorgedra. Vrae in Afrikaans en Engels word ten minste in die taal van die vraag beantwoord. 7.1.4.3 Vir alle voorgraadse modules wat in dubbelmedium aangebied word, stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn gedurende elke lesing beskikbaar, sowel as ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. ’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word en ook die intydse tolking daarvan. 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. Vir hierdie modules word bykomende steun voorsien: (a) Indien die lesings in Afrikaans is, stel die US simultane tolking in Engels óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan. Indien die lesings in Engels is, stel die US intydse tolking in Afrikaans óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar, asook ’n opname van die oorspronklike, ongeredigeerde lesing en die intydse tolking daarvan.’n Opname van die ongeredigeerde, oorspronklike lesing sal verskaf word tesame met die intydse tolking daarvan. 7.1.6 Op grond van die behoeftes van studente, voorsien die US benewens lesings ’n verskeidenheid IKT-verrykte leerstrategie, wat insluit “spraak-na-teks” vertaling van lesings en opvoedkundige (oudio- en/of video-) opnames van lesingmateriaal, wat in Afrikaans, Engels en, in sommige gevalle, isiXhosa aan studente beskikbaar gestel word vir selfgerigte leer, die verdere vaslegging van konsepte, en hersiening. 7.1.7.2 Verpligte leesstof (buiten gepubliseerde materiaal) word ook in Afrikaans voorsien. 7.1.8 In nagraadse leer en onderrig word sowel Afrikaans as Engels in gelyke mate gebruik behalwe waar alle studente in die klasgroep genooi is om deur middel van ’n geheime stemming te stem en daardie studente wat stem, eenparig daartoe toestem, sal die module in slegs Afrikaans of slegs Engels aangebied word. 7.1.9 Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in voorgraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Vraestelle vir toetse, eksamens en ander summatiewe assesserings in nagraadse modules is in Afrikaans en Engels beskikbaar. Dit sluit voorgraadse modules op NKR-vlak 8 en nagraadse kwalifikasies op NKR-vlak 7 in. Studente mag alle assesserings beantwoord en alle skriftelike werk inlewer in óf Afrikaans óf Engels. 7.1.12.3 Goedgekeur word deur die betrokke fakulteitsraad, en saam met die regverdiging aan die Senaat voorgelê en deur die Senaat goedgekeur word.	
A178	7.1.12.2 Word daar enigsins ‘n poging aangewend deur die universiteit om menslike en fisisiese hulpbronne beskikbaar te stel vir die bevordering van meertaligheid en om Afrikaans as onderrigtaal in stand te hou? Watter konkrete stappe word geneem om studiemateriaal in Afrikaans beskikbaar te stel? Is daar vertaaldienste of taalversorgers beskikbaar om die gehalte van die studiemateriaal te verseker?	**3**
A179	Beleid is aanvaarbaar as gelyke beregting toegepas word.	**5** cf. 6.4
A180	Het julle handboeke vir al hierdie vrae? Praat net Afrikaans!	**2**

A181	Rakende 7.1.5: Covid-19 het ons gewys dat ons in die internet-era leef! Met Coursera en MOOCs (Massive Open Online Courses) moet die klasgee-model van die toekoms in elk geval herdink word. Omdat alles 'n funksie is van geld is (veral herhaalde lesings in twee of meer tale!) kan die US beoog om lesings (a) een maal in Afrikaans; (b) een maal in Engels, en (c) een maal in isiXhosa ('n "stretch goal" maar moet op die lys van doelwitte wees) digitaal op te neem. Dan is 'n GROOT probleem opgelos: studente kan elke reeks lesings soveel keer kyk as wat hulle wil. Welkom in die 21e eeu! Die aanvanklike belegging sal groot wees, maar die US sal begin kers vashou by Stanford =)	**3/1**
A182	Indien studente geen Afrikaans verstaan nie, moet hulle verkieslik aan een van die ander 25 universiteite studeer, maar as dit onprakties is, kan sover moontlik voorsiening gemaak word vir vertalende opsommings van lesings in die taal van die student of Engels, mits hy/sy die toegewing nie as 'n reg opeis nie, en ook probeer om Afrikaans te leer. Daar kan selfs van meertalige mede-studente gebruik gemaak word om lesings teen 'n klein vergoeding te help vertaal. Met die regte gesindheid is daar altyd oplossings vir sulke situasies. Die dividende van 'n waarlik meertalige beleid vir al die land se universiteite met Afrikaans as hooftaal van die US sal uiteindelik die hele land bevoordeel al verg dit beter beplanning en rektore met meer versiendheid en inisiatief as dié van die huidige US raad.	**2**
A183	7.1.4.1 - die feit dat 'n opsomming in Afrikaans gegee word is vir puntloos. Wat was fout met die 50/50-benadering wat in 2015 gegeld het? Ek het gevind dat dit baie goed gewerk het. Vir beide Afrikaans- en Engelssprekendes. 7.1.7.2 - indien 'n bron slegs in Engels beskikbaar is, dan kan dit vertaal word na Afrikaans. Dan hoef daar nie 'n verstektaal te wees vir alle leesstowwe nie.	**1**
A184		
A185	Wanneer daar in die beleid gesê word dat daar voorsiening gemaak word vir bykomende steun indien 'n klas slegs in een taal aangebied gaan word, kan ek as huidige student sê dat ek dit vir die eerste keer gehoor het toe ek die taalbeleid gelees het. Ek het al twee volle jare van studie voltooi en dit is nooit in praktyk met my gedeel dat ek 'n klas kan laat vertaal nie. Waarom is alle nagraadse modules slegs in Engels beskikbaar wanneer ons praat van 'n universiteit wat 'meertaligheid' wil bevorder? Daar was in die verlede nagraadse modules aangebied in Afrikaans, waarom is dit nie behou nie? Waarom word isiXhosa nie eers oorweeg vir 'n nagraadse module nie? Ek kan hierdie een self beantwoord - dit is omdat isiXhosa nie werklik as akademiese taal bevorder word nie maar slegs op bordjies aangebring word as teken van inklusiewe gedrag. Werklike inklusiwiteit is wanneer jy moeite doen om al drie die tale waartoe jy verbind is, te bevorder op so 'n wyse dat dit werklik van belang is as akademiese taal. Dit sal werklike diversiteit bevorder.	**3**
A186		
A187	[Personal identifier redacted] wil aansluit by die beleidsdokument van UNESCO rakende moedertaalonderrig en leer soos vervat in hul verslag, " UNESCO's Global Monitoring Report". Daarin word dit duidelik gestel dat 40% van van die globale bevolking nie toegang het tot onderrig en leer in 'n taal wat hulle verstaan nie. Hierdie beleidsdokument redeneer dat " If you don't understand, how can can you learn? "Dit bepaal dat indien daar onderrig word in 'n taal wat die student nie in vaardig is nie, dit negatief op hul vooruitgang en leerprosesse impakteer, veral hulle wat uit agtergestelde gemeenskappe kom. Die Universiteit as 'n plek van leer, onderrig en verryking, sal hierdie beginsel ingedagte moet hou ten einde te streef na uitnemendheid.	**2**
A188	Moedertaalonderrig baie belangrik, veral op voorgraadse vlak.	**2**
A189	7.1.5.3 moet dit duidelik stel dat 100% van die stemme hiervoor nodig is.	**1**
A190	Ons het met hierdie kommentaar ten doel om die gebreke in onderhawige eerste konsep van die taalbeleid, 2021 uit te wys. Ons doen dit veral aan die hand van verteenwoordigende empiriese getuienis van die afgelope paar jaar rakende die huidige taalbeleid, wat in wese operasioneel met die onderhawige konsepbeleid ooreenstem. Voortaan verwys ons na bepalings in die konsepbeleid, 2021 en lewer regstreeks kommentaar daarop: 7.1.1 Afrikaans en Engels is die US se leer- en onderrigtale. Die US ondersteun die akademiese gebruik van hierdie tale deur ’n kombinasie van gefasiliteerde leergeleenthede vir studente te bied, insluitende lesings, tutoriale en praktika, sowel as leerondersteuning wat deur middel van inligtings- en kommunikasietegnologie (IKT) gefasiliteer word. In die gees van transtaligheid kan ruimte vir die gebruik van ander tale in, byvoorbeeld, tutoriale en praktika voorsien word. Die oënskynlike gelykwaardige status wat hierdie bepaling aan Afrikaans en Engels as leer-	**1/3**

	en onderrigtale toeken, word heeltemal negeer deur die volgende bepalings (let op die beklemtoning): 7.1.3 Vir voorgraadse modules waar dit redelikerwys uitvoerbaar en pedagogies verantwoordbaar is om meer as een klasgroep te hê, geld die volgende: 7.1.3.1 Daar is aparte lesings in Afrikaans en Engels. 7.1.4.1 Gedurende elke lesing word alle inligting in ten minste Engels oorgedra, en word opsommings of beklemtoning van inhoud ook in Afrikaans voorsien. 7.1.5 In die volgende gevalle sal lesings in slegs een taal aangebied word: 7.1.5.2 Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is. 6.9 Die Taalbeleid en die implementering daarvan word gerig deur wat in spesifieke kontekste redelikerwys uitvoerbaar is. Tersaaklike faktore wat oorweeg moet word, sluit in sonder om beperk te wees tot die drie normatiewe grondbeginsels soos in 6.1 tot 6.3 gestel; die aantal studente wat by ’n spesifieke wyse van implementering sal baatvind; die akademiese taalvaardigheid van die betrokke studente; die beskikbaarheid en akademiese taalvaardigheid van personeellede; rooster- en lokaalbeperkings; en die US se beskikbare hulpbronne en die mededingende aansprake op daardie hulpbronne. ’n Ontleding van die bogenoemde bepalings lei tot die volgende gevolgtrekkings: 1. Afrikaans en Engels is die US se leer- en onderrigtale, maar daar is slegs beperkte omstandighede waarin Afrikaanse lesings parallel tot Engelse lesings kan plaasvind, naamlik wanneer dit volgens die diskresie van fakulteite “redelikerwys uitvoerbaar en pedagogies verantwoordbaar is”. 2. Indien dit aldus die diskresie van fakulteite nie “redelikerwys uitvoerbaar en pedagogies verantwoordbaar is” (7.1.3) om Afrikaanse lesings parallel tot Engelse lesings aan te bied nie, word Afrikaans in Engels in dieselfde klasgroep aangebied (7.1.4) maar alle inligting word in Engels oorgedra en slegs “opsommings of beklemtoning van inhoud” word in Afrikaans voorsien (7.1.4.1) mits die dosent in Afrikaanse onderrig vaardig is (7.1.5.1). 3. Die gehalte en quantum van die “opsommings of beklemtoning van inhoud” in Afrikaans word nie omskryf nie, en ’n opsomming van een sin aan die einde van die lesing in Afrikaans sal byvoorbeeld met die Taalbeleid strook. 4. Daar is geen duidelikheid oor in watter liggaam of organe van die Universiteit die diskresie gesetel is om besluite te neem rakende die faktore in 6.9 wat “redelikerwys uitvoerbaar” omskryf nie, en hoe en waar bepalings wat oor die kwessie van “redelikerwys uitvoerbaar” gemaak word, hersien kan word nie. 5. Daar word nie deursigtigheidsmaatreëls gekoppel aan die proses waarin die redelikerwys uitvoerbaarheid van die implementering van die konfigurasie in 7.1.3 vasgestel word nie. 6. Die logiese gevolgtrekking is dat fakulteite op ’n ondeursigtige wyse en op die grondslag van diskresie kan besluit dat modules in die konfigurasie “Afrikaans en Engels in dieselfde lesing” aangebied moet word, en dat dosente wat sodanige lesings as beleidstoepassers aanbied in finale instansie verdere diskresie kan gebruik om te besluit wat die gehalte en quantum van opsommings en benadrukkings in Afrikaans moet wees. 7. Indien die akademiese taalvaardigheid (6.9) van studente in Afrikaans afneem weens fakulteite se versuiming om Afrikaans behoorlik in kontaklesings te gebruik, kan daardie afname in vaardigheid as ’n regverdiging gebruik word vir ’n bevinding dat dit nie “redelikerwys uitvoerbaar” is om ’n module in parallelmedium aan te bied nie. Die bepalings in klousule 7 van die konsepbeleid stem in wese ooreen met die ekwivalente bepalings in die 2016-taalbeleid. Op die sterkte van praktykservarings, kan die volgende gevolgtrekkings gemaak word: 1. Die voorsiening vir parallelmedium in 7.1.3 word met gemak deur fakulteite omseil deurdat daar bloot daarop aanspraak gemaak word dat dit nie “redelikerwys uitvoerbaar” is om klasse in parallel aan te bied nie. 1.1 Die redes waarom modules wat in byvoorbeeld 2016 nog met groot Afrikaanse klasgroepe tot en met 300 studente nie meer met die oorgang na 2017 in parallelle klasgroepe aangebied kon word nie, is glad nie duidelik nie. Byvoorbeeld, die module Ekonomie 214 is in 2016 met ’n parallelle Afrikaanse klasgroep van omtrent 300 studente nie meer in 2017 parallel met Engels aangebied nie, en daar is omtrent geen Afrikaans in die klas waarin “Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep” gebruik moes word, ten spyte van die dosente se Afrikaanse akademiese taalvaardigheid. 1.2 In fakulteite soos Regsgeleerdheid en Ekonomiese en Bestuurswetenskappe het die aanbod van parallelmedium skerp afgeneem sedert die inwerkingstelling van die 2016-	

	taalbeleid. Vandag word daar byvoorbeeld in die fakulteit Regsgeleerdheid bykans geen module behalwe Handelsreg in parallelmedium aangebied nie. 2. As “redelikerwys uitvoerbare” alternatief tot parallelmedium, het fakulteite grootliks “Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep” (7.1.4) geïmplementeer. 2.1 Dosente in verskeie fakulteite het bloot die vrymoedigheid geneem, op die veronderstelling dat diegene wat in Afrikaans studeer daarmee genoeë sou neem, om in klasse waarin “Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep” gebruik moes word, min tot geen Afrikaans te gebruik nie. Daar het min van die “opsommings” en “benadrukkings” in Afrikaans tereg gekom. 2.2 Kommentaar van ons lede dui daarop dat Afrikaanse studente in verskeie fakulteite se ontevredenheid met die gebrek aan Afrikaanse “opsommings en benadrukkings” in klasse gereeld deur dosente met intimidasie, aggressie, ongeërgdheid, neerbuigendheid en minagting die hoof gebied is. Waar studente na die Fakulteittaalimplementeringsplan verwys is, het hulle moed verloor weens die omslagtige aard van die klagteprosedure wat vereis dat verskeie partye gekontak moet word tot die probleem na bevrediging opgelos is, insluitend die dosent, die departementshoof, die dekaan en die Akademiesebelangeraad (ABR). 2.3 StudentePlein het in April 2021 ’n peiling onder lede in eerstejaarklasse oor die gebruik van Afrikaans in klasse gedoen. 2.3.1 Op die vraag oor hoeveel Afrikaans daar in klasse met “Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep” gebruik word, kon lede uit die volgende opsies kies: geen; net ’n paar woorde; nou en dan ’n paar sinne; ’n bevredigende hoeveelheid; of dieselfde hoeveelheid as Engels. Die antwoorde was as volg: 2.3.1.1 Regsgeleerdheid: Geen 2.3.1.2 Agriwetenskappe: Net ’n paar woorde 2.3.1.3 Wetenskappe: Geen 2.3.1.4 Ingenieurswese: Geen 2.3.1.5 Teologie: Geen 2.3.1.6 Ekonomiese en Bestuurswetenskappe: Net ‘n paar woorde 2.3.2 Op die vraag: “Word daar genoeg Afrikaans in jou klasse gebruik om jou op gelyke voet met Engelse klasmaats te sit?”, het lede in die volgende fakulteite as volg geantwoord: 2.3.2.1 Regsgeleerdheid: Nee 2.3.2.2 Agriwetenskappe: Nee 2.3.2.3 Wetenskappe: Nee 2.3.2.4 Ingenieurswese: Nee 2.3.2.5 Teologie: In die meeste klasse, ja. 2.3.2.6 Ekonomiese en Bestuurswetenskappe: Ja 2.4 Die fakulteitwye realiteit is dat vir klasse met “Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep” – die konfigurasie wat deur 7.1.4 van die konsepbeleid voortgesit word – min tot geen Afrikaans in klasse gebruik word, en dat studente wat kies om in Afrikaans te studeer nie op gelyke voet met die res van die klas is nie. Dit is beduidend dat die enigste fakulteite waar lede voel dat hulle op gelyke voet met Engelse klasmaats is, daardie fakulteite is waar hulle in parallelmedium onderrig ontvang. 2.5 Die voortsetting van die konfigurasie in 7.1.4. sou onhoudbaar wees, die verspotting wat van tweetaligheid in klasse gemaak word verskerp, en Afrikaanse studente voortaan, soos oor die afgelope vier jaar, ontneem van die geleentheid om betekenisvolle onderrig in Afrikaans te ontvang. 2.6 Klousule 7.1.4.1 moet vervolgens eerder as volg lees: Gedurende elke lesing word alle inligting in ten minste Engels en Afrikaans oorgedra... 2.7 In die afwesigheid van konkrete maatstawwe om die gebruik van Afrikaans in klasse te bepaal, sal “Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep” net op papier Afrikaanse kontak in klasruimtes meebring. De facto, soos oor die afgelope vier jaar, sal daar egter steeds min tot geen Afrikaans in klasse gebruik word nie.	
A191	Die gebruik van 'redelikerwys uitvoerbaar' begin hier reeds as 'n maklike toekomstige verskoning in te kruip (sien hierbo). Daar word nêrens aangedui hoe US-moduleraamwerke gereguleer word nie (punt 7.1.7.3), en of daar hoegenaamd 'n sentrale manier is om te verseker dat elkeen, in elke fakulteit en onderskeie departemente, wél in beide Engels en Afrikaans verskyn nie. Sou dit nie beter wees in die gees van die opbou van kennis d.m.v. veeltaligheid om Afrikaans meer te betrek by die oordra van informasie nie, en nie slegs wanneer dit kom by opsommings en die beklemtoning van inhoud nie (punt 7.1.4.1)? Die tolkdienste wat genoem word by 7.1.5.2(a) klink goed, maar hoe gereeld word eerstejaars werklik bewus gemaak van hierdie dienste en het die US werklik die nodige hulpbronne om hierdie dienste oor die hele Universiteit te verskaf? Die beskikbaarheid van	**1/3**

	hulpbronne word reeds bevraagteken in hierdie seksie self. 7.1.9: Hoekom nie alle vraestelle in beide tale beskikbaar stel nie?	
A192	Daar word vertrou US se beleid vir die aanstel van personeel isondergeskik aan die inrigting se oorkoepelende doelstelling. Sien 7.1.5.2.	**1/5** cf. MHB beleid/HR policy
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195	Daar moet meer moeite gedoen word rakende afsonderlike klasse vir die 3 tale wat genoem is wanneer die dosent die taal kan praat. Die dosent hoef ook nie 'n meester van die taal te wees nie en/ 'n Afrikaanse, Engelse/ isiXhosa dosent kan aangestel word. Ek het vir jare in klasse gesit waar ander taalsprekende dosente moes sukkel om lesings in Engels te gee ten spyte van 'n nie uitsluitlike Engelse gehoor. Hulle was defnitief nie gemaklik nie. Tolking is nie 'n oplossing nie, die lesing kan nie ordentlik gevolg word nie. Die dosent se stem is steeds hoorbaar en die vrae van mede studente kan nie gehoor word nie. Dit is steurend. Die univesiteit kom weg met totale Engelse lesings omdat ander taal sprekendes nie kans sien vir tolking nie. Afrikaanse en IsiXhosa studente onderpresteer en word op neergekyk ter wille van die gemak van Engels as onderrig taal.	**2/5** cf. 7.1.3
A196	Die individuele reëlings wat hier beskryf word, lyk op die oog af genuanseerd en prakties deurvoerbaar. Veral die IKT-verrykte metodes trek aandag en kan deurslaggewend wees indien dit ook op groter skaal deurgevoer word. Dieselfde geld vir heelwat van die ander reëlings onder hierdie hofie. Nietemin bestaan daar ŉ aantal kwessies wat dit moeilik maak om hierdie positiwiteit verder te neem. Eerstens is dit moeilik om kommentaar op spesifieke beleidsbepalings sonder die beskikbaarheid van deursigtige statistiek of taaloudits (verkieslik onafhanklik) kommentaar te lewer. ŉ Impakanalise van die taalbeleid behoort byvoorbeeld ook die wyer impak daarvan op gemeenskapsvlak te ondersoek en nie tot die universiteit self beperk bly nie. Wie wen met die taalbeleid en wie verloor? Die ondeursigtigheid van die onderliggende doelwitte van die 2016-beleid en die implementering daarvan, maak dit vir die meeste partye moeilik om ingeligte kommentaar op die konseptaalbeleid te lewer. Dit plaas ŉ vraagteken agter die waarde van die hele oefening. Daarby kom die vraag of die kommentaar op die konsepbeleid van 2016 tot enige aanpassings gelei het. Gaan goedbedoelde en -gemotiveerde publieke kommentaar deur belangegroepe en konvokasielede ŉ impak hê op die 2021-konseptaalbeleid? Sonder ŉ duidelike beleidsdoelwit (anders as die administrasie van taal) is dit baie moeilik om te bepaal hoe die reëlings in die praktyk sal ontvou. Provokatief gestel, kan dit hier gaan oor die “bevordering” van taal of dalk die wegadministreer daarvan. Gegewe die fokus op transformasie deur Engels, is laasgenoemde meer waarskynlik. Watter waarborg is daar dat dit nie die geval sal wees nie? Hoe gaan Afrikaans en isiXhosa dit regkry om steeds ŉ rol te speel in die praktykmaak van die beleid? In hul geheel, stel die reëlings ŉ stelsel daar wat (doelbewus?) teen Afrikaans gelaai is en die stelling in afdeling 2 - naamlik dat “die toepassing en verryking van die akademiese potensiaal van Afrikaans” ŉ manier is “om ŉ groot en diverse gemeenskap in Suid-Afrika te bemagtig” – eintlik in leë woorde omskep.	**2**
A197		
A198	Wat beteken dit om 'n diens te verseker "waar dit prakties moontlik is?" Dit is 'n maklike verskoning wat gebruik kan word om nie beloofde dienste te lewer nie en 'n gerieflike skuiwergat om die stand van Afrikaans te verswak.	**1**
A199		
A200		
A201	7.1.3. "Redelikerwyse" - wie bepaal dit? Moet elke keuse voor die hof bestry word? Duidelik is daar 'n verskil tussen een student uit 'n klas van 100 wat op onderrig in Afrikaans aandring teenoor 40 studente uit 'n klas van 'n 100, maar as die betrokke departement of doesent negatief gesind is, dan sal die keuse baie vinnig gemaak word. 7.1.3.2. As praktika, tutoriale ens. in meertalige kontekse plaasvind dan moet dit werklik meertalig wees, nié nog 'n kode vir diverse Engelstaligheid nie. Indien dit diverse Engelstaligheid is dan moet die US die taalbeleid aanpas. 7.1.4. Weereens moet daar bepaal word wanneer 'n aanbod redelik en onredelik is. Tolkdienste is waardevol, maar hoekom word dit aangeneem dat Afrikaanssprekende studente na tolke moet luister en Engelstaliges word altyd direk aangespreek? Hoe kan hierdie standpunt ingeneem word as die US werklik meertalig is? Dit is ook onduidelik hoekom die US aanneem dat Afrikaanse studente oor genoegsame Engels beskik om skielik van Afrikaans in hulle eerste jaar na Engels in die daaropvolgende jare te wissel - natuurlik het dit 'n uitwerking en kan nie redelikerweise billik genoem word nie. 7.1.5.2. Akademici is skrander mense en behoort as goeie voorbeelde op te tree. Dit is	**2**

	onduidelik hoekom die US nie liewer sy dosente Afrikaans of Engels probeer magtig maak nie - dit sal goedkoper, meertaliger en verrykender wees - eerder as om 'n magdom tolke aan te stel nie. 7.1.5.3. So 'n situasie sal altyd tot uitsluiting lei en die US verbind hom tot insluiting. 7.1.7.4. As 'n meertalige universiteit is die US se groot taak om alle Suid-Afrikaanse meerderheidstale uit te brei, insluitend isiXhosa. Dit behoort verpligtend te wees vir alle voorgraadse kursusse sodat die belangrike werk van 'n akademiese woordeskat in isiXhosa gerealiseer word. 7.1.8. Dis onduidelik hoekom die student se akademiese vaardigheid in Afrikaans of Engels van geen belang in voorgraadse studies is nie en skielik die deurslae faktor vir nagraadse studies word.	
A202		
A203	7.1.3 "rederlikerwys" word nie omskryf nie en daarom is daar nie aanmoediging om lesings in Afrikaans ook aan te bied nie. Studente wat notas en aantekeninge in Afrikaans versoek, word die meeste van die tyd in die Fakulteit Lettere ignoreer, bv in vakke soos sielkunde, filosofie, geskiedenis en word sodoende net nooit deur dosente geantwoord en van notas voorsien nie. Daar word dus teen hulle gediskrimineer. Dit het 'n negatieve invloed op hulle prestatie in die module. Voorgraadse programme soos LLB en B.Sc.Agric word tans glad nie in Afrikaans aangebied die, ook selfs nie BA nie (taalmodules uitgebuit).	**2**
A204		
A205	Die bepalings kom billik voor, maar by nadere ondersoek blyk dit dat daar onmeetbare ruimte vir die skending van studente se regte in die bewoording voorkom, byvoorbeeld die ruimte vir ander reëlings as die hulpbronne van die universiteit onvoldoende is, of (sien 7.1.7.2) “tensy dit nie redelikerwys uitvoerbaar is nie”. Die bepalings is dus in effek redelik niksseggend, soos die huidige senaatsbesluit ten gunste van slegs Engelse onderrig in die eerste semester van 2021 reeds bewys het. Daar is geen waarborg in hierdie bepalings ingebou om te verseker dat hierdie presedent wat in die eerste semester van 2021 geskep is, nie onder die nuwe taalbeleid herhaal sal word nie.	**1**
A206	Bepalings rakende leer en onderrig is 'n goed gestruktureerd maar meer behulpsaamheid sal waardeer word aan die studente. Voorgraadse studente is nie altyd opgevoed in alle aspekte en afdelings van die instituut nie.	**2**
A207	7.1.5.3. - Eenparig stemming is nie korrek nie, sekerlik moet dit gewoord wees as die meerderheid stemming? Met eenparige stemming bestaan die kans om die meerderheid van 'n klas hul taal van voorkeur te ontneem vir enige moontlike stemming anders as 100% wat sekerlik nie in die gees van 'n demokratiese instelling is nie (mits die inligting natuurlik sinvol oor gedra kan word deur die leeraar).	**1/4/5** cf. 7.1.5.3
A208	7.1.4.1 hierdie posisie in u beleid plaas Afrikaans as 'n sekondere onderigtaal. Herbewoord dat klasse alternatiewelik in Afrikaans en Engels aangebied sal word en verseker dat dit haalbaar is 7.1.5.2 Dit behoort 'n vereiste te wees dat alle dosente met SA burgerskap beide Afrikaans en Engels magtig moet wees, verkieslik met 'n derde taalvaardigheid in isiXhosa. In die geval van buitelandse dosente sou Engels toegelaat word vir 'n 5 jaar periode. Daarna behoort so 'n dosent ook in Afrikaans te kan kommunikeer. Verwys na internasionale instelling en voertaal gebruik in nie-Engelstalige lande; dit sou van 'n gasdosent in Frankryk, Spanje, Duitsland ens verwag word om taalvaardig in die moedertaal van daardie land te wees na 'n periode aan daardie instelling	**2**
A209	Die idee van "translanguaging" is omstrede en geniet nie 'n wetenskaplike konsensus nie. 7.1.3 terme soos "redelikerweis" los te veel ruimte vir interpretasie. Die Beleid behoort vaste en deursigtige drempels van uitvoerbaarheid uit te lê waartoe die US gehou kan word, liewer as om agter veralgemenings te skuil. 7.1.4.1 Hierdie klousule stel voor dat lesings efektief slegs op Engels gegee word, met Afrikaans slegs as 'n aanhangertaal in 'n opsomming. Ek vind dit onaanvaarbaar en onredelik. Volgens hierdie stelling is die domineering van Engels oor Afrikaans 'n 'fait accompli', en die bots met die vorige stellings oor die bevordering van meertaligheid. 7.1.4.3 "Gedurende die tweede en daaropvolgende studiejare stel die US simultane tolking óf op die perseel óf aanlyn beskikbaar op versoek van ’n fakulteit, indien die studente se behoeftes die diens regverdig en die US oor die hulpbronne beskik om dit te voorsien." Beteken dit dat Afrikaans net 'n praktiese onderwystaal in eerstejaarmodules sal wees? Hoe sal hierdie "versoek van 'n fakultiet" werk? Hoe word die regte van Afrikaanssprekende studente beskerm? Hoe word hierdie studente deur die US ondersteun? Hoeveel tyd verloop tussen die lesing en die vertaling?? 7.1.5.2 "Waar die toegewese dosent in slegs Afrikaanse of slegs Engelse onderrig vaardig is". Is dit werklik volhoubaar? Hoe bevorder die US meertaligheid met dosente wat net eentalig is? Weereens word net die tolking van eerstejaarmodules bepaal, en die van daaropvolgende jare word aan die "versoek van die fakulteit" oorgehandig. Dit is nie 'n billike standpunt nie. 7.1.7.2 "tensy dit nie redelikerwys uitvoerbaar is nie." Weereens is die woord "redelikerwys" oop tot enige mens se interpretasie. "n Vaste	**1**

	bepaling en riglyn sou in elke geval waaar die woord voorkom 'n beter beleid vorm. 7.1.8 Wat gebeur indien dit nie die geval is nie? 7.1.12 Wat van die instemming van studente wat daardeur geraak word?	
A210	Dit is goeie bepalings.	**7**
A211		
A212	Moedertaalonderrig is belangrik en daarom moet dit bewerkstellig word.	**2**
A213	4. The policy contains too many vague guidelines, such as 7.1.7.2. which stipulates that compulsory reading material will be made available in Afrikaans "where reasonably practicable". The same holds true for the use of this phrase elsewhere in the document where Afrikaans is mentioned. (7.4.2.2, etc.) The choice to work in a plurilingual context will always be more complex and problematic than functioning in a simplistic monolingual context. It is a value-driven choice that places principles of diversity, equity, inclusivity and sound pedagogic arguments above pragmatic and comfortable options. 4.1. The use and the development of isiXhosa is an important aspect with a growing regional foundation but there may, indeed, be practical implications where a phrase like "reasonably practicable" could make sense – although this may well change in the future. For instance, in a first year module counting 186 students, there are (apart from Afrikaans- and English speakers) currently two seSotho speakers, one seTswana speaker, one chiShona speaker, two sePedi speakers, two isiZulu speakers and five isiXhosa speakers.	**2**
A214		

	Comment(s) on Section 7.1: Policy provisions for Learning and Teaching	Analysis*
E1		
E2	Why can't study materials and online lecture recordings be translated or transcribed in to isiXhosa in a case where the original lecture was in either English or Afrikaans?	**3/4**
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	They are all good and acceptable.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**
E10	Yes, I believe student support should be continued for Afrikaans, English and isiXhosa students	**3**
E11		
E12	It is too complicated an time consuming	**2**
E13	SU should promote the use of Afrikaans in all regards as a minority language that needs to be protected and nurtured so that it might grow. It should not treat Afrikaans as inferior to english in any regard nor should it discourage the use thereof	**2**
E14		
E15	No comment.	**7**
E16	None	**7**
E17	I am fully in support of the implementation of a unanimous class vote on the language of education for classes, rather than a majority rules or lecturer-decided approach. This will ensure that not even one student needs to suffer academically due to language exclusion.	**7**
E18	Agree.	**7**
E19	I fail to understand the need, from a language inclusivity perspective, to have UNEDITED lecture recording made available to students. Surely giving lecturers the freedom to edit their recordings (in both languages) prior to release, and essentially fix imperfections, would be better at enhancing language inclusivity. Remember that some lecturers are inexperienced and some lecturers would not be lecturing in their first language either.	**1**
E20	Effort was made to accommodate everyone. Although not everyone will be satisfied.	**7**
E21	Section 7.1.3: Refer to the comments above, especially on Section 6.8.	**7**
E22	7.1.3.2 is a good way to keep people integrated. 7.1.4.1 NO, questions should at least be answered in English so that everyone can understand it and if possible answered in Afrikaans. 7.1.4.3 Sounds good. 7.1.5.2 Sounds good. 7.1.7.4: YES thats very good. Please encourage this. It teaches non Xhosa speaking people to learn a new word or two. x	**7**
E23		
E24	No comment	**7**
E25		
E26		
E27	Effective as there are mechanisms for those not fluent in English to receive an education while making sure everyone has effectively learns.	**2**
E28		
E29		
E30	It is time for the phasing out of the use of Afrikaans in the classroom as it disadvantages many other students (students that studied in Zulu, Xhosa, Venda) while benefiting a minority that studied in Afrikaans. Many students come to Stellenbosch and battle with having English as a medium of instruction and have that additional hurdle of having to be taught in afrikaans as well resulting in many students repeating modules due to lack of	**4**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	understanding. The policy also states that questions need to at least be answered in the language asked which does not mandate the answering of questions in both languages which can result in a particular group (English or Afrikaans) missing out on a learning opportunity. Having on medium will ensure that these situations are avoided. When considering the stance of South African on equality and justice this is not in any way fair or upholding the values of the nation. This is the only way to achieve balance and ensure that all students are at equal level to begin with. The other alternative is to have parallel classes and where these are not possible to only have English as a principle medium.	
E31	7.1.5.3 - should there not be a quorum required for the vote to stand? 7.1.6 - does this mean that any ICT supportive learning opportunity must be supplied in all three languages? This is impractical. Often textbook publisher resources or free online learning resources are used that are only available in English (as they are international resources).	**1**
E32		
E33	As `n bruin persoon van Stellenbosch wie se huistaal afrikaaps is en wie se kinders ook Afrikaans as eerste taal praat, is ek 100% ten gunste van die bestaande beleid waar dit handel oor die leer en onderrig konteks. Dit word ondersteun deur die Grondwetlike bepalings aangehaal, deur verskeie regspraak deur verskeie howe, en hou nou verband met die tipe inklusiewe samelewing wat ons moet vestig en waartoe SU ook `n groot bydrae moet lewer. The only thing that irks me as a lecturer is when I have a class of 280 and 5 students studying in Afrikaans - in that case I have to translate everything (course framework, slides, tests and exams papers etc) into Afrikaans for 5 students. It is a waste of my time!	**2**
E34	I propose the following changes to the wording of paragraph 7.1.8, to clarify the scope of its application and to avoid situations where students that do not understand English can prevent English being used: "In postgraduate learning and teaching, which for the purposes of the whole policy includes undergraduate modules at National Qualifications Framework (NQF) level 8 and postgraduate qualifications at NQF level 7, English may be used. In this context any other language(s) may also be used provided the lecturer(s) and all the students are academically proficient in the language(s)."	**1**
E35		
E36		
E37	See below	**6**
E38		
E39		
E40		
E41	I want to study in afrikaans	**2**
E42		
E43	To enhance equitable access as supported by the 2019 Constitutional Court judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognize its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa. Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. Under section 7.1.5.2 there should be a separate clause requiring lecturers to teach in English should they be proficient in English. If they are not proficient in English, then they will have to be 'authorised' by the faculty language committee (FLC) to teach in Afrikaans (or any other language). The FLC will be a subcommittee of the Faculty Board which shall consist of at least two HOD's, a lecturer that was appointed in the four most recent appointments made by the faculty, a member of the Language Centre for specialist insight. The FLCs will be required to file a biannual report on any request for authorisations received, authorisations pending, denied or granted with substantive reasoning to the relevant Senate subcommittee which shall exercise an oversight responsibility. This report must also contain reference to any complaints filed regarding the use of language in any module offered by the faculty at the date which the report was finalized. Clause 7.1.5.3 should be removed completely; it renders section 7.1.4.1 moot if students are invited to vote. Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules.	**1/3**

	For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access.	
E44	7.1.4.1: Questions should not only be answered in the language they were asked, but also be repeated and answered in English if necessary. This would make the second sentence of this paragraph consistent with the first. 7.1.5.3: Should such a vote take place, it should be (1) communicated to all affected students (2) well in advance (1 week), and (3) take place in a manner that is accessible to all the students in the class group, such as using an online poll. These requirements should be added to this section.	**1**
E45		
E46	I believe that these are made fair for all of us	**7**
E47	English	**4**
E48		
E49	English	**4**
E50	English please	**4**
E51	To enhance equitable access, as supported by the 2019 Constitutional Court Judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognise its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules. For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access.	**1/4**
E52		
E53		
E54		
E55	Examinations should have a separate paper in English and seperage in Afrikaans the text should not be combined. Or at least the front English and turned around Afrikaans. It should be manditory that class reps make a vote at the beginning of the year that questions and teaching should only be asked in a certain language, which extends into practical components of teaching such as the hospital for health science students.	**3**
E56		
E57	The use of interpreters during class has never been effective. When a lecture is delivering content his or her pitch and tone bring about his or her physical presence in the lecture, the interpreters cannot do this as they have to be careful not to speak loud. The interpreter can just send you to sleep during lecture because of their too low and soft voices. The key thing I'm trying to communicate here is that teaching is dependent much on the teacher himself or herself. His or her presence must be felt in class this is what makes learning worthwhile. The switch between two languages by a lecture during the lesson has always been problematic for me because the time elapsed explaining the lesson in another language interrupts the flow of the lesson. It is good that the University uses Multilingualism for communication but for instruction English must be used.	**3**
E58		
E59		
E60	To enhance equitable access as supported by the 2019 Constitutional Court judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognize its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa. Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information	**1/4**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. Under section 7.1.5.2 there should be a separate clause requiring lecturers to teach in English should they be proficient in English. If they are not proficient in English, then they will have to be 'authorised' by the faculty language committee (FLC) to teach in Afrikaans (or any other language). The FLC will be a subcommittee of the Faculty Board which shall consist of at least two HOD's, a lecturer that was appointed in the four most recent appointments made by the faculty, a member of the Language Centre for specialist insight. The FLCs will be required to file a biannual report on any request for authorisations received, authorisations pending, denied or granted with substantive reasoning to the relevant Senate subcommittee which shall exercise an oversight responsibility. This report must also contain reference to any complaints filed regarding the use of language in any module offered by the faculty at the date which the report was finalized. Clause 7.1.5.3 should be removed completely; it renders section 7.1.4.1 moot if students are invited to vote. Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules. For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access.	
E61		
E62	7.1.1 must ensure that academic support(specifically lectures, tutorials, and practicals) will be provided for both English and Afrikaans across all faculties. 7.1.3 must simply state: "For undergraduate modules:" 7.1.4.2 must simply state: "Students are supported in Afrikaans and English during consultations during office hours or routinely scheduled tutorials and practicals" 7.1.5 Such situations must be avoided at all costs, unless a module specifically revolves around a specific language(e.x. Afrikaans and Dutch, Basic Xhosa, etc.) 7.1.5.3 Each lecture must adhere to 7.1.4.1 which states that summaries, and notes of the lectures are still provided in the minority language 7.1.7.1 All compulsory reading must be available in both English and Afrikaans except where the module is about the language itself. Reading materials may also be provided in isiXhosa where reasonably applicable. 7.1.7.2. must simply state: "Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans and isiXhosa" 7.1.9 All question papers for tests, examinations and summative assessments must be available in Afrikaans and English. This applies undergraduate and postgraduate modules. Question papers can be available in isiXhosa where feasible.	**1**
E63	7.1.1 Afrikaans and English are, in all regards, equal languages of learning and teaching at SU. SU supports their academic use through a combination of facilitated learning opportunities for students, including lectures, tutorials and practicals, as well as learning support facilitated by means of information and communication technology (ICT). In the spirit of translanguaging, space can be provided for the use of other languages in, e.g., tutorials and practicals. The SU is committed to deliberately expanding the academic use of both languages. 7.1.2 Undergraduate modules are, by default, offered by way of the measures set out in section 7.1.3, and the measures set out in 7.1.4 and 7.1.5 are only used in exceptional cases. The procedure outlined in 7.1.12 must be followed to approve any deviation from	**1**

	the default method outlined in 7.1.3. 7.1.3 Parallel medium education with classes in both Afrikaans and English is the preferred option in all undergraduate modules. In parallel medium modules, the following will apply: DELETE 7.1.3.2 7.1.4 For undergraduate modules where dual-medium teaching is offered in both Afrikaans and English in the same class group as approved by the Senate according to the procedure in 7.1.12, the combination of facilitated learning opportunities is as follows: 7.1.4.1 During each lecture, all information is conveyed in English and Afrikaans. Questions in Afrikaans and English are, at the least, answered in the language of the question. 7.1.4.3 For all undergraduate modules offered in duel-medium, SU makes simultaneous interpreting available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.5.2 Where the assigned lecturer is proficient to teach only in Afrikaans or English. For these modules additional support is provided: (a) If the lectures are in Afrikaans, SU makes simultaneous interpreting in English available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. If the lectures are in English, SU makes simultaneous interpreting of the modules available in Afrikaans on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.6 In addition to lectures, based on students' needs and practicability, SU provides a variety of ICT-enhanced learning strategies, including "speech-to-text" translation of lectures and educational (audio and/or video) recordings of lecture material, which are made available to students in Afrikaans, English and, in some cases, isiXhosa for self-directed learning, the further reinforcement of concepts and for revision. 7.1.7.2 Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans. 7.1.8 In postgraduate learning and teaching both Afrikaans and English are used in equal measure, except where all the students in the class group have been invited to vote by means of a secret ballot, and those students who have voted, unanimously agree to it, the module will be presented in Afrikaans only or English only. 7.1.9 Question papers for tests, examinations and other summative assessments in undergraduate module are available in Afrikaans and English. Question papers for tests, examinations and other summative assessments in postgraduate modules, including undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in Afrikaans and English. Students may answer all assessments and submit all written work in either Afrikaans or English. 7.1.12.3 Approved by the relevant faculty board, and reported with the justification to Senate and approved by Senate.	
E64	7.1.1 Afrikaans and English are, in all regards, equal languages of learning and teaching at SU. SU supports their academic use through a combination of facilitated learning opportunities for students, including lectures, tutorials and practicals, as well as learning support facilitated by means of information and communication technology (ICT). In the spirit of translanguaging, space can be provided for the use of other languages in, e.g., tutorials and practicals. The SU is committed to deliberately expanding the academic use of both languages. 7.1.2 Undergraduate modules are, by default, offered by way of the measures set out in section 7.1.3, and the measures set out in 7.1.4 and 7.1.5 are only used in exceptional cases. The procedure outlined in 7.1.12 must be followed to approve any deviation from the default method outlined in 7.1.3. 7.1.3 Parallel medium education with classes in both Afrikaans and English is the preferred option in all undergraduate modules. In parallel medium modules, the following will apply: DELETE 7.1.3.2	**1**

	7.1.4 For undergraduate modules where dual-medium teaching is offered in both Afrikaans and English in the same class group as approved by the Senate according to the procedure in 7.1.12, the combination of facilitated learning opportunities is as follows: 7.1.4.1 During each lecture, all information is conveyed in English and Afrikaans. Questions in Afrikaans and English are, at the least, answered in the language of the question. 7.1.4.3 For all undergraduate modules offered in duel-medium, SU makes simultaneous interpreting available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.5.2 Where the assigned lecturer is proficient to teach only in Afrikaans or English. For these modules additional support is provided: (a) If the lectures are in Afrikaans, SU makes simultaneous interpreting in English available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. If the lectures are in English, SU makes simultaneous interpreting of the modules available in Afrikaans on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.6 In addition to lectures, based on students' needs and practicability, SU provides a variety of ICT-enhanced learning strategies, including "speech-to-text" translation of lectures and educational (audio and/or video) recordings of lecture material, which are made available to students in Afrikaans, English and, in some cases, isiXhosa for self-directed learning, the further reinforcement of concepts and for revision. 7.1.7.2 Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans. 7.1.8 In postgraduate learning and teaching both Afrikaans and English are used in equal measure, except where all the students in the class group have been invited to vote by means of a secret ballot, and those students who have voted, unanimously agree to it, the module will be presented in Afrikaans only or English only. 7.1.9 Question papers for tests, examinations and other summative assessments in undergraduate module are available in Afrikaans and English. Question papers for tests, examinations and other summative assessments in postgraduate modules, including undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in Afrikaans and English. Students may answer all assessments and submit all written work in either Afrikaans or English. 7.1.12.3 Approved by the relevant faculty board, and reported with the justification to Senate and approved by Senate.	
E65	7.1.1 Afrikaans and English are, in all regards, equal languages of learning and teaching at SU. SU supports their academic use through a combination of facilitated learning opportunities for students, including lectures, tutorials and practicals, as well as learning support facilitated by means of information and communication technology (ICT). In the spirit of translanguaging, space can be provided for the use of other languages in, e.g., tutorials and practicals. The SU is committed to deliberately expanding the academic use of both languages. 7.1.2 Undergraduate modules are, by default, offered by way of the measures set out in section 7.1.3, and the measures set out in 7.1.4 and 7.1.5 are only used in exceptional cases. The procedure outlined in 7.1.12 must be followed to approve any deviation from the default method outlined in 7.1.3. 7.1.3 Parallel medium education with classes in both Afrikaans and English is the preferred option in all undergraduate modules. In parallel medium modules, the following will apply: DELETE 7.1.3.2 7.1.4 For undergraduate modules where dual-medium teaching is offered in both Afrikaans and English in the same class group as approved by the Senate according to the	**1**

	procedure in 7.1.12, the combination of facilitated learning opportunities is as follows: 7.1.4.1 During each lecture, all information is conveyed in English and Afrikaans. Questions in Afrikaans and English are, at the least, answered in the language of the question. 7.1.4.3 For all undergraduate modules offered in duel-medium, SU makes simultaneous interpreting available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.5.2 Where the assigned lecturer is proficient to teach only in Afrikaans or English. For these modules additional support is provided: (a) If the lectures are in Afrikaans, SU makes simultaneous interpreting in English available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. If the lectures are in English, SU makes simultaneous interpreting of the modules available in Afrikaans on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.6 In addition to lectures, based on students' needs and practicability, SU provides a variety of ICT-enhanced learning strategies, including "speech-to-text" translation of lectures and educational (audio and/or video) recordings of lecture material, which are made available to students in Afrikaans, English and, in some cases, isiXhosa for self-directed learning, the further reinforcement of concepts and for revision. 7.1.7.2 Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans. 7.1.8 In postgraduate learning and teaching both Afrikaans and English are used in equal measure, except where all the students in the class group have been invited to vote by means of a secret ballot, and those students who have voted, unanimously agree to it, the module will be presented in Afrikaans only or English only. 7.1.9 Question papers for tests, examinations and other summative assessments in undergraduate module are available in Afrikaans and English. Question papers for tests, examinations and other summative assessments in postgraduate modules, including undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in Afrikaans and English. Students may answer all assessments and submit all written work in either Afrikaans or English. 7.1.12.3 Approved by the relevant faculty board, and reported with the justification to Senate and approved by Senate.	
E66	7.1.1 Afrikaans and English are, in all regards, equal languages of learning and teaching at SU. SU supports their academic use through a combination of facilitated learning opportunities for students, including lectures, tutorials and practicals, as well as learning support facilitated by means of information and communication technology (ICT). In the spirit of translanguaging, space can be provided for the use of other languages in, e.g., tutorials and practicals. The SU is committed to deliberately expanding the academic use of both languages. 7.1.2 Undergraduate modules are, by default, offered by way of the measures set out in section 7.1.3, and the measures set out in 7.1.4 and 7.1.5 are only used in exceptional cases. The procedure outlined in 7.1.12 must be followed to approve any deviation from the default method outlined in 7.1.3. 7.1.3 Parallel medium education with classes in both Afrikaans and English is the preferred option in all undergraduate modules. In parallel medium modules, the following will apply: DELETE 7.1.3.2 7.1.4 For undergraduate modules where dual-medium teaching is offered in both Afrikaans and English in the same class group as approved by the Senate according to the procedure in 7.1.12, the combination of facilitated learning opportunities is as follows:	**1**

	7.1.4.1 During each lecture, all information is conveyed in English and Afrikaans. Questions in Afrikaans and English are, at the least, answered in the language of the question. 7.1.4.3 For all undergraduate modules offered in duel-medium, SU makes simultaneous interpreting available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.5.2 Where the assigned lecturer is proficient to teach only in Afrikaans or English. For these modules additional support is provided: (a) If the lectures are in Afrikaans, SU makes simultaneous interpreting in English available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. If the lectures are in English, SU makes simultaneous interpreting of the modules available in Afrikaans on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.6 In addition to lectures, based on students' needs and practicability, SU provides a variety of ICT-enhanced learning strategies, including "speech-to-text" translation of lectures and educational (audio and/or video) recordings of lecture material, which are made available to students in Afrikaans, English and, in some cases, isiXhosa for self-directed learning, the further reinforcement of concepts and for revision. 7.1.7.2 Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans. 7.1.8 In postgraduate learning and teaching both Afrikaans and English are used in equal measure, except where all the students in the class group have been invited to vote by means of a secret ballot, and those students who have voted, unanimously agree to it, the module will be presented in Afrikaans only or English only. 7.1.9 Question papers for tests, examinations and other summative assessments in undergraduate module are available in Afrikaans and English. Question papers for tests, examinations and other summative assessments in postgraduate modules, including undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in Afrikaans and English. Students may answer all assessments and submit all written work in either Afrikaans or English. 7.1.12.3 Approved by the relevant faculty board, and reported with the justification to Senate and approved by Senate.	
E67	7.1.1 Afrikaans and English are, in all regards, equal languages of learning and teaching at SU. SU supports their academic use through a combination of facilitated learning opportunities for students, including lectures, tutorials and practicals, as well as learning support facilitated by means of information and communication technology (ICT). In the spirit of translanguaging, space can be provided for the use of other languages in, e.g., tutorials and practicals. The SU is committed to deliberately expanding the academic use of both languages. 7.1.2 Undergraduate modules are, by default, offered by way of the measures set out in section 7.1.3, and the measures set out in 7.1.4 and 7.1.5 are only used in exceptional cases. The procedure outlined in 7.1.12 must be followed to approve any deviation from the default method outlined in 7.1.3. 7.1.3 Parallel medium education with classes in both Afrikaans and English is the preferred option in all undergraduate modules. In parallel medium modules, the following will apply: DELETE 7.1.3.2 7.1.4 For undergraduate modules where dual-medium teaching is offered in both Afrikaans and English in the same class group as approved by the Senate according to the procedure in 7.1.12, the combination of facilitated learning opportunities is as follows: 7.1.4.1 During each lecture, all information is conveyed in English and Afrikaans. Questions in Afrikaans and English are, at the least, answered in the language of the	**1**

	question. 7.1.4.3 For all undergraduate modules offered in duel-medium, SU makes simultaneous interpreting available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.5.2 Where the assigned lecturer is proficient to teach only in Afrikaans or English. For these modules additional support is provided: (a) If the lectures are in Afrikaans, SU makes simultaneous interpreting in English available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. If the lectures are in English, SU makes simultaneous interpreting of the modules available in Afrikaans on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.6 In addition to lectures, based on students' needs and practicability, SU provides a variety of ICT-enhanced learning strategies, including "speech-to-text" translation of lectures and educational (audio and/or video) recordings of lecture material, which are made available to students in Afrikaans, English and, in some cases, isiXhosa for self-directed learning, the further reinforcement of concepts and for revision. 7.1.7.2 Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans. 7.1.8 In postgraduate learning and teaching both Afrikaans and English are used in equal measure, except where all the students in the class group have been invited to vote by means of a secret ballot, and those students who have voted, unanimously agree to it, the module will be presented in Afrikaans only or English only. 7.1.9 Question papers for tests, examinations and other summative assessments in undergraduate module are available in Afrikaans and English. Question papers for tests, examinations and other summative assessments in postgraduate modules, including undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in Afrikaans and English. Students may answer all assessments and submit all written work in either Afrikaans or English. 7.1.12.3 Approved by the relevant faculty board, and reported with the justification to Senate and approved by Senate.	
E68	7.1.1 Afrikaans and English are, in all regards, equal languages of learning and teaching at SU. SU supports their academic use through a combination of facilitated learning opportunities for students, including lectures, tutorials and practicals, as well as learning support facilitated by means of information and communication technology (ICT). In the spirit of translanguaging, space can be provided for the use of other languages in, e.g., tutorials and practicals. The SU is committed to deliberately expanding the academic use of both languages. 7.1.2 Undergraduate modules are, by default, offered by way of the measures set out in section 7.1.3, and the measures set out in 7.1.4 and 7.1.5 are only used in exceptional cases. The procedure outlined in 7.1.12 must be followed to approve any deviation from the default method outlined in 7.1.3. 7.1.3 Parallel medium education with classes in both Afrikaans and English is the preferred option in all undergraduate modules. In parallel medium modules, the following will apply: DELETE 7.1.3.2 7.1.4 For undergraduate modules where dual-medium teaching is offered in both Afrikaans and English in the same class group as approved by the Senate according to the procedure in 7.1.12, the combination of facilitated learning opportunities is as follows: 7.1.4.1 During each lecture, all information is conveyed in English and Afrikaans. Questions in Afrikaans and English are, at the least, answered in the language of the question.	**1**

	7.1.4.3 For all undergraduate modules offered in duel-medium, SU makes simultaneous interpreting available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.5.2 Where the assigned lecturer is proficient to teach only in Afrikaans or English. For these modules additional support is provided: (a) If the lectures are in Afrikaans, SU makes simultaneous interpreting in English available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. If the lectures are in English, SU makes simultaneous interpreting of the modules available in Afrikaans on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.6 In addition to lectures, based on students' needs and practicability, SU provides a variety of ICT-enhanced learning strategies, including "speech-to-text" translation of lectures and educational (audio and/or video) recordings of lecture material, which are made available to students in Afrikaans, English and, in some cases, isiXhosa for self-directed learning, the further reinforcement of concepts and for revision. 7.1.7.2 Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans. 7.1.8 In postgraduate learning and teaching both Afrikaans and English are used in equal measure, except where all the students in the class group have been invited to vote by means of a secret ballot, and those students who have voted, unanimously agree to it, the module will be presented in Afrikaans only or English only. 7.1.9 Question papers for tests, examinations and other summative assessments in undergraduate module are available in Afrikaans and English. Question papers for tests, examinations and other summative assessments in postgraduate modules, including undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in Afrikaans and English. Students may answer all assessments and submit all written work in either Afrikaans or English. 7.1.12.3 Approved by the relevant faculty board, and reported with the justification to Senate and approved by Senate.	
E69	7.1.1 Afrikaans and English are, in all regards, equal languages of learning and teaching at SU. SU supports their academic use through a combination of facilitated learning opportunities for students, including lectures, tutorials and practicals, as well as learning support facilitated by means of information and communication technology (ICT). In the spirit of translanguaging, space can be provided for the use of other languages in, e.g., tutorials and practicals. The SU is committed to deliberately expanding the academic use of both languages. 7.1.2 Undergraduate modules are, by default, offered by way of the measures set out in section 7.1.3, and the measures set out in 7.1.4 and 7.1.5 are only used in exceptional cases. The procedure outlined in 7.1.12 must be followed to approve any deviation from the default method outlined in 7.1.3. 7.1.3 Parallel medium education with classes in both Afrikaans and English is the preferred option in all undergraduate modules. In parallel medium modules, the following will apply: DELETE 7.1.3.2 7.1.4 For undergraduate modules where dual-medium teaching is offered in both Afrikaans and English in the same class group as approved by the Senate according to the procedure in 7.1.12, the combination of facilitated learning opportunities is as follows: 7.1.4.1 During each lecture, all information is conveyed in English and Afrikaans. Questions in Afrikaans and English are, at the least, answered in the language of the question. 7.1.4.3 For all undergraduate modules offered in duel-medium, SU makes simultaneous interpreting available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of	**1**

	the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.5.2 Where the assigned lecturer is proficient to teach only in Afrikaans or English. For these modules additional support is provided: (a) If the lectures are in Afrikaans, SU makes simultaneous interpreting in English available on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. If the lectures are in English, SU makes simultaneous interpreting of the modules available in Afrikaans on-site or online during each lecture, as well as a recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation. A recorded version of the original unedited lecture and the real-time interpretation will also be provided. 7.1.6 In addition to lectures, based on students' needs and practicability, SU provides a variety of ICT-enhanced learning strategies, including "speech-to-text" translation of lectures and educational (audio and/or video) recordings of lecture material, which are made available to students in Afrikaans, English and, in some cases, isiXhosa for self-directed learning, the further reinforcement of concepts and for revision. 7.1.7.2 Compulsory reading material (excluding published material) is also provided in Afrikaans. 7.1.8 In postgraduate learning and teaching both Afrikaans and English are used in equal measure, except where all the students in the class group have been invited to vote by means of a secret ballot, and those students who have voted, unanimously agree to it, the module will be presented in Afrikaans only or English only. 7.1.9 Question papers for tests, examinations and other summative assessments in undergraduate module are available in Afrikaans and English. Question papers for tests, examinations and other summative assessments in postgraduate modules, including undergraduate modules at NQF level 8 and postgraduate modules at NQF level 7, are available in Afrikaans and English. Students may answer all assessments and submit all written work in either Afrikaans or English. 7.1.12.3 Approved by the relevant faculty board, and reported with the justification to Senate and approved by Senate.	
E70	Students should be allowed to learn in the language of their preference and lectures should be allowed to teach in the language they're comfortable and confident using.	**2**
E71	There is a proposal (Section 7.1) that if a class cannot be duplicated, interactive translation will also be given. How satisfactory have interactive translations been in the past? The translator would have to be an expert in the field, as well as a skilled linguist. I note that it is suggested that the translation be discontinued if not utilised in two weeks. It might not be utilised, not because students find it unnecessary, but because it is ineffective. How often will such a scenario occur? Will PowerPoint and other presentations in the class be bilingual? Given the questions raised here, would it not be a better idea to make available a pre-recorded lecture in the other language? Obviously, internally produced resources such as lecture notes, manuals, etc. should be made available in both languages. And this seems to have been catered for. I note the proposal to conduct a class in one language if there is unanimous agreement by the students concerned. That seems to be a sound suggestion, but I would think that in practice it would occur only in small classes, particularly at postgraduate level.	**3**
E72	To enhance equitable access as supported by the 2019 Constitutional Court judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognize its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa. Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. Under section 7.1.5.2 there should be a separate clause requiring lecturers to teach in English should they be proficient in English. If they are not proficient in English, then they will have to be 'authorised' by the faculty language committee (FLC) to teach in Afrikaans (or any other language). The FLC will be a subcommittee of the Faculty Board which shall consist of at least two HOD's, a lecturer that was appointed in the four most recent	**1**

	appointments made by the faculty, a member of the Language Centre for specialist insight. The FLCs will be required to file a biannual report on any request for authorisations received, authorisations pending, denied or granted with substantive reasoning to the relevant Senate subcommittee which shall exercise an oversight responsibility. This report must also contain reference to any complaints filed regarding the use of language in any module offered by the faculty at the date which the report was finalized. Clause 7.1.5.3 should be removed completely; it renders section 7.1.4.1 moot if students are invited to vote. Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules. For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access.	
E73	None	**7**
E74	Well said.	**7**
E75	7.1.4.1. To enhance equitable access, English should be stated as the primary language of teaching and learning as one of the international languages of academia. This option is also pedagogically problematic and leaves students who are not afrikaans speaking excluded during the summary time, a practice which does not enhance equitable access. While I am in support of the lecturer, where able, answering the question in language of the question - this will not be possible where lecturers cannot speak afrikaans and so this should be more carefully worded and/or the broader principles of the policy referenced. 7.1.5.2. It is not acceptable to hire an academic who is not proficient in english - the criteria for proficiency are not clear and may result in colleagues defaulting out of preference, which would not be just. This clause should be reviewed. 7.1.7.3 & 7.1.8. For lecturers who cannot speak afrikaans, this becomes a huge burden and one which at times leads to shame or depending on colleagues or students for assistance, due to the costs and run up time within the translation services. If this continues then the university must commit itself to clear and responsive services in this regard.	**1**
E76	To enhance equitable access as supported by the 2019 Constitutional Court judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognize its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa. Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. Under section 7.1.5.2 there should be a separate clause requiring lecturers to teach in English should they be proficient in English. If they are not proficient in English, then they will have to be 'authorised' by the faculty language committee (FLC) to teach in Afrikaans (or any other language). The FLC will be a subcommittee of the Faculty Board which shall consist of at least two HOD's, a lecturer that was appointed in the four most recent appointments made by the faculty, a member of the Language Centre for specialist insight. The FLCs will be required to file a biannual report on any request for authorisations received, authorisations pending, denied or granted with substantive reasoning to the relevant Senate subcommittee which shall exercise an oversight responsibility. This report must also contain reference to any complaints filed regarding the use of language in any module offered by the faculty at the date which the report was finalized. Clause 7.1.5.3 should be removed completely; it renders section 7.1.4.1 moot if students are invited to vote. Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules. For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching	**1**

	and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access.	
E77	-To enhance equitable access as supported by the 2019 Constitutional Court judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognize its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa. -Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. -Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. -Under section 7.1.5.2 there should be a separate clause requiring lecturers to teach in English should they be proficient in English. If they are not proficient in English, then they will have to be 'authorised' by the faculty language committee (FLC) to teach in Afrikaans (or any other language). The FLC will be a subcommittee of the Faculty Board which shall consist of at least two HOD's, a lecturer that was appointed in the four most recent appointments made by the faculty, a member of the Language Centre for specialist insight. The FLCs will be required to file a biannual report on any request for authorisations received, authorisations pending, denied or granted with substantive reasoning to the relevant Senate subcommittee which shall exercise an oversight responsibility. This report must also contain reference to any complaints filed regarding the use of language in any module offered by the faculty at the date which the report was finalized. -Clause 7.1.5.3 should be removed completely; it renders section 7.1.4.1 moot if students are invited to vote. -Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules. -For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access. Comment(s) on Section 7.2: Policy provisions for internal institutional communication.	**1**
E78	With regards to 7.1.1, guidelines may need to be provided for how multiple languages would be handled in a teaching and learning activity. Wrt 7.1.4.3, it is good that the interpretation services are formally extended to all media related to learning materials.	**3**
E79		
E80	In respect of section 7.1.9. which relates to the language of assessments of post-graduate programmes, we propose an amendment which states that assessment papers should at least be available in English, with academic environments having the choice to make assessments also available in other languages in addition to English.	**1**
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4**
E84	How to ensure the language standard of the support provided? For example, the lecturer's own translations of compulsory reading material, as well as assessments? The SU provides simultaneous interpreting (through the Language Centre, and which follows formal and continuous quality control measures), but since the SU does not provide translation for compulsory reading material and assessments through the Policy, how is the quality of these translations assured?	**3**
E85	7.1.4.1 Dit gebeur NIE in lesings dat dosente opsommings of beklemtonings in Afrikaans gee nie. Ek is betrokke in lesings en ek kan getuig dat dit nie gebeur nie. Enige verwysing hierna is nutteloos omdat dit nie toegepas word nie. Dit is dus misleidend om dit weer in die taalbeleid in te sluit asof dit 'n meganisme is wat meertaligheid bevorder. Dit is nie die papier werd waarop die geskryf is nie. Hierdie lesings is almal net in Engels. Studente het nie die vrymoedigheid om in Afrikaans vrae te vra in hierdie lesings nie. Dit gaan teen die gees van taal in die lesing en dit is naief om te dink dat hulle dit sal doen. Al hierdie studente word verplig om in Engels te studeer. 7.1.4.3 Hoewel tolking beskikbaar is, is dit grootliks in teorie. Daar word maar 'n handjievol modules in werklikheid getolk. Die tolkspan het nie die kapasiteit om aan die werklike behoefte van hierdie bepaling te voldoen nie. Taalbestuur moniteer in elk geval nie gehaltebeheer van vertaling en tolking nie. As die universiteit en taalbestuur ernstig was oor vertaling en tolking sou die dienste anders lyk en anders bestuur word.	**2**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E87		
E88	No	**7**
E89	7.1.4.1 In the event that questions are asked in Afrikaans, prior to answering the question, the question should first be translated into English by lecturers, and then answered in BOTH English and Afrikaans as to ensure academic inclusivity.	**3**
E90	Where is isiXhosa? There are all the preambles on the three regional languages, thenit is ignored in the teaching policy. Either go all the way, correctly, or switch to the lingua franca of modern SA society, English.	**1**
E91		
E92	The secrete ballot vote to have lectures in a single language may not be fair especially if the class is not diverse in nature. Lecturers who are not proficient in English shouldn't be able to give classes as if one of their English speaking students asks a question about the course work they won't be able to interpret it - thus that clause on teaching in Afrikaans if the lecturer isn't proficient in English should be removed	**1**
E93	No	**7**
E94	N/A	**7**
E95	Memorandum Date: 2021/04/09 Stellenbosch university branch RE: Paradox in the Luister video in relation to new propose or review language policy Luister video has two group of Stellenbosch university/Agriculture college students known as the casting crew and less visible crew known to the public today as the filming crew. These two groups of Stellenbosch university/Agriculture College students had one vision in the Luister video project coverage done few years ago in relation to Stellenbosch university/Agriculture college language policy. It is to tell us public about their different stories and view about experiences in post-Apartheid Stellenbosch university/Agriculture College use of language as medium of instruction in teaching and learning. Although the two Luister video crew happen to be raised by concerned students coming from different up-bringing backgrounds i.e. (none designated filming crew and designated casting crew) they had one vision and they worked as one unit in filming the video project. In other words they worked as student without any form of barriers among themselves in their interaction and to National Health and Allied workers union (Nehawu) this is a paradox. Secondly they opted not to utilise the Stellenbosch Student Representative Council (SRC)/Agriculture College or any other formal structure within the Stellenbosch university/Agriculture College is also a paradox on its own. It should be noted that these Stellenbosch University/Agriculture College Students are the so called born free student who happen to be born in post-Apartheid error. The big question thou are, does this working together of these student mean that they are all not interested in Afrikaner culture or language? Does none utilisation of SRC also means that this structure is no longer relevant in representing the interest of student? National education health and allied worker union believe that language cannot be separated from cultural inheritance. Therefor it must be practice freely without any intimidation, prejudice or fear. If our young students start to question one of our eleven cultural languages inheritance Afrikaans enshrined in our South African constitution. In a manner that is outlined in the Luister video then we have to open our ears and Luister carefully what is this that is communicated to us in the video? Does this mean that we South Africans don't understand our own youth or the constitution? Or we don't acknowledge the fact that we have a problem that require well researched and direct intervention tool than dialogue. In a nutshell an intervention that will involve education, learning and teaching one another about tolerance without prejudice. In so doing we will be able to also bridge the cultural gap between the youth and senior citizen in our country South Africa. This National education health and workers union think will help us understand the meaning of Rhodes must fall and English must rise paradox form of campaigns done and conducted by our youth/ born free in our universities across South Africa. It is organisation view that in South Africa we cannot be all English. Our work place consist of primary workers that belong to the Stellenbosch Nehawu branch, secondary workers belonging to outsourced Nehawu workers branch and private contractors doing business with the Stellenbosch university for the interest of the university and its student community. More than 50% of them speak Afrikaans fluent. They can also read and write it. This composition of workers demographics is due to Stellenbosch University passed job reservation and next of kin policies applied before 1994 in South Africa as the university criteria for employment enshrined in its employment policy whereby Afrikaans Language was misused as a security measure and access control to the Stellenbosch University. Hence today the fallist cannot differentiate art (Statues) and Afrikaans as a language from Apartheid system. Although the composition of workers demographics at lower level has changed, the other 49% per cent is more fluent to isiXhosa while 1% in other indigenous languages. They can also read them and right them fluent. The primary contractor that is Stellenbosch University must make provision to its propose language policy in order to broaden the scope of also servicing these workers in multilingual new propose language policy. This includes giving support of all workers affected by the language through training methods in order to achieve inclusiveness in its diversity through medium of teaching and learning communication systems and programs. This should be done by the department of transformation and social impact. Note that Stellenbosch University has 4000 permanent employees. 80% of these employees are	**1/2**

	academics and their numeric number is 3200 and 800 is support staff. 500 or more is support admin staff and 300 or less technical support. Most of cleaning, catering, gardening, maintenance and security belong is outsourced group of workers, the majority of them are Nehawu trade union members without health insurance and health benefits. There is a nonverbal communication that is happening currently which mushroomed during the Corona virus pandemic period here in Stellenbosch university. A silent communication that require attention and a need to be addressed through the newly propose multilingual language policy review process. The main reason behind its inclusion in the language policy is to address its effects to our members and minimize severe strain to their performance and expectation done currently by pandemic that require requires from them to put three to seven times effort in their daily responsibility and activity. These extra cautious work activities done in order to minimise levels of infection in their various work places within the Stellenbosch University mostly expected from our Nehawu members is as result of fears created by the new normal done by Corona virus pandemic. This none verbal communication should also include sign language as a medium of communication, teaching and learning in our beloved university of Stellenbosch. Abakhalazayo abazange baphela, basazalwa nanamhla: bathe nqo ngesisu bathe ga ngemisimelelo. Abazenzisi badaliwe kulonto . Uke sanikela kungafa isizwe siphela. NdiTsho lula kuba yaziwa ngabo lonto. Lutsho uhlwathi lwaka Gcaleka.Thina asithengangwa ngazo izibengo (S E K Mqhayi, Ityala lamawele). Die water is onder die berg. Emeritus Archbishop Tutu, closing remarks during Truth and reconciliation in South Africa TRC) Genesis 11:7 Come, let us go down and confuse their language, so they speak different languages. Regards	
E96	It is meant for the inclusion of the majority of learners, this is why it should remain as English.	**4**
E97		
E98		
E99		
E100	To enhance equitable access as supported by the 2019 Constitutional Court judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognize its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa. Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. Under section 7.1.5.2 there should be a separate clause requiring lecturers to teach in English should they be proficient in English. If they are not proficient in English, then they will have to be 'authorised' by the faculty language committee (FLC) to teach in Afrikaans (or any other language). The FLC will be a subcommittee of the Faculty Board which shall consist of at least two HOD's, a lecturer that was appointed in the four most recent appointments made by the faculty, a member of the Language Centre for specialist insight. The FLCs will be required to file a biannual report on any request for authorisations received, authorisations pending, denied or granted with substantive reasoning to the relevant Senate subcommittee which shall exercise an oversight responsibility. This report must also contain reference to any complaints filed regarding the use of language in any module offered by the faculty at the date which the report was finalized. Clause 7.1.5.3 should be removed completely; it renders section 7.1.4.1 moot if students are invited to vote. Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules. For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access.	**1**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105	Ek glo ek het die reg om in my taal te praat en so ook dat elkeen die reg het om in hulle huistaal onderrig te ontvang	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E106	To enhance equitable access as supported by the 2019 Constitutional Court judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognize its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa. Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. Under section 7.1.5.2 there should be a separate clause requiring lecturers to teach in English should they be proficient in English. If they are not proficient in English, then they will have to be 'authorised' by the faculty language committee (FLC) to teach in Afrikaans (or any other language). The FLC will be a subcommittee of the Faculty Board which shall consist of at least two HOD's, a lecturer that was appointed in the four most recent appointments made by the faculty, a member of the Language Centre for specialist insight. The FLCs will be required to file a biannual report on any request for authorisations received, authorisations pending, denied or granted with substantive reasoning to the relevant Senate subcommittee which shall exercise an oversight responsibility. This report must also contain reference to any complaints filed regarding the use of language in any module offered by the faculty at the date which the report was finalized. Clause 7.1.5.3 should be removed completely; it renders section 7.1.4.1 moot if students are invited to vote. Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules. For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access.	**1**
E107		
E108	With regards to Section 7.1.3, it would be a good idea to outline in section 8 as to how will the University deal with a situation where lectures in one language are better than lectures in the other language. For example, a possibility where an English lectures is mode detailed than an Afrikaans one and you find that the Afrikaans attending students are disadvantaged. A resolution procedure for specifically this point might be needed. A consideration to build a support capacity for the isiXhosa language is required. It will be an achievement to see the University also presenting classes in isiXhosa. More clarity is required in Section 7.1.8, the part where the reference is made to 'any language(s), does this mean any of the 11 official languages or otherwise?	**3/1**
E109	Noted, thank you.	**7**
E110		
E111	Having Afrikaans lecturers teach both Afrikaans and English lectures can disadvantage the English classes. That is because lecturers express themselves best in their home language, so the dissemination of information is disproportionate. Exchange students cannot be given privileges that SAn students are not given, which is to be able to submit assignments in their home language. Only Afrikaans speaking students can do that and that is a problem. 7.1: I have not engaged thoroughly with but a comment from the session would need something in line with the following- "7.1.9 should specify that SEPARATE papers should be given per language and not one paper with two translations on the same page"	**2/3**
E112		
E113		
E114		
E115	English and Afrikaans are recognised as the languages of teaching and learning. For practical purposes, English seems to be given the primary role over Afrikaans which has been used historically as the primary language for teaching and learning at SU. The policy as it stands is likely to fuel conflicts based on language. The university will need to adopt creative and innovative strategies for ensuring the principle of multilingualism. Recent research on multilingualism encourage a shift from monolingual approach to multilingualism to translingualism. Translanguaging is recognised in this draft policy as an	**2**

	alternative to monolingual English or Afrikaans. Translanguaging, if implemented properly, has the potential to provide a practical framework for implementing multilingualism in teaching and learning programmes. The promotion of the development of isiXhosa as an academic language can also be realised through translingual approaches. Thus, is it is not a question of either English or Afrikaans, but both languages may be used simultaneously in teaching and learning programmes through translanguaging pedagogies.	
E116	To enhance equitable access as supported by the 2019 Constitutional Court judgement, English should be clearly stated as the primary language of teaching and learning so as to recognize its utility as a Lingua Franca of the academia in South Africa. Section 7.1.4.3 should be read with section 7.1.4.1, where it states that information conveyed in the lecture should at least be in English and summary notes be given in Afrikaans. Section 7.1.5.2 should be brought in line with section 7.1.4.1 which states that lectures should at least be offered in English with Afrikaans support. Lecturers who struggle with being able to teach in English should not disadvantage students, moreover the interpreters are scholars of language and not experts in the subject matter and terminology of modules taught. It is partly for this reason that translations have been an issue in the past. Under section 7.1.5.2 there should be a separate clause requiring lecturers to teach in English should they be proficient in English. If they are not proficient in English, then they will have to be 'authorised' by the faculty language committee (FLC) to teach in Afrikaans (or any other language). The FLC will be a subcommittee of the Faculty Board which shall consist of at least two HOD's, a lecturer that was appointed in the four most recent appointments made by the faculty, a member of the Language Centre for specialist insight. The FLCs will be required to file a biannual report on any request for authorisations received, authorisations pending, denied or granted with substantive reasoning to the relevant Senate subcommittee which shall exercise an oversight responsibility. This report must also contain reference to any complaints filed regarding the use of language in any module offered by the faculty at the date which the report was finalized Clause 7.1.5.3 should be removed completely; it renders section 7.1.4.1 moot if students are invited to vote. Clause 7.1.8. should be amended to include a subclause 7.1.8.1. which reads similar to Clause 7.1.4.1 whereby English is the default language of learning and teaching. There is no reason to justify a departure from the prescribed procedure for undergraduate modules. For 7.1.10 and 7.1.11, there must be a systemic and structured mechanism for the so called "alternative" texts or reproductions. These texts and reproductions would also benefit the development of Sign Language and isiXhosa as languages used for teaching and learning in the university. This case by case response will rely on preserving the status quo instead of developing systems that work towards efficiency and by implication access.	**1**

Afdeling 7.2 | Section 7.2

7.2 Interne institusionele kommunikasie

7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* (2020) voorgeskryf. In noodgevalle sal sodanige kommunikasie plaasvind in die taal of tale wat in alle waarskynlikheid die doeltreffendste sal wees.

7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word.

7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, in die taal van die navraag of versoek hanteer.

7.2.4 Afrikaans, Engels en isiXhosa word oordeelkundig by amptelike geleenthede soos amptelike vergaderings, seremoniële geleenthede en intreeredes gebruik.

7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so ’n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie.

7.2.6 Die volgende bepalings geld vir die gebruikerkoppelvlakke van inligtingstegnologie- (IT-)sagtewaretoepassings en mobiele toepassings, en webinhoudsbestuurstelsels:

7.2.6.1 Waar meertalige gebruik redelikerwys uitvoerbaar is (bv. as die US insae in die ontwikkeling van ’n sagtewaretoepassing het, of as die toepassing meertaligheid ondersteun, of as die US self ’n toepassing bou), ondersteun die US Afrikaans en Engels, na gelang van die gebruiker se taalvoorkeur.

7.2.6.2 Waar kommersiële sagtewaretoepassings gebruik word wat nie meertaligheid ondersteun nie, is Engels die verstekgebruikstaal.

7.2.6.3 Waar die gebruiker se taalvoorkeur onbekend is, is die verstektaal Engels.

7.2.7 Die volgende bepalings geld vir inligtingstelsel- of sagtewaretoepassingsdata:

7.2.7.1 Waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, behoort data wat op ’n individu betrekking het meertalig wees.

7.2.7.2 Waar die dataontwerp vir meertaligheid voorsiening maak, en waar dit haalbaar is, behoort die verbandhoudende gebruikerkoppelvlakke vir datavaslegging meertaligheid te ondersteun.

7.2.7.3 Waar die dataontwerp vir slegs ’n enkele taal voorsiening maak, word Engels gebruik.

7.2.7.4 Vir alle ander data word Engels gebruik.

7.2 Internal institutional communication

7.2.1 All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020)*. In an emergency, such communication shall be in the language(s) likely to be most effective.

7.2.2 The language(s) used during internal meetings must be aimed at ensuring that everybody is included.

7.2.3 Oral or written enquiries and requests by students and staff are, where reasonably practicable, dealt with in the language of the enquiry or request.

7.2.4 Afrikaans, English and isiXhosa are used judiciously at official events, such as official meetings, ceremonial occasions and inaugural lectures.

7.2.5 In residences and other living environments, language is used in such a way that, where reasonably practicable, no stakeholder is excluded from participating in any formal activities in these environments.

7.2.6 The following provisions apply to information technology (IT) software applications' and mobile application user interfaces, and web content management systems:

7.2.6.1 Where multilingual operation is reasonably practicable (e.g., where SU is able to influence the development of a software application, or where an application supports it, or SU builds an application), SU supports Afrikaans and English based on the user's language preference.

7.2.6.2 Where commercial software applications that do not support multilingual operation are employed, the operation defaults to English.

7.2.6.3 Where the user's language preference is unknown, the default is English.

7.2.7 The following provisions apply to information system or software application data:

7.2.7.1 Where reasonably practicable, data pertaining to an individual should be multilingual.

7.2.7.2 Where the data design accommodates multilingualism and where feasible, the associated user interfaces for capturing the data should support multilingual data capture.

7.2.7.3 Where the data design only caters for a single language, English is used.

7.2.7.4 For all other data, English is used.

	Kommentaar rakende Afdeling 7.2: Beleidsbepalings rakende interne institusionele kommunikasie	Analise*
A1		
A2		
A3	Die beleid se bepaling miet weed dat Afrikaans 100% aanvaarbaar is.	**7**
A4	Baie duur proses, maar nie-akademici dalk nie so taalvaardig nie.	**5**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Insovere 7.2.5 betref : N.a.v die onlangse herrie by dameskoshuise, waar die gebruik van Afrikaans VERBIED was (selfs in privaat-omstandighede), is ek TEN STERKSTE hierteen gekant. Hierdeur word teen iemand se huis/gebruiks-taal gediskrimineer ! Ek stem wel saam dat - vir inklusiwiteit - Engels gebruik word by FORMELE koshuis-aktiwiteite. Die huistaal wat studente in hulle privaatheid gebruik, is hulle demokratiese reg - en is en bly onaantasbaar. Studente wat privaat met mekaar in isiXhosa wil praat, het insgelyks hierdie reg. As privaat-Afrikaans-pratery verbied sou word, sou dit ook moes geld vir die Xhosa-sprekende studente - nie waar nie ?	**2/5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.1, 7.5
A13	Ek het n probleem dat all programme eers in engels verskaf word as primere taal en dan moet die student vir afr aan vra. Waarom kan Afr nie die primere taal wees nie	**1/6**
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19	laat alle taalgroep welkom voel en geen taal word verbied om iewers te gebruik nie.	**2**
A20		
A21		
A22	Die meeratligheid behoort aktief nagejaag te word. Sien bv by Geneeskunde die kommunikasie wat SLEGS in Engels is, onder andere ook aan Alumni.	**2/5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.1, 7.3, 7.5
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30	Die res van my kommentaar word later gestuur omdat die stelsel nie lang stukke kan hanteer nie	**7**
A31	Kommentaar op paragraaf 7.2.1: Interne institusionele kommunikasie Hierdie paragraaf bepaal: “Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf.” Die betrokke paragraaf in bovermelde dokument lui soos volg: 32. Communication: All official internal institutional communication must be conveyed in at least two official languages other than English, as a way of cultivating a culture of multilingualism. Institutions must consider all possible options to accentuate the use of indigenous African languages in official communication and ceremonies. Dit blyk dus dat die US nie veel van ‘n keuse het nie – die minister skryf voor dat interne kommunikasie in drie amptelike tale moet geskied. In die praktyk blyk dit egter dat kommunikasie aan die US by voorkeur in Engels geskied en dat bovermelde vereiste derhalwe nie nagekom word nie. Kommentaar op paragraaf 7.2.2: Interne institusionele Kommunikasie Hierdie paragraaf bepaal: “7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word.” In die praktyk, egter, strydig met bogenoemde, vind vergaderings steeds in Engels plaas omdat daar persone is wat weier om in Afrikaans aangespreek te word (dit was my ondervinding as lid van die IF en van die Senaat se Komitee oor Navorsingsetiek).	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 5, 6
A32		
A33	Afrikaans moet by koshuise vrylik gepraat kan word. 'n Koshuis is 'n student se tuiste en 'n mens moet die reg hê om jou huistaal te praat by jou "huis"	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdeling/ Sections 2, 5, 6
A34		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	ons moet die rol van Engels as internasionale taal nie ontken nie ... dit is vir praktiese redes ook aanvaarbaar dat dit as die voertaal gebruik word.	**7**
A43		
A44	Veeleisende menslikheid!	**7**
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51	7.2.1. Skrap laaste sin.	**1**
A52		
A53		
A54	Engels sowel as Afrikaans	**1**
A55	Ek voel dis onnodig om alle kommunikasie te dupliseer. In ŉ omgewing waar finansies erg onder druk is, kan mannekrag baie beter en meer oordeelkundig aangewend word. Almal gebruik Engelse sagteware op ŉ daaglikse basis so dis heeltemal onnodig om Afrikaanse weergawes te produseer. Ons vind gereeld dat Afrikaanse en Engelse webblaaie nie ooreenstem nie omdat inligting aan die een kant opgedateer is maar nie op die komplimentêre kant nie. Hierdie is ŉ ernstige probleem met werklike nagevolge wat opgelos kan word deur webblaaie slegs in Engels beskikbaar te hê. Dit verseker korrekte interne kommunikasie asook die internasionalisering van die universiteit.	**1**
A56	Die US behoort homself daartoe te verbind dat alle kommunikasie in Afrikaans beskikbaar sal wees. Die onvermoë van iemand spesifiek om in Afrikaans te kommunikeer is nie 'n rede om nie in Afrikaans te kommunikeer nie. Betaal 'n vertaler, en skep die vermoë in die langtermyn by die werknemer deur hom/haar in Afrikaans te bemagtig.	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5
A57	Geen kommentaar	**7**
A58	Waar het dit ons gebring? Studente is onder die indruk dat hulle slegs in Engels mag kommunikeer - selfs by koshuise. Dit is tekenend van die skeefgetrekte en vrot institusionele kommunikasie	**7**
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Geen beswaar	**7**
A62		
A63	US's 2016-Language policy states : "6.3 Die US respekteer die tale wat studente en personeellede gebruik, en erken hulle taalvoorkeure en taalvaardigheidsvlakke" Why then are media reports emerging (and I have noticed no denial by US) of students in university residences (e.g. Irene, Minerve) being forced to communicate (e.g. even between fellow Afrikaans speakers!) in English? Do these students basic human rights (as enshrined in our Constitution) not count? Are these residences not under US-management? Why was this disgrace allowed to develop in the first place, and why has US's reaction been so pathetic/like warm?	**5**
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Afrikaans vir 'n Afrikaanse Universiteit. Engels vir ongewone situasies	**4**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A71		
A72		
A73		
A74	Voeg by punt 7.2.5 die volgende teks: "met dien verstande dat die gebruik van enige taal, hetsy tydens amptelike geleenthede of in privaatgesprekke, onder geen omstandighede verbied mag word nie. Die Universiteit onderneem om, indien dit onder die aandag sou kom dat sodanige verbod ingestel is, of in geval daar 'n klagte in die verband sou ingedien word, onmiddellik 'n ondersoek te	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	loods met die doel om sodanige verbod op te hef en gepaste dissiplinere stappe te neem teen diegene wat dit ingestel het.	2, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A75	Geen kommentaar aangesien dit n administratiewe reeling is	**7**
A76	Doen dit in Engels en hanteer navrae of kommunikasie wat inkom in die taal wat vereis word.	**1/4/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.2
A77		
A78		
A79	Slegs indien dit nie beskikbaar is in Afrikaans nie.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A80		
A81	Die aspek het geen verandering nodig nie.	**7**
A82		
A83		
A84	7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A85	Doen formeel weg met Afrikaans. Begrawe hom/haar. Moenie doekies omdraai nie. " Go in for the kill, you have the right people [appointed] to do it!"	**4/2**
A86		
A87	Onder hierdie afdeling word verklaar dat alle interne amptelike kommunikasie in Afrikaans en Engels geskied. Hier is weer 'n geval waar die teorie (die taalbeleid soos uitgespel op papier) en die praktyk soos dag en nag van mekaar verskil. Gedurende 2020 het al hoe minder amptelike interne kommunikasie in Afrikaans geskied. Veral t.o.v. Covid-regulasies en ERTLA-kursusmaatreels, wat soms uiters belangrike inligting behels het, was die kommunikasie feitlik uitsluitlik in Engels met die verskoning dat die Afrikaanse vertalings later sou volg. Hierdie Afrikaanse vertalings het egter nie in alle gevalle gevolg nie en is weereens 'n voorbeeld waar die US se papiervoornemens t.o.v. taalgelykberegtiging nie in die praktyk geskied nie.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A88	Kommunikasie in die eie taal die US-studente is 'grondreg' wat ook in die SA-grondwet is vasgelê en julle moet dit respekteer.	**7**
A89	"In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie." Uit talle, talle bronne is verneem dat studente vanjaar gevra is om NIE Afrikaans te gebruik nie, nie eens onder mekaar nie. Dis om van te ween. Ek treur oor my alma mater. Ek skaam my vir my alma mater.	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5
A90	Vaardigheid in Meertaligheid en gebruik van Engels en Afrikaans op gelyke basis is die verbintenis en oogmerk. Amtelike dokumentasie (soos trouens hierdie beleid ook), moet alternatiewelik in Afrikaans en dan Engels as amptelike weergawes aangeteken word. Die gebruik van net een amptelike taal moet ten alle kostes verhoed word. Engels en Afrikaans verdien absolute gelyke behandeling.	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5
A91	Op papier klink dit goed.	**7**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95		
A96	Ditto sommer alles wat ek alreeds hierbo genoem het - dit is 'n modderpoel van beloftes en wanvoorstellings wat nie prakties uitvoerbaar is nie en dus nie volvoer sal word nie.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A97		
A98	Op 7.2.5 In koshuise en leefomgewings moet student en personeel die taal van voorkeur toegelaat word.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5
A99	Dit moet ten volle in Afrikaans en Engels geskied.	**7**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	'n Onderskeid behoort gemaak te word tussen: ▪ Geskrewe kommunikasie, soos die hou van notules van vergaderings, omsendskrywes, posbeskrywings, korrespondensie met rolspelers, personeel-regulasies, ensomeer, en ▪ Gesproke kommunikasie, soos gebruik tydens vergaderings, by seremoniële geleenthede, in koshuise en ander leefomgewings, ensomeer.	**1**
A106		
A107	Die aanbied van aparte lesings in Afrikaans is eerder die uitsondering. Dit is 'n erkende en aanvaarde feit dat die vaslegging van kennis en vaardighede optimaal geskied wanneer kennis en vaardighede in die moedertaal van die student geskied. Konsultasies is dikwels in Engels as die lektore en die ondersteunende personeel nie behoorlik Afrikaanskan praat nie. Die deurlopende skep van die ongewensheid van Afrikaans as medium vir onderrig word ideologies geweldig hard gedryf, reg van bo af tot op voetsoolvlak. Daaroor is daar nie twyefel nie. Engels as die inklusiewe taal word geweldig hard gedryf met die sterk klem van Afrikaans as 'n eksklusiewe taal terwyl die provinsiale taaldemografie ten hemele skreeu. Waarop is die beleid dus gefundeer? Die provinsiale demografiese werklikheid of die ideologiese vertekpunt van die US? U kan maar self besluit. Met menige persone wat ek gesels het, het genoem dat Engels het die amptelike taal van kommunikasie geword en gesprekke slaan outomaties oor na Engels as 'n persoon wat nie Afrikaans magtig is nie, die vertrek betree of selfs in die kantoor verband. Weereens die beleid en die uitvoering daarvan is werelde verwyder van mekaar. Namate die taalomgewing doelbewustelik verengels word, raak die term redeliker gewys al hoe meer wollerig. Wat was nou eerste die hoender of die eier. Is die situasie gemanipuleer of het dit spontaan ontstaan. U ken die antwoord daarop!	**6** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.1
A108	Geen	**7**
A109	Voldoening aan beide Afrikaans en Engels.	**7**
A110		
A111	Geen kommentaar, behalwe om weer te verwys na die jammerlike voorkoms van misplaaste uitvoering van die US taalbeleid in die koshuise . Gee asseblief meer genuanseerde riglyne vir die arme studente wat dit moet toepas ! En dis wonderlik hoe die US rektor geen erkenning gee van enige mistasting of blaps van owerhede se kant af nie....	**1/3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so ŉ wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A113		
A114		
A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer.	**1**

	7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	
A117	7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A118		
A119	Indien daar meer as een taalgroep teenwoordig is, moet die meerderheid se taal gebruik word. Indien kleiner groepe gebruik word, moet die taal van elke groep bepaal word deur die lede.	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A121	NVT	**7**
A122	Geen verder kommentaar nie, behalwe ten opsigte van 7.2.5 "In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie." Die bestuur van die Universiteit kan maar gerus 'n openbare verklaring uitreik waar hulle hulleself distansieer van daardie praktyke en HK's wat aanstoot gee aan Afrikaanssprekendes wat selfs nie eers private telefoongesprekke met hulle ouers in Afrikaans mag voer nie. Die openbare stilswye van die rektor en sy span lei toenemend daartoe dat die publiek sy respek vir hulle en die universiteit verloor. Dieselfde situasie het enkele jare gelede ook gebeur toe die twee damesstudente uit hulle koshuis geskors is weens 'n belaglikheid, en die bestuur dit moeilik gevind het om hulleself tot 'n openbare verskoning aan die studente en hulle ouers te verneder.	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5
A123	7.2.5: Die begrip van "uitsluiting" is nie n toepaslike argument nie, daar die insluiting van een eentalige persoon, noodwendig die uitsluiting van 'n ander anderstalige persoon sal beteken. Die eenvoudige oplossing in sosiale verband vir taaldiversiteit is dat kommunikasie vrylik in enige taal toegelaat word met die nodige herhaling in al die drie tale soos toepaslik. Nota: Die huidige fiasko by eerstejaarkoshuise verwys waar "uitsluiting" misbruik word deur slegs Engels af te dwing.	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer.	**1**

	7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so ŉ wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	
A125		
A126	Engels by verstek = eentalig Engels.	**4/3**
A127	Geen kommentaar	**7**
A128	7.2.2 Verwys asseblief na die teks "Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word." Dit kom orals in Suid -Afrika daarop neer dat die oomblik dat selfs een persoon teenwoordig is wat nie Afrikaans kan praat nie, dat die verrigtinge in Engels is. Dit is eenvoudig nie aanvaarbaar nie. Dit sluit persone wat slegs Afrikaans magtig is uit. Die enigste werklik insluitende beleid kan slegs wees dat daar die nodige taaldienste (byvoorbeeld vertaal- of tolkdienste) voorsien word by sulke geleenthede. 7.2.3 Die teks in hierdie paragraaf "waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, in die taal van die navraag of versoek hanteer" is 'n ontsnappingklousule om Afrikaans en isiXhosa te benadeel ten opsigte van Engels. 7.2.4 Die teks in hierdie paragraaf "word oordeelkundig by amptelike" is 'n ontsnappingklousule om Afrikaans en isiXhosa te benadeel ten opsigte van Engels. 7.2.5 Die teks in hierdie paragraaf "In koshuise en ander leefomgewings word taal op so ŉ wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is", is totaal nie aanvaarbaar nie. Hierdie tipe geleenheid vir ontduiking van die bepaling lei direk tot die "verkeerde interpretasie"van die Taalbeleid wat tans in koshuise lei tot die algehele verbod op die gebruik van Afrikaans in selfs privaat gesprekke in die koshuis-omgewing en op kampus.	**1**
A129		
A130	Kan nie verbeter nie.	**7**
A131	7.2.2 Met anderwoorde alle vergaderings moet in Engels wees? 7.2.4 Weer eens Engels sal bo die res uit staan. 7.2.5 In publieke/groeps gebiede, dit moet baie spesifiek aan gedui word om te voorkom dat sekere HK lede met Vendetas teen Afrikaans nie die see onder die boot uit kan ruk nie.	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A132		
A133	"'Dokumente van die hoogste belang (byvoorbeeld beleide en strategiese Menslikehulpbronne-dokumente rakende diensvoorwaardes) word in Afrikaans en Engels beskikbaar gestel. Die res van die dokumente word in Afrikaans, Engels of isiXhosa beskikbaar gestel na gelang van die taal van die teikengehoor." Amptelike dokumente moet meertalig aangebied word indien die beleid meertaligheid nastrewe. "In koshuise en ander leefomgewings word taal op so ŉ wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie." - wat word in plek gesit om 'n herhaling van die onlangse gebeure te voorkom?	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A134	7.2.5. Kan dalk prakties moeilik uitvoerbaar wees, tensy alles weereens in (eentalige) Engels geskied.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A135	Die reg van 'n individu om persoonlike gesprekke in die taal van sy/haar keuse te voer moet beskerm word soos uit onlangse insidente in koshuise geblyk het. Voorstel vir addisionele bepaling: 7.2.8 Geen personeellid of student mag verbied of verhoed word om persoonlike gesprekke met ander individue in enige taal van sy/haar keuse te voer nie.	**1**
A136		
A137		
A138		
A139		
A140	Die manier waarop hierdie vraelys saamgestel is, is uitsluitlik bedoel om dit vir ons uiters moeilil.te maak.om dit te beantwoord, maw jul doelwit is dat so min as moontlik mense hierop reageer.	**7**
A141		
A142	Die onlangse geskiedenis van die afdwing van Engels in private situaseis wys hoe absurd Stellenbosch se agteroorbuig om Engelssprekendes ter wille te wees, geword het. Watter reg het enige buitestander om aan te dring op die verstaan van private gesprekke? Dit is skandalig.	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A146	In koshuise en ander leefomgewings hoef en moet die universiteit nie vir studente voorskryf watter taal hulle moet gebruik nie. Studente is volwassenes wat dit moet kan uitsorteer onder mekaar sonder inmenging van die universtiteit se amptelike strukture. Buite die klaskamer moet elke student die vryheid hê om die taal te kan praat wat hy/sy wil en te kan luister na en assosieer met wie hy/sy wil.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A147	Daar hoef nie ekstra geld op drietalige kommunikasie intern bestee te word nie.	**7**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153	7.2.1 - "Noodgeval" moet uitgeklaar word. Is dit in 'n geval van ontruiming, of enige kennisgewing rakende 'n dringende kwessie? Die afgelope twee jaar is die laasgenoemde toenemend gebruik om die meerderheid van kennisgewings in slegs Engels vry te stel, met die vertalings in Xhosa (indien enigsins) en Afrikaans wat eers later beskikbaar gemaak is.	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A154	Die voorstel onder afdeling 5 sal mettertyd kommunikasie vergemaklik.	**7**
A155		
A156	Kommunkasie kan gemaklik in Afrikaans en Engels wees. Dit6 sal die gehalte van die akademiese onderrig verhoog.	**7**
A157	Die beleid klink goed, maar hoe word die nie-toepassing hanteer. Geen melding word gemaak rakende remediërende optrede op nie-formele vlak nie.	**1**
A158	7.2.1 Daar is geen rede waarom geskrewe dokumente nie in beide Afrikaans en Engels beskikbaar gestel kan word nie. Geen meertaligheid en/of samehorigheid sal bewerkstellig word as die studente en dosente nie aan mekaar se tale en kulture blootgestel word nie. Dit sluit in die verbod van 'n taal waar dit 'n gulde geleentheid sou kon skep vir wisselwerking tussen die kulture 7.2.2 Hoewel almal by vergaderings ingesluit moet word, kan daar nie van persone verwag word om 'n taal te besig waarin hulle hulself nie kan uitdruk nie. Die vereiste van slegs een taal by 'n vergadering sal deelname knel. Voorsiening moet dus vir vir vertaling by vergaderings gemaak word. 7.2.3 As 'n meertalige Universiteit moet alle versoeke in die taal van navraag hanteer word. 7.2.5 Hierdie bepaling dui op mikro-kontrole van studente op alle vlakke en kan en mag nie afgedwing word nie. Die invoeg van so 'n bepaling kan dan as verskoning as 'n 'misverstand' gebruik word soos gebeur het in die koshuise vroeër die jaar waar studente Afrikaans in die gewone omgang belet was. 7.2.6 en 7.2.7 Met die beleid soos dit voorgehou word, verbeur die US die gulde geleentheid om die taal van inligtingstegnologie in al drie die amptelike tale van die US te ontwikkel.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.2
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A160	Geen kommentaar.	**7**
A161	Ek stem saam dat die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word. Indien almal in die vergadering Afrikaans verstaan moet die voertaal Afrikaans wees. Indien iemand teenwoordig nie Afrikaans magtig is nie, sak die voertaal uiteraard Engels wees.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf.	**1**

	7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A164	Dat Engels volgens 7.2.6.2 en 7.2.6.3 as "verstektaal" gestel word, is verkeerd.	**1**
A165		
A166	Gebeur dit regtig?	**7**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A168	Wat dataontwerp aanbetref, behoort die beleid se standpunt te wees dat meertalige ontwerp deurgaans die prioriteit moet wees. Moderne tegnologie maak meertaligheid al meer moontlik en eentalige ontwerp met Engels as verstektaal ondermyn die ontwikkeling van ander Suid-Afrikaanse tale. Weer laat vae terme soos wat "redelikerwys" moontlik is, ruimte vir taalregtevergrype, soos die gevalle wat in 2021 in koshuise van die US rugbaar geword het.	**1**
A169	Afrikaans word feitlik nooit meer as 'n ekwivalente taal gesien nie. Gaan 'n kind koshuis toe, is die taal slegs Engels. Staan ek op en vra 'n vraag word dit nie beantwoord in Afrikaans nie. Is dit nie redeliker wys dat ek my moedertaal mag gebruik nie?	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.2
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer.	**1**

	7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	
A172	• Formulerings soos 7.2.1 se "taal of tale wat in alle waarskynlikheid die doeltreffendste sal wees" is tegelyk niksseggend en onnodig wollerig. Sê net wat julle wil sê: Dit sal slegs in Engels plaasvind met 'n Afrikaanse weergawe wat in sommige gevalle later beskikbaar gestel sal word. • Moet die voertaal in vergaderings (sien 7.2.2) nie eerder daarop ingestel wees om die werk op die mees doeltreffende manier gedoen te kry nie? Wat beteken die formulering van hierdie beginsel in gevalle waar die gebruik van Engels 'n Afrikaanssprekende persoon laat uitgesluit voel? • 7.2.4: Volgens wie se oordeel? • 7.2.5: Wees eerder eerlik en eksplisiet: "[Hier] word Engels gebruik omdat dit die taal is waarin ons vermoed die meeste van ons studente mekaar wel kan verstaan."	**1**
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	**1**
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys	**1**

	uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.2.1 Alle amptelike interne kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa oorgedra word soos in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) voorgeskryf. 7.2.2 Die voertaal of -tale by vergaderings moet daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word sonder dat enige persoon hul grondwetlike reg ontsê word om die taal van eie keuse te gebruik. 7.2.3 Mondelinge of skriftelike navrae en versoeke deur studente en personeellede word, in die taal van die navraag of versoek hanteer. 7.2.5 In koshuise en ander leefomgewings word taal op so 'n wyse gebruik dat, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, geen belanghebbende uitgesluit word van deelname aan enige formele aktiwiteite in hierdie omgewings nie terwyl geen persoon van die grondwetlike reg ontneem word om die taal van eie keuse te gebruik nie.	
A178	7.2.1 Wat word gesien as 'n "noodgeval" ? Is daar menslike hulpbronne beskikbaar om hierdie inligting in al drie tale te kan oordra? 7.2.2 Hoe word hierdie inklusiwiteit bevorder? Is daar tolke beskikbaar om te verseker dat niemand weens taal uitgesluit word nie? 7.2.5 Hoe word inklusiwiteit in koshuise verseker? Deur bloot een taal te gebruik? Waar word die lyn tussen die private en publieke sfeer getrek? Wanneer is die taalbeleid nie meer van toepassing nie?	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A179	Aanvaarbaar	**7**
A180	Genade. Nou verstaan ek hoekom mense nie die moeite wil doen om die vorm in te vul nie. Mens het 'n graad se tyd nodig. Kyk en hoor hoe mooi klink al die vrae in Afrikaans!	**7**
A181		
A182		
A183	Geen kommentaar.	**7**
A184		
A185		
A186		
A187	Interne en institusionele kommunikasie moet geskied in die drie tale van die Wes-Kaap te wete Afrikaans, Engels en isiXhosa. Dit sal die Universiteit se doel en strewe na meertaligheid reflekteer. [Personal identifier redacted] het dit eens dat meertaligheid 'n instelling by die US moet word. Dit moet in die praktyk weergegee word en prakties uitgevoer word.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A188	Twetaligheid.	**7**
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191	7.2.1: 'n Mens kan seker aanvaar dat Engels die doeltreffendste taal sal wees in noodgevalle, wat mens weereens laat wonder hoe gereeld 'noodgevalle' nie as verskoning opgehou kan word vir kommunikasie wat slegs in een taal plaasvind nie. 7.2.5: Hier kan verder uitgebrei word om enige onduidelikheid te vermy - sou mens byvoordbeeld doeltreffend in Engels en Afrikaans dieselfde inligting kommunikeer, sal geen student mos uitgesluit word by enige aktiwiteit nie. In die lig van die onlangse bohaai by koshuise rakende die belet op die gebruik van Afrikaans, kan hierdie punt nie bekostig om duidelik en tot die punt te wees nie.	**1**
A192	Vertrou dit is reg so.	**7**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197		
A198	Geen kommentaar	**7**
A199		
A200		
A201	7.2.2. Soos gewoonlik bevorder dié bepaling diverse Engelstaligheid eerder as meertaligheid. 7.2.5. As die gebruik van 'n taal verbode in 'n koshuis is, is dít nie 'n manier van uitsluiting nie? Mense word uitgesonder en aangesê om nie 'n kerndeel van wie hulle is te benut nie. 7.2.6.1. Dit is glad nie moeilik om 'n toepassing in Afrikaans, Engels en isiXhosa vry te stel nie	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections

	(slegs die teks verander!) - as die US 'n toepassing self bou, behoort dit in al 3 die gekose tale uitgereik te word.	2, 3, 5, 7.2
A202		
A203	Kommunikasie moet in al drie tale plaatsvind en mense behoort die gelegenheid te kry om in die taal van hulle keuze te communiceer.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A204		
A205	Wat dataontwerp aanbetref, behoort die beleid se standpunt te wees dat meertalige ontwerp deurgaans die prioriteit moet wees. Moderne tegnologie maak meertaligheid al meer moontlik en eentalige ontwerp met Engels as verstektaal ondermyn die ontwikkeling van ander Suid-Afrikaanse tale. Weer laat vae terme soos wat “redelikerwys” moontlik is, ruimte vir taalregtevergrype, soos die gevalle wat in 2021 in koshuise van die US rugbaar geword het.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A206		
A207	Ek is gelukkig met Afdeling 7.2	**7**
A208	U beleid is deurspek met die bewoording "waar dit redelikerwys uitvoerbaar is" - dit sal eentaligheid (Engels) in die hand werk aangesien dit die nodige alibi vir eentalige komminikasie word vir elke Engelssprekende personeellid, koshuiskommiteelid, administratiewe personeel ens. In SA is Engelssprekende persone meestal (by uitstek) funksioneel eentalig - beide in skryf en praat aangesien hul kommunikasie altyd in Engels gedoen word. U behoort daarop aan te dring dat, en moeite te doen, om ALLE komminikasie is drie tale te doen sodat die US waarlik inklusief kan wees	**1**
A209	7.2.2 Wat beteken dit? Wat gebeur indien nie almal in een taal magtig is nie? 7.2.5 "In koshuise en ander leefomgewings word toe word dit bepaal? Hoekom nie Afrikaans nie? (Afrikaans word deur die meerderheid van mense in die Wes-Kaap gepraat, dus is Afrikaans die mees logiese keuse.)	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
A210		
A211		
A212	Alle kommunikasie moet in Afrikaans, Engels en isiXhosa beskikbaar wees.	**5** cf. 7.2
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 7.2: Policy provisions for internal institutional communication	Analysis*
E1		
E2		
E3	Good day, is there a possibility that more guidance can be given on how multilingualism can be promoted in Residence spaces? Furthermore, could clarity be given on language use in official communication within residence spaces? Should all three official languages be incorporated into official forms of communication, or should a single language be found in which all stakeholders are taken into consideration? Thank you for taking the time to read this comment.	**2/1**
E4	Make the entire university english only	**4/3**
E5	They are excellent.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	If you are going down the path of three languages then 3 languages must be equally represented	**1**
E10		
E11		
E12	Again to time consuming and resource demanding. One language policy should be used.	**4/3**
E13		
E14		
E15	No comment.	**7**
E16	None	**7**
E17		
E18	Mostly agree. If the human resources are avalible and it is not at the cost of learning activities, corepondence should be in all languages used at the US.	**7**
E19		
E20	Adequate	**7**
E21		
E22	7.2.5: You cannot force people to only speak English in a res. This is not right but events should be held in a language that everyone understands.	**2/3/5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 3, 4
E23		
E24	Clause 7.2.1 should be reviewed based on application to date since inception of the policy.	**2/1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E25		
E26		
E27	Maybe to be more accommodative and promote multilingualism communication should be in English, Afrikaans and Xhosa.	**7**
E28		
E29		
E30		
E31	7.2.1 What is defined as official internal communication? An email to a colleague is obviously different from a university wide notification, however it could be argued that both are official internal communication. Perhaps this can be defined in the glossary?	**1**
E32	"In an emergency, such communication shall be in the language(s) likely to be most effective". It need to be clarified what would make one language more effective than the other	**2/1**
E33	Fine as is	**7**
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**4**
E41		
E42		
E43	For 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer. For 7.6, there is an absence of clear and cut mandates, progress indicators, structural or systemic roles in these support services. It is unclear who decides when these resources are deployed and who can approach them for support. It is recommended that this made clearer.	**2/3**
E44		
E45		
E46	Also agree with this	**7**
E47	English	**4**
E48		
E49	English	**4**
E50	English please	**4**
E51	For 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer.	**1**
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	For communication this strategy can remain. Makes people feel welcome, giving them a sense of recognition and belonging.	**7**
E58		
E59		
E60	For 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer. For 7.6, there is an absence of clear and cut mandates, progress indicators, structural or systemic roles in these support services. It is unclear who decides when these resources are deployed and who can approach them for support. It is recommended that this made clearer.n	
E61		
E62	7.2.1 must simply state: "All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions(2020)." 7.2.5 must also state that residences must communicate using Afrikaans, English, and where applicable, isiXhosa 7.2.6.1 must simply state: "SU supports Afrikaans and English based on the user's language preference." 7.2.7 Must state that all system or software application data will be presented in a multilingual format. Remove 7.2.7.4	**1**
E63	7.2.1 All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020). 7.2.2 The language(s) used during internal meetings must be aimed at ensuring that everybody is included without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 7.2.3 Oral or written enquiries and requests by students and staff are dealt with in the language of the enquiry or request. 7.2.5 In residences and other living environments, language is used in such a way that, where reasonably practicable, no stakeholder is excluded from participating in any formal activities in these environments without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice.	**1**
E64	7.2.1 All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020). 7.2.2 The language(s) used during internal meetings must be aimed at ensuring that everybody is included without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 7.2.3 Oral or written enquiries and requests by students and staff are dealt with in the language of the enquiry or request. 7.2.5 In residences and other living environments, language is used in such a way that, where reasonably practicable, no stakeholder is excluded from participating in any formal activities in these environments without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice.	**1**
E65	7.2.1 All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020). 7.2.2 The language(s) used during internal meetings must be aimed at ensuring that everybody is included without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 7.2.3 Oral or written enquiries and requests by students and staff are dealt with in the language of the enquiry or request. 7.2.5 In residences and other living environments, language is used in such a way that, where reasonably practicable, no stakeholder is excluded from participating in any formal activities in these environments without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice.	**1**
E66	7.2.1 All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020). 7.2.2 The language(s) used during internal meetings must be aimed at ensuring that everybody is included without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 7.2.3 Oral or written enquiries and requests by students and staff are dealt with in the language of the enquiry or request.	**1**

	7.2.5 In residences and other living environments, language is used in such a way that, where reasonably practicable, no stakeholder is excluded from participating in any formal activities in these environments without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice.	
E67	7.2.1 All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020). 7.2.2 The language(s) used during internal meetings must be aimed at ensuring that everybody is included without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 7.2.3 Oral or written enquiries and requests by students and staff are dealt with in the language of the enquiry or request. 7.2.5 In residences and other living environments, language is used in such a way that, where reasonably practicable, no stakeholder is excluded from participating in any formal activities in these environments without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice.	**1**
E68	7.2.1 All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020). 7.2.2 The language(s) used during internal meetings must be aimed at ensuring that everybody is included without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 7.2.3 Oral or written enquiries and requests by students and staff are dealt with in the language of the enquiry or request. 7.2.5 In residences and other living environments, language is used in such a way that, where reasonably practicable, no stakeholder is excluded from participating in any formal activities in these environments without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice.	**1**
E69	7.2.1 All official internal communication will be conveyed in Afrikaans, English and isiXhosa, as prescribed by the Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020). 7.2.2 The language(s) used during internal meetings must be aimed at ensuring that everybody is included without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice. 7.2.3 Oral or written enquiries and requests by students and staff are dealt with in the language of the enquiry or request. 7.2.5 In residences and other living environments, language is used in such a way that, where reasonably practicable, no stakeholder is excluded from participating in any formal activities in these environments without denying any person their constitutional right to use the language of their own choice.	**1**
E70	All internal communication should include all three SU official languages: English, Afrikaans, and Isixhosa.	**2/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 7.2
E71	It seems that most bases are covered here.	**7**
E72	For 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer.	**1**
E73	None	**7**
E74	Well said	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E75	7.2.2. Leaving this up to "language needs" is vague and open to interpretation and thus exclusionary practices. All meetings where there is an individual who is not afrikaans first language , should be undertaken in english. 7.2.5. It is clear that this requires further interrogation within the student communities space.	**1/2/3**
E76	In 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer. For 7.2.6, there is an absence of clear cut mandates, progress indicators, structural or systemic roles in these support services. It is unclear who decides when these resources are deployed and who can approach them for support. It is recommended that this made clearer.	**1**
E77	For 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer. For 7.6, there is an absence of clear and cut mandates, progress indicators, structural or systemic roles in these support services. It is unclear who decides when these resources are deployed and who can approach them for support. It is recommended that this made clearer.	**1**
E78	Perhaps 7.2.2 could be reworded to explicitly state that the language used should accommodate those in attendance of the meeting. This is to avoid conflict if an onlooker of passer-by does not understand a language being used in a meeting that they are not part of.	**2/3**
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the only language used internally, as all students and staff are able to communicate in English, and translating between 3 is costly and impractical (speaking as a member of a comms team at a university).	**4**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**7**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	Reasonable.	**7**
E91		
E92		
E93		
E94	Memorandum Date: 2021/04/09 Stellenbosch university branch RE: Paradox in the Luister video in relation to new propose or review language policy Luister video has two group of Stellenbosch university/Agriculture college students known as the casting crew and less visible crew known to the public today as the filming crew. These two groups of Stellenbosch university/Agriculture College students had one vision in the Luister video project coverage done few years ago in relation to Stellenbosch university/Agriculture college language policy. It is to tell us public about their different stories and view about experiences in post-Apartheid Stellenbosch university/Agriculture College use of language as medium of instruction in teaching and learning. Although the two Luister video crew happen to be raised by concerned students coming from different up-bringing backgrounds i.e. (none designated filming crew and designated casting crew) they had one vision and they worked as one unit in filming the video project. In other words they worked as student without any form of barriers among themselves in their interaction and to National Health and Allied workers union (Nehawu) this is a paradox. Secondly they opted not to utilise the Stellenbosch Student Representative Council (SRC)/Agriculture College or any other formal structure within the Stellenbosch university/Agriculture College is also a paradox on its own. It should be noted	**1/2**

	that these Stellenbosch University/Agriculture College Students are the so called born free student who happen to be born in post-Apartheid error. The big question thou are, does this working together of these student mean that they are all not interested in Afrikaner culture or language? Does none utilisation of SRC also means that this structure is no longer relevant in representing the interest of student? National education health and allied worker union believe that language cannot be separated from cultural inheritance. Therefor it must be practice freely without any intimidation, prejudice or fear. If our young students start to question one of our eleven cultural languages inheritance Afrikaans enshrined in our South African constitution. In a manner that is outlined in the Luister video then we have to open our ears and Luister carefully what is this that is communicated to us in the video? Does this mean that we South Africans don't understand our own youth or the constitution? Or we don't acknowledge the fact that we have a problem that require well researched and direct intervention tool than dialogue. In a nutshell an intervention that will involve education, learning and teaching one another about tolerance without prejudice. In so doing we will be able to also bridge the cultural gap between the youth and senior citizen in our country South Africa. This National education health and workers union think will help us understand the meaning of Rhodes must fall and English must rise paradox form of campaigns done and conducted by our youth/ born free in our universities across South Africa. It is organisation view that in South Africa we cannot be all English. Our work place consist of primary workers that belong to the Stellenbosch Nehawu branch, secondary workers belonging to outsourced Nehawu workers branch and private contractors doing business with the Stellenbosch university for the interest of the university and its student community. More than 50% of them speak Afrikaans fluent. They can also read and write it. This composition of workers demographics is due to Stellenbosch University passed job reservation and next of kin policies applied before 1994 in South Africa as the university criteria for employment enshrined in its employment policy whereby Afrikaans Language was misused as a security measure and access control to the Stellenbosch University. Hence today the fallist cannot differentiate art (Statues) and Afrikaans as a language from Apartheid system. Although the composition of workers demographics at lower level has changed, the other 49% per cent is more fluent to isiXhosa while 1% in other indigenous languages. They can also read them and right them fluent. The primary contractor that is Stellenbosch University must make provision to its propose language policy in order to broaden the scope of also servicing these workers in multilingual new propose language policy. This includes giving support of all workers affected by the language through training methods in order to achieve inclusiveness in its diversity through medium of teaching and learning communication systems and programs. This should be done by the department of transformation and social impact. Note that Stellenbosch University has 4000 permanent employees. 80% of these employees are academics and their numeric number is 3200 and 800 is support staff. 500 or more is support admin staff and 300 or less technical support. Most of cleaning, catering, gardening, maintenance and security belong is outsourced group of workers, the majority of them are Nehawu trade union members without health insurance and health benefits. There is a nonverbal communication that is happening currently which mushroomed during the Corona virus pandemic period here in Stellenbosch university. A silent communication that require attention and a need to be addressed through the newly propose multilingual language policy review process. The main reason behind its inclusion in the language policy is to address its effects to our members and minimize severe strain to their performance and expectation done currently by pandemic that require requires from them to put three to seven times effort in their daily responsibility and activity. These extra cautious work activities done in order to minimise levels of infection in their various work places within the Stellenbosch University mostly expected from our Nehawu members is as result of fears created by the new normal done by Corona virus pandemic. This none verbal communication should also include sign language as a medium of communication, teaching and learning in our beloved university of Stellenbosch. Abakhalazayo abazange baphela, basazalwa nanamhla: bathe nqo ngesisu bathe ga ngemisimelelo. Abazenzisi badaliwe kulonto . Uke sanikela kungafa isizwe siphela. NdiTsho lula kuba yaziwa ngabo lonto. Lutsho uhlwathi lwaka Gcaleka.Thina asithengangwa ngazo izibengo (S E K Mqhayi, Ityala lamawele). Die water is onder die berg. Emeritus Archbishop Tutu, closing remarks during Truth and reconciliation in South Africa TRC) Genesis 11:7 Come, let us go down and confuse their language, so they speak different languages. Regards	
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	For 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer. For 7.6, there is an absence of clear and cut mandates, progress indicators, structural or systemic	**1**

	roles in these support services. It is unclear who decides when these resources are deployed and who can approach them for support. It is recommended that this made clearer.	
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	For 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer. For 7.6, there is an absence of clear and cut mandates, progress indicators, structural or systemic roles in these support services. It is unclear who decides when these resources are deployed and who can approach them for support. It is recommended that this made clearer.	**1**
E107		
E108	Are the languages having specific oder during communication. It is mentioned that communication will be done in all the three languages, but in what particular oder?	**2**
E109	Noted, thank you.	**7**
E110	Tried! Provided channels for grievance but, (unless I have missed a point), I feel the grievance is on the side of students an not balanced. What is the student has language demands that are almost impossible for the academic staff member or are not covered by the policy? What are clear grievance procedures hat academic staff may follow in this regard?	**2**
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	The policy as it stands, has the potential to promote the hegemony of English if not carefully planned. Whereas pragmatic factors may dictate the use of English in some contexts, the use of Afrikaans and isiXhosa should be accommodated where practicable. Important written documents such as reports should be made available in all three official languages to ensure equal access to information. In oral communication, the principle of functional multilingualism may be used.	**2**
E116	For 7.2.1, the use of the word "effective" is vague. Consideration should be given to rephrasing it to "shall be in the language(s) which all recipients of the communication will understand, with due regard to the particular environment within which such communication is to be sent." Regarding Clause 7.2.5, the same procedure as outlined for undergraduate modules should apply. The current formulation in Clause 7.2.5 is too vague and allows for unfettered discretion by student leaders of residences who generally do not understand policy interpretation (in reference to the policy principles). In Clause 7.2.5, it is unclear what measures are going to put in place to ensure that stakeholders are not excluded on the basis of language. This should be made clearer. For 7.2.6, there is an absence of clear and cut mandates, progress indicators, structural or systemic roles in these support services. It is unclear who decides when these resources are deployed and who can approach them for support. It is recommended that this made clearer.	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 7.3 | Section 7.3

7.3 Eksterne kommunikasie

7.3.1 Die US se tale vir eksterne kommunikasie is Afrikaans en Engels en, waar dit redelikerwys uitvoerbaar is, isiXhosa.

7.3.2 Die US respekteer die taalbeleide en taalvoorkeure van belanghebbendes, vennote en eksterne korrespondente. Dít beteken dat amptelike kommunikasie en vergaderings met hulle oor die algemeen in hulle voorkeurtaal is, of dat die nodige taaldienste (byvoorbeeld vertaal- of tolkdienste) voorsien word.

7.3.3 Waar die US nie oor die vermoë beskik om aan die taalvoorkeur te voldoen nie, is Engels die kommunikasiemiddel.

7.3.4 Die gebruikerkoppelvlakke van IT-stelsels of -toepassings vir belanghebbendes word soos in 7.2.6 hanteer. Voorbeelde is gebruikerkoppelvlakke vir alumni, skenkers en ouers of voogde.

7.3 External communication

7.3.1 Afrikaans and English and, where reasonably practicable, isiXhosa are SU's languages of external communication.

7.3.2 SU respects the language policies and preferences of its stakeholders, partners and external correspondents. This means that official communication and meetings with them are generally in their language of preference, or that the necessary language services (e.g., translation or interpreting services) are provided.

7.3.3 Where SU does not have the capacity to accede to the language preference, the medium of communication is English.

7.3.4 IT system or application user interfaces for stakeholders are treated as in 7.2.6. Examples would be user interfaces for alumni, donors and parents or guardians.

	Kommentaar rakende Afdeling 7.3: Beleidsbepalings rakende eksterne kommunikasie	Analise*
A1		
A2		
A3	Afrikaans in volle gelykheid saam met ander tale	**2/1**
A4	Baie duur. Akademici behoort almal Engels te verstaan.	**2**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Stem saam	**7**
A13	Dit geld veral in koshuise waar alles net in Engels gekommunikeer word selfs in huis vergaderings. Afrikaans sprekendes mag nie afr praat nie en in whatsupp sport groepe en reeling van koshuise moet alles in eng wees. Dit is onaanvaarbaar. My mening is dat die student in haar voorkeur praat die ander studente as hulle nie verstaan nie kan dan maar van vertalings dienste gebruik.	**1**
A14	Ditto	**6**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19	engesl en AFrikaans	**6**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A20		
A21		
A22	Gewone beleeftheid dikteer dat die ander partye se taal respekteer word.	**2**
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Aanvaarbaar dat dit in engels as enigste taal kan wees, maar moet ook in die taal van jou keuse beskikbaar wees op versoek	**1/5** cf. Afdeling/ Section 7.3
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	geen kommentaar.	**7**
A43		
A44	Pragmatiese professionele ingeligtheid as uitgangspunt.	**1**
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51	Skrap 7.3.3.	**1**
A52		
A53		
A54	Engels sowel as Afrikaans	**2/1**
A55		
A56	Die US behoort homself daartoe te verbind dat alle kommunikasie in Afrikaans beskikbaar sal wees. Die onvermoë van iemand spesifiek om in Afrikaans te kommunikeer is nie 'n rede om nie in Afrikaans te kommunikeer nie. Betaal 'n vertaler, en skep die vermoë in die langtermyn by die werknemer deur hom/haar in Afrikaans te bemagtig.	**1**
A57	Geen kommentaar	**7**
A58		
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Geen beswaar	**7**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Soos 7.2	**6**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**2**
A71		
A72		
A73		
A74		
A75	Geen kommentaar aangesien dit n administratiewe reeling is	**7**
A76	Soos by vorige punt.	**6**
A77		
A78		
A79	Kan nie insien dat US nie die vermoe het om enige eksterne kommunikasie nie in Afrikaans ook te kommunikeer nie.	**1**
A80		
A81	Die aspek word ondersteun soos uiteengesit.	**7**
A82		
A83		
A84	VERWYDER 7.3.3	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A85		
A86		
A87		
A88	Intern moet Afrikaans sy regte kry, ekstern kan dit vir die buiteland in Engels	**1**
A89		
A90	Vaardigheid in Meertaligheid en gebruik van Engels en Afrikaans op gelyke basis is nie net 'n verbintenis nie maar ook ons trots as instelling.. Waar van Eksterne sagtewarepakette gebruik word sal dit waarkynlikin die taal van daardie pakket geskied. As dit egter sou blyk dat dit reeds van 'n ander taal in Engels vertaal is beteken die Universiteit se verbintenis dat alles moontlik dan ook gedoen sal word om dit ook in in Afrikaans op gelyke basis aan te bied. Die doel is immers om een van ons inheemse tale tot volwaardige akademiese en gebruikstaal te vestig.	**1**
A91	Op papier klink dit goed.	**7**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**2**
A95		
A96	7.3.3. ("Waar die US nie oor die vermoë beskik om aan die taalvoorkeur te voldoen nie, is Engels die kommunikasiemiddel.") Tsk tsk tsk ... wat 'n lekker agterdeur!! Baai baai Afrikaans en isiXhosa.	**2**
A97		
A98	Geen kommentaar	**7**
A99	Geen kommentaar.	**7**
A100	Soos hierbo genoem	**6**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Weereens behoort 'n onderskeid gemaak te word tussen Geskrewe en Gesproke kommunikasie.	**1**
A106		
A107	Met Engels as die dominante taal word daar al meer uitvoering gegee aan Engels as die taalvoorkeur. Bel jy die US, antwoord daar dikwels 'n Engelse persoon wat nie 'n woord Afrikaans kan praat nie. Ek praat uit persoonlike ondervinding. Eksterne kommunikasie is besig om met rasse skrede te verengels. Tragies maa r waar.	**3/1**
A108	Geen	**7**
A109	Afrikaans en Engels.	**7**
A110		
A111	Nog geen probleem ervaar rakende my eie voorkeur nie, dankie.	**7**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A113		
A114		
A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A117	VERWYDER 7.3.3	**1**
A118		
A119	Elke persoon bepaal sy/haar laal van kommunikasie.	**2**
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A121	NVT	**7**
A122	Te verstane.	**7**
A123		
A124	VERWYDER 7.3.3	**1**
A125		
A126		
A127	7.3.3: Waar die US "nie oor die vermoeë beskik nie" moet geen on koste ooit ontsien word om hul in staat te stel om by daardie vermoeë te wees nie. In konteks lees 7.3.3 as volg: "As die US nie oor die vermoeë beskik nie... sal ENGELS IN JOU KEEL AFGEFORSEER WORD EN BASTA!"	**2**
A128		
A129		
A130	Goed.	**7**
A131	7.3.3 Ek verstaan hoekom die afdeling dit so stel, maar hoekom sal die US nie kan beskik op die hulpbronne om dit moontlik te maak om ook Afrikaans te ondersteun nie, die afdeling stel weereens 'n presedent of fondasie vir die geleidlikke uitwissing van Afrikaans.	**1**
A132		
A133		
A134	Geen probleem nie	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A135		
A136		
A137		
A138		
A139		
A140	Dit verg sekerlik nie soveel moeite om in albei hooflandstale te kommunikeer nie. Ongelukkig sal n pad gestap moet word voordat isiXhosa sy regmatige plek kan kry.	**2**
A141		
A142		
A143	In ordein orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Indien die US voorgee om multitalig te wees moet drietalige kommunikasie in plek wees vir die wat daarom vra.	**1**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar	**7**
A155		
A156	Kommunikasie kan gemaklik in Afrikaans en Engels wees.	**1**
A157	Weer eens klink die beleid goed, tog word daar in Engels met my gekommunikeer.	**3**
A158	7.3.3 Deur die 'vermoë van die US om die taalbeleid uit te voer' as voorwaarde in te sluit, hou die US al weer 'n agterdeur oop om nie te voldoen aan sy eie taalbeleid nie.	**2**
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A160	Geen kommentaar.	**7**
A161	Ek stem saam met die Beleidsbepalings soos in Afdeling 7.3 uiteengesit.	**7**
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A164	Engels word blykbaar bevoordeel (7.3.3)	**2**
A165		
A166	Gebeur dit ook regtig?	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2**
A168	Kommentaar onder die vorige opskrif, geld ook hier.	**6**
A169	Daar is Afrikaans beskikbaar, as ek daarvoor vra. Wat help dit ek dui aan ek wil in Afrikaans gediens word?	**2**
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A172	• 7.3.3: Hoe word hierdie onvermoë presies gedefinieer, en deur wie?	**1**
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: VERWYDER 7.3.3	**1**
A178	Geen	**7**
A179	Die probleem is dat daar nie voldoende respek is vir Afrikaans nie en derhalwe word Engels nou die beleidstaal by die universiteit.	**2**

A180	Behou Afrikaans!	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7
A181		
A182		
A183	Geen kommentaar.	**7**
A184		
A185		
A186		
A187	Eksterne kommunikasie kan in Engels geskied omdat die universiteit 'n internasionaal erkende en gerespekteerde akademiese instelling is. Kommunikasie met studente en hul ouers moet in 'n taal geskied wat hulle kan verstaan en begryp,	**1/2**
A188	Beide Afrikaans en Engels.	**7**
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191	7.3.3: Moet die US nie verseker om ten minste te kan voldoen aan taalvoorkeure wanneer dit by die drie amptelike provinsiale tale kom nie? Dan kan alle eksterne kommunikasie altyd in lyn wees met die US se verbintenis tot die bevordering van meertaligheid.	**1**
A192	Vertrou dit is reg so.	**7**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197		
A198	Geen kommentaar	**7**
A199		
A200		
A201		
A202		
A203		
A204		
A205	Kommentaar onder die vorige opskrif, geld ook hier.	**6**
A206		
A207	Ek is gelukkig met Afdeling 7.3	**7**
A208	geen kommentaar	**7**
A209	7.3.3 Hoe word dit bepaal of US die vermoë het?	**1**
A210		
A211		
A212		
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 7.3: Policy provisions for external communication	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	Good .	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Commit to 3 languages for external communications	**1**
E10		
E11		
E12	Same as above	**6**
E13		
E14		
E15		
E16	I think it makes good sense to consider English as the official language for external communications, and to provide for translation services (spoken and/or written) on demand but delivered just-in-time for the purpose of effective and fruitful external communication.	**1**
E17		
E18	Agree	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E19		
E20	Adequate.	**7**
E21		
E22	Sounds good	**7**
E23		
E24	The relevance of this clause 'Where SU does not have the capacity to accede to the language preference, the medium of communication is English.' should be assessed.	**1**
E25		
E26		
E27	Should be the sam as internal where all communication is given in English, Afrikaans and Xhosa.	**1**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**6**
E38		
E39		
E40	English	**6**
E41		
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	Don't implement	**2**
E48		
E49	English	**6**
E50	English please	**6**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	Multilingual operation is excellent here as it excludes no one.	**7**
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	7.3.3 must be rewritten to state that Afrikaans and English will be used as medium of communication.	**1**
E63	DELETE 7.3.3	**1**
E64	DELETE 7.3.3	**1**
E65	DELETE 7.3.3	**1**
E66	DELETE 7.3.3	**1**
E67	DELETE 7.3.3	**1**
E68	DELETE 7.3.3	**1**
E69	DELETE 7.3.3	**1**
E70	External communication should be in English as that is the standard language of communication across most nations in the world.	**1**
E71	Realistic.	**7**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the only language used on major UP communications (advertising for students is a different story, of course), as all people attending or working at UP would need to be proficient in English anyway and English is the lingua franca of SA.	**2**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E86	I DO NOT agree with the change in language	**2**
E87		
E88		
E89		
E90	Reasonable.	**7**
E91		
E92		
E93	No	**2**
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	None	**7**
E109	The university could perhaps look into using Xhosa in its external communication as well.	**1**
E110		
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	The above comments should also apply for external communication.	**6**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 7.4 | Section 7.4

7.4 Taalbeplanning

7.4.1 Die Viserektor (Leer en Onderrig) kom jaarliks met die dekane van die fakulteite ooreen oor meganismes om aanspreeklikheid vir die implementering van hierdie *Beleid* te verseker, wat ten minste insluit die jaarverslag oor die verwesenliking van die taalimplementeringsplan aan elke fakulteit (sien 8.1), en die voldoeningsverslag wat ná elke semester ingedien word (sien 8.2), met behoorlike inagneming van die beleidsbeginsels wat in paragraaf 6 en 7.4.2.1 tot 7.4.2.3 uiteengesit word. Teen nie later nie as die laaste vergaderings van die Raad en Senaat vir elke jaar doen die Viserektor (Leer en Onderrig), via die Rektoraat en die Senaat, aan die Raad verslag oor die verantwoordbaarheidsmeganismes waaroor daar vir die daaropvolgende jaar met die dekane van die fakulteite ooreengekom is.

7.4.2 Elke fakulteit en professionele akademiese steundiensafdeling beskryf hulle implementering van hierdie *Beleid* in hulle taalimplementeringsplan, waar daarop ingestel moet wees om te verseker dat:

7.4.2.1 die Engelse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Engels te studeer;

7.4.2.2 die Afrikaanse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Afrikaans te studeer en om Afrikaans verder as ’n onderrigtaal te ontwikkel, sover dit redelikerwys uitvoerbaar is; en

7.4.2.3 isiXhosa gebruik word waar en in die mate waartoe dit pedagogies verantwoordbaar en redelikerwys uitvoerbaar is.

7.4.3 Ten minste een maal per jaar hersien elke fakulteit hulle gebruik van taal vir leer en onderrig, en neem die taalreëlings in die fakulteit se taalimplementeringsplan op. Hierdie plan word aan die Senaat voorgelê via die fakulteitsraad en die Akademiesebeplanningskomitee (ABK) van die Senaat. Die Senaat is by magte om die fakulteit se taalimplementeringsplan hetsy te aanvaar of na die fakulteit terug te verwys. Ná aanvaarding word die taalreëlings vir leer en onderrig in ’n bepaalde module in die betrokke moduleraamwerke gepubliseer.

7.4.4 Veranderings aan die taalreëlings in ’n fakulteit se taalimplementeringsplan wat buite die gereelde hersieningsproses val, maar genoodsaak word deur, byvoorbeeld, ’n spesifieke studentegroep se voorkeuronderrigtaal, pedagogiese oorwegings of die onbeskikbaarheid van ’n dosent met die nodige taalvaardigheid, kan aangebring word deur die betrokke departementele voorsitter en dekaan, ná oorlegpleging met die fakulteit se studentekomitee oor akademiese aangeleenthede. Hierdie veranderings word by die daaropvolgende fakulteitsraad- en Senaatsvergaderings voorgelê. Die studente in die spesifieke modules

word so gou as wat prakties moontlik is van die veranderings en die redes daarvoor ingelig.

7.4.5 Elke professionele akademiese steundiensafdeling hersien gereeld die gebruik van taal in hulle omgewing en neem die taalreëlings in die taalimplementeringsplan van daardie bepaalde afdeling op. Hierdie planne word deur die betrokke lynbestuurders en die Rektoraat goedgekeur.

7.4 Language planning

7.4.1 Annually, the Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching) agrees with the deans of the faculties the mechanisms to ensure accountability for the implementation of this *Policy*, which include at the least the annual report on the realisation of the language implementation plan to each faculty (see 8.1) and the compliance report submitted after each semester (see 8.2), with due regard to the policy principles detailed in paragraph 6 and to paragraphs 7.4.2.1 to 7.4.2.3. No later than the last meetings of Council and Senate of each year, the Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching) reports to Council, via the Rectorate and Senate, on the accountability mechanisms agreed with the deans of the faculties for the next ensuing year.

7.4.2 Each faculty and professional academic support service division describes its implementation of this *Policy* in its language implementation plan, which must be aimed at ensuring that:

7.4.2.1 the English offering is revised upwards so as to achieve full accessibility to SU for academically deserving prospective and current students who prefer to study in English;

7.4.2.2 the Afrikaans offering is managed so as to sustain access to SU for students who prefer to study in Afrikaans and to further develop Afrikaans as a language of tuition where reasonably practicable; and

7.4.2.3 isiXhosa is used where and to the extent that this is pedagogically sound and reasonably practicable.

7.4.3 Every faculty reviews its use of language for learning and teaching, and records the language arrangements in its language implementation plan annually, at the least. This plan is reported to Senate via the faculty board and Senate's Academic Planning Committee. Senate has the power either to accept the faculty's Language Implementation Plan or to refer it back to the faculty. Once accepted, the language arrangements for learning and teaching of a particular module are published in the relevant module frameworks.

7.4.4 Changes to the language arrangements in a faculty's language implementation plan that fall outside the regular review process, but are necessitated by, for example, a specific student group's preferred language of tuition, pedagogical considerations or the unavailability of a lecturer with the necessary language proficiency, can be made by the relevant departmental chairperson and dean after consultation with the

faculty's academic affairs student committee. These changes are reported at the following faculty board and Senate meetings. The students of the specific modules are informed of the changes and the reasons for these changes as soon as practically possible.

7.4.5 Every professional academic support service division regularly reviews its use of language in their environment and records the language arrangements in the language implementation plan for that particular division. These plans are approved by the relevant line managers and the Rectorate.

	Kommentaar rakende Afdeling 7.4: Beleidsbepalings rakende taalbeplanning	Analise*
A1		
A2		
A3	Beplan in Afrikaans. Dis die virrtaal in Stellenbosch	**2**
A4	Meer isiXhosa inbring.	**5** cf. 7.4.2.3
A5		
A6	7.4.2.1 Die Engelse aanbod moet nie opwaarts aangepas word nie. Dit moet soos die Afrikaanse aanbod bestuur word om toegang te handhaaf vir die studente wat verkies om in Engels te studeer andersins het jy later net 'n Engelse universiteit. 7.4.3, 7.4.4 en 7.4.5 Daar moet beplan word vir 'n 50/50 balans tussen Afrikaans en Engels. Dit sal inklusiwiteit bevoordeel.	**4**
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	7.4.2.2 . Ek is van mening dat hierdie gedeelte baie belangrik is en behou MOET word	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19		
A20		
A21		
A22	Huidige proses is 'n mors van tyd aangesien die vertekpunt en toepassing opvallend skeef is. Deur die beleid deur te voer soos dit nou staan, is die omgewing geskep dat dit kan net "meer van dieslefde "wees aangesien US opvallend nie die ruggraat het om die regte optrede toe te pas nie. Meertaligheid is nie 'n moeilike konsep nie, pas dit net deurlopend toe. Die huidige toepassing laat dink aan die VSA se menseregte ontwikkelling: Van gelyke kanse na voorkeur kanse (met opvallende nadeel van 'n nuwe groep benadeeldes).	**2**
A23		
A24		
A25	7.4.2: "die Afrikaanse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Afrikaans te studeer en om Afrikaans verder as 'n onderrigtaal te ontwikkel, sover dit redelikerwys uitvoerbaar is". Die term "...sover dit redelikerwys uitvoerbaar is" verwys na risiko wat balanseer word teenoor tyd, moeite, kostes ensomeer. Dit vlek geleenthede oop om Afrikaanse taalgeberuik te verminder by US Fakulteite en dus nie Afrikaans as onderrigtaal te ontwikkel teen die pas wat dit behoort te gebeur nie. Eerder, MOET Afrikaans voorkeur geniet by US rakende onderrigtaal ontwikkeling, siende dat US as 'n Nederlandse, later Afrikaanse, Universiteit gestig is en tans die enigste Afrikaanse Universiteit in die Wes Kaap is. Tweederdes van die Wes Kaap se bevolking lys Afrikaans as moedertaal; waarom sal Engels voorkeur bo Afrikaans geniet indien daar reeds 3 ander Universiteite in die Wes Kaap is met slegs Engels as onderrigtaal. My voorstel is om die klousule te verander soos in 2016 se weergawe van die taalbeleid, naamlik: "Die Afrikaanse aanbod word bestuur ten einde toegang tot die US te handhaaf vir studente wat verkies om in Afrikaans te studeer en om Afrikaans verder te ontwikkel as 'n onderrigtaal waar dit redelikerwys uitvoerbaar is." Hier, dui dit eenvoudig daarop dat Afrikaans verder ontwikkel MOET word indien dit ENIGSINS PRAKTIES MOONTLIK is.	**1**
A26		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A27		
A28		
A29		
A30		
A31	Kommentaar op paragraaf 7.4.2: Taalbeplanning Hierdie paragraaf lui soos volg: “Elke fakulteit en professionele akademiese steundiensafdeling beskryf hulle implementering van hierdie Beleid in hulle taalimplementeringsplan, waar daarop ingestel moet wees om te verseker dat: 7.4.2.1 die Engelse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Engels te studeer; 7.4.2.2 die Afrikaanse aanbod so bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Afrikaans te studeer en om Afrikaans verder as ’n onderrigtaal te ontwikkel, sover dit redelikerwys uitvoerbaar is; …” Regter Cameron het hierdie posisie so opgesom: “The major change from the 2014 Language Policy was that the University now committed itself to a one hundred percent English offering of all classes. This means that students not conversant in Afrikaans can receive all their tuition in English. But while English tuition increased, there was no concordant increase in Afrikaans.” (par 5). Regter Cameron het voorts bevind: “Although the University disputed that the 2016 Language Policy ‘invariably’ reduces Afrikaans tuition – claiming ‘it merely reconfigures it’ – this is not so. The 2016 Language Policy effectively gives preference to English in circumstances the Policy specifies. It does so in order to advance the University’s goals of equal access, multilingualism and integration. The 2016 Language Policy does maintain and preserve Afrikaans, but – crucially – this is now subject to demand and to available resources.” (par 6) Die aangehaalde paragrawe in die konsep-Taalbeleid kom duidelik neer op diskriminasie en uitsluiting van Afrikaanssprekende studente deurdat slegs die Engelse aanbod so opwaarts aangepas word “ten einde volle toeganklikheid” vir Engelssprekende studente te verseker. Daarteenoor moet die (beperkte) Afrikaanse aanbod slegs “bestuur” word. Afrikaans mag ook slegs as onderrigtaal ontwikkel word “sover dit edelikerwys uitvoerbaar is” – wat gaan beteken dat dit nooit gaan gebeur nie omdat die wil daartoe by baie afwesig is. Dit is nodig dat hierdie paragraaf duidelik bepaal dat die Afrikaanse aanbod van modules, ten minste op voorgraadse vlak, maksimaal uitgebrei moet word. Dit is haalbaar, want in die verlede was alles in Afrikaans. Dit kan vandag nog gebeur. Kommentaar op paragraaf 7.4.4: Taalbeplanning Hier word weer skuiwergate oopgemaak dat daar willekeurig van ‘n fakulteit se taalbeplanning afgewyk kan word. Waarom is daar soveel positiewe bepalings oor hoe taal aan die US gehanteer moet word ten einde aan Afrikaanssprekendes ‘n plek te gee, as dit kan gebeur dat die Afrikaanse aanbod op ‘n goeie dag maar net weer kan verdwyn?	**1**
A32		
A33	Geen	**-**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39	Elke fakulteit en professionele akademiese steundiensafdeling beskryf hulle implementering van hierdie Beleid in hulle taalimplementeringsplan, waar daarop ingestel moet wees om te verseker dat: 7.4.2.1 die Engelse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Engels te studeer; 7.4.2.2 die Afrikaanse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Afrikaans te studeer en om Afrikaans verder as ’n onderrigtaal te ontwikkel, sover dit redelikerwys uitvoerbaar is; en 7.4.2.3 isiXhosa gebruik word waar en in die mate waartoe dit pedagogies verantwoordbaar en redelikerwys uitvoerbaar is. Wil Stellenbosch 'n Engelse Universiteit word in weerwil van sy bestaansreg Idee? Stellenbosch moet gou besin of hy die Harvard/Oxford van Afirkaans wil bly of wil inval	**5** cf. Kern/ Essence; Afdeling/ Sections 2, 3, 5 6

	agter 'n lang lys Engelse instellings. Om almal te wil akkommodeer kan uitloop op verlies van handelsmerk identiteit.	
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**6**
A42	Hierdie beleid moet ook van ander instellings verwag word om die gelykheidsbeginsel deur te voer na die bree RSA.	**2**
A43		
A44	Deur kenners uit verskillende relevante Universiteitsdepartemente, vakgerig en nie ideologies gedrewe nie.	**2**
A45	Punt 7.4.2.1 - hoekom moet die Engelse aanbod doelbewus opgestoot word? Groot probleem daarmee. Op die ou einde sal dit beide Afrikaans en Xhosa doodwurg. Die bepaling is diskriminerend, omdat Engels geteiken word om beter behandel te word. Daar is genoeg ander opsies vir die Engelssprekende. Poog eerder om die Afrikaanse en Xhosa aanbod op te stoot.	**1**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51	Skrap 7.4.4	**1**
A52		
A53		
A54		
A55	My kommentaar rakende webblaaie van hierbo is hier ook van toepassing.	**6**
A56	Geen deel van die Universiteit behoort vrygestel te wees van die beginsel dat die US meertaligheid in SA bevorder deurdat als eerstens in Afrikaans beskikbaar sal wees, en tweedens in Engels/Xhosa, ander tale soos prakties. Daar is reeds verskeie geleenthede in Engels by verskeie universiteite. Daar is slegs enkele geleenthede in Afrikaans.	
A57	Dit blyk dat Engels moet meer word en Afrikaans ten beste die pas makeer. Dit kan tog net een uitkoms he en dit is dat die Afrikaanse aanbieding veskraal word (soos reeds gebeur). Die mooi klinkende woorde van beleid help tog nie as die effek negatief is op Afrikaans en veral Afrikaanse studente nie. Nee - Engels en Afrikaans moet of gelyk behandel word of Afrikaans moet voorkeur kry. As ons dan meertaligheid wil bevorder dan moet ons Afrikaans beslis bevorder. Engels word aan feitlik al die ander universiteite in die land bevorder. Iewrs moet die US se leierskap darem 'n bietjie moed aan die dag le en hierdie feite met die owerhede deel.	
A58		
A59	sien algemeen	**6**
A60		
A61	Geen beswaar	**7**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Soos reeds uitgespel en dit sal baie maklik wees.	**6**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**7**
A71	Dit is skokkend om te lees dat "die Engelse aanbod opwaarts aangepas [moet] word" terwyl die Afrikaanse aanbod nie bevorder word nie. Dit stel weereens Engels bo Afrikaans, en nie op gelyke voet nie. Afrikaanse studente het bitter min opsies om te studeer in Afrikaans, terwyl Engelse studente by verskeie hoogsaangeskrewe universiteite beide in die Wes-Kaap en Suid-Afrika as geheel, in hulle voorkeurtaal kan studeer. Daar is genoem in afdeling 2 dat die US beduidend bygedra het tot die ontwikkeling van 'n Afrikaanse akademiese repertoire; paragraaf 7.4.2.2 laat dit blyk dat die US nie meer verbind is tot die uitbreiding van Afrikaans nie, maar eerder net die minimum doen om Afrikaanse studente en belanghebbendes te paai.	**1**
A72		
A73		
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Die taalbeleid van die Universiteit kan een kort paragraaf wees en kan weer aangepas word as Engels nie meer die leer- en onderrigtaal is nie.	**2**
A77		
A78		
A79	Kan nie sien dat die Engelse aanbod opwaarts en die Afrikaanse aanbod afwaarts aangepas word nie as daar meer as genoeg Engelse universiteite in die streek is nie en die meerderheid demografie Afrikaanssprekend is nie. Dit lyk of die regte van Engelssprekendes meer tel as die regte van Afrikaanssprekendes en dit is onbillik en diskriminerend teen Afrikaans.	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A80		
A81	Die langtermyn profiel van die studente populasie moet die taalbeplanning dryf.	**2**
A82		
A83		
A84	7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1**
A85		
A86		
A87		
A88	Soos hoër aaangegee is die taalbeplanning en kommunikasie in Afrikaans net'n demokraties reg vir baie SA-ers wat Afrikaans as moedertaal het.	**2**
A89		
A90	Die bewoordings ten opsigte van die beplanning en gebruik van Engels en Afrikaans ,(vergelyk 7.4.2.1 en 7.4.2.2) moet absoluut gelyk wees. Die verbintenis is immers tot Meertaligheid en Gelyke benutting onder alle omstandighede.	**1**
A91	Punt 7.4.1.2 "....waar dit redelikerwys uitvoerbaar is", diskwalifiseer al die mooi beleide.	**2**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95		
A96	"Die Engelse aanbod word opwaarts aangepas ..." "Die Afrikaanse aanbod word bestuur ..." Moenie mense se intelligensie onderskat nie! Kom ons ontleed hierdie twee stellings: 1.Engels sal voorkeur geniet. 2. Afrikaans sal uitfaseer word. 3. IsiXhosa sal verdra word (maar se maar niks daaroor in hierdie afdeling nie - die US weet mos wat hulle wil he en waarnatoe hulle mik).	**5**
A97		
A98	Op 7.4.2.2 Bravo! Hou asb hiermee vol as doelbewuste poging. Op 7.4.4 Veranderings buite gereelde hersieningsprosesse behoort die laaste uitweg te wees. Die oorsaak van die moontlike verandering moet in diepte ondersoek te word en alternatiewe oorweeg. Dit moet die uitsondering wees en slegs vir beperkte tyd terwyl alternatiewe oplossings gesoek word om die goedgekeurde taalbeleid te handhaaf.	**2**
A99	Nuwe taalbeleid moet aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg. Stem saam dat Xhosa as ontwikkelende akademiese taal bevorder word.	**2**
A100	Soos hierbo genoem	**6**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Taalbeplanning word gedoen deur middel van Taalimplementeringsplanne (jaarliks) en Voldoeningsverslae (per semester) wat deur fakulteite en professionele akademiese steundiensafdelings aaangespreek word. Die formaat, hersiening, goedkeuring, wysigings, en hantering van hierdie verslae word in die Taalbeleid omskryf	**1**
A106		
A107	Die Ope Brief van die Afrikaanse / Nederlandse Departement aan die Rektor weerle hierdie begnsel rakende taalbeplanning baie duidelik. Daaroor is daar geen twyfel nie.	**2**
A108	Geen	**7**
A109	Beleidsbepalings wat voldoen aan meertaligheid.	**1**
A110		
A111	7.4.1.1 Die skrif aan die muur...	**2**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A113		
A114		

A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4 Kommentaar rakende Afdeling 7.5: Beleidsbepalings rakende bevordering van meertaligheid	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A117	7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A118		
A119	Hoop tale moet geakkommodeer word.	**2**
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A121	NVT	**7**
A122	Wat 7.4.1 aangaan, kan gehoop word dat die Eienaar van die Taalbeleid die taal Afrikaans verstaan, of anders ten minste die waarde van Afrikaans vir die gebruikers daarvan verstaan. 7.4.2.1 Die Engelse aanbod word al lankal opwaarts aangepas, en is duidelik op die kaarte van die besluitnemers, ondanks alle ander mooipraatjies en beloftes. 7.4.2.2 Daar is nogal heelwat Afrikaanssprekendes wat verkies om in Afrikaans te studeer. Hulle kan gerus ge-akkommodeer word.	**2**
A123	7.4.2.2: Die huidige teks verteenwoordig 'n potensiele verskraling van die Afrikaanse aanbod. Dit behoort aan dieselfde beplanning soos vir Engels (7.4.2.1) onderworpe te wees, in aggenome die uitgangspunt soos in b.s. kommentaar vir Afdeling 2 weergegee. Die voorwaarde van "redelikerwys uitvoerbaar" behoort aldus geskraap te word.	**1**
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A125		
A126		
A127	Geen kommentaar	**7**
A128	7.4.2: In 7.4.2.1 is die vereiste dat die Engelse aanbod opwaarts aangepas word – dit sonder enige ontsnappingsklousule. In 7.4.2.2 is die vereiste vir Afrikaans dat die aanbod so bestuur word dat die aanbod slegs gehandhaaf word en met die ontsnappingsklousule "sover dit redelikerwys uitvoerbaar is". Saam kan hiedie twee bepalings slegs lei tot een uiteinde – naamlik eentalige Engelse aanbod. Dit is teenstrydig met die amptelike keuse deur die US van sowel Afrikaans en Engels as LOLT en is totaal nie aanvaarbaar nie.	**1**
A129		
A130	Goed.	**7**

A131	Op die senaat en op die verskeie komitees moet daar ten alle tye 'n balans wees van belange, dus moet daar 'n mederheid Afrikaans stemme wees, oor die Wes Kaap provinsie se mees gesproke taal Afrikaans is.	**2**
A132		
A133		
A134	7.4.2.1. Is vir my problematies. Met 'n groot deel van die Wes-Kaapse kleurlinggemeenskap wat Afrikaansprekend is, en die meerderheid van die Noord-Kaapse bevolking wat Afrikaansprekend is (en nie enige ander Afrikaansprekende alternatief het nie), is die bevordering van Engels nie die manier om beter toeganklikheid te verseker nie, maar eerder om te verseker dat voorheen-benadeelde Afrikaansprekendes permanent uitgesluit sal word van goeie tersiêre onderrig. Dit is die meer gegoede en stedelike Afrikaansprekendes wat makliker in Engels as onderrigtaal gaan leer (omdat hulle reeds meer aan Engels blootgestel is op 'n daaglikse basis). In my ervaring is sodanige bepaling in elk geval onnodig, want daar is reeds genoeg ander faktore (bv. die gebrekkige beskikbaarheid van handboeke in Afrikaans) wat Engels as onderrigtaal bevoordeel. 7.4.2.3. Hier behoort daar praktiese maatreëls te wees (bv. verpligte drietalige akademiese woordelyste vir die verskillende studievelde). Op hierdie stadium lyk dit na bloot 'n polities-korrekte stelling om voor te gee dat meertaligheid (wat isiXhosa insluit) vir die US belangrik is. Ek voorspel dat alle fakulteite bloot gaan sê dat dit nie "pedagogies verantwoordbaar en redelikerwys uitvoerbaar is" om isiXhosa te gebruik nie.	**1**
A135	Afdeling 7.4.2.1 se beskrywing is verouderd en moet verander word. Die Engelse aanbod is reeds so ver "opwaarts aangepas" as wat dit kan gaan; dit moet nou bestuur word. Dit is ook onvanpas om in die geval van 7.4.2.1 van "akademies verdienstelike" studente te praat terwyl paragraaf 7.4.2.2 nie daardie kwalifikasie bevat nie. Voorstel vir verandering: 7.4.2.1 die Engelse aanbod so bestuur word dat volle toeganklikheid tot die US bewerkstellig word vir voornemende en huidige studente wat verkies om in Engels te studeer.	**1**
A136		
A137		
A138		
A139		
A140	Baie dosente is net veels te lui en verkies die weg vd minste weerstand. Ek woon op Stellenbosch, my man is n dosent aan die US en ek hoor wat die mense praat.	**2**
A141		
A142		
A143		
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146	"...verseker dat: 7.4.2.1 die Engelse aanbod opwaarts aangepas word..." Hierdie is die kruks van die voorgestelde taalbeleid en waarmee ek die grootste probleem het. Oor tyd gaan dit beteken dat die US 'n Engelse universiteit gaan word. Afrikaans het geen kans om te oorleef by die US met hierdie taalbeleid nie. Intendeel, Engels moet, gemeet aan 2021, AFWAARTS aangepas word by die US omdat die huidige taalbeleid al reeds Afrikaans veld laat verloor het. "7.4.2.2 die Afrikaanse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word..." Dit is onrealisties, as die Engelse aanbod opwaarts aangepas word gaan al meer studente oorskakel na Engels, veral op skoolvlak al, uit vrees dat hulle gaan opeindig sonder 'n Afrikaanse aanbod.	**1**
A147	Taalbeplanning moet in die rigting van multitaligheid geskied, nie in die rigtig van uiteindelik in elk geval maar Engels nie	**1**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153	7.4.2.1 - Impliseer die Engelse aanbod MOET jaarliks opwaards aangepas word, ongeag van die versoeke van die gebruikers van die aanbod. Dis 'n onvolhoubare bepaling. Die manier hoe 7.4.2.2 dit stel vir Afrikaans, namate die aanbod bestuur in lyn met versoeke maak meer sin.	**1**
A154	Die beleid dat die Engelse aanbod opwaarts aan te pas, ten einde meer studente te trek, is problematies. Die uitbouing van Engels ten koste van Afrikaans het ook 'n uitsluitingseffek soos die [Personal identifier redacted] voorhou. Daar is ook 'n onbedoelde nadeel aangesien die Afrikaanse skole wat dikwels sterk akademiese gehalte handhaaf gekortwiek word. Baie ouers verkies Engelse skole in die lig van die Universiteit se ingesteldheid. Die gebruik van Engels op nagraadse vlak en in die finale jaar is korrek vir die Wetenskappe en Ingenieurswese. Dit berei die studente voor vir 'n nywerheid, wat	**1/2**

	deesdae hoofsaaklik Engels is. In sekere vakgebiede, soos Maatskaplike Werk, bestaan daar 'n tekort aan gekwalifiseerde Afrikaanssprekende werkers. Dit geld ook in baie van die mediese wetenskappe.	
A155		
A156	Maak seker dat die akademeci beide Afrikaans en Engels 100% vakkundig magtig is. Dit was een vany oorlede vader [professor aan die US] se vereistes as hy nuwe personeel moes aanstel.	**2**
A157	Engels en uitnemendheid loop nie hand-aan-hand nie. "Onbeskikbaarheid van 'n dosent met die nodige taalvaardigheid" behoort weer eens nie 'n probleem te wees as taalpraktisyns en hulpmiddel soos potgooie, vidoe-oponames met onderskrifte ens ingespan word nie.	**2**
A158	Dit is betreurenswaardig dat daar verwag word dat akademici soveel kosbare tyd moet bestee aan die skryf van verslae, implementeringsplanne en hersieningsprosesse. Indien al hierdie maatreëls uitgevoer moet word, MOET die US addisionele personeel aanstel wat daarmee belas is. 7.4.2.1 en 7.4.2.2 Die beleid diskrimineer deur slegs voorsiening te maak vir "..akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Engels te studeer.." en nie vir soortgelyke studente wat in Afrikaans wil studeer nie. Daar word geen voorsiening gemaak om Afrikaans ook opwaarts aan te pas nie ten einde die akademiese standard waaraan die taal reeds voldoen verder uit te brei en te verstewig nie.	**1**
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4 Kommentaar rakende Afdeling 7.5: Beleidsbepalings rakende bevordering van meertaligheid	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A160	n Gestruktureerde implementeringsplan ontbreek; ernstige leemte wat sinvolle kommentaar onmoontlik maak.	**2**
A161	Ek stem saam met die Beleidsbepalings soos in Afdeling 7.4 uiteengesit.	**7**
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A164	Afrikaans se ontwikkeling waar "redelikerwys uitvoerbaar" : dit lyk of dit nie belangrik is nie - hoe is dit minder uitvoerbaar as ander, bv. Engels. Toe ek daar was, was daar nie sodanige praatjies nie.	**2**
A165		
A166	Hoekom vind die Dept Afrikaans en Nederlands dit dan nodig om hulle tot Litnet te wend in 'n ope brief aan die rektor?	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2**
A168	Onder punt 7.4.2 word die bestuur se toewyding daaraan dat die US 'n Engelstalige instelling moet word, helder duidelik. Die Engelse aanbod moet opwaarts aangepas word	

	(7.4.2.1), en die vereiste word aan geen voorwaardes ondergeskik gestel, buiten om toegang sogenaamd te vergroot nie. Wanneer dit egter by Afrikaanse onderrig kom, word dit ondergeskik gestel aan wat "redelikerwys uitvoerbaar is" (7.4.2.2). Ook die gebruik van isiXhosa word ondergeskik gestel aan wat "pedagogies verantwoordbaar en redelikerwys uitvoerbaar" is (7.4.2.3). Waarom geld die vereiste nie vir alle tale nie? Wat taalbeleide van fakulteite en steundienste aanbetref – die hersiening daarvan moet deursigtig wees en ook so bestuur word dat taalregteskendings nie deur hersienings veroorsaak word nie.	
A169	Dieselfde as 7.3.	**6**
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A172	Geen spesifieke kommentaar nie.	
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1

	VERWYDER 7.4.4	
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.4.2.1 gegewe die wyse waarop die Afrikaanse aanbod deur die vorige beleid (2016) verskraal is, die Afrikaanse aanbod opwaarts aangepas word ten einde volle toeganklikheid tot die US te bewerkstellig vir akademies verdienstelike voornemende en huidige studente wat verkies om in Afrikaans te studeer; 7.4.2.2 die Engelse aanbod só bestuur word dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Engels te studeer; en VERWYDER 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A178	Geen	**7**
A179	Daar word vertrou dat die beleid rakende die taalbeplanning streng toegepas sal word anders gaan dit aanleiding gee tot die skending van gelyke beregting van die tale.	**2**
A180	Behou Afrikaans!	**2/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7
A181	Rakende 7.4.2: Daar is twee klein frases, "opwaarts aangepas" in 7.4.2.1 en "sover dit redelikerwys uitvoerbaar is" in 7.4.2.2. Die dilemma is dat 7.4.2.1 meetbaar is, en 7.4.2.2 nie. Mens kan op papier bewys dat daar x% meer kursusse in Engels beskikbaar is, of y% meer studente in Engels by 'n fakulteit studeer. Maar dieselfde kan nie van "redelikerwys uitvoerbaar" gesê word nie: dit laat ruimte vir geen-probeer antwoorde. Hier sal dit help as beide tale oor dieselfde meetbare kam geskeer word. Mens weet wanneer jy suksesvol "opwaarts aangepas" het; nommers wys dit. Die onregverdige realiteit in 7.4.2 is dat die taalbeleid van die Universiteit van Kaapstad lui: "English is both the primary medium of teaching and of examination except in language and literature departments where another language is taught and may be used. This applies at all levels, and to dissertations and theses for higher degrees." en daar dus (gewoonlik) reeds ekwivalente Engelse voorgraadse kursusse binne die Wes-Kaap bestaan.	**1**
A182		
A183	Daar is geen rede waarom 7.4.2.1 en 7.4.2.2 van mekaar hoef te verskil nie. Afrikaans is net so ontwikkeld as Engels as akademiese taal, en behoort dus dieselfde voorkeur/hantering geniet. Daar kan meer klem gelê word op die isiXhosa aanbod.	**1**
A184		
A185	Waarom moet slegs Engels se aanbod opwaarts aangepas word nie Afrikaans en isiXhosa se aanbod ook nie? Wanneer die US sê hulle wil die Afrikaanse aanbod sò bestuur dat toegang tot die US gehandhaaf word vir studente wat verkies om in Afrikaans te studeer, klink dit vir my soos iets wat gesê word om Afrikaans sprekende studente te paai en net tot so 'n mate gelukkig te hou dat hulle nie 'n tè groot probleem veroorsaak nie. Sulke stellings in 'n taalbeleid is nie inklusief nie, en voldoen beslis nie aan die US se stelling van die bevordering van meertaligheid nie. Om isiXhosa te gebruik in die mate waartoe dit pedagogies verantwoordbaar en redelikerwys uitvoerbaar is, is lui. Waar is die bevordering van isiXhosa as akademiese taal?	**1**
A186		
A187	Taalbeplanning moet 'n insluitende proses wees. Daar moet geskakel en gekonsulteer word rakende taalbeplanning. [Personal identifier redacted], lede van die geloofsgemeenskap, en die gemeenskap in die algemeen, deelneem om gesperksvoering te stimuleer. Openhartige openbare gespreksvoering om Afrikaans as akademiese taal te behou, te handhaaf en te bevorder is nodig. Ons wil die universiteit graag ondersteun deur aan hierdie voorgestelde gesprekke deel te neem.	**3**
A188	Xhosa as taal van ondrrig waar moontlik.	**1**
A189	7.4.2.1 klink te veel na slegs die Engels aanbod wat opwaarts skuif, terwyl groter toegang vir veral Afrikaanssprekendes ook verseker kan word indien Afrikaans OOK opwaarts aangepas sou word	**2**
A190		
A191	7.4.2: Hoekom kan die Afrikaanse aanbod ook nie opwaarts aangepas word nie in plaas daarvan om bloot bestuur te word? Op gelyke voet met Engels.	**1**
A192	Vertrou dit is reg so.	**7**
A193		

A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Die beleid betken min sonder behoorlike beplanning, deeglik uitgewerkte implementeringstrategië, gepaardgaande opleiding, en toekenning van voldoende hulpbronne. Sonder 'n konkrete implementeringsplan wat al hierdie komponente dek, sal die praktykmaak van die beleid gebrekkig wees - net soos wat met die 2016-beleid die geval was. Beleid en praktyk moet met mekaar versoen word, 'n kwessie wat onvoldoende in die konsepbeleid hanteer word.	**3**
A197		
A198	Weereens die verwysing na "redelikerwys uitvoerbaar." Dit is niks anders as 'n skuiwergat nie. Beplanning moet gedoen word om uitvoerbaarheid te verseker, anders is die ganse beleid niksseggend.	**2**
A199		
A200		
A201	7.4.1. Daar moet positief gesinde moedertaalsprekers van isiXhosa én Afrikaans aanwesig wees by hierdie jaarlikse vergaderings, verkieslik alumni of ander belanghebbendes wie nie vele ander belange het nie soos permanent aangestelde personeel. 7.4.2.2. Dit is onduidelik hoekom Afrikaans nie uitgebrei hoef te word nie maar die uiters oorheersende Engelstalige aanbod verder uitgebrei moet word - en hoekom dit weereens aangeneem is dat akademiese Engels nie as 'n uitsluitingsmeganisme kan funksioneer nie. 7.4.2.3. Die US behoort homself tot iets konkreter as dié te bind. 7.4.4. Die studente wat direk geaffekteer word deur die verandering behoort direk geraadpleeg te word - nie 'n verre studentekomitee nie.	**1**
A202		
A203		
A204		
A205	Onder punt 7.4.2 word die bestuur se toewyding daaraan dat die US 'n Engelstalige instelling moet word, helder duidelik. Die Engelse aanbod moet opwaarts aangepas word (7.4.2.1), en die vereiste word aan geen voorwaardes ondergeskik gestel, buiten om toegang sogenaamd te vergroot nie. Wanneer dit egter by Afrikaanse onderrig kom, word dit ondergeskik gestel aan wat "redelikerwys uitvoerbaar is" (7.4.2.2). Ook die gebruik van isiXhosa word ondergeskik gestel aan wat "pedagogies verantwoordbaar en redelikerwys uitvoerbaar" is (7.4.2.3). Waarom geld die vereiste nie vir alle tale nie? Wat taalbeleide van fakulteite en steundienste aanbetref – die hersiening daarvan moet deursigtig wees en ook so bestuur word dat taalregteskendings nie deur hersienings veroorsaak word nie.	**1/3**
A206		
A207	Ek stem saam met Afdeling 7.4	**7**
A208	7.4.1.1 Ek stem nie saam met die opwaartse aanpassing van die aanbod in Engels nie, daar dit "verplasing" en afwaartse aanbod van Afrikaans tot gevolg sal he. Weereens is die konteks die Engelse aanbod van universiteitsopsies in SA en die US se bedieningsgebied - u behoort dit primer te stel as rasionaal om Afrikaans te handhaaf/te groei	**1**
A209	7.4.2 Hierdie klousule gee die indruk dat die US vasberade is om met die afskaffing van Afrikaans as onderrigtaal voort te gaan: 7.4.2.1 bepaal dat elke moeite gemaak moet word om Engelssprekendes en die wat Engels "verkies" te akkomodeer, sonder enige bepaling van 'n beperking of ingrensing van die manier waarop hierdie besluite geneem kan word. Dit is veral kommerwekkend wanneeer 'n mens die volgende klousule in ag neem; 7.4.2.2 hier word nie "volle toeganklikheid" vir Afrikaanssprekendes of die wat Afrikaans sou verkies beloof nie, slegs om die Afrikaanse aanbod te "handhaaf", "sover dit redelikerwys uitvoerbaar is". Hierdie stelling skep 'n sterk indruk dat die US besig is om Afrikaans uit te druk en sy status aan die US weer 'n keer minderwarig teenoor Engels te maak. Dit is onaanvaarbaar en in direkte konflik met die stelling in die Grondwet dat toegang tot onderrig in meer tale bevorder moet word! 7.4.2.3 Wat is die US se plan me Xhosa? Dit lyk baie asof dit hier gesit word om mense tevrede te stel en nie om werklik 'n Xhosa-sprekende pedagogie op US te bewerkstellig nie. Hoekom nie 'n meer konkrete verbinding nie?	**1**
A210		
A211		
A212	Daar moer gefokus word om meertaligheid te bevorder. Die regte mense moet aangestel word om werk in albei tale te produseer en voor te gee van goeie gehalte.	**2**
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 7.4: Policy provisions for language planning	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	Good	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Agree, perhaps add 7.4.1.2 where iziXhosa is taught in year one courses to help students that are perhaps less proficient in English and Afrikaans.	**1**
E10		
E11		
E12	No comment	
E13	SU should stop trying to stunt the growth of Afrikaans by limiting the opportunities for its development. SU should promote the tertiary tuition access among poor and developing Afrikaans communities.	**5** cf. 2
E14		
E15		
E16	Permitting faculties/departments to implement the policy in consultation is good	**5** cf. 3
E17		
E18		
E19		
E20	Reasonably conceived.	**7**
E21		
E22	Sounds fair	**7**
E23		
E24	Access to the annual report to be revisited.	**5** cf. 8
E25		
E26		
E27	Maybe more planning done yearly to see the actual demand for certain languages.	**1**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**7**
E41	afrikaans	**7**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	English	**7**
E48		
E49	English	**7**
E50	English please	**7**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	The admission criteria using language preference of the prospective student cannot be applied in all honesty if there is already a structure that realizes the need to recognize the admission of prospective students who prefer to be taught in a language of the minority group over that of the majority group. This will always mean that the University is failing to communicate emphatically the importance of using the language of majority which would help those of minority group to make the necessary changes so that a language that is for the benefit of all is used in the University without trying to accommodate the minority group to whom the most spoken language is not a challenge by the way but chooses to prefer what suites them anyway. This will always exhausts the efforts for successful transformation in this University.	**5** cf. 7.4.2
E58		
E59		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E60	No comment	**7**
E61		
E62	No Comment	**7**
E63	7.4.2.1 given the way in which the Afrikaans offering was reduced by the previous policy (2016), the Afrikaans offering is revised upwards so as to achieve full accessibility to SU for academically deserving prospective and current students who prefer to study in Afrikaans; 7.4.2.2 the English offering is managed so as to sustain access to SU for students who prefer to study in English. DELETE 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
E64	7.4.2.1 given the way in which the Afrikaans offering was reduced by the previous policy (2016), the Afrikaans offering is revised upwards so as to achieve full accessibility to SU for academically deserving prospective and current students who prefer to study in Afrikaans; 7.4.2.2 the English offering is managed so as to sustain access to SU for students who prefer to study in English. DELETE 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
E65	7.4.2.1 given the way in which the Afrikaans offering was reduced by the previous policy (2016), the Afrikaans offering is revised upwards so as to achieve full accessibility to SU for academically deserving prospective and current students who prefer to study in Afrikaans; 7.4.2.2 the English offering is managed so as to sustain access to SU for students who prefer to study in English. DELETE 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
E66	7.4.2.1 given the way in which the Afrikaans offering was reduced by the previous policy (2016), the Afrikaans offering is revised upwards so as to achieve full accessibility to SU for academically deserving prospective and current students who prefer to study in Afrikaans; 7.4.2.2 the English offering is managed so as to sustain access to SU for students who prefer to study in English. DELETE 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
E67	7.4.2.1 given the way in which the Afrikaans offering was reduced by the previous policy (2016), the Afrikaans offering is revised upwards so as to achieve full accessibility to SU for academically deserving prospective and current students who prefer to study in Afrikaans; 7.4.2.2 the English offering is managed so as to sustain access to SU for students who prefer to study in English. DELETE 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
E68	7.4.2.1 given the way in which the Afrikaans offering was reduced by the previous policy (2016), the Afrikaans offering is revised upwards so as to achieve full accessibility to SU for academically deserving prospective and current students who prefer to study in Afrikaans; 7.4.2.2 the English offering is managed so as to sustain access to SU for students who prefer to study in English. DELETE 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
E69	7.4.2.1 given the way in which the Afrikaans offering was reduced by the previous policy (2016), the Afrikaans offering is revised upwards so as to achieve full accessibility to SU for academically deserving prospective and current students who prefer to study in Afrikaans; 7.4.2.2 the English offering is managed so as to sustain access to SU for students who prefer to study in English. DELETE 7.4.4	**1/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
E70		
E71	Good to see that Faculties are given autonomy to make adaptations where necessary. Needs are likely to differ.	**7**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said	**7**
E75	no comment	**7**
E76		

E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4**
E84		
E85	Ek is seker dat Taalbestuur al die boksies "tick" in hulle beplanning en uitvoeringsprosesse. Die realiteit is egter ongelukkig ver verwyderd van hierdie institusionele bestuursproses. In praktyk word taal swak geimplementeer in lesings, studente word benadeel en leer en onderrig kan soveel meer wees as wat dit in baie gevalle is. Wat dosente in klasse doen word nie gemoniteer nie. Dit is asof die mense wat taal moet bestuur nie kennis dra van wat op voetsoolvlak aan die gang is nie en hulle oe daarvoor sluit. In die proses kom hulle ongelukkig bloot oneerlik oor.	**1/5** cf. 7.4.3, 7.4.4
E86	I DO NOT agree with the change in language	**7**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	This is probably necessary, but obviously fraught. Decisions sometimes are made (or need to be made) on the fly. Perhaps Departments need guidelines to prevent their being sued.	**7**
E91		
E92		
E93		
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	The isiXhosa language should also enjoy the possibility of being developed as a language of tuition where reasonable practicable	**5** cf. 7.1.7.4
E109	Noted, thank you.	**7**
E110		
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	The policy provisions are quite acceptable, except the use of escape phrases such as "where practicable'. The university need to make a firm decision to implement multilingualism in the targeted domains. The intellectualisation of isiXhosa will require huge investiment of resources from the university.	**1**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 7.5 | Section 7.5

7.5 Bevordering van meertaligheid

7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit die oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.

7.5.2 Die US bevorder en moedig innoverende meertaligheid- en transtaligheidspraktyke aan deur institusionele finansiering te voorsien vir, byvoorbeeld, die uitbreiding van onderrig in meer as een taal in fakulteite; die uitvoering van navorsing; die uitruil van goeie meertaligheid- en transtaligheidspraktyke; die voorsiening van infrastruktuur en professionele ontwikkeling om IKT-verrykte leerstrategieë te gebruik; die ondersteuning van dissiplinespesifieke inisiatiewe vir akademiese geletterdhede; en die bevordering van inter- en transinstitusionele samewerking, veral samewerkingsgeleenthede wat daar op gemik is om die amptelike Suid-Afrikaanse tale wat inheemse tale is, te ontwikkel en te versterk.

7.5.3 Die US bevorder die akademiese potensiaal van Afrikaans deur middel van, byvoorbeeld, onderrig; die uitvoering van navorsing; die aanbieding van simposiums; die aanbieding van kortkursusse; steun aan taalonderwysers en die ontvangs van gasdosente in Afrikaans; die aanbieding van kursusse in Afrikaans-taalverwerwing; die ontwikkeling van akademiese en professionele geletterdhede in Afrikaans; die ondersteuning van lees- en skryfontwikkeling in Afrikaans; die voorsiening van taaldienste, wat insluit vertaling in Afrikaans en redigering en dokumentontwerp van Afrikaanse tekste; die ontwikkeling van meertalige woordelyste met Afrikaans as een van die tale; en die bevordering van Afrikaans deur populêrewetenskappublikasies in die algemene media.

7.5.4 IsiXhosa as ’n inheemse taal wat besig is om as formele akademiese taal te ontwikkel, geniet besondere aandag met die doel om dit geleidelik in uitgesoekte dissiplinêre domeine bekend te stel, geprioritiseer in ooreenstemming met studentebehoeftes op ’n goed beplande, goed georganiseerde en sistematiese wyse. Die akademiese rol en leierskap van die Departement Afrikatale, deur dié departement se uitgebreide ervaring van sowel onderrig as navorsing op ’n gevorderde vlak op taal- en taalkundige gebied, sal ten volle ontgin word. In sekere programme word isiXhosa reeds gebruik met die oog op die fasilitering van doeltreffende leer en onderrig, veral waar die gebruik van isiXhosa belangrik kan wees vir loopbaandoeleindes. Die US is daartoe verbind om die gebruik van isiXhosa uit te brei in soverre dit redelikerwys uitvoerbaar is, byvoorbeeld deur kortkursusse in basiese kommunikasievaardighede vir personeellede en studente aan te bied, loopbaanspesifieke kommunikasie, dissiplinespesifieke terminologiegidse (gedruk sowel as mobiele toepassings) en frasewoordeboeke.

7.5.5 Ter voldoening aan die *Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings* sal die Departement Afrikatale en die Taalsentrum versterk word sodat dit in staat sal wees om Suid-Afrikaanse amptelike tale buiten Afrikaans, Engels en isiXhosa te ontwikkel as tale van leer en onderrig, akademieskap en navorsing in Suid-Afrika. Die Universiteit sal ook strategieë ondersoek en dokumenteer vir die intellektualisering van inheemse tale in hoër onderwys in Suid-Afrika, asook die bestudering en ontwikkeling van die Khoi-, Nama- en Santale.

7.5 Promotion of multilingualism

7.5.1 The Language Centre, faculties, the language departments, professional academic support services, and governance and management bodies are co-responsible for the advancement of multilingualism at SU. This responsibility includes considering all possible options to accentuate the use of isiXhosa in official communication and ceremonies.

7.5.2 SU promotes and incentivises innovative multilingual and translanguaging practices by providing institutional funding for, for example, expanding teaching in more than one language in faculties; conducting research; sharing multilingual and translanguaging good practices; providing the infrastructure and professional development to employ ICT-enhanced learning strategies; supporting discipline-specific academic literacies initiatives; and fostering inter- and trans-institutional collaborations, especially collaborations aimed at developing and strengthening those South African official languages which are indigenous languages.

7.5.3 SU advances the academic potential of Afrikaans by means of, for example, teaching, conducting research, holding symposia, presenting short courses, supporting language teachers and hosting guest lecturers in Afrikaans; presenting Afrikaans language acquisition courses; developing academic and professional literacies in Afrikaans; supporting Afrikaans reading and writing development; providing language services that include translation into Afrikaans, and editing of and document design for Afrikaans texts; developing multilingual glossaries with Afrikaans as one of the languages; and promoting Afrikaans through popular-science publications in the general media.

7.5.4 IsiXhosa as an indigenous language and an emerging formal academic language receives particular attention for the purpose of its incremental introduction into selected disciplinary domains, prioritised in accordance with student needs in a well-planned, well-organised and systematic manner. The academic role and leadership of the Department of African Languages, through its extensive experience in advanced-level teaching and research in language and linguistic fields will be harnessed to the full. In certain programmes, isiXhosa is already used with a view to facilitating effective learning and teaching, especially where the use of isiXhosa may be important for career purposes. SU is committed to increasing the use of isiXhosa, to the extent that this is reasonably practicable, for example through basic communication skills short courses for staff and students,

career-specific communication, discipline-specific terminology guides (printed and mobile applications) and phrase books.

7.5.5 As per the *Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions*, the Department of African Languages and the Language Centre will be strengthened to enable it to develop South African official languages other than Afrikaans, English and isiXhosa into languages of learning and teaching, scholarship and research in South Africa. The University will also explore and document strategies for intellectualising indigenous languages in higher education in South Africa and studying and developing the Khoi, Nama and San languages.

	Kommentaar oor Afdeling 7.5: Beleidsbepalings rakende bevordering van meertaligheid	Analise*
A1	Meertaligheid is belangrik	**5** cf. 6.1, 7.5
A2	Hou asb die US meertalig	**5** cf. 6.1, 7.5
A3	NOOIT ten koste van 'n ander taal. NOOIT.	**7**
A4	Respekteer individue se behoeftes	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Hiermee het ek 'n probleem - aangesien die Khoi-, Nama- en San-tale slegs deur beperkte etniese groepe gebruik word..... en NIE by 'n akademiese instelling soos die Universiteit hoort nie	**2**
A13	Afrikaans word verwaarloos omdat daar net aangeneem word die afr student is ook engels magtig. Afr moet die voer taal bly en die ander tale kan dan vertaal word.	**4**
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19		
A20		
A21		
A22	Die beleidbepaling is net so goed soos die beleid plus die toepassing. Beide is opvallend defektief en US is by herhaling gewaarsku dat die kombinasie skewe beleid en swak toepassing nadelig sal wees vir Afrikaans. Fout is dat US nie Afikaans as belangrik beskou nie, die opmerkings van bestuur in die opsig word nie onderksryf deur optredes nie.	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31	Die res van my kommentaar kom later	**7**
A32	Kommentaar op paragraaf 7.5.3: Bevordering van meertaligheid Hier word ambisieuse planne oor die aanbied van allerlei geleenthede in Afrikaans gemaak. Daar word egter versuim om te vermeld hoe meertaligheid in die lesingsaal bevorder moet word. Daar moet ook op die volgende gewys word: THE LANGUAGE POLICY FRAMEWORK FOR PUBLIC HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS, DETERMINED IN TERMS OF SECTION 27(2) OF THE HIGHER EDUCATION ACT, 101 OF 1997 (AS AMENDED): 12. The policy framework therefore seeks to address the following: 12.1 – 12.3 ….	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	12.4 The right of every person to use the language and participate in the cultural life of his or her choice within an education institution; 12.5 The role of higher education in preparing sufficient language teachers, interpreters, translators and other language practitioners, to serve the needs of a diverse South Africa's multilingual society. 21. This policy framework is guided by the following values which are foregrounded by constitutional and legislative imperatives: 21.2 The value of collaborative partnerships to promote multilingualism; 21.3 Commitment to the promotion of language equity; equality and fairness; 21.5 The nurturing of an environment where multilingualism is not seen as a problem but as a resource to facilitate cognitive development, epistemic access, inclusiveness, transformation, social cohesion and respect for all languages; 21.6 The promotion of human dignity; 21.7 A stance against the use of any language for the purposes of exploitation, exclusion, domination and discrimination; and 21.8 The creation of a receptive institutional culture at universities. In die lig hiervan moet gevra word: • Wat doen die US om eentalige (veral Engelssprekende) dosente en studente te help om meertaligheid te bereik? • Wat doen die US om die gelyke status van sy tale van onderrig en leer te verseker? • Wat doen die US m die menswaardigheid van Afrikaanstalige studente (wit en bruin) te verseker? Die Taalbeleid swyg hieroor.	
A33	Nie prakties uitvoerbaar nie	**7**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	dink nie US is die plek waas Xhoza as voertaal bevorder moet word nie.	**4**
A43		
A44	Die aktiewe betekenisvolle bevordering van veral Afrikaans en Xhosa moet verseker word. Die Anglo-Amerikaanse wêreld sorg iedergeval vir Engels se rol.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51	Afrikaans en Engels 100% gelyk hanteer	**5** cf. 6.6
A52	Punt 7.5.3 maak weer melding van die akademiese potensiaal van Afrikaans. Ek verstaan dat enige taal moet groei, maar dit gebeur spontaan deur die gebruikers daarvan. Slegs as die gebruik daarvan aan bande gelê gaan word deur die beperking of selfs verbod op die gebruik van 'n taal, gaan daar nie groei wees nie. Dit beteken nie dat 'n groeiende taal net by "potensiaal" vashaak nie. Afrikaans het homself al lankal as akademiese taal bewys.	**2/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A53		
A54		
A55	Alhoewel dit prysenswaardig is, is dit nie prakties implementeer baar nie. Kostes verbonde aan hierdie strategie waar is nie regverdigbaar nie in ag genome die huidige finansiële situasie. Enige fondse kan beter spandeer word op die ondersteuning van die onderrig- en navorsingsomgewings.	**2/5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 5.1, 5.2, 5.3, 6.9
A56	Geen kommentaar	**7**
A57	Ek stem hiermee saam en dink dat behoort 'n aktiewe plan te wees om IsiXhosa in seker vakke aan te bied	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 7.1
A58	Die US het duidelik geen wil om meertaligheid te bevorder nie	**7**
A59	sien algemeen	**7**
A60		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A61	Geen beswaar	**7**
A62		
A63	No policy should require students to take other Language courses not core to the qualification (e.g. in the past, some SA-universities forced students to take religious courses); this type of social engineering is futile, and merely makes a mockery of Academia.	**1**
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Soos reeds uiteengesit. Meertaligheidsbevordering hoef nie uit Apartheidsskuldgevoel gedoen te word nie. Nie die taak van US behalwe in spes Taaldepartemente. Vreemdtaliges moet op US opdaag met 'n redelike kennis van Afrikaans. As Stellenbosch vir sodanige vreemde bekoring het(soos mens hoop) sal studente mekaar vind en self die taalkennis verbreed soos ons ouer geslag destyds uitgevind het	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7
A71		
A72		
A73	Die aanbieding van slegs Engels voorgraads is uit die bose. Daar moet ewe veel engels as afrikaans aangebid word.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Aparte beleidsbepalings hieroor sal nie nodig wees as leer en onderrig in Engels gedoen word nie. Dan sal meertaligheid vanself gebeur. Die ou wat engels is gaan nie nou in afrikaans wil onderrig word nie en as hy afrikaans wil leer sal hy 'n ander plan maak en ek glo by die universiteit sal daar genoeg planne wees vir die ou wat wil.	**7**
A77		
A78		
A79	Solank Afrikaans nie benadeel of laer geag word teenoor Engels of isiXhosa nie.	**7**
A80		
A81	Dit word ondersteun in die huidige uiteensetting.	**7**
A82		
A83		
A84	7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7
A85	Hierdie is n foefie. Met meer as 30 jaar ervaring in Hoër Onderwys, ook aan "tradisioneel swart instellings" moet ons reguit en eerlik wees met mekaar, dis nie wat die wêreld wil hê nie, ENGELS, dis al. Vergeet alle inheemse tale, ook Afrikaans. Dis n mors van geld om nou inheemse tale te probeer opbou. Vergeet dit. Oor 100 jaar sal weinig mense nog leef wat selfs die inheemse tale suiwer kan praat.	**4**
A86		
A87	T.o.v. taalgebruik in koshuise. Die verwelkomingskwessie van eerstejaars soos onder Afdeling 2 bespreek is, verwys ook hier. Die sg "inklusiewe insluiting van almal" t.o.v. kommunikasie is so eensydig ter wille van Engels gedryf, dat dit eintlik weer by die punt van eksklusiwiteit geeindig het - bedoelende die uitsluiting van Afrikaans as formele en informele kommunikasietaal in koshuise. Die "inklusiewe verwelkoming" van studente in koshuisgeledere word nou so nougeset (in Engels) bedryf, dat dit weer tot 'n duidelike sosiale uitsluiting en afkeuring van 'n Afrikaanse kultuur gelei het. Die strenge ideologiese afdwinging van 'n soort unitere "Engelsgeorienteerde" kultuur in koshuise lei nie tot groter kulturele integrasie soos die US graag sou wou he nie, maar die tot voortsetting van Afrikaanse kulturele leefruimtes deur Afrikaansprekende studente buite die koshuismilieu en -kultuur omdat hulle nie meer daarin tuisvoel nie. So het dit al gebeur dat Afrikaansprekende studente "sokkies" buite kampusverband reel omdat dit glo nie meer pas in die nuwe nastreefbare Engelsgeorienteerde koshuiskultur nie. 'n Te rigiede afdwinging van die taalbeleid in koshuise is dus, t.s.v. die papierbedoelings daarvan, nie die gewenste roete om te volg ten einde 'n inklusiewe studentekultuur te kweek nie. Indien die US-bestuur inderdaad poog om met 'n inklusiewe koshuistaalbeleid 'n gesonde koshuis- en studentekultuur te bevorder, sal die taalbeleid en die interpretasie en implementering daarvan verander moet word, ook d.m.v. gereelde moniteringsterugrapportering, dat soortgelyke "misverstande" soos vanjaar blykbaar deur die koshuis HK's en monitors verstaan is nie weer voorkom om Afrikaansprekendes	**1/3/5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	vervreemd en uitgesluit te laat voel nie. Hierdie was nou 'n geval waar die US so oorgekompenseer het om nie-Afrikaanssprekendes van die 2015-2016 studentebetogings tevrede te stel - 'n kwessie van die doel heilig die middele - dat dit van vooraf taaldiskriminasie en uitsluiting teen Afrikaanssprekendes begin toepas het. "Practice what you preach", is 'n gepaste frase om hierdie punt te illustreer.	
A88	Meertaligheid is 'troefkaart' in die maatskappzlyke spel...	**7**
A89		
A90	Die verbintenis tot Meertaligheid en Gelyke hantering van Engels en Afrikaans moet te alle tye geld. Waar aanpassings gemaak word kan implementerin vir oeriode van een tot vyf jaar infasseer.. Die verbintenis om albei tale op gelyke basis te hanteer bly egter ononderhandelbaar. Die vergunning vir een taal geld eweseer ook vir die ander taal.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A91	Mag dit so wees.	**7**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95		
A96	Wollerige spookasemuitsprake sonder enige substansie.	**7**
A97		
A98	Op 7.5.3 Hou hiermee vol asseblief.	**7**
A99	Dit is belangrik dat meertaligheid bevorder word, dit beteken egter nie dat net Afrikaanssprekendes nou moet Engels praat nie, RSA Engels-sprekende studente kan gerus ook maar Afrikaans begin praat. Dit het in die verlede gewerk.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Omskrywing is duidelik ... met moontlik styl aanpassings. Verwys na aanbeveling onder Algemene Kommentaar oor die gebruik van opskrifte by paragrawe.	**1**
A106		
A107	Meertaligheid word definitief nie bevorder nie, want Engels word beskou as die inklusiewe taal en Afrikaans as die eksklusiewe taal. Die persepsie dryf die optredes van menige Afrikaanse studente. Vergewis uself, gaan sit in die Neelsie en luister na die gesprekke tussen studente. Die Engelse gesprekke is die in-ding en Afrikaanse gesprekke is die uitsondering. Meertaligheid word dus nie bevorder nie, want Engels is nou die merrdere en Afrikaans die mindere taal. Die redes daarvoor het ek al dikwels aangespreek.	**3/5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
A108	Geen	**7**
A109	Geen rekord van wat bereik is nie.	**7**
A110		
A111	Mooi woorde	**7**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A113		
A114		
A115		
A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A117	7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A118		
A119	Dit moet Nie afgedwing word nie. Maar kan spontaan ontwikkel tussen deelnemers.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A121	NVT	**7**
A122	Indien die bestuur van die Universiteit meer dikwels openbare standpunt ten gunstige van meertaligheid en die posisie van Afrikaans inneem, sal so 'n lang verduideliking soos in 7.5.3 nie nodig wees nie.	**7**
A123	7.5.3: Die algemene bevordering van Afrikaans (akademies, kommunikasie, professioneel, sosiaal) is prysenswaardig, maar dit word beperk deur die beperkings van 7.1.4/5/9. Daar behoort riglyne te wees vir die aanmoediging / verpligting om die Afrikaanse aanbod uit te brei.	**1**
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A125		
A126	Bewonderingwaardig, maar die teendeel is eerder waar in die praktyk.	**7**
A127	Geen kommentaar	**7**
A128		
A129		
A130	Goed.	**7**
A131	7.5.4 Sê in die eerste paar woorde IsiXhosa is 'n inheemse taal, hoekom begin 1.5.3 nie die selfde nie, Afrikaans is ook 'n inheemse taal.	**1**
A132		
A133		
A134	Lyk goed	**7**
A135	Maak asseblief die spelfout in afdeling 7.5.3 reg: "popule^re wetenskappublikasies" moet beslis twee woorde wees.	**1**
A136		
A137		
A138		
A139		
A140	Jul taalsentrum se vertalingsdienste is peperduur, terwyl ek sou dink dat hul rederlikerwys beskikbaar moet wees aan studente en dosente.	**1**
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146	Vir die US om te probeer om die gebruik van IsiXhosa te verhoog en ontwikkel as formele akademiese taal is 'n onnodige toevoeging tot die reeds komplekse en harige taalbeleid. Dit is 'n mooi doelwit, maar nie die rol van die US nie. 'n Ander universiteit in Suid-Afrika sal dit moet doen. Die US moet hom beywer vir Afrikaans.	**4**
A147	Meer kan gedoen word om multitaligheid te bevorder in terme wat werklike voordele.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1, 7.4, 7.5, 7.6
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Verwys na kommentaar by Afdeling 5.	**7**
A155		
A156	Die obsessie van die US oor sg meertaligheid is hinderlik en dra nie by tot investering en werkskepping in die land nie. Studente en werksoekers is maar min gepla oor meertaligheid; hulle wil eerder 'n goeie en stabiele werk he. Die US verloor fokus en verstaan nie wat die groter behoeftes van die land is nie; bv investering en ekonomiese groei, industrialisasie, werkskepping, welvaart-skepping, en so meer.	**2**
A157	"populêrewetenskappublikasies"...	**7**
A158	7.5.2 Die voorsiening van institusionele finansiering moet nie as 'n toegif (soos dit hier gestel word), gesien word nie, maar as 'n ononderhandelbare hulpmiddel om die	**1**

	taalbeleid op ‘n regverdige manier deur te voer. 7.5.3 Die gebruike soos genoem, word vir al meer as 100 jaar by die US op Afrikaans gebesig. Dit is wat van ‘n Universiteit verwag word en is geen nuutjie of toegewing nie. Dit is dus glad nie ‘n toegif van die US nie maar ‘n inherente verantwoordelikheid. 7.5.5 Soos uit die beleid blyk, beskik die US nie aan voldoende finansiële en ander hulpbronne om sy eie beleid tov drietaligheid ten volle uit te voer nie. Dit is dus noodsaaklik dat die US sy prioriteite bepaal met die aanwending van hierdie hulpbronne. Dit sal heel moontlik behels dat minder of geen hulpbronne bestee word aan die ontwikkeling van die ander agt amptelike tale asook die Khoi-, Nama- en Santale, behalwe waar hulle deel van die Departement Afrika tale se gewone leerplan uitmaak nie.	
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A160	By 7.5.2 word verwys na “amptelike Suid-Afrikaanse tale wat inheemse tale is”. Dit dui op gebrek aan taalkundige insig want in feite is al Suid-Afrika se amptelike tale inheemse tale behalwe natuurlik Engels. Die SA Akademie steun heelhartig die taalkundige klassifikasie dat Afrikaans 'n Afro-Germaanse taal is wat haar ontstaan op Afrikabodem plus haar Europese wortels duidelik verreken.	**1**
A161	Meertaligheid moet bevorder word, maar US was nog altyd uitnemend terwyl Afrikaans die voertaal van die Universiteit was. Uitnemendheid op ranglyste word nie internasionaal bepaal deur hoe Engels universiteite is nie. Ek stem saam dat ondersteuning van lees- en skryfontwikkeling die sleutel is tot prestasie, hetsy in Engels of Afrikaans.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1, 7.4, 7.5, 7.6
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A164	Hoe bevorder mens dit wanneer bv. Afrikaanssprekendes benadeel word? Waar anders moet hulle heengaan ? Die vraag word blykbaar afgemaak.	**2**
A165		
A166	Ag nee wat, ek dink nie daar word regtig geld spandeer om klasse in Afrikaans aan te bied nie. Anders, waaroor kla sommige van die akademici en studente dan?	**7**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A168	By punt 7.5.2 kom die vraag ter sprake watter tale inheems is – aanvaar US se beleid die definisie van die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat Afrikaans uitsluit? Volgens die definisies aan die einde van die dokument wel, wat akademies verwerplik is.	**1**
A169	Ek sien nie die bevordering van Afrikaans in die praktyk nie	**7**
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A172	• Dit is nie duidelik waarom isiXhosa by 7.5.1 uitgesonder word nie. • Onder 7.5.2 word verwys na "amptelike Suid-Afrikaanse tale wat inheemse tale is". Let daarop dat alle amptelike Suid-Afrikaanse tale, soos hulle tans staan, buiten, Engels, wel inheems is. • 7.5.5 laat die vraag ontstaan waarom daar in 'n situasie van beperkte hulpbronne geld bestee word daaraan om tale te help ontwikkel wat nie in hierdie provinsie 'n betekenisvolle taalgemeenskap het nie. Moet ons aandag nie volledig gefokus wees op isiXhosa en Afrikaans nie?	**5** cf. Kern/ Essence, Afdeling/ Section 2
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: 7.5.1 Die Taalsentrum, fakulteite, taaldepartemente, professionele akademiese steundienste sowel as oorsigbestuurs- en bestuursliggame is medeverantwoordelik vir die bevordering van meertaligheid aan die US. Hierdie verantwoordelikheid sluit in die gelyke hantering van Afrikaans en Engels sowel as oorweging van alle moontlike opsies in wat die gebruik van isiXhosa in amptelike kommunikasie en seremonies beklemtoon.	**1**
A178	Geen	**7**
A179	Geen probleme	**7**
A180	Moenie op Afrikaans trap om hoogte te kry nie! Ons veg vir die reg om in Afrikaans te studeer. Nou kom nog praat, gesels en sing ook nog by.	**7**
A181		
A182	Studente wat by die US inskryf, behoort te weet die amptelike taalbeleid is in die eerste plek Afrikaans. Geen onbuigsaamheid of vyandigheid teenoor enige taal behoort egter geduld te word nie, allermins soos wat Afrikaans vandag amptelik en veral nie-amptelik behandel word.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1, 7.5, 8
A183	In die BA- en Regsfakulteit bestaan die bevordering van meertaligheid geheel en al nie. Geen amptelike kommunikasie van die Regsfakulteit is ooit in 'n ander taal as Engels nie. 7.5.5 - dankie vir die ontwikkeling van die Khoi-, Name- en Santale. Maar dit is die eerste keer wat ek hiervan hoor. Daar kan meer hieroor gekommunikeer word. Gegewe die gebruik van Afrikaans in die gemeenskappe van die Khoi- en Sanafstammelinge, kan daar 'n besonderse verhouding met die Departement Afrikaans en Nederlands in hierdie opsig geskep word.	**1**
A184		
A185	Hier klink alles weereens baie goed en voldoen dit aan inklusiwiteit, diversiteit en meertaligheid, maar in die res van die taalbeleid kry hierdie beginsels en mooi woorde nie uitvoering nie.	**7**
A186		
A187	Dit is reeds genoem dat die universiteit se toewyding aan die bevordering van meertaligheid ons steun het.	**7**
A188		
A189	Geen kommentaar	
A190		
A191	7.5.5: Dit sal wonderlik wees indien hierdie punt uitgevoer word - ek sou veel eerder na die Departement isiXhosa verwys aangesien daar sover my kennis strek geen sigbare	**1**

	verband met enige ander Afrikataal uit hierdie departement spruit nie. Indien hierdie punt wel uitgevoer word, sal die US werklik kan praat oor sy rol in die bevordering van meertaligheid.	
A192	Vertrou dit is reg so.	**7**
A193	Vroeer jare het ons oor die algemeen in Afrikaans klasse gehad. Ek het Natuurwetenskappe gestudeer. Ek het al die wetenskaplike terme in Afrikaans en Engels geken. Internationaal was Stellenbosch universiteit, ten spyte van dat ons merendeels Afrikaans was, sterk mededingend. Ons medici het ander medici in London gaan leer hoe om sekere operasies uit te voer!! As ander tale , behalwe Engels, tersier afgeskeep word gaan dit deursyfer na die sekondere skole. Waarvoor moet hulle bevoorbeeld in Afrikaans geleer word, as als in Engels op uiversiteit is. Ons moet bly veg vir die voorbestaan van ons diverse tale, die uniekheid daarvan, die oorspronklikheid. Dan uiteindelik ons kulture, wat ons onderskei van die res van die eentonige Engelse wereld!!	**2/5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1, 7.5, 8
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaansprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197	Ek hoop van harte dat 7.5.3 toegepas word. Afrikaans is 'n taal wat dit in sy kort leeftyd vermag het om 'n wetenskaplike taal te word met sy eie terme en woordeskat vir verskeie wetenskappe. As een van slegs twee universiteite in Suid-Afrika (en dus die wêreld) wat nog Afrikaans as 'n onderrigtaal het, behoort US so veel moontlik te doen om die taal te bevorder.	**7**
A198	Geen kommentaar	**7**
A199		
A200		
A201	7.5.1. Dit is onduidelik hoekom die bevordering van isiXhosa meertaligheid is maar die bevordering van Afrikaans klaarblyklik uitsluiting is. 7.5.3. Afrikaans is 'n inheemse taal, ongeag wat die politici en die vyandig-gesindes sê.	**1**
A202		
A203		
A204		
A205	By punt 7.5.2 kom die vraag ter sprake watter tale inheems is – aanvaar US se beleid die definisie van die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) wat Afrikaans uitsluit? Volgens die definisies aan die einde van die dokument wel, wat akademies verwerplik is.	**1**
A206		
A207	Ek stem saam met die beleidsbepalings in Afdeling 7.5	**7**
A208	geen kommentaar	**7**
A209	7.5.1 Net Xhosa? Waarom nie Afrikaans, of variëteite van Afrikaans soos Oranje Rivier Afrikaans nie? 7.5.2 Wat op aarde beteken "die uitruil van goeie meertaligheid- en transtaligheidspraktyke"?! 7.5.5 Hoe gaan die US dit bereik aangesien die universiteit duidelik al klaar vaal om Afrikaans as akademiese taal te beskerm en onderhou, wat nog dan 'n vierde en vyfde taal? Die sentiment is goed, maar daar skyn geen praktiese oorweging van die kwessie te wees nie. Die volgende stelling is wedersprekend: "asook die bestudering en ontwikkeling van die Khoi-, Nama- en Santale"; 'Nama' is 'n "Khoitaal", d.w.s. is deel van die Khoekhoe taal groep. Daar bestaan reeds in Namibië 'n poging om Khoekhoegowab as akademiese taal te vestig, en die US kan dit ondersteun.	**1**
A210		
A211		
A212	Daar kan meer gedoen word om isiXhosa as 'n akademiese taal te bevorder. Die afskaffing van Afrikaans gaan baie nadelig wees en langtermyn effekte hê. Die terugval op een taal bevorder nie meertaligheid en inklusiwiteit nie.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6, 7.1
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 7.5: Policy provisions for promotion of multilingualism	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	good.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**
E10		
E11		
E12	Multilingualism should be allowed outside the lecture hall.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdelings/ Sections 2, 3, 5, 6
E13		
E14		
E15		
E16	Is it possible to submit work for assessment in your mother language (particularly post-graduate), assuming the supervisor and external examiners were able to conduct their business in that language?	**5** cf. Afdelings/ Sections 7.1.8, 7.1.9
E17		
E18		
E19		
E20	The description is an ideal world. In real world, most of it is not really practical. It is also costly.	**7**
E21		
E22	It would be nice if SU offered free Xhosa and Afrikaans classes, I would have loved to learn some Xhosa.	**7**
E23		
E24	Clause 7.5.3 'SU advances the academic potential of Afrikaans by means of..' noting that the same approach is not taken for English and isiXhosa. The word 'advance' and all different platforms and opportunities listed, is not the same for the other two languages.	**1**
E25		
E26		
E27	Effective but more use of Xhosa so that it is used similarly to Afrikaans and English which reflects the true nature of language in the Western Cape.	**1/5** cf. Afdelings/ Sections 2, 7.5.4
E28	Afrikaans should remain the primary form of instruction. Use of English where applicable. There needs to be Afrikaans Universities in South Africa as it also relates to culture.	**4**
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	It is a fact that in most civilised western countries, at least (except for the English, French and some Americans) practically all reasonably educated people strive to become at least bilingual (their mother tongue and either English, French or Spanish) and this does in no way detracts from the excellence of their universities.	**2**
E38	It is not the place of stellenbosch university to be the champion of language rights. It is inappropriate to have such a policy.	**2**
E39		
E40	English	**4**
E41	afrikaans	**4**
E42	Just English, its not complicated	**4**
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	English	**4**
E48		
E49	English	**4**
E50	English please	**4**
E51		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	Policy provisions for promotion of multilingualism The promotion of Afrikaans and Isixhosa further perpetuate tribal discrimination in this already divided nation. As I have mentioned before not everyone who is natively Afrikaans or Xhosa prefers Afrikaans or Isixhosa for instruction, majority of young people in South Africa, especially in academic spaces prefer English. Here I haven't even mentioned international students who have no other choice but speak English. The promotion of multilingual operation is just a waste of funds that could have been used to help increase the English proficiency of those who are challenged with speaking and understanding English.	**1**
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	7.5.3 must also state that Afrikaans is an indigenous language. 7.5.5 must explain how and to what extent it plans to develop languages such as Khoi, Nama, and San.	**1**
E63	7.5.1 The Language Centre, faculties, the language departments, professional academic support services, and governance and management bodies are co-responsible for the advancement of multilingualism at SU. This responsibility includes ensuring the equal treatment of Afrikaans and English and considering all possible options to accentuate the use of isiXhosa in official communication and ceremonies.	**1**
E64	7.5.1 The Language Centre, faculties, the language departments, professional academic support services, and governance and management bodies are co-responsible for the advancement of multilingualism at SU. This responsibility includes ensuring the equal treatment of Afrikaans and English and considering all possible options to accentuate the use of isiXhosa in official communication and ceremonies.	**1**
E65	7.5.1 The Language Centre, faculties, the language departments, professional academic support services, and governance and management bodies are co-responsible for the advancement of multilingualism at SU. This responsibility includes ensuring the equal treatment of Afrikaans and English and considering all possible options to accentuate the use of isiXhosa in official communication and ceremonies.	**1**
E66	7.5.1 The Language Centre, faculties, the language departments, professional academic support services, and governance and management bodies are co-responsible for the advancement of multilingualism at SU. This responsibility includes ensuring the equal treatment of Afrikaans and English and considering all possible options to accentuate the use of isiXhosa in official communication and ceremonies.	**1**
E67	7.5.1 The Language Centre, faculties, the language departments, professional academic support services, and governance and management bodies are co-responsible for the advancement of multilingualism at SU. This responsibility includes ensuring the equal treatment of Afrikaans and English and considering all possible options to accentuate the use of isiXhosa in official communication and ceremonies.	**1**
E68	7.5.1 The Language Centre, faculties, the language departments, professional academic support services, and governance and management bodies are co-responsible for the advancement of multilingualism at SU. This responsibility includes ensuring the equal treatment of Afrikaans and English and considering all possible options to accentuate the use of isiXhosa in official communication and ceremonies.	**1**
E69	7.5.1 The Language Centre, faculties, the language departments, professional academic support services, and governance and management bodies are co-responsible for the advancement of multilingualism at SU. This responsibility includes ensuring the equal treatment of Afrikaans and English and considering all possible options to accentuate the use of isiXhosa in official communication and ceremonies.	**1**
E70	English should continue being the main offial language used in SU. It accommodates students of all ethnicities and international students.	**4**
E71	Good. But how are Khoi, Nama and San to be developed. Surely the focus should be on the academic study of these languages.	**1**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78	In support of this section.	**7**
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E84	Paragraph 7.5.5. refers to English, Afrikaans, and isiXhosa as languages of teaching and learning. Paragraph 7.1. refers only to English and Afrikaans as the SU languages of teaching and learning.	**1**
E85	As Afrikaans nie in klasse gebruik word nie, in die leerproses self nie, gaan Afrikaans as akademiese taal dood. Hierdie proses is al ver gevorderd en moontlik al onomkeerbaar. (Daar kan ook baie meer vir Xhosa gedoen word.) Dit is maklik om 'n lysie op te stel van dinge wat gedoen word vir Afrikaans. Afrikaans "klink" nie meer in verskeie fakulteite nie. Al hierdie ander pogings is redelik futiel en oppervlakkig omdat die leerpraktyk in Afrikaans so verskraal is dat dit werklik nie meer 'n verskil maak nie.	**2**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**7**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	Good idea. There is rather limited evidence that this is really working. Perhaps the reason is that most persons on campus are not really convinced.	**7**
E91		
E92		
E93	No	**7**
E94	Yes	**7**
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	Does the concept of Multilingualism refers to all the SA languages or is it limited to the English, Afrikaans and isiXhosa?	**1**
E109	The university has not been transparent about its attempts to further Xhosa as an academic language - this should be made clearer.	**1**
E110	I have not seen anything new from what has already been there in the current language policy.	**1**
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	The policy provisions sound good, but much will depend on the practical implementation.	**7**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 7.6 | Section 7.6

7.6 Steun

Die Taalsentrum voorsien taalsteundienste met die oog op die doeltreffende implementering van die Taalbeleid, in samewerking met die fakulteite, professionele akademiese steundiensafdelings en bestuursliggame, deur die voorsiening van, byvoorbeeld, lees- en skryfvaardigheidsontwikkelingsteun; taaldienste, wat vertaal-, tolk- en redigeerdienste insluit; modules in professionele kommunikasie, akademiese geletterdhede en taalverwerwing en navorsing. Die fakulteite, professionele akademiese steundiensafdelings en oorsigbestuurs- en bestuursliggame kan, ná oorlegpleging met die Taalsentrum, ook hulle eie taalsteun voorsien.

7.6 Support

The Language Centre provides language support services aimed at the effective implementation of the Language Policy, in collaboration with the faculties, professional academic support services divisions and management bodies, by providing, for example, reading and writing development support, language services that include translation, interpreting and editing services; modules in professional communication, academic literacies and language acquisition and research. The faculties, professional academic support services divisions, and governance and management bodies may, after consultation with the Language Centre, also provide language support of their own.

	Kommentaar rakende Afdeling 7.6: Beleidsbepalings rakende steun	Analise*
A1		
A2		
A3	Ek steun alles in Afrikaans	**7**
A4	Goed so.	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Stem saam	**7**
A13	Daar word net aan Afr studente gese Engel is die internasionale taal en hulle moet aanpas. Afr is nog al die jare n goeie akedemiese taal en alle oud studente het in Afrkaans studeer en internasionaal gewerk sonder enige agterstand. Inteel is hulle meesters in hul vakgebeid omdat hulle alles deeglik kon bestudeer in hulle eie taal.	**2/6**
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19	die AFrikaansprekendes wil graag tuis voel en die US steun indien hul voel dat hul taal ook in die WEs-Kaap respekteer word.	**2**
A20		
A21		
A22		
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A29		
A30		
A31		
A32	Kommentaar op paragraaf 7: Steun Dit is sekerlik nodig dat die Taalsentrum versterk en verbeter word. Dit het meermale gebeur dat die Raad en veral die IF dokumente ontvang het wat uit Engels in uiters swak en onverstaanbare Afrikaans vertaal is en dan moes besluit word om dit terug te stuur sodat die nodige verbeterings aangebring kan word.	**1**
A33	Twyfelagtig	**2**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	geen kommentaar.	**7**
A43		
A44	n Skoot gesonde verstand sonder eksklusiewe bybedoelings.	**7**
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51		
A52		
A53		
A54		
A55	Die steun is onvoldoende. Om werklik die konsep taalplan te implementeer sal dit nodig wees om 'n aantal ondersteuningspersoneel binne elke departement en omgewing te plaas. Dit is eenvoudig nie moontlik nie en dus sal dit ondersteuning altyd tekort skiet.	**1**
A56	Melding behoort gemaak te word van die verwagting dat alle personeel aan die US, ten einde niemand uit te sluit nie, in Afrikaans te bemagtig. Programme behoort beskikbaar te wees waar enige personneellid binne 'n redelike tyd Afrikaans kan leer.	**1**
A57	Geen kommetaar	**7**
A58		
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Geen beswaar	**7**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Maak US Basies Afrikaans met steun aan Engels. Nie andersom soos nou nie. Dis 'n ou resep. Die ANC is verlore,sal lawaai,soos altyd sonder steun en met pro Afrikaanse steun uit die gemeenskap en pro Afrikaanse sentimente uit US en minder oorambisieuse planne sal ons vorder	**4**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**2**
A71	In my ervaring as student (2010 - 2016) word hulp in die Taalsentrum verskaf deur studente en is die hulp wat ek ontvang het, nie van hoë kwaliteit gewees nie. Vir iemand wat hulp soek met 'n tweede taal, sal die Taalsentrum nie van hulp kan wees nie. Dit is dus nie 'n oplossing nie.	**3**
A72		
A73		
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Geen kommentaar, ondersteuning sal altyd nodig wees.	**7**
A77		
A78		
A79	Solank dit regmatig en ewewigtig toegepas word vir al drie tale.	**7**
A80		
A81	Voldoende ondersteuning.	**7**
A82		
A83		
A84		
A85		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A86		
A87		
A88	Een Afrikaanse steun werk as ‘n ‘skouderklop’en motiveer baie studente.	**2**
A89		
A90	Die steun ten opsigte van Afrikaans as een van die Inheemse tale wat uitgebou moet word tot akadeniese taal op gelyke vlak met Engels moet onomwonde gestel wod.	**1**
A91	Ondersteuning in Afrikaans vir Afrikaans moet 'n uitgangspunt wees en nie 'n las nie.	**1**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**2**
A95		
A96	Blah ... blah ... blah ...	**2**
A97		
A98	Geen kommentaar	**7**
A99	Geen kommentaar.	**7**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Aangesien hierdie afdeling hoofsaaklik die funksies van die Taalsentrum omskryf behoort hierdie verband in die opskrif aangetoon te word. Oorweeg alternatiewe opskrif: Beleidsbepaling rakende steun deur Taalsentrum.	**1**
A106		
A107	Volgens baie Afrikaanse studente is die vertalings van Engelse notas somtyds nie op standaard nie. Korrekte Afrikaans word verskraal tot direkte vertalings waartydens die argumente en standpunte dikwels verlore gaan. Daardie versekering word beslis nie gestand gedoen nie.	**3**
A108	Geen	**7**
A109	Geen rekord van wat bereik is nie.	**2**
A110		
A111	Geen kommentaar	**7**
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	Indien persone steun verlang, ka.n hul daarvoor vra.	**2**
A120		
A121	NVT	**7**
A122	Reg so.	**7**
A123		
A124		
A125		
A126		
A127	Geen kommentaar	**7**
A128		
A129		
A130	Goed.	**7**
A131	Die afdeling is goed.	**7**
A132		
A133		
A134	Is die Taalsentrum in staat om dit alles te doen?	**2**
A135	Daar is 'n GROOT behoefte aan Taalsentrum personeel wat in staat is om met dokumente te werk wat met behulp van Latex geskep is. Latex is internasionaal die voorkeur "typesetting" platvorm in wiskundige dissiplines. Tot op datum kon daar nog nooit steun gebied (bv. vertaling gedoen) word in Latex nie en daarom word die wiskundige dissiplines in die praktyk uitgesluit van die taalsteundienste. Dit lei dan tot uitbuiting van Afrikaansprekende akademiese personeellede (soos bo by Afdeling 7.1 beskryf) wat dan vertaling namens nie-Afrikaans-magtige kollegas moet doen omdat ons nie met Latex dokumente van die Taalsentrum se dienste vir vertaling gebruik kan maak nie.	**1/3**
A136		
A137		
A138		
A139		
A140	Ek verwys hier weer eens na bogenoemde antwoord.	**7**
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A145		
A146		
A147	Die Taalsentrum help graag en het die geld nodig.	**2**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154		
A155		
A156	Laat die Senaat en Konvokasie die beleid van Tweetaligheid geodekeur.	**2**
A157	7.5.5 Dit is nie die US se taak nie	**6**
A158	Moedertaalsprekers is nie altyd hulle eie taal tov skryf en lees magtig nie en die beleid moet dus al drie die amptelike tale insluit.	**1**
A159		
A160	Geen.	**7**
A161	Ek stem saam met die Beleidsbepalings soos in Afdeling 7.6 uiteengesit.	**7**
A162		
A163		
A164		
A165		
A166	Hulle is seker redelik besig, want die gewone plattelandse kind uit die Karoo, is nie baie vaardig in Engels nie. Ek was 23 jaar skoolhoof by 'n dubbelmedium hoëskool in die middel van die Karoo en dit was my ervaring: sommige ouers wil graag hê hul kinders moet in Engels onderrig word, om welke rede ook al, maar meestal benadeel dit hulle akademies. Dit is nie hul moedertaal nie!	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2**
A168	Die Taalsentrum se insette soos genoem, is noodsaaklik.	**7**
A169		
A170		
A171		
A172	• Afdeling 7.6 bevat etlike probleme. Kredietdraende modules in taalverwerwing hoort tipies tuis by akademiese departemente, nie by steundiensomgewings soos die Taalsentrum nie. Fakulteite hoef ook beslis nie met die Taalsentrum oorleg te pleeg alvorens hulle self taalsteun voorsien nie. Dit mag anders wees in die geval van (ander) steundiensomgewings en universiteitsliggame, maar in die geval van fakulteite is dit nie die geval nie.	**1**
A173		
A174		
A175		
A176		
A177		
A178	Geen	**7**
A179	Geen probleme	**7**
A180	Wat en wie se steun? Ek steun Afrikaans!	**7**
A181		
A182		
A183	Geen kommentaar.	**7**
A184		
A185	Steun aan die universteit rakende die hersiening van die taalbeleid sal deur die [Personal identifier redacted] onderneem word waar moontlik. Ons besef die sensitiwiteit rondom die taalbeleid en dat ernstige oorwegings ingedagte gehou moet word. Dit moet egter geskied sonder die benadeling van studente vanuit die Afrikaanse spraakgemeenskap. Ons wil ook 'n beroep op die universiteit doen om steun aan studente te verleen wat vanuit verarmde gemeenskappe kom. Die bruinbevolkingsgroep het die minste en kleinste persentasie toegang tot tersiere onderwys in Suid-Afrika. Universiteit Stellenbosch moet groter pogings aanwend om studente vanuit hierdie gemeenskappe te werf en sodoende 'n bydrae te lewer om hul sosio-konomiese status te verander en te verbeter. Op hierdie wyse kan 'n siklus van kroniese armoede verbreek word.	**6**
A186		
A187	Geen kommentaar	**7**
A188		
A189		
A190	Vertrou dit is reg so.	**7**
A191		
A192	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A193		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A194	Geen kommentaar	**7**
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197		
A198		
A199		
A200		
A201		
A202		
A203	Die Taalsentrum se insette soos genoem, is noodsaaklik.	**7**
A204		
A205	Ek is gelukkig met Afdeling 7.6	**7**
A206	geen kommentaar	**7**
A207		
A208		
A209		
A210	Daar is baie opgeleide personeel wat vir sukkelende studente help. Baie studente vra nie om hulp nie a.g.v. die stigma. Studente voel nie welkom om vir hulp te vra nie. Daar is ook studente wat nie poog om hulp te kry nie en sal eerder ander faktore blameer.	**2/6**
A211		
A212		
A213	Steun aan die universteit rakende die hersiening van die taalbeleid sal deur die [Personal identifier redacted] onderneem word waar moontlik. Ons besef die sensitiwiteit rondom die taalbeleid en dat ernstige oorwegings ingedagte gehou moet word. Dit moet egter geskied sonder die benadeling van studente vanuit die Afrikaanse spraakgemeenskap. Ons wil ook 'n beroep op die universiteit doen om steun aan studente te verleen wat vanuit verarmde gemeenskappe kom. Die bruinbevolkingsgroep het die minste en kleinste persentasie toegang tot tersiere onderwys in Suid-Afrika. Universiteit Stellenbosch moet groter pogings aanwend om studente vanuit hierdie gemeenskappe te werf en sodoende 'n bydrae te lewer om hul sosio-konomiese status te verander en te verbeter. Op hierdie wyse kan 'n siklus van kroniese armoede verbreek word.	**6**
A214		

	Comment(s) on Section 7.6: Policy provisions for support	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	Good.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**
E10		
E11		
E12	See above about a bridging course in English language use	**1**
E13		
E14		
E15		
E16	None	**7**
E17		
E18		
E19		
E20	Well, that is all that can be done to please everyone. But the learning outcome may not be as good as directly following the lectures in the original language in which they were presented.	
E21		
E22	Sounds fair	**7**
E23		
E24	The application of this is not effective, noting diverseness of our environments.	**3**
E25		
E26		
E27	Effective support so that everyone has access to education.	**1**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**4**
E41	afrikaans	**4**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	English	**4**
E48		
E49	English	**4**
E50	English please	**4**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	Policy provisions for support This is a good initiative. That's why now the funds that are used to promote multilingual operation must be used to help learners advance their proficiency in English, a language that will not only help them in school but to communicate their ideas to the broader society where impactful change using their knowledge and skills is needed.	**1**
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		
E70		
E71	The undertaking is a massive one. It is very important to have an effective support structure in place.	**2**
E72	For 7.6, there is an absence of clear and cut mandates, progress indicators, structural or systemic roles in these support services. It is unclear who decides when these resources are deployed and who can approach them for support. It is recommended that this made clearer.	**1**
E73	None	**7**
E74		
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical. Re support, students and staff should be able to access support in the language they are most comfortable speaking in, where practicable.	**4/1**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**2**
E87		
E88		
E89		
E90	It is good that the policy provides for the support provided by the Language Centre, et al. In practice this is woefully inadequate for many everyday needs, for example, where speedy turnaround times are required, for mathematical texts using other word processing tools, etc. In most cases we at Departments feel that we are left to our own devices, and condescended to by being told that there is the Language Centre.	**3**
E91	A recommendation could also be made to the Language Centre that relevant academics be consulted in the translation and interpretation so that the dynamics involved in the meaning can be satisfactorily attended to.	**1**
E92		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E93		
E94	Yes	**7**
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	None	**7**
E109	Noted, thank you.	**7**
E110		
E111	7.6: The language centre should specifically be mandated to assist communities with translation of 'Constitutions'. A key concern that students have raised to us is the fact that communities that attempt to make their official documents (Constitutions/House songs/Codes of Conduct) more inclusive are barred by the financial strain of having to pay huge fees to the centre to translate. The students feel that the onus should not be on them to pay for inclusivity and that the centre should rather take up that role/duty	**1**
E112		
E113		
E114		
E115	I agree that the Language Centre has an important role to play, but the successful implementation of the policy would require the involvement of the whole university rather than a department or a centre. It will return top-down (executive) and bottom -up support.	**1**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

8. Terugvoer, monitering en konflikbeslegting

8.1 Elke fakulteit en verantwoordelikheidsentrum sowel as die Studenteraad dien een keer per jaar ’n verslag by die Rektoraat in, teen ’n datum wat die Viserektor (Leer en Onderrig) bepaal, wat die volgende uiteensit:

8.1.1 Enige struikelblokke wat die betrokke omgewing met die implementering van die *Taalbeleid* ervaar het;

8.1.2 Enige meganismes, strategieë of tegnieke wat die implementering van die *Beleid* verbeter het of die doelwitte van die *Beleid* beter kan bevorder; en

8.1.3 Enige voorstelle vir wysigings aan die *Beleid*.

8.2 Elke fakulteit doen ná die einde van elke semester skriftelik aan die Viserektor (Leer en Onderrig) verslag oor die fakulteit se voldoening aan die betrokke fakulteit se taalimplementeringsplan gedurende daardie semester. Die verslag beskryf elke geval van nievoldoening sowel as die redes daarvoor volledig, tesame met die stappe wat die fakulteit neem of sal neem om toekomstige afwykings van die taalimplementeringsplan te verhoed.

8.3 Die Viserektor (Leer en Onderrig) kan na eie goeddunke ’n Taalbeplanning-en-bestuur- (TBB-)advieskomitee aanstel om funksies te verrig wat aan die Komitee toegedeel word. Sodanige funksies sou die volgende kon insluit: bystand met die verwerking van taalimplementeringsplanne en -voldoeningsverslae ten einde goeie praktyke en kwessies vir verdere beraadslaging uit te wys en om aanbevelings vir verbetering deur fakulteite en/of professionele akademiese steundienste te maak. Die Viserektor (Leer en Onderrig) oorweeg hierdie aanbevelings vir moontlike insluiting by Leer en Onderrig se jaarverslag aan die Raad.

8.4 Die Viserektor (Leer en Onderrig) berei ’n jaarverslag oor aangeleenthede rakende die *Beleid* voor vir voorlegging aan die Raad via die Rektoraat, die Senaat en die Taalkomitee van die Raad. Vir doeleindes van hierdie jaarverslag neem die Viserektor (Leer en Onderrig) die verslae soos in 8.1 en 8.2 beskryf, sowel as die terugvoer vanaf die TBB-advieskomitee (8.3) in ag. Die doelwitte van die verslag is onder meer die hantering van probleemareas en die uitruil van kennis binne die Universiteit.

8.5 Studente wat voel hulle word negatief geraak deur die implementering van die *Taalbeleid* behoort die volgende prosedures te volg:

8.5.1 In die geval van implementering deur fakulteite word klagtes aanhangig gemaak soos wat die betrokke fakulteit se appèl- en klagteprosedure voorskryf of, by gebrek aan sodanige prosedure en in voorkeurorde, by die betrokke personeellid, die betrokke departementele voorsitter of hoof, of die dekaan. Indien die klagtes nie bevredigend op fakulteitsvlak opgelos word nie en met

akademiese kontekste verband hou, kan studente die klagtes via die Akademiesebelangeraad (ABR) na die Akademiese Beplanningskomitee (ABK) verwys, en indien die ABK dit nie kan oplos nie, verwys die ABK die aangeleentheid na die Senaat, met ’n aanbeveling.

8.5.2 In die geval van implementering deur professionele akademiese steundienste word klagtes aanhangig gemaak binne die betrokke lynbestuursfunksie of, in die geval van die groter Universiteit, by die Rektoraat via die dagbestuur van die Studenteraad.

8.5.3 In die geval van implementering in studenteleefomgewings word klagtes aanhangig gemaak by die huiskomitee of die betrokke inwonende hoof. Indien die klagtes nie bevredigend op universiteitskoshuis- of privaatstudenteorganisasie- (PSO-)vlak opgelos word nie, kan studente die klagtes aan die Direkteur: Sentrum vir Studentegemeenskappe rig of, indien dit nodig is, verder na die Senior Direkteur: Studentesake verwys.

8.5.4 In gevalle waar die gebruik van die genoemde strukture nie gepas is nie, kan klagtes by die US Ombud aangemeld word vir beslegting in oorleg met die betrokke strukture.

8.6 Personeellede wat voel hulle word negatief geraak deur die implementering van die *Taalbeleid* behoort die volgende prosedures te volg:

8.6.1 In geval van implementering deur fakulteite word klagtes aanhangig gemaak by, in voorkeurorde, die betrokke departementele voorsitter of die dekaan.

8.6.2 In die geval van implementering deur professionele akademiese steundienste word klagtes aanhangig gemaak in die betrokke lynbestuurfunksie of, in die geval van die groter Universiteit, by die Rektoraat via die Viserektor (Leer en Onderrig).

8.6.3 In gevalle waar die gebruik van die genoemde strukture nie gepas is nie, kan klagtes by die US Ombud aangemeld word vir beslegting in oorleg met die betrokke strukture.

8. Feedback, monitoring and conflict resolution

8.1 Each faculty and responsibility centre, and the Student Representative Council submit a report to the Rectorate once a year, by a date determined by the Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching), detailing:

8.1.1 Any difficulties that it has experienced with implementing the *Language Policy*;

8.1.2 Any mechanisms, strategies or techniques that have improved the implementation of the *Policy*, or may better advance the goals of the *Policy*; and

8.1.3 Any suggestions for amendments to the *Policy*.

8.2 Each faculty reports in writing to the Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching) after the end of each semester on its compliance during that semester with the relevant faculty's language implementation plan. In each instance where there has been non-compliance, the report describes it and the reasons for it fully and the steps the faculty is or will be taking to avoid future deviations from the language implementation plan.

8.3 The Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching) may appoint a Language Planning and Management Advisory Committee at his/her discretion to perform functions assigned to the Committee. These functions could include: assisting with the processing of language implementation plans and implementation reports to identify good practices and issues for further deliberation and make recommendations for improvement by faculties and/or professional academic support services. These recommendations can be considered by the Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching) to include in the annual Learning and Teaching report to the Council.

8.4 The Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching) prepares an annual report on matters concerning the *Policy* to the Council, via the Rectorate, Senate and the Council's Language Committee. When preparing the report the Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching) takes into account the reports described in paragraphs 8.1 and 8.2 as well as the feedback from the Language Planning and Management Advisory Committee (8.3). The aims of the report include addressing areas of concern and sharing knowledge within the University.

8.5 Students who feel negatively affected by the implementation of the *Language Policy* should adhere to the following procedures:

8.5.1 In the case of implementation by faculties, complaints are lodged as prescribed by the relevant faculty's appeals/complaints procedure or, in the absence of such a procedure and in order of preference, with the relevant staff member, the relevant departmental chairperson or head, or the dean. If the complaints are not satisfactorily resolved at faculty level and the complaints are related to academic contexts, students can refer the complaints to the Academic Planning Committee (APC), via the Student Academic Affairs Council (AAC), and if not resolved at the APC, the APC refers the matter to the Senate, with a recommendation.

8.5.2 In the case of implementation by professional academic support services, complaints are lodged within the relevant line management function or, in the case of the broader University, with the Rectorate via the Student Representative Council's executive.

8.5.3 In the case of implementation in student living environments, complaints are lodged with the house committee or the relevant resident head. If the complaints are not satisfactorily resolved at university residence or private student organisation (PSO) level, students may refer the complaints to the Director of the Centre for Student Communities or escalate it to the Senior Director: Student Affairs, if needed.

8.5.4 In cases where the use of the mentioned structures is not suitable, complaints may be submitted to the SU ombud for settlement in consultation with the relevant structures.

8.6 Staff members who feel negatively affected by the implementation of the *Language Policy* should adhere to the following procedures:

8.6.1 In the case of implementation by faculties, complaints are lodged, in order of preference, with the relevant departmental chairperson, or the dean.

8.6.2 In the case of implementation by professional academic support services, complaints are lodged within the relevant line management function or, in the case of the broader University, with the Rectorate via the Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching).

8.6.3 In cases where the use of the mentioned structures is not suitable, complaints may be submitted to the SU Ombud for settlement in consultation with the relevant structures.

	Kommentaar rakende Afdeling 8: Terugvoer, monitering en konflikbeslegting	Analise*
A1		
A2		
A3	Irrelivant	**2**
A4	Elke leier moet die beleid kan toepas.	**3/5** cf. Afdeling / Section 3
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Na my mening is dit noodsaaklik dat die verskeie departemente terugvoering MOET gee oor die probleme/haakplekke wat ondervind word t.o.v die uitvoering van die Taalbeleid. Voorstelle vir veranderings (verbeterings) van die US-Taalbeleid word so gefasiliteer - en wat toekomstiglik toegepas kan word.	**2/5** cf. Afdeling/ Section 3, 7.4, 8
A13		
A14	Ditto	**6**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19	nie taalgriewe afmaak as rassisties nie. dit gaan nie oor ras nie, maar inherente kultuur en taalvoorkeur.	**2**
A20		
A21		
A22	Opvallend gebrekkig en waarskynlik aspris so saamgestel om enige klagtes te beperk onder die **vrees van viktimisasiew** at wel aktief plaasvind. Om te verwag 'n eerstejaar verwarde student sal kla is werklik 'belediging wat van moedswilligheid spreek aangesien die nie onkunde kan wees nie. Die feit is, wie die meeste raas en dreig kry aandag, ongelukkig die pad van die swakkere en persoon sonder ruggraat en integriteit.	**1/2**
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Behoort baie **vinnig** te geskied	**1/3**
A34		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**6**
A42	geen kommentaar.	**7**
A43		
A44	Die taalbepalings van art.29 (2) van die Republiek se Grondwet vorm die basis as norm vir monitering en konflikbeslegting.	**5** cf. Kern/ Essence, Afdeling / Section 1
A45	Kan klagtes **anoniem** wees. Menige male word persone wat klagtes indien (sg fluitjieblasers) nie genoegsaam beskerm nie. En sulke mense moet ook beskerm word nie net teen US se sisteem nie, maar ook teen mede-studente wat dalk kan uitvind wie die persoon is wat oor iets kla.	**1**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51		
A52		
A53		
A54		
A55	Die beleid is in order, maar skielik is dit nodig om ŉ groot stuk masjinerie in plek te stel, vir ŉ situasie wat self geskep word. ŉ Vereenvoudigde taalbeleid sal lei tot minder moontlike konflik en ongelukkigheid om daar dan minder ruimte vir interpretasie is.	**2**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Geen kommentaar	**7**
A58		
A59	sien algemeen	**6**
A60		
A61	Geen	**7**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Met die vreemde kulture en engels in lyn gebring met n' Afrikaans US wat vreesloos pro Afrikaans is,sal daar net 'n klein rukkie konflik wees en as dit eenmaal goed vasgevat is,sal terugvoer en monitering gewone klein probleme vwees.	**2**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**2**
A71		
A72		
A73		
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Hierdie kan sekerlik ook baie **vereenvoudig** word saam met die taalbeleid.	**1/2**
A77		
A78		
A79	**Duidelike en deursigtige terugvoering van probleme wat ondervind word moet gegee word. Duidelik werk hierdie gedeelte nie in die geval waar Afrikaans verbied is in koshuise nie. Trae optrede deur US en die gelyste strukture.**	**1**
A80		
A81	Die raamwerk wat die beleid impliseer is voldoende.	**7**
A82		
A83		
A84		
A85	Vermy onnodige konflik. Wees reguit en eerlik. Sny Afrikaans se keel af. Begrawe hom. Hy is dood. Engels is die wêreld taal (al is dit onderdrukkend), die meerderheid aanvaar dit en wil dit hê. Gee vir hulle Engels.	**2**
A86		
A87	Sien die bespreking hieronder ook in die lig van my kommentaar onder Afd 7.5. Alhoewel die US, weereens alle stappe tot klagtes, terugvoer, monitering en konflikbeslegting goed en duidelik, stap vir stap op papier uitgespel het, dui die praktyk, soos met die studentevoorbeelde hierbo aangedui, op die teenoorgestelde. Dit is in absoluut uitsonderlike gevalle, dat Afrikaansprekende eerstejaar studente, anders as swart	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Engelssprekende studente, d.m.v. betogende eise, waartoe die US-bestuur gewoonlik blitsig toestem, sal kla as enige taaldiskriminasie teenoor hulle toegepas word. Alhoewel hulle dalk ingelig word oor die opsie van klagteprosedures, bly dit eenvoudig 'n feit dat die orienteringsproses, hoe mensvriendelik dit ook al aangebied word, eenvoudig te oorweldigend en intimiderend vir eerstejaars is dat hulle oorwegend so gou op hulle gemak sou voel om van klagteprosedures gebruik te maak wanneer nodig. By implikasie word Afrikaanssprekendes a.g.v. hulle taal met die apartheidsverlede geassosieer en is die algemene gevoel onder Afrikaanssprekende studente, juis vanwee die hegemoniese bevordering van 'n Engelsgeorienteerde studente- en koshuiskultuur, om maar liewer "laag te le" as om by monitors oor taalvervreemding te kla. Die angs vir viktimisering en etiketering onder veral wit Afrikaanssprekendes om as "regs" of "rassisties" gebrandmerk te word deur Engelsgeorienteerdes, is wesenlik en groter as wat die US-bestuur besef of sou wou besef. Ek het al meer as eenkeer in die onlangse verlede beleef dat Afrikaanssprekende studente in die privaatheid van my kantoor vra "of hulle maar in Afrikaans mag praat", want die persepsie daarbuite dat so-iets nie eintlik geoorloof is nie, is werklik en baie sterk. En weereens lei dit daartoe dat Afrikaanssprekende studente, t.s.v. al die goeie veeltaligheidsbedoelinge en regulasies op papier, nie die vrymoedig het om hierdie kwessies wat tot groot ongelukkigheid en ontevredenheid lei, met die relevante universiteitstrukture op te neem nie. Indien die US-bestuur dus slegs op data steun van hoe min amptelike klagtes daar teen die taalbeleid vanaf Afrikaanssprekende studente kom as 'n aanduiding dat die huidige taalbeleid aanbaarvaar is, word die bal liederlik misgeslaan. En die bevestiging van hierdie aanname is die (hoeveelste) huidige openbare polemiek oor die US se taalbeleid. Afrikaanssprekende studente kla eerder by hulle ouers en die publiek oor die praktiese uitvoering en implikasie van die Afrikaaans-onvriendelike taalbeleid as by die US-strukture daarvoor. En sodoende word die negatiewe persepsie van die US, as 'n instellling wat koud, antagonisties en ten beste afkerend teenoor die taalregte van Afrikaanssprekendes staan, elke keer weer in die media aangevuur.	
A88	Transparant bestuur en **goeie kommunikasie** voorkom konflikte en eksterne invloede wat nie studente betref nie moet julle weer...	**1**
A89		
A90	War taalinfasseer moet word,moet daar spesifieke meetbare doelwitte vir 5 jaar gestel word en impementeer word.	**6**
A91	Die beleidsbepalings is nie die probleem nie, maar die toepassing. Die huidige dilemma van Afrikaans op die tuinbankie onderstreep dit. Die Universiteit se gesloer en afmaking van die erns van die onlangse onverkwiklike situasie bevestig die Universiteit se ontkenning van Afrikaans. In die verlede het die Universiteit wel in politiese korrekte situasies vinnig en drasties opgetree.	**2**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**2**
A95		
A96	Wys vir my enige eerstejaarstudent wat die selfvertroue het om **formele** klagtes te gaan le as hulle benadeel voel. Dit wys jou net hoe uit voeling die US is!	**1**
A97		
A98	Geen kommentaar	**7**
A99	Regverdigheid moet geskied.	**2**
A100	Soos hierbo genoem	**6**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Die funksies van terugvoer, monitoring en konflikbeslegting ten opsigte van die Taalbeleid word toegewys aan bepaalde **rolle**. Dit sou goed wees om hierdie rolle spesifiek aan te dui en die funksies van die rolspelers in terme van ‘n rolverdeling te omskryf. Die volgende rolspelers of rolle word aangedui: • Die Taalkommittee van die Raad • Die Senaat • Viserektor (Leer en Onderrig) • TBB-advieskomitee • Fakulteite en Verantwoordelikheidsentrums • Direkteur: Sentrum vir Studentegemeenskappe • Senior Direkteur: Studentesake • US Ombud • Personeel • Studenteraad • Studente	**1**
A106		
A107	Ek wil die beginsel toets aan die hand van die eenvoudige vraag. Watter gewig word aar toegeken aan Engelse klagtes en Afrikaanse klagtes? Is dit die US se erns om Afrikaans te beskerm (Die enigste oorblywende deels Afrikaanstalige Universiteit in die Wes-Kaap) terwyl die provinsiale demografie dit weerspreek. Konflikbeslegtiging hel sonder uitsondering oor na die Engelstalige studente. Die afgelope debakel van "geen Afrikaans" is uiters traag hanteer. Kom ons draai die vraag om. Wat sou gebeur as 'n Engelstalige	**2**

	student sou beswaar aanteken? U ken die antwoord. U moet met u eie gewete saamleef. Tydens die 2019 menigsopname binne die US, was 52% van almal, personeel en studente Afrikaanssprekend.	
A108	Geen	**7**
A109	Wat is **bereik** - geen **rekord** nie.	**1/2**
A110		
A111	Ek kan my nie indink dat enigiemand die moed het om die Rektor se Bestuurspan tromp-op te loop met klagtes nie , hetsy styudent, dosent, of fakulteit. Miskien moet die Rektor se Bestuurspan kommentaar in die publieke domein meer ernstig opneem.	**2**
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	As niks afgedwing word nie, sal konflik verminder.	**2**
A120		
A121	NVT	**7**
A122	Die publiek is nie bewus van daardie fakulteite (met groot aantal studente) wat al heeltemal verengels is nie. Die Universiteit probeer verniet voorgee dat dinge ten opsigte van Afrikaans nog klopdisselboom is. Wat 8.5 aanbetref: Net sekere groepe studente kla, en aan hulle klagtes word voldoen.	**2**
A123		
A124		
A125		
A126		
A127	Moniteringsbeleid, die effektiwiteit daarvan en die vermoeë om dit te implimenteer, is van kardinale belang. 8.3 Skep die indruk dat die Visie Rektor sonder enige konsultasie hoegenaamd ñ TBB-advieskomitee mag aanstel. Die Afrikaanssprekendes se belange hoef dus nie noodwendig in aanmerking geneem te word of geprioritiseer te word nie. So ñ Komitee hoef ook nie verteenwoordigend te wees van o.a Afrikaanssprekendes óf hul steun te geniet nie. 8.5-8.6.3 Die klagtes prosedure is hopeloos te omslagtig en lomp. Dit behoort meer student vriendelike te wees en die gaping tussen die klaer en die US Ombud, behoort drasties vernou te word. 9.1.4 & 10.2.2 Die Beleid diskrimineer (is dit nou "billikke diskriminasie" ?) openlik teenoor ander, en veral Afrikaanssprekendes omdat daar slegs met die "Institusionele Forum" en "Groter US-gemeenskap" gekonsulteer word. 10.2.1 Die VOLLE impak van die Beleid sal eers oor ñ dekade of meer sigbaar wees. Dit is nie meetbaar in totaliteit oor slegs vyf jaar nie. 11 Kommentaar op die Beleid behoort ook op die US se webtuiste geplaas te word.	**1/6**
A128		
A129		
A130	Goed.	**7**
A131	8.5.3 Soos gesien vroër in 2021, die Huis komitee lede kan nie met die vertrou word nie, en die feit dat daar geen **gevolge** is vir lede wat hulself skuldig maak aan verbreking van die beleid nie is kommerwekkend.	**1/3**
A132		
A133		
A134	Geen ooglopende probleme nie. Ek wonder wel of daar enige sulke tipe klagtes in die verlede was (van studente of dosente se kant af)? Het die proses gewerk? Ek het bv. wel van gevalle gehoor waar 99% van die studente Afrikaans magtig was en verkies het, maar een student glad nie Afrikaans kon praat nie, en die hele klas gevolglik in Engels aangebied is (want die meeste Afrikaanssprekendes kon wel Engels as 2de taal gebruik). Dit voel nie vir my regverdig of reg nie, maar ek is nie seker wat 'n student binne die raamwerk van die huidige beleid in so geval sou kon doen nie? Ek glo dat die Afrikaans moedertaal-sprekers in hierdie geval wel benadeel word en dat die beter opsie sou wees om aanvullende Afrikaanse klasse of tolk-dienste aan die Engelssprekende student te verskaf, eerder as om die ander studente te benadeel.	**6**
A135		
A136		
A137		
A138		

A139		
A140	Jul rektor is baie ontoeganklik vir die publiek en dit kom voor asof hy verkies om in sy eie ivoortoring te skuil.	**2**
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Die ombud kan hiervoor ingespan word	**1**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar	**7**
A155		
A156	1.Indien 'n student nie by magte is om Afrikaans of Engels te verstaan nie, is dit met respek nie die US se probleem nie. 2. Diegene wat studente, dosente en lektore, en administariewe personeel **viktimniseer** indien hulle Afrikaans praat of sing[!] , moet mee gehandel word [bv skorsing].	**1**
A157	8.4 Ek sou graag wou weet **wie** is op hierdie taalkomitee	**1**
A158	Hierdie prosesse neem baie tyd in beslag wat eerder aan Akademiese uitnemendheid gewy kon word.	**2**
A159		
A160	Dit is verontrustend om in 8.3 te moet verneem dat 'n "Taalbeplanning-en-bestuur-(TBB-)advieskomitee" na die goeddunke van die Viserektor (Leer en Onderrig) aangestel kan word om implementeringsplanne, ens. te hanteer. Die in die lewe roep van 'n TBB-advieskomitee word slegs as 'n MOONTLIKHEID genoem! Dit dui op 'n gebrek aan insig dat taalbeplanningskundiges se kennis en ervaring sekerlik 'n VEREISTE moet wees wat by die opstel van 'n taalbeleid en sy implementering benut moet word. Die vraag moet gevra word of daar taalbeplanningskundiges op die US se Taalkomitee dien?By 8.4 word verwys na die 'Taalkomitee van die Raad': Wat is die **funksie** van so 'n komitee en was hierdie komitee die komitee wat US se 2016-taalbeleid opgestel het, en ook die huidige konseptaalbeleid? Per slot van sake: Wie is die **funksionarisse** wat op hierdie komitee dien? Is daar taalbeplanning en -beleidkenners in hierdie komitee? Taalbeplanning- en -beleidkundigheid is werklik onontbeerlik in hierdie konteks. Hierdie inligting ontbreek in al die US-beleiddokumentasie wat daarop dui dat die US nie ten tye van die opstel van die 2016-beleid en die huidige konsepbeleid moontlik nie aan hierdie vereiste voldoen het nie. Kennelik 'n groot leemte as ons afleiding korrek is. Die klagteproses in 8.5 waardeur studente oor taalgedrag klagtes kan deurgee wat hulle negatief raak is heel moontlik te kompleks en ontmoedigend.	**1/3**
A161	Ek stem saam met die Beleidsbepalings soos in Afdeling 8 uiteengesit.	**7**
A162		
A163		
A164		
A165		
A166	Die algemene indruk wat ek via die gedrukte media en sosiale netwerke kry, is dat die US se bestuurspan OOR-polities korrek is: pers gesigte word dadelik geskors, maar by Minverva (my tuiste vir 4 jaar) word niemand tot verantwoording geroep nie. Die SR-voorsitter reken dan die studente gee nie om oor die taalbeleid nie - hulle het glo beter goed om oor te debatteer en redeneer en hulle te bekommer!	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2**
A168	Die kanale wat monitering en konflikbeslegting aanbetref, word netjies uiteengesit, maar twee vrae kom na vore: (1) Hoe **deursigtig** sal moniteringsprosesse wees? (2) Hoe word studente en personeellede **ingelig oor hulle eie regte**, asook die regte van kollegas en ander studente, sodat hulle weet wanneer klagtes geregverdig is en tot watter mate hulle teen viktimisering beskerm sal word, in geval van konflik en klagteprosedures?	**1**
A169	Die beleid is om al hoe minder Afrikaans te doen	**2**
A170		
A171		
A172	• Die proses waardeur studente klagtes aanhangig kan maak oor taalgedrag wat hulle negatief raak, is **verwarrend en oorgekompliseerd**, en skep nie 'n **veilige omgewing** waarbinne studente sonder vrees vir vooroordeel, en onbevange, kan aandui wat hulle pla nie. Dis nie studente se werk om "die betrokke personeellid" of die persoon se lynbestuurder te kontak nie; die ongelyke magsposisies in so 'n situasie maak dit bykans onmoontlik vir studente om sulke klagtes te loods.	**1**

	• Daar behoort een eenvoudige, deursigtige kanaal te wees vir taalverwante klagtes, hetsy in die vorm van 'n **hulplyn, 'n webblad of 'n alleenstaande ombud.** • Om dit so moeilik te maak om klagtes oor die beleid te stel, kan uit 'n siniese oogpunt gesien word as 'n doelbewuste strategie om sulke klagtes ook te probeer verminder of wegbestuur. • Presies dieselfde onderliggende beginsels en probleme geld in die geval van personeellede wat sodanige klagtes wil loods.	
A173		
A174		
A175		
A176		
A177		
A178	Geen	**7**
A179	Aanvaarbaar	**7**
A180	Die enigste konflik is die mishandeling van Afrikaans op Stellenbosch kampus. Staak dit! Julle wil mos politiek speel!	**2**
A181		
A182		
A183	Geen kommentaar.	**7**
A184		
A185	[Personal identifier redacted] stel voor dat gereelde terugvoer gegee word soos die proses ontvou. Die monitering sal afhang van kommunikasie met belange groepe. Sou daar 'n toestand van konflik ontstaan, wil ons aanbeveel dat 'n onafhanklike persoon aangewys word om die konklik te besleg. Dit moet 'n persoon wees wat deur alle partye aanvaar moet word, byvoorbeeld 'n afgetrede regter.	**5** cf. Afdeling / Section 8/1
A186		
A187	Geen kommentaar	**7**
A188	Voorstelle 1. Daar moet dadelik onder Afrikaanse eerstejaars 'n fakulteitewye peiling gedoen word om vas te stel hoeveel Afrikaans in klasse met "Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep gebruik word". Hierdie peiling, wat gepubliseer moet word, moet deur 'n onafhanklike ouditeursfirma onderneem word, en die uitslae daarvan moet dien as 'n tipe referendum vir die voortsetting van die konfigurasie "Afrikaans en Engels in dieselfde klasgroep". Die saamstelling van die tweede konsep van die nuwe taalbeleid moet deur die beskikbaarstelling van hierdie uitslae voorafgegaan word. 2. Daar moet so gou moontlik 'n taalimplementeringsbeampte (let wel, nie 'n ombud nie) by die US aangestel word, en die nuwe taalbeleid moet hierdie beampte se pligte, magte en verantwoordelikhede omskryf. 2.1 Hierdie beampte moet volle verantwoordelikheid vir die bestuur, implementering en monitering van taalbeleid aan die US hê, en twee keer per jaar 'n verslag daaroor saamstel. 2.2 Die kantoor van die taalimplementeringsbeampte moet direk aan die Rektor se bestuurspan verslag doen, en die oorspronklike verslae moet gelyklopend by die Sosiale- en Besigheidsetiekkomitee van die Raad ingedien word. 2.3 Studente moet direk en anoniem klagtes oor taalimplementering by die kantoor van die taalimplementeringsbeampte aanhangig kan maak, en die kantoor moet by magte wees om dit te ondersoek en aanbevelings aan die tersaaklike beleidstoepassers te maak. Daar moet 'n aanlynklagteportaal hiervoor beskikbaar wees. So 'n funksie is soortgelyk aan die Eenheid vir Gelykwaardigheid se klagteproses, waar studente direk en anoniem by die Eenheid klagtes oor diskriminasie aanhangig kan maak. 2.4 Beamptes by die taalimplementeringskantoor moet verkieslik kenners op opvoedkundige en taalkundige gebied wees, en die departementshoof van die Departement Afrikaans en Nederlands moet ook betrek word. 3. Die nuwe taalbeleid moet 'n duidelike, konkrete raamwerk omvat vir gevalle waar parallelmedium geïmplementeer moet word, waarvan fakulteite slegs in bepaalde omskrewe omstandighede met toestemming van die taalimplementeringsbeampte en Senaat mag afwyk. 3.1 Waar sodanige afwykings plaasvind, of waar klasse wat ooreenkomstig die bogenoemde raamwerk met beide Engels en Afrikaans in dieselfde klasgroep eerder as parallel aangebied word, moet daar sonder uitsondering: 3.1.1 'n Gelyke hoeveelheid Engels en Afrikaans in daardie klasse gebruik word. Indien dit vir bepaalde modules nie moontlik is nie, moet daardie onmoontlikheid deur die Dekaan by die taalimplementeringskantoor aangemeld word en kan die kantoor aanbeveel dat: 3.1.1.1 Daar vir die bepaalde module in een taal gedoseer word, en dat 'n stemopname van die hele inhoud van die klas in die ander taal opgeneem word en op dieselfde dag as die klas op SunLearn beskikbaar gestel word; of 3.1.1.2 Daar in die bepaalde module alle belangrike konsepte vir eksamineringsdoeleindes in beide tale verduidelik word, en daar parallemediumtutoriale aangebied word om enige leemtes aan te vul. 3.1.2 Die Dekaan moet daartoe toesien dat een van die taalimplementeringskantoor se voorstelle geïmplementeer word, en moet elke semester direk aan die taalimplementeringskantoor daaroor rapporteer.	**1**

A189	Die feit dat soveel webblaaie van die Sentrums wat hier genoem word slegs in Engels verskyn spreek boekdele. Gaan kyk self. Ek twyfel of dit hier om noodgevalle of 'n gebrek aan nodige hulpbronne gaan.	**2**
A190	Geen kundige opinie.	**7**
A191		
A192	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A193		
A194	Geen kommentaar	**7**
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197		
A198		
A199	8.5.1. - 8.5.4. Daar behoort 'n **onafhanklike** komitee te bestaan om konflikbeslegting in verband met die taalbeleid te bevorder - die komitee moet uit **lede** bestaan wat meertaligheid goedgesind is en dit moet rofweg 1/3 Afrikaanssprekend, 1/3 Engelssprekend en 1/3 isiXhosa-sprekend wees (studente sal hulle dikwels nie binne die fakulteit beswaar nie uit vrees vir die nagevolge van dosente, medestudente of nóg magtiger universiteitsamptenare). As dié komitee faal moet die US-ombud betrek word.	**1**
A200		
A201		
A202		
A203	Die kanale wat monitering en konflikbeslegting aanbetref, word netjies uiteengesit, maar twee vrae kom na vore: (1) Hoe deursigtig sal moniteringsprosesse wees? (2) Hoe word studente en personeellede ingelig oor hulle eie regte, asook die regte van kollegas en ander studente, sodat hulle weet wanneer klagtes geregverdig is en tot watter mate hulle teen viktimisering beskerm sal word, in geval van konflik en klagteprosedures?	**1**
A204		
A205	Ek is gelukkig met Afdeling 8, maar wil beklemtoon hoe belangrik dit is om enige dispuut eers te probeer oplos op die grondvlak voor dit op gehef word in die gesags struktuur, siende die meeste misverstande maklik op gelos kan word deur redelike gesprekke. Indien daar nie n gelyk getref word nie word die strukttur gebruik soos aan gedui in Afdeling 8.	**7**
A206	geen kommentaar	**7**
A207		
A208		
A209		
A210	Partye kaap die taaldebat en maak dit 'n kwessie wat dit nie is nie. Daar is ook polities figure wat dit 'n raskwessie maak.	**2**
A211		
A212		
A213	[Personal identifier redacted] stel voor dat gereelde terugvoer gegee word soos die proses ontvou. Die monitering sal afhang van kommunikasie met belange groepe. Sou daar 'n toestand van konflik ontstaan, wil ons aanbeveel dat 'n onafhanklike persoon aangewys word om die konklik te besleg. Dit moet 'n persoon wees wat deur alle partye aanvaar moet word, byvoorbeeld 'n afgetrede regter.	**5** cf. Afdeling / Section 8/1
A214		

	Comment(s) on Section 8: Feedback, monitoring and conflict resolution	Analysis*
E1		
E2	Reasonable means of allowing students opportunity to access lecture recordings needs to be available beyond 2 weeks. As most students tend to access lecture notes, slides and recordings well after the lecture and more often in prep for tests and exams.	**6**
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	Good.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Reasonable expectation	**7**
E10		
E11		
E12	This fight will probably never end, so keep channels open.	**2**
E13		
E14		
E15		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E16	I don't have clarity right now on how this would be resolved in a small, remote campus. I do agree that it should be dealt with at the local level with oversight and accountability as described in the policy.	**5** cf. 8.1, 8.2, 8.5, 8.6
E17		
E18	On paper it looks great. The track record of the University is unfortunately not good with regards to issues like this. Many lecturers seemingly do what they want and follow the path of least resistance i.e. all material in English, marginalising indigenous languages.	**2**
E19		
E20	It is detailed enough and well thought. But in real life, some of it may not really work.	**7**
E21		
E22	No normal student is going to read through every report and the deans are going to see it as a schlep but Ok it sounds fine. Some lecturers think they can give class in English when they really can't, please make provision for when a situation like this happens.	**2**
E23		
E24	Reconsider report format from a MSWord format to a Dashboard format.	**1/3**
E25		
E26		
E27	Effective but maybe **more monitoring of the situation** to resolve conflict before it appears.	**1**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**6**
E38		
E39		
E40	English	**2**
E41	afrikaans	**2**
E42		
E43	Under Clause 8.5, a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". Under Clause 8.6, , a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines for which complaints must be dealt with.	**1**
E44		
E45		
E46	Nothing should be changed or introduced in this policy to avoid unnecessary complications and conflict. English must remain the equalizer	**2**
E47	English	**2**
E48		
E49	English	**2**
E50	English please	**2**
E51	Under Clause 8.5, a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". Under Clause 8.6, , a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines for which complaints must be dealt with.	**1**
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57	The structure is perfect between now and the final decision time, but it will not longer be needed in the future.	**2**
E58		
E59		
E60	Under Clause 8.5, a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted".	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Under Clause 8.6, , a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines for which complaints must be dealt with.	
E61		
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		
E70		
E71	Monitoring is essential. And mechanisms for conflict resolution are essential in every organization, as are people skilled in that area.	**2**
E72	Under Clause 8.5, a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". Under Clause 8.6, , a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines for which complaints must be dealt with	**1**
E73	None	**7**
E74	Well said	**7**
E75	no comment	**7**
E76	Under Clause 8.5, a sub-clause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". Under Clause 8.6, , a sub-clause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines in which complaints must be dealt with.	**1**
E77	Under Clause 8.5, a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". Under Clause 8.6, , a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines for which complaints must be dealt with.	**1**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**2**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**2**
E87		
E88	None	**7**
E89		
E90	This is fine. Probably good feedback on issues concerning languages with students preempts most official complaints.	**7**
E91		
E92		
E93	No	**2**
E94	Yes	**2**
E95	Memorandum Date: 2021/04/09 Stellenbosch university branch	**1/2**

	RE: Paradox in the Luister video in relation to new propose or review language policy Luister video has two group of Stellenbosch university/Agriculture college students known as the casting crew and less visible crew known to the public today as the filming crew. These two groups of Stellenbosch university/Agriculture College students had one vision in the Luister video project coverage done few years ago in relation to Stellenbosch university/Agriculture college language policy. It is to tell us public about their different stories and view about experiences in post-Apartheid Stellenbosch university/Agriculture College use of language as medium of instruction in teaching and learning. Although the two Luister video crew happen to be raised by concerned students coming from different up-bringing backgrounds i.e. (none designated filming crew and designated casting crew) they had one vision and they worked as one unit in filming the video project. In other words they worked as student without any form of barriers among themselves in their interaction and to National Health and Allied workers union (Nehawu) this is a paradox. Secondly they opted not to utilise the Stellenbosch Student Representative Council (SRC)/Agriculture College or any other formal structure within the Stellenbosch university/Agriculture College is also a paradox on its own. It should be noted that these Stellenbosch University/Agriculture College Students are the so called born free student who happen to be born in post-Apartheid error. The big question thou are, does this working together of these student mean that they are all not interested in Afrikaner culture or language? Does none utilisation of SRC also means that this structure is no longer relevant in representing the interest of student? National education health and allied worker union believe that language cannot be separated from cultural inheritance. Therefor it must be practice freely without any intimidation, prejudice or fear. If our young students start to question one of our eleven cultural languages inheritance Afrikaans enshrined in our South African constitution. In a manner that is outlined in the Luister video then we have to open our ears and Luister carefully what is this that is communicated to us in the video? Does this mean that we South Africans don't understand our own youth or the constitution? Or we don't acknowledge the fact that we have a problem that require well researched and direct intervention tool than dialogue. In a nutshell an intervention that will involve education, learning and teaching one another about tolerance without prejudice. In so doing we will be able to also bridge the cultural gap between the youth and senior citizen in our country South Africa. This National education health and workers union think will help us understand the meaning of Rhodes must fall and English must rise paradox form of campaigns done and conducted by our youth/ born free in our universities across South Africa. It is organisation view that in South Africa we cannot be all English. Our work place consist of primary workers that belong to the Stellenbosch Nehawu branch, secondary workers belonging to outsourced Nehawu workers branch and private contractors doing business with the Stellenbosch university for the interest of the university and its student community. More than 50% of them speak Afrikaans fluent. They can also read and write it. This composition of workers demographics is due to Stellenbosch University passed job reservation and next of kin policies applied before 1994 in South Africa as the university criteria for employment enshrined in its employment policy whereby Afrikaans Language was misused as a security measure and access control to the Stellenbosch University. Hence today the fallist cannot differentiate art (Statues) and Afrikaans as a language from Apartheid system. Although the composition of workers demographics at lower level has changed, the other 49% per cent is more fluent to isiXhosa while 1% in other indigenous languages. They can also read them and right them fluent. The primary contractor that is Stellenbosch University must make provision to its propose language policy in order to broaden the scope of also servicing these workers in multilingual new propose language policy. This includes giving support of all workers affected by the language through training methods in order to achieve inclusiveness in its diversity through medium of teaching and learning communication systems and programs. This should be done by the department of transformation and social impact. Note that Stellenbosch University has 4000 permanent employees. 80% of these employees are academics and their numeric number is 3200 and 800 is support staff. 500 or more is support admin staff and 300 or less technical support. Most of cleaning, catering, gardening, maintenance and security belong is outsourced group of workers, the majority of them are Nehawu trade union members without health insurance and health benefits. There is a nonverbal communication that is happening currently which mushroomed during the Corona virus pandemic period here in Stellenbosch university. A silent communication that require attention and a need to be addressed through the newly propose multilingual language policy review process. The main reason behind its inclusion in the language policy is to address its effects to our members and minimize severe strain to their performance and expectation done currently by pandemic that require requires from them to put three to seven times effort in their daily responsibility and activity. These extra cautious work activities done in order to minimise levels of infection in their various work places within the Stellenbosch University mostly expected from our Nehawu members is as result of fears created by the new normal done by Corona virus pandemic. This none verbal communication should also include sign language as a medium of communication, teaching and learning in our beloved university of Stellenbosch. Abakhalazayo abazange	

	baphela, basazalwa nanamhla: bathe nqo ngesisu bathe ga ngemisimelelo. Abazenzisi badaliwe kulonto . Uke sanikela kungafa isizwe siphela. NdiTsho lula kuba yaziwa ngabo lonto. Lutsho uhlwathi lwaka Gcaleka.Thina asithengangwa ngazo izibengo (S E K Mqhayi, Ityala lamawele). Die water is onder die berg. Emeritus Archbishop Tutu, closing remarks during Truth and reconciliation in South Africa TRC) Genesis 11:7 Come, let us go down and confuse their language, so they speak different languages. Regards	
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	Under Clause 8.5, a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". Under Clause 8.6, , a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines for which complaints must be dealt with.	**1**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	Under Clause 8.5, a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". Under Clause 8.6, , a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines for which complaints must be dealt with.	**1**
E107		
E108	None	**7**
E109	Noted, thank you.	**7**
E110	Channels and procedures of grievance indicated.	**7**
E111	8: We recommend that the departments within DSAF specifically be included in the list of reports to be submitted since the responsibility centre would be too large to ensure the implementation inside student structures are sufficiently reported on. We further request that it is explicitly stated that these reports (8.1 AND 8.2) be made available to the students. Although the publicity might attract unwelcome attention- that could strategically be limited by only giving them to student leadership structures such as the AAC and SRC. Students should in that way be allowed to determine the validity of statements made and submit comments if necessary through the appropriate channels to address deficiencies in such reports. The LPM as envisioned in 8.3, should explicitly state that student representation is required, preferably from both the SRC and AAC. 8.5.2's ending should include the word "committee" as the SRC has an executive committee and not just an executive. For 8.5.3, in the cases where students are not satisfied by the resident head- the option should be there to report to the SRC. A student will generally not have the confidence to contact the director nor a senior director directly with a complaint that their resident head could not address.	**1**
E112		
E113		
E114		
E115	I agree with the proposed monitoring processes and conflict resolution mechanisms.	**7**
E116	Under Clause 8.5, a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". Under Clause 8.6, , a subclause should be added to clauses 8.5.1-8.5.3 that "the Stellenbosch University ombud may be approached after the complaints procedure outlined has been exhausted". The complaints procedure must set out time-lines for which complaints must be dealt with.	**1**

Afdeling 9 | Section 9

9. Beleidsbeheer

9.1 Rolle

9.1.1 Die **eienaar** van hierdie *Beleid* is die Viserektor (Leer en Onderrig), wat verantwoordelik is vir die verrigting van die funksies wat ingevolge die ander bepalings van hierdie *Beleid* aan die Viserektor (Leer en Onderrig) opgedra word sowel as die onderstaande verdere funksies:

9.1.1.1 Verskaf leiding aangaande die vertolking en implementering van die *Beleid*.

9.1.1.2 Doen die aanvoorwerk vir die hersiening van hierdie *Beleid*, en hou toesig oor die hersieningsproses.

9.1.1.3 Stel ’n kurator vir hierdie *Beleid* uit die Afdeling Leer- en Onderrigverryking aan, en sien toe dat die kurator doeltreffend funksioneer.

9.1.1.4 Reik hierdie *Beleid* uit, kommunikeer dit, en moniteer die doeltreffende implementering daarvan.

9.1.1.5 Hou toesig oor die funksionering van die Taalbeplanning en -bestuur (TBB)-advieskomitee, indien sodanige komitee aangestel word.

9.1.2 Die **kurator** van hierdie *Beleid* soos in 9.1.1.3 bedoel, dra die onderstaande verantwoordelikhede:

9.1.2.1 Tree as voorsitter en bestuurder van die TBB-advieskomitee op, indien die sodanige komitee aangestel word.

9.1.2.2 Koördineer, hou toesig oor en moniteer die Universiteit se taalbeplanning- en bestuursprosesse; en

9.1.2.3 Roep een of meer taakgroepe byeen om hierdie *Beleid* te hersien wanneer so ’n hersieningsproses aangevoor word.

9.1.3 Die Taalkomitee van die Raad is daarvoor verantwoordelik om die Raad by te staan om hulle algemene toesighoudende verantwoordelikhede na te kom wat taalkwessies aan die Universiteit betref, wat die implementering van hierdie *Beleid* insluit, en om enige voorgestelde wysigings of vervangings van hierdie *Beleid* te oorweeg.

9.1.4 Die Raad het ’n algemene toesighoudende verantwoordelikheid wat taalkwessies aan die Universiteit betref, wat die implementering van hierdie *Beleid* insluit, en keur die *Taalbeleid* goed met die instemming van die Senaat en ná oorlegpleging met die Institusionele Forum.

9. Policy governance

9.1 Roles

9.1.1 The **owner** of this *Policy* is the Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching) who is responsible for performing the functions conferred upon the Deputy Vice-Chancellor (Learning and

Teaching) by the other provisions of this *Policy* as well as the further functions below:

9.1.1.1 Giving guidance regarding the interpretation and implementation of this *Policy*;

9.1.1.2 Initiating and overseeing the revision of this *Policy*;

9.1.1.3 Appointing a curator for this *Policy* from the Division for Learning and Teaching Enhancement and overseeing the functioning of the curator;

9.1.1.4 Releasing and communicating this *Policy* and monitoring its effective implementation; and

9.1.1.5 Overseeing the functioning of the Language Planning and Management (LPM) Advisory Committee, if appointed.

9.1.2 The **curator** of this *Policy* referred to in paragraph 9.1.1.3 is responsible for:

9.1.2.1 Chairing and managing the Language Planning and Management Advisory Committee, if appointed;

9.1.2.2 Coordinating, overseeing and monitoring the University's language planning and management processes; and

9.1.2.3 Convening one or more task teams for revising this *Policy*, when such a revision process is initiated.

9.1.3 The Language Committee of Council is responsible for assisting the Council in exercising its general supervisory responsibility in respect of language issues at the University including the implementation of this *Policy*, and in considering any proposed amendments to or replacements of this *Policy*.

9.1.4 The Council has general supervisory responsibility in respect of language issues at the University including the implementation of this *Policy*, and approves the *Language Policy* with the concurrence of Senate and after consultation with the Institutional Forum.

	Kommentaar rakende Afdeling 9: Beleidsbeheer	Analise*
A1		
A2		
A3	Reeds geantwoord	**7**
A4	Tevrede	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Geen kommentaar	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19	van bo af moet Meertaligheidvriendeliker afgedwing word en nie die persepsie geskep word dat Engels die alleshoorsende taal moet wees nie.	**2**
A20		
A21		
A22	Die beheer is ook so opgstel dat dit die Senaat potensieel in konflik met die Raad sal bring. Die oorspronklike beleid is so gemanupileer dat die Raad nooit werklik 'n keuse gehad het nie. Die respons van Mnr Johan Theron op die moedswillige klagte teen hom op die Raad sal as ewige bevestiging dien van 'n moedwillige en agteraf poging om Afrikaans te belemmer. Hou in gedagte dat die lede van Bestuur wat uitgewys is vir hulle opvallende	**1/2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	verdagte gedrag, nie Mnr Theron se respons as foutief kon of wou bevestig nie ten spyte dat hulle die poging gebied is om dit te doen. Sy verslag en die feite daarin staan dus ongeopponeerd as korrek. Dit behoort openbaar gemaak te word sodat die publike die omvang van die vergryp sal verstaan. Natuulik, dt eis manmoedigheid , iets wat nie die kenmerk van US geword het nie. Jy kan nie een verkeerde met nog 'n verkeerde regsmaak nie.	
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Moet deursigtig wees	**7**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		**7**
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	geen kommentaar.	
A43		
A44	Bewese verteenwoordigers van die drie tale moet betrokke wees by Beleidsbeheer.	**1**
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51		
A52		
A53		
A54		
A55	Soortgelyk soos hier bo genoem, is daar te veel mannekrag wat bestee word aan 'n saak wat bitter min met die sleutel aktiwiteite van die universiteit te doen het.	**3**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Dalk verstaan ek verkeerd maar die rektor (nie vise rektor) moet verantwoordelik wees	**1**
A58		
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61	Geen	**7**
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	As beleid diegene wie dit nodig het op US (Afrikaanses van alle rasse) bevoordeel,sal konflik min wees en die respek vir US sal omhoogskiet. Mense verstaan reels wat goed gegrondves is in geskiedenis wat spreek van opoffering en lyding . Dit moet net vreesloos oorgedra word. As dit 'n probleem bly,sal ons wil sien dat sodanige student of lektor sy heil soek by 'n ander universiteit. Getalle sal vir homself sorg met redelike en verstaanbare redes vir die Afrikaanse inslag van US.	**2**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**7**
A71		
A72		
A73		
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Ek kan maar net se "good luck" aan die "eienaar" van die taalbeleid wat dit moet interpreteer en toepas en sommer vir die "kurator" ook. Ek dink selfs ons Hemelse Vader skud net Sy kop.	**2**
A77		
A78		
A79	Geen kommentaar.	**7**
A80		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A81	Voldoende.	**7**
A82		
A83		
A84		
A85		
A86		
A87		
A88	Dis ons erns... staan by die Taalmonument n Paarl. Wees trots op jou,moedertaal.	**2**
A89		
A90	Stem saam. Meertaligheid en Gelyke hantering van Engels en Afrikaans bly primere verantwoordelikhede.. Beleidbeheer moet hierdie basiese verbintenis bevestig.	**6**
A91	-	
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95		
A96	Yea ... right!	**7**
A97		
A98	Op 9.1.1 By die verkiesing van die kurator, die Taalbeplanning en bestuuradvieskomitee behoort alle taalgroepe se belange ewe belangrik geag te word en mag daar nie gediskrimineer word op grond van eie persoonlike oorwegings nie.	**1**
A99	Daar moet behoorlik na die balange van die Afrikaanse taal omgesien word. Afrikaanssprekendes moet nie van hul basiese menseregte ontneem word nie.	**2**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Die beleidsbeheer van die Taalbeleid word aangedui met bepaalde funksies wat op bepaalde rolle van toepassing gemaak word. Dit sou goed wees om hierdie rolle spesifiek aan te dui en die funksies van die rolspelers in terme van 'n rolverdeling duidelik te omskryf. Die volgende rolspelers word aangedui: ▪ Die Raad; ▪ Taalkomitee van die Raad; ▪ Viserektor (Leer en Onderrig) – Eienaar; ▪ Kurator van die Taalbeleid; ▪ Taalbeplanning en -bestuur (TBB)-advieskomitee	**1**
A106		
A107	Die beleidsbeheer is 'n blote hersinskim van die werklikheid. Die US - raad en die Senaat het 'n blote rubberstempel geword om Engesltaligheid te dryf. Geen alternatiewe voorstelle, besware en versugtinge word enigsins konstruktief oorweeg en met die korrekte erns bejeen nie. Die President van die Konvokasieraad het dit al telkens uitgewys. Ek het immers twee jaar gedien as die Vise-President van die US Komvokasieraad. Ek was ook 'n ondersteuner van Gelyke Kanse n eht baie insig verkry via die respondente in die saak. Die US - Raad het met 'n ongekende ywer en naarstigtelikheid die toelating van Johann Theron se getuienis probeer verhoed en hulle was uiteindelik suksesvol. Dit sou ongetwyfeld die saak 'n hele ander invalshoek gegee het. Diegene wat op die US - Raad dien is ongetwyfeld die post-modernisitese siening uiters goed gesind. Die US - Raad gaan mank aan blans en oorweging van alternatiewe siening wat uiteindelik die beleid bepaal. Ek het geen vertroue meer in die US - Raad nie.	**2**
A108	Geen	**7**
A109	Geen kommentaar.	**7**
A110		
A111	Geen kommentaar	**7**
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	Indien niks afgedwing word nie, sal beleid gehandhaaf word.	**2**
A120		
A121	NVT	**7**
A122	Strenger beheer behoort toegepas te word ten opsigte van vertolking en implementering van die Taalbeleid (9.1.1.1). Met 'n sterker posisie vir Afrikaans (sonder om ander persone uit te sluit) kan dalk meer respek vir die Raad beteken (9.1.4).	**1/3**
A123		
A124		
A125		
A126		
A127	Geen kommentaar	**7**
A128		
A129		
A130	Goed.	**7**
A131	Die afdeling is goed.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A132		
A133		
A134	Geen kommentaar nie	**7**
A135		
A136		
A137		
A138		
A139		
A140		
A141		
A142	Tot dusver het die viserektor geen duidelike aanduidings gegee dat hy sensitief is teenoor die stryd om die voortbestaan van Afrikaans op Stellenbosch nie. Sy aanvanklike gebalanseerde standpuntstelling oor die universiteit se taalbeleid is nie te rym met die rol wat hy nou speel nie., Dis moeilik om te aanvaar dat hy soveel gesag het in dié sensitiewe saak.	**2**
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Elke omgewing kan jaarlike gemonitor word deur 'n meertalige persoon wat kortlike verslag moet doen.	**5** cf. 8
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar.	**7**
A155		
A156	Hou die Taalbeleid kort en krgatig; naamlik bepaal dat die klasse in in Afrikaans en Engels aangebied sal word. Dis maklik en volhoubaar, en skep nie ander verwagtings of onsekerheid nie.	**6**
A157	Ordereëlings binne die US is ordereëlings binne die US en 'n buitestaander kan nie oor die effektiwiteit of oneffektiewiteit daarvan 'n oordeel vel nie.	**7**
A158	Geen inligting word gegee van hoe die Kurator, TBB advieskomitee en ander moontlike taakgroepe verkies/saamgestel gaan word nie. Daar moet stappe gedoen word om te verseker dat die bg verteenwoordigend is van alle groepe wat by die taalbeleid 'n belang het, ook diegene wat menings uitgespreek het teen die beleid.	**1**
A159		
A160	In hierdie afdeling word 'beheer' aangeraak, maar 'n gestruktureerde implementeringsplan ontbreek geheel en al. Geen taalbeleid sonder 'n geïntegreerde implementeringsplan behoort die lig te sien nie! 9.1.3 is daarom van nul en gener waarde: "Die Taalkomitee van die Raad is daarvoor verantwoordelik om die Raad by te staan om hulle algemene toesighoudende verantwoordelikhede na te kom wat taalkwessies aan die Universiteit betref, wat die implementering van hierdie Beleid insluit, en om enige voorgestelde wysigings of vervangings van hierdie Beleid te oorweeg."	**1**
A161	Ek stem saam met die Beleidsbepalings soos in Afdeling 9 uiteengesit	**7**
A162		
A163		
A164		
A165		
A166	Hulle kommunikasie met die breë publiek is myns insiens uiters gebrekkig. Gevolglik maak elkeen sy/haar eie afleidings.	**1**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**5** cf. 1, 2, 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A168	Geen kommentaar nie.	**7**
A169	Is daar mense op die Raad wat vir Afrikaans staan?	**2**
A170		
A171		
A172	• Daar word geen voorsiening gemaak vir eksterne kontrole van die beleid en beleidsomgewing nie. Dit is 'n groot tekortkoming en dra by tot die inherente ondeursigtigheid. Hierdie soort prosesse en gevolglike inligting moet minstens onafhanklik geoudit word; na regte behoort die hele oorsigproses ook aan eksterne kontrole onderwerp te word.	**1/2/4**
A173		
A174		
A175		
A176		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A177		
A178	Geen	**7**
A179	Geen probleme nie.	**7**
A180	Verwerp 2016 beleid aanvaarding. Keer terug na Afrikaans as volwaardige taal op US.	**4**
A181		
A182		
A183	Rol van die Konvokasie word nagelaat.	**1/2/4**
A184		
A185	Dit laat ons in die hande van die bestuur van die Universiteit, met gereelde skakeling met belange groepe.	**7**
A186		
A187	Geen kommentaar	**7**
A188		
A189		
A190	Reg so.	**7**
A191		
A192	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A193		
A194	Geen kommentaar	**7**
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197		
A198		
A199		
A200		
A201		
A202		
A203	Geen kommentaar nie.	**7**
A204		
A205	Ek is gelukkig met Afdeling 8	**6**
A206		
A207		
A208		
A209		
A210	Die verkeerde implimentering van die beleid lei tot viktimisering, uitsluiting, en diskriminasie.	**6** cf. 3, 8
A211	The constitution of the Language Committee responsible for drafting and managing the Language Policy is not at all clear. Such a committee should include all the academic staff members who work specifically in the field of language policy (or in related fields such as translation or other plurilingual disciplinary contexts). They can provide current academic expertise and can lend academic integrity and standing as well as pedagogical sense to policy and decisions. This is not currently the case. One also hopes that such a committee will be chaired by a plurilingual person with insight into the complexity of linguistic diversity in practice.	**1**
A212		
A213	Dit laat ons in die hande van die bestuur van die Universiteit, met gereelde skakeling met belange groepe.	**7**
A214		

	Comment(s) on Section 9: Policy governance	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	Well.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**
E10		
E11		
E12	It should be inclusive of students and lecturers, not dictated by the university governing body.	**1**
E13		
E14		
E15		
E16	None	

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E17		**7**
E18		
E19		
E20	Adequate.	**7**
E21		
E22	Sounds fine	**7**
E23		
E24	No comment	**7**
E25		
E26		
E27	Appropriate structures to review the language policy	**7**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**6**
E41	afrikaans	**6**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	English	**6**
E48		
E49	English	**6**
E50	English please	**6**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57		
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61	Even though I don't understand why the document belongs to the Vice Rector as if it was not student's efforts that see us here today, but all I wish for is transparency. As a campus community, in relation to the member who sit on their high bodies of decision members, we should know all the people and have a say in their appointment. Students are the institution biggest stakeholders and should therefor be treated as such. Democratic processes should be utilized as much as we can because if these members are responsible to be making such life changing decisions for many, can we at least know who they are.	**1**
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		
E70		
E71	Adequately covered.	**7**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said	**7**
E75		
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86		
E87		
E88		
E89		
E90	no comment	**7**
E91		
E92		
E93		
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	None	**7**
E109	Noted, thank you!	**7**
E110		
E111	9: 9.1.1 can be made more fluid by removing the repetition of the DVC title and replacing it with "them". In general we would recommend requiring student representation on the LPM if/when appointed by the DVC. Student representation on the end structures (IF/Senate/Council) would not allow for the in-depth contribution that an SRC/AAC member could make within the LMC.	**1**
E112		
E113		
E114		
E115	I agree with the proposed Governance structure as it aligns with what is happening in other universities.	**7**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

10. Hersiening

10.1 Taalbeleidsvorming en -implementering is dinamiese prosesse.

10.2 Die Viserektor (Leer en Onderrig):

10.2.1 Fasiliteer die toetsing van die *Taalbeleid* aan die hand van veranderende omstandighede deur middel van navorsing oor die implementering, monitering en impak van die *Beleid*.

10.2.2 Fasiliteer gereelde oorlegpleging met die groter US-gemeenskap oor sake rakende die *Taalbeleid*.

10.2.3 Publiseer inligting wat uit sodanige navorsing en oorlegpleging spruit.

10.2.4 Inisieer na goeddunke en hou toesig oor ’n hersiening van die *Taalbeleid* met die oog op die moontlike wysiging of vervanging daarvan.

10.3 Die *Taalbeleid* verval vyf jaar ná die datum waarop dit geïmplementeer is. Onderworpe aan 10.2.4 moet die *Beleid* hersien word in die vyfde jaar waarin dit geld.

10. Revision

10.1 Language policy-making and implementation are dynamic processes.

10.2 The Deputy Vice-Chancellor (Learning and Teaching):

10.2.1 Facilitates the testing of the *Language Policy* against changing circumstances through research on the implementation, monitoring and impact of the *Policy*.

10.2.2 Facilitates regular consultation with the broader SU community about matters concerning the *Language Policy*.

10.2.3 Publishes information gained from such research and consultations.

10.2.4 Initiate at discression and oversee a review of the *Language Policy* with a view to its possible amendment or replacement.

10.3 The *Language Policy* lapses five years after the date of its implementation. Subject to paragraph 10.2.4, it must be revised during its fifth year of operation.

	Kommentaar rakende Afdeling 10: Hersiening	Analise*
A1		
A2		
A3	Te veel foefies...	**2**
A4	Reg	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Stem saam	**7**
A13		
A14	Ditto	**6**
A15		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A16		
A17		
A18		
A19	tans loop dit uit op eentaligheid, nl Engels.	**6**
A20		
A21		
A22	Nuttelose oefening aangesien die hersiening net venster versiering is. Net soos die publieke deelname einlik nt sinies is en in ie vorige rondte geen effekof verandering tot gevolg gehad het nie. US bestuur het virdie Raad 'n onwaarheid probeer vertel in die verband en met spesifieke versoek moes hulle erken dat geen verandering is gemaak nie.	**2**
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Moet hersien word soos nodig nadat alle belangegroepe insae gehad het.	**5** cf. 10.2.2
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**6**
A42	dit is goed dat die beleid elke 5 jaar hersien word en in konteks met die res van die verandering in RSA gebring word.	**7**
A43		
A44	Vyfjaarliks	**7**
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51		
A52		
A53		
A54		
A55	Vyf jaar is n redelike tyd vir die hersiening	**7**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Ek stem saam dat hersienig elke 5 jaar plaasvind	**7**
A58		
A59	sien algemeen	**6**
A60		
A61		
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Alle stelsels moet hersien word. **Driejaarliks**	**1**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**2**
A71		
A72		
A73		
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Wees nou "dinamies" genoeg op een slag sodat dit nie net een tree in vyf jaar vorder nie.	**2**
A77		
A78		
A79	Geen kommentaar.	**7**
A80		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A81	Die beleid is sodanig saamgestel dat daar huidiglik nie verandering nodig is nie, maar mag dalk verandering verg in verdere vyf-jaar intervalle.	**7**
A82		
A83		
A84		
A85		
A86		
A87		
A88	Hersien asseblief die vroëre keus om net Engels te gebruik en voer weer Afrikaans is.	**5** cf. Kern, 7.1
A89		
A90	Stem saam	**7**
A91	Fasilitering (punt 10.2) behoort grootliks met belanghebbendes uit die Afrikaanse gemeenskap gedoen te word bv. Gelyke Kans, [Personal identifier redacted], ens. Nie alle taal liefhebbers is taalbulle, taalstryders, verlangend na verlore mag nie (Jansen Litnet).	**4**
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**2**
A95		
A96	Gee my bewyse dat al die mooipraatjies in hierdie Afdeling die laaste vyf jaar aangespreek is. Tsk ... tsk ...	**2**
A97		
A98	Geen kommentaar	**7**
A99	Tekortkominge van die 2016 taalbeleid moet bespreek word en aangepas word om te verhoed dat Afrikaans as taal by die US gaan verdwyn.	**2**
A100	Soos hierbo genoem	**6**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Die enigste inligting wat werklik hier benodig word is die wat vervat is in paragraaf 10.3 Die rol van die Viserektor (Leer en Onderrig) ten opsigte van hersiening kan moontlik geïnkorporeer word soos aangedui onder afdeling 9 waar die rolle van die onderskeie rolspelers omskryf word.	**1**
A106		
A107	Die hersiening van die US Taalbeleid si blote lippediens. Die ongelooflike dryf van die verengelsing van die US, is 'n welbekende feit. Die dieperliggende redes vir die verskuiwing van die taalaanbod deur die werwings ,en toelatings beleid word totaal verswyg omdat transformasie op grond van rasgebasserde beleid baie hard gedryf word aan die US. Ek het dit baie duidelik hierbo gemotiveer.	**2**
A108	Geen	**7**
A109	Geen kommentaar.	**7**
A110		
A111	Ek kry nie die gevoel dat die BEstuurspan van die Taalbeleid hom/haar enigsins steur aan die gevoel van die 'groter US-gemeenskap' nie.	**2**
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	Hersien in taal van student se keuse.	**1**
A120		
A121	NVT	**2**
A122	Die beleid behoort nie voor die vervaldatum van die vorige beleid hersien te word nie. Sodoende sal presies vasgestel kan word wat hersien en her-valueer moet word.	**5** cf. 10.3
A123		
A124		
A125		
A126		
A127	Geen kommentaar	**7**
A128	10.1 Die huidige Taalbeleid maak in hierdie afdeling voorsiening, vermoedelik om hersiening van die Taalbeleid te ondersteun, vir die volgende: "Fasiliteer die toetsing van die Taalbeleid aan die hand van veranderende omstandighede deur navorsing oor die implementering, monitering en impak van die Beleid". Dit klink lofwaardig, maar waar is die uitsette van hierdie navorsing wat ons kan gebruik om te vas te stel waar die huidige Beleid te kort geskiet het, ten einde die nuwe konsep Beleid te beoordeel aan die hand van regstelling van hierdie tekorte? Om enigsins 'n effektiewe beoordeling te doen van die impak van die veranderinge wat aangebring is aan die huidige Taalbeleid, en wat vervat is in die nuwe konsep Taalbeleid, s**ou dit die beoordelaars geweldig baie moete gespaar het indien daar tenminste 'n opsomming beskikbaar gestel is van die veranderinge wat aangebring is aan die**	**3**

	huidige taalbeleid. Hierdie beoordeelaar verwag ook dat daar moriverings deur die opstellers van die nuwe konsep Taalbeleid sal wees van die veranderinge wat gemaak is aan die hand van navorsing wat gedoen is oor die uitkomste wat bereik is deur die toepassing van die huidige Taalbeleid.	
A129	Sien bo - inleidende opmenrkings	**6**
A130	Goed.	**7**
A131	Die afdeling is goed.	**7**
A132		
A133		
A134	Hersiening is goed. Ek sou wel iets soos 'n **evaluering** van die effektiwiteit van die bestaande taalbeleid om meertaligeheid (i.p.v. bloot verengelsing) te bevorder gedurende die voorafgaande tydperk as 'n eksplisiete deel van die hersiening wou sien.	**1**
A135		
A136		
A137		
A138		
A139		
A140		
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Dit word waardeer dat rolspelers se opinies ingewin word	**5** cf. 10.2.2
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar.	**7**
A155		
A156	Verstaan ie hoekom die kort en kragtige taalbeleid hersien moet word nie; dit weerspieel immers die werkliheid en die behoeftes van die behoeftes van die inwoners van die Wes-, Suid-, en Noord-Kaap... asook die Afrikaanse mense van Namibie.	**2**
A157	10.2.2 Hierdie vraelys is die eerste sodanige versoek wat ekontvang het. Sou die Het Jan Marais Nationale Fonds en US Trusts ook deel wees van die "groter US-gemeenskap"?	**2**
A158	Dit is nie net die Taalbeleid wat getoets moet word nie, maar **navorsing** moet ook gedoen word tov studente wat te na gekom word deur die beleid en nie so gemaklik is met hulle studies wat op Engels is nie.	**1/2**
A159		
A160	Hersiening is inderdaad belangrik, maar waarop kan hersiening geskoei word as daar nie 'n implementeringsplan is nie? Waaraan kan implementering gemonitor word? Indien die US vanuit die staanspoor 'n raadplegende, taalwetenskaplik-gegronde taalbeplannings- en -beleidsproses gevolg het, sou dit moontlik gewees het om aan hierdie bepaling gehoor te gee: "aan die hand van veranderende omstandighede deur middel van navorsing oor die implementering, monitering en impak van die Beleid".	**5** cf. 7.4, 10.2.1
A161	Ek stem saam met die Beleidsbepalings soos in Afdeling 10 uiteengesit	**7**
A162		
A163		
A164		
A165		
A166	Ek glo nie paragraaf 10.2.2 en 10.2.3 nie!	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**2**
A168	Geen kommentaar nie.	**7**
A169	Dis nodig om die beleid te hersien	**7**
A170		
A171		
A172	• Daar word geen voorsiening gemaak vir eksterne kontrole van die beleid en beleidsomgewing nie. Dit is ’n groot tekortkoming en dra by tot die inherente ondeursigtigheid. Hierdie soort prosesse en gevolglike inligting moet minstens onafhanklik geoudit word; na regte behoort die hele oorsigproses ook aan eksterne kontrole onderwerp te word.	**2**
A173		
A174		
A175		
A176		
A177		
A178	Hoe is die sukses van die vorige taalbeleid bepaal? Is daar **data** ingesamel? Is hierdie data beskikbaar? Hoe word daar bepaal wat hersien moet word en wat wel gewerk het?	**1**

A179	Geen probleme nie	**7**
A180	Hersien 2016 se beleid ...sonder politieke toertjies.	**2**
A181		
A182		
A183	10.2.2 - **wanneer** word daar oorleg gepleeg met die groter US-gemeenskap buiten terugvoer op 'n klaar beplande konseptaalbeleid? Dit moet vooraf gedoen word sodat die eerste konsep die gemeenskap se wense weerspieël.	**1/2**
A184		
A185	[Personal identifier redacted] wil aanbeveel dat Afrikaans as 'n volwaardige akademiese taal erken word. Afrikaans is 'n hoogs ontwikkelde wetenskapstaal wat oor 'n eeu bygedra het tot die ontwikkeling van Universiteit as 'n internasionaalerkende akademiese instelling wat wye respek geniet. Afrikaans moet gesien word as 'n taal wat 'n bydrae kan lewer tot tot die groei en ontwikkeling van nie slegs die Wes-Kaap nie, maar nasionaal kan bydra om Suid-Afrika tot 'n wenland te omvorm en ekonomies sterk te maak. Dit is ons pleidooi dat Afrikaans nie uit die akademie verwyder moet word nie, maar 'n geleentheid kry en gegun word om deel van 'n hersieningsbeleid te wees.	**2**
A186		
A187	Geen kommentaar	**7**
A188		
A189		
A190	Reg so.	**7**
A191		
A192	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A193		
A194	Geen kommentaar	**7**
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197		
A198		
A199		
A200		
A201		
A202		
A203	Geen kommentaar nie.	**7**
A204		
A205	Ek is gelukkig met Afdeling 10	**7**
A206	geen kommentaar	**7**
A207		
A208		
A209		
A210	Die taalbeleid moet fokus om Afrikaans gelyke status aan Engels te gee en moet poog om isiXhosa as 'n akademiese taal te bevorder. Die uiteindes van die taalbeleid is om moedertaalonderrig (Afrikaans, Engels en isiXhosa) aan alle studente te verseker.	**5** cf. Kern, 2, 6, 7.
A211		
A212		
A213	[Personal identifier redacted] wil aanbeveel dat Afrikaans as 'n volwaardige akademiese taal erken word. Afrikaans is 'n hoogs ontwikkelde wetenskapstaal wat oor 'n eeu bygedra het tot die ontwikkeling van Universiteit as 'n internasionaalerkende akademiese instelling wat wye respek geniet. Afrikaans moet gesien word as 'n taal wat 'n bydrae kan lewer tot tot die groei en ontwikkeling van nie slegs die Wes-Kaap nie, maar nasionaal kan bydra om Suid-Afrika tot 'n wenland te omvorm en ekonomies sterk te maak. Dit is ons pleidooi dat Afrikaans nie uit die akademie verwyder moet word nie, maar 'n geleentheid kry en gegun word om deel van 'n hersieningsbeleid te wees.	**5** cf. Kern, 7.1
A214		

	Comment(s) on Section 10: Revision	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	The revision must be done as **mid term review**.	**1/5** cf. 10.2, 10.3
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E10		
E11		
E12	No comment	**7**
E13		
E14		
E15		
E16	None	**7**
E17		
E18		
E19		
E20	Adequate	**7**
E21		
E22	Sounds fine	**7**
E23		
E24	No comment	**7**
E25		
E26		
E27	Appropriate review.	**7**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**6**
E38		
E39		**2**
E40	English	**2**
E41	afrikaans	**2**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46	English must remain the equalizer, since it is the official language in the world and is in most institutions.	**2**
E47	English	**2**
E48		
E49	English	**2**
E50	English please	**2**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57		
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		
E70	5 year policy to revise the language use at SU is effective as it allows students to express their opinions on language preferences. It is also a platform that could be used to execute change regarding the official language used at SU.	**7**
E71	No policy is ever perfect. There must be a mechanism for revision when necessary.	**5**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**2**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	The revision of the policy on a regular basis is good. There are inputs from all sides, but perhaps finding out what the **average or majority of staff and students advise** on their usage of languages also plays a role, rather than vociferous groups (who might be minorities).	**1**
E91		
E92		
E93	No	**7**
E94	Yes	**7**
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	None	**7**
E109	I agree with the Policy's revision every five years. While one can understand why it is necessary for the students as well as the public to comment on the policy, it is also necessary to not base the decision solely on what those on the periphery (i.e. alumna etc) comment on the policy. The decision on the policy should be based on what will be best for the diverse student body of SU and cater toward the needs of all students, not just the majority.	**5** cf. 9.1.4
E110		
E111	10: 10.2.2 should be made more directive to give clear guidance what consultation should involve with regards to frequency, who should be invited and what model such consultation should take. Without a clear obligation being given, the DVC cannot appropriately be held accountable for non-compliance with the spirit of the provision. 10.2.4 Should be amended for spelling and grammar to read as follow "Initiate at their discretion and then oversee..."	**1**
E112		
E113		
E114		
E115	It is normal to review the policy after every five years.	**7**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 11 | Section 11

11. Openbaarmaking

Die *Taalbeleid* is ’n openbare dokument en word op die webtuiste van die Universiteit gepubliseer.

11. Disclosure

The *Language Policy* is a public document and is published on the University’s website.

	Kommentaar rakende Afdeling 11: Openbaarmaking	Analise*
A1		
A2		
A3	Wees 100% duidelik teenoor almal en gebruik AFRIKAANS	**6**
A4	Soos in die verlede.	**6**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Geen kommentaar	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19		
A20		
A21		
A22		
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Aanvaarbaar, mits dit deursigtig is	**7**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	deursigtigheid is uiters noodsaaklik	**7**
A43		
A44	Geen kommentaar	**7**
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A52		
A53		
A54		
A55	Stem saam dat dit openbaar moet wees.	**7**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Reg so	**7**
A58		
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61		
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	As daar eerlikheid,energie en beginselvastheid in enige vertroulike saak is,hoef openbaarmaking nie gevrees te word nie.	**2**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**6**
A71		
A72		
A73	Die geheime agendas ,visie en strategie van die Rektor en sy Raad moet in detail openbaar gemaak word. Verklaar die politieke konneksie met die Regering	**2**
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Geen	**7**
A77		
A78		
A79	Geen kommentaar.	**7**
A80		
A81	Ondersteun.	**7**
A82		
A83		
A84		
A85		
A86		
A87		
A88	Respekteer in die openbare kommunikasie ook Afrikaans	**7**
A89		
A90	Stem saam	**7**
A91	-	
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95		
A96	Natuurlik. Die front moet ten alle koste behou word.	**7**
A97		
A98	Geen kommentaar	**7**
A99	Alle rolspelers moet ten alle tye geken word. Geen geheime vergaderings. Geen uitsluiting van belangrike rolspelers wat opstaan vir die behoud van die Afrikaanse taal aan die US.	**2**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Die Taalbeleid is 'n openbare dokument en word op die webtuiste van die Universiteit gepubliseer. Die Taalbeleid kan egter ook aantoon dat nuwe studente aan die Taalbeleid bekend gestel word tydens 'n induksie program met inligting wat in 'n brosjure formaat opsommerderwys aan student beskikbaar gestel word. Die Taalbeleid kan egter ook aantoon dat nuwe personeel aan die Taalbeleid bekend gestel word tydens 'n induksie program met inligting wat in 'n brosjure formaat opsommerderwys aan personeel beskikbaar gestel word.	**1**
A106		
A107	Die openbaarmaking van die Taalbeleid as sulks nie die werklike probleem nie. Die werklike probleem is die bereiking van die terme tot daardie Taalbeleid. Dit is noe deursigting en eties korrek nie.	**3**
A108	Geen	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A109	Transparency in every aspect of the US and its activities will stand in good stead at all times.	**7**
A110		
A111	Dis vanselfsprekend	**7**
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	Alles moet glashelder wees.	**7**
A120		
A121	NVT	**7**
A122	Goed.	**7**
A123		
A124		
A125		
A126		
A127	Geen kommentaar	**7**
A128		
A129		
A130	Goed.	**7**
A131	Die afdeling is goed.	**7**
A132		
A133		
A134	Dit is goed so	**7**
A135		
A136		
A137		
A138		
A139		
A140		
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Die openbare pers en veral nasionale televisie kan beter ingespan word	**1**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar.	**7**
A155		
A156	Kort en kragtige openbaarmaking is voldoende.	**7**
A157	korrek	**7**
A158		
A159		
A160	Geen.	**7**
A161	Ek stem saam met die Beleidsbepalings soos in Afdeling 11 uiteengesit	**7**
A162		
A163		
A164		
A165		
A166	Papier (webwerf/internet) is geduldig!	**7**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**4**
A168	Die afdeling behoort te noem dat openbaarmaking drietalig sal geskied.	**1**
A169		
A170		
A171		
A172	Geen spesifieke kommentaar nie.	**7**
A173		
A174		
A175		
A176		
A177		
A178	Geen	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A179	Geen probleme nie.	**7**
A180	Ja, vertel vir almal julle het 'n fout gemaak en dat Afrikaanse weer sy geldige plek op US inneem!	**2**
A181		
A182		
A183	Geen kommentaar.	**7**
A184		
A185	Die proses van hersiening moet 'n openbare proses wees wat publieke openbaarmaking insluit. Dit moet 'n deursigteige proses wees waarin robuuste debatvoering 'n regmatige plek op kampus en na buite moet innneem.	**2**
A186		
A187	Geen kommentaar	**7**
A188		
A189		
A190	Reg so.	**7**
A191		
A192	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A193		
A194		
A195		
A196	Geen kommentaar	**7**
A197		
A198		
A199		
A200		
A201		
A202		
A203	Die afdeling behoort te noem dat openbaarmaking drietalig sal geskied.	**1**
A204		
A205	Ek is gelukkig met Afdeling 11	**7**
A206	geen kommentaar	**7**
A207		
A208		
A209		
A210	Die beleid moet deursigtig wees. Die SU is ook baie eensydig met sy hantering van die beleid. Dit poog om gelykheid en meertaligheid te bevorder, maar dit ondersteun projekte wat eensydig en pro-Engels en anti-afrikaans en selfs beskuldigend is teenoor 'n spesifieke groep. Die besluite word agter geslote deure gemaak deur magte wat nie invloed moet uitoefen nie.	**2**
A211		
A212		
A213	Die proses van hersiening moet 'n openbare proses wees wat publieke openbaarmaking insluit. Dit moet 'n deursigteige proses wees waarin robuuste debatvoering 'n regmatige plek op kampus en na buite moet innneem.	**2**
A214		

	Comment(s) on Section 11: Disclosure	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5		
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**
E10		
E11		
E12	No comment	**7**
E13		
E14		
E15		
E16	None	**7**
E17		
E18		
E19		
E20	Fair enough that is is available on the website.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E21		
E22	Well what else would you do, not make it available to the public?	**7**
E23		
E24	No comment	**7**
E25		
E26		
E27	Effective communication.	**7**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**4/6**
E41	afrikaans	**4/6**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	English	**4/6**
E48		
E49	English	**4/6**
E50	English please	**4/6**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57		
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		
E70		
E71		
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**2**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	No comment	**7**
E91		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E92		
E93		
E94		
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	None	**7**
E109	Noted, thank you!	**7**
E110		
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	No any additional comment	**7**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 12 | Section 12

12. Herroeping

Die *Taalbeleid* herroep en vervang die *Taalbeleid* wat die Raad op 22 Junie 2016 aanvaar het.

12. Repeal

The *Language Policy* repeals and replaces the *Language Policy* adopted by Council on 22 June 2016.

	Kommentaar rakende Afdeling 12: Herroeping	Analise*
A1		
A2		
A3	Irrasionele taalbeide moes laaaaaaaankal teruggeroep gewees het	**2**
A4	Onnodig	**2**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Geen kommentaar	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19		
A20		
A21		
A22	Dit kan heerop word maar sal ruggraat en objektiewe denke verg, Beide blyk nie prioriteit by US te wees nie.	**2**
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Onbekend	**7**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	geen kommentaar.	**7**
A43		
A44	Geen kommentaar	**7**
A45	Reg so.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A51		
A52		
A53		
A54		
A55	geen kommentaar	**7**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Ek het nie kennis oor die regsgeldigheid hiervan nie	**2**
A58		
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61		
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69	Duidelike ongelukkigheid met bewese feite van studente of doserende personeel en ook met in agneming van sosiale en gemeenskaps optrede,sal na grondige ondersoek,;'n rede vir herroeping wees.. Onpartydige en geen polities korrekte(eerlike) optred noodsaaklik	**1**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**6**
A71		
A72		
A73	Ja , skraap die huidige uitgawe en begin van vooraf met die verwydering van die huidige rektor as prioriteit	**2**
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Geen	**7**
A77		
A78		
A79	Inien dit wyd met alle belanghebbendes gekonsulteer en aanvaar is.	**7**
A80		
A81	Daar is op die stadium geen rede vir herroeping nie.	**7**
A82		
A83		
A84		
A85		
A86		
A87		
A88	Herroep,asseblief die gebruik van Afrikaans an US	**2/4**
A89		
A90	Stem saam met byvoeging dat amtelike weergawe een keer in Afrikaans en tweede keer in Engels aangeteken word. Meertaligheid en Afrikaans en Engels op GELYKE basis. bly oorheersende beginsels.	**1**
A91	-	
A92		
A93		
A94	Onaanvaarbaar	**7**
A95		
A96	Gee vir my 'n eenvoudige lys van wat was "in" in 2014 en wat gaan nou "uit" wees. Gemeet teen mekaar in eenvoudige vergelykingstabel. Dit is veel makliker om ellelange dokumente te skryf en te verwag dat die publiek daardeur gaan lees om te weet presies wat dit beteken. En dit is natuurlik deel van die plan om insette te beperk - mense ontsien sulke tydrowende kwessies omdat daar eenvoudig net nie gedoen tyd in 'n dag is om dit te doen nie. Goeie strategie en taktiek US.	**1/2**
A97		
A98	Geen kommentaar	**7**
A99	Sien Algemene Kommentaar hieronder.	**7**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105		
A106		
A107	Die taalbeleid is baaie duidelik hierbo bespreek. Weereens die prosedure en die metodes wat gevolg is tot die herroeping van die 2014 Taalbeleid is verdag. Daar is dikwels daaroor gedebatteer en die hofuitspraak teen Gelyke Kanse is in 'n waas van omstredenheid gehul. Die Afrikaanses se besware en voorstelle is eenvoudig van die tafel gevee. Harde en gesonde debat het nie deel gevorm van die totstandkoming van die verandering van die Talbeleid of die herroeping daarvan nie.	**2**

A108	Geen	**7**
A109	No comment.	**7**
A110		
A111	_	
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	Goeie beleid hoef nie herroep te word nie, behalwe indien die meerderheid anders besluit.	**2**
A120		
A121	NVT	**7**
A122	Sien 10 bo.	**7**
A123		
A124		
A125		
A126		
A127	Geen kommentaar	**7**
A128		
A129		
A130	Goed.	**7**
A131	Die afdeling is goed.	**7**
A132		
A133		
A134	Dit maak sin	**7**
A135		
A136		
A137		
A138		
A139		
A140		
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147		
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar	**7**
A155		
A156	Hou by die Taalbeleid van Tweetaligheid.	**6**
A157	Dit is wat dit is.	**7**
A158		
A159		
A160	Geen.	**7**
A161	Ek stem saam met die Beleidsbepalings soos in Afdeling 12 uiteengesit	**7**
A162		
A163		
A164		
A165		
A166	"Hou julle monde, julle oud-studente en oud-donateurs" (ek het jare terug my bydrae via my krediet Matie-kaart gestaak) is die indruk wat ek kry.	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**6**
A168	Geen kommentaar nie.	**7**
A169	Dis nodig om dit te herroep	**2**
A170		
A171		
A172	Geen spesifieke kommentaar nie.	**7**
A173		
A174		
A175		
A176		
A177		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A178	Geen	**7**
A179	Geen probleme nie.	**7**
A180	Herroep die 2016 beleid!	**7**
A181		
A182		
A183	Loof en prys.	**7**
A184		
A185		
A186		
A187	Die herroeping van die huidige taalbeleid word nie ondersteun nie, maar word 'n aanpassing gevra wat aan Afrikaans 'n regmatige plek moet bied sonder enige voorwaades verbonde.	**6/2**
A188		
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191		
A192	Reg so.	**7**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196		
A197		
A198	Geen kommentaar	**7**
A199		
A200		
A201		
A202		
A203		
A204		
A205	Geen kommentaar nie.	**7**
A206		
A207	Ek is gelukkig met Afdeling 12	**7**
A208	geen kommentaar	**7**
A209		
A210		
A211		
A212		
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 12: Repeal	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	Good.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**
E10		
E11		
E12	No comment	**7**
E13		
E14		
E15		
E16	An explanation of the changes that this new policy introduces (by omission or admission) would be useful.	**2**
E17		
E18		
E19		
E20	It is in order. That is how law works, as long as differences are highlighted	**7**
E21		
E22	Fine	**7**
E23		
E24	No comment	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E25		
E26		
E27	Effective accommodating of access to education for all and constitutionally supported.	**7**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	Seebelow	**7**
E38		
E39		
E40	English	**6/4**
E41	afrikaans	**6/4**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	English	**6/4**
E48		
E49	English	**6/4**
E50	English please	**6/4**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57		
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		
E70	The main language used at SU should remain as English. English is a language used in our textbooks and in the working world. It also enables international recognition for SU.	**6/4**
E71	Obvious!	**7**
E72		
E73	None	**7**
E74	Well said.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**6/4**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	I DO NOT agree with the change in language	**7**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	No comment	**7**
E91		
E92		
E93	No	**7**
E94	N/A	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	None	**7**
E109	Noted, thank you.	**7**
E110		
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	No any additional comment	**7**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Afdeling 13 | Section 13

13. **Verbandhoudende en stawende dokumente**

Nr.	Dokumentnaam	Status
1.	Konseptuele Raamwerkdokument vir Akademiese Geletterdhede aan die Universiteit Stellenbosch, 2020	Institusionele raamwerk wat die Komitee vir Leer en Onderrig op 17 September 2020 aanvaar het
2.	Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996	Soos deur die Grondwetlike Vergadering op 8 Mei 1996 aanvaar en op 11 Oktober 1996 gewysig
3.	Beleid oor Gestremdheidstoegang, 2018	Institusionele beleid wat die US Raad op 26 Maart 2018 goedgekeur het
4.	Wet op Hoër Onderwys 101 van 1997, soos gewysig	Aanvanklik gepubliseer in Staatskoerant Nr. 18515 op 19 Desember 1997
5.	Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020)	Gepubliseer in Staatskoerant Nr. 43860 op 30 Oktober 2020
6.	Wet op Bevordering van Gelykheid en Voorkoming van Onbillike Diskriminasie 4 van 2000	Gepubliseer in Staatskoerant Nr. 20876 op 9 Februarie 2000
7.	Wet op Gebruik van Amptelike Tale 12 van 2012	Gepubliseer in Staatskoerant Nr. 35742 op 2 Oktober 2012
8.	US-reglement: Taalkomitee van die Raad (2016)	Goedgekeur deur die Raad op 26 September 2016
9.	US-reglement of -taakomskrywing: Taalbeplanning-en-bestuursadvieskomitee (sal opgestel word indien so ’n komitee aangestel word)	Sal opgestel word

13. Related and supporting documents

Nº	Document name	Status
1.	Conceptual Framework Document for Academic Literacies at Stellenbosch University, 2020	Institutional framework adopted by the Committee for Learning and Teaching on 17 September 2020
2.	Constitution of the Republic of South Africa, 1996	Adopted on 8 May 1996 and amended on 11 October 1996 by the Constitutional Assembly
3.	Disability Access Policy, 2018	Institutional policy approved by SU Council on 26 March 2018
4.	Higher Education Act 101 of 1997, as amended	First published in the Government Gazette, Nº 18515 on 19 December 1997
5.	Language Policy Framework for Public Higher Education Institutions (2020)	Published in the Government Gazette, Nº 43860 on 30 October 2020
6.	Promotion of Equality and Prevention of Unfair Discrimination Act 4 of 2000	Published in the Government Gazette, Nº 20876 on 9 February 2000
7.	Use of Official Languages Act 12 of 2012	Published in the Government Gazette, Nº 35742 on 2 October 2012
8.	SU Regulation: Language Committee of Council (2016)	Approved by Council on 26 September 2016

9.	SU Regulation or Task description: Language Planning and Management Advisory Committee (to be drafted if such a committee is appointed)	To be drafted

	Kommentaar rakende Afdeling 13: Verbandhoudende en stawende dokumente	Analise*
A1		
A2		
A3	Grondwet	**5** cf. 13.2
A4	Dit lyk reg.	**7**
A5		
A6		
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Geen kommentaar	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		
A16		
A17		
A18		
A19		
A20		
A21		
A22		
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32		
A33	Moet openbare dokumente wees	**1**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	geen kommentaar.	**7**
A43		
A44	Geen kommentaar	**7**
A45	Geen.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51		
A52		
A53		
A54		**7**
A55	geen kommentaar	**7**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Geen kommentaar	
A58		**7**
A59	sien algemeen	
A60		
A61		
A62		
A63		
A64		
A65		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A66		
A67		
A68		
A69	My siening en betoog behoort nagelees te word in JC Steyn se 2 maal bekroonde werk"Tuiste in Eie Taal" In 1980 gedruk het dit nog al die lesse van tale wereldoor. Die pedagogiek nog netso helder daaruit met MOEDERTAAL onderwys die mees belangrike beginsel Met kennis van taalkonstruksie van die moedertaal,val vreemde tale makliker in plek.Hermann Giliomee in Die Afrikaner is genadeloos oor die huidige US owerheid	**1/2**
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**6**
A71		
A72		
A73		
A74		**7**
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Geen	
A77		
A78		
A79	Korrek.	**7**
A80		
A81	Ondersteun.	**7**
A82		
A83		
A84		
A85		
A86		
A87		
A88	Neem ‘n voorbeeld an Vlaamse studente wat soepel.met annere tale omspring...	**2**
A89		
A90	Geen	**7**
A91	Dokumente van belanghebbendes by die Afrikaanse pleidooi behoort ook geraadpleeg te word.	**1**
A92		
A93		
A94		
A95		
A96	Dit is 'n gegewe dat daar 'n beroep gedoen sal word op ondersteunende wette, artikels, ens.	**7**
A97		
A98	Geen kommentaar	**7**
A99	Geen kommentaar.	**7**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105		
A106		
A107	Die genoemde wette word nie aan voldoen nie. Die duidelike uitkomste in die doelbewuste verrengeisng van die US is die konkrete en direkte weerspreking daarvan.	**2**
A108	Geen	**7**
A109	Geen kommentaar.	**7**
A110		
A111	_	
A112		
A113		
A114		
A115		
A116		
A117		
A118		
A119	Hou alles in duplikaat.	**1/2**
A120		
A121	NVT	**7**
A122	Goed so.	**7**
A123		
A124		
A125		
A126		
A127	Geen kommentaar	**7**
A128		
A129	Daar is moontlik heelwat wat SA en Stellenbosch kan leer deur te kyk hoe ander lande en gebiede hulle taal/ kultuur kwessies benader. Ons kan moontlik leer by die veetaligheid en	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	mutikulturele konteks in die Europese konteks – waar baie 'kleiner' tale (Deens, Litaus, Sloveens, ens.) en kulture omring word deur die grotes soos Engels, Duits, Frans en Russies. Dan is daar natuurlik ook die bekende situasies in België en Kanada met Franssprekende Québec – asook Katalonië en Spanje, om maar 'n paar bekende gevalle te noem. Wat beteken dit dalk vir Stellenbosch en Suid Afrika? Is daar enige idees of opsies vir die toekoms hierin vervat? Ek is nie oortuig dat die univesiteit van Stellenbosch hierdie bronne en opsies deurdringend deursoek het in die beraming van sy taalbeleid nie. Wat volg is nie 'n deeglike volledige literatuur opname nie, net 'n lys dokumente wat ek vinnig op Google gekry het: • François Vaillancourt, Dominique Lemay and Luc Vaillancourt (2007); Laggards No More: The Changed Socioeconomic Status of Francophones in Quebec, C.D. Howe Institute, Backgrounder, No. 103, August 2007 • European Parliament, 23.10.2006: REPORT on a new framework strategy for multilingualism (2006/2083(INI)), Committee on Culture and Education, Rapporteur: Bernat Joan i Marí • European Commission (2012); Special Eurobarometer 386 EUROPEANS AND THEIR LANGUAGES, REPORT, Fieldwork: February - March 2012 Publication: June 2012 • COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, Brussels, 18.9.2008, COM(2008) 566 final Multilingualism: an asset for Europe and a shared commitment, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS • EUROPEAN PARLIAMENT, WorkING PAPER, THE EUROPEAN UNION AND LESSER-USED LANGUAGES, Education and Culture Series EDUC 108 EN • COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, Brussels, 18.9.2008 COM(2008) 566 final: Multilingualism: an asset for Europe and a shared commitment, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS • Matthias Brenzinger, Tjeerd de Graaf DOCUMENTING ENDANGERED LANGUAGES AND LANGUAGE MAINTENANCE Research Institute for Languages and Cultures of Asia and Africa, Tokyo University of Foreign Studies, Japan (Contribution to the UNESCO encyclopedia of life support systems (EOLSS) 6.20B.10.3) • diversity-summary-alllang.pdf • Innocent Maja (April 2008); Towards the Human Rights Protection of Minority Languages in Africa • Jim Cummins, Marcel Danesi Heritage Languages: The Development and Denial of Canada's Linguistic Resources • John Edwards Minority Languages and Group Identity: Cases and Categories • IDRA Intercultural Development: - See more at [website address in the Excel spreadsheet] • Collier, V. "Acquiring a Second Language for School," Directions in Language and Education (1995) 1(4). • Cummins, J. Bilingualism and Minority-Language Children (Toronto, Ontario: The Ontario Institute for Studies in Education, 1981). • Cummins, J. et.al. Schooling and Language-Minority Students: A Theoretical Framework (Los Angeles, California: California State University, School of Education, 1994). • Wong-Fillmore, L. "When Learning a Second Language Means Losing the First," Early Childhood Research Quarterly (1991) 6, 323-346. • Regional and minority languages in the new Member States, synthesis_en pdf • European Coimmission (2009); Study on the Contribution of Multilingualism to Creativity,Executive Summary, Public Services Contract n° EACEA/2007/3995/2, 16 July 2009 Europublic sca/cva, Avenue Emile De Mot 8, box 4, 1000 Brussels www.europublic.com • Tove SKUTNABB-KANGAS, (2002); WHY SHOULD LINGUISTIC DIVERSITY BE MAINTAINED AND SUPPORTED IN EUROPE? SOME ARGUMENTS Guide for the Development of Language Education Policies in Europe From Linguistic Diversity to Plurilingual Education Reference Study University of Roskilde • Nick Saville (Cambridge English Language Assessment/Association of Language Testers in Europe), Esther Gutierrez Eugenio Cambridge English Language Assessment/ Association of Language Testers in Europe (2016); EUROPEAN STRATEGY ON MULTILINGUALISM - POLICY AND IMPLEMENTATION AT THE EU LEVEL, European Parliament, • Group of Intellectuals for Intercultural Dialogue (2008), Proposlals, A REWARDING CHALLENGE. HOW THE MULTIPLICITY OF LANGUAGES COULD STRENGTHEN EUROPE, set up at the initiative of the European Commission Brussels • Grin, F., 2010: "Managing languages in academia: Pointers from education economics and language economics", Paper presented at the Conference Professionalising Multilingualism in Higher Education, Luxembourg, 4 February 2010 • Barry R. Chiswick Research on the Economics of Language Book: The Economics of Language: International Analyses, (with Paul W. Miller), Routledge, 2007.	

	• Michael Hornsby and Timofey Agarin (2012): The End of Minority Languages? Europe's Regional Languages in Perspective http://www.ecmi.de/fileadmin/downloads/publications/JEMIE/2012/HornsbyAgarin.pdf • Grin, F. (2002); Using Language Economics and Education economics in language education policy, Guide for the development of Language Educatiuon Poilicies in Europe. From Linguistic Diversity to Plurilingual Education. Reference Study, Council of Europe • Grin, F Moring, T. (2002); Final Report: Support for minoroty Languages in Europe, 2002 (European Bureau for Lesser Used Languiages, European centre for Minority Issues). • European Parliament (2003); FINAL A5-0271/2003 14 July 2003 REPORT with recommendations to the Commission on European regional and lesserused languages – the languages of minorities in the EU – in the context of enlargement and cultural diversity (2003/2057(INI)), Committee on Culture, Youth, Education, the Media and Sport Rapporteur: Michl Ebner • Interarts (2004); Ex-Post Evaluation of Activities in the Field of Regional and Minority Languages 1998-2002 Final Report, European Commission • European Commission (2007); FINAL REPORT High Level Group on Multilingualism, DG Education and Culture • Yellow Window (eadc nv) (2005); A FEASIBILITY STUDY CONCERNING THE CREATION OF A EUROPEAN AGENCY FOR LINGUISTIC DIVERSITY AND LANGUAGE LEARNING Final Report, Directorate general education and Culture	
A130	Gerusstellend.	**7**
A131	Die afdeling is goed.	**7**
A132		
A133		
A134	Geen probleem nie	**7**
A135		
A136		
A137		
A138		
A139		
A140		
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Alles in drie tale	**1**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154	Geen kommentaar.	**7**
A155		
A156	Geen	**7**
A157	Duidelik	**7**
A158		
A159		
A160	US-reglement: Taalkomitee van die Raad (2016) ontbreek.	**1**
A161	Ek neem kennis van die Beleidsbepalings soos in Afdeling 13 uiteengesit	**7**
A162		
A163		
A164		
A165		
A166	Neem kennis	**7**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**6**
A168	Geen kommentaar nie.	**7**
A169		
A170		
A171		
A172	Geen spesifieke kommentaar nie.	**7**
A173		
A174		
A175		
A176		
A177		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A178	Geen	**7**
A179	Geen kommentaar	**7**
A180		
A181		
A182		
A183	Geen kommentaar.	**7**
A184		
A185		
A186		
A187	[Personal identifier redacted] het 'n griefskrif aan die Universiteit op 9 April 2021 gelewer waarin ons ons kommer en verontwaardiging oor die moontlike tersyde stelling van die 2016-taalbeleid, uitgespreek het. Dit is ons wens dat die griefskrif as 'n stawende dokument kan dien.	**1/2**
A188		
A189	Geen kommentaar	**7**
A190		
A191		
A192	Reg so.	**7**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196		
A197		
A198	Geen kommentaar	**7**
A199		
A200		
A201		
A202		
A203		
A204		
A205	Geen kommentaar nie.	**7**
A206		
A207	Ek is gelukkig met Afdeling 13	**7**
A208	geen kommentaar	**7**
A209		
A210		
A211		
A212		
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 13: Related and supporting documents	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	Good.	**7**
E6		
E7		
E8		
E9	Agree	**7**
E10		
E11		
E12	No comment	**7**
E13		
E14		
E15		
E16	None	**7**
E17		
E18		
E19		
E20	Section is fully documented.	**7**
E21		
E22	No-one if going to read through all of that.	**2**
E23		
E24	No comment	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E25		
E26		
E27	Appropriate supporting documentation.	**7**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37	See below	**7**
E38		
E39		
E40	English	**4/6**
E41	afrikaans	**4/6**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46		
E47	N/a	**7**
E48		
E49	English	**4/6**
E50	English please	**4/6**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57		
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	No Comment	**7**
E63		
E64		
E65		
E66		
E67		
E68		
E69		
E70		
E71		
E72		
E73	None	**7**
E74	Good.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4/6**
E84		
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	this is clear and understood	**7**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	No comment - I most certainly have not read most of the documents.	**7**
E91		
E92		
E93	No	**7**
E94		
E95	N/A	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	Noen	**7**
E109	Noted, thank you!	**7**
E110	Consulted relevant documents but what is lacking is the consultation of one or two books or journal articles that are academic research based.	**1**
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	Good	**7**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

14. Woordelys met terme, afkortings en akronieme

Hierdie woordelys is ’n bylaag by die *Taalbeleid* en kan, met die goedkeuring van die Akademiesebeplanningskomitee (ABK), bygewerk word met die mees relevante taalverwante terminologie, afkortings en akronieme wat by die Universiteit Stellenbosch in gebruik is.

ABK	Die **Akademiesebeplanningskomitee** is ’n staande subkomitee van die Senaat.
ABR	Die **Akademiesebelangeraad** is ’n studenteleierskapstruktuur wat uit die verkose klasverteenwoordigers van elke fakulteit bestaan.
Akademiese geletterdhede	Die term verwys na die vereiste diskoersvaardighede vir sukses in die hoër onderwys in teks-, digitale, visuele, gebare-, syfer- en ander kommunikasiemodusse wat aan verskillende dissiplines eie is én wat verskillende dissiplines oorspan. ’n Persoon wat in die akademiese geletterdhede van ’n dissipline vaardig is, beskik oor **akademiese taalvaardigheid** in daardie dissipline.
CHEC	Die **Kaapse Hoëronderwyskonsortium** (die akroniem is vir die Engelse naam) is ’n maatskappy sonder winsoogmerk wat die vier openbare universiteite in die Wes-Kaap verteenwoordig, naamlik die Kaapse Skiereiland Universiteit vir Tegnologie (KSUT), die Universiteit Stellenbosch (US), die Universiteit van Kaapstad (UK) en die Universiteit van Wes-Kaapland (UWK).
Epistemiese/Epistemologiese toegang	Die term verwys die proses van suksesvolle kennisverwerwing, -skepping en -verspreiding deur middel van instaatstellende leer- en onderrigpedagogieë.
IKT	Inligtingskommunikasietegnologie
Inheemse tale	Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel en wat tot die Suid-Bantoetaalfamilie behoort (met “Bantoe” in die suiwer taalkundige betekenis). In die literatuur en sommige politieke dokumente praat ook van “Afrikatale” om na hierdie tale te verwys.
IT	Inligtingstegnologie
Meertaligheid	Dit verwys na die gebruik van meer as een taal vir ’n verskeidenheid doeleindes, op verskillende vaardigheidsvlakke. Individuele meertaligheid (oftewel veeltaligheid) verwys na ’n persoon se repertoire van taalgebruik, byvoorbeeld Sesotho vir basiese gesprekke in dienslewering situasies, Engels vir akademiese studie en isiXhosa vir kommunikasie in gesinsverband. In literatuur oor meertaligheid verwys samelewingsmeertaligheid na formele taalreëlings (of -beleide) in gemeenskappe waarin sprekers van verskillende tale saamleef. Samelewingsmeertaligheid impliseer nie noodwendig individuele meertaligheid nie.
NKR	Nasionale Kwalifikasieraamwerk
Pedagogiese behoefte	Die term verwys na leeromgewings en -geleenthede wat epistemologiese (kennis)toegang moontlik maak, diverse leervoorkeure fasiliteer, aktiewe studie in die hand werk, die middele voorsien om begrip en insig te verkry, en die konstruksie van robuuste (kenners)identiteite bevorder.

Pedagogies verantwoordbaar	Die term verwys na leerfasilitering wat in studente se pedagogiese behoefte voorsien deur die "toepassing van outentieke beginsels op die ontwerp van leer vir hoër onderwys". Hierdie beginsels sluit in "relevansie vir die werklike wêreld", "veelvuldige sienings", "gesamentlike kennisbou" en "outentieke assessering'' (Herrington, A & Herrington, J. 2008. *What is an Authentic Learning Environment?* IGI Global; eie vertaling).
Suid-Afrikaanse amptelike tale	Die term verwys na die elf amptelike tale van Suid-Afrika wat in die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika 1996 gespesifiseer word, naamlik Afrikaans, Engels, isiNdebele, isiXhosa, isiZulu, Sepedi, Sesotho, Setswana, siSwati, Tshivenda en Xitsonga.
TBB-advieskomitee	Taalbeplanning-en-bestuursadvieskomitee
Tolking	Die term verwys na 'n aktiwiteit wat beoog om gesproke of gebarebetekenis akkuraat uit een taal na 'n ander oor te dra in 'n bepaalde omstandigheids- of institusionele konteks. In onderwysverband geskied gesproke en/of gebaretolking gewoonlik in simultane modus (intyds op die perseel, met monitering van uitsette en die handhawing van minimum sloertyd tussen die oorspronklike en getolkte boodskappe) en met behulp van dissiplinespesifieke terminologie. Hoewel simultane tolking normaalweg op die perseel geskied, met die tolke fisies in die klaskamer, kan dit ook aanlyn gebeur (waar die tolke en/of heelparty of alle deelnemers nie op die perseel aanwesig is nie) in die konteks van aanlyn leer en onderrig. Die doel van opvoedkundige tolking is om akademiese toegang en sukses in 'n pedagogies verantwoordbare, meertalige leeromgewing te fasiliteer. Belangrik: Die begrip "simultane" tolking impliseer dat die tolking intyds of direk geskied. "Op die perseel" of "aanlyn" is dus 'n noodsaaklike aanwyser, want dit bepaal of die tolke fisies in die klas teenwoordig gaan wees (dan sal die tolking op die perseel geskied), en of simltane afstandstolking gebruik gaan word (dan vind die tolking aanlyn plaas).
Transtaligheid	Dit is 'n versamelterm vir 'n konteks waarin meertalige persone die taalhulpbronne tot hulle beskikking gebruik om met mekaar en met tekste om te gaan om betekenis te skep. In klaskamerverband is die doel om leer deur middel van verskeie strategieë te verdiep, wat insluit sonder om beperk te wees tot oorskakeling tussen tale (*code switching*), vertaalpraktyke, dubbeltaligheid (*co-languaging*) en tolking, sonder enige poging om kommunikasie of omgang met 'n teks tot een taal of taalvariëteit te beperk.
US	Universiteit Stellenbosch
Vertaling	Dit verwys na 'n aktiwiteit wat beoog om skriftelike betekenis in 'n bepaalde situasie of institusionele konteks akkuraat uit een taal na 'n ander oor te dra. Die doelwit van professionele vertaling is om te verseker dat die bron- en doelteks albei dieselfde boodskap oordra, met inagneming van die teksfunksie, die taalreëls, skryfkonvensies en idiomatiese gebruik van albei tale, en die tersaaklike terminologie. Omdat professionele vertalings skriftelik geskied, moet dit goed afgeronde produkte wees. Daar word onderskei tussen vertaling (die oordrag van skriftelike idees uit een taal in 'n ander) en tolking (die oordrag van idees wat mondelings of deur gebare gekommunikeer word, soos met gebaretaal).

14. Glossary of terms, abbreviations and acronyms

This glossary is an addendum to the *Language Policy* and may be updated with the most relevant language-related terminology and acronyms used

at Stellenbosch University, with approval by the Academic Planning Committee.

AAC	The **Academic Affairs Council** is a student leadership structure formed by the elected class representatives from each faculty.
APC	The **Academic Planning Committee** is a standing sub-committee of Senate.
Academic Literacies	**Academic Literacies** refer to the discourse competences required for success in higher education in textual, digital, visual, gestural, numeral and other modes of communication specific to and across different disciplines. An individual that is competent in the academic literacies of a discipline, would have **academic language proficiency** in that discipline.
CHEC	**Cape Higher Education Consortium (CHEC)**, a not-for-profit company that represents the four public universities in the Western Cape, i.e., the Cape Peninsula University of Technology (CPUT), Stellenbosch University (SU), the University of Cape Town (UCT) and the University of the Western Cape (UWC).
Epistemic access	**Epistemic access** or Epistemological access is the successful process of knowledge acquisition, creation and dissemination through enabling learning and teaching pedagogies.
ICT	Information Communications Technology.
Indigenous languages	**Indigenous languages** are languages that have their heritage roots in Africa (also referred to as African languages in literature and some policy documents) and that belong to the Southern Bantu language family, where 'Bantu' is used purely as a linguistic term.
Interpreting	**Interpreting** is an activity that aims to transfer spoken or signed meaning accurately from one language to another within a specific situational or institutional context. In educational contexts, spoken and/or signed interpreting are usually performed in the simultaneous mode (on-site in real time, monitoring their output while maintaining a short time lag between the original and interpreted messages) and utilising discipline-specific terminology. While simultaneous interpreting will usually take place on-site, with the interpreters present in class, simultaneous interpreting may also take place online (where the interpreters and/or several or all of the participants in the interpreted lecture may be located off-site) in the context of online learning and teaching. The aim of educational interpreting is to facilitate academic access and success in a pedagogically sound, multilingual learning environment. It is important to note that the concept of "simultaneous" interpreting indicates that the interpretation takes place in real-time or live. "On-site or online" are necessary qualifiers to indicate whether the interpreters are physically present in class, in which case the interpretation will take place on-site, or whether remote simultaneous interpreting will take place, i.e. the interpretation takes place online.
IT	Information Technology.
LPM advisory committee	Language Planning and Management Advisory Committee.
Multilingualism	**Multilingualism** is the use of more than one language for a variety of purposes, at different levels of proficiency. Individual multilingualism (also called plurilingualism) refers to a person's repertoire of language use; e.g., using Sesotho for basic conversation in service encounters, English for academic studies and isiXhosa for communication in the family. In literature on multilingualism,

	societal multilingualism refers to formal language arrangements (or policies) in communities where speakers of different languages co-exist. Societal multilingualism does not necessarily mean individual multilingualism.
NQF	National Qualifications Framework.
Pedagogical need	**Pedagogical need** refers to learning contexts and opportunities that enable epistemological (knowledge) access, facilitate diverse learning preferences, promote active engagement, provide the means through which cognition and understanding are achieved, and advance the construction of robust (knower) identities.
Pedagogically sound	**Pedagogically sound** facilitation of learning is responsive to students' pedagogical need through the "application of authentic principles to the design of learning for higher education". These principles include "real world relevance'', "multiple perspectives'', "collaborative construction of knowledge'' and "authentic assessment'' (Herrington, A. Herrington, J. (2008). *What is an Authentic Learning Environment*. IGI Global.
South African official languages	South African official languages refers to the eleven official languages of South Africa specified in the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, namely Afrikaans, English, isiNdebele, isiXhosa, isiZulu, Sepedi, Sesotho, Setswana, siSwati, Tshivenda and Xitsonga.
SU	Stellenbosch University.
Translation	It refers to an activity that aims to transfer written meaning from one language to another within a specific situational or institutional context. The objective of professional translation is to ensure that both texts communicate a similar message, while taking into account the text function, the rules of grammar of both languages, their writing conventions, their idiomatic usage, and the applicable terminology. The written nature of professional translations requires them to be well finished products. A distinction is made between translation, which consists of transferring ideas expressed in writing from one language to another, and interpreting, which consists of transferring ideas expressed orally or through signing (as in the case of sign language).
Translanguaging	This is an umbrella term for a context in which multilingual persons use the linguistic resources at their disposal to engage with each other and with texts to create meaning. In a classroom context the purpose is to deepen learning using a variety of strategies, including (but not limited to) code switching, translation practices, co-languaging and interpreting, without any attempt to limit communication or engagement with text to one language or variety of a language.

	Kommentaar rakende Afdeling 14: Lys van terme, afkortings en akronieme	Analise*
A1		
A2		
A3	Irrelivant.	**7**
A4	Perfek	**7**
A5		
A6	Afrikaans is 'n inheemse taal. Verander asb. die inheemse tale term.	**1**
A7		
A8		
A9		
A10		
A11	Akkoord	**7**
A12	Geen kommentaar	**7**
A13		
A14	Ditto	**7**
A15		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A16		
A17		
A18		
A19		
A20		
A21		
A22		
A23		
A24		
A25		
A26		
A27		
A28		
A29		
A30		
A31		
A32	Kommentaar op paragraaf 14: Woordelys Die volgende definisie van ïnheemse tale" word verskaf: "Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel en wat tot die Suid-Bantoetaalfamilie behoort (met 'Bantoe' in die suiwer taalkundige betekenis). In die literatuur en sommige politieke dokumente praat ook van 'Afrikatale' om na hierdie tale te verwys." Hierdie definisie is feitlik heelhuids oorgeneem van die definisie wat in THE LANGUAGE POLICY FRAMEWORK FOR PUBLIC HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS vir "indigenous languages"gevind word: "Languages that have their heritage roots in Africa (also referred to as African languages in literature and some policy documents) and that belong to the Southern Bantu language family, where 'Bantu' is used purely as a linguistic term. An indigenous language is a language that is native to a region or country and spoken by indigenous people." Hierdie oorname getuig van politieke gedienstigheid deurdat die werklikheid van Afrikaans misgekyk word. Die benaming "Afrikaans" is 'n onbetwisbare aanduiding dat dit 'n Afrika-taal is wat in Suidelike Afrika ontstaan het. Dit is nie 'n Europese taal, soos Engels, nie. Artikel 6(2) van die Grondwet bepaal: "Gesien die historiese inkorting van die gebruik en status van die inheemse tale van ons mense, moet die staat praktiese en daadwerklike maatreëls tref om die status van die tale te verhoog en hul gebruik te bevorder." Geen definisie van "inheemse tale" word verskaf nie en daar kan geen twyfel bestaan dat die Afrikaans insluit nie. Regter Cameron het tewens in paragraaf 48 van sy uitspraak saamgestem dat Afrikaans 'n inheemse taal is: "Afrikaans has been recognised in this Court as 'one of the cultural treasures of South African national life'. The flood-tide of English risks jeopardising the precious value of our entire indigenous linguistic heritage. Gelyke Kanse is entitled to invoke that risk. This is because the march of history both in South Africa and globally seems relentlessly hostile to minority languages, including Afrikaans, which is the mother tongue of some seven million on a planet inhabited by seven billion people." Hierdie definisie in die konsep-Taalbeleid behoort dus in die lig van bogenoemde geskrap te word en Afrikaans moet as 'n inheemse taal die nodige beskerming te geniet.	**1**
A33	Moet duidelik uiteengesit wees	**7**
A34		
A35		
A36		
A37		
A38		
A39		
A40		
A41	Sien algemene kommentaar	**7**
A42	geen kommentaar.	**7**
A43		
A44	Geen kommentaar	**7**
A45	Geen.	**7**
A46		
A47		
A48		
A49		
A50		
A51		
A52		
A53		
A54		

A55	geen kommentaar	**7**
A56	Geen kommentaar.	**7**
A57	Geen kommentaar	**7**
A58		
A59	sien algemeen	**7**
A60		
A61		
A62		
A63		
A64		
A65		
A66		
A67		
A68		
A69		
A70	Reg, sluit Afrikaans in	**7**
A71	Ek verskil van die definisie van "inheemse tale" wat bepaal dat dit tot die Suid-Bantoetaalfamilie moet behoort om te kwalifiseer. Afrikaans is 'n inheemse taal siende dat dit in Suid-Afrika ontstaan en ontwikkel het.	**1**
A72		
A73	definieer "billike toegang"	**1**
A74		
A75	100% in eenstemming	**7**
A76	Geen	**7**
A77		
A78		
A79	Nie beskikbaar in dokument nie.	**7**
A80		
A81	Aanvaarbaar.	**7**
A82		
A83		
A84	Inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A85		
A86		
A87		
A88		
A89		
A90	Kennis geneem	**7**
A91	.	
A92		
A93		
A94		
A95		
A96	Geen Afdeling 14 aangeheg nie.	**7**
A97		
A98	Geen kommentaar	**7**
A99	Geen kommentaar.	**7**
A100	Soos hierbo genoem	**7**
A101		
A102		
A103		
A104		
A105	Goed so. Die lys van terme wat omskryf kan word kan moontlik uitgebrei word met terme soos: taalvaardigheidsontwikkeling; handboekvaardighede; taalvakke; nie-taalvakke; taalgebruik in geskrewe verband; taalgebruik in gesproke verband; ensomeer Oorweging kan geskenk word aan 'n standaard formaat vir die definiëring van konsepte en terme soos die gebruik is by woordeboeke. [Verwys ook na kommentaar onder Algemene Kommentaar.]	**1**
A106		
A107	Daar is nie veel fout te vind met hierdie aspekte nie. Die uitvoering van die beleid en die totstandkoming van die beleid is die wesenlike probleem.	**7**
A108	Geen	**7**
A109	Geen kommentaar.	**7**
A110		
A111	_	**7**
A112	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel	**1**
A113		
A114		
A115		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A116	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel	**1**
A117	Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel	**1**
A118		
A119	In taal wat gebruik word.	**7**
A120	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel	**1**
A121	NVT	**7**
A122	Verstaan dit	**7**
A123		
A124	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel	**1**
A125		
A126		
A127	Geen kommentaar	**7**
A128	Die uitsluiting van Afrikaans uit die definisie van inheemse tale is onverstaanbaar en onaanvaarbaar. Suid-Afrika is die land waar Afrikaans ontstaan het en Suid-Afrika is die enigste land ter wereld waar Afrikaans beduidend gebruik word. Dit maak Afrikaans per definisie ‘n inheemse taal. Hierdie (foutiewe) uitsluiting dui op die onderliggende benadering van onderdrukking van Afrikaans as ‘n LOLT by die US, wat duidelik sigbaar is in die formulering van die US Taalbeleid.	**1**
A129		
A130	Verhelderend.	**7**
A131	Inheemse tale, die verduideliking hier hou baie probleme in, eerstens Bantoe tale is net 'n paar van die amptelikke tale, as slegs Bantoe tale inheemse tale is, dan wat is die Nama-, San- en Khoitale of Afrikaans. Die beskrywing hier is diskrimineerend teen oor die ander tale wat eie is aan die land.	**1**
A132		
A133		
A134	Ek sou Afrikaans as inheemse taal insluit. Dit het in Afrika ontstaan, al het dit Europese wortels. Indien die Universiteit van Stellenbosch verkies om Afrikaans nie as inheemse taal te sien nie, sou ek eerder al die pad wou gaan en Afrikaans as akademiese taal wou insluit as deel van die groter Nederlands-Vlaamse taal (en dus ook 'n internasionale taal). Maar dit sou 'n doelbewuste keuse moes wees, en nie iets wat ek dink die meeste Afrikaansprekendes vandag nog sou voorstaan nie. Die huidige opset, waar Afrikaans nie as internasionale (of selfs Europese taal) erken word nie (in teenstelling met Engels), maar ook nie as inheemse taal nie (in teenstelling met die ander Afrika-tale), is onlogies en teenproduktief vir die voortbestaan van die taal, in my opinie.	**1**
A135	In die definisie van "Inheemse tale" behoort die Khoi-, San- en Namatale ook ingesluit te word.	**1**
A136		
A137		
A138		
A139		
A140		
A141		
A142		
A143	In orde	**7**
A144		
A145	Billik en aanvaarbaar.	**7**
A146		
A147	Die Taalsentrum sal hiermee help	**3**
A148		
A149		
A150		
A151		
A152		
A153		
A154		
A155		
A156	Geen	**7**
A157	Duidelik	**7**
A158		
A159	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel	**1**
A160	Inheemse tale: Afrikaans nie ingessluit onder hierdie rubriek nie:	**1**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Afrikaans het op Afrika-bodem ontstaan as gevolg van taalkontak tussen inheemse mense wat sprekers was van Khoi-tale, die slawe uit die Ooste en sprekers van Europese tale (veral sprekers van 17e eeuse Nederlands). Die vooraanstaande taalkundige en Akademielid, prof Hans du Plessis, verwys trouens na Afrikaans as 'n Afro-Germaanse taal. Dit gee m.i. 'n goeie aanduiding van die Afrika-oorsprong van die taal, asook haar Europese bande. Daar is taalwetenskaplik geen twyfel oor die oorsprong van hierdie taal nie! Die DHOO se siening getuig jammerlik van politieke vooroordeel en taalwetenskaplike onkunde. Dit is daarom bedenklik dat die US nie sy taalwetenskaplike huiswerk gedoen het nie.	
A161	Ek neem kennis van die Beleidsbepalings soos in Afdeling 14 uiteengesit	**7**
A162	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A163	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A164		
A165		
A166	Neem kennis	**7**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**6**
A168	Die definisie van inheemse tale is uitsluitend en diskriminerend. Hoewel dit so deur die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) gebruik word, kan die foutiewe en aanvegbare definisie van die departementele beleid nie deur 'n hoër onderwysinstelling soos die US onderskryf en gebruik te word nie. Dit moet ook erkenning gee aan Afrikaans en tale van die Khoisan-taalfamilie as inheems.	**1**
A169		
A170	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A171	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A172	Inheemse taal Soos tevore genoem, is die uitsluiting van Afrikaans uit hierdie groep 'n growwe mistasting wat onverwyld reggestel moet word. Die feit dat die DHOO oënskynlik politiek speel deur hierdie soort uitsluiting, beteken nie die US hoef daarop in te koop deur dit te bevestig nie. Tensy die US se Bestuur natuurlik daarmee saamstem, wat die enigste logiese afleiding is wat gemaak sal kan word as dit so in die finale weergawe van die beleid bly staan. Pedagogies verantwoordbaar In die (enkele) bron wat geselekteer is om hierdie term te verklaar, word geensins verwys na doeltreffende leer as 'n deel van pedagogiese verantwoordbaarheid nie. Dit is 'n groot tekortkoming. Verder kan daar ook gevra word wie sal bepaal wat studente se "pedagogiese behoefte" is en waarvolgens dit bepaal sal word. Om vir mense wat pas skoolverlaters is te vra om 'n voorkeuronderrigtaal aan te dui, byvoorbeeld, is beslis nie erkenning of getroue meting van 'n pedagogiese behoefte nie. Redelikerwys uitvoerbaar • Hierdie begrip word ernstig oorgebruik in die beleid en lees deurgaans soos 'n agterdeur wat oopgehou word vir willekeurige afwykings op grond van motiverings waarvoor daar geen duidelike raamwerk vir beoordeling in die beleid gegee word nie.	**1**
A173	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A174	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A175	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A176	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A177	Die afdeling behoort as volg herskryf te word: Definisie van inheemse tale: Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel.	**1**
A178	Hier sou Afrikaans ook bygevoeg moet word as inheemse taal by die defnisie van inheemse tale.	**1**
A179	Geen kommentaar	**7**

A180	Kry die nuwe Afrikaanse Woordelys en spelreëls!	**7**
A181		
A182	Afrikaans aan US verdien voorkeurstatus en dus moet terme, afkortings en akronieme hoofsaaklik in Afrikaans gegee word waarna die Engelse vertalings kan volg.	**4**
A183	Uiters skokkend dat Afrikaans nie geag word 'n inheemse taal te wees nie. Wat is Afrikaans as dit nie inheems is nie? Dit is hiér geskep en beïnvloed deur ander inheemse tale wat dit in wese laat verskil het van Nederlands.	**1**
A184		
A185		
A186		
A187	Dit is duidelik en word op gepaste wyse uitgelig. Ons het nie daarmee 'n probleem nie.	**7**
A188		
A189	Bantu-tale word deesdae Ntu-tale genoem. Afrikaans word ook wel as inheemse taal erken.	**1**
A190		
A191	Verskoon my onkunde, maar van wanneer is Afrikaans nie as 'n inheemse taal beskou nie? Dit is die enigste taal van al elf amptelike tale wat direk na die kontinent van sy oorsprong verwys.	**1**
A192	Reg so.	**7**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaanssprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195		
A196	Die US het nog altyd die nasionale taalbeleid as ʼn raamwerk beskryf waaraan nie volledig voldoen hoef te word nie. Die insluiting van die definisie van Afrikaans as uitheemse taal lyk dus na ʼn doelbewuste keuse, een wat mense nie sal vergeet nie. Dit verstom dat ʼn universiteit soos die US ʼn wetenskaplik bedenklike definisie soos dié kan aanvaar, een waarvolgens die Bantu-tale as die enigste inheemse tale in die land geld. Dit is grof en beledig die sprekers van Afrikaans en van die Khoi- en Boesmantale.	**1**
A197		
A198	Geen kommentaar	**7**
A199		
A200		
A201		
A202		
A203		
A204		
A205	Die definisie van inheemse tale is uitsluitend en diskriminerend. Hoewel dit so deur die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) gebruik word, kan die foutiewe en aanvegbare definisie van die departementele beleid nie deur ʼn hoër onderwysinstelling soos die US onderskryf en gebruik te word nie. Dit moet ook erkenning gee aan Afrikaans en tale van die Khoisan-taalfamilie as inheems.	**1**
A206		
A207	Ek is gelukkig met Afdeling 14	**7**
A208	geen kommentaar	**7**
A209		
A210		
A211		
A212		
A213		
A214		

	Comment(s) on Section 14: Glossary of terms, abbreviations and acronyms	Analysis*
E1		
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only	**4**
E5	Not well.This must be re- visited it must only acronyms not abbreviations and glossary and this section must be at the beginning of the policy document.	**1**
E6		
E7		
E8		
E9	NA	**7**
E10		
E11		
E12	No comment	**7**
E13		
E14		
E15		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E16	None	**7**
E17		
E18		
E19		
E20	Glossary is in order.	**7**
E21		
E22	Why have IT and ICT, they are the same thing, but thats fine.	**1**
E23	How come Afrikaans is not described and affirmed as an indigenous language? How come the actual geographical reach of Afrikaans is ignored? As a Namibian, who obtained their MA in Afrikaans and Dutch, nogal, it is worrisome that my Alma Mater ignores the history and development of one of the youngest languages in the world for the sake of political conformity. Quote is by Prof Hein Willemse from UP: "Afrikaans more black than white Afrikaans is a southern African language. Today six in 10 of the almost seven million Afrikaans speakers in South Africa are estimated to be black. It's a figure that will by all indications increase significantly in the next decade. Like several other South African languages, Afrikaans is a cross-border language spanning sizeable communities of speakers in Namibia, Botswana and Zimbabwe. In South Africa and Namibia it's spoken across all social indices, by the poor and the rich, by rural and urban people, by the under-educated and the educated."	**1**
E24	No comment	**7**
E25		
E26		
E27	Appropriate.	**7**
E28		
E29		
E30		
E31		
E32		
E33		
E34		
E35		
E36		
E37		
E38		
E39		
E40	English	**4**
E41	afrikaans	**4**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45		
E46	This helps a lot in some of my modules having these terms in various languages	**6**
E47	N/a	**7**
E48		
E49	English	**4**
E50	English please	**4**
E51		
E52		
E53		
E54		
E55		
E56		
E57		
E58		
E59		
E60	No comment	**7**
E61		
E62	The definition of "Indigenous languages" must be expanded to recognise Afrikaans as a language which originated and flourished in South Africa.	**1**
E63	Indigenous languages are languages that have their heritage roots in Africa.	**1**
E64	Indigenous languages are languages that have their heritage roots in Africa.	**1**
E65	Indigenous languages are languages that have their heritage roots in Africa.	**1**
E66	Indigenous languages are languages that have their heritage roots in Africa.	**1**
E67	Indigenous languages are languages that have their heritage roots in Africa.	**1**
E68	Indigenous languages are languages that have their heritage roots in Africa.	**1**
E69	Indigenous languages are languages that have their heritage roots in Africa.	**1**
E70		
E71		
E72		
E73	None	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E74	Good.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		
E77	No comment	**7**
E78		
E79		
E80		
E81		
E82		
E83	All good	**7**
E84	I understand that the definition of "indigenous language" comes from official government documentation, but it would be disingenuous of the University as a thought leader to not make provision for the expansion of the definition based on linguistic narratives.	**1**
E85	Geen kommentaar	**7**
E86	these are all clear	**7**
E87		
E88	No	**7**
E89		
E90	No comment	**7**
E91		
E92		
E93	No	**7**
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**
E96		
E97		
E98		
E99		
E100	No comment	**7**
E101		
E102		
E103		
E104		
E105		
E106	No comment	**7**
E107		
E108	None	**7**
E109	No comment, thank you!	**7**
E110	I am impressed about academic literacies. Without necessarily suggesting that it is perfect, my view is that this section has been done by specialists in the fields dealing with the explained terms and concepts.	**7**
E111		
E112		
E113		
E114		
E115	Good	**7**
E116	No comment.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

Algemene kommentaar | General comments

	Algemene kommentaar	Analise*
A1	Hou asb afrikaans by US! Die media maak US se naam so sleg! Dis onnodig! Afrikaanse borge gaan onntrek! Dit gaan nie goed wees vir US nie! Maties is beste kampus in SA! Hou dit asb so!	**4**
A2	US word onnodig sleg gemaak in media agv taalbeleid! Hou asb US meertalig en herstel US se naam! US is beste en mooiste kampus in SA ! Asb bevorder afrikaans en engelse onderrig	**2**
A3	US moet EERS Afrikaans wees. Dis by verre die oorgrote voertaal. En dan die ander ...	**4**
A4	Dankie vir die positiewe pogings om verdeeldheid teen te werk.	**7**
A5	Hou 'n referendum en implimenteer die taal wat die meerderheid vd studente en personeel verkies	**3**
A6		
A7	Die Universiteit van Stellenbosch sal n fatale fout begaan in terme van die voortbestaan van die instansie indien hulle die Afrikaanse segment van studente vervreem. Vir jare het hierdie studente en ouers die instansie help dra en floreer op verskeie vlakke...waarvan finansies ook n groot deel uitmaak. Groot bydraes is gelewer en dit sonder stakings, grootskaalse vandalisme en chaos. Afrikaans en die Afrikaanse studente was nog altyd die hartklop van die Universiteit van Stellenbosch. Sonder hierdie groep studente se ondersteuning kan die Universiteit maar sy deure sluit. Jy byt mos immers nie die hand wat jou voed nie, of hoe? Die akademiese instelling in SA wat sy keuse openlik gaan maak vir AFRIKAANS sal die instelling word wat in die toekoms sal floreer. Van n bekommerde Afrikaanssprekende oud-Matie met kinders wat só graag ook Stellenbosch toe wil gaan.	**2**
A8	Die Universiteit van Stellenbosch sal n fatale fout begaan in terme van die voortbestaan van die instansie indien hulle die Afrikaanse segment van studente vervreem. Vir jare het hierdie studente en ouers die instansie help dra en floreer op verskeie vlakke...waarvan finansies ook n groot deel uitmaak. Groot bydraes is gelewer en dit sonder stakings, grootskaalse vandalisme en chaos. Afrikaans en die Afrikaanse studente was nog altyd die hartklop van die Universiteit van Stellenbosch. Sonder hierdie groep studente se ondersteuning kan die Universiteit maar sy deure sluit. Jy byt mos immers nie die hand wat jou voed nie, of hoe? Die akademiese instelling in SA wat sy keuse openlik gaan maak vir AFRIKAANS sal die instelling word wat in die toekoms sal floreer. Van n bekommerde Afrikaanssprekende oud-Matie met kinders wat só graag ook Stellenbosch toe wil gaan.	**2**
A9	Met die huidige beleid, staan een feit soos 'n paal bo water: binne maksimum 5 jaar sal Afrikaans totaal verdwyn as onderrig en administratiewe taal en sal 'n mens jou gelukkig kan ag as jy dit hier en daar informeel op die kampus hoor. Afrikaans het hierdie instelling gebring waar hy is. Indien Afrikaans dan so gelyk behandel word soos deur die universiteit beweer, waarom het ek dit dan nie EEN keer tydens die eerstejaarsverwelkoming op Coetzenburg laasjaar gehoor nie? Ek verstaan julle dilemma t.o.v. druk van verskeie oorde, daarom is die Universiteit skaam en verskonend om die Taal te gebruik.	**2**
A10	Taal en daarom taalbeleid, bepaal kultuur of kultuurloosheid van 'n instansie soos die US. Wees uiters versigtig om nie verskeur te word tussen populisme en wat die regte en eerlike ding is wat gedoen moet word nie. Beide gaan sy eiesoortige geveg en gevolge hê - kies met wysheid vir die toekoms en moenie teen die pyne van nou en hier vaskyk nie.	**2**
A11	Goed geformuleerde en verantwoorde beleid. Ek gaan ook akkoord met reëlings wat die bepaling van aanvraag vir die Afrikaanse aanbod bepaal en dit "afskakel" wanneer daar geen aanvraag is nie.	**7**
A12	NB AFRIKAANS, AS "n ONDERIGTAAL BY UNIVERSITEIT STELLENBOSCH.... MOET BEHOU WORD. Verwys gerus na Potchefstroom Universiteit PU vir CHO) waar meertaligheid suksesvol toegepas word. Vir voornemende studente wat NIE aan die US se meertaligheidsbeleid gehoor wil gee nie, kan by enige van die vele ander opleidings-instansies gaan inskryf.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A13	Afrikaans moet die akedemies onderrig as primere voertaal bly en nie net altyd aangepas word omdat afrikaanse studente ook ander tale magtig is nie. Moeder taal onderrig self op tersiere vlak is van kardinale vlak om ten volle alle vakke te begryp en doeltreffend te bestudeer en nie ure aan vertalings uit eng na afr te spandeer nie.	**4**
A14	Dis onverstaanbaar dat in 'n provinsie met moontlik sowat die helfte van die inwoners Afrikaanssprekend en drie van die vier universiteite reeds met Engels as voertaal (sonder U.S. se probleme om 'inklusiwiteit' te probeer bevorder) U.S. moes afgewyk van sy oorspronklike Afrikaans-as-voertaal-beleid. Baie energie en koste kon/kan bespaar word. Studente, ongeag ras of herkoms, behoort hul keuse van universiteit volgens hul taalvoorkeur te kan doen. 'n Student sal moedswillig wees, met bedenklike motiewe, indien 'hy hom opdring aan 'n leerinstelling waar hy nie tuishoort nie en dan nog eise stel!	**2**
A15	Ek ondersteun die beleid.	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A16	Herformuleer die beleid sodat Afrikaans, Engels & Xhosa 'n gelykwaardige posisie beklee	**3/5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A17	Afrikaans moet as 'n moderne akademiese taal beskerm word - meer so deur die Universiteit van Stellenbosch as enige ander instansie. Enige ander oorweging is sekonder.	**1**
A18		
A19	Moenie vir Afrikaanssprekendes hul enigste universiteit in Wes-kaap ontoeganklik maak nie. Hulle wil graag hul steun gee waar hul taal respekteer word.	**2**
A20	Ek het vanaf 1983 tot 1985 'n BRek graad behaal op Stellenbosch. Dit was in Afrikaans. Ek het selde indien ooit na 1991 enige verslae geskryf Afrikaans. In sekere vakgebiede maak dit nie sin om iets in Afrikaans te doen nie, want sodra jy in werksituasie kom word alles in Engels gedoen. Dat daar plek is vir Afrikaans in sekere vakgebiede is seker waar, maar in ander is dit vermors van tyd. Dit daar gelaat. As 'n Alumni, indien ek iets in Engels kry, wetend dat my huistaal Afrikaans is gaan ek nie eens moeite doen om dit te lees nie.	**2**
A21	Dis eenvoudig. Daar is die afgelope klompie jare 'n hewige bakleiery tussen die meer, sal ons maar sê, behoudende akademici en alumni van Stellenbosch Universiteit (Hermann Giliomee, Adv Heunis, Christo Viljoen et al) en nou ook Willa Boezak wat voel dat Afrikaans afgeskeep word op die kampus. Aan die ander kant is die groepering waarby ek my skaar (Wim de Villiers, Lesley van Rooi, George Steyn, Jonathan Jansen et al) wat voel dat regstelling en transformasie nog nie bereik is by die US nie. Soos Lina Spies sê, het die taal debat 'n totale ideologiese inslag gekry. Baie Bruin afrikaanssprekendes vertrou, aldus Spies, nie die wit stryders vir die taal nie weens agterdog dat dit meer gaan oor die 'Afrikanersaak' as die belange van die Afrikaanstalige studente. https://www.litnet.co.za/in... Die 'geveg' het al 'n draai gaan maak in die Hooggeregshof waar die 'Gelyke Kanse' groepering die loef afgesteek is. Die Rektor, Wim de Villiers, word ook (verkeerdelik) gekritiseer dat hy gekonkel het met die aanstelling van die nuwe Kanselier, Regter Edwin Cameron, wat die 'Gelyke Kanse' uitspraak gelewer het in die Grondwetlike Hof. In vanjaar se Konvokasie verkiesing was die stryd om die Voorsitterskap juis oor Afrikaans op die US. Met die verkiesing van Adv Heunis en sy 'stalgenote', soos die Burger hulle noem, word die polemiek nou verhef tot 'n hoër vlak. Ek is op rekord dat ek De Villiers en die Senaat se visie vir die US ten volle ondersteun Die Universiteit van Stellenbosch het 'n ongelukkige verlede van Afrikaans en Afrikaner hegemonie. Die transformasie projek is goed op koers maar nog nie voltooi nie. Intussen is veral die 'ouer garde' ontstoke en verlang terug met heimweë na hul ou Afrikaanse /Afrikaner heimat. Daardie dae is verby. Maar, bygesê, het hierdie nuwe petalje oor geforseerde Afrikaans in 'n koshuis(e) niemand enige gunste bewys nie. Dis bloot laf en die administrasie moet dit hokslaan voordat dit enige verdere skade kan doen. Natuurlik het die 'behoudendes' onmiddelik van hulle laat hoor en het hul mondstuk, Die Burger, dit wyd rugbaar gemaak in hoofopskrifte. Die rektor, die Senaat en die ganse administasie word nou van vooraf beskuldig van taal rassisme en verkla die DA die Universiteit nou by die Menseregte Kommissie. Prof Jonathan Jansen tweet : "The day I believe the DA is serious about mother tongue (Afrikaans) at Stellenbosch is the day I see them agitating for the teaching of mother tongue (isiXhosa) in the schools & universities of the Western Cape. Until then, their political visits to SU counts as rank opportunism." Vir my is dit 'n tipiese geval van oor-reaksie en 'overkill' waar die een wat die hardste skreeu hoop om aandag te kry. Miskien 'n desperate kreet van'n desperate groep? Opsommenderwys, net dit. -Die US moet toeganklik bly vir alle taalgemeenskappe, waarvan Afrikaans een is. -Voorgraads kan jy eksamens skryf in enige taal van jou voorkeur -Die hoof doserings medium is Engels wat as lingua franca dien en tolk dienste en verduidelikings in Afrikaans is beskikbaar op aanvraag	**2**

	-Na-graadse studies (met enkele uitsonderings) en veral M en PhD verhalings wat internasionaal deur portuur groep (peer reviews) geëvalueer en gepubliseer word, is uiteraard in Engels. Die vraag ontstaan : Is daar al 'n opname gedoen onder alle (nie net Afrikaansprekende) studente om hul opinies te kry oor watter taal /tale die studente moet bedien? Ek sal my hoed opvreet as die oorgrote meerderheid nie by verre ten gunste van Engels as algemene spreekstaal is nie.	
A22	Breyten Bretyenbach het tereg gevra (tov Afrikaans aan US) "Indien nie hier beskerm nie, waar dan"(of woorde tot die effek. US het 'n unieke geleentheid laat verlore gaan om Afrikaans in 'n meertalige omgewing tot sy reg te laat kom. Die taal is deel van wie ons is (insluitende die vratte) maar dit is ook deel van US sukses.	**2**
A23		
A24	Afrikaans was nie verantwoordelik vir Apartheid en die gepaardgaande vergrype nie - dit was mense en poltici. DaRom hoef Afrikaans nie te boet vir anderstiges se ontevredenheid met al die onverwante probleme nie!!!	**2**
A25		
A26		
A27	Die Universiteit van Stellenbosch wen met die implimentering van sy taalbeleid hofsake, maar verloor mense	**2**
A28		
A29		
A30		
A31		
A32	Algemen Opmerkings: Die nuwe weergawe van die Taalbeleid verskil nie veel van die vorige beleid van 2016 nie. Hierdie sogenaamde nuwe Taalbeleid sal doodgewoon die dominansie van Engels bo Afrikaans soos in die verlede bevestig en laat voortduur – met die gevolg dat Afrikaans hoogstens by die US geduld word, maar geensins bevorder of beskerm word nie. In sy uitspraak in die Konstitusionele Hof het regter Cameron daarop gewys dat die vorige Taalbeleid opgestel is na aanleiding van die Fees Must Fall-beweging en die oproerighede wat daarmee saamgehang het (par 4). Dit is dus duidelik dat die US deur 'n aantal amokmakers geïntimideer is om Afrikaans as onderrigtaal uit te rangeer. Die regter het bevind dat die Taalbeleid van 2014 met sy voorkeur vir Afrikaans teen swart studente gediskrimineer het omdat min van hulle Afrikaans magtig is en dat daar nie na hierdie vorige Taalbeleid teruggekeer kan word soos Gelyke Kanse gevra het nie (paragraaf 28 van die uitspraak). Die Taalbeleid van 2016, asook die nuwe voorgestelde Taalbeleid, hel nou na presies die teenoorgestelde oor deur voorkeur aan Engels te gee – soos hier bo telkenmale uitgewys is. Die gebreke van 2014 se Taalbeleid kan slegs reggestel word indien Afrikaans en Engels gelyke status en behandeling in die nuwe voorgestelde Taalbeleid ontvang. Regter Cameron het ook bevind: "The practical effect is that, while undergraduate classes are still generally offered in Afrikaans, Afrikaans has lost its position of primacy. Instead it is placed on a sandy footing where the deluge of English predominance, both local and global, could well destabilise and eventually topple it." (paragraaf 7) Die regter het ook in pargraaf 49 van sy uitspraak geskryf: "But that [the 'flood-tide of English'] is not the University's burden, as little is the fact that Afrikaans has all but vanished at other tertiary institutions, barring only one other. And the dilemmas the global march of English poses is not the question before the Court. Yet we should not miss the cost that the diminution of Afrikaans at the University entails not only for Gelyke Kanse and its adherents, but for our world, and for ourselves." Met ander woorde: die verdwyning van Afrikaans as akademiese taal sal in die oë van die regter op 'n groot verlies neerkom. Is dit waarheen die US op pad is? Dit betelken verder doodgewoon dat die huidige Taalbeleid, asook die nuwe Taalbeleid, onvermydelik daartoe gaan lei dat Afrikaans as akademiese taal aan die US gaan sneuwel – waardeur die regte van talle student aangetas sal word. Of dink die US dat die verdwyning van Afrikaans as akademiese taal aanvaarbaar en wenslik is? Dit is immers waarheen die nuwe voorgestelde Taalbeleid neig. Ongelukkig gaan regter Cameron se uitspraak soms gebrek aan akkuraatheid. Die regter het byvoorbeeld geskryf: "Under the 2014 Language Policy, at undergraduate level, a student wanting tuition in Afrikaans could obtain it in all courses and classes, while one seeking English tuition could not always do so: some classes, at least, would be in Afrikaans. In those cases, interpreting within the lecture aimed to bring non-Afrikaans-	**2**

speakers up to speed in English."

As voormalige lid van die Universiteitsraad (2008-2012) en onder-voorsitter van die IF (tot 2020) kan ek getuig dat daar sekerlik nie in 2014 'n Afrikaanse aanbod van 100% was nie. Die agteruitgang van die Afrikaanse aanbod het al lank voor hierdie tyd plaasgevind. Daar is twee moontlike verklarings vir hierdie fout van die regter: hy het óf die US se getuienis verkeerd verstaan, óf die US het hom mislei. Dit is wel so dat die beleid van 2016 (en die nuwe konsep-beleid) teoreties voorsiening maak vir 'n min-of-meer volledige Afrikaanse aanbod, maar dit was sekerlik nooit die geval in die praktyk nie.

Nog 'n uitspraak van regter Cameron waarmee nie saamgestem kan word nie, is die volgende in paragraaf 18: "Gelyke Kanse also sought to introduce evidence showing that the 2016 Language Policy is currently being implemented in a way that gives warrant to its fears about side-lining Afrikaans. But the High Court rightly rejected this evidence, as must we. "

In teenstelling met voorgaande bevinding het die regter in paragraaf 5 van sy uitspraak geskryf: "The major change from the 2014 Language Policy was that the University now committed itself to a one hundred percent English offering of all classes. This means that students not conversant in Afrikaans can receive all their tuition in English. But while English tuition increased, there was no concordant increase in Afrikaans."

Dit is dus duidelik uit die regter se uitspraak in hierdie paragraaf dat Afrikaans inderdaad aan 'n proses van "side-lining" onderwerp is, soos Gelyke Kanse in sy getuienis aangevoer het.

Die regter skryf ook in paragraaf 7 van sy uitspraak: "The practical effect is that, while undergraduate classes are still generally offered in Afrikaans, Afrikaans has lost its position of primacy. Instead it is placed on a sandy footing where the deluge of English predominance, both local and global, could well destabilise and eventually topple it."

Dit is dus duidelik dat regter Cameron toegee dat die US grootliks verengels het. En tog beweer hy dat hy nie Gelyke Kanse se getuienis in hierdie verband kan aanvaar nie. Hierdie teenstrydigheid verminder die waarde van die uitspraak.

Regter Cameron se uitspraak, naamlik dat Gelyke Kanse se versoek dat 'n volledige aanbod van Afrikaans ingevolge die beleid van 2014 herstel moet word, kan nie aanvaar word nie omdat dit ingevolge artikel 29(2) van die Grondwet nie "redelikerwys doenlik" sou wees nie, as gevolg van die koste daaraan verbonde (paragraaf 31).

Hierdie argument maak nie sin nie, aangesien die US in sy huidige beleid (en begroting) wel voorsiening maak vir tolkdienste, waar dit benodig sou word.

Nog 'n rede, volgens Cameron, waarom Gelyke Kanse se appêl nie kan slaag is, is 'n tegniese rede. Volgens hom is getuienis oor hoe die US sy Taalbeleid van 2016 sedert 1 Januarie 2017 toegepas het, nie toelaatbaar nie en daar moes bloot oor die Taalbeleid as sodanig 'n uitspraak gemaak word – nie oor die toepassing daarvan in die praktyk nie (paragraaf 18-19).

Hy het nogtans bygevoeg: "Gelyke Kanse has ample remedies should the University betray the commitment to Afrikaans it embraced in the 2016 Language Policy. For now, the question before us must be, and be only, whether the University has sufficiently justified the diminished role for Afrikaans in the 2016 Language Policy, as issued, and not as applied." (paragraaf 19)

Daar kan inderdaad 'n saak daarvoor uitgemaak word dat die US sy eie beleid oor die gebruik van Afrikaans nie na behore toepas nie – gesien die proses van feitlik algehele verengelsing wat sedertdien plaasgevind het en wat die regter toegegee het. Om hierdie proses van verengelsing – en die diskriminasie en onreg wat daarmee gepaard gaan – te stop, is beter waarborge in die nuwe Taalbeleid nodig. Die huidige protes oor die afdwing van Engels op studente, waarvan die media deesdae vol is, is 'n baie goeie aanduiding dat die US weinig doen om Afrikaans as akademiese taal en omgangstaal lewendig te hou.

Dit is my ondervinding dat die US se Bestuur bang is om die minister van Hoër Onderwys enigsins teen te gaan of aanstoot te gee. So is daar byvoorbeeld aan die minister se eis toegegee dat die Statuut bepaal dat hy die maksimum aantal lede wat deur die Wet op Hoër Onderwys toegelaat word, wel deur hom aangewys mag word, waar die Statuut voorheen minder lede vir hom toegelaat het. Hierdie Taalbeleid is 'n verdere teken van politieke gedienstigheid. Wat gaan die US doen as die huidige regerende party tydens 'n algemene verkiesing uit die kussings gelig word? Sal die US dan sy Taalbeleid weer aanpas om by die wense en voorkeure van die nuwe heersers aan te sluit?

	Wanneer gaan die US sy politieke gedienstigheid laat vaar en doen wat reg is? In die tyd van HB Thom was die US 'n instelling wat die destydse regering se beleid in alle opsigte onderskryf en ondersteun het. Vandag word dit as 'n fout gesien. Wanneer gaan die US die moed aan die dag lê om te doen wat reg is, in plaas van om na die pype van die huidige bewindhebbers te dans? Ten slotte: In die aanhef van die US se Statuut van 2019 word die volgende waardes genoem wat die US wil nastreef: "akademiese integriteit, akademiese vryheid en vryheid van wetenskaplike navorsing, verantwoordelikheid, verantwoordbaarheid, etiese gedrag, billikheid en deursigtigheid." Het dit nie tyd geword dat die Taalbeleid hierdie waardes duideliker weerspieël en toepas nie? In die Wes-Kaap is daar vier univeriteite binne 'n radius van minder as vyftig kilometer. Drie van hierdie universiteite is volledig Engelstalig en dit word van studente verwag om goeie taalvaardigheid in Engels te hê voordat hulle daar toegelaat word. Nie een van hierdie universiteite maak daarvoor voorsiening dat Afrikaanssprekendes onderrig in hulle moedertaal kan ontvang nie. Afikaanssprekendes word dus by hierdie universiteite uitgesluit indien hulle in Afrikaans wou studeer. Daarbenewens is 50% van die inwoners van die Wes-Kaap Afrikaanssprekend. Die US, wat bovermelde waardes aanhang, behoort dus onderrig op 'n gelyke basis aan Afrikaanssprekendes en Engelssprekendes aan te bied sodat die helfte van die Wes-Kapenaars wat Afrikaanssprekend is, onderrig in hulle moedertaal kan ontvang. Studente wat Afrikaanssprekend is, moet nie gedwing word om in Engels te strudeer nie en ook nie geïntimideer te word as hulle in universiteitskoshuise (veral in privaatgesprekke) Afrikaans met mekaar praat nie.	
A33	Ek voel dat 'n student te alle tye die keuse van moedertaal onderrig moet hê.	**4**
A34		
A35	My kommentaar is dat meertaligheid alleenlik haalbaar is indien daar genoegsame voorsiening gemaak word vir vertalers en tolke om studente te help wie se taal onvoldoende is. Deur vertaling van lesmateriaal en tolke vir wie dit nodig het in Afrikaans, Engels en Xhosa kan die universiteit inderdaad vir alle studente toeganklik word en 'n voorbeeld nasionaal en internasionaal stel van wat deur die juiste aanpak van meertaligheid bereik kan word.	**2**
A36	Dit dien nie veel van 'n doel om kommentaar op die vorige spesifieke afdelings te lewer nie. Die koeel is deur die kerk vir 'n Afrikaanse universiteit. Hoewel ek as alumnus van 50 jaar gelede heeltemal gekant is teen die huidige en die konsepbeleid t.o.v. die afskaling (lees: afskaffing) van Afrikaans, besef ek dat die bewoording van die Grondwet en die interpretasie daarvan, sowel as die Wet op Hoer Onderwys, eintlik die taalbeleid tot 'n oorheersende mate bepaal en nie soseer die US se taalbeleid nie. Boonop is die wette op regstellende aksie en swart ekonomiese bemagtiging op die lange duur vernietigend vir Afrikaans. Die beleid mag miskien nog op papier vir Afrikaans voorsiening maak, maar met die dubbelsinnige formulering en die verskillende interpretasies wat moontlik is, lui dit in die praktyk die doodsklok vir Afrikaans. Ek weet die US het eintlik min keuses vir die taalbeleid, want dit moet binne die raamwerk van die voorskriftelike wette hierbo genoem, geformuleer word. In die praktyk is dit onvermydelik dat Afrikaans se aanbod gaan verminder en uiteindelik doodloop, namate anderskleuriges, selfs buitelandse, wit personeellede aangestel word wat die taal nie magtig is nie en boonop as dit binnelandse aanstellings is, moontlik, selfs waarskynlik, die taal as die "taal van die verdrukker", vyandiggesind sal wees en dit probeer dwarsboom. Transformasie gaan die taal vernietig. Dit is tragies, maar waarskynlik 'n realistiese siening. Ek is boonop van mening dat die meeste Afrikaanssprekende studente nie hulself gaan uitsit om weerstand te bied teen die taalbeleid nie, want hulle voel of nie so sterk oor taal nie, of hulle besef die stryd ten koste van die akademie wat hul eintlike fokus is, is futiel. Dit help nie dat afgestudeerdes, veral die ouer garde, 'n veldtog voer en selfs moeite en onkostes aangaan om dit in howe te beveg, as die studente self louerig is daaromtrent. Nogtans spreek ek my absolute misnoee uit oor die rigting waarin die regering die land en sy minderheidsgroepe, wie se taalregte boonop sogenaamd gewaarborg is, neem. Die Grondwet self is uiteindelik die probleem omdat dit ook dubbelsinnig opgestel is, omdat regte in die handves van regte nie absoluut is nie, maar teen mekaar gebalanseer moet word.	**2**
A37		
A38	Afrikaans was nie verantwoordelik vir Apartheid en die gepaardgaande vergrype nie - dit was mense en poltici.	**2**

	DaRom hoef Afrikaans nie te boet vir anderstiges se ontevredenheid met al die onverwante probleme nie!!!	
A39	Dit blyk uit die taalbelied Stellenboach se dringende wens om so vinnig as moontlik van Afrikaans weg te stap. Dit sou nie so tragies gewees het as daar baie ander Afrikaanse Universiteite was wat die vaandel van die Idee kon opvat nie, daar is nie. Die geskiedenis van Afrikaans rus swaar op Stellenbosch se skouers, wees bedagsaam hoe julle daarmee omgaan.	**2**
A40	Goeie dag en dankie vir die geleentheid In breë verwoord ek net graag my diepe, diepe bekommernis dat Afrikaans geleidelik soos mis voor die son aan die US gaan verdwyn want dis eenvoudig en duidelik sigabaar - waar Engels voorrang begin geniet, verengels alles. Ek woon in die Suidelike Voorstede van Kaapstad en waar daar eens sterk Afrikaanse gemeenskappe, kerke, skole en instansies was, is alles Engles vandag en kan 'n Afrikaans sprekende persoon en gesin beswaarlik in Afrikaans "geakkommodeer" word. Ons is almal ongelooflik lief vir en trots op ons Afrikaanse Moedertaal. Die Afrikaanse weergawe van die Taalebeleid sou nooit in so 'n indrukwekkende standaard Afrikaans geskryf kon word as dit nie vir Afrikaanse Taalstryders oor die afgelope 140 jaar was nie. Die werklikheid is dat Afrikaans sprekende mense meer en meer gemarginaliseer word in SA en 'n reuse deel van ons kultuur - ons taal - word verwerp as nie bevorderlik tot ons demokrasie en mult-kulturele demografie nie. Natuurlik is almal toegewyd tot die bevordering van 'n pragtige, veel-rassige en veel-talige samelewing waar almal ingesluit voel en geakkommodeer word, maar weereens, Engels neem outomaties oor. Dit is ook duidelik so verwoord in die US se taalbeleid - die Engelse aanbod moet geleidelik vermeerder word. Ek verstaan die komplekse werklikheid dat politieke druk en druk van ander instansies die navigering van die US se taalbeleid oor die afgelope 25+ jaar geweldig bemoeilik het. Hierdie is inderdaad 'n baie komplekse aangeleentheid. Die feit dat die US die enigste laaste tersiëre instelling in die Wes Kaap is met 'n Afrikaanse aanbod is te danke aan stryders wat geveg het vir die behoud van Afrikaans en daarvoor sê ek baie dankie en baie wel gedaan! My diepe wens is dat dit so sal voortgaan! Dat Afrikaans die hoof voertaal van die US sal bly en dat ons Afrikaans sprekende kinders en hulle kinders in Afrikaans, die taal van hulle harte, sal onderrig kan word. Wat egter betreurenswaardig en diep kommerwekkend is, is dat daar nie meer tersiëre instellings deur die regering gebou is die afgelope 27 jaar om voorsiening te maak vir 'n groeiende aanvraag van Engels sprekende studente nie. Ek sluit af deur elke persoon sterkte toe te wens in hierdie proses om te veg vir die behoud en bevordering van Afrikaans aan die US. Weereens dankie dat u hierdie kort skrywe van my lees. Vriendelike groete.	**2**
A41	Stop die sirkus!! Net nog 'n 100% ANC gedrewe politieke speletjie om dit wat oor baie jare opgebou is tot voordeel van die land en kosbaar is vir die Afrikaner, ook te vernietig!!	**2**
A42	dit is vir my noodsaaklik dat die erfenis van die US 'n groter rol speel in die hantering van die taal beleid en dat gelykheid nie net aan die US gemeet word nie maar op 'n groter speelveld gemeet word. Ons kan nie hierdie universiteit opoffer nie. Afrikaans se geleenthede by ander tersiere instellings is besig om te verdwyn en daarom is dit belangrik om hierdie geleentheid te beskerm.	**2**
A43	Afrikaans behoort Engels voor te gaan by US aangesien daar tans geen universiteit in SA voorsiening maak vir Afrikaans alleen as moedertaal nie. Die US is gestig deur n Afrikaanssprekende persoon met sy eie fondse vir Afrikaanssprekende studente , Ek weet van duisende studente wat US as alma mater gehad het en in Afrikaans opleiding ontvang het en hulle uitstekend van hulle taak kwyt in die markgebied of oorsee. Voorbeelde van Engels alleen Universitete is talryk en selfs instellings waar isiXhosa en isiZulu as hooftaal alleen gebesig word, maar geen enkele voorbeeld van n Afrikaans alleen staatsondersteunde Universiteit bestaan nie, Afrikaans se plek op US word elke vyf jaar verder verskraal en gesmoor met hierdie konsep voorstelle, As die US toenemend (en al vir meer as tien jaar) Engels eerste taal studente inneem en dan daarna deur n sensusopname beweer die meerderheid van die studente wil in Engels onderrig ontvang, is dit gewoon belaglik en oneerlik; natuurlik gaan hierdie studente almal Engels as onderigtaal alleen vereis. Die Ingenieurs Eerste jaar klas van 2017 het meer Engelse studente as Afrikaanse studente bevat en daarna jaar op jaar tot 2021 word die Afrikaans Eerste Taal inname verder verminder. Met hierdie Taalbeleid en metode van studente inname is dit duidelik dat die US doelbewus gestuur word in die rigting van n Engels voertaal alleen Universiteit. Die aanbod van die Afrikaanssprekende (Eerste taal) voornemende studente in die Wes-Kaap en vanaf elders in die land is meer as voldoende om die getalle basis van die US jaarliks te vul. Internasionale studente kan soos in die verlede geakommodeer word deur Engelse notas te voorsien en n Spesiale Afrikaanse Taalkursus (6 maande of langer) te neem. Eksamens kan soos in die verlede in Engels ook afgele word.	**2**
A44	Dankie en groete!	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

A45	My grootste kommer is dat die totale beleidsdokument (wat oorwegend baie goed lyk) nie in die praktyk deurgevoer word nie. Dit is mooi en maklik om pragtige woorde in 'n beleidsdokument neer te skryf. Maar 'n ander ding om dit prakties uit te voer. Deur byvoorbeeld doelbewus te poog om meer Engelssprekende studente te lok, sal Afrikaans met verloop van tyd doodgewurg word. Die US moet onthou daar is vele ander universiteite (inteendeel AL die ander universiteite) bevorder reeds die belange van die Engelssprekende. Die US moet nie om "polities korrek" te wees, ons Afrikaanssprekendes in die rug steek nie. As oud-student wil ek trots bly op US en nie my kop in skaamte laat sak nie. Wat gaan die geskiedenis oor 50 jaar van US skryf? Gaan dit ons Afrikaanssprekendes trots maak of nie?	**2**
A46	As n student van die platteland het ek dit uiters moeilik gevind om in engels onderrig te ontvang met my eerste diploma,en soos tyd aangaan leer jy om aan te pas,nietemin dit bly n groter druk op afrikaans sprekendes om eers te vertaal en dan opsommings te maak as vir die engels sprekende.Baie lektors is afrikaans sprekend en kan soms die druk van in engels klas gee by hulle ook sien.Kan beide tale nie geakkomodeer word,studente sal baie baat vind by moedertaal onderrig en soveel beter vaar ook	**2**
A47	Julle ruk hierdie hele situasie heeltemal buite konteks. Kry 'n midde weg om alle studente volgens hulle taal behoeftes te akkommodeer. Tree uiters streng op teen studente betogings en vandalisme. Derduisende Rande en klasloop tyd word so gemors, wat positief gebruik kon word om studente met studie probleme ens.te help.	**2**
A48	Behou Afr as hoofkeuse/taal.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A49	EK HAAT DIT OM ENGELSE LEESWERK TE LEES WAT NOG TE SE OM IN ENGELS GEONDERRIG TE WORD. SO, VAN MY KANT AF, 'N GROOT NEE VIR ENGELS AS ONDERRIG TAAL BY US.	**2**
A50		
A51	Die volgende paragraaf hieronder is sekerlik die mees kommerwekkendste en toonaan dat US nie Afrikaans as inheems beskou nie. Die miskenning is veragterlik, boos en 'n klap in die gesig van die Universiteit se bouers, studente en mense van SA. Die toon die boosheid van die huidige bestuur en hul onderduimshede. Vir hierdie benadering is daar nie plek in die SA samelewing nie. 'n Openbare verskoning is die minste wat deur die bestuur gedoen kan word. Inheemse tale Die term verwys na tale waarvan die erfenis in Afrika wortel. en wat tot die Suid-Bantoetaalfamilie behoort (met “Bantoe” in die suiwer taalkundige betekenis). In die literatuur en sommige politieke dokumente praat ook van “Afrikatale” om na hierdie tale te verwys	**5** cf.14
A52	Daar is beslis baie werk ingesit in die voorlopige hersiene Taalbeleidsdokument. Die universiteit het beslis nie 'n maklike taak om soveel rolspelers tevrede te hou nie. Die minste daarvan is die alumni van die 100 jaar wat julle as universiteit funksioneer het. Ongelukkig dink baie mense (politici ingesluit) dat meeste afrikaanssprekendes noodwendig blankes is en wil vorige diskriminasie "omkeer" deur die taalbeleide by verskeie tipes instellings te verander en voorrang te gee aan Engels, wat nie eers op enige manier 'n Afrika-oorsprong het nie. Maar as teen Afrikaans diskrimineer word is daar veel wyer impak as op die historiese groep studente wat oor die afgelope 100 jaar by US afstudeer het. Sterkte met julle werk!	**2**
A53	The test for any policy lies in its implementation. While your goals might sound laudable, the public and potential donors will not trust the administration in this regard. Recent reports regarding intimidation for minority language speakers, do not bode well for U.S.	**3**
A54	Meertaligheid is aanvaarbaar, solank Afrikaans as opdvoedingstaal gelykstaande aan Engels gehandhaaf word.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A55	Die taalbeleid is onnodig kompleks. Dit laat baie ruimte vir interpretasie wat altyd die moontlikheid skep vir ongelukkigheid. Afrikaans is nie in gevaar nie en sal altyd deur Afrikaans sprekendes gepraat word. As die universiteit streef om 'n uitmuntende internasionale universiteit te wees, moet meer fokus geplaas word op kwaliteit onderrig en navorsing. Die taalbeleid het 'n groot masjien geraak wat deur eksterne akteurs gebruik kan word teen die universiteit vir hulle eie gewin, ten koste van die sleutelrolle van die universiteit. Die universiteit is te gereeld in die nuus weens sy taalbeleid, pleks van sy wêreldklas navorsing en alumni.	**2**
A56	Die taalbeleid soos voorgestel lê klem op meertaligheid, maar in praktyk beteken dit dat die Universiteit in 'n Engelstalige instelling omskep word. Daar is reeds vele universiteitsgeleenthede in SA in Engels beskikbaar, en dus veroorsaak die ontworteling van Afrikaans uit die US 'n verlies aan meertaligheid in die akademiese konteks in SA. 'n Klem op die nie-uitsluiting van almal aan die US is gepas, maar dit kan net behaal word as almal aan die US bemagtig word om Afrikaans magtig te word. Die alternatief is dat	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	alle ruimtes waar daar 'n enkele persoon is wat nie Afrikaans magtig is nie, Engelse ruimtes word.	
A57	My algemene gevoel strek uit my kommentaar hierbo. Ek glo dat daar ruimte moet wees vir al drie tale. Afrikaans moet egter minstens gelyk met Engels wees. Hopelik kan IsiXhosa ook uitgebou word as 'n volledige akademiese taal en dalk kan Stellenbosch in die toekoms net Afrikaans en Isixhosa aanbied. Diegene wat in Engels wil studeer kan dan volle geleenthede kry by UK en UWK	**2**
A58	Van wanneer af is Afrikaans nie 'n inheemse taal nie?!	**6**
A59	n Wysigende taalbeleid kan net soos enige polities gemotiveerde aksie in RSA skuil agter bree liberale en subjektiewe regsbeginsels waaroor ek my nie wil uitlaat nie. Ek is 100% ten gunste van 'n inklusiewe instansie, maar inlusief vir almal wat in Afrikaans onderrig wil. Daarmee sê ek nie dat Engels as onderrig taal moet verdwyn nie maar waarom die fokus verskuif anders as vir 'n bree politieke agenda? Daar is 2 ander uitsluitlik Engelse universiteite binne 'n 40 km radius wat die geleentheid bied aan Engels sprekendes, wat 'n weersin vir Afrikaans het, om daar te gaan studeer. As Afrikaans as hooftaal verdwyn of nie gelykstaande aan Engels op kampus toegepas word nie haal ek my kwalifikasie in my kantoor af en sal ek net soos die norm my trots verloor omdat ek in Afrikaans studeer het en daarmee my geskiedenis ontken...	**2**
A60		
A61	Julle moet die begrippe van "redelik uitvoerbaarheid" verduidelik - dit is hopeloos te vaag. Ek vind dit moeilik om te sien hoe julle Afrikaans bevorder as taal van onderrig - al my klasse word slegs in Engels aangebied. Om 'n tut klas te hou, of om vir my die geleentheid te gee om in Afrikaans 'n vraag te vra, of om my vraestel in Afrikaans te beantwoord, het min waarde indien ek nie onderrig in Afrikaans ontvang nie! Die dominering van Engels in die klaskamer, is so erg dat ek indirek geforseer word my studies in Engels aan te pak.	**6** cf. 14
A62	Afrikaans moet gewaarborg word in alle lesings behalwe waar dosente buitelandse persone is. Afrikane wat nie afrikaans magtig is nie moet die volledige teks van lesing laat vertaal en dit op a skerm vertoon tydens die lesing. Dosente wat nie afrikaans magtig is nie moet beperk word tot 4 per departement. Hou op om teen afrikaans te diskrimineer! Ons land benodig ten minste een afrikaanse universiteit. Die huidige taalbeleid bring mee dat daar diskrimineer word teen afrikaanse studente tydens die aansoekproses.	**3**
A63	I was an English-speaking student (in Dagbreek, no less) at the University of Stellenbosch in the 80's; even then, from the 2nd year onward, prescribed text books were in English. No university can succeed internationally without adopting, in part, an international language. Equally, Afrikaans as an academic language cannot/should not be marginalized and ignored.	**2**
A64	Die meeste studente verstaan Engels ,maar ek voel nogtans dat daar ńUiversiteit moet wees wat vir Afrikaans sprekende studente moet akomodeer wat van gebiede kom wat nie so gemaklik is met Engels nie. Daar is genoeg Univeriteit wat net Engels is	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A65		
A66	Die Universiteit se besluit om tydens die eerste semester slegs Engels as aanbiedingstaal vir eerstejaar-studente te gebruik, is opvoedkundig verkeerd. Afrikaans-sprekers moet nou nie net aanpas by die sneller pas van onderrig nie, maar moet ook nou inderhaas 'n vreemde vaktaal aanleer. Waar Afrikaans beskrywend is, is Engels onder meer op Latyn geskoei, en derhalwe is terminologie dikwels obskuur. Terme is nie sonder meer verstaanbaar vir nie-Engelssprekendes nie. Uit eie ondervinding van studeer by 'n universiteit waar die taal wat in voorlesings gebruik is, nie my moedertaal was nie, weet ek dat dit nie altyd maklik gegaan het nie. Moet asseblief nie Afrikaanse eerstejaars beide afskeep en benadeel nie.	**2**
A67	Julle het reeds lankal besluit om Afrikaans uit te fasseer. Dit is eintlik maar net 'n kwessie van hoe, en hoe vinnig. Hierdie uitnodiging om insette te lewer is slegs 'n rookskerm om te kan sê dat julle darem 'n openbare proses geloots het. Die US laat Afrikaanssprekendes skaamtelois en sonder gewetenswroeging liederlik in die steek. Net terloops: Afrikaans het bagasie, maar is 'n taal wat hier aan die suidpunt van Afrika ontwikkel het. Engels se bagasie lyk veel ellendiger. Dit sal julle baat om julle te verdiep in hierdie land se taalgeskiedenis, veral dié van Afrikaans, voordat julle 'n hoogs-ontwikkelde (wetenskaps en akademiese) taal goedsmoeds by die deur uithelp. US se besluitnemers se onkundigheid stel teleur. Ek skaam my vir julle!	**2**
A68		
A69		
A70	Reg, sluit Afrikaans in. Hierdie is die enigste Afrikaanse universiteit en daarom is dit belangrik Afrikaans as onderrig medium behou word.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

		6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A71	Engels word deurgans in die Beleid bo Afrikaans geplaas en word gesien as die "status quo" en terugvalopsie. Dit is teenstrydig met die Grondwet wat alle tale gelykstel. Daar moet gewaak word daarteen dat die US soveel mense van ver wil gelukkig maak, dat dit sy onmiddelike omgewing (die Wes-Kaap) vergeet: volgens die 2011 sensus was Afrikaans die huistaal van 49.7% van Wes-Kapenaars en 53.8% van Noord-Kapenaars. Afrikaans moet ook nie net gesien word as die taal van blankes nie: volgens die 2011 sensus is Afrikaans die huistaal van 75% van gekleurde Suid-Afrikaners. Ek verstaan dat die universiteit op nagraadsevlak internasionale studente het, maar op voorgraadsevlak behoort die studente in die onmiddelike omgewing in hulle huistaal kan studeer. Eerder as om Afrikaans af te breek en te verminder, moet die ander inheemse tale bevorder word in die tersiêre instellings in die omgewing waar dit gepraat word. Verder wil ek daarop wys dat ek reeds die afgelope 5 jaar in die privaatsektor in die Wes-Kaap werksaam is. Ek was al in telkemale in vergaderings met kliënte wat slegs in Afrikaans gehou is. Dit is dus nie waar om te sê dat Afrikaans nie nut het ná universiteit nie.	**2**
A72	My "answer" op al julle vrae is: "good luck" met enige toekomstige finansiële skenkings uit die Afrikaanse geledere. Julle sal moet 'n ander "sponsor source".	**2**
A73	STUUR ASB VIR MY N UITDRUK VAN HIERDIE ANTWOORD VAN MY.Baie dankie.	**7**
A74	Die voorstel word gemaak om te verseker dat die bepaling in Artikel 30 van die Grondwet, wat die reg op die gebruik van enige amptelike taal waarborg, in die Taalbeleid ingesluit word. Die reg op die gebruik van 'n taal beteken dat die gebruik daarvan nie deur enige owerheid verbied mag word nie, soos wat na bewering onlangs deur koshuisowerhede aan die Universiteit gedoen is.	**2**
A75	SA se transformasie die afgelope 30 jaar het nuwe vereistes en nuwe uitdagings na vore gebring. Om dogmaties oor enige onderwerp te wees, soos Taal bv sal strategies fataal wees in my mening. Die doelwit van die US moet wees om die primere en mees suksesvolle akademiese instelling in Afrika te wees en nie hulself te beperk tot n relatiewe kleinsegment van die Afrika mark. Die uitdagings van Afrika is anders as die uitdagings van Noord Amerika en Europa. Ek ondersteun die verandering 100% omdat die voortbestaan van die US as n internasionaal aangesiene instansie belnagriker vir my is as die handhawing van n Afrikaanse dogmaties uitkyk op die wereld.	**2**
A76	Baie dankie vir die geleentheid. Net 'n laaste gedagte: Ons mense maak alles vir onsself tog so onnodig ingewikkeld, waarvan hierdie taalbeleid 'n sprekende voorbeeld is. Die wat so kla oor die taal wat sy "regmatige" plek misgun word, het meestal 'n politieke agenda. Dit gaan nie oor die beste vir die student nie. Die student moet oor 'n paar jaar by die universiteit uitstap en dan gaan Afrikaans hom nie ver bring nie. Gebruik asseblief elke geleentheid om ons kinders behoorlik voor te berei vir wat voorle. Ek is so afrikaans as wat jy kan kry. My hele werkslewe het ek Engels in die werkplek moes aanwend en praat. Dit het nie my gevoel en liefde vir my Moedertaal laat verdwyn of laat kwyn nie. Ons taal sal ook nie uitsterf as gevolg van onderrig in Engels nie.	**2**
A77	Afrikaans as akademiese taal moet gehanhaaf word, met Engles as tweede taal. Die Wes-, Suid- en Noord Kaap is oorwegend Afrikaans, daar is 25 ander universiteite in SA waar studente in Engels kan studeer.Inklusiwiteit, soos deur die US benader, is teenstrydig met ons diverse, multiculturele nasie en kom neer op kultuurwoord. Daar is niks fout met Afrikaanse akademiese uitnemendheid nie. Ek steun Wannie Carstens se commentaar, ook die van Dave Steward en Glenn Babb.	**2**
A78	Gegewe die komplekse (en dikwels emosionele) omgewing waarin die US se taalbeleid van toepassing is, dink ek die US slaag besonder goed daarin om met hierdie beleid die beste belang van die US op n verstandige, realistiese en uitvoerbare wyse te dien. Voorspoed verder!	**7**
A79	Afrikaans moet nie na 'n sekondere taal na Engels afgewater word nie. US behoort trots te wees op die Afrikaanse geskiedenis en prestasies wat in die verlede en steeds vandag nog deur sy Afrikaanse alumni bereik is.	**2**
A80	Moenie n politieke speelbal word ten koste van waardes wat beproef.Daar is geen.Universiteit meer vir primêr Afrikaans nie.En dit in die Wes-Kaap waar Afr die oorheersende taal is nie!!	**2**
A81	Die 2016 beleid verg nie verandering nie en sou net so aanvaar kon word vir 'n volgende periode.	**7**
A82		
A83	Die taalbeleid is alles behalwe inklusief. Jong studente uit voorheen benadeelde gebiede word weereens benadeel. Dosente wat nie eers behoorlik kan Engels praat nie gee klas(Buitelanders). Alle tradisies is reeds afgebreek. Hk-lede praat net Engels!!!	**2**
A84	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie 'n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaanssprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**

A85	Stellenbosch het voldoende transformeer om nou by die punt te kom om Afrikaans finaal te begrawe. Maak dit amptelik! Hou op doekies omdraai. Sê wat julle wil doen en doen dit. Publiseer dit in die media (ook Afrikaanse media). Afrikaans is dood. Lank lewe ENGELS!	**4**
A86	Ek betreur die wyse waarop die Universiteit Stellenbosch hierdie proses bestuur. Natuurlik kan die belangrikheid en noodsaaklikheid van Engels om brûe te help bou, om die wêreld vir studente wat van oral kom, te help ontsluit, nie ontken word nie. Ook nie die praktiese probleme en uitdagings waar sprekers van verskillende tale betrokke is nie. Maar die verbeeldinglose ivoortoringwyse waarop die US hierdie uitdagings aanpak en hanteer, die onsensitiwiteit, kilheid, afsydigheid, traak-my-nieagtige gebrek aan deernis in ’n veeltalige land en in ’n meertalige provinsie waar die basiese regte van so baie mense vir só lank misken is, laat die hart ineenkrimp. ’n Mens sou dink dat — om jong mense nie net op loopbane voor te berei of op navorsing om geld vir koffers en aansien te in nie, maar hulle terselfdertyd toe te rus om weg te gaan en te help bou aan ’n Suid-Afrika waar mense wat verskillend lyk, verskillend praat, verskillend glo, verskillende tradisies en gewoontes het, mekaar nie bloot verdra nie, maar mekaar in elke opsig aanvaar en in meelewende gemeenskappe wedersyds dra — die US, in plaas van andersheid koelbloedig tot eendersheid te stootskraap, sy bes sou doen om sigbaar ook aan hierdie ideaal te help bou. Elke student, ongeag waar hy of sy vandaan kom, verdien ’n uitdagende maar veilige leerskool wat verskeidenheid aanmoedig, koester, beskerm — ten spyte van taalhekkies, wat soms maklik oorkom kan word, soms nie. ’n Universiteit wat sy studente hulle eiegoed help beskerm. ’n Universiteit wat sy studente help sien, leer, wys hoe ’n mens jou herkoms en taal kan vier, én dié van ander, hoe studente saam dit alles kan vier, en wedersyds daardeur verryk kan word. ’n Mens sou reken dat die US moeite sou doen om by elke nuwe student juis in te skerp dat wie oor jou, jou taalgebruik, taalkeuse, voorkoms, geloof, kultuur, wat ook al, frons, wie jou die vryheid van hierdie keuses ontneem, ’n oortreder is van jou heel basiese regte as mens, wat deur die grondwet van hierdie land beskerm word. In plaas van denke te verruim, kyk die US eng en verskralend. Ek treur.	**2**
A87		
A88	Hierdie pleidooi kom reg uit my hart uit liefde vir die rykdom van Afrikaans wat ons in Vlaandere bewonder vir sy kreatiwiteit en beeldspraak.	**2**
A89	Die Taalbeleid is mooi geformuleer. Maar die dood is in die ongeskrewe detail. Die dood van Afrikaans aan die hand van US. Wat 'n tragiese, bitter pil.	**3**
A90	Indien die verbintenis tot meertaligheid en daarna die universiteit se verbintenis tot die uitbou van Afrikaans as inheemse taal tot volwaardige akademiese taal wat op dieselfde vlak as Enngels gebruik word geld, , behoort daar min probleme te wees. Praktiese probleme kan met oorleg en in die gees van versoening hanteer en bestuur word solank dit op gelyke basis toegepas word en albei tale weer op gelyke basi tot hulle reg sal kom.	**3**
A91	Enige kommentaar is waarskynlik 'n futiele oefening. Soortgelyke gesprekke op kampusse was nie tot voordeel van die Afrikaanse gemeenskappe nie. By die lees van die konsepdokument is dit duidelik dat die Universiteitvan Stellenbosch se eie dokumente spreek van pro-Afrikaans, veeltaligheid en diversiteit. So gaan voort en implimenteer Afrikaans tot op die hoogste vlak. "...want hoe de hel kan eentaligheid inklussiwiteit bevorder? Uit watter woordeboek kry hulle daai snert?"(William Sezoe Litnet)	**2**
A92	Ek is tans besig om my testament te hersien weens u miskenning van Afikaans op die US kampus.	**7**
A93	My testament maak voorsiening vir studie vir kleinkinders op primere,sekondere en tersiere vlak in medium Afrikaans. Gaan US hieraan voldoen?	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A94	As Stellenbosch voortgaan om alles vir almal te probeer wees gaan dit op die ou einde niks vir niemand wees nie. Afrikaans is die meerderheidstaal van die natuurlike voedingsgebied se inwoners. (Weskaap en Noordkaap) Die prestasies van sy oudstudente wat in Afrikaans onderrig was, steek nie af by die bestes in die wereld nie. Probeer eerder Moedertaal onderrig op alle vlakke van onderrig in al die inheemse tale van Suid-Afrika bevorder as om Afrikaans wat reeds op alle vlakke van die samelewing presteer het, te degenereer en te vernietig.	**2**
A95	Ek het in 1979 - 1982 in Afrikaans studeer en ons handboeke was meestal Engels, maar die onderrig taal was Afrikaans. Ek kon heelhartig my plek volstaan deur aan ‘n Engelse Meisieskool skool te hou en daarna vir baie jare by 'n maatskappy, met Engels as voer- en kommunikasie taal as rekenaarprogrammeerder en bestuurder (ook globaal) in inligtingstegnologie sektor, te werk.	**2**
A96	Op bladsy 1: "Die Engelse weergawe van die beleid is die geldende weergawe en die Afrikaanse weergawe is ‘n vertaling daarvan."	**2**

	Natuurlik. Hoe dan anders? En waar is die isiXhosa? Nee wat, dit is so duidelik soos daglig - US fop die algemene publiek en belanghebbendes met woorddigte dokumente en fyngekose gonswoorde om sogenaamde bewyse te lewer dat die US pogings aanwend om 'n drietalige universiteit staan te maak. Drietalig is nie meertalig nie. Die beleidsdokument se brontaal is Engels en dit is in Afrikaans vertaal - die voorkeurvolgorde is mooi uitgespel. En dit is glad nie beskikbaar in IsiXhosa nie. Lank lewe Engels - hier kom die US!	
A97	Ek slegs probleem met 3 tale. Finansieel onhaaalbaar	**3**
A98	Dankie vir die geleentheid om te kan kommentaar lewer. Ek hoop dat hierdie opinies in ag geneem sal word (nie net myne) en SU sal help om goeie beginsels in die Taalbeleid vir die volgende 5 jaar te inkorporeer.	**7**
A99	Ek ondersteun nie hierdie nuwe Taalbeleid nie.	**7**
A100	US Dept. Afrikaans en Nederlands se motivering in Die Burger 27/3/2021 verwoord presies wat Afrikaansprekendes weens US se taalbeleid verwag. Die dood in die pot van Afrikaans! So ook die onderhoud Oop Kaarte deur Murry La Vita met Danie van Wyk van 26/3/2021 wat die plattelandse arm bruin kinders se professionele en akademiese toekoms sal vernietig. Dit sal ook die einde van die bestaan van Afrikaans-skole beteken weens die polities-gedrewe heksejag op Afrikaans met die 2016-taalbeleid en veral nou met voorgestelde wysiging daarvan. Hoër funksies van Afr. vir navorsing sal wegval, alles die gevolg van senior US-personeellede wat druk op Afrikaans plaas. My en alle ander se voorleggings vir die 2016-beleid is algeheel geïgnoreer dat moedertaal-onderrig wetenskaplik gefundeer is vir optimale akademiese prestasie. Kom tot besinning, want US het nog nooit die teendeel bewys of bevestig nie!	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A101	Kommentaar pas naamloos ingedien, maar dit verskyn met my e-posadres. Ek stel reg.	**7**
A102	Ek vereenselwig my met die kritiese teks wat verskyn in die Department Afrikaans en Nederlands se Ope Brief in "Die Burger" op 27 Maart 2021.	**2**
A103	Hierdie beleid is 'n blatante skending van menseregte.	**2**
A104	In Desember 2020 is 'n artikel van my onder die titel "Afrikaansontmagtiging" in "Tydskrif vir Geesteswetenskappe" gepubliseer (BOTHA, Willem J. Afrikaansontmagtiging. Tydskr. geesteswet. [online]. 2020, vol.60, n.4-2, pp.1258-1279. ISSN 2224-7912. http://dx.doi.org/10.17159/2224-7912/2020/v60n4-2a9.) Ek is van oordeel dat van die gedagtes daarin uitgespreek, behoort in ag geneem te word by die bepaling van 'n taalbeleid waarin Afrikaans ter sprake is. Die Engelse opsomming volg: Afrikaans, like any other language, is not merely a medium of communication. Should one hold such an opinion, one tends to consider only the symbolic nature of the specific language. That is exactly the view taken by those who wish to reduce the formal and official status of Afrikaans. It enables them to use metaphorical mappings to link Afrikaans with the stigmatized concept 'apartheid'. The conceptual metaphor "Afrikaans is apartheid" is scrutinized in order to exemplify language metaphors such as "Afrikaans is the language of apartheid", "Afrikaans is a language of exclusion" and other pejorative labels. To come to a conclusion with regard to the nature of the different language metaphors that are used to the disadvantage of Afrikaans, different meanings of the word Afrikaans are looked into. The view is taken that the central meaning of the word Afrikaans is disregarded in favor of a symbolic meaning to enable various emotive experiences of apartheid to be linked to the concept Afrikaans. Such a metaphorical strategy contributes to the disempowerment of Afrikaans. When one considers the morality of such actions to disempower Afrikaans, it is obvious that the question of truth comes to the fore. Different dimensions of truth are outlined in order to establish a background knowledge against which morality should be considered if one wishes to understand the actions targeting the formal and official status of Afrikaans. Morality is a very complex concept. To analyze its role in the disempowerment of Afrikaans, we have to view the phenomenon of morality within a specific theoretical framework. It is done against the background of the three broad discoveries made within cognitive linguistics. Lakoff and Johnson (1999:3) formulate these as follows: "The mind is inherently embodied. Thought is mostly unconscious. Abstract concepts are largely metaphorical." According to this view, morality is to be understood as the manifestation of the moral accounting conceptual metaphor. Considering this metaphor, one has to realize that the general metaphor of moral accounting consists of a small number of basic moral schemes, namely "reciprocation", "retribution", "revenge", "restitution", "altruism", "turning the other cheek", "karma" and "fairness"'. The most relevant moral scheme that applies regarding the disempowerment of Afrikaans, is the fairness scheme. But this scheme as such also has its own complexities, entailing amongst others the following models: equality of distribution, equality of opportunity, procedural distribution, rights-based fairness, need-based fairness, scalar distribution, contractual distribution, equal distribution of responsibility, scalar distribution of responsibility and equal distribution of power. Lakoff and Johnson (1999:296/297) rightly remark: "Many of our moral disagreements arise from conflicts between two or more of these conceptions of fairness" ... and "there is typically no overarching neutral conception of fairness that can resolve the conflict of values". The remainder ot this article investigates the way in which	**2**

	the demise of Afrikaans in the formal and official contexts can be attributed to the fact that fairness is mostly determined by interpretations of the concept 'transformation'.	
A105	1. Algemene kommentaar As Oudmatie, Navorser en Praktisyn op die gebied van gehalte in onderrig-en-leer in onderwys, verwelkom ek die geleentheid om kommentaar te lewer oor die Taalbeleid van die US. As algemene kommentaar het ek die eerste konsep van die hersiene Taalbeleid, soos geformuleer, as ‘n belangwekkende dokument beleef ... my eerste indrukke van hierdie dokument was egter: ietwat gebruikers-onvriendelik, ietwat akademies gewigtig (swaar), onsamehangend, lomp, ietwat ondeurdag, redelik onduidelik, miskien ondoelmatig, miskien selfs afskrikwekkend ... en dan word ‘n omvattende riglyn dokument voorgelê sonder ‘n inhoudsopgawe ... dit werk mos nie so nie? ‘n Mens kry die indruk daar heers onduidelikheid oor die teikenpopulasie aan wie hierdie dokument gerig word ... is dit geskryf om te dien as ‘n akademies voortreflike voorlegging aan ‘n Universiteitsraad? ... of as ‘n riglyn aan diegene wat moet uitvoering gee aan prosesse en aktiwiteite van die Universiteit wat deur ‘n voorgeskrewe Taalbeleid beïnvloed word? ... dus, aan diegene wat moet uitvoering gee aan ‘n Taalbeleid? ‘Prosedureel’ en struktureel voldoen die dokument waarskynlik aan al die vereistes van ‘n aanvaarde praktyk waarvolgens beleidsdokument geformuleer word. As ‘n riglyn om die effektiwiteit van taalgebruik in ‘n akademiese instelling te rig is dit egter ‘n teleurstellende en lompe dokument. [In ‘n radio gesprek op RSG, Praatsaam, op 12 Maart, aangebied deur Lynette Frances-Puren, waaraan professor Antionette van der Merwe (SU), Professor Sharleen Dyers (UWC) en Bernard Pieters (Afriforum) deelgeneem het, is die opmerking gemaak: “... die Taalbeleid van die US word gesien as ‘n papieroefening waaraan niemand aandag gee nie, wat in die praktyk nie tot uitvoering gebring word nie.” Dit wil voorkom asof baie mense nie kon sin maak van die Taalbeleid soos wat dit geformuleer is in die betrokke Taalbeleidsdokument nie ... en dan het dit duidelik niks tedoen gehad met die taalverband waarin die dokument geskryf is nie ... dus, of dit in Engels of Afrikaans of Xhosa geskryf is nie.] Ek is van mening dat die probleem om ‘n sinvolle Taalbeleid vir die US te formuleer is waarskynlik geleë in die volgende: 1.1 Die Taalbeleid en taalontwikkeling moet deur navorsing ondersteun word ‘n Taalbeleid moet ondersteun word deur gepaste navorsing. Voorbeelde van Taalbeleide en praktyke van universitietsinstellings in ander wêreld-dele in taaldiverse samelewings, byvoorbeeld Brasilie, Kanada, België, ensomeer, behoort bestudeer en aangedui te word; die taalgebruiksverwagtinge van voornemende studente moet bepaal, aangedui en in ag geneem word; die meertaligheid en taalvaardighede van ingeskrewe studente en personeel moet bepaal, aangedui en in ag geneem word; die behoefte vir taalvaardigheidsontwikkeling by studente en personeel moet bepaal, aangedui en in ag geneem word, veral die lees-met-begrip, handboek- en skryfvaardighede in onderskeie taalverbande; ‘n evaluering behoort gedoen te word van die gebruikswaarde en die moontlike gebreke of tekortkominge in die huidige Taalbeleids-formulering. Nêrens in hierdie beleidsdokument is enigsins ‘n aanduiding gegee van die taalverspreiding en die moontlike behoefte aan en verspreiding van taalvaardigheids-ontwikkeling onder ingeskrewe of voornemende studente en personeel nie. 1.2 Onderskei tussen taalgebruik in ‘n gesproke- en geskrewe (gedrukte) verband ‘n Onderskeid behoort getref te word tussen die taalgebruik in ‘n gesproke kommunikasie verband, soos byvoorbeeld by die aanbieding van lesings en in sosiale en interaktiewe verbande, en in ‘n geskrewe-of gedrukte verband, soos van toepassing in papier-dokumente of materiaal op ‘n digitale platform, met ‘n onderskeid tussen akademiese dokumente, soos handboeke, kursusmateriaal, studente gidse/notas, ensomeer, en administratiewe dokumentasie soos omsendbriewe, notules van vergaderings, ensomeer. Soos dit is het die taalverband van geskrewe of gedrukte materiaal, soos wat dit uitdrukking vind in handboeke en ander leermateriaal, ‘n groter invloed op die gehalte van onderrig-en-leer, as die gesproke taal. In ‘n afstands-onderrig en -leer model – die meeste universiteite was genoodsaak om hierdie model te implimenteer weens die omstandighede wat deur COVID-19 geskep is – het die gehalte van geskrewe materiaal en die lees-met-begrip- en handboekvaardighede van studente ‘n groter invloed uitgeoefen op die vermoë van Universiteite om gehalte in onderrig-en-leer te handhaaf of te verseker, as die gesproke taalvaardighede van beide studente en dosente. 1.3 Onderskei tussen Taalvakke en Nie-taalvakke in ‘n akademiese verband In akademiese verband behoort onderskeid getref te word tussen die taalgebruik en taalontwikkeling by Taalvakke, byvoorbeeld soos wat dit geld by die bestudering van Hebreeus, Duits, Xhosa, Afrikaans-Nederlands, Latyn, ensomeer, en die taalgebruik in navorsing, ontwikkeling van kursus materiaal en kennisoordrag by Nie-taalvakke, byvoorbeeld soos wat dit geld by die bestudering van Wiskunde, Geskiedenis, ensomeer ... die taaluitdagings tussen die twee oriënterings sal aansienlik verskil. 1.4 Taalontwikkeling soos van toepassing op Basiese-Onderwys Die rol van universitiete by die ontwikkeling van taalvaardighede en die omgang met taal in ‘n Basiese-onderwys verband, behoort in ‘n Taalbeleid aangespreek te word. Taalontwikkeling en die standaardisering van inheemse tale soos wat dit in skole gebruik word behoort in die eerste plek by universiteite aangespreek te word ... die ontwikkeling van IsiXhosa, soos by enige ander taal, as ‘n volwaardige gebruikstaal in alle kontekste,	**1**

	behoort by die Departement Xhosa Studies aangespreek te word. En dan het die Onderwysfakulteit bepaalde verantwoordelikhede in die taalvaardigheids-ontwikkeling van studente-onderwysers en die indiensopleiding van onderwysers. Dit word algemeen aanvaar dat die krisis in Basiese-onderwys grootliks toegeskryf kan word aan die gebrekkige taal-, vak- en pedagogie-kennis en -vaardighede van onderwysers en dit hou direk verband met die gehalte en relevansie van die opleiding wat deur onderwyseropleidingsinstellings voorsien word. 1.5 Die invloed van 'n Taalbeleid op die gehalte van Onderrig-en-leer: Taalvaardigheidsontwikkeling behoort gesien te word as deel van 'n groter inset (enabling input) om die doeltreffendheid en gehalte van hoëronderwys te ontwikkel. Die taalverband waarin onderrig-en-leer onderneem word het slegs betekenis wanneer dit aangespreek word in die mate dat dit gehalte in onderrig-en-leer ondersteun en verseker. In die verband moet 'n Taalbeleid voorsiening maak vir die taalvaardigheidsontwikkeling van studente – veral wat betref die ontwikkeling van lees-met-begrip-, handboek- en skryfvaardighede. Voorsiening moet ewe-eens gemaak word vir die taalvaardigheids-ontwikkeling van akademiese personeel – veral wat betref die effektiewe benutting van taal om gehalte in leermateriaalontwikkeling te verseker. En hierdie oorwegings behoort veral te geld ten opsigte van die primêre tale van onderrig-en-leer, dus Afrikaans en Engels, terwyl dit ewe-eens in die onderrig van Xhosa aandag behoort te kry . [Ek is onlangs blootgestel aan leermateriaal by US wat aan studente op 'n nagraadse vlak voorsien is ... dit was uiters swak ... wat aandui, ten minste ten opsigte van die program waaraan ek blootgestel is, dat daar 'n behoefte is aan die ontwikkeling van leermateriaal-ontwikkelings-vaardighede by sommige akademiese personeel. Ek merk op dat opstandige studente en student-aktiviste in hul betoë al hoe meer aandring op gehalte in onderrig-en-leer. Dit kan ook gelees word as 'n oproep op taalvaardigheidsontwikkeling, wat insluit die ontwikkeling van die lees-met-begrip-, handboek- en skryf- vaardighede van beide studente en dosente.] As die universiteit erns wil maak met die ontwikkeling van gehalte in onderrig-en-leer behoort die verband tussen taalvaardigheidsontwikkeling en gehalte in onderrig-en-leer in 'n Taalbeleid aangespreek te word. 2. Onsekerhede oor die interpretasie van die Taalbeleid 'n Proses behoort voorsien te word waarvolgens rolspelers en belanghebbendes klarigheid kan kry oor 'n interpretasie of vertolking van die Taalbeleid waar onduidelikhede oor die Taalbeleid ter sprake mag kom ... wie sou as finale arbiter dien van 'n interpretasie van die Taalbeleid? Waar onduidelikhede oor die Taalbeleid ter sprake mag kom moet rolspelers aangemoedig word om klarigheid te kry oor die inpretasie van die Taalbeleid, verkieslik deur middel van 'n skriftelike navraag, voordat 'n taalkwessie tot konflik aanleiding gee. In die verband is die huidige twis by studente in 'n koshuisverband ter sprake wat aanleiding gegee het tot die toetrede en betrokkenheid van die SA Menseregtekommissie. Rolspelers kan ook aangemoedig word om terugvoer te gee, verkieslik skriftelik en in fakulteits- en koshuis verbande, oor hul belewenis en toepassing van die Taalbeleid. 3. Voorsien opskrifte by afsonderlike paragrawe Die leesbaarheid van die Taalbeleid kan verhoog word deur gepaste opskrifte aan te bring by paragrawe, byvoorbeeld: 'n Gepaste opskrif vir paragraaf 7.5.3 - Die ontwikkeling van Afrikaans as medium vir onderrig-en-leer. 'n Gepaste opskrif vir paragraaf 7.5.4 - Die ontwikkeling van IsiXhosa as medium vir onderrig-en-leer. 'Information Mapping' beginsels onderskryf die gebruik van opskrifte by paragrawe om die leesbaarheid en effektiwiteit van geskrewe kommunikasie te verhoog. 4. Taalondersteuningbehoeftes van Buitelandse, en Sig- en Gehoorgestremde studente Hierdie onderwerp kan moontlik onder 'n afsonderlike afdeling of hoof hanteer word. 5. Paragrawe 7.1 - 7.6 Hierdie paragrawe behoort as volwaardige afdelings in eie reg in die Taalbeleid opgeneem te word en nie as 'n onderafdeling onder een oorhoofse opskrif nie. In wese verteenwoordig hierdie paragrawe (afdelings) die kern van die Taalbeleid, en maak 52% uit van die totale Taalbeleid, dus: 7. Taalbeleidsbepalings in Leer-en-onderrig 7.1 Beleidsbepalings rakende taalgebruik in Taalvakke 7.2 Beleidsbepalings rakende taalgebruik in Nie-taalvakke 8. Taalbeleidsbepalings rakende Institusionele Kommunikasie; 9. Taalbeleidsbepalings rakende Eksterne Kommunikasie; ensomeer. 6. Uitbreiding van Taalbeleid Oorweging kan geskenk word aan 'n uitbreiding van die Taalbeleid deur die byvoeging van die volgende afdelings of velde met 'n formulering van die US se verbintenis tot elkeen. • Ondersteuning vir Taalvaardigheidsontwikkeling by Basiese-Onderwys Betrokkenheid van Universiteite by die ontwikkeling van die taalvaardighede by Basiese-Onderwys word aangedui in die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020), paregrawe 11 en 36; die fokus van hierdie raamwerk is met reg ingestel op taal- en taalvaardigheids-ontwikkeling van die inheemse tale, alhoewel nie uitsluitlik inheemse tale nie, ook by Basiese-Onderwys. Hier gaan dit veral oor die rol van die betrokke Taaldepartemente (IsiXhosa, Engels en	

	Afrikaans) ten opsigte van kurrikulum ontwikkeling, materiaal ontwikkeling – ondermeer, handboekontwikkeling en ‘n evaluering van die gehalte van handboeke in gebruik – asook in die ontwikkeling van hulpmiddels, byvoorbeeld: inligtingstukke in die ontwikkeling van taalvaardighede vir leerlinge en onderwysers. [Ek sou graag in ‘n posisie wou wees om interessante materiaal wat ek in die buiteland bekom het, wat kan dien as illustrasie om hierdie aspek van taalvaardigheidsontwikkeling by skole te ondersteun, met betrokke taaldepartemente en die onderwysmense by US te deel.] Hier is ook ter sprake die rol van die Fakulteit van Onderwys by US by die ontwikkeling en opleiding van onderwysers ... dus die opleiding van onderwys-studente en die indiensopleiding van onderwysers. Hierdie aspek is as Algemene Kommentaar soos volg aangespreek: “Die rol van universitiete by die ontwikkeling van die taalvaardighede en die omgang met taal in ‘n Basiese-onderwys verband, behoort in ‘n Taalbeleid aangespreek te word. Taalontwikkeling en die standaardisering van inheemse tale soos wat dit in skole gebruik word behoort in die eerste plek by universiteite aangespreek te word ... die ontwikkeling van IsiXhosa as ‘n volwaardige gebruikstaal in alle kontekste, behoort by die Departement Xhosa Studies aangespreek te word. En dan het die Onderwysfakulteite bepaalde verantwoordelikhede in die taalvaardigheidsontwikkeling van studente-onderwysers en die indiensopleiding van onderwysers; dit word algemeen aanvaar dat die krisis in Basiese-onderwys grootliks toegeskryf kan word aan die gebrekkige taal-, vak- en pedagogiese kennis en vaardighede van onderwysers en dit hou direk verband met die gehalte en relevansie van die opleiding wat deur onderwyseropleidingsinstellings voorsien word.” • Ondersteuning vir Taalvaardigheidsontwikkeling en -gebruik deur middel van Navorsing Onder paragraaf 7.5 – Bevordering van meertaligheid – word kursories verwys na die beskikbaarmaak van institusionele finansiering vir die uitvoering van navorsing vir die bevordering van meertaligheid (7.5.2). In paragraaf 7.5.3 word aangedui dat die akademiese potensiaal van Afrikaans bevorder kan word deur middel van navorsing. Die onderneming om navorsingsondersteuning vir taalvaardigheidsontwikkeling te bevorder behoort spesifiek in die Taalbeleid aangespreek te word. In die opmerkings onder Algemene Kommentaar is spesifiek verwys na die behoefte vir navorsing in die ontwikkeling van die US se Taalbeleid, soos volg: “‘n Taalbeleid moet ondersteun word deur gepaste navorsing. Voorbeelde van Taalbeleide en praktyke van universitiesinstellings in ander wêrelddele in taaldiverse samelewings, byvoorbeeld Brasilïe, Kanada en België, behoort bestudeer en aangedui te word; die taalgebruiksverwagtinge van voornemende studente moet bepaal, aangedui en in ag geneem word; die meertaligheid en taalvaardighede van ingeskrewe studente en personeel moet bepaal, aangedui en in ag geneem word; die behoefte vir taalvaardigheidsontwikkeling by studente en personeel moet bepaal, aangedui en in ag geneem word, veral die lees-met-begrip en skryfvaardighede in onderskeie taalverbande; ‘n evaluering behoort gedoen te word van die gebruikswaarde en die moontlike gebreke of tekortkominge in die huidige Taalbeleids-formulering. Nêrens in die Beleidsdokument is enigsins ‘n aanduiding gegee van die taalverspreiding en die moontlike behoefte aan en verspreiding van taalvaardigheidsontwikkeling onder die ingeskrewe of voornemende studente of personeel nie.” Wat betref die ontwikkeling van taalvaardighede, ondersteun deur navorsing, behoort rolspelers kennis te neem van die Witskrif oor Wetenskap, Tegnologie en Innovering wat in Maart 2019 deur die Department Wetenskap en Tegnologie (DST, 2019) gepubliseer is. Die Witskrif maak voorsiening vir deurtastende wysigings van die navorsingslandskap in SA wat ‘n effek sal hê op toekomstige navorsings-inisiatiewe. Die Hoëronderwys(HO)-sektor word gesien as een van die vernaamste rolspelers in die publikasie van navorsingsverslae, verantwoordelik vir ongeveer 90% van alle navorsing wat gepubliseer word, in vergelyking met ongeveer 8% wat gepubliseer word deur Navorsingsrade en Nasionale Navorsingsfasiliteite. Navorsingsverslae wat deur die HO-sektor gepubliseer word het toegeneem van 4696 in 1996 tot 17246 in 2015; vyf Universiteite produseer meer as 60% van alle navorsingsuitsette; ‘n driekwart (¾) van alle PhD graduandi in die land word deur ses universiteite geproduseer. Die rol van navorsing by universiteite word hoog aangeslaan en erken. Navorsing in die HO-sektor sal waarskynlik beïnvloed word deur die huidige ondersoek wat deur die Raad vir Hoëronderwys onderneem word na die gehalte van PhD programme. Daar word voorsien dat die ondersoek ondermeer sal bepaal die mate waartoe PhD studies krities belangrike vraagstukke in samelewingsverband aanspreek. Taalvaardigheidsontwikkeling is een van die werklik belangrike vraagstukke in samelewingsverband in SA wat as ‘n prioriteit aangespreek moet word.	
A106	My eerste inset is 'n versoek tot meer inligting asb. Die hersiening van 'n taalbeleid (of enige beleid!) kan net sinvol gedoen word, indien al die nodige inligting beskikbaar is. Dit beteken dat die resultate van die toepassing van die huidige beleid gekwantifiseer moet word en publiek beskikbaar moet wees. Dit is onder andere die inligting wat vervat is in die die verslae waarna verwys word in 8.2 tot 8.4 in die huidige beleid. Daarby is onder andere statistiek oor die afgelope vier jaar nodig soos: huistaal en voorkeur taal van onderrig van VOORGRAADSE ingeskrewe studente; dieselfde inligting oor EERSTEJAARSTUDENTE die afgelope vier jaar; statistiek oor getal modules in albei tale aangebied afgelope vier jaar ens ens. BELANGRIK: hierdie inligting moet publiek beskikbaar gestel word op die US se webblad en eers daarna kan sinvolle insette gegee word as deel van 'n eerlike konsultasie-proses. DAAROM MY VERSOEK dat hierdie	**3**

	inligting beskikbaar gemaak sal word en dat die eerste periode van konsultasies dan verleng word verby 12 April. Sonder statistiek en feite en die ter sake inligting raak die gesprek 'n filosofiese (en emosionele) gesprek wat die doel van eerlike hersiening (en dus verbetering) van die beleid totaal mis Dankie	
A107	Die US sal baie dringend 'n Taal Kodesa moet oorweeg waar alle belanghebeendes deel van die proses moet vorm. Daa is absoluut geen hass om die nuwe taalbeleid deur te forseer nie. Dit sal baie meer deursigtigheid en kredeitwaardigheid aan die Taalbeleid verleen. Ek is bereid om deel te wees van daardie proses, maar nie van die huidige tendens van verengelsing nie. Daar is 'n tyd en 'n plek vir alles. Afrikaans het nog 'n plek as tersiere taal van onderrig in die Wes-Kaap. Die demografie kan nie lieg nie.	**2**
A108	Geen	**7**
A109	Tensy ek iets mis, is dit eintlik onmoontlik om sinvolle insette en kommentaar te lewer sonder die Uitkomste en Verslag van die 2016 Taalbeleid tot op hede. Die algemene beeld van die US is uitwissing van Afrikaans tsv sy kamtige meertalige beleid, absoluut negatief vir 'n instelling wat aanspraak maak op meertalige uitnemendheid.	**3**
A110	n Taalbeleid moet niemand uitsluit of enige groepering bevoordeel of ander benadeel nie. Dit beteken in wese dat n taalklimaat moet heers waar niks op niemand afgedwing word nie, maar ook niks van niemand ontneem word nie. Die volgende is gewoon nie waar nie: 1) Afrikaans is per definisie uitsluitend en Engels per definisie insluitend. 2) Afrikaans het in Afrika ontstaan, maar is nie n inheemse taal nie. 3) Afrikaans verhoed dat n instelling wêreldklas uitnemend kan wees. Afrikaans en Engels moet as gelykwaardige tale hanteer word. As tale nie as gelykwaardig hanteer word nie, sal die een taal as mindere taal uitgerangeer word. "Redeliker gewys" laat gapings vir eietydse intrepretasie wat wyer is as die Liewe Heer se genade. Skokkende irrasionele beluite soos dat studiemateriaal net in Engels beskikbbaar sal wees agv Covid 19 werkslas, beaam dit in die praktyk. Die US senior bestuur se ongeërgdheid met 2021 se voorvalle spreek boekdele en strook nie met wat die huidige rektor verkondig het met sy inhuldiging op 29 April 2015 nie, naamlik dat US nie n Afrikaanse universiteit is nie, ook nie n Engelse universiteit nie en ook nie n Xhosa universiteit nie, maar n meertalige universiteit. Bravo! Doen dit dan in die praktyk. Benut die US Taalsentrum! Leef inklusiwiteit deur Afrikaans nie uit te sluit nie, dit is inderdaad moontlik.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A111	Dis bitter jammer dat Afrikaanssprekendes al meer vervreem voel en vervreem word, ipv inklusief deel te voel van 'n groter Universiteitsgemeenskap in ons land , en wat al die ander suiwer eentalige Engelstalige Universiteite insluit.	**2**
A112	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie 'n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaanssprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A113	Alhoewel julle my die geleentheid gun om in Afrikaans te studeer, kan ek in effek nie: hoekom nie? Want Dosente praat slegs Engels in die klas (al is hul Afrikaans magtig). Powerpoint slides word nie eens vertaal in Afrikaans nie en as dit vertaal word, kon ek 'n beter werk gedoen het. Opsommings en inleidings in Afrikaans help min. Die klas word in Engels aangebied. Ek, wat nie Engels magtig is nie, kan nie deel neem in die klas nie. Die helfde van die inligting gaan verlore want ek moet die lesing vertaal soos wat daar klas gegee word. Engels word as't ware op my afgedwing.	**3**
A114	Ek haal aan uit http://hetjanmarais.co.za/ (Het Jan Marais Nationale Fonds | Het Jan Marais Nationale Fonds (HJMNF) fokus op die belange van die Afrikaanssprekendes van Suid-Afrika, met klem op die behoud en uitbou van die Afrikaanse taal en kultuur landwyd in alle bevolkingsgroepe, en met voorkeur aan die bevordering van die materiële en geestelike welsyn van die bevolking van die Stellenbosse distrik) : "Marais het hierdie geld in sy testament bewillig en so verseker dat Victoria Kollege as 'n selfstandige instelling kon voortbestaan. Sy skenking is formeel gedoen op voorwaarde dat Afrikaans as 'n gelykwaardige taal vir onderrig aan die instelling behou word: "Ter bevordering van het hoger onderwijs te Stellenbosch, doch meer beijzonder van het onderwijs in en door middel van de Hollandse taal in zijn beide vormen (dat wil zeggen Afrikaans zowel als Nederlands) en wel te dien einde dat in zodanige onderwijs de Hollandse taal in zijn beide vormen als voormeld geen mindere plaats dan de andere officiele landstaal zal innemen"." Na my mening moet u dan nie meer hierdie trust se geld gebruik nie en dit vir ander instellings beskikbaar stel wat wel Afrikaans bevorder.	**2**

	Dit is vir my baie hartseer dat u Afrikaans vertrap en marginaliseer. Ook is dit vir my hartseer dat u die Geskiedenis van die instelling versaak. Dit is dan wel seker maar net ñ weerspieëling van wat in die parlement gesê is op navraag oor waarom top skole nie as voorbeeld gebruik word om ander skole op te bou nie, waarop die antwoord uit die parlement was dat: "we will break everything down till everybody is equal, then we wil start building up". Sekerlik sou die teenoorgestelde soos gevra is tog ñ beter benadering wees? Miskien moet u die werk van Ivan Illich lees in sy boek Deschooling Society van 1970 en die belang verstaan van ñ hele gemeenskap betrokke kry eerder as om hulle te verdruk. Soos sake nou staan, het u nie meer my steun om fondse aan u te gee nie en skenk ek dit al ñ geruime tyd aan instellings wat Afrikaans bevorder. Mag ek nie nie ook in die strik trap van waarin die Jan Marais Trust hom nou bevind nie.	
A115	Ek is jammer maar US het ons oustudente die rug toegekeer. U stel eintlik glad nie belang is ons insette rakende taalbeleid nie. Dit wat Prof Wim de Villiers sê kan nie geglo word nie. US het ons Afrikaanssprekende oud-studente heeltemal geïgnoreer en in die rug gesteek. U het van die begin af beplan om Afrikaans (voorheen byna 100% by US) uit te werk en dit 'n Engelstalige Universiteit te maak. Ek het self 'n hele paar praktiese klasse by US Landboufakulteit aangebied en moes toe al vir 'n groep van ±30 studente waarvan een persoon Engels was (kon egter Afr redelik verstaan) die hele klas in Engels aanbied. Hoe sal dit nie nou, 'n paar jaar later wees nie? My beswaar gaan glad nie oor ras nie maar slegs oor Taal. Ek het baie goeie Afrikaanse bruin vriende en hulle is ook die rug toegekeer. Ek is jammer, dit is baie duidelik dat u ons as vyande beskou. Ek het 'n besonder groot bedrag in my testament aan US bemaak maar is reeds besig om dit totaal daaruit te haal. US het amper 'n haatveldtog teenoor Afrikaanssprekendes en tensy daar 'n sterk ommeswaai is vorentoe, beskou ek myself nie meer as 'n US-ondersteuner nie. U het ons blykbaar nie meer nodig nie.	**2**
A116	Algemene kommentaar Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie 'n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaanssprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A117	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie 'n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaanssprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A118	Die beleid op papier lyk baie goed. Maar wat kommerwekkend is, is die kultuur, of aanslag wat van topbestuur af deurfilter tot by studenteleiers. Hoekom voel dit asof dit minderwaardig of arrogant geag word om in Afrikaans te kommunikeer?	**2**
A119	Afrikaans is 'n taal wat hier ontwikkel het. Dit is 'n ontwikkelde taal en kan vir enige studie rigting gebruik word. Handhaaf dit!	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A120	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie 'n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaanssprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A121	Ek is klaar met die US.Idont give a damn if the cow calves or if she breaks her neck.Vaarwel us.	**2**
A122	Dit is jammer dat Afrikaans nie as 'n inheemse taal met wortels in Afrika beskou word nie. Hoe beskou die San en die Khoi en die Namas hulle tale? Behoort dit ook tot die Suid-Bantoetaalfamilie? Indien nie, dan is hulle tale ook nie inheems nie.	**6**
A123		
A124	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie 'n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaanssprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A125	Ek kan my kinders na tientalle Universiteite in Suid-Afrika stuur waar Engels die enigste voertaal is - geen Afrikaans word daar gebruik of bevorder nie. Stellenbosch is een van die laaste Universiteite waar Afrikaans wel bevorder en gebruik kan word as voertaal.	**2**

	Gesien die aantal mense in Suid-Afrika wat Afrikaans as huistaal het, uit alle kulture, moet daar n plek wees waar sulke burgers van die land n billike kans het op tersie^re onderrig.	
A126	Ek dink nie dat die US eerlik is oor die ware stand van taalgebruik aan die universiteit nie. Dit was reeds duidelik met die implementering van die taalbeleid in 2016 dat die US op die pad na totale verengelsing is. Dis net 'n kwessie van tyd.	**2**
A127	Geen kommentaar	**7**
A128	Soos reeds gestel in kommentaar onder die hoof "Kern van die Beleid", word die US nie gedwing deur Artikel 29(2) van die Grondwet of die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) om Engels sowel as Afrikaans as LOLT te kies nie. Die keuse van slegs Afrikaans is selfs moontlik, en volledig verdedigbaar, onder die bepalings van 29(2) van die Grondwet. By die keuse van beide Engels en Afrikaans as LOLT moet die US volledig voorsiening maak vir die praktiese uitvoerbaarheid, in terme van die voorsien van voldoende hulpbronne met die gepaardgaande finansiële implikasies, om albei tale volledig as LOLT te implementeer. Dit is duidelik uit die bepalings van die Taalbeleid dat die US nie voorsiening gemaak het, of beplan om ooit voorsiening te maak, vir die verkryging van die hulpbronne wat hiervoor nodig is nie. Hierdie gebrek aan hulpbrone word trouens telkens gebruik in die formulering van die ontsnappingsklousules, wat by bykans alle bepalings van die Taalbeleid voorsien word om die aanbod in Afrikaans te verminder of te verskraal ten gunste van die aanbod in Engels. In hierdie opsig bied die vorige en die nuwe konsep Taalbeleid slegs skynheilige lippetaal ter voldoening aan klousule 29(2) van die Grondwet. Die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings (2020) stel dit baie duidelik in Klousule 30 dat "Where demonstrable competencies have been established in one or more languages other than English, such competencies and initiatives should not be impeded, but rather, nurtured and encouraged". In die direk daarop volgende sinsnede bied hierdie dokument egter sy eie onsnapklousule met "as long as they do not serve as barriers of access to speakers of other languages." Hierdie ontsnapklousule word duidelik deur die US in die Taalbeleid aangegryp om Afrikaans as LOLT teenoor Engels as LOLT te benadeel. Dit is gewoon teen die gees van Artikel 29(2) van die Grondwet. Afrikaans is deur die loop van die twintigste eeu aan die US ontwikkel as 'n volwaardige akademiese taal en volledig geïmplementeer as LOLT. Deur die formulering en uitvoering van die huidige Taalbeleid is die US besig om doelbewus die ondergang van Afrikaans as akademiese taal te bewerkstellig en die nuwe konsep Taalbeleid sal hierdie tendens slegs versnel. Dit is 'n skreiende skande. Verder sal die onafwendbare uiteindelike uitkoms van die US Taalbeleid en die uitvoering daarvan, naamlik dat Hoëronderwys in Afrikaans binne kort nie meer vir Afrikaanssprekendes beskikbaar sal wees in die Suid-Afrikaanse nie, 'n ongrondwetlike uitkoms wees. Enige uitsprake in die Suid-Afrikaanse howe dat die huidige US taalbeleid voldoen aan die bepalings van Artikel 29(2) van die Grondwet en/of die Taalbeleidsraamwerk vir Openbare Hoëronderwysinstellings, sal nie vir die US as skans kan dien teen die ongrondwetlikheid van hierdie noodwendige uitkoms nie. Die konsep Taalbeleid moet verwerp word en daar moet opnuut begin word met werklik inklusiewe konsultasie om 'n nuwe Taalbeleid vir die US te formuleer wat volhoubare en gehalte Hoëronderwys in Afrikaans aan die US sal waarborg en waarvan die uitkoms sal voldoen aan Artikel 29(2) van die Grondwet.	**2**
A129	Daar word heelwat gepraat oor die koste daraan verbonde om Afrikaans te behou op Stellenbosch. Dit was glo 'n faktor in die besluit om die bestaande 2016 taal beleid goed te keur. Ek is nie bekend met die geleerde regter se uitspraak hieroor nie,.maar dit sou interessant wees om te weet van watter soort koste begrippe hy gebruik gemaak het om tot hierdie gevolgtekking te kom, en dit sou nuttig wees as ons almal dit kan sien om dit te bespreek. In 'n breë sosio-ekonomiese konteks kom 'n wye reeks koste ter sprake. Neem dit bv. die volgende faktore in ag? Indien wel, behoort die kalkulasies beskikbaar gemaak te word vir die publiek sodat ons kan kommentaar lewer (en onafhanklike ekonome, waarnemers, ens. opinies kan uitspreek). • Wat van die miljarde rande en mense lewens wat reeds belê is in Afrikaanse opvoeding op primêre en sekondêre vlak? Hoeveel daarvan is verlore deurdat die kinders wat kan, nie verder kan studeer in die taal wat met soveel moeite en koste geleer is nie? Moet dit dan nou eers alles afgeskryf word sodat hulle oor kan begin op tersiêre vlak, van 'n baie swak posisie, aangesien in baie, indien nie meerderheid van die gevalle, hulle swak bevoeg is om die kompleksiteite van hoër onderwys in daai tweede taal te waardeer? (Mens kan aan Stellenbosch professore dink wie nie sou geword het wat hulle is nie indien hulle in Engels moes begin voorgraads studeer). Was dit 'n mors van staatgeld en miljoene mense se moeite om hulle in die eerste plek Afrikaans te leer? • Wat kos dit vir die land en die betrokke persone om oor te skakel na Engels – om in Engels te leer lees, skryf, dink? Almal sal die oorgang sekerlik nie suksevol voltooi nie. Wat kos dit nie? En dis twyfelagtig of hulle ooit al die fynere punte in Engels sal kan sien en leer wat hulle in hulle moedertaal sou kon verstaan. So hulle sal vir altyd benadeel word – geen onderrig in die taal wat hulle ken nie, en waarin hulle goed sal kan leer – en swak verstand van/ in 'n tweede taal. Wat is die koste daaraan betrokke? En dis veral die Wes-Kaapse gemeenskap wat so swaar gekry het onder apartheid wat nou weer sal benadeel word - wat is die koste van daai mense wat nie hulle potensiaal kan verwesenlik nie, beide in terme van hul eie persoonlike lewensondervinding en inkomste en vir die land as geheel?	**3**

	• Dan is daar ook natuurlik die groot Afrikaanse media en taal bedryf wat geleidelik sal sterwe as hy van menslike insette ontneem word, as daar nie meer mense is wat in Afrikaans kan dink of skryf nie: wat is die koste van die verlies daarvan in terme van werksgeleenthede, bydrae tot die staatskas deur belasting betaling, ens.? • Verder is Stellenbosch nie net 'n Wes-Kaapse bate nie maar 'n nasionale bate – al die koste hierbo genoem moet op nasionale vlak uitgewerk word. Hoeveel is al hierdie die koste as mens dit monetiseer, in vergelyking met die koste van publikasies en klasgee in Afrikaans op Stellenbosch? In teenstelling – wat is al die voordele daaraan betrokke as al hierdie kostes vermy word en 'n lewensvatbare multikulturele taalomgewing tot stand kan kom? Hoeveel is die koste wat vermy kan word en wat is die voordele? Om net op koste, en daarby enkele soorte koste, to fokus is onbevoeg.	
A130	Veeltaligheid, in die besodner by US, teen die agtergrond van die onregverdige en verdrukkende diskriminasie oor 'n baie lang tyd, verlig my Afrikaner-, Christen- en Afrikanerbond-gewete, maar maak dit nie stil nie. Hoeveel lewens het ons nie kultureel verarm nie? Hoeveel talent en breinkrag het ons Suid-Afrika ontneem? Ons spog met "Christen-Afrikanerskap"' wat fundamenteel on-Christelik is, want ons het ons mede-landsburgers nie net beroof nie, maar nagelaat om hulle te dien. Christenskap is ten diepste selfverloenend en nie selfverrykend ten koste van ander nie. Die Here seen die toepassing en uitbouing van die US se taalbeleid.	**2**
A131	Die dokument bou die fondasies vir die uitwissing van Afrikaans, die klein woord keuses kan later groot nagevolge in hou vir die Afrikaanse gemeenskap, kyk na die Universiteit van Pretoria. Die US se stigtings dokument vereis dat Afrikaans of Nederlands 'n amptelikke taal moet wees van die Universiteit, as daardie dokument nie onderhou word nie wie is te sê dat die een se beskerming, of te kort daarvan, vir Afrikaans sal behou. Die Universiteit Stellenbosch is 'n Afrikaanse Univrsiteit as jy Engels wil studeer gaan UCT toe.	**2**
A132	Tale in die Wes-Kaap : Afrikaans (49,7%), gevolg deur Xhosa (24,7%) en Engels (20,2%) vlgs Wikipedia. 3 Universiteite in die Wes-Kaap. Twee van hulle is alreeds heeltemal Engels (UWK en UCT), hoekom moet Stellenbosch Universiteit ook Engels wees. Verder voel ek ook daar behoort 'n isi-Xhosa Universiteit wees in SA. Is dit nie wat ons as SA so uniek maak dat ons veelsydig is nie, maar al die instansies probeer ons dieselfde kry.	**2**
A133	Die onlangse gebeure op kampus spreek juis teen inklusiwiteit. Die studente leierskap het ook waarskynlik gereageer op SU kommunikasie en was hoogs onwaarskynlik opportunisties - al word dit so in die media gekommunikeer. Dit is ook nie tot voordeel van die SU beeld as die Rektor die taalkwessie af maak as "political gains" nie. Histories was Engels die taal van die "kolonialis" en nou wil SU dit die voertaal in die Weskaap gemaak? US mis ook die punt tussen onderrig en uitnemendheid. Onderrig met Engels as ekslusiewe taal gaan nie noodwendig uitnemendheid bevorder nie.	**2**
A134	Ek het net een vraag: Is die Universiteit van Stellenbosch ernstig (en eerlik) oor meertaligheid? Of is dit bloot 'n dekmantel vir verengelsing in die praktyk?	**2**
A135	Ek was onder die indruk dat ons veronderstel is om deesdae die afkorting SU te gebruik, en nie meer US nie (vir Stellenbosch Universiteit).	**6**
A136	Baie dankie vir die geleentheid om kommentaar te lewer op die Universiteit se beoogde taalbeleid. Die Rektor van US skryf soos volg oor die taalbeleid: "Maar taal sigself is nie ons hooffokus nie. Dit is immers nie die primêre taak van 'n universiteit, as instelling, om enige bepaalde taal te bevorder nie." Tradisionele Engelse universiteite in Suid-Afrika sal nie eers daaraan dink om so 'n verklaring uit te reik nie. Hulle beskou dit eenvoudig as hulle volste reg om Engels te wees en daardeur, sonder om dit ten doel hoef te stel, maak hulle enorme bydraes om Engels te bevorder. Op soortgelyke wyse het tradisioneel Afrikaanse universiteite in hulle tyd enorme bydraes gemaak om Afrikaans te bevorder. Deur US se verengelsing maak die universiteit 'n groot bydrae tot die bevordering van Engels en verskraal dit terselfdertyd sy vroeëre bydraes tot die bevordering van Afrikaans. Dit is neerhalend teenoor Afrikaans dat die taalbeleid se definisie van "inheemse tale" Afrikaans uitsluit. Orals in die beoogde taalbeleid waar woorde soos "inklusiwiteit" en "insluit" gebruik word, is dit duidelik dat Engels by US doelbewus bevorder gaan word. Orals in die dokument waar daar 'n woord soos "hindernis" gebruik word, is dit duidelik dat die US Afrikaans op die oog het en dat so 'n "hindernis" verwyder of vermy moet word. As daar van "meertaligheid" gepraat word, is dit duidelik dat daar van Afrikaanssprekendes verwag word om meertalig te wees op 'n wyse wat nie van Engelssprekendes verwag word nie. Orals waar woorde soos "mits" of "redelikerwys uitvoerbaar" gebruik word, is dit duidelik dat Afrikaans aan die kortste ent gaan trek. Eerder as om met woorde te speel, sou dit eerliker wees as die US sy bedoelinge duidelik maak. Met 'n "mits" word verklaar dat enige taal of tale in nagraadse leer en onderrig gebruik kan word. Hierby word egter gevoeg dat vraestelle op hierdie vlak slegs in Engels beskikbaar sal wees. Dit is weereens duidelik dat Afrikaans op nagraadse vlak aan die kortste ent trek. As ek reg getel het, is daar by die gradeplegtighede van Maart 2021 altesaam 133 doktorsgrade toegeken waarvan slegs 6 op Afrikaanse proefskrifte	**2**

	gebaseer is en geen op proefskrifte in isiXhosa nie. Dit sal interessant wees om te weet hoeveel meestersgrade by dieselfde gradeplegtighede toegeken is en hoeveel daarvan gebaseer is op tesisse in Afrikaans en isiXhosa. Volgens die taalbeleid moet die voertaal of -tale by vergaderings daarop ingestel wees om te verseker dat almal ingesluit word. By amptelike vergaderings, seremoniële geleenthede en intreeredes word Afrikaans, Engels en isiXhosa "oordeelkundig" gebruik. Wat die effek hiervan is, kon ek persoonlik by drie geleenthede die afgelope drie jaar ondervind. By 'n vergadering van 'n subkomitee van die US waarvan ek 'n lid was, was daar ongeveer twaalf mense teenwoordig. Twee persone se spreektaal was Engels maar het Afrikaans verstaan. Die res (ook die voorsitter) was almal Afrikaansprekend. Die voorsitter het uit die staanspoor die vergadering in Engels gelei. Individue om die tafel is in Engels versoek om hulleself voor te stel, wat hulle almal (behalwe ek) in Engels gedoen het. Die effek hiervan was om myself soos 'n skurk te laat voel dat ek myself in Afrikaans voorgestel het en my bydraes tydens die vergadering in Afrikaans gemaak het. By 'n funksie van die Fakulteit van Natuurwetenskappe ter viering van die US se eeufees is alle afkondigings oor die reëlings, die tafels en die verversings slegs in Engels gedoen. Op die tafels was daar papierkegels waarop daar foto's van baanbreker-professore van die fakulteit was, saam met kort besonderhede oor hulle loopbane en bydraes. Dit was alles net in Engels. In die Dekaan se toespraak by die geleentheid was daar miskien so dertig woorde in Afrikaans, in die trant van: "Welkom dames en here by hierdie eeufeesviering. Dankie vir al die bydraes wat u in u loopbane aan die fakulteit gemaak het." Die res van die toespraak was in Engels. By 'n funksie ter viering van 75 jaar van die Fakulteit van Ingenieurswese het die Rektor en die Dekaan toesprake gehou. In beide gevalle was daar, net soos by bogenoemde funksie van die Fakulteit van Natuurwetenskappe, 'n paar woorde in Afrikaans om die bal aan die rol te sit. Daarna was alles, ook 'n mooi vertoning oor die fakulteit se groei en prestasies, slegs in Engels. My ervaring by hierdie drie geleenthede het my oortuig dat die taalbeleid se skynbaar gerusstellende woorde oor die gebruik van Afrikaans, in die praktyk beteken dat Afrikaans afgeskeep word. Op grond van my ervaring meen ek daar waarheid steek in die onlangse berigte oor weerstand teen die gebruik van Afrikaans by koshuise van die US. Ek is van mening dat die regering en Suid-Afrikaners wat Engels as medium van onderrig aan universiteite verkies, alles vir Engels opeis en geen ruimte wil laat vir enige universiteit in Suid-Afrika wat met staatsondersteuning Afrikaans as medium van onderrig wil gebruik nie. Vir studente wat Afrikaans as medium van onderrig verkies, is daar die uitdaging om dankbaar te wees vir die mate waarin hulle ideale hieroor nog verwesenlik kan word. Vir studente wat isiXhosa as medium van onderrig verkies, is daar myns insiens geen vooruitsig dat daar 'n universiteit sal wees wat in enige beduidende mate hieraan sal voldoen nie.	
A137		
A138	Te gekompluseerd om alles afsonderlik te beredeneer. Hoop my insette help.	**7**
A139		
A140	Jammer, maar ek het nou genoeg gehad van die vorm. Soos ek reeds aangedui het, is dit nie gebruikersvriendelik nie en wil jul mense seker daardeur ontmoedig om hieraan deel te neem. Natuurlik het ons geen waarborg dat iemand ooit hierna gaan kyk nie. Ek en my man het aan die US studeer, sowel al 4 my kinders. 3 van my kinders is tans verbonde aan universiteite in Europa. Hul moes eksamens aflê in die onderskeie tale voordat hul aanvaar is - Nederlands en Duits. Net so sou ek verwag dat dieselfde hier moet geld.	**4**
A141	Die voorgestelde beleid is goed en sal waarborg dat Afrikaans voort sal ontwikkel as akademiese navorsingstaal sowel as isiXhosa sal ontwikkel as 'n akademiese voertaal.	**7**
A142	Taal is 'n identiteitskwessie. Om 'n Afrikaanssprekende te laat voel dat hy/sy tog maar liewer moet verengels, want dit is net soveel makliker vir almal, is 'n growwe aantasting van 'n mens se waardigheid. Taal is nie net 'n kommunikasiemiddel nie; dit is 'n draer van jou totale menswees. Die ontmoeting in taal tussen 'n student en 'n dosent dra veel meer oor as kennis. Dit is vormend en dikwels lewensveranderend. Dis US moet nie dié vormende en verruimende ervaring onderskat nie.	**2**
A143	Die taalbeleid is baie goed uiteengesit. Met verwysing na onlangse sosiale media aangeleentheid, waar n koshuis HK lid die gebruik van Afrikaans verbied het, is my vraag of hierdie tema duidelik uiteengesit in aansoekproses vir US en die koshuise? Verstaan en aanvaar studente die taalbeleid as deel van die aansoekproses?	**6**
A144		
A145	Die beleid lyk vir my billik soos dit tans staan.	**7**
A146	Ek het die graad B.Ing. behaal aan die US in 1991. Daar was rou Engelsmanne in my klas, meeste van my handboeke was in Engels en van my dosente kon nie Afrikaans praat nie, maar taal was nooit 'n kwessie nie. Ek het ingenieurswese in Afrikaans bemeester en ek en my Engelse alumni het by die US uitgestap as 'n volledige tweetalige ingenieurs. Die tegniese Afrikaans het vir my baie beteken waar ek met Duitse verskaffers van toerusting gewerk het, waar my Engelse kollegas verlore was. Die verskil is dat ek 'n tweede taal bemeester het en so 'n beter oor vir enige taal het, maar hulle net ore vir Engels, want dis 'n dominante wêreldtaal. Aan die ander kant het ek en	**2**

	my Afrikaanse alumni nie 'n tree teruggestaan vir ons Engelse kollegas as dit kom by die gebruik van Engels in die korporatiewe wêreld nie. Luister maar net bietjie na Geldsake op die radiostasie RSG om te hoor hoeveel leiers in die korporatiewe wêreld is Afrikaans, maar hulle funksioneer moeiteloos in die sakewêreld, wat Engels is. Een van die redes vir sukses van hierdie mense is dat hulle in hul moedertaal geleer het van skool tot op universiteit, wat hulle die geleentheid gegee het om akademiese konsepte/werk te kon bemeester sonder die addisionele las van om dit in 'n tweede taal te moet doen. Hoekom kan ons nie dieselfde gun vir vandag se studente nie? Daar is tog oorgenoeg Afrikaanse kinders wat 'n graad kan behaal vir die US om voort te bestaan, en enersyds is daar tog seker genoeg Engelse universiteite in Suid-Afrika om Engelse studente te kan akkommodeer? Ek het nou baie moeite gedoen om kommentaar te lewer op hierdie beleid, maar ek vermoed dit gaan maar wees soos om 'n klip in 'n groot swart gat af te gooi. Bv. nêrens poog hierdie vraelys om vas te stel of ek werklik 'n student was aan die US nie. Ek verneem ook ouers van huidige studente (m.a.w. rekeningbetalers) het nie eens 'n uitnodiging gekry om kommentaar te lewer nie. Is ons menings ooit belangrik? Dalk doen ek dit maar net om myself te laat beter voel. En vir myself te sê ek het darem probeer.	
A147		
A148	Wat is die voordele vir Stellenbosch Universiteit indien die voorgestelde, hersiene taalbeleid nie geïmplementeer word nie? • Die universiteit bly uit die plaaslike en internasionale media vir die verkeerde redes, en in die media vir die uitstekende universiteit wat dit is. • Die opskrifte in die internasionale pers rakende Stellenbosch Universiteit verwys na wetenskaplike innovasie en uitnemende onderrig, eerder as 'n taalbeleid. • Die universiteit word 'n ware tuiste vir alle studente. • Die universiteit word 'n baken van hoop en insluiting in 'n land waar verdeeldheid en selektiewe uitsluiting dikwels seëvier. • Die universiteit word 'n baanbreker om die algemene verwarring wat heers rakende die verskille tussen taalvaardigheid in Engels en die waarde van moedertaal-onderrig, uit te skakel. • Die universiteit besweer die vrese dat die meganismes om Afrikaans oor die langtermyn uit te faseer in die huidige taalbeleid vervat is. • Die universiteit bewys dat dialoog en konsultasie rakende beleide integraal tot wyse besluitneming binne die universiteit is. • Die universiteit bevorder kreatiwiteit, sensitiwiteit en sosiale insluiting. • Meertaligheid en taaldiversiteit word bevorder deur by te voeg, eerder as deur 'ontslae te raak'. • Die universiteit baan die weg vir inheemse kennis-stelsels om bevorder te word binne 'n ruimte waar alle studente welkom voel. • Die universiteit skep werksgeleenthede vir vertalers en tolke in alle vakgebiede in die tussentyd. Die voordele van herbesinning rakende die huidige, voorgestelde, hersiene taalbeleid is duidelik. As alumnus van Stellenbosch Universiteit, sal ek 'n verposing en 'n terugverwysing van die voorgestelde beleid verwelkom. In-diepte konsultasie tydens die ontwikkeling van die hersiene taalbeleid en alvorens dit weer vir breër kommentaar uitgestuur word, sal in die belang van die universiteit en die gemeenskap wat dit dien, wees. Ek glo ek is nie alleen in hierdie versugting nie.	**2**

A149	US moet asb sover moontlik as 'n Afrikaanse universiteit gesien word en Afrikaans uitbrei as 'n akademiese taal. Baie dankie vir die geleentheid om te kan insette lewer	**4**
A150	Studente is die kliente van 'n universiteit en die taalvoorkeur van studente is belangerik om studente in die toekoms na 'n universiteit toe te lok. Slegs 20% van voorgraadse studente by US verkies Afrikaans as onderrig taal. Dan is dit mos onlogies dat die hoof onderrigtaal Afrikaans moet wees. Meertalige voorgraadse onderrig moet ondersoek en waar prakties moontlik geimplementeer word.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A151	Goeiedag, indien u my sal verskoon, gaan ek nie kommentaar lewer op bg. aspekte nie. In plaas daarvan gaan ek vertel van hoe meertaligheid in die 2000s NIE gepraktiseer is in die Departement Sosiologie en op wyer vlak in die Fakulteit nie. Teen die laat 2000s het ons ten minste drie personeellede gehad, wat almal Suid-Afrikaners was, maar nie Afrikaans magtig was in 'n gewone gesprek nie, om van dosering nie te praat nie. In so 'n situasie het by my ernstige bedenkings ontstaan oor hoe billik studente wat hulle geskrewe werk in Afrikaans afgelewer het, geasesseer word. In sommige gevalle is daar morele druk deur die voorsitter op Afrikaanse, meertalige kollegas uitgeoefen om die Afrikaanse werkstukke/toetse/eksamenskrifte namens hierdie kollegas te beoordeel. U kan dink watter ekstra las dit op hierdie kollegas geplaas het in gevalle waar 'n tweedejaarsklas uit 350 studente bestaan het, waarvan seker 80% Afrikaanssprekendes was - afgesien van die didaktiese bedenkings in gevalle waar die dosente wat die merkwerk gedoen het, nie die kursus doseer het nie. Die tyd wat die Afrikaanse kollegas aan hierdie taak gewy het, kon hulle uiteraard nie gebruik vir navorsing en publikasie nie. Hulle is in hierdie opsig benadeel in vergelyking met die kollegas vir wie hulle hierdie guns bewys het. Dit is egter nie waar dit opgehou het nie. Van ons meertaliges is verwag dat ons in die naam van die meertalige beleid, nie net ons voorlesings in gelyke mate in Afrikaans en Engels aanbied nie, maar ook ons 'power point' skyfies. Dieselfde verwagting is op geen stadium aan die eentalige kollegas gestel nie. Amptelik was die beleid van die van die kant van die dekaan, dat die Engelstalige kollegas mettertyd ook 'n 'kommunikatiewe vaardigheid' in Afrikaans ontwikkel, maar dit in geen geval gebeur nie - selfs nadat sommige van hulle reeds vyf jaar of langer deel van die departement was. Ek het in my dosering konsekwent al om die beurt in Afrikaans en Engels doseer, met 'power point' skyfies in altwee tale. As 'n mens daarby voeg dat al die voorgeskrewe leeswerk 100% Engels was, het meer as pariteit geheers. Nogtans het dit gebeur dat die een en ander Engelstalige, Suid-Afrikaanse student meer as 50% Engels tydens dosering geeis het, waarskynlik omdat hulle uit 'n Engeslsprekende omgewing gekom het en hul Afrikaans so swak was dat hulle nog die voorlesing, nog die skyfies behoorlik kon volg. In een geval was die eis so onredelik, dat ek na herhaalde verduideliking van die taalbeleid in die fakulteit, voorgestel het dat die student liewers oorweeg om sy studies aan 'n Engelstalige universiteit voort te sit. Let wel: ek het nie net getrou die taalbeleid geimplementeer nie, maar saam met die leeswerk, die Engelstalige studente meer as temoet gekom. Die betrokke student was nie tevrede met my antwoord nie en het by die destydse dekaan, Prof. Kotze gaan kla. Lg. het my laat roep en het my, die meertalige dosent, daaroor berispe.Op geen stadium het het hy aangedui dat hy aan die student gesuggereer het, dat hy sy Afrikaans probeer verbeter nie - netso min soos die eentalige kollegas daaraan herinner is dat hulle hul 'kommunikatiewe vermoe' in Afrikaans moet verbeter nie. Wat hierdie voorbeelde van die hantering van die beleid duidelik vertel is, dat dit nie in die praktyk toegepas is nie. Inteendeel, Engelstaliges is bevoordeel. Dit is hoe tweetaligheid in die praktyk reeds destyds uitgesien het. Wat die hele aangeleentheid natuurlik onsmaaklik maak, is die oneerlikeid: na buite is verkondig dat twee/veeltaligheid heers, die praktyk het anders uitgesien. Vergun my om laastens iets te se oor die klaarblyklike marginalisering van Afrikaans op die huidige stadium en die implikasies vir studente wat Stellenbosch toe kom en nie sterk in Engels is nie: 'n Mens se gesonde verstand besef dat hierdie studente, gekonfronteer met 'n hoofsaaklik Engelse leeromgewing, probleme gaan ondervind om hulle volle intellektuele potensiaal te verwesenlik. As hulle boonop die gevoel kry dat hulle selfs in 'n koshuis- of private konteks nie hul moedertaal mag praat nie, word hierdie gevoel van onsekerheid net groter. 'n Onseker student, met 'n aangetasde selfvertroue, kan nie sy/haar beste lewer nie. As u my sal vergun, maar ek praat uit ondervinding: ek het as twaaljarige SA toe gekom en moes baie vinnig beide tale leer. Omdat ek Afrikaanse skole bygewoon het, was my Afrikaans beter as my Engels toe ek universiteitsstudies oorweeg het. Alhoewel ek (in die 1960s) polities waarskynlik meer tuis sou gevoel het by Wits of UCT, was dit geen opsie nie as ek wou seker maak dat ek my bes moontlike prestasie behaal. Ek het my Engels eers mettertyd in my voorgraadse jare verbeter, namate ek meer Engels gelees het. Ek is oortuig daarvan dat daar vandag steeds baie Afrikaanssprekende studente is wat hulself in dieselfde posisie bevind as ek destyds. As die universiteit hierdie studente wil werf, laat welkom wil voel en hulle die tasbare bewys wil gee dat hulle hul werk sonder	**2**

	benadeling in Afrikaans kan aflewer, moet veeltaligheid alledagse, gemaklike praktyk wees en nie iets waarvoor hulle moet veg nie. In plaas daarvan om insidente, soos onlangs berig in die media, af te maak as 'n soort geisoleerde geval, moet die universiteit aan die Afrikkanse studente die bewys lewer dat die universiteit hul regte ondersteun. Eers dan kan ons van egte, pluralistiese veeltaligheid praat. Met vriendelike groete	
A152	Leerders en studente presteer die beste in hulle moedertaal, aldus internasionale navorsing. . Begin daarom deur die taalbeleid 2016 te hersien op grond van twee regters van die Konstitusionele Hof wat aangedui het dat Afrikaans aan US erg sou benadeel wat presies daarna gebeur het met die swak bewoording van Taalbeleid 2016. Ek ondersteun die menings in die media vir die behoud van Afrkaans op gelyke voet met ander tale, veral op voorgraadse vlak. Sien Die Burger: US Departement Afrikaans (27/3/2021), La Vita/Danie van Wyk (26/3/2021), Philip Spies (7/4/2021), DAK-optog met versoekskrif (9/4/2021), Menings en SMS'e.. Weing tot geeneen het die voorgstelde US se beleidsdokument gesteun. Die meerderheid bewoners van Wes- en Noord-Kaap is Afrikaanssprekend. Veral plattelandse en armer gemeenskappe, veral bruin, word met oorwegende Engelse US-omgewing ontneem van tersiêre onderrig. Maak asb. Voorsiening vir my/ons kleinkinders om in Afrikaans te studeer.	**2**
A153	Die Afrikaanse weergawe van die taalbeleid verwys na "isiXhosa" wat tegnies verkeerd is. In Afrikaans word daar eenvoudig na "Xhosa" verwys. In Xhosa sal 'n mens wel na 'n taal verwys met die "isi-" voorvoegsel (isiAfrikaans, isiNglesi, ens.). Deur na Xhosa in Afrikaans te verwys as "isiXhosa" is die equivalent om van Engels te praat as "English" in Afrikaans of Duits as "Deutsch".	**1**
A154	Die Universiteit gebruik graag vae en gelade terminologie soos “transformasie” (wát word getransformeer, waarvandaan en wát is die einddoel?). Verder “dekolonisasie van die kurrikulum” (herskryf van wetenskap teksboeke?) en “inklusiwiteit” (sluit dit almal in?). Volgens die rektor gaan dit tans goed by Maties en is dié terme dalk nie meer nodig nie.	**2**
A155	This policy is not fair towards Afrikaans speaking students. The ConCourt's absurd and irrational finding about the 2016 policy makes a mockery of language rights. By implementing it, SU has actively played a part in creating a new toxic stratification in SA, that is, English mother tongue speakers as the primary citizens of this country, and the rest as second class citizens, who should rather raise their children English for their own good. This version (2021), is even worse. The best way to promote any language in a multilingual context is to give it equal status to English. This is clearly not achieved in this incarnation of the language policy, despite lip service paid by senior management.	**2**
A156	1.Die belangrikste rol van universiteite is om hul studente vir die toekoms toe te rus, nl om te kan werk vir hulsef of om werknemers in die private of openbare sektore te word. Tweedens, om die land se ekonomiese groei te bevorder tot voordeel van almal in die land. Ons kort entrepereneurs en beleggers om die land uit sy ekonomiese krisis en werkloosheid uit te bestuur.Maar die US se gekarring en getorring oor taalbeleid gaan nie werk en investering skep nie; hieriun faal die US klaaglik. 2. Die US het 'n unike Afrikaanse geskiedenis, ontstaan en kultuur..... en waaroor ek trots is. Maar elke jaar, as ek 'n draai by die kampus maak, is dit jammerlik opvallend om te sien en te hoor hoe hierdie unieke kultutrele erfenis gemarganaliseer en afgeskeep word. Universietit Stellenbosch staan mos vir 'n idee! Ander taal- en kultuurgroepe is welkom by die US, maar hulle moet maar inval by 'n Taalbeleid van Tweetaligheid [Afrikaans en Engles]; daar is geen geheime agenda daaraan verbonde nie. 3. Die WAT is by die US gevestig, en vir goeie geskiedkundige en kulturele redes. Afrikaans was en is die gemeenskapstaal van die Bolanders en die Stellenbossers..... en die US het oor die jare heen 'n enorme bydra hiertoe gemaak. Die US se Taalbeleid mag nie hierde waarheid ondermyn nie nie. 4. Die 'bruin mense' [ek noem dit met groot deernis en respek] se huistaal oor die hele ou Kaap-Provinsie [maw vandag die Wes-, Suid-, Noord Kaap] is oorwegend Afrikaans en hulle word by die Universiteit van die Wes-Kaap verdring / uitgedruk omdat Afrikaans nie meer daar gebesig word nie. Dus het die US 'n sosiale verantwoordelikheid om hulle behoefte te akkommodeer deur Afrikaans as 'n primere akakdemiese taal te behou by die US.	**2**
A157	Om 'n breedvoerige taalbeleid te hê is een ding, maar belangriker is die implementering daarvan. Wanneer die gebruikers van Afrikaans geviktimiseer word, verwag mens dat die insidente met dieselfde deursigtigheid en dringendheid behandel sal word as ander aanstootlike insidente. In die hele taalbeleid sien ek geen fokus op die doel om Afrikaans se posisie te verskans binne die historiese konteks en ook binne die groter prentjie in die land nie (vgl.	**1**

	Jakes Gerwel se aanbeveling). Die idee dat Engels sinoniem is met die sg uitnemendheid is ongegrond. (Andrew Nash se artikel nogal insiggewend) Kortom: Hierdie Taalbeleid stel dit nêrens omomwonde dat die US 'n heenkome vir Afrikaansprekendes wil wees en 'n institusie wil wees waar die jong taal in sy hoër funksie uitgebou sal word nie. Die oplossings wat die gemengde leermodel bied word vermy. Daar word gesê mens moet weet waar jy vandaan kom.	
A158	Die US is tans besig om Engels wat die oorgrote meerderheid van die studente aan die US se tweede of selfs derde taal is tot belangrikste kommunikasiemedium op die kampus te verhewig. Ten beste sal swak Engels en nie akademiese uitnemendheid die gevolg wees. Die beleid is duidelik daarop gemik om Afrikaans wat vir meer as 'n eeu die akademiese taal van die US was, so ver moontlik uit te faseer. Daar is keer op keer na voorbeelde hiervan in bg kommentaar verwys.	**2**
A159	Algemene kommentaar Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie 'n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaansprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A160	Die SA Akademie se algemene kommentaar is vervat in ons mediaverklaring van 7 April 2021 (in Afrikaans, Engels en Nederlands): MEDIAVRYSTELLING (Vir onmiddellike vrystelling) SA AKADEMIE BETREUR TAALDEBAKEL OP STELLENBOSCH Die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns spreek haar ernstige kommer uit oor die gebeure die afgelope paar weke by die Universiteit Stellenbosch, een van Suid-Afrika se top universiteite, oor die gebruik van Afrikaans op sy kampus en ook die konseptaalbeleid wat pas bekend gemaak is. Hierdie stand van sake het ontaard in 'n onbehaaglike debakel wat wyd in die Afrikaanse taalgemeenskap veroordeel word. Die bevordering van Afrikaans as 'n akademiese taal ten behoewe van die beoefening van die wetenskap en tegnologie in al sy vertakkinge is reeds meer as 'n eeu die sentrale missie van die SA Akademie en haar meer as 950 lede wat almal oor gevorderde nagraadse kwalifikasies beskik. Die Akademie plaas 'n hoë premie op wetenskap- en beroepsbeoefening in diens van die Suid-Afrikaanse gemeenskap deur die mensekapitaal van ons lede. Ons kommer oor die taalkwessie by Stellenbosch spruit uit die waarneming dat een van ons land se inheemse tale, en daarby die jongste taal uit Afrikabodem wat die afgelope eeu tot volle wasdom as 'n wetenskapstaal ontwikkel het, se waarde klaarblyklik deur die Universiteit Stellenbosch geringgeskat word. Die Akademie betreur die toenemend verbeeldinglose tegnokratiese omgang van Stellenbosch met die werklikheid van veeltaligheid en hoe dit sedert 2014 manifesteer in hierdie universiteit se taalbeplanning, beleid en -implementering. En dít desondanks die taalgebruiksprofiel van die universiteit se primêre voedingsgebied waar Afrikaans die mees gebruikte taal is. 'n Wesenskenmerk van die Wes- en die Noord-Kaap is juis die ryk kulturele en talige diversiteit waarmee hierdie provinsies geseën is en waaruit Stellenbosch sy primêre studentekorps trek. Hierdie diversiteit behoort immers as 'n hulpbron benut te word in diens van sy primêre voedingsgemeenskap. Kennelik beskou die Universiteit Stellenbosch egter hierdie diversiteit as 'n lastige probleem wat sistematies wégbestuur moet word in hulle strewe na 'n verskraalde eentalige wetenskapskultuur en internasionale statuur, ten álle koste. Dit is onbegryplik dat die Universiteit Stellenbosch se konseptaalbeleid slegs 'n kopknik waag in die rigting van sy gemeenskap se talige en kulturele diversiteit. Die vraag wat gevra moet word is of hierdie uitmuntende universiteit, wat 'n nuwe generasie moet toerus om hulle plek vol te staan in 'n postpandemie, ontwikkelende land met 'n wankelende ekonomie en gewelddadige samelewing, werklik sy roeping in hierdie konteks begryp? Uitnemende universiteite tree immers eerstens in 'n bevrugtende vennootskap met hulle onmiddellike en naasliggende gemeenskappe. Suid-Afrikaanse universiteite durf nooit in hierdie dae in 'n hovaardige, eensydige bo-na-benede verhouding met hulle gemeenskappe te staan deur 'n "vyandige omgewing" te skep waar Afrikaanse studente "mikroaggressie" ervaar, soos wat Stellenbosch se eie Departement Afrikaans en Nederlands pas aan sy Rektoraat moes uitwys nie. Die SA Akademie doen 'n beroep op die Universiteit Stellenbosch om sy jongste	**2**

	konseptaalbeleid grondig te hersien deur ‘n taalwetenskaplik verantwoorde en raadplegende taalbeplanningsproses van stapel te stuur. Stellenbosch se voedingsgemeenskap verdien dit. MEDIA RELEASE (For immediate release) SA ACADEMY LAMENTS LANGUAGE DEBACLE AT STELLENBOSCH The South African Academy for Science and Arts expresses its serious concern about the events of the past few weeks at Stellenbosch University, one of South Africa's top universities, about the use of Afrikaans on its campus as well as on its draft language policy that has just been announced. This state of affairs has degenerated into an unpleasant debacle that is widely condemned in the Afrikaans language community. The promotion of Afrikaans as an academic language for the benefit of the practice of science and technology in all its articulations has been the central mission of the SA Academy and its more than 950 members, all of whom have advanced postgraduate qualifications, for more than a century. The Academy places a high premium on scientific and professional practice in the service of the South African community through the human capital of our members. Our concern about the language issue at Stellenbosch stems from the observation that the value of one of our country's indigenous languages, and in addition the youngest language from African soil that has developed into a mature scientific language in the past century, is apparently held in low esteem by Stellenbosch University. The Academy laments the increasingly unimaginative technocratic approach of Stellenbosch to the reality of multilingualism and how it has manifested itself in this university's language planning, policy and implementation since 2014. And this despite the language use profile of the university's primary feeder area, where Afrikaans is the most commonly used language. An essential characteristic of the Western and Northern Cape is the rich cultural and linguistic diversity with which these provinces are blessed and from which Stellenbosch draws its primary student body. As a matter of fact, this diversity should be utilised as a resource in service of its primary feeder community. Apparently, however, Stellenbosch University regards this diversity as a troublesome problem that must at all costs be systematically managed out of existence in the University's pursuit of a much-reduced monolingual scientific culture and international stature. It is incomprehensible that Stellenbosch University's draft language policy deigns to do no more than merely nod its head in acknowledgement of its community's linguistic and cultural diversity. The question that needs to be asked is whether this excellent university, which needs to equip a new generation to play their rightful role in a post-pandemic, developing country with a shaky economy and a violent society, really understands its calling in this context? After all, outstanding universities firstly enter into mutually fruitful partnerships with their immediate and adjacent communities. In these times, South African universities dare not stand in a haughty, one-sided top-down relationship with their communities by creating a "hostile environment" where Afrikaans students experience "micro-aggression", as Stellenbosch's own Department of Afrikaans and Dutch just had to point out to its own Rectorate. The SA Academy calls on Stellenbosch University to thoroughly review its latest draft language policy by launching a linguistically sound and consultative language planning process. Stellenbosch's feeder community deserves it. PERSBERICHT (Zonder embargo) Suid-Afrikaanse Akademie betreurt taaldrama bij de Universiteit Stellenbosch Pretoria - De Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns spreekt haar ernstige bezorgdheid uit over gebeurtenissen die de afgelopen weken hebben plaatsgevonden rond de Universiteit Stellenbosch, een van Zuid-Afrika’s meest vooraanstaande universiteiten. De gebeurtenissen, die te maken hebben met het gebruik van het Afrikaans op de campus en met het onlangs gepresenteerde concept-taalbeleidsplan, hebben geleid tot een onverkwikkelijk drama dat binnen de Afrikaanse taalgemeenschap breed veroordeeld wordt. De Suid-Afrikaanse Akademie, een organisatie met ruim 950 leden, heeft al meer dan	

	een eeuw als centrale doelstelling de bevordering van het Afrikaans als academische taal ten behoeve van de beoefening van alle disciplines van wetenschap en technologie. De Akademie vindt het erg belangrijk dat wetenschap en beroepsuitoefening plaatsvinden ten dienste van de Zuid-Afrikaanse gemeenschap en dat werknemers daarbij optimaal functioneren. Onze bezorgdheid komt mede voort uit de constatering dat het bestuur van de Universiteit Stellenbosch blijkbaar minachting voelt voor een van de inheemse talen van ons land, tevens de jongste taal van het Afrikaanse continent die zich de afgelopen honderd jaar tot een volwaardige wetenschapstaal ontwikkeld heeft. De Akademie betreurt de verstarde en technocratische omgang met de realiteit van veeltaligheid die sinds 2014 steeds duidelijker uit taalbeleid en taalpraktijk van de Universiteit Stellenbosch spreekt. En dat ondanks het Afrikaanstalige profiel van de regio waarin de universiteit zich bevindt en waar haar studenten voornamelijk vandaan komen. Kenmerkend voor de provincies West- en Noordkaap is juist de rijke culturele en taalkundige achtergrond. Deze diversiteit zou ten dienste gesteld moeten worden van de gemeenschap voor wie de universiteit opleidt. Blijkbaar beschouwt de Universiteit Stellenbosch deze culturele verscheidenheid echter als een lastig probleem dat systematisch uitgebannen moet worden in het streven naar een ééntalige wetenschapscultuur en internationale status. Tegen elke prijs. Het is onbegrijpelijk dat de Universiteit Stellenbosch in haar concept-taalbeleid slechts lippendienst bewijst aan de talige en culturele diversiteit van de gemeenschap die zij dient. Het is de vraag of deze uitmuntende universiteit wel haar rol begrijpt binnen de huidige Zuid-Afrikaanse context, namelijk het toerusten van een nieuwe generatie studenten in een post-pandemisch ontwikkelend land met een broze economie en een gewelddadige samenleving. Een goede universiteit verstaat immers het belang van de gemeenschap die men dient en de samenleving waarin men functioneert. Zuid-Afrikaanse universiteiten mogen in deze tijd nooit in een arrogante en eenzijdige topdownrelatie staan tot zijn gemeenschap door een vijandige omgeving te scheppen waar Afrikaanstalige studenten “micro-agressie” ervaren, zoals het eigen departement Afrikaans en Nederlands onlangs onder de aandacht van het Stellenbosche universiteitsbestuur moest brengen. De Suid-Afrikaanse Akademie doet een beroep op de Universiteit Stellenbosch om haar meest recente concept-taalbeleidsplan grondig te herzien door een taalwetenschappelijk verantwoord proces van taalbeleidsvorming te beginnen waarbij alle rolspelers worden geconsulteerd. De gemeenschap waaruit de Universiteit voortkomt en waaruit haar studenten komen, is dit meer dan waard.	
A161	Die Taalbeleid moet dit onomwonde stel dat daar gewaak sal word teen die veronderstelling dat Engels die voertaal van die Universiteit is. Die Taalbeleid moet dit duidelik uitspel dat Afrikaanssprekendes (studente, dosente, akademiese personeel) met mekaar Afrikaans mag praat. Tans is dit nie duidelik nie. Uiteraard as daar mense teenwoordig is wat nie Afrikaans verstaan nie sal ‘n mens oorslaan na Engels, maar dit moet nie die verstekposisie wees nie.	**1**
A162	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaanssprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A163	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaanssprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A164	Waar die beleid Afrikaans afskaal en daarteen diskrimineer, verwerp ek dit.	**2**
A165	My kommentaar op die SU taalbeleid is nie teen die feit dat kennis 100% toeganklik moet wees vir alles Suid Afrikaners nie. Ek is ten volle ten gunste daarvoor. Ek is egter gekant daarteen dat hierdie beleid ten koste van `n plaaslike taal en kultuur nagestreef word. Op `n manier moet SU verseker dat alle studente wat nie Afrikaans magtig is nie of van ander Afrika of internasionale kulture kom, 100% tuis voel by US en 100% dieselfde akademiese geleenthede gegee word. Ek kan myself net indink dat hierdie `n ongelooflike moeilike uitdaging moet wees. Die bestaande beleid, al weet ek dis nie die doel nie, het ongelukkig die nadeling van Afrikaans tot gevolg. Die bestaande beleid is die maklike uitweg. Ongelukkig het Afrikaans `n geskiedenis wat oorskadu word met politiek en ongelukkig is dit steeds `n politiese onderwerp en teiken. Maar vir ons as verskillende “stamme” in Suid Afrika is die enigste pad vorentoe wat `n harmoniese toekoms betref, om politiek opsy te stoot en ons verskillende kulture en diversiteit te vier en mekaar te “embrace”. Die huidige taalbeleid buig egter alweer die knie onder politiek. Op `n manier moet die taalbeleid hoë gehalte onderwys verseker en toeganklik maak	**2**

	aan alle Suid Afrikaners EN TERSELFDETYD Afrikaans beskerm en bevorder. En ook isiXhosa en ander plaaslike tale en kulture. Dit moet dit egter nie afbreek nie wat dit ongelukkig in praktyk doen op die oomblik. Die beleid se intent is progressief, maar die gevolge is regressief. Dit moet meer bold wees. `n Meer bolde visie sal wees iets soos; "Hoe gaan ons die huidige beleidsdoelwitte bereik TERWYL ons Afrikaans en ander plaaslike kulture en tale bevorder en vereenselwig". En ek het nie die antwoord nie maar ek het idees en ek is seker die slimkoppe daar by SU het ook idees. Net hierdie tipe visie, wat erkenning gee aan die belangrikheid en rykdom van ons diversiteit, as dit reg kommunikeer word in ons teer samelewing, sal alreeds `n baie sterk maar positiewe boodskap uitstuur na buite. Dit gee SU die geleentheid om `n toonaangewende posisie in te neem om kulture in SA met mekaar te vereenselwig. Hoe dit gedoen word moet bepaal word maar vir argumentsonthalwe dink net die akademiese en kulturele rykdom as ons universiteite regoor die land het wat die verskillende kulture van ons land vier! MAAR waar elkeen van hierdie universiteite ook `n plek is waar die ander kulture ook na toe kan en wil kom – waar dit akademies en kultureel toeganklik is en waar hulle wellkom voel. Dink net ek kan my voorgraads by `n Afrikaanse* SU doen maar ek gaan doen my nagraads by die isiXhosa Universiteit in Grahamstad of die isiZulu Universiteit in Durban. Of andersom natuurlik. Of lektore is op `n rotasie siklus (vrywillig of deel as `n `n aanstelling) dat hulle elke nou en dan gaan onderrig gee by een van die ander nasionale instellings. (*Afrikaanse SU beteken net dit is `n plek wat `n bastion vir die Afrikaanse taal en kultuur is maar in praktyk moet dit glad nie diversiteit uitsluit nie – dit moet dit verwelkom. En dieselfde moet proaktief ontwikkel en bevorder word vir die ander plaaslike tale en kulture. Ek besef dis makliker gesê as gedaan – maar dis die werklike uitdaging – en julle doelstelling behoort dit in ag te neem.) Ek sien myself as `n progressiewe Afrikaner en ek het `n diep liefde vir my land en al sy mense, maar ek is ook trots op my kultuur terwyl ek weet ek het `n verantwoordlikheid om te help regmaak wat ons opgeskroef het tydens Apartheid. En ek is 100% toegewyd daartoe. Maar om `n kultuur af te kraak en te onderdruk is nie die uitweg nie en is eintlik maar net `n herinnering van wat gebeur het tydens Apartheid. Ons moet bolder wees. Ons moet ons kulture vier en ons moet dit vereenselwig. Dis die enigste manier. En die huidige beleid, ten spyte van `n edel doel, lei tot die teenoorgestelde. Hierdie debat is baie grootter as slegs `n taaldebat en SU het `n geleentheid hier om iets besonders van stapel te stuur. Dit gaan nie maklik wees nie maar niks die moeite werd was nog ooit maklik nie. Ek hoop julle slim manne (en vroue) kan dink aan `n toepaslike oplossing. Julle het my steun. Groete	
A166	Ek verstaan bv. glad nie hoekom hierdie terugvoer so "tegnies" moet wees en punt vir punt kommentaar gelewer moet word nie. Hoekom is hierdie "algemene kommentaar" nie die enigste plek waar 'n mens terugvoer kan gee nie? Alles om dit so moeilik as moontlik te maak om wel terugvoering oor die taalbeleid te gee. EK VERSTAAN GLAD NIE HOEKOM AFRIKAANS NIE MEER AANVAARBAAR IS BY EEN VAN DIE 3 UNIVERSITEITE IN DIE WES-KAAP NIE. Ek onthou hoe die rugbyspelers uit Natal binne 'n kwartaal Afrikaans magtig was. Hulle kon nog steeds hul vraestelle in Engels beantwoord. Hierdie kommentaar sal sekerlik nie eers na gekyk word nie, want miskien is die persoon wat dit moet verwerk nie Afrikaans magtig nie. Ongelukkig druk ek myself beter in my moedertaal uit. Wat gaan die US doen as die werklike groot donateurs hul geld onttrek? Ek voel persoonlik die US moet Jannie Marais se skenking teruggee, want sy ideaal van 'n Afrikaanse universiteit word vertrap.	**2**
A167	Afrikaans moet nie afgeskaal word en verwyder word nie	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A168	Die konsep taalbeleid lyk nog in vele opsigte soos die beleid van instellings voor 2020, met ander woorde voor die COVID-19-pandemie 'n radikale herdink van onderrig tot gevolg gehad het. Geen gedeelte van die beleid maak voorsiening vir die toekomstige aanwending van taal, indien 'n pandemie weer omvattende inperkings sou vereis nie. Terloopse verwysings word na aanlyn onderrig gemaak, maar die realiteit is dat dit waarskynlik in die toekoms veel meer algemeen gaan plaasvind en dat taal se rol binne die nuwe omstandighede duideliker uitgespel behoort te word. Wat reeds voor 2016 soveel keer genoem is, moet weer herhaal en beklemtoon word, naamlik dat Afrikaans 'n primêre taal van onderrig aan die Universiteit van Stellenbosch moet wees, ongeag wat die Konstitusionele Hof bevind het. Die hofbeslissing verhoed nie dat die universiteit rigtinggewend kan optree en die enorme kulturele bate van Afrikaans weer as primêre onderrigtaal kan aanwend nie. Die grootste taalgemeenskap in die Wes-Kaap is Afrikaansprekend en die sprekers behoort aan alle rasgroepe. Van al die openbare tersiêre instellings in dié provinsie, is die US die enigste wat 'n sterk verlede van Afrikaanse onderrig en huidige noembare aanbod Afrikaanse onderrig bied. As hierdie aanbod nie verskans word in die instelling se taalbeleid deur dit as 'n primêre taal van onderrig gelyk aan Engels te stel en dit as sodanig te beskerm nie, is die noodwendige uitkoms dat die sterker taal (Engels) oplaas die enigste taal sal word.	**1**

	Internasionale voorbeelde in dié verband bewys die noodsaak van ’n status vir Afrikaans as primêre onderrigtaal gelyk aan Engels.	
A169	As oud student is ek baie teleurgesteld met die huidige taalbeleid en voel ek dat die US nie eerlik met sy taalbeleid is nie en moet aanpas. Ek is 'n werkgewer vir US gegradueerders en is besig om te kyk na ander Universiteite wat wel Afrikaans eerste stel, anders sal ons gedwing word om wel instellings te finansier wat wel Afrikaansprekendes erken en wil help. Laat weet ons ab of u nog oor 10 jaar Afrikaans sal erken as gelyke taal met Engels?	**2**
A170	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaansprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A171	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaansprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A172	• Dit is ongewoon dat die taakspan agter die beleid nie genoem word nie. • Om ’n konsepbeleid slegs op tekstuele gronde te beoordeel, loop die gevaar om bloot ’n oefening in teksredaksie te wees, veral omdat data oor die effekte van die vorige beleid en die behaling of niebehaling van doelwitte nie gelyklopend aangebied word nie. • Nêrens in die beleid word verwys na gehalte of gehalteversekering nie. Dit is ’n enorme tekortkoming. Daar behoort duidelike, deursigtige prosesse hiervoor in plek gestel te word. Dit kan nie gewoon onbestuur gelaat word tot iemand daaroor kla soos tans die geval skyn te wees nie. Dit is nie die benadeelde slagoffer van ’n oortreding se plig om hierdie soort tekortkominge in ’n beleid te hanteer nie. • Nêrens in die beleid word melding daarvan gemaak dat die Universiteit oor ’n sterk kundigheidspoel beskik waar dit taalbeplanning aangaan, en of/hoe hierdie kundigheidspoel betrek word om te verseker dat die taalbeleid op ’n navorsingsgedrewe en vakkundig verantwoordbare manier geskep en bestuur word nie. • Die kousaliteitsverband tussen hulpbronvoorsiening/-beskikbaarheid en grondvlakbehoeftes is regdeur die beleid problematies. Die Universiteit moet minder die gebrek aan hulpbronne as verskoning of skuiwergat vir afwykings aanbied en meer erns daarvan maak om gewoon die nodige hulpbronne in plek te stel as ’n bewys van institusionele erns oor ware veeltaligheid.	**1**
A173	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaansprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A174	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaansprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A175	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaansprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A176	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaansprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A177	Ek verwerp hiermee die eerste konsep van die Universiteit Stellenbosch (US) se 2021 taalbeleid omdat dit nie aan die grondwetlike vereiste voldoen om toegang tot moedertaalonderrig te bevorder nie. Die konsepbeleid bring nie ‘n regverdige taalbedeling tot stand wat aan Afrikaans en Engels gelyke status waarborg nie, en vererger dus die uitsluiting van Afrikaansprekende studente selfs verder as onder die 2016 beleid.	**2/1**
A178		
A179	Geen	**7**
A180	Behou Afrikaans as volwaardige, inheemse taal met ten minste gelyke status aan Engels. Daar is genoeg hoofsaaklik Engelstalige universiteite in die land.	**4**
A181	My laaste kommentaar is persoonlik:	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Ek is nie 'n alumnus van die US nie. Inteendeel, tot op MSc vlak was ek aan die Universiteit van Pretoria verbonde. Waarom Stellenbosch? As navorser in Kunsmatige Intelligensie het ek gekies om my gewig agter Stellenbosch se akademiese ontwikkeling in hierdie vakgebied te gooi omdat SU nog gelyke waarde geheg het aan 'n inheemse Afrikataal. Die ondersteuning het 'n paar gevolge gehad: (a) 'n Paar miljoen rand se studiebeurse in Kunsmatige Intelligensie (sien "First DeepMind Postgraduate Scholarships in Africa coming to Stellenbosch University" https://www.sun.ac.za/english/Lists/news/DispForm.aspx?ID=7568) (b) Die grootste Kunsmatige Intelligensie konferensie op Afrikabodem by SU (sien https://deeplearningindaba.com/2018/) SU is tegnies sterk, maar so-ook is baie ander universiteite. Wat SU onlangs nog gedifferensieer het van Kaapstad, Witwatersrand en Pretoria (ek noem nou maar die ander 3 wat gereeld op internasionale ranglyste verskyn) was dat Afrikaans as Engels se gelyke geag was. Hierdie differensiërende faktor verdwyn ongelukkig. Moet my asseblief nie verkeerd verstaan nie: ek glo vas in 'n inklusiewe Afrika-visie van opheffing. Via die Deep Learning Indaba staan ek pa vir nagraadse Kunsmatige Intelligensie somerskole in amper 30 Afrikalande. Die US KAN 'n GROTER visie hê sonder om Afrikaans as minderwaardige taal af te skryf.	
A182	Ware meertaligheid as algemene landsbeleid is aan te prys en navolgingswaardig al verg dit meer moeite, maar as dit nie net lippetaal bly nie maar toegepas word, sal dit die hele land se kultuurgoedere verryk. Aangesien Afrikaans en ander inheemse tale egter as amptelike tale al hoe meer deur Engels vervang word wat teenstrydig met ons grondwet is, is dit die plig en behoort dit die voorreg van die US te wees om toe te sien dat sy beleid Afrikaans as voorkeurtaal het. Stellenbosch is nie net die middelpunt van 'n Afrikaanssprekende streek nie, maar die bekermat van Afrikaans. Dit is duidelik dat Afrikaanse mense hulle baie goed in 'n Engelse omgewing kan handhaaf, maar dit is ook duidelik dat die taal ter wille van politieke gedienstigheid van die kortsigtige bestuur van die US opgeoffer word. Minister Kader Asmal het ná 1994 voorsien dat een derde van universiteite Afrikaans sal bly, maar nou gee die rektor en sy vlakdenkende kollegas Afrikaans se status as amptelike en akademiese taal sonder slag of stoot prys. Afrikaans is nie net die voorkeur medium van onderrig van die meeste studente in die Wes- en Noord-Kaap nie, maar die taal wat die meeste mense in Suid-Afrika verstaan. Altesame 13.5% van Suid-Afrika se bevolking is Afrikaans en net 9.6% is Engels. Dit is sinneloos om die koloniale taal Engels altyd voorkeur te gee. Verder is dit die simbool van die identiteit van 'n groot deel van die ekonomies-produktiewe bevolking, wat ook aan ander minderheidstaliges voorkeur in die gebiede gun waar hulle getalle gekonsentreerd is. Net so moet Zulu met 22.7% sprekers in die land die hooftaal op die kampus van die Universiteit van KwaZulu Natal word met ander tale bykomend, want so is daar 'n kans dat meer mense in die land meer tale sal leer. Dit is 'n beskamende skande dat die bestuur van die US hulle nie eers verwerdig om Afrikaanssprekendes se belange op die hart te dra nie, maar soos in die vroeë 20 ste eeu toelaat dat hul eie taal se toekoms afgeskaal , afgegradeer en afgewater word deur die maghebbers. Dit is 'n kwade dag dat Afrikaans, wat eersdaags sy eeufees as amptelike taal met vreugde behoort te kan vier, nou weer moet veg vir oorlewing.	**2**
A183		
A184	Dit is skokkend dat Afrikaans per definisie nie meer as 'n inheemse taal van Suid-Afrika erken word nie.	**6**
A185	Ek wil graag sien dat my universiteit waartoe ek myself verbind, gewillig is om my in ag te neem en my taal te bevorder en in stand te hou. Op hierdie stadium is ek as Afrikaans sprekende student nie trots om te sê dat ek deel is van die US nie, omdat dit meer en meer duidelik geword het dat die US nie meer Afrikaans as taal waardig ag nie. Hiermee probeer ek om uit te reik na die US sodat my taal waarvoor ek baie lief is, ook ingesluit word iewers in Suid-Afrika. Ek vra dat die US asseblief moet LUISTER!	**2**
A186	Ek het slegs algemene kommentaar op die taalbeleid. Ek is van meining dat die voorgestelde taalbeleid, soos die vorige taalbeleid, erg afbrekend is tot die gebruik van Afrikaans as akademiese taal en ook as voertaal by die US en ook in Suid Afrika. So baie Suid Afrikaners oorweeg die US as akademiese instelling of het waardering vir sy bydrae as akademiese instelling in die Kaap, juis omdat hulle Afrikaans praat en wil aanhou praat. Daar is geen voordeel vir die US om Afrikaans af te water en ondergeskik te verklaar, soos die beleid nou daaruitsien, nie, behalwe moontlik vir bedekte persoonlike politieke gewin. Die kritiek van US se bestuur dat politiek geen rol het in die gesprek oor taal nie, veral die polemiek oor die US se taalbeleid, is veral verdag. Die taalbeleid doen afbreuk aan Afrikaans en dus ook aan Suid Afrika. Dit blyk dat die eensydige vervreemding van Afrikaans by die US op die bestuur se persoonlike vooroordele en misplaaste hoogwaardigheid gebasseer word. Sulke besluite bly 'n onreg wat met veragting veroordeel moet word.	**2**

	Verder, ek vind dit beduidend jammer dat al die statistiek oor taalvoorkeure, klasbywoning vir taalgroepe ens. slegs deur die US bestuur verwerk word en dat dit dan as klinkklare feit gestel word en aangebied word as wesenlike inligting. Ek sou verwag dat alle inligting ook beskikbaar gestel word vir alternatiewe benaderings tot tydige, maar ook historiese en voorspelde voorkeure, gebruik en gesindhede. En ek sien nie dat dit wyer aangespreek of beskikbaar gestel word nie, en daarsonder kan die taalvoorkeur van huidige studente kwalik as argument vir die vervreemding van Afrikaans gebruik word nie. Ondersteun en bou Afrikaans.	
A187	[Personal identifier redacted] wil dit duidelik stel dat ons nie anti-Engels is nie. Ook vra ons nie dat Universiteit Stellenbosch weer 'n Afrikaanse universiteit moet wees nie. Ons wil dit op rekord plaas dat ons vra dat veral Afrikaanse studente, spesifiek hulle wat uit agtergestelde gemeenskappe kom, ook die geleentheid gebied word om in hul studies in Afrikaans voort te sit en te ontvang. Hulle moet die geleentheid gegun word om ten minste 'n eerste kwalifikasie in Afrikaans te behaal. Ons wens die US alle sterkte toe met hierdie grootse taak en bied ons ondersteuning waar moontlik.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
A188	Veral plattelandse studente met minder vaardighede in Engels moet geakkommodeer word en in ag geneem word by beleidsbepaling.	**2**
A189		
A190		
A191	Op skrif lyk alles met eerste oogopslag vreeslik goed en belowend, maar mens kry gou die indruk dat hierdie net 'n skans is - in die realiteit word daar nie daadwerklik gepoog om meertaligheid op kampus en in die klaskamers te bevorder nie. Dit is absurd om een van min universiteite in die wêreld te wees wat nog tweetalig is, maar dit dan te wil verander (want kom ons wees eerlik, hierdie beleid poog maar subtiel en sonder om op tone te trap ook om Engels voorkeur te gee). Wat van voornemende studente uit die talle Afrikaansprekende gemeenskappe? Hierdie is 'n guldige geleentheid vir die US om vas te skop en mense eerder werklik die waarde van meertaligheid laat besef.	**2**
A192	Dankie vir die geleentheid.	**7**
A193		
A194	US is 'n instelling wat staatsideologie vrywillig aanneem en dienstig uitvoer. Die US is rugraatloos en buig graag voor politieke korrektheid-en-inklusiwiteit. Die beleid is hol en is so saamgestel om minste weerstand te ontlok, maar tog die uiteindelike oogmerk nog uit te voer. Dit is, om ten volle na 'n staatsdepartement om te skakel, Afrikaans as onderrigtaal, en Afrikaansprekendes in te lyf by die ideale van die regering. Mag die realiteite van die verantwoordelikes van hierdie inlywing, elkeen inhaal.	**2**
A195	Meertaligheid met waar daar meer waarde aan Engels geheg word as ander tale, is nie meertaligheid nie.	**2**
A196	Die kommentaarperiode het onvoldoende tyd gelaat om op alle aspekte van die konseptaalbeleid te reageer. Reaksies soos geen kommentaar, dui dus nie daarop dat die Taalraad geen bydrae het om tot hierdie kategorië te maak nie. Hiermee 'n aantal algemene observasies. Die taalbeleid is meer gesofistikeerd as die 2016-beleid. Verskeie kwessies is duideliker as tevore uitgestippel en dit wil lyk asof meer taalkundige insette in sekere afdelings gebruik is. As gevolg hiervan, kom sekere teenstellings inherent in die beleid egter duideliker na vore. Die Universiteit probeer nog steeds tussen die lyne sê hulle is nie verantwoordelik vir die beskerming van taal nie en dat vrye aanbod en navraag sal bepaal of ŉ taal groei of taan. Terselfdertyd gee hulle te kenne dat hulle taal as waardevolle hulpbron wil gebruik, ter wille van die wyer gemeenskap. En indien hulle bereid is om isiXhosa tot akademiese taal te ontwikkel, hoekom dan nie ook Afrikaans nie. Die nasionale beleid vereis immers dat mens die land se amptelike tale ontwikkel. Ook die vaagheid van sleutelbegrippe soos “meertaligheid” en “inklusiwiteit” tree duideliker na vore. Die beleid is nog steeds só geskryf dat oorgeskuif kan word na Engelsmediumonderrig (met woordelyste in Afrikaans en isiXhosa) sonder om te kenne te gee dat mens dit doen. Die doelbewuste dubbelsinnigheid van die taalbeleid duur dus voort en die 2021-konsep los nie die probleme van die 2016-beleid op nie. Mens kan natuurlik argumenteer die 2016-beleid was suksesvol omdat dit die US veel nader aan die onuitgesproke doelwit van ŉ Engelsmediumuniversiteit met ondersteuningsdienste in Afrikaans en isiXhosa gebring het. Maar die hele doel van Engels was om die getalle swart studente te groei, eerder as om meer wit Engelssprekende studente te lok. Vanuit dié perspektief is die beleid ŉ mislukking. Die slegte taalklimaat en voorskriftelikheid by informele asook formele geleenthede, en die emosionele druk wat studente én ouers ervaar, dien as nog bewyse hiervan. En ja, om Afrikaans as ŉ uitheemse taal te verklaar was ŉ groot fout wat in dieselfde kraam val. Pleks van dié gejaagde hersiening binne ŉ beperkende formaat, moet die US eerder uit	**2**

	die loopgrawe klim en sonder stereotipering en demonisering in oop gesprek met alle belanghebbers tree. Stop eerder die hersiening van die taalbeleid en begin om te praat.	
A197	Beskerm asseblief ons taal.	**2**
A198	My algemene kommentaar is in bogenoemde vervat.	**7**
A199		
A200	1 Agtergrond Die Universiteit Stellenbosch se konseptaalbeleid van 2021 word hersien onder donker wolke. Sedert Februarie is die persblaaie vol bekommerenswaardige berigte oor hoe studenteleiers hulself aangematig het om eerstejaarstudente te beveel om niks behalwe Engels in selfs informele omgewings te gebruik nie. Die universiteit se aanvanklike reaksie was 'n ongeloofwaardige verklaring dat geen formele klagtes gemaak is nie, en 'n insinuasie dat die taalklaers iets beleef het wat nie werklik gebeur het nie. Eers na volgehoue druk deur onder andere die Afrikaanse Taalraad, die studenteorganisasie StudentePlein, die DAK Netwerk en die Demokratiese Alliansie, het die universiteit tekens begin toon van 'n erkenning dat daar 'n probleem is wat hul aandag skort. Hul traagheid is in skrille kontras met die knieskop-wyse waarmee selfs geringe bewerings van diskriminasie op ander gronde, asook ontgroeningsklagtes, in die verlede hanteer is. StudentePlein het op 19 Maart 'n akkoord met die Sentrum vir Studentegemeenskappe (SSG) aangegaan, waarvolgens die SSG-direkteur, Pieter Kloppers, onderneem het om 'n ondersoek met StudentePlein se oorsig van stapel te stuur. Die ondersoek sal met regstellingstappe opgevolg word, en StudentePlein hou 'n wakende oog oor die proses deur weeklikse terugvoer te vereis. Die 2021 konseptaalbeleid is midde-in hierdie opspraakwekkende gebeure vir openbare kommentaar gepubliseer. Die klem het gou verskuif vanaf woede oor die gebeure in die koshuise, na 'n oorhoofse bevraagtekening van die US se betroubaarheid jeens meertaligheid en spesifiek teenoor Afrikaans. Terwyl die gebeure in die koshuise tot 'n mate aan 'n wantoepassing van die 2016 beleid se beginsels toegeskryf kan word, is die groeiende konsensus dat die wese van die 2016 beleid en 'n voorsetting daarvan onder die 2021 konsepbeleid, 'n glybaan na ongebreidelde Engelse oorheersing in alle kampusruimtes geskep het. Vrydag 9 April 2021 het die eerste protesoptog teen verengelsing aan die US gesien. Die optog is deur die DAK (Doman-Nomoa Autshumao Krotoa) Netwerk saamgeroep en gelei. DAK is 'n Bruin Afrikaanse belangegroep wat Afrikaans se volhoubare voortbestaan as 'n bemagtigingskleinood vir die Bruin Afrikaanse gemeenskap beskou. Die leier Danie van Wyk, gevolg deur prominente Bruin Afrikaanse leiers soos Michael le Cordeur en Ria Olivier, het 'n simboliese stel griewe soos Martin Luther van ouds teen die US se hoofadministrasie-gebou in Victoriastraat se voordeur vasgedruk. Die druk op die US kort voor die sluitingsdatum vir kommentaar op die taalbeleid hou aan toeneem. Belanghebbers in Afrikaans as akademiese taal, soos die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns (SAAWK) en die Departement van Afrikaans en Nederlands aan die US, het reeds hul vakkundige bedenkinge oor die skadelike impak van 'n taalbeleid wat Afrikaans nie genoegsaam anker nie uitgespreek. Daar word verwag dat nog baie prominente Afrikaanse stemme tot die debat sal toetree, selfs na die sluitingsdatum vir kommentaar op 12 April 2021. 2 Die konseptaalbeleid Die konsepbeleid kan soos die oorspronklike taalbeleid in twee dele verdeel word. Die eerste deel sit die beweegredes en beginsels van die beleid uiteen in Klousules 1-6. Vanaf Klousule 7 word die operasionele deel van die beleid vervat, waarin besonderhede en toepassingsriglyne vir leer en onderrig, institusionele kommunikasie en konflikbeslegting, onder andere vervat word. 2 1 Insette vanuit die Grondwet Wat onmiddellik opmerklik van die eerste deel is, is die tekort aan verwysing na die grondwetlike bronne van die taalbeleid. Terwyl die inleidingsklousule onder "1 Inleiding" wel praat van die Grondwet wat die 11 amptelike tale as bates ag, diskriminasie verbied en 'n beperkte reg van toegang tot hoër onderrig bied, word hierdie grondleggende aspek nie in die besonderhede en volledigheid wat dit verdien, uiteengesit nie. Selfs die 2016 beleid het minstens die gelykheidsklousule in artikel 9 en die hoër onderrigklousule in artikel 29 vermeld, al is die uiters belangrike bepalings van artikel 6, rondom amptelike tale en taalbestuur, nie uitdruklik genoem nie. Die konseptaalbeleid vererger dus die 2016 beleid se fundamentele tekortkoming, deurdat die besonderhede van die Grondwet in selfs 'n mindere mate betrek word. Die nie-insluiting van verwysing na artikel 6 sover dit progressiewe taalgelykwaardigheid aan staatsinstellings vereis, is 'n bekommerenswaardige tekortkoming, en die res van die 2021 konsepbeleid moet ingevolge hierdie weglating gekontekstualiseer word. Indien die hele artikel 6 benewens die blote lys van amptelike tale in 6 (1) saam met artikel 9 en 29 gelees word, verander die toepasbare beleidsagtergrond van die taalbeleid. Dit vereis dat die staat, wat in artikel 6 juis 'n groter betekenisomvang as "regering" het, proaktief optree om taalstatusverhoging en gebruiksbevordering teweeg te bring. Staatsinstellings soos openbare universiteite moet proaktiewe taalbeleid skep, te wete beleid wat taal in die aangesig van oorheersende tale soos Engels (weens geskiedkundige patrone van oorheersing en verowering) lewenskragtig en volhoubaar is. Die feit dat daar ook nie na die vryheid van taalbeoefening in artikel 30 van die Grondwet	**1**

	verwys word nie, is eweneens problematies. Welke vryheid word inherent beperk soverre dit nie uitgeoefen mag word op 'n manier wat onbestaanbaar met die Handves van Regte is nie. Indien taalbeoefening ter wille van 'n oorheersingsdrang of strategiese uitsluiting plaasvind, sal dit uiteraard teen die Handves van Regte indruis, en kan dit veral op 'n onbillike vorm van diskriminasie in artikel 9 neerkom. As geleenthede en hulpbronne by wyse van taal aan sekere mense ontsê word, word taal nie volgens die artikel 30 voorskrif aangewend nie. Diegene wat redeneer dat die aanwending van Afrikaans tesame met Engels in die konteks van die US uitsluitend is, sal moet bewys dat vrye taalbeoefening telkens teen die Handves indruis en dat daar onbillike diskriminasie ter sprake is. Daar kan nie bloot aangeneem word dat 'n veeltalige omgewing uitsluitend is tot die mate dat dit op onbillike diskriminasie neerkom nie; uitsluiting sal aan die hand van artikel 9 en volgens artikel 30 gemeet moet word. Boonop kan die Grondwet nie gelees word op 'n wyse wat 'n stoere keuse bied tussen proaktiewe, volhoubare veeltaligheid, en toegang tot hoër onderrig en gelykheid nie. Die Grondwet impliseer ook nêrens 'n hiërargie van menseregte nie, en derhalwe kan artikels 9 en 29 nie voorkeuruitleg bo 'n relevante klousule soos artikel 30 kry nie. 'n Grondliggende bepaling soos artikel 6 reël die fondamente van die staat selfs al ken dit nie 'n bepaalde mensereg toe nie. Artikel 6 kan beslis ook nie vir beleidsdoeleindes geïgnoreer word sover dit staatsinstellings bind nie. 2 2 Spesifieke probleme: Klousules 1 – 6 Die beleidsmikpunte in Klousule 5 maak geen verwysing na verwesenliking van die bepalings van artikel 6 van die Grondwet nie, en vermeld ook nie die bevordering van artikel 30 nie. Dit wys wel op artikels 9 en 29, wat vir taaldoeleindes die halwe grondwetlike verhaal vertel. Klousule 5.5 beoog wel meertaligheid as eienskap van die US-graduandus en die instelling self, wat 'n belangrike voorbeeld is van 'n oogmerk wat nie ingevolge die operasionele bepalings bereik kan word nie, en ook nie behoorlik gegrond is in afwesigheid van deeglike betrekking van alle tersaaklike grondwetlike bepalings rondom meertaligheid en taalgelykwaardigheid nie. Indien dit 'n "mikpunt" van die US was om 'n meertalige karakter na te streef, sou die beleid proaktief rondom 'n veeltaligheidsbedeling omgegaan het, en nie 'n strukturele oorheersing van Engelsheid toegelaat het nie. Klousule 6 sit die beleid se beginsels uiteen, waarvan 6.1-6.3 die sogenaamde "normatiewe grondbeginsels" is. 6.1 vermeld dat taalbeleid aan hoër onderwysinstellings "kognitiewe ontwikkeling, epistemiese toegang, inklusiwiteit, transformasie, maatskaplike samehang en respek vir alle tale" bewerk. Dit veronderstel 'n beleid wat deurlopend die pad oopstel vir statusverhoging van die institusionele tale deurdat daar toegang tot die openbare kennisomgewing daargestel word. Afrikaans, in die US se geval, moet neerslag vind in leer, onderrig en navorsingsgeleenthede wat die US bied om haar status te verhoog deur daadwerklike inburgering in die akademiese omgewing. Die bewoording hier dui beslis op 'n uitwaartse blik: Die universiteit het 'n proaktiewe verantwoordelikheid jeens die gemeenskap se taalbehoeftes en -realiteite, eerder as 'n blote vensterversieringsplig, veral as dit saamgelees word met klousule 2, wat regverdig waarom die US Afrikaans, Engels en Xhosa kies as tale wat ten beste bedien kan word. Die US kan dus nie net vir veeltaligheid voorsien soverre studente en personeel dit versoek nie, daar moet 'n kritiese ingesteldheid wees om status-afname en ongelyke verhoudinge tussen die status van institusionele aan te spreek. Epistemiese toegang en transformasie is juis die teenpole van verengelsing. Die stelselmatige afwatering van Afrikaans deur onproaktiewe beleid word nie deur 6.1 geoorloof nie. Klousule 6.2 is belangrik, sover dit taal as insluitings- eerder as uitsluitings- en diskriminasiemiddel wil aanwend. Gelees binne 'n beleid wat 'n meertalige omgewing probeer reguleer, kan hierdie beginsel nie as troefkaart gebruik word om Engels as verstekopsie te betrek nie. Dit moet eerder so verstaan word dat dit taalmeerderwaardigheid en oorheersing wil teëwerk. Dit skep wel ruimte vir die gebruik van Engels as tussentaal, maar terselfdertyd is daar die risiko dat klousule 6.2 as regverdiging gebruik kan word om Engels as enigste alternatief tot 'n uitsluitende omgewing te beskou. Die klousule moet eerder uitsluiting tot betekenisvolle verkryging van studiehulpbronne en ander belangrike institusionele kommunikasie teëwerk terwyl dit juis progressiewe veeltaligheid, ook onder individuele studente en personeel, as hulpbron hiervoor betrek. Klousule 6.3 betrek die begrip "pedagogies verantwoordbaar", wat in die konsepbeleid gedefinieer word as "…leerfasilitering wat in studente se pedagogiese behoefte voorsien deur die 'toepassing van outentieke beginsels op die ontwerp van leer vir hoër onderwys.' Hierdie beginsels sluit in 'relevansie vir die werklike wêreld', 'veelvuldige sienings', 'gesamentlike kennisbou' en 'outentieke assessering'." Uit die staanspoor kan hierdie begrip as insluitend van 'n veeltalige leeromgewing beskou word. Konkrete relevansie, veelvuldigheid en saambou aan kennis, asook assessering wat ook toepassing op die werklike wêreld vind het almal bande met 'n veel- en transtalige leerervaring. Taal is juis nie net 'n kommunikasiemiddel nie, maar ook 'n lens waardeur 'n individu en hul taalgemeenskap die wêreld meer verken en verstaan. Dit behels 'n sekere subjektiwiteit oftewel geleefde ervaring deur taal, wat nie alleen deur 'n Engelstalige sienswyse te berde gebring word nie. Meer sienings en meer stemme is moontlik in 'n taalpositiewe omgewing, waar taalverskeidenheid in leer- en onderrigruimtes nie op neergesien word nie. 'Pedagogies verantwoordbaar' behoort in	

	die operasionele deel van die konsepbeleid juis die onus te verskuif na enige voorsteller om die meertalige aanbod te verskraal, eerder as dat dit verstaan word as 'n begrip wat eentaligheid verkies. Die begrip kan in die definisieklousule met duideliker betrekking op taal geformuleer word, spesifiek hoe veeltaligheid en talige omgewings met sogenaamde 'outentieke beginsels' verband hou. Klousules 6.4-6.10 se verhouding met die drie "normatiewe grondbeginsels" is onduidelik, omdat hulle blykbaar geensins wesenlik ondergeskik of anders toegepas moet word dan 6.1-6.3 nie. Net soos 6.1-6.3 moet 6.4-6.10 "ook in ag geneem word wanneer hierdie Beleid vertolk en die implementering daarvan gerig word…" Dit is onduidelik of hierdie oorblywende klousules ondergeskik aan die eerste drie is weens die eerste drie se skynbaar verhewe status. Die bewoording laat dit egter blyk dat daar nie wesenlik 'n verskil in status of voorkeur tussen die twee stelle klousules is nie. Hierdie onduidelikheid ondermyn die drie "grondbeginsels" se rol in uitleg van die beleid. Omdat die oorblywende klousules skynbaar soortgelyke status aan die grondbeginsels het, verkry veral 6.9 ("redelikerwyse uitvoerbaarheid") en 6.10 (taalvoorkeure lei die toekoms van die taalbeleid) 'n magtige posisie in vergelyking met die klousules wat meertaligheid meer ter wille kan wees (6.1-6.3). 6.9 en 6.10 word dan gebruik om ontsnapklousules in die operasionele deel van die beleid te bewapen. Deur empiriese taalvoorkeure voorrang te gee bo die norme soos die verhoging van taalstatus, meertalige epistemiese toegang en die gemeenskap se afhanklikheid van opleiding in hul taal om funksies van hul taal te kan uitbou, word die oogmerke en toekomsstrewes in die beleid by die hakskeen afgesny. Deur 6.10 as bepalende kompaswyser te betrek, word die oorheersende rol van Engels, wat weens geskiedkundige magstryd so gevorder het, nie getemper nie maar juis bevorder. Indien die US ernstig is oor groeiende en kenmerklike meertaligheid in kennisskepping en toegang tot kennisbronne, sal dit moet erken dat taalvoorkeur as enigste bepalende faktor tot skade gaan lei, omdat die hele prentjie rondom taal, mag en politiek nie ingesien word nie. Dit is analoog daaraan om 'n beleid te skep wat plaaslik-vervaardigde kleredrag moet rugsteun, maar 'n klousule in te voeg wat toelaat dat vervaardigingsbeleid sal aanpas volgens markbehoeftes. As nie-plaaslike handelsmerke die markbehoefte oorheers weens die invloed en mag van internasionale vervaardigers, sal die beleid gevolglik hierby aanpas en sal plaaslike klerevervaardiging juis 'n bloedneus kry. 'n Beleid met 'n tipe klousule soos 6.10 bevat 'n besliste Trojaanse perd. 2 3 Spesifieke probleme: Klousules 7-13 Die operasionele klousules reguleer leer en onderrig asook die institusionele administrasie. Verder word steundienste soos die Taalsentrum en ander inisiatiewe jeens taal hierin vervat. Die begrippe "pedagogies verantwoordbaar", wat meertalige leer, onderrig en navorsing kan omvat maar nie duidelik omskryf is nie, en die begrip "redelikerwys uitvoerbaar" word telkens aangewend om die Afrikaanse en Xhosa aanbod te kwalifiseer. Daar word ook by 7.1.5 gevalle uiteengesit waartydens daar net in een taal onderrig kan word. 7.1.5.2 oorloof eentaligheid indien die betrokke dosent net in een taal vaardig is. Wat hierdeur veronderstel word, is dat akademiese vaardigheid in Afrikaans waarskynlik nie eens minstens 'n oorweging is in die aanstellingsproses nie. As taaldiversiteit glad nie in die aanstellingsprosedure vir doseerpersoneel ingebou word nie, sal die Afrikaanse aanbod onreëlmatig en in die fakulteite beskikbaar wees, en sal dit waarskynlik die ammunisie vir die bewapende begrip "redelikerwys uitvoerbaar" wees. Klousule 7.1.9 kort akademiese ontwikkeling en lewenskragtigheid van Afrikaans in deur assesseringsgeleenthede slegs op voorgraadse vlak te waarborg, en ook net vir vakke wat nie op NKR-vlak 8 is nie. Die geleentheid self is net betekenisvol indien 'n Afrikaansstuderende student wel toegang tot Afrikaanse lesingmateriaal gehad het, wat self weer van 'n menigte ontsnapklousules afhanklik is soos vervat in die res van klousule 7. Sonder assessering in Afrikaans op sekere voorgraadse en alle nagraadse vakke, word studente se dryfveer om Afrikaanse studies voort te sit gekortwiek en word kennisskepping in die navorsings- en nagraadse omgewing ontmoedig. Klousule 7.1.8 haal eweneens die wind uit nagraadse Afrikaanse studies se volhoubaarheid, deurdat dit die vereiste stel dat meertaligheid afhanklik is van alle studente en dosente wat betrokke is se taalvaardigheid in die betrokke tale. Die hemelhoë vereiste waarborg dat geen Afrikaans op nagraadse vlak gebesig sal word nie, en moedig ook nie 'n meertalige navorsingsomgewing aan nie. Studente word sodoende ontmoedig en geensins aangespoor om meertalig te kwalifiseer nie. Die indruk word summier gewek dat Afrikaans nie verdere studie werd is nie. Klousule 7.1.12 skep 'n algemene ontsnappingsklousule, wat weens die oorheersende rol wat klousules 6.9 en 6.10 speel, maklik met Afrikaanse aanbod kan wegdoen. Dit toon ook geen bewustheid van die kumulatiewe aard van kennisbou nie, en sodoende sal 'n tydperk waar daar geen Afrikaanse aanbod beskikbaar was nie, baie skadelik wees vir die voortsetting van studies in Afrikaans deur individuele studente en die voortbou van kennis in die betrokke fakulteit en vakgebied. Wat kommunikasie betref, is veral twee punte bevraagtekenbaar. Die een is 7.2.3, wat "redelikerwyse uitvoerbaarheid" as standaard aangewend word. 'n Eenvoudiger standaard as die omslagtige omskrywing van redelikerwyse uitvoerbaarheid, is om vrae in 'n bepaalde taal in die vraer se taal te beantwoord of te verwys na 'n kollega wat die vraag kan beantwoord, tensy so 'n gepaste plaasvervanger	

	glad nie beskikbaar is nie en dringendheid vereis word. 7.3.3, ook oor eksterne kommunikasie, bepaal dat "die US se vermoë" die standaard is waarvolgens bepaal sal word of daar aan 'n taalvoorkeur voldoen kan word of nie. Die standaard is vaag, en skep geen waarborge vir kommunikasie in institusionele tale anders as Engels nie. 3 Voorstelle • Die beleid behoort alle tersaaklike grondwetlike bepalings rondom taal te betrek, en nie kies en keur onder bepalings nie. • Die beleid moet die grondbeginsels beter verhef of in verhouding stel tot die beginsels vervat in 6.4-6.10. • Die beleid moet erken hoedat amptelike tale weens sprekersomvang, historiese verdrukking van sprekers en internasionale magspolitiek nie op gelyke voet verkeer nie, en dat beskermings- en aansporingsmeganismes teen veral verengelsing nodig is. • Proaktiewe meertaligheid moet betrek word deurdat die US veeltalige omgewings in woord en daad aanmoedig. Navorsing en verdere studie in meer as een institusionele taal moet beloon word, en studies in 'n taal anders as Engels moet vergemaklik en aktief aangemoedig word, ten einde taalgelykwaardigheid en positiewe taalopheffing te laat geskied.	
A201		
A202		
A203	Die universiteit is gestig met ruim befondsing van JH Marais, met die oogmerk om 'n universiteit vir Afrikaanssprekendes te ontwikkel. Die nalatenskap van die stigters word deurgans misken met die nuwe taalbeleid. Afrikaans is 'n volwaardige akademies-ontwikkelde taal en kan sodanig gebruik word. Afrikaans moet as gelyke onderrigtaal naas Engels erken word. Die Wes-Kaap het uitstekende skole en lewer uitstekende studente op, waarvan die meerderheid Afrikaanssprekend is. Waarom moet daardie studente 'n heenkome by die NWU gaan soek as hulle in Afrikaans wil studeer? Waarom mag hulle nie op hulle drumpel, naby hulle ouerhuise studeer nie?	**2**
A204	Weens die Universiteit se erfenis en geskiedenis (die rede hoekom die Universiteit tot stand gekom het), glo ek dat dit die Universiteit se plig en verantwoordelikheid is om Afrikaans te verryk en te destigmatiseer. Die US sit in 'n unieke posisie van mag en invloed om mense in te lig en meer bewus te maak van wat Afrikaans is, waar dit vandaan kom, sy geskiedenis, wie sy sprekers is, ens. Om Afrikaans af te skaf as voertaal by die Universiteit is nie die antwoord nie. Studente moet taalhulpbronne gebied word, toegelaat word om opstelle in Afrikaans te skryf, sowel as toetse af te lê in Afrikaans. Die Universiteit Stellenbosch moet 'n plek wees waar Afrikaans kan floreer en waar studente veilig en gemaklik kan voel om in hulle moedertaal te kommunikeer. Die Universiteit Stellenbosch het 'n belangrike rol in die bevordering van Afrikaans gespeel – dit moet dus ook sy rol speel in die toekoms van die taal.	**2**
A205	Die konsep taalbeleid lyk nog in vele opsigte soos die beleid van instellings voor 2020, met ander woorde voor die COVID-19-pandemie 'n radikale herdink van onderrig tot gevolg gehad het. Geen gedeelte van die beleid maak voorsiening vir die toekomstige aanwending van taal, indien 'n pandemie weer omvattende inperkings sou vereis nie. Terloopse verwysings word na aanlyn onderrig gemaak, maar die realiteit is dat dit waarskynlik in die toekoms veel meer algemeen gaan plaasvind en dat taal se rol binne die nuwe omstandighede duideliker uitgespel behoort te word. Wat reeds voor 2016 soveel keer genoem is, moet weer herhaal word, naamlik dat Afrikaans 'n primêre taal van onderrig aan die Universiteit van Stellenbosch moet wees, ongeag wat die Konstitusionele Hof bevind het. Die hofbeslissing verhoed nie dat die universiteit rigtinggewend kan optree en die enorme kulturele bate van Afrikaans weer as primêre onderrigtaal kan aanwend nie. Die grootste taalgemeenskap in die Wes-Kaap is Afrikaanssprekend en die sprekers behoort aan alle rasgroepe. Van al die openbare tersiêre instellings in dié provinsie, is die US die enigste wat 'n sterk verlede van Afrikaanse onderrig en huidige noembare aanbod Afrikaanse onderrig bied. As hierdie aanbod nie verskans word in die instelling se taalbeleid deur dit as 'n primêre taal van onderrig gelyk aan Engels te stel en dit as sodanig te beskerm nie, is die noodwendige uitkoms dat die sterker taal (Engels) oplaas die enigste taal sal word. Internasionale voorbeelde in dié verband bewys die noodsaak van 'n status vir Afrikaans as primêre onderrigtaal gelyk aan Engels.	**1**
A206	Afrikaanssprekendes moet net geakkommodeer word aangesien meeste studente wat Afrikaanssprekend is die Universiteit Stellenbosch verkies. As 'n individu van 'n klein dorpie is en die plan is om 'n verskil te maak in daardie klein dorpie wil ek die taal praat waarin ek gemaklik en bekend is, want dit is hoe ek die mense in die klein dorpie sal kan help. Die instituut kan ons nie Afrikaans belowe en as jy in die lokale is of om hulp vra dan word jy verwys na vreemde plekke. Waar is die behulpsaamheid.	**2**
A207	Oor die algemeen is die dokument goed verwoord, maar ongelukkig soos elke daaropeenvolgende weergawe raak dit meer kompleks asook langer. Ongelukkig gaan ons 'n punt bereik waar die algemene persoon nie meer die implikasies en bewoording sal kan begryp nie. Erns moet gelê word om dokumentasie so eenvoudig en maklik verstaanbaar te hou as moontlik. Baie dankie vir die geleentheid om insette te kan lewer.	**1**
A208	Die US se huidige migrasie na 'n volledige Engelse universiteit (hetsy deur beleid of praktyk) is waarskynlik die gevolg van politieke druk van die huidige regering en is	**2**

	betreurenswaardig. Op die langer termyn werk u die vernietiging van Afrikaans in die hand met waarskynlike verwagting dat die US die guns van hierdie mislukte bestel sal ontvang. Die US behoort 'n kliniese posisie in te neem van ware meertaligheid, respek vir die individu en die vooropstel van meriete as die primere norm waarop u sake doen. U moet dus die moed van u oortuiging he om u uit te spreek teen regeringsbeleid (vorige en huidige) wat langtermyn destruktiewe gevolge sal inhou.	
A209	Die Grondwet bepaal dat alle tale in Suid-Afrika bevorder en beskerm moet word, asook die regte van dié wat die tale praat. Dus is die idee dat die verminderwaardiging van Afrikaans, ter gunste van Engels, enigsins in die belang van diegene wat Afrikaans as huistaal gebruik is, belaglik. Suid-Afrikaners kan tans op enige universiteit in die land op Engels studeer. Inheemse tale geniet nie daardie voorreg nie. Dit bring my tot op die belangrikste deel van my probleem met die kern van die beleid. Die foutiewe idee dat die kategorie van "inheemse tale" nie Afrikaans insluit nie. Hoe dan nou? Waar het Afrikaans ontstaan? in Suid-Afrika. Waar word dit gepraat deur 'n groot gedeelte van die bevolking? in Suid-Afrika. Wie is die meerderheid van mense wat Afrikaans as huistaal gebruik? Suid-Afrikaners, nietemin bruin Suid-Afrikaners. Op watter manier is Afrikaans dan nie inheems nie? Omdat 'n paar (al hoe minder) wit mense dit praat? Omdat dit gedeeltelik van Nederlands uit die 18de eeu ontstaan het? Die idee is belaglik om die volgende redes: Bruin Suid-Afrikaners is al eeue lank die groot meerderheid van Afrikaanssprekendes. Dit wil sê, die afstammelinge van die pastorale Khoekhoe en jagter-versamelaar "San"/"Boesman" boorlinge, slawe uit Afrika en die Ooste, en Europeërs. Hul invloed op die taal is ook envertwyfelbaar (sien b.v., Carsten en Raidt 2019). Die groot meerderheid van hierde Afrikaanssprekendes is ook enkeltalig. In my eie navorsing onder die Griekwa gemeenskap in die Noord-Kaap het ek agtergekom hoe kwesbaar die mense wat in die landelike dele van die Wes- en Noord-Kaapland woon is, in 'n land waar Engels stadig maar seker al die amptelike funksies oorneem en diegene wat nie Engels magtig is nie uitsluit. Boonop ly die mense, soos in groot dele van ons land, onder onuitdrukbare armoede, verdrukking en marginalisasie. Is dit nie die plig van 'n universiteit om mense die geleenthied te geen op hulself op te hef nie? Sluit dit diegene wat nie Engels magtig is nie uit? Die vraag waarop die taal kwessie neerkom is maar eintlik dit: wie trek bate deur die verplasing van Afrikaans met Engles op US? Bruin Suid-Afrikaners? Dalk die uit die Kaapse skiereiland, asook die elite lede van die gemeenskap. Swart Suid-Afrikaners? Weereens, 'dalk'. Diegene wie 'n uitstekende skoolopvoeding gekry het en goed Engels magtig is, d.w.s die elite. En wit Suid-Afrikaners? Wel, vir die Afrikaans-sprekendes is dit 'n irritasie en 'n ongerief, maar die meeste van ons kan tog Engels min of meers goed genoeg praat. En wat dan van die Engelssprekende wit Suid-Afrikaner? Beslis. Die wat nou nie na Ikeys kan of wil gaan nie, en hulself te deftig dink om aan die UWK te studeer, het 'n gerieflike alternatief, net so 'n kort afstand in die karretjie wat hul ouers vir hulle as verjaarsdaggeskenk gegee het. En wat van die bruin kind uit die platteland? Hierdie kind is dalk slim, begaafd. Haar ouers is plaaswerkers wat seisoenaal werk het. Hulle woon in 'n eenvoudige huisie uit sink en sementstene gebou, en het self nie 'n ryding nie. En hulle praat Afrikaans – net Afrikaaans. Wat van haar toekoms? Word die bruin kind weer opsy gedruk? Eers was dit omdat sy vir die Nasionale Party 'n skaam geheim was – deel van die Afrikaanse volk maar tog te bruin vir hul smaak. Nou is sy dalk tog te bleek, en geskend met die Afrkaanse taal, die sogenoemde "taal van onderdrukking".	**2**
A210		
A211	Die US doen alles in sy vermoë om Afrikaans af te takel en Afrikaanssprekendes te vervreem. Sodoende doen hy onder die dekmantel van kamtige meertaligheid 'n groot deel van die Wes-Kaapse bevolking 'n groot onreg aan (en natuurlik ook Afrikaanssprekendes van elders). Afrikaans is 'n inheemse taal wat in 'n wetenskapstaal ontwikkel is. Dit is ook een van die drie tale wat in die Wes-Kaap gepraat word, die gebied waarin die US geleë is. Hou asb op om deur middel van leë woorde voor te gee dat die US omgee vir moedertaalonderrig. Afrikaans verdien sy regmatige plek as onderrigtaal aan die US.	**2**
A212	Die meerderheid husitaalsprekers in die Wes Kaap praat Afrikaans. Baie inwoners van die Noord-Kaap praat ook net Afrikaans. Daar is nie rerig 'n Afrikaanse universiteit nie terwyl daar talle Engelse universiteite is. Sommige studente van die Weskaap is ook nie welaf genoeg om by institusies te studeer wat Afrikaans is nie. Deur totaal te verengels word 'n groot demografie benadeel. Afrikaans is 'n akademiese taal. Om meertaligheid en inklusiwiteit te bevorder, hoekom word tale dan verwyder? Daar moet eerder gepoog word om Afrikaans en isiXhosa te bevorder. Baie mense sal nie kan studeer nie as gevolg van die afskaffing van Afrikaans. Inklusiwiteit beteken nie die verwydering van dit wat diversiteit bevorder nie. Daar is ook baie figure wat die debat kaap en dit 'n raskwessie maak. Die universiteit buk onder die konsep van "cancel culture". Die studies toon hoe goed mense vaar as hulle in hul moedertaal leer. Die beleid wat sê dat Afrikaans nie meer 'n onderrig taal is nie sê eintlik dat die taal nie van waarde is nie en ook dus is die mense nie meer van waarde nie. As ons nie van waarde is nie, hoekom bly ons in die land? Die universiteit is Stellenbosch Universiteit nie Victoria College nie.	**2**

	Die afskaffing van Afrikaans en isiXhosa keer ons 100 jaar terug na 'n tyd van kolonialisme. Twee Suid-Afrikaanse tale word verwerp in die plek van die uitheems Engels. Indien Afrikaans nêrens mag wees nie, waar is die sprekers welkom. Dit is op die uiteindes wat die beleid sê : Afrikaans en isiXhosa mense is nie welkom by Stellenbosch nie. Afrikaans het in Stellenbosch gegroei, maar dit is ook waar dit gedruk word. Om alles in Engels te doen is die maklike uitweg en dit bevorder nie die doele wat die universiteit so trots aan die wêreld beklemtoon nie.	
A213		
A214		

	General comments	Analysis*
E1	The only language which ALL courses can be taught in is English. Any graduate can only progress in the workplace with English. The sole means of instruction at SU must be English.	**4**
E2		
E3		
E4	Make the entire university english only. Afrikaans is outdated bad language.	**4**
E5	The policy document is good only the Section 14 must be re-visited. Thank you so much.	**6**
E6		
E7		
E8	I do not support US becoming a predominantly English medium university. I am a first language English speaker who attended US between 1999 and 2001 where the majority of my lectures where in Afrikaans. I enjoyed the experience of the being part of a different language and culture and do not support the fact the US has turned its back on its Afrikaans heritage.	**2**
E9	SU should be creating an environment for students from English, Afrikaans and isiKhosa backgrounds, however the goal should be to develop students to become ultimately proficient in English when they leave University. This idea of promoting English proficiency should be a fundamental goal of the education process. English is the language of academics and the global economy. University is by definition the universal application of academic principles and theories. Being able to convey these ideas in a more universal language like English should be one of this universities goals. South Africa is no longer isolated from the rest of the world, we live in a global economy. SU should strongly consider the broader application of language in the first year. i.e. ensuring that students get exposure to other major languages like Mandarin Chinese, Hindi, Spanish, French and Arabic et al., or at least make taking a year of a major language a fundamental requirement for graduation.	**1**
E10	Why is the language policy only in English?	**2**
E11	Afrikaans is a vital part of the Western Cape and of South Africa's multilingual landscape, and an unique language in the world. As such should and must be both cherished and developed as such, to carry it beyond the burdens imposed by history and give it space to flourish as the unique expression of human culture that it is. Stellembosch has been a historical caretaker of Afrikaans at an academic level - why would it not continue in that important function as the new generations rise? Keep Afrikaans alive as the unique cross-section of human language that it i$. I speak as an English mother tongue speaker and a qualified linguist. Do not impoverish our linguistic heritage by minimizing the role of Afrikaans.	**2**
E12	Stellenbosch is an outstanding learning facility attracted the best students, researchers and lecturers on the African continent and it should not be burdened by further constraints such as forced multilingualism in the lecture hall. I am Afrikaans but I support one English curriculum in all learning institutions. I do not see any other way to foster unity and understanding amongst the different people of South Africa.	**4**
E13		
E14		
E15		
E16	None	**7**
E17	Please do not let the DA be the reason that Stellenbosch regressed back into an institution tailored to serving only their white Afrikaans attendees while leaving behind anyone who does not fit into that demographic. In the past this has lead to students of colour and English speakers being treated as second class students and this cannot continue. I feel that this language policy aims to correct that imbalance and I am in full support of the revisions.	**7**
E18		
E19		
E20	The university has really made good efforts to address the language issue. The real problem is that although several South African students study Afrikaans at High School, it is still problematic why they are not proficient enough after grade 12 to directly use the language as their main means of study at University. It is very costly to run an institution in dual language mode; and lecturers may get tired of making recordings. Translations may not always be as good as original language; and now with Covid-19 further complications arise. But the team that drafted the Policy has done its best to satisfy	**7**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	everyone; although not everyone will be pleased. Thanks for engaging all of us to be part of this process.	
E21		
E22	Some lecturers think they can give class in English when they really can't, please make provision for when a situation like this happens. Overall the language policy sounds fine and fair.	**1**
E23	How come Afrikaans is not described and affirmed as an indigenous language? How come the actual geographical reach of Afrikaans is ignored? As a Namibian, who obtained their MA in Afrikaans and Dutch, nogal, it is worrisome that my Alma Mater ignores the history and development of one of the youngest languages in the world for the sake of political conformity. Quote is by Prof Hein Willemse from UP: "Afrikaans more black than white Afrikaans is a southern African language. Today six in 10 of the almost seven million Afrikaans speakers in South Africa are estimated to be black. It's a figure that will by all indications increase significantly in the next decade. Like several other South African languages, Afrikaans is a cross-border language spanning sizeable communities of speakers in Namibia, Botswana and Zimbabwe. In South Africa and Namibia it's spoken across all social indices, by the poor and the rich, by rural and urban people, by the under-educated and the educated."	**1**
E24	None	**7**
E25	I have difficulty in finding synergy between the contents of the first draft of the policy and the news reports that students are prohibited from using Afrikaans in res'es, public areas and during social interactions. There has, to my knowledge, been no official response to these reports by SU. The DA has started a petition against the new draft policy and the Human Rights Commission has reportedly agreed to look into these language experiences on campus. Until there is more clarity on these matters I am expressing my opposition to the first draft of the new language policy.	**2**
E26		
E27	Though there has been push back about the policy I think the language policy is accommodating in including students but it should be explained and applied properly.	**7**
E28		
E29	All is good and there must also be push for more use of isiXhosa, with the context of SU being in WC	**7**
E30		
E31		
E32	There is really no need to try to accommodate two or three languages. The school should provide lessons in English and all communication be conducted in English. The students who have been taught in Afrikaans throughout their lives struggle a lot when they join the corporate world where everyone speaks English unless they join a company that is welcoming to Afrikaans as an official language. Even in cases where there's a company that is accommodating to Afrikaans, the students who were hardly exposed to English often struggle to integrate in the working environment. There is nothing wrong with having pride about your language and trying to push it's expansion and relevance as much as possible. However, even in the global context, many countries that have been pushing absolute employment of their languages across different spheres in their country have noticed that such an act puts their children at a disadvantage by not being exposed to the broader world view.	**4**
E33	In a society like SA you cannot protect the rights of a minority (the right to study at tertiary level in language of choice) at the expense of the majority. At tertiary level, that is not practicable. Dawie van Wyk praat nie namens my as `n bruin persoon nie. Hy praat dus nie namens die bruin gemeenskap nie, maar slegs `n gedeelte daarvan (`n baie klein gedeelte!)	**2**
E34		
E35	Thank you for the opportunity to comment on this policy. I have no specific concerns. I believe that the document represents a sound approach to navigating what is an incredibly complex and emotive issue. As someone who has been at the university for many years, I recognise the need for a pragmatic and reasoned approach which I believe is what this document allows for. If anything, the requirement in terms of reporting on the implementation of the policy at the end of each semester could be reconsidered given the ever-increasing administrative workload that we all have to deal with - perhaps at least for modules that run across the entire year?	**1**
E36		
E37	The lengthy policy explanation (the one I saw comprises 16 closely typed pages) is clearly aimed at obfuscation: We all know that the home language of the majority in the catchment area (which comprises at least the western and northern Cape) is Afrikaans. To deny them the opportunity to acquire an adequate tertiary education in their mother tongue is criminal.The fact that many classes are conducted in English from the second year on is not a problem, but not to recognise the fact that the university is sited in an Afrikaans environment by ensuring equal treatment everywhere on campus and in all the hostels is wilful and despicable. Especially so, as in relatively close proximity there are already three English language universities. Please note: I got my engineering degree at the university and most of our textbooks were in English and many of our external lectures were in English and the lecturers English speaking; we preferred it that way	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	because we knew that our work environment after graduation would most likely be English speaking, the lingua franca of the modern scientific and business world. To not treat Afrikaans as equal by ensuring that all signposting on campus and in hostels are in (at least) Afrikaans and English certainly does not detract in any way from a striving for higher regard on the list of international academic excellence; it is a nonsense argument. Rather the opposite is true.	
E38		
E39	I personally think English should be the main language of instruction as it is a universal language.	**4**
E40	I prefer everything to be in English as some students like me don't have the background of Afrikaans and my Home Language is isiXhosa	**4**
E41	i want afrikaans	**7**
E42		
E43	No comment	**7**
E44		
E45	The language policy should stick to English, Afrikaans and Xhosa given the level of diversity found in a learning institution and South Africa. With English being dominant.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
E46		
E47		
E48	Stellenbosch is changing and changing is not always good. Afrikaans people like me feel very much not listened to. This comment will probably not even be read. Maybe skimmed? Ans Stellenbosch will just continue trampling on its Afrikaans students for the greater good. Oh well... Dit is hartseer hoe kulture mekaar kneus.	**2**
E49	English should be kept as the language of instruction as it accommodates people who do are used to using it,it is fair to use English as it is the language used for communication throughout the world	**2**
E50		
E51		
E52	I believe English, Afrikaans and Xhosa should be the main teaching languages in SU. And that there should be translations available as is now. I am an Afrikaans student but I choose to study and learn the work in English as it will be better for me to communicate with and it is the middle ground language.	**7**
E53		
E54	The university is full of different ethnic groups and english being the medium of instruction caters to all of them. English is a universal language and the institution should be encouraging it as the only medium of instruction for the pupils. The creation of the policy is another way to deter/separate the different ethnic groups that reside in South Africa. We are a rainbow nation and live in unity the least we can do is to not marganilise the already marganilised. This policy needs to be abolished and english be the only medium of instruction in the university. The marganilised students already go through so much to also be fighting for english to be their medium of instruction.	**4**
E55		
E56	the 2016 language policy is not perfect but it is an excellent starting point to advance equitable redress at SU. as a black woman who is proficient in Afrikaans, the need for Afrikaans at this formerly "Afrikaans university" is not lost on me. But as a Black woman who is acutely aware of the history of this university and how language was used as a tool to advance oppression, the need for redress is clear. it is possible to make this university, at least on the language front alone, incredibly equitable. English is a language that makes sense for teaching and learning, and the provision of Afrikaans resources is honourable and equitable.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
E57		
E58		
E59	All universities in South Africa use English as their medium of instruction. SU is privileged to be able to have a bi-lingual teaching and learning policy in place, but making an exclusive language the medium of instruction cause more exclusion than apprehended. If all the provinces were to make the medium of instruction in their higher learning and teaching institutions, the language that is most prominent in that specific province, then we would not have such diverse campuses and the separation of people would still occur even after 27 years of democracy. The remnants of apartheid would be working in favour of such a situation.	**2**
E60	No comment	**7**
E61	It is disheartening that we will have to repeat this exhaustive exercise every 5 years but the fight to equal education continues 45 years after the youth riots of 1976 calling for the same thing.	**6** cf. 10
E62	Steps must be taken to ensure that Afrikaans enjoys equal status with English as the languages of instruction at the University of Stellenbosch. In a province where nearly half of the population's home language is Afrikaans, access to high quality tertiary education in their mother tongue is not only crucial to the continued development of Afrikaans as an academic language, but also to the continued economic growth of the Western Cape as a whole.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	Furthermore, concrete steps must be taken to develop isiXhosa as an academic language to the point where it can join English and Afrikaans as a medium of instruction at the University of Stellenbosch. A timeline and plan of action must be established for this process. Limiting the university to only one primary language of instruction will only continue and worsen the unfair advantage given to English home language speakers in both academic and financial realms of South Africa.	
E63	I hereby reject the first draft of the 2021 Stellenbosch University (SU) language policy because it does not meet the constitutional requirement of promoting access to mother-tongue education. The draft policy does not create an equitable language dispensation that guarantees equal status to Afrikaans and English, thereby further deepening the exclusion of Afrikaans-speaking students originally engineered by the 2016 language policy.	**1/2**
E64	I hereby reject the first draft of the 2021 Stellenbosch University (SU) language policy because it does not meet the constitutional requirement of promoting access to mother-tongue education. The draft policy does not create an equitable language dispensation that guarantees equal status to Afrikaans and English, thereby further deepening the exclusion of Afrikaans-speaking students originally engineered by the 2016 language policy.	**1/2**
E65	I hereby reject the first draft of the 2021 Stellenbosch University (SU) language policy because it does not meet the constitutional requirement of promoting access to mother-tongue education. The draft policy does not create an equitable language dispensation that guarantees equal status to Afrikaans and English, thereby further deepening the exclusion of Afrikaans-speaking students originally engineered by the 2016 language policy.	**1/2**
E66	I hereby reject the first draft of the 2021 Stellenbosch University (SU) language policy because it does not meet the constitutional requirement of promoting access to mother-tongue education. The draft policy does not create an equitable language dispensation that guarantees equal status to Afrikaans and English, thereby further deepening the exclusion of Afrikaans-speaking students originally engineered by the 2016 language policy.	**1/2**
E67	I hereby reject the first draft of the 2021 Stellenbosch University (SU) language policy because it does not meet the constitutional requirement of promoting access to mother-tongue education. The draft policy does not create an equitable language dispensation that guarantees equal status to Afrikaans and English, thereby further deepening the exclusion of Afrikaans-speaking students originally engineered by the 2016 language policy.	**1/2**
E68	I hereby reject the first draft of the 2021 Stellenbosch University (SU) language policy because it does not meet the constitutional requirement of promoting access to mother-tongue education. The draft policy does not create an equitable language dispensation that guarantees equal status to Afrikaans and English, thereby further deepening the exclusion of Afrikaans-speaking students originally engineered by the 2016 language policy.	**1/2**
E69	I hereby reject the first draft of the 2021 Stellenbosch University (SU) language policy because it does not meet the constitutional requirement of promoting access to mother-tongue education. The draft policy does not create an equitable language dispensation that guarantees equal status to Afrikaans and English, thereby further deepening the exclusion of Afrikaans-speaking students originally engineered by the 2016 language policy.	**1/2**
E70	Should the main official language change to Afrikaans, SU may as well add the remaining 9 official languages of RSA as additional languages at the University. Not every individual in the Western Cape is Xhosa, therefore if we have to only cater for a specific group of people, racial and exclusion affairs will arise.	**2**
E71	As a proud English-speaking 'Oud Matie', I commend the University on its efforts to address these issues. The initiatives already taken have not been popular in some quarters, but one cannot please all of the people all of the time! It has been particularly distressing to see political parties getting involved, reminiscent of the 1959 legislation known euphemistically as the "Extension of University Education Act". At that time the UCT Vice-Chancellor, Dr T.B. Davie, defined Academic Freedom as the right of the University to determine "Who shall teach, who shall be taught, what shall be taught and how it shall be taught." I fully subscribe to that vision, and I know that Stellenbosch has the will and the ability to develop a fair and equitable language policy. It will, however, need goodwill from all the players involved, and I hope that will be forthcoming.	**2**
E72		
E73	Language policy should not ostracise any existing forms of language communication, nor diminish any existing capability of academic offering.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
E74	Really well explained.	**7**
E75	no comment	**7**
E76		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E77	No comment	**7**
E78	Thank you for acknowledging the multilingual and diverse nature of the university community, and that there are significant numbers of staff and students that would benefit from the (official) use of languages other than English, Afrikaans and isiXhosa.	**1**
E79	I am of the opinion that English, Afrikaans and isiXhosa must be promoted as the university's used languages. I understand the negative connotations that Afrikaans carries with it positions it in a complex manner in our day and age, but to lessen the amount of language options students have, is not striving towards multilinguilism. Promoting more than English can ensure our university stays in touch with its South African students - whose first language is mostly not English. More languages is always favored, versus less languages, because denying mother-tongue education can, in some instances, mean that a person is barred from tertiary education entirely.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
E80		
E81	A couple of comments on the language policy, but not in the normal context. I can see what US is trying to achieve, but there is one area, as lecturer, as researcher that specialises in the governance of advance technologies, and auditor, that is concerning. It also influences the "idea of the right to privacy" of the lecturers which is in contradiction to US wanting to be an employer of choice. Section 7.1.6 states that US provides a variety of ICT enhanced learning strategies, including audio and/or video recordings of lecture material. What is more concerning is Section 7.1.4.3 which states that for first year modules, US makes simultaneous interpreting available on-site or online, as well as "recorded versions of the original unedited lecture material" and the real time interpretation. It continues to address subsequent years to study. Section 7.1.5.2 also refers to unedited recordings. There are two issues: (i) inclusion of recordings under the implied assumption that everything is being recorded. (ii) the posting of unedited recordings. Given my background as CA(SA) and research interest, I could write an essay about the risks of recordings and the lack of controls to protect academic staff and students. But the Adam Habib example, where a quote is being taken out of context and there are now calls for him to step aside from his position should be a sufficient example to illustrate how serious this matter is. There are a host of other issues which need to be considered (such as ownership of IP, etc) but we can discuss those later. SU is currently sending contradicting messages about streaming and recordings and have not updated their policies to keep pace with the changes in technology, nor have they implemented the appropriate internal controls. The use of streaming and recording must be carefully considered and the impact on each and every associated policy be considered. For example, there are many international universities that have separate policies about recordings and the ownership of video and audio material (opposed to other intellectual property) because this is so complex and the universities understand that they need to protect the rights of staff and students. On another matter, from a practical perspective Section 7.1.4 could be challenging. It states that students are supported in Afr and Eng, but what if the lecturer can only speak Eng. An Afr person can speak Eng, but not all Eng speaking persons can speak Afr. Thus is a question is asked in Afr, a lecturer my not be able to respond in the language, the question was asked.	**1**
E82	If the university claims to have Xhosa as a third language they should release all formal communication in Xhosa as well. It's very hurtful to have an institution pride themselves on working towards a trilingual model but then only get emails in English and Xhosa. And if there aren't any staff members in the language department who can effectively translate then that's a problem	**3**
E83	English should be the primary medium of instruction as anything else is impractical.	**4**
E84	The policy jumps from "provisions" to "feedback", but has no "implementation". What provisions does the policy make to ensure its rightful implementation?	**1**
E85	In werklikheid is Stellenbosch Universiteit grootliks 'n Engels eentalige universiteit met die uitsondering van Fakulteite soos Ingenieurswese wat in die eerste jaar twee parallele strome het. Die aanspraak van die US op 'n meertalige universiteit is 'n wanvoorstelling. Bestuur se aansprake in die pers oor meertaligheid is aanvegbaar en skep ongelukkig 'n persepsie van oneerlikheid wat tot nadeel van die US is. Meertaligheidsmeganismes soos tolking het so 'n klein voetspoor dat dit 'n blote druppel in die emmer is. Dit is in elk geval nie onderhewig aan gehaltebeheer deur die US self nie en word nie effektief bestuur en geimplementeer nie. Onder die huidige taalbeleid het Afrikaanse vaktaal grootliks verlore gegaan. Uit die konseptaalbeleid is die enigste redelike afleiding ongelukkig dat hierdie proses sal voortgaan.	**2**
E86	i am against this new language policy. And the fact tht this is made difficult for those who will affected worst is appauling!	**2**
E87		
E88	Ys	**7**
E89		
E90	Personally, I feel the whole policy is fraught, and it places staff into perpetual and arduous administrative cycles, that contribute very little to true academic output, and	**2**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

	hinder us from fulfilling our role as educators and researchers. The whole matter has the flavour of something created to appease the readers of Die Burger, who might still hold feelings towards the now discredited attempts at shaping a society by (draconian) laws. Society develops, and it is the task of our University to prepare our students best for their future, not for smaller groupings' agendas. This somehow seems to be lost in the frantic exclamations in the media. I am really concerned that the policy will eventually also prevent the employer (SU) from protecting its staff from the vicious lobbyism and identification of individuals. Something like what is reported in News24 is really scary: the headline on 31 March "FF+ offers R1 000 reward for Stellies student's name who wanted only English songs for campus event". I do not feel that I am protected as an academic from these lobbies. My work is as a scientist, and to fulfil the role that the Government sees for Universities, and to keep to the policies and rules of my employer, but I am really concerned when outside organisations view me as the instrument of their culture. The language policy does need to assert this autonomy.	
E91	I realise there is little reference to epistemology. IsiXhosa as a language is also a carrier of epistemological presuppositions. I am just wondering whether this is also given consideration. Is there an intention to also make space for Xhosa epistemological concerns.	**1**
E92	The university is diverse and thus inclusivity needs to be at the forefront.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
E93	No	**7**
E94	N/A	**7**
E95	N/A	**7**
E96	It is meant for the inclusion of the majority of learners, this is why it should remain as English.	**4**
E97	Die algemene inleiding lui: "The English version of this policy is the operative version and the Afrikaans version is a translation thereof." Dit sê vir my alles wat ek oor die taalbeleid by Maties hoef te weet. Ek skaam my vir die Universiteit, moet my nooit vra vir donasies nie, dit gaan na Solidariteit toe.	**2**
E98		
E99		
E100	None	**7**
E101	Please remove Afrikaans as an official teaching and language of use in the university. In a country where natives have faced forced use of a language that does not belong to them, in a country where Afrikaans is still seen as a language used by an oppressor, in a country where the language breeds othering for those who do and do not speak it who are not white, I beg of you to not overtly put value to it. This may be too much to ask, but it's the least you can do.	**4**
E102		
E103	12 April 2021 To the Language Policy Revision Task Team Comments on first draft of the revised SU Language Policy I am a sociologist, with a specialist research interest in language and communication and a history of research on language in South African higher education. I have read the first draft of revised SU Language Policy and offer the following input. This document begins with a brief background discussion of post-1994 language policy developments at Stellenbosch University. This is followed by a general discussion of my main concerns with the first draft of the revised SU Language Policy (and the current context in which it is being debated), and final list of smaller bulleted comments on specific sections of the draft document. Background: a brief history of language policy developments at Stellenbosch University While it seems intuitive for a university to be formulating "a language policy", it is all too easy to overstate the agency of higher education institutions in this regard. As the name suggests, higher education is high, and even more so when we deal with the relatively small number of public institutions that aspire to be "research universities." In this context, universities do not craft language policies ab initio, but rather frame policies constrained by macro-linguistic tendencies at the level of higher education systems, both national and global. Stellenbosch University provides a good example: the post-1918 development of Afrikaans as a medium of instruction was a gradual process, which coincided with the rise of Afrikaner cultural and political movements. As such, the status of Afrikaans was never formally enshrined in the University's Act of Parliament. That is,	**1**

	until 1992, when – against a backdrop of a national context in which the status of Afrikaans was increasingly subject to negotiation – Andreas van Wyk (Vice Rector Operations, and subsequently Vice Chancellor) led the process of revising the University of Stellenbosch (Private) Act. During the 1990s, the de jure status of Afrikaans at Stellenbosch tended to mask the de facto spread of English as a medium of research and teaching. In 1996 the Council recommended "a supple application of the language policy" and different faculties interpreted this in contrasting ways. At Stellenbosch University and numerous other historically Afrikaans universities, the era of formal language policy formulation, regular revision and "language planning" began in 2002, following the publication of the national Language Policy For Higher Education (LPHE). This document contained the following significant statement on the institutional status of Afrikaans: "The Ministry is also concerned that some individuals have equated institutional responsibility for promoting Afrikaans as an academic medium to the establishment of 'Afrikaans' universities. The notion of Afrikaans universities runs counter to the end goal of a transformed higher education system… " This statement effectively signaled the end of the monolingual Afrikaans university, and as a result, Afrikaans universities began to implement various forms of institutional bilingualism. As working documents, successive SU language policy adjustments have reflected changing language-use trends and the overall decline of Afrikaans as medium of teaching and learning. This shift can be summarized as follows. 2002-2014: Afrikaans as "default" medium, with shift to the dual medium "T-option" Parallel medium instruction was the most common response to the 2002 LPHE, but this was "ideologically unacceptable" at Stellenbosch – until circumstances changed c.2013. Between 2002 and 2014, Afrikaans was established as the "default" undergraduate medium, but language policy made provision for other options, subject to justification. These included dual medium (T-option), English (E) and parallel medium (A&E). Beginning in the 1990s, the growing number of white bilingual English speakers at Stellenbosch University underpinned the increased use of dual medium instruction. After 2002, this was formally designated the "T-option", whereby both English and Afrikaans are used in the same class. Dual medium instruction is premised on bilingualism as both a psychological and sociological/institutional phenomenon: psychologically, it assumes an individual capacity to understand both languages; and institutionally, it assumes the enrollment of bilingual students, the appointment of bilingual teaching staff and the resources required to sustain modules in two languages. 2014-2016: Quasi-parallel medium, with a shift to English The institutional inflection point came in April 2013, when Vice Chancellor Russel Botman unveiled the University's Vision 2030. At what he termed "the most historic Council meeting of my term as Rector", the Council put the University on a "new path", inter alia by striving to raise the proportion of "coloured, African and Indian students" to 50% of the undergraduate population by 2018. "Language accessibility" was mentioned as one of the conditions for achieving this. After 2013 – with a clear commitment to increase the enrollment of black students (with no or limited command of Afrikaans) – it was only a matter of time before both the A- and T-options would come under pressure. I believe that this explains the rather hasty and non-consultative language policy revision – in 2014, after the death of Russel Botman – which saw the shift to what I would call quasi-parallel medium teaching. Full parallel medium instruction at undergraduate level has never been an option at Stellenbosch University. As the University argued in the Constitutional Court challenge to its 2016 policy, parallel medium instruction is too expensive. The 2014 policy therefore adopted the Potchefstroom solution – simultaneous interpreting – as the primary mechanism to ensure the equal status of Afrikaans and English as undergraduate mediums. 2016-2021: Quasi-dual medium, with a shift to English The 2014 policy was contested during the student 2015/16 protests and ultimately replaced by the 2016 policy – with the contentious commitment to providing "all information" in English. Afrikaans language interest groups litigated the matter, but ultimately failed to convince the Constitutional Court. The 2014 language policy was, however, not simply a casualty of the 2015/16 student protests, it was also a poorly conceived response to the transformation goals that accompanied Vision 2030. This is well articulated in the Constitutional Court Judgment that upheld 2016 language policy. "The uneasy truth is thus that the primacy of Afrikaans under the 2014 Language Policy created an exclusionary hurdle for specifically black students studying at Stellenbosch. The racial colouring of the barrier is unavoidably freighted with implication. The evidence the University presented showed that elements of the 2014 Language Policy, when applied, left a sting. Separate classes in English and Afrikaans, or single classes	

conducted in Afrikaans, with interpreting from Afrikaans into English, made black students not conversant in Afrikaans feel marginalised, excluded and stigmatised. ”

The Constitutional Court also noted that, in order to advance the University’s goals of “equal access, multilingualism and integration”, the 2016 Language Policy “invariably” reduces Afrikaans tuition. The “uneasy truth” that the current task team will have to address, it that demographic transformation continues, and the implications for Afrikaans therefore need to be expressed more candidly in the new policy.

A revised SU Language Policy: time to face language shift?
I note that – once again – the language policy review process at Stellenbosch University has been the subject of heated debate in the Afrikaans press. Given its status as the oldest Afrikaans university, this is understandably a very sensitive matter. The University’s ability to sustain Afrikaans as a generic undergraduate medium of instruction is, nonetheless, increasingly undermined by two systemic factors:
• It’s positioning as a wealthy and elite university, within a post-pandemic South African higher educational context increasingly stressed and defined by educational mobility through English;
• It’s positioning as a postgraduate teaching and research-intensive university, within a global network of research universities that overwhelmingly use English as the medium of research publication.

My main criticism of the first draft of revised SU Language Policy is that it retains the obfuscating formulations of the 2016 policy. As noted above, the policy changes between 2002 and 2016 constitute a relatively clear pattern: dense multilingual policy prescriptions have tended to mask the gradual shift towards English. How much longer can this process still be dragged out? Perhaps it’s time for a more proactive language policy? I refer specifically to the policy provisions in Section 7. The section 7.1.4 provision that “all information is conveyed at least in English” is the concession made after the 2015/16 protests, recognizing that growing numbers of black students feel alienated in dual medium modules. Although the terms are not used, Sections 7.1.3, 7.1.4 and 7.1.5 give the impression that the University’s language policy still makes provision for distinct parallel medium, dual medium and monolingual modes of undergraduate teaching. Here we still see the shadow of the 2014 policy – both in the policy categories and the official statistics produced in terms of these categories:

“For the past five years, our academic offering in the three modes provided for in our Language Policy has remained more or less the same. In 2020, 17.8% of classes took place in parallel medium (separate English and Afrikaans streams), 63.2% in double medium (lectures in English, with a summary in Afrikaans) and 19% in single medium (English-only or Afrikaans-only lectures). ”

I think it is disingenuous to describe Section 7.1.4 as a dual or “double medium”, when the provision states explicitly that “all information is conveyed at least in English.” In my department a third of the staff cannot speak Afrikaans and there tends to be very little demand for English-Afrikaans interpreting. In our context the distinction between provisions 7.1.4 and 7.1.5 has therefore collapsed. I do not have data on other departments and faculties, but I suspect these patterns occur elsewhere and will become more common during the course of the next five years. While I fundamentally disagree with arguments presented by SU Afrikaans language activists (see comments on mother-tongue instruction below), I understand their frustration with conceptually vague language statistics presented as “facts” in this manner.

The 2020 national Language Policy Framework
The new draft policy has been guided by the recently updated national Language Policy Framework (2020). Note, however, that the “Language Policy Framework” box on the bottom of the webpage (http://www.sun.ac.za/english/Pages/Language.aspx) links to the earlier 2017 version of this document. The 2020 version is a more coherent document, and there are some significant differences between the two documents. The key section is s29 (compare with s31 in the 2017 document), which I copy below.

“Language of Learning and Teaching (LOLT): Recognising the de facto status of English as the language of learning and teaching across South African higher education institutions, this policy calls upon universities to adopt a flexible approach in the implementation of English as the language of learning and teaching. Necessary support must be provided to students for whom English is not their first language or mother tongue, in order to ensure academic success. (my italics)”

In the aftermath of the 2015/6 student protests, we have seen the de facto establishment of English as the language of learning and teaching across South African higher education institutions, and this is increasingly the situation at Stellenbosch as well. This

	trend tends to bring the tension between two core components of language policies – at Government and university level – into sharp relief. Here I refer to the commitment to foster field-specific academic literacies (through English) and the desire to "elevate" (as the Constitution puts it) all the official languages to function as academic languages. Two fundamental issues have plagued post-2002 language planning in higher education, and these are evident in both the national 2020 Language Policy Framework and the first draft of revised SU Language Policy. The first is the tendency to assume that the eleven official spoken languages or "mother tongues" serve as equivalent channels for the communication of educational content, across the educational spectrum from basic to higher education. This is a legacy of structural linguistics (and in South Africa, the missionary-based linguistics that produced the current nine "indigenous" languages c.1946), which has tended to present spoken "languages" as equivalent "natural things", rather than the unequal products of historical and political processes. It is noteworthy how much heat the Language Policy Framework's definition of "indigenous languages" has generated. This concept is fundamentally and irresolvably "ideological", and not "wetenskaplik foutief" – as has been argued. Language planning is inherently political, as specific language agendas are invariably cloaked in the vague national discourse of inclusive multilingualism. The policy-review process should therefore not be distracted by scientistic debates on indigenous languages. What is significant is that the national Language Policy Framework's definition of indigenous languages reflects yet another political decision not to sustain Afrikaans in higher education. Academic literacies and semantic discontinuity The second issue is the problem of semantic discontinuity between spoken discourse – and the quotidian contexts of the official languages – and the written (or otherwise codified) discourses of specific scientific fields. At universities, these discourses are invariably "in English", but in the form of domain specific written discourse that is not easily accessible – even through spoken language of a mother-tongue English speaker. It is for this reason that "academic literacies" is typically rendered as a plural concept. Competence in English (or any spoken language) does not provide automatic access to numerous domain-specific academic literacies. Semantic discontinuity becomes increasingly and frustratingly apparent to students as they move from the school-like context of undergraduate teaching and learning to the more reading- and research-orientated contexts of postgraduate studies. Given this problem, I believe that the relative lack of attention that the first draft gives to research corresponds with the underemphasis on academic literacies – predominantly through the medium of written English. I therefore think new language policy needs to focus more clearly on the italicized section of the Language Policy Framework (2020) presented above: "Necessary support must be provided to students for whom English is not their first language or mother tongue, in order to ensure academic success." I recommend that Section 7 be retitled "Domain-specific policy provisions", as here policies are specified for different domains – notably learning and teaching, internal and external communication. The absence of a section on research in Section 7 is conspicuous. I would hope to see a final document more focused on the pragmatics of academic literacies, and at a "research-intensive university" (p.2) the passage from undergraduate teaching and learning to postgraduate and post-PhD research is essentially what academic literacies entail. In the current document, an abstract commitment to "multilingualism" tends to substitute for more concrete policies that would facilitate the crucial transition – wrt learning, teaching and researching – from undergraduate to postgraduate studies. Problems associated with semantic discontinuity between spoken "mother tongues" and the overwhelmingly Anglophone domains of academic reading, writing and research will become increasingly apparent in the years ahead. Given a post-pandemic context where Stellenbosch University is increasingly an island of wealth in a sea of institutional and individual indebtedness, the University will need to be proactive and effective in anticipating the needs of increasingly diverse student and staff populations. With respect to language, I believe this will entail a new, but politically unpopular, commitment to asymmetric multilingualism. By this I mean: • Recognizing that Stellenbosch University's status as a research-intensive university increasingly fosters contending resource demands: the opportunity cost of defending the status of Afrikaans as an undergraduate teaching medium is a weakened capacity to provide students (and second-language English speakers in particular) with the academic literacies required to graduate and / or move on to postgraduate research; • Recognizing that in terms of both the demand (i.e. student proficiency) and supply (i.e. staff capacity to teach), Afrikaans at Stellenbosch University is in decline; • Recognizing that both parallel medium instruction and undergraduate interpreting are not sustainable in the medium term; • Recognizing that the University's commitment to Afrikaans – and to the legacy of Afrikaans in Stellenbosch – must now shift from the generic and expensive defense of Afrikaans as "a language of science" to the more sustainable funding of specific domains	

	(notably Afrikaans language teaching, the arts and other selected domains). Specific comments on the first draft I conclude with the following brief bulleted comments on specific sections of the draft document: • I note the conceptually confusing treatment of language concepts in the Language Policy Framework. The “Definition of terms” (p.7) contains separate definitions for “academic language”, “language of scholarship”, “scientific language” and “language(s) of learning and teaching”, but nothing (in the whole document) on academic literacies. In contrast with this, the glossary in the first draft of revised SU Language Policy has an entry for “academic literacies”, but no HE-specific language concepts. • Simultaneous interpreting (p.5, Section 7.1.4.3; and p.6, Section 7.1.5.2(a)): I consider this a pedagogically problematic academic practice developed at the Potchefstroom campus of North-West University. I have not found any academic literature on “academic interpreting” outside of South Africa. The practice is not sustainable; see comments in op-ed 2, referred to above. • Multilingual glossaries (p. 7, Section 7.1.7.4; and p.10, Section 7.5.3): These are less useful in the humanities – and would guess many other university domains as well – than is commonly assumed. The reason is that they tend to promote “definitive conceptualization”, rather that “sensitizing conceptualization” (terms coined by Herbert Blumer). Definitive conceptualization is the dictionary mentality that undergraduate students typically struggle with in the humanities and social sciences: they believe that an abstract concept (e.g. new media) must have a single (definitive) meaning. They therefore struggle to recognize contending “written voices” in an academic text, where an author develops a particular concept of “new media” by distinguishing it from definitions used by other authors. In the absence of equivalent multilingual written discourses, glossaries will not foster a student’s ability to recognize “written voices” and the complex use of concepts in academic discourse. Yours sincerely,	
E104	Our Afrikaans students have no rights... Everything is always in English.. Not in one class they accomodate the Afrikaans students	**3**
E105	Ek verkies dat Afrikaans 'n onderrigtaal bly by die universiteit van stellenbosch.	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
E106	No comment	**7**
E107	There is not enough true representation by the university of the languages it states to avail itself to. We see this through how at times Xhosa is not considered for posters or when we receive emails or communications. Xhosa is not even provided the same resources as the other two for translation services, its not that there arent enough translators to do the work its almost like the university is relunctant to find such individuals. All in all, Stellenbosch is diverse but sure as day, not at all inclusive. Dont believe me, just look around	**3**
E108	None	**7**
E109	To go back to a former policy would undo any progress the university has made in its efforts to be more exclusive. The reasons the LP 2016 was implemented was because of the discrimination against black and coloured students had become evident in every aspect of the university, and in order for the university to become more progressive and more accomodating of its diverse student body, it must be dedicated to this task.	**2**
E110	I think there should be a mention about the SU logo "moving forward" and how it connects with this draft of the language policy. Having said so, I personally am not satisfied with the isiXhosa translation of the logo.	**3**
E111	Vision 2040 outlines that SU wants to be a leading institution in Africa however their focus on African languages is weak. There needs to be a correlation between our goals and strategies. Translations cost too much at the language centre. It is difficult for real multilingualism to be promoted in faculties and living spaces because it cost far too much to have communications translated. Afrikaans is not homogenous. Is the Afrikaans used in the university the same spoken in Delft, Cape Flats, etc.? So even in Afrikaans having representation does it reach all Afrikaans speakers?	**3**
E112	Afrikaans asseblief	**5** cf. Kern/ Essence; Afdelings/ Sections 6.2, 6.3, 6.4, 7.1, 7.6
E113	The institution should be conducted in only english	**4**

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie

E114	The institution should be conducted in only english	**4**
E115	Language policy should be seen to be of three types, namely, language policy as a text, language policy as a discourse, and language policy as a practice. Whilst the first two are often the focal point of contestations and debates, what determines the success of any language policy is the last one: the practiced language policy. Real language policy is what happens in the classroom, in tutorial letters, in lecture halls, in students residences, in sportsgrounds and so forth. The future of multilingualism at our university is not going to be determined by any single language, but all our languages working together. We need Ubuntu language planning which promotes co-existence, hybridity and heterogeneity. Lastly, I should express concern that the policy is very silent about Sign Language. There is an urgent need in the university to promote the use of Sign Language instead of leaving it to individual departments or unit with deaf students.	**1**
E116		

*Analysis key | Sleutel tot die analise: **1**. To be considered | Vir oorweging **2**. Too general | Te veralgemenend **3**. Too specific | Te spesifiek **4**. Not aligned | Nie belyn nie **5**. Already addressed | Alreeds aangespreek **6**. Applicable to another section | Van toepassing elders **7**. Noted, thanks | Kennis geneem, dankie